

Datum 5 juli 2023
Kenmerk Procoro-2023-06-26
Contactpersoon Luc Wellens | T 03 240 66 00
luc.wellens@provincieantwerpen.be
Onderwerp Procoro 26/06/2023: Advies n.a.v. openbaar onderzoek over het ontwerp
Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen en het bijhorende ontwerp plan-MER

Geachte deputatie,

Op 27 oktober 2022 keurde de provincieraad de voorlopige vaststelling van het ontwerp Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen en het bijhorende plan-MER goed. Overeenkomstig de bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) werd door de provincie Antwerpen een openbaar onderzoek georganiseerd gedurende negentig dagen. Dit openbaar onderzoek liep van 16 december 2022 tot en met 15 maart 2023. Parallel liep een adviesronde over het ontwerp plan-MER die conform het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM) 105 dagen duurt. Deze liep van 1 december 2022 tot en met 15 maart 2023.

Er werden tijdens het openbaar onderzoek 59 tijdige adviezen en 86 tijdige bezwaren bezorgd over het ontwerp Provinciaal Beleidsplan Ruimte. Daarnaast werden er nog 29 tijdige adviezen en 15 tijdige bezwaren bezorgd over het ontwerp plan-MER. Het overzicht hiervan wordt in tabelvorm aan het einde van de bijlage toegevoegd.

Conform artikel 28 §3 van het BVR m.b.t. de ruimtelijke beleidsplanning moet de Provinciale Commissie voor Ruimtelijke Ordening een standpunt uitbrengen over het ontwerp PBRA en het gevolg dat het best gegeven kan worden aan de reacties uit het openbaar onderzoek. Gelet op de termijnverlenging (art. 28, §2 BVR beleidsplanning) moet dit advies uitgebracht worden binnen een termijn van 150 dagen na het einde van het openbaar onderzoek.

De Procoro brengt gunstig advies uit m.b.t. het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen en het bijhorende plan-MER.

Voorgestelde aanpassingen op basis van de ontvangen bezwaren en adviezen :

Er wordt verwezen naar de bundelingen van de bezwaren en adviezen in bijlage (Tabel behandeling bezwaren adviezen PBRA + Doelen actielijnen Voorstel van aanpassingen PBRA + Tabel behandeling bezwaren adviezen plan-MER), waarin het standpunt van de Procoro desbetreffend is weergegeven.

Voorgestelde aanpassingen op basis van de eigen adviesbevoegdheid:

- De Procoro adviseert om materiële vergissingen (schrijffouten, zinsconstructies en dergelijke) aan te passen aan het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen en het plan-MER.
- De Procoro adviseert om alle documenten (van het Beleidsplan Ruimte en het plan-MER) aan te passen zodat de inleidende hoofdstukken conform zijn aan de huidige fase, met name definitief PBRA (nu staan deze nog beschreven in functie van een 'ontwerp PBRA' en 'openbaar onderzoek').
- De Procoro adviseert aan de plan-MER-experten om na te gaan of de aanpassingen, die n.a.v. het openbaar onderzoek worden gevraagd in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen, zorgen voor aanpassingen aan de conclusies en aanbevelingen in het plan-MER. En, indien nodig, deze dan ook in het plan-MER door te voeren.
- Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'
 - P. 10: quote: 'hoogdynamische functies' vervangen door 'functies die uitzonderlijk veel mobiliteit genereren'
 - P. 14: 2^e paragraaf, laatste zin: aanvulling: "Het mobiliteitsbeleid – vastgelegd in de regionale mobiliteitsplannen goedgekeurd door de vervoerregioraden – speelt voornamelijk hier op in.
 - P. 32: park and ride zones: 'De ruimtelijke multimodale knoop is de locatie bij uitstek waar reizigers van het openbaar vervoer hun vervoersmiddel voor hun voor- of natraject kunnen parkeren.
 - Actielijn op p. 43 toevoegen: "We passen de methodiek voor het bepalen van ruimtelijk multimodale knopen toe in de provincie Antwerpen. In de bijlage van dit beleidskader werken we dit een eerste keer uit op basis van de huidige data. We evalueren deze bijlage (in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode) en actualiseren deze."
- Beleidskader 'Levendige kernen'
 - P. 74 + 82-83: samenvoegen van 'Puurs' en 'Sint-Amands' tot 1 gemeente.
- Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'
 - P. 27: splitsing van de laatste zin in 2 zinnen, aangezien de correlatie tussen beide onderdelen van de zin anders te groot is: Op de meest cruciale plaatsen laten we geen bijkomende verharding meer toe. Daarnaast onderzoeken we hoe we via een aangepast vergunningenbeleid gebieden met een hoog infiltratiepotentieel kunnen beschermen.
 - P. 32 onderaan aanvullen: Daarom stellen we ook een aantal gevallen voor die niet onderhevig zijn aan deze compensatievoorwaarde:
 - Bedrijvigheid: herbestemmen van open ruimte voor herstructurering, het bestendigen van een economisch gebruik of het in overeenstemming brengen met regelgeving rond energie, milieu,

veiligheid of gezondheid. Meer duiding is terug te vinden op p. 45 van dit beleidskader.

- Kernversterkende projecten ~~zijn hier een voorbeeld van: projecten die bijdragen tot de levendigheid van de kern, op maat van de kern, moeten alle kansen krijgen.~~ waarbij open ruimte een belangrijk uitgangspunt is. Dit zijn projecten die bijdragen tot de levendigheid van de kern, op maat van de kern. Deze moeten alle kansen krijgen. In kernversterkende projecten kan daarom een bepaald deel aan open ruimte verhard worden indien het resterende gedeelte onverharde ruimte kwalitatief sterk verbeterd wordt.
- P. 44 voorlaatste paragraaf: We willen de bestaande **ruimte voor bedrijvigheid** maximaal behouden, versterken en optimaliseren.
- P. 45: 3^e bolletje opsomming: bijkomende ruimte ~~op bestaande bedrijventerreinen~~ nodig is om zich conform te **stellen naar/met wet- en regelgeving aangaande energie, milieu, veiligheid of gezondheid**
- P. 46: opsomming laatste paragraaf is nu te sterk geformuleerd: Bovendien moeten we voldoende waakzaam blijven voor de noden van specifieke ruimtevragers. **Dit zijn bijvoorbeeld bedrijven met een grote ruimtevraag, watergebonden bedrijvigheid, bedrijven die nood hebben aan specifieke vestigingsmilieus, zoals de haven, het spoor, ...**
- P. 53: opsomming: eerste punt rond rentabiliteit **schrappen**: 'Economie: de clustering moet de rentabiliteit van de retailer verhogen en een gezond en duurzaam detailhandelsapparaat waarborgen'.
- P. 54: laatste zin eerste paragraaf wijzigen van 'Perifere clustering van detailhandel zal daarom gericht zijn op:' naar: 'De intentie voor perifere clustering is gevoed door:'
- P. 54: locaties waar detailhandel ontraden wordt: eerste zin **schrappen** aangezien de koppeling met de beperking op andere locaties niet altijd hard kan gemaakt worden en het niet altijd wenselijk is: '**De ontwikkeling van detailhandel op gewenste plekken (in kernen en clusters) moet steeds samengaan met beperkingen buiten die zones.**'
- P. 67: aanpassing definitie: Ecosysteemdiensten = de voordelen die wij (de mensen) van de natuur (ecosysteemdiensten) ontvangen. Ecosysteemdiensten ~~(ESD)~~ omvatten al de goederen en diensten die ecosystemen aan de samenleving **leveren. Dit omhelst bijvoorbeeld zoals** natuurlijke bescherming tegen overstroming, bestuiving door wilde insecten, natuurlijke waterzuivering, klimaatregulering, natuurgebonden recreatie, **voedselproductie, het leveren van grondstoffen, ...**

Namens de Provinciale Commissie voor Ruimtelijke Ordening,

Hoogachtend,

Luc Wellens
Secretaris

Els Kenis
Ondervoorzitter

Bijlagen:

1. Tabel_behandeling_bezwaren_adviezen_PBRA.pdf
2. Tabel_behandeling_bezwaren_adviezen_planMER.pdf
3. Doelen_actielijnen_Voorstel_van_aanpassingen_PBRA.pdf

BEHANDELING BEZWAREN EN ADVIEZEN PROVINCIAAL BELEIDSPLAN RUIMTE ANTWERPEN

Verklaring afkortingen

BGO: beleidsmatig gewenste ontwikkeling

BRV: Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (in opmaak)

BSO: bindend sociaal objectief

DIHB: decreet betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid

GRS: gemeentelijk ruimtelijk structuurplan

Plan-MER: plan-milieu-effectenrapport

PBRA: Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen

Uitvoeringsbesluit van 30/03/2018: Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering in het kader van de regeling van de ruimtelijke beleidsplanning

VCRO: Vlaamse Codex voor Ruimtelijke Ordening

DABM: Decreet algemene Bepalingen Milieubeleid

Leeswijzer

Uit de bezwaren en adviezen blijkt dat een aantal opmerkingen vaak terugkomen in de verschillende reacties. In hoofdstuk 1 vindt U een behandeling van deze veelvoorkomende reacties. We nummeren deze: ALG 1, ALG 2, ... In het tweede en derde hoofdstuk wordt elk bezwaar (hfdst. 2) en advies (hfdst. 3) afzonderlijk besproken. Voor deze behandeling wordt verwezen naar de behandeling van de veel voorkomende reacties. In de tekst kunt u deze terugvinden als: 'Zie ALG 1, Zie ALG 2, ...'. Waar nodig wordt deze algemene behandeling aangevuld of gebeurt een specifieke behandeling.

Op sommige plaatsen wordt ook verwezen naar een ander bezwaar of advies waarin dezelfde reactie reeds specifiek behandeld werd. Op die plekken wordt verwezen naar de nummer van het bezwaar/advies. Om de leesbaarheid te verhogen, werd een kolom 'thema' toegevoegd die de inhoud van het bezwaar/advies verder opsplijst. Dit kan ook gebruikt worden bij het terugvinden van de verwijzingen. Dit zijn de gebruikte afkortingen in de kolom 'thema':

- ALG = algemene opmerkingen
- MER = opmerkingen m.b.t. het plan-MER
- GRS = opmerkingen over nota GRS

- STR VISIE = opmerkingen mbt strategische visie
- DIV = diverse thema's

- MOB = mobiliteit
- KOMP = ruimtekompassen
- RMK = ruimtelijk multimodale knopen

- DYN = hoogdynamische functies/activiteiten
- KERN = (dorps- en stads)kernen en kerntypering
- WON = wonen
- BEDR = bedrijvigheid
- VERW = verweving
- DH = detailhandel
- GB DA = groenblauwe dooradering
- ENER = energie
- OR = open ruimte
- BOUWSH = bouwshift; bestemmingen
- ESD = ecosysteemdiensten
- WA = water, droogte en infiltratie
- KLIM = klimaat
- AGR = landbouw en zonevreemde constructies in agrarisch gebied

Bij het voorstel van aanpassing wordt steeds verwezen naar een paginanummer van de ontwerpversie die werd onderworpen aan het openbaar onderzoek van 16 december 2022 tot en met 15 maart 2023.

HFDST 1: BEHANDELING VAN DE MEEST VOORKOMENDE REACTIES

Algemene opmerkingen

ALG 1. Het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen (PBRA) is te vaag/te weinig concreet

Voorstel van behandeling

1. Vaagheid wat betreft doelstellingen

De strategische visie omvat een langetermijnvisie op de ruimtelijke ordening. Onder 'lange termijn' verstaat de decreetgever een planhorizon van twintig à dertig jaar of zelfs langer. De decreetgever acht dit niet onlogisch: veel ruimtelijke veranderingen vergen immers tijd, en ruimtelijke ingrepen zijn vaak moeilijk omkeerbaar. De decreetgever benadrukt hierbij dat een visie met dergelijke langetermijnhorizon niet gelijk staat met "alles vastleggen" of een gebrek aan flexibiliteit. De keuzes die gemaakt worden slaan op essentiële aspecten. Binnen die robuuste lijnen bestaat nog veel keuzemogelijkheid over de manier waarop doelstellingen worden bereikt en ruimte voor bijsturing omwille van onverwachte opportuniteiten of uitdagingen, aldus de decreetgever. De keuze voor het strategische niveau van dit beleidsplan is ingegeven door de ambitie om een robuust beleidsplan te maken dat bestand is tegen technologische en andere evoluties waarvan de impact op dit moment niet altijd in te schatten valt. Om die reden zijn de principes en de (strategische) doelstellingen ruim, maar toch ambitieus geformuleerd. Het werken met principes en doelstellingen biedt de ruimte om op een flexibele en contextgebonden manier in te spelen op bovenlokale ruimtelijke vraagstukken.

2. Vaagheid wat betreft de acties en de rol die de provincie opneemt

In de beleidskaders is uitgewerkt wat de provincie rond een bepaald thema wil ondernemen, waarbij subsidiariteit in acht genomen wordt. Inzake beleidsplannen wordt rekening gehouden met de bevoegdheidsbepalende regels uit het Gemeentedecreet, het Provinciedecreet, het decreet van 25.04.2014 betreffende de omgevingsvergunning en andere regelgeving die relevant is voor het thema in kwestie. (zie art. 2.1.1. § 3 VCRO) Per hoofdstuk is telkens uitgewerkt welke rol de provincie zich ziet vervullen, met daaraan een aantal actielijnen gekoppeld, zie daarvoor de onderdelen "Aan de slag" in de respectievelijke beleidskaders. De uitwerking van instrumenten en acties eindigt echter niet bij de definitieve vaststelling en inwerkingtreding van het PBRA. De concrete uitvoering van de principes en doelstellingen uit het beleidsplan zal namelijk gebeuren via specifieke (beleids)acties. Deze beleidsacties bevatten vervolgens een overzicht van engagementen van partners met uitspraken over effectief in te zetten middelen en instrumenten in een afgesproken tijdspad. De beleidsacties zijn volgens de decreetgever een uitkomst van een samenwerkingstraject en tonen een weloverwogen set van instrumenten in functie van de beoogde operationele doestellingen. De acties zijn realisatiegericht.

Door een opsplitsing te maken tussen een robuuste visie en uitvoeringsgerichte acties, kan er via acties sneller ingespeeld worden op ruimtelijke veranderingen, op basis van voortschrijdend inzicht.

3. Vaagheid wat betreft instrumenten

Door in de beleidskaders geen gedetailleerde instrumenten op te nemen maar in te zetten op actielijnen (die vervolgens kunnen doorvertaald worden in beleidsacties), zijn we steeds flexibel om te kiezen welk instrument het meest geschikt is om het vooropgestelde doel te bereiken. Op die manier kunnen we bij de uitwerking van een actie van de op dat moment bestaande instrumenten gebruik maken.

Daarnaast zijn we wat instrumenten betreft ook een stuk afhankelijk van de Vlaamse overheid en het instrumentarium die zij voorzien om de bouwshift te realiseren. Deze regelgeving was tijdens het schrijven van het ontwerp-PBRA grotendeels nog in opmaak, kan mogelijks nog wijzigen of er komen mogelijks nog nieuwe instrumenten bij.

4. Vaagheid wat betreft partnerschappen

Voor de uitwerking van het provinciaal ruimtelijk beleid zal de inzet en samenwerking van partners cruciaal zijn. Dat wordt ook erkend op p. 71 van de strategische visie onder het hoofdstuk 'Belang van partners'. We hebben bewust gekozen deze partners niet voor elk afzonderlijk onderdeel van de beleidskaders uitdrukkelijk en definitief vast te leggen maar te gaan voor een globale aanpak, aangezien dit afhankelijk zal zijn van project tot project. In de beleidskaders worden wel enkele suggesties gedaan naar cruciale partnerschappen, aangezien een ruimtelijk beleid niet enkel door de provincie kan gevoerd

worden. Deze suggesties zijn te beschouwen als een niet-limitatieve lijst. Deze zullen in het kader van de later te nemen beleidsacties verder gedetailleerd worden. De concrete invulling moet immers gebeuren met inachtnaam van de wetgeving rond overheidsopdrachten, de Europese mededingingsregels en het gelijkheidsbeginsel en zal normaliter pas na de inwerkingtreding van het PBRA ingang vinden.

Voorstel van aanpassing aan het beleidsplan

In de 3 beleidskaders zal elk onderdeel 'Aan de slag' op het einde van elk hoofdstuk gescreend worden. Waar mogelijk, zullen de bestaande actielijnen verder geconcretiseerd worden en/of de rol van de provincie nog verder verduidelijkt. Het voorstel van aanpassing van de actielijnen, op basis van deze reactie, is terug te vinden in de bijlage bij deze tabel.

ALG 2. Wat is de doorwerking van het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen in vergunningen?

Voorstel van behandeling

De VCRO sluit in principe uit dat de bepalingen uit het PBRA rechtstreeks zouden kunnen doorwerken in het vergunningenbeleid via artikel 2.1.2: "§1 Geen van de onderdelen van een beleidsplan heeft verordenende kracht." In de parlementaire voorbereiding werd er in de diepte stil gestaan bij de relatie tussen een ruimtelijk beleidsplan en het vergunningenbeleid:

Parl. St. VI. Parl., 2016-2017, stuk 1149/1, P. 59 :

"In het licht hiervan is het nuttig in te gaan op de relatie tussen de beleidsplannen en het vergunningenbeleid.

In de decretale bepalingen over de ruimtelijke structuurplannen werd onverkort gesteld dat ruimtelijke structuurplannen geen beoordelingsgrond vorm(d)en voor vergunningsaanvragen (huidig artikel 2.1.2, §7, van de VCRO). Dat leverde twee discussiepunten op:

- wat met aanvragen van de overheid die zelf toch gebonden was aan het richtinggevend en het bindend gedeelte?

- konden beleidskeuzes, neergelegd in ruimtelijke structuurplannen, louter omwille van de opname in ruimtelijke structuurplannen, niet meer gebruikt worden in de beoordeling van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening (naast de legaliteitstoets)?

Het eerste discussiepunt is van de baan met de bepaling van de nieuw voorgestelde paragraaf 3. Het is niet meer dan logisch dat de overheid zich bij haar eigen aanvragen schikt naar haar beleidskaders.

Wat het tweede discussiepunt betreft, is er ondertussen een duidelijk standpunt in de rechtspraak en de rechtsleer. (B. ROELANDTS, "Ruimtelijke structuurplanning", in HUBEAU B., VANDEVYVERE W. en DEBERSAQUES G., (eds.), Handboek Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw, deel 1, 204 e.v., die Keure, Brugge, 2010)

Samenvattend kan worden gesteld dat enerzijds een stedenbouwkundige vergunning (of verkavelingsvergunning) niet kan/mag worden geweigerd op basis van een ruimtelijk structuurplan (nu dus ruimtelijk beleidsplan). (RVS, cv Haviland, nr. 82.574, 30 september 1999 (schorsing) en RVS, cv Haviland, nr. 90.722, 8 november 2000 en nr. 121.147, 1 juli 2003 (nietigverklaring), Zie ook: RVS, Van Garse, nr. 85.762, 2 maart 2000.)

Anderzijds dient één en ander te worden genuanceerd in die zin dat een vergunning niet meteen als onwettig kan worden aangemerkt om de enkele reden dat hierin een loutere verwijzing naar of de vermelding van een ruimtelijk structuurplan (ruimtelijk beleidsplan) is opgenomen. Argumenten die verband houden met de vrijwaring van de goede ruimtelijke ordening of de goede plaatselijke aanleg moeten niet worden geweerd, ook niet als deze in verband (kunnen) worden gebracht met de beleidsopties uit een structuurplan (beleidsplan), wel op voorwaarde dat die argumenten volledig zijn uitgewerkt, op zichzelf kunnen staan en verbonden blijven met het legaliteitsluik van de vergunning, luik waartoe een ruimtelijke structuurplan (beleidsplan) in principe niet kan behoren. (W. VANDEVYVERE, "De relatie tussen ruimtelijke structuurplannen en het vergunningenbeleid: nog eens Haviland", noot onder RVS, cv Haviland, nr. 90.722, 8 november 2000, TROS, 2001/21, 68; in dezelfde zin: B. ROELANDTS, "Ruimtelijke structuurplanning", in HUBEAU B., (ed.), Het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening, Brugge, die Keure, 1999, 94-95)

De onwettigheid staat wél vast als de bepalingen van het ruimtelijk structuurplan (ruimtelijk beleidsplan) de (enige) rechtsgrond zouden vormen voor een vergunningsbeslissing (O.a. RVS, cv Haviland, nr. 90.722, 8 november 2000) of wanneer een ruimtelijke structuurplan (beleidsplan) in de vergunningsbeslissing zou worden opgenomen in het lijstje van de toepasselijke 'wettelijke en reglementaire voorschriften' (legaliteitsvraagstuk). Die vermelding zou – aldus B. ROELANDTS (Zie "Ruimtelijke structuurplanning", in HUBEAU B., VANDEVYVERE W. en DEBERSAQUES G., Handboek Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw, deel 1, 208, die Keure, Brugge, 2010.) – aangeven dat het ruimtelijk structuurplan als een determinerend element in het legaliteitsvraagstuk werd betrokken, zelfs al zou dit in de verdere motivering van de vergunningsbeslissing niet als zodanig worden veruitwendigd.

Tot slot kan nog worden verduidelijkt dat de principes, geformuleerd in de strategische visie, en de operationele beleidskeuzes, opgenomen in een beleidskader, behoren tot de 'beleidsmatig gewenste ontwikkelingen' die overeenkomstig artikel 4.3.1, 62, eerste lid, 2°, van de VCRO, in acht kunnen worden genomen bij de beoordeling van de overeenstemming van een vergunningsaanvraag met de goede ruimtelijke ordening.

Zowel de SARO als de VVP vestigen er de aandacht op dat, in tegenstelling tot wat het geval was voor de ruimtelijke structuurplannen, decretaal niet meer bepaald wordt dat de beleidsplannen geen beoordelingsgrond vormen voor vergunningsaanvragen. VVP acht het wenselijk om dat alsnog in het decreet in te schrijven. Dat de beleidsplannen niet als rechtsgrond kan doorwerken in het vergunningenbeleid is echter sowieso al het gevolg van het gebrek aan verordend karakter dat wel decretaal is geëxpliciteerd. Dat opties uit een beleidsplan binnen randvoorwaarden kunnen fungeren als motieven van goede ruimtelijke ordening is echter door rechtsleer en rechtspraak aanvaard, zoals hierboven werd uiteengezet. De combinatie van de decretale bepaling over het gebrek aan verordenende kracht enerzijds en de uitleg in deze memorie over de relatie tussen beleidsplannen en het vergunningenbeleid anderzijds, wordt voldoende duidelijk geacht."

Geen aanpassingen

ALG 3. Het PBRA overstijgt de provinciale bevoegdheid en doet uitspraken waarvoor de gemeentebesturen bevoegd zijn.

Voorstel van behandeling

Inzake beleidsplannen wordt "rekening gehouden met de bevoegdheidsbepalende regels uit het Gemeentedecreet, het Provinciedecreet, het decreet van 25.04.2014 betreffende de omgevingsvergunning en andere regelgeving die relevant is voor het thema in kwestie." (zie art. 2.1.1. § 3 VCRO)

In het provinciedecreet worden in artikel 2 de bevoegdheden van de provincie bepaald:

"§ 1. De provincies zijn het intermediair beleidsniveau tussen het Vlaamse en het gemeentelijke niveau. De provincies beogen om op het provinciale niveau bij te dragen tot de duurzame ontwikkeling van het provinciale gebied.

§ 2. Overeenkomstig artikel 41 van de gecoördineerde Grondwet zijn de provincies bevoegd voor de regeling van de provinciale belangen. Tot die provinciale belangen behoren met name :

1° de bovenlokale taakbeartiging. Een taakbeartiging is bovenlokaal als ze aangelegenheden van lokaal gemeentelijk belang overstijgt, voor zover ze streekgericht blijft en gericht is op realisaties binnen de grenzen van het grondgebied van de provincie;

2° ondersteunende taken op verzoek van andere overheden;

3° het nemen van initiatieven met het oog op gebiedsgerichte samenwerking tussen besturen in een regio, met inbegrip van samenwerkingsverbanden met of zonder rechtspersoonlijkheid, binnen de grenzen, vastgelegd door de Vlaamse Regering, zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van deel 3, titel 3, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur."

Het PBRA is in de geest van dit artikel opgemaakt. Het PBRA wil allerm minst de gemeentelijke bevoegdheden overnemen. Wel zijn er ruimtelijke ontwikkelingen die bovenlokale oorzaken of bovenlokale gevolgen hebben. Het zijn die thema's die in het PBRA besproken worden. Vele van deze thema's hebben naast een bovenlokale component echter ook lokale impact of inbreng nodig. In dat geval worden er in de beleidskaders, in de onderdelen 'Aan de slag', suggesties gegeven aan gemeentebesturen om samen met de provincie desbetreffende uitdagingen aan te gaan. Deze zijn in geen geval verplichtingen aan gemeentebesturen, maar kapstukken om de provinciale ambities te verfijnen en te vertalen naar de gemeentelijke context. De provincie wil de gemeenten hierin m.a.w. ondersteunen.

Er wordt met de beleidsplannen niet afgestapt van het subsidiariteitsbeginsel: elk niveau moet zich inlaten met de onderwerpen die best op dat niveau worden geregeld. Bij de opmaak van het PBRA is daarom de keuze gemaakt om die onderwerpen te behandelen die een kader bieden aan ons eigen provinciale beleid en projecten.

Het samenspel van de ruimtelijke beleidsplannen op de drie niveaus (Vlaanderen, provincies en gemeenten) en de taakverdelingen of afspraken (in beleidskaders) met betrekking tot de opmaak van RUP's moeten garanderen dat een reeks maatschappelijke thema's aangepakt kunnen worden. De decreetgever acht het zeker niet nodig dat ruimtelijke beleidsplannen zich expliciet over elk mogelijk thema uitspreken opdat het via RUP's of andere instrumenten zou kunnen worden aangepakt. De gezamenlijke beleidsplannen zullen voldoende kapstukken bevatten, of principes waaraan initiatieven kunnen worden getoetst, aldus de decreetgever.

Voorstel van aanpassing in het beleidsplan

In de inleiding van elk beleidskader zal volgende passage worden toegevoegd om bovenstaande argumentatie te duiden.

"Dit beleidskader is opgemaakt als kader voor de uitvoering van het provinciale (ruimtelijke) beleid. Het biedt bijvoorbeeld een grondslag voor de opmaak van provinciale planningsinitiatieven zoals ruimtelijke uitvoeringsplannen of verordeningen.

Verscheidende ruimtelijke ontwikkelingen hebben bovenlokale oorzaken of bovenlokale gevolgen. Het zijn die thema's die in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen besproken worden. Vele van deze thema's hebben naast een bovenlokale component echter ook lokale impact of inbreng nodig. Gemeentebesturen kunnen het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen als kapstok gebruiken om gemeentelijk ruimtelijk beleid op te enten. Op die manier kan een gemeente een ruimtelijk vraagstuk of een provinciale ambitie vertalen naar de eigen context."

ALG 4. Hoe werkt het PBRA door in het gemeentelijk beleid?

Voorstel van behandeling

In het licht van het samenwerkingsmodel wordt geen strikte hiërarchie meer ingesteld tussen de beleidsplannen van de verschillende niveaus. De beleidsplanning gaat uit van gedeelde verantwoordelijkheid en partnerschappen, zowel voor wat betreft de opmaak van de visie, als voor wat betreft de uitvoering. Veel zaken zullen dus zowel door de provincie, als door de gemeenten worden opgenomen of zelfs door andere partners.

In de parlementaire voorbereiding wordt hierover gesteld:

M.v.t., St. VI.Parl., stuk 1149 (2016-2017) – Nr. 1 :

P. 54 :

*De tweede paragraaf van artikel 2.1.1 van de VCRO geeft aan op welke niveaus beleidsplannen opgemaakt worden. Dat zijn dezelfde niveaus als waarop tot hertoe de ruimtelijke structuurplannen werden gemaakt: gewest, provincie en gemeente. De bepaling bevat geen differentiatie over de inhoud van een beleidsplan op de verschillende niveaus. Het ligt echter in de lijn der verwachtingen dat de rol van de provincies in het verhaal van beleidsplanning enigszins anders is dan bij de structuurplanning. Bij de structuurplanning werden de provincies verondersteld om in hun ruimtelijke structuurplannen op meerdere vlakken een regionale doorvertaling te maken van opties uit het RSV: selectie van hoofddorpen en kernen, verdeling van taakstellingen inzake wonen en bedrijvigheid over gemeenten, enz. Daardoor hadden de provinciale ruimtelijke structuurplannen een integraal karakter en namen de provincies een toezichhoudende rol ten aanzien van de gemeenten aan wat betreft de opmaak en goedkeuring van gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen. Zoals in de algemene toelichting wordt uiteengezet, schrijft de beleidsplanning zich in een samenwerkingsmodel in, en wordt een minder hiërarchisch profiel beoogd. **De provincie kan in dit licht een minder bevoogdende rol opnemen, en zich toespitsen op een aantal eigen projecten en een mediërende rol in intergemeentelijke samenwerking (cf. infra). De inhoudelijke invulling van de provinciale ruimtelijke beleidsplannen zou een stuk selectiever kunnen zijn dan de invulling van de provinciale ruimtelijke structuurplannen.***

*De VVP benadrukte in haar advies dat de provincies zich absoluut willen blijven inzetten op de bovenlokale, regisserende, ondersteunende en coöperatieve rol. **Een regierol voor de provincies is niet uitgesloten en is compatibel met wat daarnet werd vooropgesteld (een minder bevoogdende en meer mediërende rol).** Hetzelfde geldt voor de verantwoordelijkheid voor bovenlokale vraagstukken.*

P. 55 :

*In het licht van het **samenwerkingsmodel** zoals uiteengezet in de algemene toelichting, en conform de beleidskeuze om niet meer in een bindend gedeelte te voorzien in de beleidsplannen (zie nieuw artikel 2.1.2 van de VCRO), wordt **geen strikte hiërarchie meer ingesteld** tussen de beleidsplannen van de verschillende niveaus. Het is evident dat er bij de opmaak van de beleidsplannen overlegd wordt tussen de niveaus – daarvoor wordt ook in de nodige procedurestappen voorzien – en dat de afstemming van de beleidsplannen bewaakt wordt. Vandaar wordt de verplichting ingeschreven dat de diverse beleidsplannen expliciteren hoe elk plan zich verhoudt tot de plannen van de andere niveaus.*

De beleidskaders geven uiting aan wat de provincie als beleid wil voeren, met de vraag aan andere partners om samen te werken om de uitdagingen aan te pakken. Bij de opmaak van het ontwerp (en de aanpassingen op basis van de reacties uit de voorontwerpfase) hebben we hier de nodige aandacht aan besteed door in de subhoofdstuk 'aan de slag' ook suggesties van actielijnen te formuleren voor gemeenten. Deze voorstellen zijn het resultaat van de adviesrondes en de diverse 'ruimteateliers met gemeenten' tijdens het ganse proces. Het is verder aan de gemeenten om het eigen lokaal beleid in het (inter)gemeentelijk beleidsplan uit te schrijven, waarbij het Beleidsplan Ruimte van de provincie een kapstok kan zijn.

Hoewel het PBRA een kapstok kan zijn voor het gemeentelijk beleid, moeten we wel samen aan de uitdagingen rond klimaat, de bouwshift, ... werken. We kunnen de bovenlokale uitdagingen alleen maar aanpakken als deze ook op gemeentelijk niveau mee ondersteund, uitgewerkt en uitgedragen worden. Daarom zullen wij als provincie gemeentelijke planprocessen ook volgens de bepalingen uit het PBRA beoordelen. Een besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kan o.a. geschorst worden als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan uitvoering geeft aan een optie uit het gemeentelijk beleidsplan ruimte waarbij de deputatie voorbehoud heeft gemaakt of als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan uitvoering geeft aan een beleidskader van het gemeentelijk beleidsplan ruimte dat de provincieraad niet meer geldig heeft verklaard of als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kennelijk onverenigbaar is met een beleidskader of, in voorkomend geval, een ontwerp van beleidskader van het PBRA. De schorsingsgronden worden bepaald in art. 2.2.23, §2 VCRO.

Binnen de krijtlijnen van het PBRA zullen we verder gemeenten ondersteunen in hun gemeentelijk beleid en constructief nadenken over de uitvoering hiervan. De provincie Antwerpen ondersteunt vandaag al het gemeentelijk beleid op een aantal vlakken. Zo hebben we bv. een groot aanbod aan begeleiding, van detailhandelscoaches tot begeleiding bij lokale warmtemzoningsplannen en subsidies. We bekijken samen met de betrokken diensten hoe de doelstellingen en ambities van het PBRA kunnen doorwerken in hun aanbod.

De gemeenten geven in hun beleidsplan ruimte aan hoe hun ruimtelijke keuzes zich verhouden tot die van het hogere bestuursniveau. Ook de gemeenten kunnen bepaalde verwachtingen meegeven ten aanzien van het hogere bestuursniveau. De gemeenten motiveren in voorkomend geval waarom hun beleidsplan op bepaalde punten afwijkt van het hogere beleidsplan. Dit geldt zowel voor de strategische visie als voor de beleidskaders. Het kan immers zijn dat het lagere niveau de visie van het hogere beleidsplan op strategisch niveau onderschrijft maar dat ze andere manieren voorstelt om deze te bereiken dan vooropgesteld in de beleidskaders van het hogere beleidsplan.

Geen aanpassingen

ALG 5. Er ontbreekt een visie op de open ruimte

Voorstel van behandeling

We erkennen dat dit nog ontbreekt als beleidskader. We vinden het wel belangrijk om als bovenlokale actor hier verder op in te zetten. De aanknopingspunten zijn daarom wel reeds te vinden in de strategische visie onder de strategie 'Offensieve open ruimte' en 'Samenhangend ecologisch netwerk'. Ook in het beleidskader 'Levendige kernen' en het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' komen reeds enkele aspecten aan bod, maar deze aspecten in deze beleidskaders bevatten geen allesomvattend kader.

Het is een complexe oefening omdat we er naar streven dat alle openruimtepartners eenzelfde visie uitdragen en hiervoor samen een actiegericht plan uitwerken. We willen namelijk een beter beeld krijgen van de diversiteit in de open ruimte. Zo kunnen we de eigenheid en het karakter van de open ruimte bewaren en versterken. Niet elke locatie in de open ruimte heeft namelijk dezelfde kenmerken en uitdagingen en dus moet elke ruimte op een specifieke manier benaderd worden. Het vraagt tijd en dialoog om dit op een geïntegreerde en kwaliteitsvolle manier te doen en te vertalen in een concreet beleidskader. Dit is de provincie volop aan het voorbereiden.

De vaststelling van een strategische visie en één of meer beleidskaders kan steeds worden gevolgd door de vaststelling van andere beleidskaders die vervolgens integraal deel uitmaken van het ruimtelijk beleidsplan. Beleidskaders kunnen ook apart worden voorzien, zelfs opgeheven. Zo kan het ruimtelijk beleid op een flexibele manier inzetten op een selectieve set van belangrijkste beleidsonderwerpen.

Geen aanpassingen

ALG 6. Er is geen visie uitgewerkt rond een bepaald specifiek thema in het PBRA.

Voorstel van behandeling

Beleidsplanning is een systeem waarbij er gefaseerd – na de definitieve inwerkingtreding van de strategische visie en een eerste set beleidskaders – aan een beleidsplan nog bijkomende beleidskaders kunnen toegevoegd worden. Deze toegevoegde beleidskaders maken dan integraal deel uit van het beleidsplan. Dit heeft als gevolg dat thema's die nu niet opgenomen zijn, in de toekomst wel onderwerp kunnen zijn van een beleidskader. Het gaat m.a.w. om een aanbouwmodel. Het ruimtelijk beleid kan zo flexibel inzetten op de prioriteiten die zich op dat moment stellen in de operationalisering van de robuuste strategische beleidslijnen.

De keuze voor de huidige beleidskaders is onder andere gemaakt zodat het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen (RSPA) kon vervangen worden. Daarnaast behelzen de (huidige en toekomstige) beleidskaders thema's met een bovenlokale impact. Zij bieden in hoofdzaak een kader voor het provinciale ruimtelijke beleid en projecten die de provincie initieert. Thema's met een loutere lokale of beperkte ruimtelijke impact, of thema's die ruimer vallen dan het provinciale grondgebied of de provinciale bevoegdheden, maken geen deel uit van een provinciaal beleidsplan ruimte.

Geen aanpassingen

ALG 7. Vragen rond percelen en individuele bouwmogelijkheden

Voorstel van behandeling

De provincie is in het kader van de procedure tot de opmaak van een beleidsplan ruimte niet bevoegd voor de beoordeling van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, (bouw)projecten en ontwikkelingsmogelijkheden op individuele percelen van natuurlijke personen en/of private rechtspersonen. Dergelijke dossiers worden via de toepasselijke decretaal geregelde procedure beoordeeld.

Het PBRA bestaat uit een strategische visie met beleidsopties op lange termijn en drie beleidskaders waarin de beleidskeuzes voor de middellange termijn en actieprogramma's worden opgenomen. Het PBRA legt m.a.w. de grote lijnen op bovenlokaal niveau vast voor het ganse grondgebied van de provincie Antwerpen. Het doet bijgevolg geen uitspraken over lokale (gemeentelijke) projecten of concrete percelen. De verfijning op perceelsniveau van een (provinciaal) beleidsplan ruimte gebeurt via de voorziene procedures zoals RUP's (zie ook antwoord op de relatie met vergunningen, doorwerking in gemeentelijk beleid,...).

Geen aanpassingen

ALG 8. Er worden te veel acties naar gemeenten doorgeschoven.

Voorstel van behandeling

Het PBRA is voornamelijk opgemaakt als kader voor het provinciaal ruimtelijk beleid en acties die de provincie hierrond wil uitvoeren. Deze laatste zijn gebundeld weergegeven in elk beleidskader onder de paragrafen 'Aan de slag'. Vele van de doelstellingen vragen een gedeelde verantwoordelijkheid, aangezien heel wat bevoegdheden inzake ruimtelijke planning (een gedeelde) bevoegdheid zijn van andere partners. Om tot een uitvoeringsgericht ruimtelijk beleid te komen, willen we daarom samenwerken met die partners. Gemeentebesturen spelen daar een belangrijke rol in. De provincie zal haar verantwoordelijkheden nemen wat betreft bovenlokale taken.

Ruimtelijke ontwikkeling is het resultaat van samenwerking. Daarom vertrekt de beleidsplanning vanuit een samenwerkingsmodel waarbij de verschillende bestuursniveaus elk vanuit een eigen rol samenwerken om de ruimte te ontwikkelen. De beleidsplanning laat een intensieve samenwerking tussen beleidsdomeinen toe en zoekt samenwerking met het maatschappelijk middenveld, burgers, ondernemers, investeerders ... De bedoeling is om een geïntegreerde ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken waarbij in gebieden vanuit een gemeenschappelijke gebiedsvisie en doelstellingen ruimtelijke acties en de inzet van middelen en instrumenten gecoördineerd kunnen worden ingezet. Verder benadrukt de decreetgever dat het systeem van de nieuwe beleidsplanning vertrekt vanuit de gedachte dat de overheid zoekt naar coalities en partnerschappen om vanuit een primair ondersteunende rol maatschappelijke doelstellingen te verwezenlijken.

Anderzijds is in het systeem van beleidsplanning ingeschreven dat een provinciaal ruimtelijk beleidsplan verwachtingen naar de inhoud van de gemeentelijke ruimtelijke beleidsplannen of het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen kan formuleren (VCRO Art. 2.1.1§3). Bij het formuleren van keuzes, doelstellingen, eigen engagementen en verwachtingen ten aanzien van andere actoren die in het ruimtelijk beleidsplan worden opgenomen, wordt rekening gehouden met de bevoegdheidsbepalende regels uit het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, het Provinciedecreet, het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en andere regelgeving die relevant is voor het thema in kwestie.

Geen aanpassingen

ALG 9. Het PBRA is te ambitieus/niet (financieel) haalbaar/niet realistisch

Voorstel van behandeling

Het PBRA is een visiedocument dat het kader aangeeft voor de gewenste (toekomstige) ruimtelijke ontwikkeling (VCRO art. 2.1.1§1). Het is een samenwerkingsmodel tussen de provincie, de lokale besturen en Vlaanderen over hoe we de ruimte in de toekomst gaan inrichten, erop gericht samenhang te brengen in de voorbereiding, de vaststelling en de uitvoering van beslissingen in de ruimtelijke ordening. Het PBRA is gebaseerd op een aantal principes, gebaseerd op een visie waarnaar in de toekomst moet worden toegewerkt.

Het PBRA is een document met een horizon op (middel)lange termijn, waarvan de realisatie ook op (middel)lange termijn gericht kan zijn.

In de parlementaire voorbereiding wordt hierover gesteld : M.v.t.,St. VI.Parl., stuk 1149 (2016-2017) – Nr. 1 P. 50 :

Een beleidskader omvat de meer operationele keuzes voor de middellange termijn. Het geeft aan hoe en met wie de gewenste ruimtelijke ontwikkeling wordt gerealiseerd. Een beleidskader vult dus de beleidsruimte in die in de strategische visie werd opengelaten over de manier waarop en het ritme waarmee aan de lange termijn doelstellingen wordt gewerkt. Een beleidskader heeft een planhorizon van 10, 15 jaar en bevat een werkprogramma voor pakweg twee regeerperiodes. Een beleidskader zal dus met een zekere regelmaat herzien worden, omdat sommige actiepunten zijn uitgevoerd of veranderingen zijn gerealiseerd, en nieuwe werkpunten zich aandienen

We starten uiteraard met de uitvoering na de definitieve inwerkingtreding, maar zijn ons ervan bewust dat niet alle actielijnen van vandaag op morgen uit te voeren zijn. Sommige keuzes vragen heel wat tijd, of zijn momenteel (financieel of planologisch – onder andere door het gewestplan) moeilijker haalbaar. Veel ruimtelijke veranderingen vergen immers tijd, en ruimtelijke ingrepen zijn vaak moeilijk omkeerbaar. Desalniettemin is het de vraag van de decreetgever om i.k.v. de beleidsplanning voldoende vooruit te denken.

Dit Beleidsplan Ruimte wil een kompas zijn om de investeringen die we de komende jaren en decennia sowieso zouden maken in een bepaalde richting te sturen. Daarom willen we de komende jaren de ruimte via talloze beslissingen in concrete dossiers en projecten vormgeven conform de ambities uit het PBRA. Binnen die robuuste lijnen bestaat nog veel keuzemogelijkheid over de manier waarop doelstellingen worden bereikt en ruimte voor bijsturing omwille van onverwachte opportuniteiten of uitdagingen, aldus de decreetgever. De strategische visie wordt geëvalueerd en kan worden gewijzigd, waarbij uiteraard goed moet worden afgewogen waarom een koerswijziging verantwoord is. Aangepaste passages worden opnieuw geredigeerd vanuit een doorkijk op lange termijn. Ook een beleidskader kan met een zekere regelmaat worden herzien, omdat sommige actiepunten zijn uitgevoerd of veranderingen zijn gerealiseerd en nieuwe werkpunten zich aandienen.

Geen aanpassingen

ALG 10. Waarom is vertrokken van de bestaande situatie en niet een gewenste situatie met bijhorende selecties

Voorstel van behandeling

Het PBRA vertrekt inderdaad niet van een vastgelegde, geplande situatie waarbij bijvoorbeeld al bepaalde openbaar vervoersverbindingen gerealiseerd zijn. Het PBRA vertrekt van de bestaande situatie en een aantal duidelijke principes over de gewenste ruimtelijke ontwikkeling.

Deze gewenste ruimtelijke ontwikkeling is in het PBRA voor sommige onderwerpen enigszins vertaald naar specifieke plekken in de provincie, bijvoorbeeld bij de kernentyping en de aanduiding van de knopen. Er is verder bewust gekozen om het in algemene termen of schetsen te beschrijven en geen (kaarten van) gewenste situatie met bijhorende selecties op te nemen. Door oa. (technologische) veranderingen die niet op voorhand in te schatten zijn en de lange termijn waarop we de visie formuleren, is het quasi onmogelijk om een realistisch toekomstbeeld te schetsen voor bepaalde plekken. Daarnaast kan een gewenste situatie met bijhorende selecties wijzigen door voortschrijdend inzicht. Zo wil het PBRA een robuuster antwoord bieden op ruimtelijke uitdagingen. Om die redenen stappen we af van de methodiek van het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen (RSPA), waarbij er eerst een gewenste ruimtelijke structuur wordt geschetst en daar dan selecties uit voortvloeien. Door principes en doelstellingen te formuleren, beogen we elke ruimtelijke keuze weloverwogen te maken. Er moet namelijk telkens afgewogen worden of die keuze bijdraagt aan de vooropgestelde principes/doelstellingen.

Om de huidige situatie in kaart te brengen, vertrekken we van een aantal gebiedsdekkende objectieve datasets en onderzoeken. Uiteraard is deze data niet statisch. Daarom zullen ze (in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode) geëvalueerd en geactualiseerd kunnen worden

Geen aanpassingen

ALG 11. Een aantal uitspraken of doelstellingen zijn te dogmatisch en/of te datagedreven.

Voorstel van behandeling

Het PBRA is een visiedocument dat het kader aangeeft voor de gewenste (toekomstige) ruimtelijke ontwikkeling (VCRO art. 2.1.1§1). Er is gekozen om in het ruimtelijk beleidsplan heldere en ambitieuze uitspraken te doen over de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Verschillende ruimtelijke ontwikkelingen hebben immers bovenlokale oorzaken of bovenlokale gevolgen. Het zijn die thema's die in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen besproken worden. Deze doelstellingen zijn inderdaad ambitieus, maar met de beleidsplannen wordt niet afgestapt van het subsidiariteitsbeginsel. Gemeentebesturen kunnen deze ambities en doelstellingen als kapstok gebruiken om gemeentelijk ruimtelijk beleid op te enten. Op die manier kan een gemeente een ruimtelijk vraagstuk of een provinciale ambitie vertalen naar de eigen context. Het principe 'eigenheid' uit de strategische visie gaat onder meer ook hier over. Stellen dat het PBRA te dogmatisch is, klopt dus niet.

In het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen werken we de provinciale visie op diverse plaatsen met een methodiek gebaseerd op criteria uit (kerntyping, uitdaging 'huishoudenstransitie', de ruimtelijk multimodale knopen en de impact van een activiteit op de omgeving). De methodieken an sich zijn niet datagedreven, maar gebaseerd op inhoudelijke criteria. Zo is bijvoorbeeld de kerntyping gebaseerd op de mate van voorzieningen, bereikbaarheid, gebruikers, ... en de multimodale knopen voor personen gebaseerd op de overstapmogelijkheden en principe dat diverse vervoersmodi in een knoop moeten kruisen/samen komen. Dit resulteert in een aantal indelingen of schaalniveaus.

Voor de toepassing en de gelijke vergelijking binnen de provincie Antwerpen zijn natuurlijk wel data nodig om deze methodieken (gebaseerd op inhoudelijke criteria) op een objectieve basis toe te passen. Data, beschikbaar voor gans de provincie Antwerpen zijn nodig om te concretiseren naar onze provincie, wat onder meer gevraagd werd door de gemeentebesturen in de vorige adviesronden in diverse reacties.

De provincie heeft in eerste instantie gekozen voor deze werkwijze, beschreven in de vorige 2 paragrafen, omdat deze het mogelijk maakt om flexibel te zijn en in de toekomst de toepassing van de methodiek aan de op dat moment voorhanden zijnde data te evalueren en actualiseren (in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode) Hierdoor kan het net als minder dogmatisch beschouwd worden dan de werkwijze met selecties uit de structuurplannen.

Geen aanpassingen

Opmerkingen over de strategische visie

ALG 12. De doelstellingen en uitgangspunten van de strategische visie zijn te weinig concreet en actiegericht.

Voorstel van behandeling

Het abstractieniveau van de strategische visie blijft bewust hoog, omdat zij op provinciaal niveau speelt en een robuust kader moet bieden voor al onze provinciale beleidskaders, nu en in de toekomst (lange termijn = een planhorizon van twintig à dertig jaar).

Art. 2.1.1, §1 VCRO stelt:

Een ruimtelijk beleidsplan bestaat uit een strategische visie en een of meer beleidskaders die samen het kader aangeven voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Het ruimtelijk beleidsplan is erop gericht samenhang te brengen in de voorbereiding, de vaststelling en de uitvoering van beslissingen in de ruimtelijke ordening. Het is realisatiegericht.

De strategische visie omvat een langetermijnvisie voor de ruimtelijke ontwikkeling.

Een beleidskader bevat operationele beleidskeuzes voor de middellange termijn en actieprogramma's voor een thema of voor een gebiedsdeel. Beleidskaders beschrijven onder meer hoe en met wie de gewenste ruimtelijke ontwikkeling wordt gerealiseerd. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot de inhoud van een beleidskader.

De toelichting bij het besluit van de Vlaamse regering 'tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering in het kader van de regeling van de ruimtelijke beleidsplanning' van 30 maart 2018 vermeldt: "*De strategische visie omvat een toekomstbeeld en een overzicht van belangrijke beleidsopties op lange termijn (strategische doelstellingen).*" De principes en strategieën zijn deze strategische doelstellingen. Deze worden verder uitgewerkt in 'beleidskaders'.

Geen aanpassingen

Opmerkingen over het beleidskader 'Verdichten en ontdichten van de ruimte'

ALG 13. De provincie is niet de juiste overheid om een beleid uit te werken rond landbouw of agrarische herontwikkeling

Voorstel van behandeling

In de VCRO wordt in art. 2.1.1, § 3 VCRO het volgende bepaald inzake de bevoegdheden:

"Bij het formuleren van keuzes, doelstellingen, eigen engagementen en verwachtingen ten aanzien van andere actoren die in het ruimtelijk beleidsplan worden opgenomen, wordt rekening gehouden met de bevoegdheidsbepalende regels uit het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, het Provinciedecreet, het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en andere regelgeving die relevant is voor het thema in kwestie".

In de VCRO wordt er geen uitspraak gedaan dat de provincie onbevoegd is om een beleid te voeren rond het 'landbouw'. Op grond van dit beleid kan de provincie ruimtelijke uitvoeringsplannen opgemaakt worden.

In de provincie Antwerpen zal het aantal leegstaande agrarische sites de komende jaren alleen nog maar toenemen. In de provincie Antwerpen heeft 29,2% (de meest recente cijfers zijn van maart 2016) (bron: Verhoeve, A., Kerselaers, E., Rogge, E., Claes, C., Hennebert, M. (2016) Niet-agrarisch gebruik van het agrarisch gebied in de provincie Antwerpen Eindrapport, Provincie Antwerpen, Antwerpen) van het agrarisch gebied een niet-agrarisch gebruik. Uit cijfers van ILVO (instituut voor landbouw- visserij- en voedingsonderzoek) blijkt dat gemiddeld 15% van het voor landbouwbestemde gebied in Vlaanderen in beslag genomen wordt door een niet agrarisch landgebruik.

Daarnaast daalt het aantal land- en tuinbouwbedrijven al decenia lang (zie strategische visie p.33). De verwachting is dat de trend zich in de toekomst ook zal verder zetten. De problematiek is dus veel sterker aanwezig in de provincie Antwerpen t.o.v. de andere provincies en er wordt verwacht dat het aantal sites in niet-agrarisch gebruik de komende jaren ook verder zal toenemen. Deze trends doen zich in vele gemeenten voor en heeft bijgevolg een bovenlokale impact. Bovendien stoppen grote en waardevolle landbouwgebieden niet aan de gemeentegrenzen.

[Daarenboven stelt het provinciedecreet, Art 2 § 1.: "De provincies zijn het intermediair beleidsniveau tussen het Vlaamse en het gemeentelijke niveau. De provincies beogen om op het provinciale niveau bij te dragen tot de duurzame ontwikkeling van het provinciale gebied."](#) De uitwerking rond agrarische herontwikkeling is in de geest van dit artikel opgemaakt.

Daarom heeft de provincie Antwerpen in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de Ruimte' opgenomen bij het onderdeel 'Aan de slag' (p. 43) dat ze een kader wil uitwerken rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied. Bij de trends en de uitdagingen p. 31 van de strategische visie wordt het volgende vermeld:

"De schaal in de landbouwsector is het gevolg van steeds strengere eisen met betrekking tot milieu, dierenwelzijn en hygiënische omstandigheden. Deze schaalvergroting en de vaststelling dat het aantal landbouwers daalt, heeft tot gevolg dat er gebouwen in landbouwgebied vrijkomen. Deze worden zelden agrarisch herbruikt, maar krijgen eerder een residentieel gebruik en/of voor niet-agrarische bedrijvigheid. Dit leidt tot een stijging van vastgoedprijzen in agrarisch gebied en een verdere versnippering van de open ruimte. De uitdaging is om goed na te denken over het herbestemmen van landbouwbedrijven."

Het is daarom belangrijk dat er een provinciaal kader wordt uitgewerkt rond agrarisch hergebruik en zonevreemd ruimtegebruik. De provincie Antwerpen neemt haar verantwoordelijkheid op.

Geen aanpassingen

ALG 14. De doelstellingen rond sloop zijn (financieel) niet realistisch of niet haalbaar

Voorstel van behandeling

Het PBRA is een visiedocument dat het kader aangeeft voor de gewenste (toekomstige) ruimtelijke ontwikkeling (VCRO art. 2.1.1§1). Het is een samenwerkingsmodel tussen de provincie, de lokale besturen en Vlaanderen over hoe we de ruimte in de toekomst gaan inrichten, erop gericht samenhang te brengen in de voorbereiding, de vaststelling en de uitvoering van beslissingen in de ruimtelijke ordening. Het PBRA is gebaseerd op een aantal principes, gebaseerd op een visie waarnaar in de toekomst moet worden toegewerkt. Het PBRA is een document met een horizon op (middel)lange termijn, waarvan de realisatie ook op (middel)lange termijn gericht kan zijn. (zie ook [ALG 9](#))

We starten uiteraard met de uitvoering na de definitieve inwerkingtreding, maar zijn ons ervan bewust dat niet alle actielijnen van vandaag op morgen uit te voeren zijn. Sommige keuzes vragen heel wat tijd, of zijn momenteel (financieel of planologisch – onder andere door het gewestplan) niet haalbaar.

Dit hoeft echter geen argument te zijn om de vooropgestelde ambities anders te formuleren. Dit Beleidsplan Ruimte wil een kompas zijn om de investeringen die we de komende jaren en decennia sowieso zouden maken in een bepaalde richting te sturen.

De provincie doet al een aantal jaren onderzoek naar het thema landbouw. De (financiële) haalbaarheid van deze beleidslijnen zijn daarbij een van de belangrijkste onderwerpen. We zoeken hiervoor continu naar oplossingen. Vandaar dat er onder aan de slag ook als actie staat dat we dit blijven onderzoeken.

Uit de verschillende onderzoeken komt naar voren dat we als provincie streven naar de juiste functie op de juiste plek, ook in het agrarisch gebied.

1) primair zetten we in op agrarische herontwikkeling vanuit de diverse vormen van landbouw. We willen de trend stoppen dat er in eerste instantie naar een zonevrije invulling wordt gekeken. De provincie Antwerpen wil de land- en tuinbouw de mogelijkheid geven om zich nog verder te kunnen ontwikkelen in het agrarisch gebied. Doordat er nu te vaak in eerste instantie naar zonevrije functiewijziging wordt gekeken legt dit een bijkomende financiële druk op de mogelijkheid tot agrarische herontwikkeling.

2) Agrarische herontwikkeling is echter niet overal en voor elk bedrijfstype mogelijk. Dan wordt er gekeken of een andere invulling dan land- of tuinbouwfunctie voorzien kan worden. Dit kan echter niet zomaar. Er moet steeds een motivatie en onderbouwing voor zijn. Zonevrije functiewijzigingen moeten zorgvuldig afgewogen worden in het agrarisch gebied zodat ze het agrarisch functioneren niet ondermijnen. Hiervoor zijn zowel de ruimtelijke context als de dynamiek die een functie met zich meebrengt van belang. Hierbij dient er telkens getoetst te worden aan het principe van goede ruimtelijke ordening.

3) Indien een herontwikkeling in functie van agrarisch gebruik niet mogelijk is omwille van financiële, economische of bedrijfstechnische redenen én indien een zonevrije functiewijziging niet inpasbaar is vanuit de in steek de juiste functie op de juiste plek. Ook de doelstellingen rond sloop worden nagestreefd binnen de hiervoor voorziene wettelijke mogelijkheden en instrumenten, die tegenover elkaar zullen worden afgewogen. Binnen dat kader zal concreet onderzocht worden of het slopen van een constructie tot de mogelijkheden behoort.

Bij het onderdeel 'Aan de slag' (p. 43 beleidskader 'verdichten en ontlichten van de ruimte') werd het volgende opgenomen:

"De provincie Antwerpen gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan realiseren in samenwerking met POM Antwerpen."

"We ondersteunen gemeenten op vraag bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop."

Geen aanpassingen

ALG 15. Vraag naar (financiële) ondersteuning bij het verplaatsen van slecht gelegen activiteiten (bouwshift)

Voorstel van behandeling

De bouwshift is een ambitie die door alle overheden moet gedragen worden en waarvoor dus een gezamenlijke aanpak nodig is. Geen enkele overheid kan dit op zijn eentje realiseren maar elke overheid zal op zijn niveau wel een aantal verantwoordelijkheden moeten nemen. Ruimtelijke ontwikkeling is het resultaat van samenwerking. Er zal een samenwerkingsmodel moeten opgezet worden waarbij de verschillende bestuursniveaus elk vanuit een eigen rol samenwerken om de ruimte te ontwikkelen.

We onderschrijven de nood aan bijkomende instrumenten en financiële steun. Wat we als provincie kunnen en gaan ondernemen, hangt echter af van een aantal beslissingen die nog door de Vlaamse Regering moeten genomen worden. We nemen wel expliciet het engagement om partner te zijn in de zoektocht naar hoe de bouwshift op het terrein uit te voeren. Daarom schrijven we in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' onder het hoofdstuk 'Slecht gelegen activiteiten verplaatsen of ruilen' nu al in dat we projectmatig gaan uit zoeken hoe we herlokalisaties kunnen realiseren. Met welke instrumenten dit zal gebeuren, hangt af van de concrete probleemstelling van zulke projecten.

In het beleidskader 'Levendige kernen', m.b.t. het herbestemmen van woonreservegebieden, was ook reeds in het ontwerp de link met de in opmaak zijnde Vlaamse regelgeving gelegd, maar dient de actielijn wel geherformuleerd te worden in het licht van de laatste inzichten en stand van zaken van de in opmaak zijnde decreten.

Voorstel van aanpassing in het beleidsplan:

- In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 32: aanvulling hoofdstuk 'Kader': Er zal nog een hele weg afgelegd moeten worden om dit financieel ook haalbaar te maken en hier financiële instrumenten rond te voorzien.
- In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 34, aanvulling 2^e paragraaf: We blijven in dialoog gaan met Vlaanderen en lokale besturen om vanuit de kennis mee te werken aan de realisatie en de ambities tot de 'juiste functie op juiste plek'.
- In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 35:
 - o Aanvullen eerste actielijn: Binnen elk project bepalen we in partnerschap met andere overheden wat de concrete invulling van dat engagement is.
 - o Toevoegen bijkomende actielijn: De provincie Antwerpen bepaalt – van zodra het Vlaamse kader rond de bouwshift duidelijk is:
 - de rol die ze in algemeenheid kan opnemen rond uitvoering en ondersteuning van gemeentebesturen m.b.t. het realiseren van de bouwshift.
 - Welke concrete beleidsacties we zelf kunnen ondernemen om deze doelstellingen rond de bouwshift uit te voeren.
 - o Toevoegen bijkomende actielijn: Aan de Vlaamse overheid vragen we om werk te maken van financiële instrumenten die de provincie en de gemeentebesturen ook kan aanwenden om de doelstellingen rond de bouwshift mee te realiseren.
- In het beleidskader 'Levendige kernen', p. 52:
 - o 6e actielijn over woonreservegebied aanpassen in: "... is bereid om ook planningsprocessen op te starten om woonreservegebied om te zetten naar een andere bestemming. De provincie wil hiervoor gebruik maken van het voorgestelde bouwshiftfonds. De provincie start dergelijk proces enkel op :
 - *Na afdoende, bovenlokale ruimtelijke afweging en motivering van de diverse woonreservegebieden in de regio en*
 - *Met volle ondersteuning van en in nauw overleg met het gemeentebestuur, waar het woonreservegebied gelegen is"*

ALG 16. Op heel wat bedrijventerreinen zijn er reeds KMO's aanwezig. Hoe kan dit teruggedraaid worden?

Voorstel van behandeling

Het PBRA kijkt naar het onderscheid tussen verweefbare en niet-verweefbare bedrijvigheid opdat we onze schaarse ruimte op bedrijventerreinen optimaal kunnen benutten. Die visie over een gediversifieerd vestigingsklimaat vinden we terug op pagina 46 van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte':

"Dit betekent dat we in de kern inzetten op verweefbare bedrijvigheid waardoor we de bedrijventerreinen maximaal kunnen vrijwaren voor bedrijvigheid die niet of moeilijk combineerbaar is met wonen. Bovendien moeten we ook op de bedrijventerreinen voldoende waakzaam blijven voor de noden van specifieke ruimtevragers zoals het vrijwaren van grote kavels voor grootschalige ruimtevragers, of het voorbehouden van kavels langsheen onze bevaarbare waterwegen voor watergebonden bedrijvigheid, of ruimte voor bedrijven die belang hechten aan de nabijheid van specifieke vestigingsmilieus zoals de haven, het spoor, ..." Het is inderdaad niet realistisch dat alle verweefbare bedrijven geherlocaliseerd kunnen worden maar we kunnen wel tegengaan dat na stopzetting van de bedrijfsvoering een nieuw verweefbaar bedrijf zich op die locatie kan vestigen.

Dit wil zeggen dat voor de ongewenste invulling van bedrijventerreinen een uitdoofbeleid moet worden gevoerd vanuit zowel planning, vergunningenbeleid als handhaving. Dat is niet zozeer puur de klok terugdraaien, maar het stelselmatig bewaken en ingrijpen opdat het ruimtegebruik op die bedrijventerreinen ten goede evolueert. Een uitdoofbeleid kan op verschillende manieren gebeuren zoals onder andere het vestigen van een voorkooprecht, door het aanpassen van voorschriften en het voeren van een uitgiftebeleid.

De provincie engageert zich (pagina 49 van Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') voor het opmaken van richtlijnen "om kwaliteit en ruimtelijk rendement op bedrijventerreinen te stimuleren. We zetten een dienstverlening op waarbij we gemeenten en het gemeentelijk economisch beleid ondersteunen door het aanreiken van instrumenten, kennis en expertise."

Geen aanpassingen

ALG 17. Het bijkomend herbestemmen van open ruimte moet kunnen voor bedrijventerreinen. Op strategische locaties moet de mogelijkheid blijven om open ruimte aan te snijden.

Voorstel van behandeling

Het PBRA sluit bijkomende bedrijventerreinen niet uit. Er zal per geval een afweging gemaakt moeten worden of een locatie goed dan wel slecht gelegen is. Het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' stelt op pagina 46 dat:

"Bij het bepalen van de ontwikkelingsmogelijkheden (stimuleren of ontmoedigen van bijkomend economisch aanbod), gaan we altijd uit van

- *de kenmerken van de ruimte en omgeving (mobiliteit, draagkracht,...)*
- *de karakteristieken van de bedrijvigheid (activiteit, energievraag, ...)."*

De provincie scheidt met drie voorwaarden een breed kader waarbinnen het aanvaardbaar is om nieuwe ruimte aan te snijden. Deze zijn terug te vinden op p. 45 van datzelfde beleidskader. Naar aanleiding van de behandeling van andere bezwaren en reacties worden deze voorwaarden nog verder herwerkt.

Geen aanpassingen n.a.v. deze inhoudelijke reactie

Opmerkingen over het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'

ALG 18. Wat is de relatie tussen uitspraken in het PBRA en de regionale mobiliteitsplannen van de vervoerregio's?

Voorstel van behandeling

Het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' vertrekt van het samengaan van ruimtelijke ingrepen en ingrepen op mobiliteitsvlak. Hoewel beide onderwerpen aan bod komen, worden er geen uitspraken gedaan in het PBRA over mobiliteitsingrepen en het functioneren van het mobiliteitssysteem. Dat is immers de bevoegdheid van departement MOW en bij uitbreiding de vervoerregio's. Hoe het mobiliteitsnetwerk met vervoersknopen en -verbindingen er in de toekomst zal uitzien, wordt uitgeschreven in het regionaal mobiliteitsplan en openbaar vervoersplan dat opgemaakt wordt door deze vervoerregio's. De goedkeuring van deze plannen gebeurt door de vervoerregioraad, waarin afvaardiging van de gemeenten, de provincie Antwerpen en het Vlaams Gewest zetelen. Het regionaal mobiliteitsplan vertrekt van een aantal (mobiliteitsgerichte) doelstellingen en bouwstenen en toont dan een gewenst eindbeeld, dat in relatie staat met de openbaar vervoersplannen. Het PBRA vertrekt van (ruimtelijke) principes en doelstellingen maar start vanuit de bestaande situatie.

Het PBRA richt zich voor de ruimtelijke uitspraken op enkele van de bouwstenen van de regionale mobiliteitsplannen: het vastleggen van locaties waar overstapmogelijkheden zijn (Hoppinpunten). Elk van deze plannen is opgemaakt op het schaalniveau en het functioneren van de betreffende vervoerregio. Het gevolg daarvan is dat niet elke vervoerregio dezelfde parameters voor het bepalen van Hoppinpunten en het toewijzen van deze punten aan een categorie. Elke categorie van de Hoppinpunten verwijst naar op welke manier ze in de mobiliteitsnetwerkklogica van die vervoerregio past (bijvoorbeeld of er een IC-trein stopt, of een buslijn van het kernnet een halte bedient, ...)

De ruimtelijke multimodale knopen die in het PBRA gedefinieerd worden, geven uiting aan de doelstelling dat we nieuwe hoogdynamische functies willen stimuleren op plekken die veel verkeersbewegingen afkomstig via verschillende vervoersmodi kunnen opvangen. Naast parameters rond multimodaliteit (bijvoorbeeld de frequentie van bepaalde vervoersmiddelen) worden bij ruimtelijke multimodale knopen ook ruimtelijke componenten meegenomen: de ruimte voor fietsenstallingen, de ligging van de ruimtelijke multimodale knoop ten opzichte van het centrum, de aanwezigheid van overslaginfrastructuur, ... Een indicatieve weergave van deze knopen wordt weergegeven in bijlage bij het beleidskader. Deze kaart geeft de huidige situatie weer, dus vóór de uitrol van de openbaar vervoersplannen.

Op regelmatige tijdstippen is er inhoudelijke afstemming geweest tussen beide types plannen in opmaak, wat er toe leidt dat beide plannen compatibel met elkaar zijn. Naar uitvoering en realisatie van projecten op het terrein zal samenwerking tussen de provincie en de vervoerregio cruciaal blijven. De statuten van het PBRA, de regionale mobiliteitsplannen en de openbaar vervoersplannen zijn bepaald in de wetgeving (VCRO en Decreet Basisbereikbaarheid) .

Geen aanpassingen

Opmerkingen over het beleidskader ‘Levendige kernen’

ALG 19. Verweving in kernen is niet altijd en overall mogelijk. Er moet pragmatisch worden omgesprongen met verweving. Wat betreft het inzetten op verweefbare bedrijvigheid in de kern is men te categoriek en wacht men beter de resultaten van verder onderzoek af.

Voorstel van behandeling

“Minimaal is verweving het ruimtelijk samengaan van verschillende (harde en zachte) functies, zodat de betrokken functies en hun omgeving een meerwaarde krijgen.” Zeker wanneer de ruimte schaars is en de vraag naar ruimte toeneemt, is verweven van functies, naast verdichten en ontlichten, een cruciaal middel voor kernversterking. *“Om levendigheid te realiseren moeten we functies zoals wonen en werken, zorg en dienstverlening, groen, energie, winkelen, ontmoetingsruimte en recreatie in de kernen verweven”* (Beleidskader ‘Levendige kernen’ p. 10)

De notie ‘verweefbaar in de kern’ impliceert dat een bepaalde functie combineerbaar is met wonen en/of andere kernfuncties. In principe kan er in de hele kern verweven worden. Om te onderzoeken of verweving al dan niet mogelijk is, moet steeds gekeken worden naar de kenmerken van de functies én de omgeving. Die afweging kan je niet provinciebreed voor alle combinaties van functies maken en is maatwerk voor een specifieke situatie en zal bijgevolg steeds geval per geval beoordeeld moeten worden.

“Monofunctionele (woon)ontwikkelingen zijn niet gewenst in een kern. Enkel indien blijkt dat bepaalde activiteiten of plekken niet verweefbaar zijn, zal hiervan afgeweken kunnen worden. De keuze om niet te verweven zal dan goed gemotiveerd moeten worden en kan pas wanneer de voordelen van verweving niet opwegen tegen de nadelen.” (Beleidskader ‘Levendige kernen’ p.24) We beschouwen deze bepaling op bouwblokkniveau. Het herontwikkelen van een bepaald gebied in de kern zal steeds bepaalde functies in de kern wegnemen, bijvoorbeeld een (leegstaand) bedrijf, publieke en/of groene ruimte, recreatie of een school. Indien er enkel woningen in de plaats komen wordt de druk op de overblijvende voorzieningen, publieke ruimte en werklocaties enkel groter. Net daarom is het verweven van verschillende (harde en zachte) functies nodig.

Bovendien zet het Beleidsplan Ruimte specifiek in op het behoud van economische ruimte, ook in de kern (Beleidskader ‘Verdichten en ontlichten van de ruimte’, p.44-47). De vraag naar ruimte voor bedrijvigheid blijft namelijk groeien, waardoor het aanbod aan dit type ruimte verhoogd zal moeten worden. Indien we open ruimte willen versterken en willen streven naar een energieneutrale of zelfs -positieve omgeving, moet er slim en zorgvuldig met de bestaande ruimte omgegaan worden. ‘Aanbod’ moet anders gedefinieerd worden dan enkel ‘vrije kavel

Dit is extra belangrijk indien het een *paarse bestemming in een dorps- of stadskern betreft*; *“Planningsinitiatieven om paarse naar andere bestemmingen te wijzigingen zullen enkel kunnen wanneer echt aangetoond wordt dat een economische invulling onmogelijk is.”* (Beleidskader Levendige kernen p. 45)

In principe is alle bedrijvigheid verweefbaar, zolang ze de draagkracht van de omgeving niet overschrijdt (op vlak van milieu, mobiliteit, gezondheid, ...). Dat zal voor de ene omgeving anders zijn dan de andere. Ook valt er moeilijk een schaal of type bedrijvigheid op te plakken, aangezien de impact steeds anders is (Beleidskader Levendige kernen p.42)

De snelheid waarmee (potentiële) sites voor verweving verdwijnen maakt dat we niet kunnen wachten op pilootprojecten voor meer complexe nieuwe sites. Ook het behoud van bestaande verweven bedrijvigheid die we vandaag nog in elke gemeente terugvinden, is van belang.

De provincie Antwerpen engageert zich om een verwevingsleidraad uit te werken. *“Deze leidraad geeft de meerwaarden van verweving aan en duidt wat de impact kan zijn op energie, milieu, klimaat, biodiversiteit, ruimte, tewerkstelling, het sociale weefsel en mobiliteit. Aan de gemeentebesturen vragen we om een proactief verwevingsbeleid voor de kern (in hun eigen gemeentelijk beleidsplan Ruimte) te implementeren en te verfijnen.”* (Beleidskader ‘Levendige kernen’, p.24)

Voorstel van aanpassing in het beleidsplan:

Beleidskader ‘Levendige kernen’, p. 24: Monofunctionele (woon)ontwikkelingen **op bouwblokkniveau** zijn niet gewenst in een kern.

ALG 20. Bedrijvigheid in kernen: Hoe flexibel zijn gemeenten nog om een beleid te voeren rond paarse bestemming in een dorps- of stadskern?

Voorstel van behandeling

Planningsinitiatieven om paarse naar andere bestemmingen te wijzigingen zullen enkel kunnen wanneer echt aangetoond wordt dat een economische invulling onmogelijk is. Indien dit het geval is, geldt het principe behoud van ruimte, niet van plek, met andere woorden moet het verlies aan economische ruimte gecompenseerd worden. Dat vinden we terug op pagina 47 van beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte':

"Niet elk bedrijf zit op de goede plek, en niet elk bestemd terrein heeft de juiste parameters om optimaal of maximaal te ontwikkelen. Waar nodig, zullen keuzes gemaakt moeten worden om bijvoorbeeld economische locaties af te bouwen. Waar het kan, koppelen we het verlaten van slecht gelegen locaties aan de realisatie van bijkomende economische ruimte op plaatsen die daar wel geschikt voor zijn."
Wanneer de realisatie van deze bijkomende economische ruimte een aansnijding van de open ruimte impliceert, gelden de principes op p.45 van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' met betrekking tot herbestemming.

Om niet ad hoc per site te kijken en het grotere plaatje te bewaken wat economische ruimte betreft, vraagt de provincie aan de gemeentebesturen op p. 49 (beleidskader Verdichten en ontlichten van de ruimte) "een visie op hun lokale economische ruimte te ontwikkelen, zowel in de kern als op het volledige grondgebied van de gemeente."

Geen aanpassingen

ALG 21. Kerntypering: Wat wordt verstaan onder 'verfijning' van de kerntypering?

Voorstel van behandeling

Er wordt met de beleidsplannen niet afgestapt van het subsidiariteitsbeginsel: elk niveau moet zich inlaten met de onderwerpen die best op dat niveau worden geregeld. Bij de opmaak van het PBRA is daarom de keuze gemaakt om die onderwerpen te behandelen die een kader bieden aan ons eigen provinciale beleid en projecten. (zie ook [ALG 3](#))

De kerntypering en bijhorende ontwikkelingsperspectieven zijn voor de provincie Antwerpen een belangrijk aspect om op bovenlokale schaal een invulling te geven aan een beleid 'op maat van een kern', gedifferentieerd om te gaan met de diverse uitdagingen besproken in het beleidskader 'levendige kernen' en in te zetten op de principes 'zuinig ruimtegebruik', 'eigenheid' en 'nabijheid en bereikbaarheid' in dorps- en stadskernen. De kerntypering is zo een aanzet voor ons eigen provinciaal ruimtelijk beleid bij provinciale RUP's en andere provinciale projecten.

Natuurlijk heeft zeker dit thema een lokale impact en inbreng nodig. Daarom dient de (methodiek van de) kerntypering gezien te worden als een provinciale insteek bij het overleg en de advisering in kader van (inter)gemeentelijke ruimtelijke planningsprocessen en (inter)gemeentelijke beleidsplannen ruimte. De provincie wil de gemeenten hierin m.a.w. ondersteunen.

Zoals ook op p. 26 van het beleidskader 'levendige kernen' staat, doen we de suggestie aan de gemeenten en andere partners om met de kerntypering verder aan de slag te gaan. De verfijning kan dan op diverse manieren gebeuren, bijvoorbeeld de concrete afbakening van de kernen, een verdere gebiedsspecifieke uitwerking van de woon(uitbreidings)gebieden, gemotiveerd voorstellen van kerntypes, verdere differentiatie binnen een kern, ... Bij een verdere verfijning van de kerntypering zijn er daarnaast ook andere gegevens die door gemeenten mee in rekening kunnen gebracht worden, bv. de identiteit van een kern, specifieke landschappelijke kenmerken, nieuwe inzichten in data, lokale context, De provincie vraagt vanuit haar bovenlokale blik bij deze verfijning wel betrokken te worden.

Voorstel van aanpassingen in het beleidsplan:

In het beleidskader 'Levendige kernen':

- P. 26, 3e paragraaf, de zin "Het is aan de gemeenten om, indien nodig, verdere differentiatie binnen een kerntype en verfijning van een kerntype uit te werken in hun Beleidsplan Ruimte" vervangen door "Het is aan de gemeenten om, indien nodig, verdere differentiatie binnen een kerntype en verfijning van de kerntypering uit te werken in hun Beleidsplan Ruimte."
- P. 26, 4e paragraaf, na de zin: "Zo kan de gebruikersintensiteit toenemen of afnemen door bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen, kan de knoopwaarde wijzigen door investeringen in openbaar vervoer, ..." de volgende zin toevoegen: "Ook inzichten over wat tot de kern behoort, nieuwe data of instrumenten om data te verzamelen of gebiedsspecifieke visies kunnen door de tijd wijzigen en/of opgemaakt worden."
- P. 34, 1e en 2e suggestie aan gemeenten vervangen door 1 suggestie: "de voorgestelde methodiek van de kerntypering in hun eigen gemeentelijk beleid(splan) te implementeren en lokaal te verfijnen. De provincie vraagt vanuit haar bovenlokale rol bij deze verfijning betrokken te worden zodat deze ook meegenomen kan worden bij de actualisering van de kerntypering op provinciaal niveau."

ALG 22. Kerntypering: Hoe moet de kerntypering in bijlage 1 toegepast worden? Kunnen kernen nog van kerntype wijzigen?

Voorstel van behandeling

De bijlage 1 is zoals vermeld op pagina 70 van het beleidskader 'levendige kernen' een toepassing van de methodiek van de kerntypering in de provincie Antwerpen, gebaseerd op een aantal data over de huidige toestand: voorzieningenniveau, ontsluiting, aantal inwoners en gebruikers van een kern, ... Deze data werden op eenzelfde manier onderzocht voor ganse provincie en voor elke kern werden dezelfde grenswaarden gebruikt, waardoor een zekere objectiviteit in de toepassing zit voor gans de provincie. Omdat in de toekomst eigenschappen van kernen kunnen wijzigen of er andere, nieuwere data zijn, moet de uitwerking in de bijlage 1 beschouwd worden als een eerste meting op basis van de huidige data, beschikbaar voor gans de Provincie Antwerpen.

Net zoals de methodiek van de kerntypering is deze toepassing op de kernen in de provincie Antwerpen een aanzet voor het eigen provinciaal beleid en projecten en zal door de provincie ook gebruikt worden als provinciale insteek bij het overleg en de advisering in kader van (inter)gemeentelijke ruimtelijke planningsprocessen en (inter)gemeentelijke beleidsplannen ruimte. Met die nuance dat deze toepassing in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode geëvalueerd en geactualiseerd kan worden. De actualisatie wenst de provincie o.a. te doen in overleg met de gemeenten, waarbij de gemeenten hun insteken kunnen aanleveren, bv. over de contouren die als basis gebruikt werden om de kernen te bepalen.

Omdat het om een aanzet gaat voor het eigen provinciaal ruimtelijk beleid, gemeenten kunnen verfijnen en de provinciale kerntypering in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode geëvalueerd en geactualiseerd kan worden, worden in deze eerste uitwerking op basis van de huidige data (bijlage 1 van het beleidskader 'Levendige kernen') geen kernen van kerntype gewijzigd.

Desalniettemin zijn er diverse manieren om nu en in de toekomst met concrete vragen en eigenheden om te gaan:

- De toepassing op de provincie Antwerpen is een eerste uitwerking. De actualisatie wenst de provincie te doen in overleg met o.a. de gemeenten, waarbij de gemeenten hun insteken kunnen aanleveren, bv. over de contouren die als basis gebruikt werden om de kernen te bepalen.
- De gemeente kan in haar gemeentelijk beleid(splan) de kernen en ontwikkelingsperspectieven verder uitwerken en verfijnen op basis van eigen aangeleverd onderzoek en vanuit het 'principe' eigenheid'.

Voorstel van aanpassing in het beleidsplan:

In het beleidskader 'Levendige kernen':

- Eerste actielijn pagina 34 vervangen van *'We passen de kerntypering toe op alle kernen in de provincie Antwerpen en communiceren deze naar de gemeenten. We doen dat op basis van de afbakening van de kernen uit het cultuurlandschap en de gegevens van de ruimtekompassen, de ruimtelijke multimodale knopen en het netwerk van stads- en dorpskernen.'* door *'We passen de methodiek van de kerntypering toe op alle kernen in de provincie Antwerpen. In de bijlage van dit beleidskader werken we dit een eerste keer uit. We evalueren deze bijlage (in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode) en actualiseren deze o.a. met inspraak van de gemeenten.*
- In 'kader' op p. 70:
 - o benadrukken dat het om een eerste uitwerking gaat als aanzet voor het provinciaal beleid.
 - o Bij de zin *"Deze kunnen doorheen de tijd veranderen door de realisatie van bijkomende voorzieningen, de uitbouw van multimodale knopen, ..."* toevoegen dat aanpassingen omwille van wijzigingen in afbakening kernen, specifieke eigenheden van kernen, ... ook kunnen meegenomen worden

ALG 23. Kerntypering: De afbakening van de kernen wordt in vraag gesteld

Voorstel van behandeling

Zoals op pag. 72 van de bijlage gesteld wordt is het niet de bedoeling om als provincie en in het PBRA de grenzen van de kernen strikt en juridisch af te bakenen. De gemeenten kunnen dat, indien gewenst, zelf doen in hun Beleidsplan Ruimte.

Om de methodiek van de kerntypering te kunnen toepassen op de provincie Antwerpen was het echter nodig om de kernen te bepalen en data over deze kernen te verzamelen. Hiervoor was een (werk)afbakening van de kernen nodig die beschikbaar is voor gans de provincie Antwerpen. Daarom maakte de provincie de keuze om bij deze eerste uitwerking te vertrekken vanuit het morfologisch onderzoek van de kernen uit de Cultuurlandschapskaart. Deze oefening dateert van bij de aanvang van het voorbereidend onderzoek (2016), maar geeft nog steeds vanuit bovenlokaal schaalniveau een goed inzicht in de kernen, perifere woonwijken, woonfragmenten, ... Het ganse onderzoek is te vinden op de provinciale website www.provincieantwerpen.be/beleidsplanruimte, onder 'onderzoeken'.

Aangezien de oefening gebeurde op provinciaal schaalniveau en perifere woonwijken niet meegenomen werden bij 'kernen', is het mogelijk dat lokale nuances niet meegenomen zijn. Om die reden beschouwt de provincie de bijlage 1 als een eerste uitwerking die in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode) geëvalueerd en geactualiseerd kan worden. De actualisatie wenst de provincie o.a. te doen in overleg met de gemeenten, waarbij de gemeenten hun insteken kunnen aanleveren, bv. over de contouren die als basis gebruikt werden om de kernen te bepalen.

Voorstel van aanpassing in het beleidsplan

In het beleidskader 'Levendige kernen':

- Voorgestelde aanpassingen onder **ALG 22**
- P. 70 bij 'bepalen van de kernen in de provincie Antwerpen' toevoegen: *'de verfijning van de afbakening door gemeenten zal bij de actualisatie van de kerntypering meegenomen worden.'*
- P. 80: kaart met kerntypering: contouren van de kernen volgens de cultuurlandschapskaart wijzigen in een meer schematische weergave van de kernen (bv. bollen)
- Pag 88-89 en 91: idem aan de kaart van p. 80, maar kernen in grijswaarde

ALG 24. Kerntypering: Waarom wordt het ene gehucht meegenomen in bijlage 1 als 'kleine dorpskern' en het andere niet?

Voorstel van behandeling

Voor de selectie van de kernen werd vertrokken vanuit het morfologisch onderzoek van de kernen uit de Cultuurlandschapskaart. Het ganse onderzoek is te vinden op de provinciale website www.provincieantwerpen.be/beleidsplanruimte, onder 'onderzoeken'.

Het onderscheid tussen kleine dorpskernen en gehuchten is echter soms klein. De gemeente is het best geplaatst om hierin een keuze te maken. Om deze redenen stellen we voor om het kerntype 'kleine dorpskern' niet verder te benoemen in het PBRA. Gemeenten kunnen voor deze kleine kernen een eigen visie en beleid uitwerken. Vanuit onze bovenlokale ambitie om ruimtebeslag te vermijden, te ontwikkelen op goedgelegen locaties, ... vragen we aan gemeenten dat de toekomstperspectieven van deze kleine kernen op maat zijn en niet uitgebreider zijn dan de toekomstperspectieven voor het type 'dorpskernen' zodat bijkomend ruimtebeslag zoveel mogelijk vermeden wordt. Het algemene perspectief en de rol die kleine dorpskernen opnemen, zoals beschreven op p. 33 van het beleidskader 'levendige kernen', kan wel behouden blijven.

Voorstel van aanpassing in het beleidsplan:

In het beleidskader 'Levendige kernen':

- Kleine dorpskernen niet verder meenemen in de bijlage 1 'toepassing kerntypering in de provincie Antwerpen'
- P. 28-29: Methodiek aanpassen:
 - o 'is de wooncluster een kern zoals gedefinieerd in het PBRA?' en 'geen kern' weglaten
 - o 'Kleine dorpskern' vervangen door 'kleine dorpskernen en overige woonclusters'
- P. 33: aanpassen aan 'type kleine dorpskernen, hun eigenheid': 'alle kleine gehuchten van de provincie zijn in de kerntypering ook meegenomen als 'dorpskernen'' vervangen door *'Er zijn ook nog tal van kleine dorpskernen en gehuchten. Het is aan de gemeenten om verder te bepalen welke woonclusters benoemd kunnen worden als 'kleine dorpskernen.'*
- P. 50: 'type kleine dorpskernen' weglaten uit de tabel en de tekst van kleine dorpskernen wijzigen in: *'Er zijn ook nog tal van kleine dorpskernen en gehuchten in de provincie Antwerpen. Het is aan de gemeenten om het ruimtelijk woonbeleid hier verder vorm te geven. Daarbij is het in de eerste plaats zaak om aan kernversterking (kwaliteit) te doen, eerder dan op kwantitatieve groei. We vragen aan gemeenten dat de toekomstperspectieven van deze kleine kernen op maat zijn en niet uitgebreider zijn dan de toekomstperspectieven voor het type 'dorpskernen' zodat bijkomend ruimtebeslag zoveel mogelijk vermeden wordt.*
- Pag. 71 bij bepalen van de kernen in de provincie Antwerpen toevoegen dat de kernen uit het cultuurlandschap, die niet aan de min. inwonersaantallen voldoen volgens provinciale data niet verder meegenomen worden bij de uiteindelijke uitwerking van de methodiek (p. 76-83)
- P.76-77 methodiek aanpassen cfr p. 28-29
- p. 79, toevoegen: verschil tussen kleine kernen en gehuchten is zeer klein -> aan gemeenten om deze verder te bekijken + schrappen van criteria voor kleine dorpskern: "kleine dorpskern = inwoners < 500 of GI < 0.51"
- tabel 81-83: kerntypering: 'kleine dorpskernen' weglaten

ALG 25. Onduidelijk hoe gemeenten de ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen kunnen toepassen? De motiveringsgronden in de tabellen (p. 48 & 50) zijn in de praktijk moeilijk aan te tonen.

Voorstel van behandeling

Het PBRA vertrekt onder meer vanuit de doelstelling om het ruimtebeslag te verminderen en te ontwikkelen op goed gelegen locaties. De ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen geven mee invulling aan deze algemene ambities. De ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen vormen hiermee een aanzet voor het provinciaal beleid en als kapstok voor het gemeentelijk ruimtelijk beleid op te enten. De gemeenten blijven bevoegd om het lokaal woonbeleid uit te werken. Het is daarom een bewuste keuze om de 'kwalitatieve en kwantitatieve motivering' niet verder uit te werken in het provinciaal beleidskader zodat gemeenten net de mogelijkheid hebben om die verfijning zelf te maken en de motiveringen uit te werken op lokaal niveau.

Door de geformuleerde actielijnen op pag. 52 zijn er aanknopingspunten om, indien nodig, gemeenten hier verder in te ondersteunen. Onder meer de actielijn 'de provincie Antwerpen ondersteunt gemeenten (en samenwerkingen tussen gemeenten) die dit woonprogramma verder willen uitwerken in hun (inter)gemeentelijk Beleidsplan Ruimte. De provincie maakt een handleiding op om het regionaal woonprogramma toepasbaar te maken voor het (inter)gemeentelijk beleid.

Voorstel van aanpassing in het beleidsplan

In het beleidskader 'Levendige kernen':

- Op pag. 49 en 50 het zinsdeel '(aantonen dat woonprogramma niet is opgevangen door stedelijke kerntypes, strategische dorpskernen of dorpskernen met potenties)' schrappen in de zin: "*indien deze mogelijkheden zijn uitgeput en mits zowel een kwantitatieve (aantonen dat woonprogramma niet is opgevangen door stedelijke kerntypes, strategische dorpskernen of dorpskernen met potenties) als kwalitatieve motivatie*"
- P. 49: 1e paragraaf toevoegen "als aanzet voor de verdere uitwerking door gemeenten en/of binnen een samenwerkingstraject" in de zin: "Om deze redenen ziet de provincie volgende ontwikkelingsperspectieven ...:"

ALG 26. Huishoudenstransitie: Er is een discrepantie tussen de visie en het instrumentarium omwille van de nog aanwezige juridische voorraad

Voorstel van behandeling

We erkennen dat er nog veel juridische voorraad is in woon(reserve)gebied (zie ook p. 51, Beleidskader 'Levendige kernen', maar het is belangrijk om visie en acties te formuleren om bijkomend ruimtebeslag naar de toekomst te vermijden. Bovendien zit deze juridische voorraad niet altijd op de meest gunstige plekken (buiten kernen, in watergevoelige gebieden, ...) en kan een Provinciaal Beleidsplan Ruimte niet rechtstreeks doorwerken op vergunningenniveau.

Toch en zelfs net daarom blijft het belangrijk om op planningsniveau een overkoepelende visie te ontwikkelen hoe om te gaan met de vraag naar bijkomende woningen/wooneenheden in de toekomst. Het provinciaal kader kan hiertoe een belangrijke aanzet bieden voor bijvoorbeeld verdere gemeentelijke verfijning, bij de uitwerking in ruimtelijke uitvoeringsplannen en mee ter onderbouwing van de 'goede ruimtelijke ordening' in dossiers.

In het beleidskader 'levendige kernen' formuleert de provincie diverse actielijnen om gemeenten te ondersteunen die een dergelijke totaalvisie ontwikkelen. Daarnaast is ook een actielijn geformuleerd die het mogelijk maakt om provinciale planningsprocessen op te starten om woonreservegebied om te zetten naar een andere bestemming (recreatie, park, open ruimte, natuur enzovoort) als pilootproject en doen we diverse suggesties aan Vlaanderen om verder werk te maken van de bouwshift. Met deze projectgerichte acties werkt de provincie mee om de discrepantie tussen visie en instrumentarium omwille van de juridische voorraad mee te verkleinen.

Zie ook [ALG 9](#).

Geen aanpassingen

ALG 27. Huishoudenstransitie: De uitwerking en verfijning moet op gemeentelijk niveau bepaald worden.

Voorstel van behandeling

Voor wat de onderlinge verhouding tussen de ruimtelijke beleidsplannen betreft bepaalt de VCRO :

Art. 2.1.1, § 3 VCRO : *"In elk ruimtelijk beleidsplan wordt aangegeven hoe het zich verhoudt tot de ruimtelijke beleidsplannen van de andere niveaus. Bij het formuleren van keuzes, doelstellingen, eigen engagementen en verwachtingen ten aanzien van andere actoren die in het ruimtelijk beleidsplan worden opgenomen, wordt rekening gehouden met de bevoegdheidsbepalende regels uit het Gemeentedecreet, het Provinciedecreet, het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en andere regelgeving die relevant is voor het thema in kwestie"*

Er wordt met de beleidsplannen niet afgestapt van het subsidiariteitsbeginsel: elk niveau moet zich inlaten met de onderwerpen die best op dat niveau worden geregeld. Bij de opmaak van het PBRA is daarom de keuze gemaakt om die onderwerpen te behandelen die een kader bieden aan ons eigen provinciale beleid en projecten. (zie ook [ALG 3](#) en [ALG 4](#))

Bij verwijzing naar de sectorale regelgeving rond dit thema kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de Vlaamse Codex Wonen. Artikel 2.2 van deze codex bepaalt dat de gemeente verantwoordelijk is voor het uitwerken van haar woonbeleid op lokaal vlak.

In de parlementaire voorbereiding wordt hierover gesteld :

M.v.t., St. Vl.Parl., stuk 1149 (2016-2017) – Nr. 1 :

P. 54 :

De tweede paragraaf van artikel 2.1.1 van de VCRO geeft aan op welke niveaus beleidsplannen opgemaakt worden. Dat zijn dezelfde niveaus als waarop tot hertoe de ruimtelijke structuurplannen werden gemaakt: gewest, provincie en gemeente. De bepaling bevat geen differentiatie over de inhoud van een beleidsplan op de verschillende niveaus. Het ligt echter in de lijn der verwachtingen dat de rol van de provincies in het verhaal van beleidsplanning enigszins anders is dan bij de structuurplanning. Bij de structuurplanning werden de provincies verondersteld om in hun ruimtelijke structuurplannen op meerdere vlakken een regionale doorvertaling te maken van opties uit het RSV: selectie van hoofddorpen en kernen, verdeling van taakstellingen inzake wonen en bedrijvigheid over gemeenten, enz. Daardoor hadden de provinciale ruimtelijke structuurplannen een integraal karakter en namen de provincies een toezichhoudende rol ten aanzien van de gemeenten aan wat betreft de opmaak en goedkeuring van gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen. Zoals in de algemene toelichting wordt uiteengezet, schrijft de beleidsplanning zich in een samenwerkingsmodel in, en wordt een minder hiërarchisch profiel beoogd. De provincie kan in dit licht een minder bevoogdende rol opnemen, en zich toespitsen op een aantal eigen projecten en een mediërende rol in intergemeentelijke samenwerking (cf. infra). De inhoudelijke invulling van de provinciale ruimtelijke beleidsplannen zou een stuk selectiever kunnen zijn dan de invulling van de provinciale ruimtelijke structuurplannen.

De VVP benadrukte in haar advies dat de provincies zich absoluut willen blijven inzetten op de bovenlokale, regisserende, ondersteunende en coöperatieve rol. Een regierol voor de provincies is niet uitgesloten en is compatibel met wat daarnet werd vooropgesteld (een minder bevoogdende en meer mediërende rol). Hetzelfde geldt voor de verantwoordelijkheid voor bovenlokale vraagstukken.

P. 55 :

In het licht van het samenwerkingsmodel zoals uiteengezet in de algemene toelichting, en conform de beleidskeuze om niet meer in een bindend gedeelte te voorzien in de beleidsplannen (zie nieuw artikel 2.1.2 van de VCRO), wordt geen strikte hiërarchie meer ingesteld tussen de beleidsplannen van de verschillende niveaus. Het is evident dat er bij de opmaak van de beleidsplannen overlegd wordt tussen de niveaus – daarvoor wordt ook in de nodige procedurestappen voorzien – en dat de afstemming van de beleidsplannen bewaakt wordt. Vandaar wordt de verplichting ingeschreven dat de diverse beleidsplannen expliciteren hoe elk plan zich verhoudt tot de plannen van de andere niveaus.

De afwezigheid van een (strikte) hiërarchie brengt met zich mee dat in de vaststellingsprocedures van provinciale en gemeentelijke beleidsplannen (zie de bespreking van artikelen 2.1.8 en 2.1.11) niet in een goedkeuringstoezicht wordt voorzien.

Op decretaal niveau wordt niet meer verwezen naar "structuurbepalende elementen", maar wordt vooropgesteld dat de uitspraken in ruimtelijke beleidsplannen logischerwijze rekening houden met bevoegdheidsverdelende regels in provincie- en gemeentedecreet, in (of op grond van) het Omgevingsvergunningendecreet, en in sectorale regelgeving die taakverdelingen bevatten.

Voor alle duidelijkheid: de verwijzing naar het Omgevingsvergunningendecreet beoogt zeker geen één-op-één verband tussen de bevoegdheidsverdeling voor de behandeling van aanvragen tot omgevingsvergunning enerzijds en planningsbevoegdheden in uitvoering van de beleidsplanning anderzijds (in het bijzonder de bevoegdheidsverdeling m.b.t. de RUP's). De bedoeling van de vermelding in het voorontwerp decreet is wel dat bij uitspraken in beleidsplannen die aanleunen bij projectinitiatieven, rekening gehouden wordt met bevoegdheidsverdeling inzake de beoordeling van die initiatieven. In tegenstelling tot wat de VVP in haar advies suggereert, is deze verwijzing dus geen inperking van de planningsbevoegdheid van de provincies. Bij de verwijzing naar sectorale decreten kan vb. gedacht worden aan de wegenwetgeving (vb. de verdeling van beheerstaken), de Vlaamse Wooncode (vb. artikel 22 van deze Wooncode dat de Vlaamse Regering bevoegd maakt om woningbouwgebieden en woonvernieuwingsgebieden aan te duiden, en artikel 28 van deze Wooncode dat de gemeente verantwoordelijk maakt voor het uitwerken van haar woonbeleid op lokaal vlak), het Havendecreet (vb. art. 3 Havendecreet dat de Vlaamse Regering bevoegd maakt om de grenzen van de Vlaamse havens vast te stellen), het decreet natuurbehoud (vb. art. 17 decreet van 21 oktober 1997 over de beperkingen aan de bevoegdheid om een gebied te "ontVENnen"), ...

*(*Nu art. 2.2. van de Vlaamse Codex Wonen van 2021)*

Daarnaast moet vastgesteld worden dat artikel 2.1.1, § 3, tweede lid VCRO de term 'rekening houden met' gebruikt. De formulering is niet dwingend en wijst erop dat het niet gaat om een bindende bevoegdheidsverdelende regel.

In overeenstemming hiermee bevat het beleidskader 'Levendige Kernen' op vlak van wonen heel wat voorstellen naar de gemeente toe, en wordt aangegeven dat de provincie de gemeente wil ondersteunen:

P. 11: "Als provincie hebben we ten opzichte van de kernen voornamelijk een ondersteunende rol naar gemeentelijke overheden. Dit doen we steeds in partnerschappen, samen met overheden en andere partners. We gebruiken de inhoud van dit beleidskader als basis bij het adviseren van gemeentelijke planningsprocessen. Het biedt een referentiekader voor gemeentebesturen. We vragen dat gemeenten mee hun schouders zetten onder de gemeenschappelijke ambitie en de inhoud van dit beleidskader, zodat we samen naar oplossingen kunnen zoeken, op maat van elk gebied."

P. 21: "De provincie Antwerpen ondersteunt gemeenten door...

- een leidraad en voorbeelden rond een kwaliteitsvolle woonomgeving aan te reiken.
- relevante cijfers en analyses aan te reiken die gemeenten of andere partners kunnen gebruiken ter ondersteuning van het ruimtelijk kernversterkend beleid."

P. 34: "De provincie Antwerpen... • We spreken met onze buurprovincies af hoe de afstemming en samenwerking over de provinciegrenzen heen verder kan verlopen zodat het beleid rond de dorps- en stadskernen een uniform verhaal vormt over de provinciegrenzen heen.

Aan de gemeentebesturen vragen we om:

- de voorgestelde kerntypering in hun eigen gemeentelijk beleid(splan Ruimte) te implementeren.
- de kerntypes binnen de eigen gemeente (in het bijzonder het kerntype 'dorpskern met potenties' en 'dorpskern') te verfijnen.
- kernen af te bakenen in het gemeentelijk Beleidsplan Ruimte zodat dit mee kan genomen worden in de afweging van RUP's en vergunningen, als motieven van goede ruimtelijke ordening."

P. 46: "Hoewel de woning op zich een lokale impact heeft en meestal een lokale aangelegenheid is, blijft een bovenlokale blik belangrijk om deze uitdagingen op een ruimtelijk verantwoorde manier aan te pakken."

P. 47: "We stellen een aantal algemene ontwikkelingsperspectieven voorop per kerntype voor bijkomende woningen . Dit vormt de aanzet voor een verdere verfijning door gemeenten en/of binnen een samenwerkingstraject. We stellen de opmaak van een woonprogramma voor zodat deze op bovenlokale schaal ook verder kan opgevolgd worden."

P. 52: "De provincie Antwerpen ... • gaat verder in dialoog met de gemeenten die de ruimtelijke ontwikkelingsperspectieven inzake bijkomende woningen verder willen verfijnen in hun (inter)gemeentelijk Beleidsplan Ruimte en kunnen op vraag van gemeenten regionaal gesprekken en samenwerkingstrajecten mee opstarten om deze ontwikkelingsperspectieven lokaal verder te implementeren."

P. 53: "Aan de gemeentebesturen vragen we om: • het voorgesteld woonprogramma en ontwikkelingsperspectieven in eigen (inter) gemeentelijk beleid(splan Ruimte) te implementeren."

De ganse uitdaging rond de huishoudenstransitie en de bijkomende woningen en de doelstelling om het ruimtebeslag sterk te verminderen tegen 2040 overstijgen immers het gemeenteniveau. Daarom blijft een bovenlokale blik en kader, die voor alle gemeenten in de provincie Antwerpen dezelfde is, ook belangrijk om deze uitdagingen op een ruimtelijk verantwoorde manier aan te pakken.

In het beleidskader 'levendige kernen' wordt ook gesproken over het type 'kleine dorpskern'. Het onderscheid tussen kleine kernen en gehuchten is echter soms klein. De gemeente is het best op zijn plaats om hierin een keuze te maken. Om deze redenen stellen we voor om het kerntype 'kleine dorpskern' niet verder te benoemen in het PBRA. Gemeenten kunnen voor deze kleine kernen een eigen visie en beleid uitwerken. Vanuit onze bovenlokale ambitie om ruimtebeslag te vermijden, te ontwikkelen op goedegelegene locaties, ... vragen we aan gemeenten dat de toekomstperspectieven van deze kleine kernen op maat zijn en niet uitgebreider zijn dan de toekomstperspectieven voor het type 'dorpskernen' zodat bijkomend ruimtebeslag zoveel mogelijk vermeden wordt. Het algemene perspectief en de rol die kleine dorpskernen opnemen, zoals beschreven op p. 33 van het beleidskader 'levendige kernen', kan wel behouden blijven.

Voorstel van aanpassing in het beleidsplan

- Zie aanpassingen voor 'kleine dorpskernen' onder 'ALG 24'

ALG 28. Huishoudenstransitie: Hoe kunnen gemeenten de bijlage 2 in het gemeentelijk 'Uitwerking regionaal programma 2021-2030' toepassen in het gemeentelijk ruimtelijk beleid?

Voorstel van behandeling

De ganse uitdaging rond de huishoudenstransitie en de bijkomende woningen en de doelstelling om het ruimtebeslag sterk te verminderen tegen 2040 overstijgen immers het gemeenteniveau. Daarom blijft een bovenlokale blik en kader, die voor alle gemeenten in de provincie Antwerpen dezelfde is, ook belangrijk om deze uitdagingen op een ruimtelijk verantwoorde manier aan te pakken. De gemeenten blijven echter bevoegd om het lokaal woonbeleid uit te werken. Het is daarom een bewuste keuze om het 'woonprogramma' op een regionaal schaalniveau op te maken en niet verder in te zoomen op elke gemeente apart.

Het woonprogramma op regionaal schaalniveau wordt opgezet zodat de verdeling van de bijkomende huishoudens en woningen op provinciale schaal kan opgevolgd en gemonitord worden. Hierdoor is deze niet rechtstreeks toepasbaar voor de afweging van gemeentelijke projecten, maar vormt wel een aanzet voor gemeenten en besprekingen met gemeenten. Op pag. 84 van het beleidskader 'levendige kernen' wordt dit verder geduid:

'Dit woonprogramma vormt een richtinggevend kader op regionale schaal en per kerntype om de verdere dialoog met de gemeentebesturen (en andere partners) te voeren. Het stelt de provincie in staat om:

- de gerealiseerde woningen, per regio en op regelmatige basis op te volgen en te monitoren .*
- een herbestemming van woonaanbod of bijkomende woonéenheden ook kwantitatief (naast kwalitatief) te motiveren bij de uitwerking van provinciale projecten.*
- het kwantitatieve kader richtinggevend mee in afweging te nemen bij de gemeentelijke adviesverlening. Dit gebeurt voornamelijk bij de uitwerking van de (inter)gemeentelijke visie en ruimtelijk woonbeleid in (inter)gemeentelijke beleidsplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen.'*

Net zoals de bijlage van de kerntypering, dient de bijlage 2 'uitwerking regionaal woonprogramma 2021-2030 voor de provincie Antwerpen beschouwd te worden als een uitwerking vandaag die nadien geactualiseerd kan worden en vervangen. Dit zal nog verder verduidelijkt worden in het beleidskader.

Voorstel van aanpassing in het beleidsplan

In het beleidskader 'Levendige kernen':

- P. 52: Aan de 2e actielijn: 'De provincie maakt een woonprogramma op regionaal schaalniveau. Voor dit regionaal schaalniveau gebruiken we een indeling in de provincie Antwerpen gebaseerd op het onderzoek van de regionale woonmarkten. Voor de cijfers baseren we ons op de huishoudensprognoses van Statistiek Vlaanderen, maar herverdelen we beleidsmatig over de diverse kerntypes.' Het volgende toevoegen: 'In de bijlage van dit beleidskader werken we dit regionaal woonprogramma een eerste keer uit. We evalueren deze bijlage (in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode) en actualiseren deze o.a. met inspraak van de gemeenten.'*
- Pag. 54: 4e actielijn "De provincie Antwerpen ondersteunt gemeenten (en samenwerkingen tussen gemeenten) die dit woonprogramma verder willen uitwerken in hun (iner)gemeentelijk Beleidsplan Ruimte. De provincie maakt een handleiding op om het regionaal woonprogramma toepasbaar te maken voor het (inter)gemeentelijk beleid. De provincie kan ook regionaal gesprekken opstarten om met de diverse gemeenten dit woonprogramma lokaal verder te implementeren en eventueel ook bijkomend te verfijnen." aanpassen in: "De provincie Antwerpen ondersteunt gemeenten (en samenwerkingen tussen gemeenten die het woonprogramma lokaal willen concretiseren in hun (inter)gemeentelijk Beleidsplan Ruimte. De provincie maakt een handleiding hiervoor op. De provincie kan ook regionaal gesprekken opstarten om met de diverse gemeenten het woonprogramma lokaal te concretiseren."*

ALG 29. Huishoudenstransitie: De herverdeling voor (kleine) dorpskernen sluit niet aan bij realiteit

Voorstel van behandeling

In het hoofdstuk 'uitdaging: huishoudenstransitie' in het beleidskader 'levendige kernen' zet de provincie zich in om de bijkomende woningen op de ruimtelijk meest verantwoorde plekken te voorzien, voornamelijk in de stedelijke kernen en strategische dorpskernen. Dit vertaalt zich in een ruimtelijk planologische ambitie om het grootste gedeelte van de bijkomende huishoudens te voorzien in de stedelijke kernen en strategische dorpskernen.

Voor de uitwerking van een regionaal woonprogramma baseren we ons op de Vlaamse statistieken van de bijkomende huishoudens. Zo houden we de ingeschatte prognoses voor gans de provincie Antwerpen hetzelfde dan die Vlaamse statistieken. Maar we herverdelen die totale provinciale prognose theoretisch tussen en binnen regionale woonmarkten, waarbij de stedelijke kernen en vervolgens de strategische dorpskernen verhoudingsgewijs meer toebedeeld krijgen dan wanneer men de gemeentelijke prognoses zou raadplegen in de Vlaamse statistieken. Deze 'gestuurde' herverdeling van de woonopgave maakt het mogelijk om verdere actielijnen te concretiseren. De provincie schetst m.a.w. een toekomstvisie waarnaar kan worden toegewerkt in functie van de steeds wijzigende maatschappelijke noden.

De eerste uitwerking is uitgewerkt in bijlage 2 en gaat uit van een ambitieuze, planologische bijsturing van de bijkomende woningen/wooneenheden in de dorpskernen, maar vooral de kleine dorpskernen. In de laatste groep wordt er van uitgegaan dat de beperkte bijkomende woningen in de kern gecompenseerd worden met het verdwijnen van woningen buiten de kern en de groei daarom tot 0 kan herleid worden. Gezien een Beleidsplan Ruimte geen rechtstreekse/enige rechtsgrond kan vormen voor vergunningen, zal deze zeer ambitieuze visie moeilijk in de realiteit te realiseren zijn. Maar veel ruimtelijke

veranderingen vergen immers tijd, en ruimtelijke ingrepen zijn vaak moeilijk omkeerbaar. Toch en zelfs net daarom blijft het belangrijk om op planningsniveau een ambitieuze visie te ontwikkelen hoe om te gaan met de vraag naar bijkomende woningen/wooneenheden in de toekomst in de (kleine) dorpskernen en hier naar toe te werken.

Het onderscheid tussen kleine dorpskernen en gehuchten is echter soms klein. Zoals in [ALG 24](#) voorgesteld, zal het kerntype 'kleine dorpskern' niet verder uitgewerkt worden in het PBRA. Dat betekent ook dat deze niet verder expliciet vermeld zullen worden bij de herverdeling van het woonprogramma. Gemeenten/regio's krijgen zelf de keuze om een klein aandeel van het woonprogramma van de dorpskernen toe te kennen aan kleine dorpskernen.

Voorstel van aanpassing in het beleidsplan

- P. 52, 2^e actielijn,; 2^e zin vervangen in: "Voor de cijfers baseren we ons op provinciaal schaalniveau op de huishoudensprognoses van Statistiek Vlaanderen, maar herverdelen deze beleidsmatig over de diverse kerntypes."
- Bijlage 2 'uitwerking regionaal woonprogramma 2021-2030 voor de provincie Antwerpen':
 - o weglaten van het type 'kleine dorpskern'. Hierdoor moet de herverdeling van het woonprogramma aangepast worden en wijzigt de ganse bijlage 2.
 - o Verduidelijken in bijlage 2 dat gemeenten/regio's zelf de keuze hebben om een klein aandeel van het woonprogramma van de dorpskernen binnen de regionale woningmarkt toe te kennen aan de kleine dorpskernen.
 - o De herverdeling van de dorpskernen naar de stedelijke kernen en strategische dorpskernen wordt herbekeken, met inachtnaam van de algemene uitgangspunten om de grootste toename van de bijkomende huishoudens te voorzien in de stedelijke kernen en strategische dorpskernen.

ALG 30. Huishoudenstransitie: Het beleid rond WUG's in (kleine) dorpskernen is te stringent.

Voorstel van behandeling

In het hoofdstuk 'uitdaging: huishoudenstransitie' in het beleidskader 'levendige kernen' zet de provincie zich in om de bijkomende woningen op de ruimtelijk meest verantwoorde plekken te voorzien, voornamelijk in de stedelijke kernen en strategische dorpskernen. Het geeft de planologische ambitie weer om te sturen richting die kernen die het best multimodaal bereikbaar zijn én een ruim aanbod aan voorzieningen hebben. Om dit te realiseren is het noodzakelijk om in de dorpskernen een restrictief beleid te voeren. Wanneer we ook nog vooropstellen dat we het bijkomende ruimtebeslag willen beperken, komen in de dorpskernen vooral de reeds ontwikkelde gebieden in het vizier. Daarom blijft het belangrijk om het woonreservegebied ook effectief als woonreservegebied te behouden of zelfs definitief te herbestemmen. Het is de uiteindelijke bevoegdheid van de gemeente om de lokale visie rond woonuitbreidingsgebieden uit te werken. Door deze samenwerking kan uitvoering gegeven worden aan de gestelde ambities. Voor de verdere regelgeving over woonreservegebieden wordt gewezen op het recente decreet 'Woonreservegebieden', goedgekeurd door het Vlaams Parlement d.d. 24 mei 2023.

Men kan de visie in het beleidskader 'Levendige kernen' beschouwen als stringent, maar de visie dat het 'niet wenselijk' is om woonreservegebied aan te snijden, ligt in de lijn met de visie uit het Vlaamse decreet.

Lokaal maatwerk is nog altijd mogelijk en zelfs noodzakelijk, maar moet duidelijk gemotiveerd worden. Dit ligt in lijn van het decreet van de woonreservegebieden d.d. 24 mei 2023 (stuk 577 (2020-2021)). Het vermelde decreet:

- wijst eveneens op de noodzaak van een woonbehoefte (studie);
- geeft uitdrukkelijk de link aan met provinciale beleidsplannen waarbij gesteld wordt dat de (vrijgave)bevoegdheid van de gemeente beperkt/bepaald wordt door wat in "de hogere ruimtelijke beleidsplannen" is opgenomen;
- bevestigt integraal wat met het Beleidskader Levendige kernen beoogd wordt;

M.v.t., St. VI.Parl., stuk 577 (2021-2022) – Nr. 4 :

P. 11 : "De bepalingen van de omzendbrief RO 2002/03 'Woonbehoeftestudies en woonuitbreidingsgebieden' die betrekking heeft op de opmaak van een gemeentelijke woonbehoeftestudie in kader van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan zijn niet langer van toepassing. Er worden geen decretale specifieke verplichtingen over de berekening van de woonbehoefte opgelegd voor de eventuele vrijgave van een (deel van een) woonreservegebied. Aangezien echter de woonuitbreidingsgebieden een reservekarakter hebben (cf. supra), is het logisch dat de ruimte-inname verantwoord en onderbouwd wordt, ook in het licht van de verhouding tussen vraag en aanbod. Ook de VVSG en T. Coppens pleitten er in hun advies voor om het bestaan van aanbod op beter of even goede plekken in woongebied elders in de gemeente, mee te kunnen nemen in de afweging van de vrijgave. Sowieso zal het ruimtelijk structuurplan of het ruimtelijk beleidsplan, waarmee een vrijgave conform moet zijn, ingegaan zijn op het vraagstuk van de woonbehoefte."

P. 13 : "De gemeenteraad beoordeelt de eventuele vrijgave op basis van de eigen beleidsvisie, de doelstellingen verwoord in artikel 1.1.4, VCRO, de bepalingen van het provinciaal en Vlaams beleidsplan ruimte (of een ontwerp ervan), de waterhuishouding en de stand van zaken met betrekking tot het bindend sociaal objectief in de gemeente. De eindbeslissing moet in overeenstemming zijn met de gemeentelijke ruimtelijke beleidsopties, die zijn opgenomen in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan of het beleidsplan ruimte. (...) De thans voorgestelde tekst bevat immers nog een aantal andere

beoordelingscriteria die belangrijk zijn naast de conformiteit met het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan dan wel het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan, zoals bijvoorbeeld een toetsing aan de doelstellingen van artikel 1.1.4, VCRO, en aan de hogere ruimtelijke beleidsplannen.”

P. 15 : “Na de inwerkingtreding van dit voorstel van decreet is de rechtstreekse aansnijding van gronden in woonreservegebieden in het vergunningenbeleid niet langer mogelijk”

Geen aanpassingen

HFDST 2: BEZWAREN PBRA (BB)

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
1BB	■■■■ ■■■■		16.12.2022 (via e-mail ■■■■ ■■■■)				
1BB	■■■■ ■■■■			Zal het PBRA het gewestplan of het GRS van Brasschaat vervangen?	ALG	Het systeem van beleidsplanning voorziet in een ruimtelijk beleidsplan op Vlaams, provinciaal en gemeentelijk niveau. Het PBRA formuleert verwachtingen naar de inhoud van de gemeentelijke ruimtelijke beleidsplannen. Het PBRA vervangt alleen haar eigen RSPA. Door de vaststelling van het PBRA worden het gewestplan, noch het GRS vervangen. Deze blijven bestaan. Het GRS van Brasschaat kan vervangen worden door de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan Brasschaat. Het gewestplan kan (deels) vervangen worden door de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen.	/
1BB	■■■■ ■■■■			Zal het kleine deel van Brasschaat Centrum (vandaag gelegen in woonpark cat. 1) deel uitmaken van het kerngebied en in aanmerking komen voor kernversterkende projecten?	KERN	<p>Binnen de kern kunnen kernversterkende projecten. Zoals op p. 72 van het beleidskader 'Levendige kernen' te lezen is, is het niet de bedoeling om in het PBRA de grenzen van de kernen strikt af te bakenen. Gemeenten kunnen dit doen in het gemeentelijk ruimtelijk beleid en met de lokale context in acht.</p> <p>In het beleidskader 'Levendige kernen', p. 14 wordt wel toegelicht wat de provincie verstaat onder kernversterkende projecten: <i>"Kernversterking gaat echter over meer dan enkel het verdichten van kernen. Het zet voornamelijk in op het vergroten van de kwaliteit van de ruimte. Kernversterkende projecten kunnen bijvoorbeeld inzetten op</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Diverse functies bundelen en verweven - Openbare ruimte vergroenen - ..." 	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
2BB	[REDACTED]		17.12.2022 (via e-mail [REDACTED])				
2BB	[REDACTED]			<p>Voorstel om provincie te verhuizen naar meer regionale centra (Mol, Geel of Turnhout) en uit de stad Antwerpen o.w.v. bevoordeeld standpunt t.a.v. stad Antwerpen.</p> <p>Het idee van het vrijhouden van ruimte en "inbreiding" van bestaande woonkernen is zelfdestructief. Meer mensen bij elkaar = minder vrijheid + meer conflicten. Zie daarvoor problemen in wereldsteden.</p> <p>We moeten ons richten op minder mensen met verantwoord gebruik van alle beschikbare ruimte = verbetering levenskwaliteit.</p> <p>Oproep om mensen vrij te laten om te leven zoals ze dat zelf willen.</p>	ALG WON	<p>De uitgangspunten van het PBRA zijn op Vlaams niveau geformuleerd in de Strategische Visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, die in 2018 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het PBRA volgt daarmee dus de visie van de Vlaamse Overheid en vertegenwoordigt niet het standpunt van een specifieke stad of organisatie.</p> <p>Binnen die taakstelling wordt, in navolging van de Vlaamse visie, gekozen voor een beleid dat de grenzen van de leefomgeving respecteert door voldoende ruimte vrij te laten voor ecosysteemdiensten en biodiversiteit. De provincie heeft geen persoonsgebonden bevoegdheden, zoals migratiebeleid.</p> <p>Alle Belgische en Vlaamse prognoses wijzen op een blijvende toename van het aantal huishoudens (onder meer ook door de toename van het aantal 1-persoonshuishoudens). Een ruimtelijk beleid uitwerken dat hier geen rekening mee houdt, zou ver van de realiteit zijn en net onvoldoende kunnen inspelen op de hedendaagse uitdagingen over klimaat, natuur, ruimtegebruik. Een bovenlokale visie is nodig om in te spelen op ruimtelijke ontwikkelingen die bovenlokale oorzaken of gevolgen hebben.</p>	/
3BB	[REDACTED]		28.12.2022 (via e-mail [REDACTED])				
3BB	[REDACTED]			Geen voorstander van de principes vervat in het PBRA. Bezwaarindiener is geen fan van	ALG WON	Zie 2BB	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>kernversterking, het afbreken oude "charmante" infrastructuur en wil geen onteigeningen van tuin om bv. fietspaden aan te leggen. Dit zal het probleem van de massa-immigratie niet verhelpen.</p> <p>De drukte van een kern (iedereen op elkaar gepropt) motiveert net om zich af te sluiten en te ontsnappen door bv. vervuilende vervoersmiddelen.</p> <p>Er wordt gevraagd om niet blindelings mee te gaan in megalomane plannen van WEF.</p>			
4BB	<p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■</p> <p>■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p>		<p>02.01.2023 (via e-mail</p> <p>■■■■■■■■■■)</p>				
4BB	<p>■■■■■■■■■■</p>			<p>Bezwaarindiener vreest dat de inhoud van het PBRA mooie dode letters op papier zullen blijven zolang de provincie de verantwoordelijkheid voor de regie van de ruimte blijft doorschuiven naar gemeentelijk niveau. Gemeentes hebben noch de expertise, noch het geld om de planologische ontharding te realiseren. Het zou beter zijn om de financiële middelen zelf te beheren en door de gemeente te laten aanvragen indien nodig.</p> <p>Er wordt verwezen naar een concreet inbreidingsproject (Klein Bos naast Knotwilgenstraat te Kapellen) in een gebied met gekende historische wateroverlast. Hoewel de wateroverlast gekend/erkend is en een ontharding daar planologisch aan de orde lijkt, blijft de gemeente toch sociale woningen toelaten in dit gebied alsook in andere slecht gelegen gebieden om het sociaal objectief te kunnen halen. Er wordt aangegeven dat Inbo en Gruunrant vragende partij zijn om gevoelige dossiers objectief te adviseren.</p> <p>Overstromingsgevoelige gebieden dienen als eerste planologisch onthard te worden alvorens broodnodige landbouwgronden te herbestemmen.</p>	ALG	<p>Wat betreft de vraag rond het doorschuiven naar gemeentelijk niveau: zie ALG 8.</p> <p>Wat betreft de vraag rond het inbreidingsproject: zie ALG 7</p> <p>Voor het beleid rond de watergevoelige openruimtegebieden verwijzen we graag door naar de acties die het departement Omgeving aan het voeren is met betrekking tot herbestemming. (VCRO artikel 5.6.8 en artikel 5.6.9)</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				In waterzieke gebieden/watergevoelige openruimtegebieden en signaalgebieden zou het stand-still principe moeten gelden.			
5BB	██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████	██████████ ██████████ ██████████ ██████████	17.01.2023 (via e-mail)				
5BB	██████████ ██████████ ██████████			Gunstig advies	/	/	/
6BB	██████████ ██████████ ██████████		19.01.2023 (via e-mail ██████████ ██████████)				
6BB	██████████ ██████████			Bezwaarindiener is van mening dat een grotere bevolking leidt tot negatieve effecten (meer vervuiling, meer mensen op beperkte plaats, meer onveiligheid, meer drugs,...) Niet akkoord met principes uit het PBRA.	ALG	Zie 2BB	/
7BB	██████████ ██████████		19.01.2023 (via e-mail ██████████ ██████████ ██████████)				
7BB	██████████ ██████████			Bezwaarindiener is een inwoner van Schoten wijk Deuzeld en staat sceptisch tegenover het PBRA en vreest meer verloedering van de Antwerpse Rand omdat de bedrijven (= geld) steeds primeren ten nadele van de kleine man die zijn rust, ruimte, gezondheid moet opgeven. Bezwaarindiener is voorstander van het Nederlands beleid. Tot slot verwijst bezwaarindiener naar onenigheden tussen gemeentebesturen waardoor de vraag gesteld kan worden of het wel een goed idee is om zoveel autonomie aan de gemeentebesturen te verlenen.	ALG	We hebben getracht om via de strategische visie en de beleidskaders de woonkwaliteit te verbeteren en op een ruimtelijke verantwoorde manier de diverse uitdagingen in evenwicht te brengen (klimaat, vraag naar economische ruimte, woonkwaliteit, ...). Specifiek voor woonkwaliteit verwijzen we graag door naar het beleidskader 'Levendige kernen', hoofdstuk 'Kernversterking', p. 13 e.v. waar expliciet naar voren geschoven wordt dat: "Kernversterking gaat echter over meer dan enkel het verdichten van kernen. Het zet voornamelijk in op het vergroten van de kwaliteit van de ruimte." Desalniettemin doen we in dit PBRA geen	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						uitspraken op concrete straten of wijken. Zie ook ALG 7 .	
8BB	██████████ ██████████		19.01.2023 (via e-mail ██████████ ██████████)				
8BB	██████████ ██████████			<p>Bezwaarindiener vraagt om het gemeentebestuur Brasschaat te verplichten de bestemming van de Neervelden-Noord aan te passen conform de "Wettelijke Verplichting van "Ruimtelijke Ordening"". Dit is een residentiële omgeving waar men middenin een "Verstedelijkte Urbanisatie" 95 woningen plant, terwijl er door de gemeente 40 jaar geleden gesproken werd over maximum 24 woningen. Alle aanpalende omwonenden zijn tegen deze uitbreiding.</p> <p>Deze site wordt bovendien ook gekenmerkt door sterke wateroverlast.</p>	WON	<p>De uitgangspunten van het PBRA zijn op Vlaams niveau geformuleerd in de Strategische Visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, die in 2018 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het PBRA volgt daarmee dus de visie van de Vlaamse Overheid en vertegenwoordigt niet het standpunt van een specifieke stad of organisatie.</p> <p>Wat de concrete vraag te Brasschaat betreft: Zie ALG 7.</p> <p>We spreken ons in het Beleidsplan Ruimte niet uit over individuele percelen, maar wel over het ruimtegebruik op bovenlokaal niveau. De relatie tussen het PBRA en het lokale beleid en vergunningen zijn te vinden in ALG 2, ALG 3, ALG 4.</p> <p>In het PBRA zetten we onder meer in op zuinig ruimtegebruik, evenwel zonder daarbij de bereikbaarheid, kwaliteiten (bv. groene ruimte) en specifieke kenmerken van een plek en een dorpskern uit het oog te verliezen. Een gewestplanbestemming zal steeds zeer weloverwogen in een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) moeten gebeuren. Een RUP vertrekt hierbij vanuit een globaal plan over een groter gebied en is in overeenstemming met de beleidsplannen.</p>	ALG 3
9BB	██████████ ██████████		28.01.2023 (via e-mail: ██████████ ██████████ ██████████)				
9BB	██████████ ██████████			Bezwaarindiener is sinds 1979 eigenaar van een stuk grond (aangekocht als bouwgrond) gelegen te	WON	De zogenaamde 'opvulregel' werd afgeschaft bij decreet van 23 juni 1993 en	ALG 3

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>■■■■■■■■■■ Sinds 1993 is dit niet meer bebouwbaar wegens afschaffing opvulregel. Hierover werd bezwaarindiener niet geïnformeerd. Bezwaarindiener wenst een oplossing voor deze oneerlijkheid.</p>		<p>werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 14 augustus 1993. Het is juridisch niet voorzien dat burgers individueel op de hoogte worden gebracht van wijzigende regelgeving. Daarvoor dient de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.</p> <p>Zie ook ALG 7.</p> <p>We spreken ons in het Beleidsplan Ruimte niet uit over individuele percelen of verkavelingen, maar wel over het ruimtegebruik op bovenlokaal niveau. De relatie tussen het PBRA en het lokale beleid en vergunningen zijn te vinden in ALG 2, ALG 3, ALG 4.</p> <p>In het PBRA zetten we onder meer in op zuinig ruimtegebruik, evenwel zonder daarbij de bereikbaarheid, kwaliteiten (bv. groene ruimte) en specifieke kenmerken van een plek en een dorpskern uit het oog te verliezen. Een gewestplanbestemming zal steeds zeer weloverwogen in een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) moeten gebeuren. Een RUP vertrekt hierbij vanuit een globaal plan over een groter gebied en is in overeenstemming met de beleidsplannen.</p>	
10BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■		06.02.2023 (via e-mail: ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■)				
10BB	■■■■■■■■■■			<p>Bezwaarindiener uit bezwaren tegen een geplande grootschalige verkaveling in ■■■■■■■■■■ (omvorming 8ha landbouwgrond voor bouw 150 sociale woningen). Volgende bezwaren komen aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mobiliteitshinder (■■■■■■■■■■ + kruispunt ■■■■■■■■■■ met ■■■■■■■■■■ nu reeds overbelast + ■■■■■■■■■■ = sluikeg); - Zeer vruchtbare en grote landbouwgrond die verdwijnt; 	WON	<p>Zie ook ALG 7.</p> <p>We spreken ons in het Beleidsplan Ruimte niet uit over individuele percelen of verkavelingen, maar wel over het ruimtegebruik op bovenlokaal niveau. De relatie tussen het PBRA en het lokale beleid en vergunningen zijn te vinden in ALG 2 en ALG 4</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<ul style="list-style-type: none"> - Sociale woningen moeten zo direct mogelijk tegen bestaande dorpskernen worden gebouwd op wandelafstand van voorzieningen. Dit is hier niet het geval. Ook ontbreekt er openbaar vervoer; - Er zullen nieuwe nutsvoorzieningen aangelegd moeten worden; - Zeer natte kleigrond -> bebouwing zal leiden tot wateroverlast/overstromingsgevaar aangezien een groot deel insijpeloppervlakte verloren gaat. Geen aandacht voor de lager gelegen gebieden in de straat; - Hitte-eiland effect; - Gaat in tegen onthardingsprincipes; - Ranstsesteenweg heeft geen gescheiden riolering = grotere kans op wateroverlast; - Verlies van natuurwaarden (reigers, ganzen, ooievaars, fazanten, hazen, waardevol landschap); - De verkaveling druist in tegen de principes van het PBRA (zuinig ruimtegebruik, natuur bewaren, eigenheid bewaren, aandacht voor bereikbaarheid, onbebouwde ruimte bewaren, reeds bebouwde ruimte efficiënter gebruiken, woningen in stads- en dorpskernen, WUG niet meer aansnijden). De gemeente Ranst verwijst naar een 'studie' om dit te minimaliseren en stelt onder druk te staan van de Vlaamse regering om sociale woningen bij te bouwen. Inwoners van Ranst zouden voorrang krijgen. <p>Bezwaarindiener stelt volgende alternatieven voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Renovatie van bestaande (sociale) woningen; - Kleine projecten verspreid over het grondgebied; - Aankoop en inrichting oude industrieterreinen, legertreinen, leegstaande loodsen. 		<p>In het PBRA zetten we onder meer in op zuinig ruimtegebruik, evenwel zonder daarbij de bereikbaarheid, kwaliteiten (bv. groene ruimte) en specifieke kenmerken van een plek en een dorpskern uit het oog te verliezen. Een wijziging van gewestplanbestemming zal steeds zeer weloverwogen in een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) moeten gebeuren. Een RUP vertrekt hierbij steeds vanuit een globaal plan over een groter gebied en is in overeenstemming met de beleidsplannen.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
11BB	[REDACTED]	[REDACTED]	08.02.2023 (ontvangen via mail d.d. 10.02.2023)				
11BB	[REDACTED]			Er wordt gevraagd rekening te houden met de aanwezigheid van hoogspanningslijnen, hoogspannings- en signalisatiekabels en hoogspanningsstations. Deze moeten opgenomen worden in de verdere ontwikkelingsplannen (RUP,...) zodat deze installaties in stand kunnen worden gehouden en rekening kan gehouden worden met de veiligheidsvoorschriften. Er wordt een standaard tekst aangereikt die kan opgenomen worden in de stedenbouwkundige voorschriften. Daarnaast worden de veiligheidsafstanden opgesomd.	ALG	Zie ALG 6 . In een RUP kan rekening gehouden worden met de aanwezigheid van hoogspanningslijnen, kabels en hoogspanningsstations.	/
12BB	[REDACTED]	[REDACTED]	Reactie d.d. 16.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 16.02.2023				
12BB	[REDACTED]			Op het grondgebied van de provincie Antwerpen liggen belangrijke transport/pijpleidingen (voornamelijk in en rond de Haven van Antwerpen en langs E313) die worden beheerd/eigendom zijn van reactie-indiener. Deze leidingen zijn van nationaal en internationaal belang (bv. ec. verbinding Antwerpen met Maasmechelen + Nederland en Duitsland). Deze leidingen worden nergens vermeld in het PBRA. Op deze leidingen rust een wettelijke erfdienstbaarheid van openbaar nut en dienen veiligheidsmaatregelen in acht te worden genomen. Bij wijze van voorbeeld betekent dit voor de E313 een totaal ruimtebeslag tussen de 15m en 20m (excl. zone voor te behouden voor	ALG	De provincie erkent het belang en de potentie van deze leidingen. In uitvoering en projecten wordt hier uiteraard rekening mee genomen. De aanwezigheid van deze leidingen heeft echter geen impact op de doelstellingen die in het PBRA zijn uitgewerkt. De vraag om de transportleidingen geïntegreerd in te zetten in het mobiliteitsnetwerk is niet tegenstrijdig met de bepalingen die opgenomen zijn in het PBRA en zal project per project besproken worden.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				aanleg nieuwe leidingen). Hieraan wordt in de strategische visie (pag. 69) Multimodale Knopen geen aandacht besteed. Door het transport via ondergrondse leidingen geïntegreerd, flexibel en duurzaam in te zetten zal bestaande en toekomstige infrastructuur en capaciteit efficiënter benut worden. Hiervoor moet wel de ruimte worden voorzien. Binnen het beleidskader Sterke Netwerken: ruimte voor mobiliteit, hoofdstuk Ruimtelijke multimodale knopen voor goederenvervoer kan deze vorm van transport opgenomen worden.			
13BB	██████████ ██████████ ██████████ ██████████		Bezwaar d.d. 20.02.2023 Bezorgd via aangetekend schrijven door de gemeente d.d. 22.02.2023 Ontvangen d.d. 23.02.2023				
13BB	██████████ ██████████ ██████████ ██████████			<p>Strategische visie</p> <p><i>Algemene opmerkingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wie gaat de uitwerking van het PBRA betalen? - Waar wil men de ruimte-oppervlakte halen om bijkomende ruimte te creëren voor de beoogde herlocalisaties van bedrijven, woningen? - Zuinig ruimtegebruik geldt voor natuur en alle andere actoren (wonen, bedrijven landbouw). - Er wordt hard toegespitst op biodiversiteit en te weinig op voedselvoorziening. Dit is ook belangrijk voor de veerkracht van de kernen. - In het kader van zuinig ruimtegebruik is het niet aangewezen om landbouwgebied te versnipperen door grootschalige ecologische verbindingen. 	ALG	<p>Wat betreft de financiële gevolgen van het PBRA: zie ALG 9.</p> <p>Wat betreft de vraag voor het voorzien van ruimte voor de herlocalisaties: Het principe zuinig ruimtegebruik (strategische visie p. 40-43) is hier een insteek voor. Er is namelijk maar een beperkte ruimte en er zijn veel vragen. Daarnaast wordt de bebouwde ruimte onvoldoende benut, met als gevolg leegstaande panden, onderbenutte en braakliggende gebouwen en terreinen. Door zuinig om te springen met de reeds bebouwde ruimte en daar op kwalitatieve verdichting in te zetten, zijn er heel wat mogelijkheden om bijkomende woningen en bedrijven te huisvesten. Het onnodig aansnijden van gronden wordt zo veel als mogelijk vermeden.</p>	Zie 65BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<ul style="list-style-type: none"> - Ook landbouw kan een significante en duurzame bijdrage leveren voor de energietransitie. - Klimaatoplossingen mogen niet ten koste gaan van open ruimte voor voedselproductie. 		<p>Wat betreft de vraag rond voedselvoorziening: zie 65BB</p> <p>Wat betreft de vraag rond het landbouwgebied en de klimaatoplossingen: Vanuit een duurzame, ruimtelijke ontwikkeling zijn beide belangrijk: de ene als belangrijke producent voor onze lokale voedselproductie, de andere in het kader van de versterking van de biodiversiteit en als buffer tegen klimaatverandering. En beiden als beheerders en instandhouders van onze mooie landschappen.</p> <p>Wat betreft de bijdrage van landbouw aan de energietransitie: Dit beamen we. In het kader van de uitwerking van de energielandschappen zijn landbouwbedrijven op die manier omschreven. Zie ook ALG 9.</p>	
13BB	<p>■■■■■■</p> <p>■■■■■■</p> <p>■■■■■■</p>			<p><i>Voorstellen van tekstaanpassing (zie blauwe tekst):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pag. 20: De E34 verbindt Turnhout met de steden Antwerpen en Eindhoven. Turnhout neemt voor de automobilititeit een belangrijke verdelende rol via de gewestwegen N12 en N119 in het gebied tussen de Kempische heuvelrug en de Nederlandse steden Tilburg en Breda. Ook functionele fietspaden zijn tussen de steden Turnhout en Breda/Tilburg beschikbaar. - Pag. 20: Ten noorden van Turnhout is een grote groene ruimte aanwezig met als economische activiteit familiale landbouwbedrijven en lokale verankerde KMO's in en rond de kernen. - Pag. 34: Voor de biodiversiteit is het van cruciaal belang om de ruimte in onze provincie zo in te richten dat deze de natuurwaarden behoudt en—versterkt. Hierbij mogen we de landbouw niet vergeten in het kader van de voedselvoorziening. Met het nieuwe GLB 	STR VISIE	<p>De reactie bevat heel wat concrete toevoegingen/aanpassingen aan de strategische visie. Veel opmerkingen vragen expliciete verwijzingen naar 'landbouw'. In de strategische visie wordt een evenwicht in de thema's gezocht, bij het gebruiken van voorbeelden, ... Dat evenwicht in thema's willen we ook in de definitieve strategische visie behouden.</p> <p>Wat de opmerkingen over 'provincie vandaag' betreft: we zullen de tekst aanpassen zodat de beschrijving van en rond Turnhout nog genuanceerd wordt, zonder teveel in detail te gaan. (zie 65BB) We moeten waken over een evenwicht in de ganse bespreking van 'provincie vandaag'. Het gebied tussen Essen en Ravels wordt ook reeds besproken op p. 19.</p> <p>Wat de opmerking over 'uitdagingen' betreft:</p>	<p>65BB</p> <p>Strategische visie, p. 49: "Zo kan een serrelandschap en open landbouwlandschap in bepaalde delen van de provincie een sterkte vormen voor ..."</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>vergroent de landbouw nog verder wat zeker bijdraagt aan de biodiversiteit;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pag. 45 over veerkracht. We ondersteunen inwoners en lokale besturen om samen hun hun dorp te versterken en veerkrachtig te maken. Een belangrijk aspect vormt hierbij ook ruimte te voorzien in de dorpen om zelf te kunnen voorzien van voedsel voor de eigen provincie/Vlaanderen. - Pag. 7: Verplaatsingen zijn nodig om de afstand tussen wonen, werken en voorzieningen te overbruggen binnen de dorpen, steden binnen de provincie maar ook tussen de dorpen en steden gelegen aan de grens met Nederland. - Pag. 49: Zo kan een serrelandschap en landbouwarealen in bepaalde delen van de provincie een sterkte vormen voor toekomstige innovatieve landbouw en zo kunnen de landschappelijk waardevolle beekvalleien, Kempense bossen, meren, zanden en landduinen bijkomend als economische, toeristische als landschappelijke troef gewaardeerd worden. Landbouw dient hand in hand te gaan met natuurbehoud. - Pag. 49: de paardenfokkerij is een onderdeel van de landbouw. - Pag. 52: verwevenheid met tegengestelde belangen is niet haalbaar. Verwevenheid kan enkel met wederzijdse samenwerking - Pag. 53, in laatste paragraaf recreatief medegebruik naar achter zetten in de zin (zeker na de landbouw). - Pag. 54-55 mbt samenhangend ecologisch netwerk: Dit mag niet ten koste gaan van landbouwareaal. Ook hier is zuinig ruimtegebruik van belang zoals het gebruik van kleine landschapselementen, hagen en bestaande grachtensystemen om tot een verweven ecologisch netwerk te komen. 		<p>Het is en blijft een provinciale, maar ook Europese uitdaging om de biodiversiteit te behouden en versterken. Dat de landbouw hier mee kan bijdragen, is een goede zaak, maar verandert niets aan de uitdaging.</p> <p>Wat de opmerkingen over de 'principes' betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P.45: lokale voedselproductie kan aangevuld worden bij de andere vormen van 'veerkracht' - P. 47: de gevraagde toevoeging biedt geen meerwaarde, gezien deze reeds impliciet in de zin ondervangen is - P. 49: dit zijn voorbeelden om het 'principe eigenheid' meer te duiden. Het is niet wenselijk om hier expliciet in te gaan op het thema landbouw in functie van het bewaren van een evenwicht in de tekst. <p>Wat betreft de opmerkingen over de 'strategieën':</p> <ul style="list-style-type: none"> - P. 49: de term het 'open landbouwlandschap' is meer omvattend dan "en landbouwarealen". We nemen de term open landbouwlandschap mee op in de strategische visie. - P. 49: Het klopt dat de paardenfokkerij een onderdeel is van landbouw en zijn plaats heeft binnen de landbouwruimte dit wordt ook niet betwist. Op pagina 49 wordt de verpaarding slechts benoemd als één van de ruimtelijke trends die de eigenheid van het landschap onder druk zetten. 	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<ul style="list-style-type: none"> - P. 52: de strategie bestaat uit 2 pijlers: enerzijds versterken van de het ecologisch netwerk en netwerk van aaneengesoten landbouwgebieden en anderzijds het verweven van open ruimte functies. De strategie is opgezet vanuit het idee om net een samenwerking tussen de belangrijke open ruimte actoren voorop te stellen om zoveel mogelijk synergieën gebiedsspecifiek te realiseren. Deze laatste duidt reeds op het belang van de samenwerking. Bijgevolg wordt er niets aan de strategie gewijzigd. - P. 53: de opsomming houdt geen volgorde van belang in. Dat zal altijd op maat van een gebied moeten gebeuren. Bijgevolg wordt er niets aan de volgorde gewijzigd. - P. 54: het inzetten op zuinig ruimtegebruik en kleine landschapselementen is zeker ook binnen de strategie 'samenhangend ecologisch netwerk' belangrijk. Deze strategie moet ook samengaan met de strategie 'samenhangend ecologisch netwerk'. We vinden het dan ook niet opportuun om het zinsvoorstel op te nemen in de strategische visie. 	
13BB	<div style="background-color: black; width: 100px; height: 15px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="background-color: black; width: 60px; height: 15px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="background-color: black; width: 60px; height: 15px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="background-color: black; width: 60px; height: 15px;"></div>			<p>Beleidskader 'Levendige Kernen' <i>Algemene opmerkingen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Om levende dorpen te kunnen behouden, moeten dynamische functies zoals lokaal verankerde KMO's zich blijvend kunnen vestigen in locaties die niet behoren tot het multimodaal vervoersnetwerk. 	BEDR KERN WON	<p>Wat betreft locaties van lokaal verankerde KMO's. Zie ALG 16.</p> <p>Wat de algemene opmerking over kleine kernen betreft. Kernversterking blijft in alle kernen mogelijk. Maar de mogelijkheden</p>	<p>Beleidskader 'Levendige kernen'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijlage 1 p. 74 & 83, Sint-Jan vervangen door Weelde - P. 33 'buiten de kernen'. Voorlaatste zin wijzigen: "Versnippering buiten de kernen (bv. in woonlinten, verspreide bebouwing, ...) door

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>- Het moet mogelijk blijven om in kleine kernen gepast te kunnen uitbreiden m.b.t. bewoning en lokale verankerde economische activiteit op innovatieve wijze te blijven ontwikkelen in de kern. De kleine dorpen en kernen moeten bereikbaar zijn en in verbinding staan met de multimodale knopen via busverbindingen en andere. Alleen zo kunnen de kernen levendig en sociaal gehouden worden.</p> <p><u>Bijlage 1</u></p> <p>- Indeling dorpskernen stemt niet overeen met realiteit op terrein. De opdeling in 7 kernen geeft versnippering zodat er geen indeling komt in dorpskernen met potentie. De 5 echte kernen zoals deze gekend zijn betreffen: Ravels, Weelde, Poppel, Weelde-Station en Ravels-Eel. De kerntypering Poppel als kleine dorpskern is niet correct. Het betreft een van de weinig echte dorpskernen binnen Ravels.</p> <p>- Indeling dorpskern St Jan moet dorpskern Weelde zijn.</p>		<p>zijn afhankelijk van de schaal, mate van bereikbaarheid, voorzieningenniveau en ligging. In het beleidskader 'Levendige kernen', p. 14 wordt toegelicht wat de provincie verstaat onder kernversterkende projecten: "Kernversterking gaat echter over meer dan enkel het verdichten van kernen. Het zet voornamelijk in op het vergroten van de kwaliteit van de ruimte. Kernversterkende projecten kunnen bijvoorbeeld inzetten op</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diverse functies bundelen en verweven - Openbare ruimte vergroenen - ..." <p>Wat de bereikbaarheid van kleine kernen betreft. Het is inderdaad belangrijk dat ook kleine kernen bereikbaar blijven. Gemeenten beslissen in de vervoerregioraad hoe dit 'vervoer op maat' verder moet uitgerold worden. Als provincie hebben we hier geen uitvoerende rol in, maar de samenwerking met de vervoerregio's en de andere mobiliteitspartners zal wel verder blijven lopen.</p> <p>Wat de opmerkingen over bijlage 1 betreft.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sint-Jan wordt vervangen door Weelde - Voor wat de kerntypering van Poppel betreft: zie ALG 21 en ALG 22 <p>Omdat het om een aanzet gaat voor het eigen provinciaal ruimtelijk beleid, gemeenten verder kunnen verfijnen en de typering op regelmatige basis geupdate zal worden, wordt deze eerste uitwerking op basis van de huidige data niet aangepast.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor wat betreft de kleine kernen: zie ALG 24 	<p>functies en bebouwing die passen binnen de kernen, stimuleren we niet."</p> <p>- P.51 zin <u>weglatenaanpassen</u>: 'Voor verouderde en vervallen woningen zonder erfgoedwaarde, die zich bevinden op slecht gelegen locaties buiten de kernen, is de ruimtelijke visie om deze beter kunnen beter niet meer verbouwd, maar af te breken afgebroken worden. verouderde woningen op slecht gelegen locaties buiten de kernen kunnen beter niet meer verbouwd, maar afgebroken worden.'</p> <p>ALG 21, ALG 22, ALG 24, ALG 29</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p><i>Bijlage 2</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Er kan geen toename plaatsvinden van huishoudens in Poppel en Aarle. In de andere kernen is er maximaal een toename aan huishoudens mogelijk van 50% van de prognose toename huishoudens. - Dit houdt geen rekening met de woningdruk vanuit Nederland. Heel wat huishoudens werken in Nederland in de grensregio Tilburg, Breda, Baarle-Nassau. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de eigenheid van deze grensstreek. - Pag. 51: "Een selectief beleid is noodzakelijk: Het wonen buiten de kernen stimuleren we niet". Reactie-indiener formuleert hierbij enkele opmerkingen: <ul style="list-style-type: none"> - Wat met oude typische Kempische boerderijen? Zijn deze niet meer gewenst? Nochtans weerspiegelen deze het typische karakter van het Kempische platteland. - Bestaande vergunde (landbouwbedrijfs)woningen buiten de kernen moeten juridisch bestendig blijven. - Wat met de vele oude verkavelingen die niet in de kernen gelegen zijn? Moeten deze afgebroken worden indien slecht gelegen? Bv. verkaveling Koningstraat, De Lint in Oud-Turnhout? - Er wordt gevraagd om de passage op pag. 51 te schrappen: "En remmen we het liefst af. Verouderde woningen op slecht gelegen locaties buiten de kernen kunnen beter niet meer verbouwd worden, maar afgebroken worden." 		<p>Wat de opmerkingen over bijlage 2 betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zie ALG 29. Elke regio is inderdaad specifiek. We erkennen dit ook. Om deze reden is één van de ruimtelijke principes in het PBRA het principe 'eigenheid'. De implementatie per regio of op lokale schaal zal inderdaad verschillen omdat er rekening gehouden wordt met regionale verschillen. Dat neemt niet weg dat we een aantal bovenlokale doelen met iedereen moeten realiseren, zoals bv. versnippering tegengaan, bijkomende woningen op de best bereikbare en meest voorziene plekken, ... in het ruimtelijk beleid zullen we hier altijd naar een evenwicht moeten zoeken. - Over het wonen buiten de kernen: zie ALG 26. Het blijft dus belangrijk om vanuit provinciale schaal wonen buiten kernen af te remmen. Dat afbraak op planologisch niveau moeilijk realiseerbaar is en bij waardevolle gebouwen (zoals de karakteristieke hoeves) misschien niet wenselijk is, klopt. Zolang de vigerende wetgeving bestaat, behouden de zonevreemde woningen en de niet vervallen verkavelingen hun rechten. Dat hoeft echter geen argument te zijn om de vooropgestelde ruimtelijke visie, waarnaar in de toekomst wordt toegewerkt, niet verder op te nemen. Daarom stellen we voor om de inhoudelijke visie te behouden, maar de tekst te verduidelijken zodat het duidelijk is dat het om een ruimtelijke visie gaat en geen uitspraak betreft op vergunningenniveau.maar de 	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>verwijzing naar verbouwing en afbraak te schrappen. Naar analogie moet ook de tekst p. 33 conform de tekst p. 51 worden aangepast.</p> <p>In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' werkt de provincie een kader uit hoe we de agrarische herontwikkeling van agrarische sites willen stimuleren en wat het provinciaal kader is rond de herontwikkeling van leegstaande agrarische gebouwen.</p>	
13BB	██████████ ██████████ ██████████ ██████████			<p>Beleidskader 'Sterke netwerken' Geen opmerkingen</p>	ALG	/	/
13BB	██████████ ██████████ ██████████ ██████████			<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten' <i>Opmerkingen + voorstellen van tekstaanpassing (zie blauwe kleur)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pag. 7: In het kader van zuinig ruimtegebruik is het niet aangewezen om landbouwgebied te gaan versnipperen door grootschalige ecologische verbindingen. - Pag. 7: Ook landbouw kan een significante en duurzame bijdrage leveren voor de energietransitie. - Pag 14: Ruimte zo inrichten en transformeren dat ze weerbaar is tegen klimaatverandering, bijdraagt om de impact tot het klimaat tot een minimum te beperken en nog steeds een bijdrage kan leveren voor het produceren van voldoende veilig, kwaliteitsvol, duurzaam en goedkoop voedsel. - Pag 17: Toevoegen aan eerste paragraaf: en het open landbouwgebied draagt hieraan bij. - Pag. 18: Toevoegen aan laatste paragraaf: ook landbouwbedrijven kunnen bijdragen aan het opwekken van hernieuwbare energie via: biovergisters, zonnepanelen, WKK, kleine en grote windmolens. 	AGR OR WA BEDR	<p>'Zuinig ruimtegebruik' is een belangrijk principe in de strategische visie. Om de druk op de open ruimte niet verder te verhogen, is het absoluut noodzakelijk om meer te doen met dezelfde ruimte. Verweving en verdichting zijn hier voorbeelden van, maar er zijn nog tal van andere manieren.</p> <p>Bij de uitwerking van het principe op p. 41-42 wordt reeds aandacht besteed dat dit op een doordachte manier dient te gebeuren: <i>"Zuinig ruimtegebruik staat niet zomaar gelijk aan 'meer en meer' en 'hoger en hoger'. Het gaat wel om een zorgvuldige optimalisatie van de ruimte in functie van leefbaarheid en duurzaamheid die zorgt voor een win-win-situatie."</i> Op welke manier dit op uitvoeringsniveau moet gebeuren (renovatie versus sloop-nieuwbouw) zal steeds afgewogen moeten worden project per project, maar maakt geen onderdeel uit van een Beleidsplan Ruimte.</p> <p>Wat betreft infiltratie: We zoeken in de open ruimte naar een evenwicht in de openruimtebeheerders cfr. de strategische visie rond de offensieve open ruimte.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<ul style="list-style-type: none"> - Pag; 20: Toevoegen paragraaf over korte keten: mits een voldoende duurzaam verdienmodel. - Pag. 21: Aan de slag De provincie Antwerpen: Toevoegen aan laatste bullet: niet ten koste van open ruimte voor voedselproductie. - Pag. 23 Aan de slag De provincie Antwerpen: Toevoegen : Daar de volgende jaren de volkstoename blijft evolueren is het belangrijk om de open ruimte te vrijwaren voor zijn belangrijke functie nl. voedselproductie. Een evenwicht dient beoogd te worden. - Pag. 26: Toevoegen aan aspect filtratie: De waterberging en infiltratie moet steeds rekening houden met de belangrijke functie van de open ruimte m.n. voedselproductie. Een evenwicht dient beoogd te worden. - Pag. 28: Aan de slag De provincie Antwerpen: Toevoegen: ook deze initiatieven dienen rekening te houden met de belangrijke functie van de openruimte in het gebied nl. productie van voldoende voedsel. Een evenwicht dient beoogd te worden. - Pag. 34: Actief grondenbeleid: opnemen van een definitie van "slecht gelegen gronden". - Pag. 34: Voorkooprecht door de overheid van gronden t.o.v. de particuliere landeigenaars kan niet van toepassing zijn omwille van het creëren van onderlinge concurrentie tussen landeigenaars. - Pag. 36: Schrappen laatste zin: Deze trend willen we keren. Toevoegen: Hoofdzakelijk is dat de woonfunctie kan blijven bestaan als landelijk wonen waarbij deze de nog actieve landbouwbedrijven niet als hinderlijk mogen beschouwen. - Pag. 37: De greenfield ontwikkeling beperking is OK. De bestaande leegkomende landbouwsites een andere bestemming geven, beperkt het ruimtebeslag op andere plaatsen. Het innemen van landbouwoppervlakte door 		<p>Natuur, landbouw, water en recreatie vormen daar een samenhangend en functioneel geheel. We gaan op dit moment nog geen uitspraken doen over de effectieve inrichting van de open ruimte. zie ook ALG 5.</p> <p>Wat betreft het opnemen van een definitie van "slecht gelegen gronden"</p> <p>Of iets goed of slecht gelegen is, is sterk contextgebonden. De plannende overheid moet die afweging maken. Een universele definitie opnemen die verder gaat dan de spraakgebruikelijke betekenis van "slecht gelegen" is niet wenselijk. De visie rond wat onder goed en slecht gelegen wordt verstaan, werd uitgewerkt in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' onder "De juiste functie op de juiste plek" (pg-p. 31-35) en bedrijvigheid (p. 44-49).</p> <p>- Pg 36/40/pg 43/pg 45: De provincie Antwerpen kan het bestaande wetgevende kader niet wijzigen, ook niet inzake het juridische statuut van een woning in het landelijke gebied. Echter het is voor burger en overheid momenteel niet transparant én makkelijk opzoekbaar wat de huidige hoofdfunctie van een bestaande woning in het agrarisch gebied is. Daarom vragen we de gemeentebesturen op pg. 43 van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' om:</p> <p><i>" de hoofdfunctie van een (exploitanten)woning in het agrarisch gebied bijkomend op te nemen in het vergunningenregister zodat duidelijk wordt voor burger en overheid wat de hoofdfunctie van een woning is. "</i></p> <p>Echter is een exploitanten woning een bedrijfswoning. Om hiervoor een residentiële woning van te maken, is er een functiewijziging nodig. Met het PBRA wijzigen we niets aan het wetgevend kader noch aan het statuut rond</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>natuur en water vermindert ook de ruimte voor voedselproductie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pag. 38: Paragraaf 2: Laatste zin schrappen. Ook schrappen: We stimuleren de afbraak van in onbruik geraakte en verouderde infrastructures - Pag. 39: Toevoegen: ook dienen deze bedrijven welke hun dierlijke activiteiten (gedwongen of vrijwillig) afbouwen maximaal ondersteund te worden bij het zoeken naar functiewijzigingen of alternatieven voor de landbouwinfrastructuur. - Pag. 40: Uitgangspunten voor zonevreemd gebruik: Toevoegen: Rekening houdend met de huidige transitie van de landbouw in het kader van klimaat en milieudoelstellingen waardoor een versnelde afbouw van de dierlijke landbouwtak een gevolg is. Daarom dient hiervoor bij voorrang rechtszekerheid verleend te worden voor de bedrijfswoning als woonfunctie. Ook dient er bij voorrang rechtszekerheid gegeven te worden aan bestaande verbredingsactiviteiten en de uitbouw hiervan voor deze bedrijven, die hun dierlijke activiteiten afbouwen of beëindigen. - Pag. 43: toevoegen: Rekening houdend met de huidige transitie van de landbouw in het kader van klimaat en milieudoelstellingen waardoor een versnelde afbouw van de dierlijke landbouwtak een gevolg is. Daarom dient hiervoor bij voorrang rechtszekerheid verleend te worden voor de bedrijfswoning als woonfunctie. Ook dient er bij voorrang rechtszekerheid gegeven te worden aan bestaande verbredingsactiviteiten en de uitbouw hiervan voor deze bedrijven, die hun dierlijke activiteiten afbouwen of beëindigen. - Pag. 44: Behoud en herstructurering: Toevoegen: Ook landbouwbedrijven zijn cruciaal om onze welvaart en voedselvoorziening te behouden. 		<p>exploitanten woning. Ook verbredingsactiviteiten zijn vandaag op Vlaams niveau bepaald. Hieraan kunnen we niets wijzigen. De voorgestelde toevoeging nemen we niet mee.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pg 39: Het beleidsplan Ruimte doet geen uitspraak welke bedrijven er moeten stoppen of welke bedrijven hun dierenaantallen moeten verminderen. De regelgeving rond PAS is een Vlaamse materie. De provincie Antwerpen kan de bestaande wetgeving en regelgeving niet wijzigen. - pg 44: Akkoord met de toevoeging -pg 65/18: Het klopt dat landbouwbedrijven een (grote) bijdrage kunnen leveren aan de energietransitie. Dat sluiten de paragrafen op p. 18 en 65 niet uit. Ook andere sectoren kunnen hier mee aan bijdragen. Dat zal bij de verdere uitwerking, in de energielandschappen, of in concrete projecten verder moeten onderzocht worden. Daarom dat we hier 'landbouwbedrijven' niet specifiek gaan opnemen. <p>Wat de energieschaarste betreft: het PBRA gaat hier net op in. Door op een andere manier om te gaan met onze ruimte, willen we het energieverbruik zoveel mogelijk voorkomen en beperken.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>- Pag. 45: Rekening houdend met de huidige transitie van de landbouw in het kader van klimaat en milieudoelstellingen waardoor een versnelde afbouw van de dierlijke landbouwtak een gevolg is. Daarom dient hiervoor bij voorrang rechtszekerheid verleend te worden voor de bedrijfswoning als woonfunctie. Ook dient er bij voorrang rechtszekerheid gegeven te worden aan bestaande verbredingsactiviteiten en de uitbouw hiervan voor deze bedrijven, die hun dierlijke activiteiten afbouwen of beëindigen.</p> <p>- Pag. 65: toevoegen punten onderaan: 1. Bestaande landbouwbedrijven en stoppende landbouwbedrijven kunnen een grote bijdrage leveren aan de energietransitie door de uitbouw van biogasvergisters, pocketvergisters, zonnepanelen, WKK, grote en kleine windmolens, e.a. 2. De neergeschreven transitiebeschrijving is niet gebaseerd op de huidige energiesituatie en energieschaarste (anno 2023).</p>			
14BB	██████████ ██████████ ██████████ ██████████	██████████ ██████████ ██████████	Reactie d.d. 17.02.2023, Ontvangen via mail d.d. 27.02.2023				
14BB	██████████ ██████████			<p>Voorwoord De ingediende reactie heeft tot doel de verschillende aandachtspunten, vragen en bedenkingen vanuit het perspectief van de Kempense lokale besturen samen te brengen. De ingediende reactie is niet te begrijpen als een gezamenlijk advies van alle Kempense besturen en moet bij tegenstellingen met de inhoud van gemeentelijke adviezen voor de betrokken adviespunten absoluut als ondergeschikt aan deze gemeentelijke adviezen beschouwd worden.</p>	ALG	Hiervan wordt akte genomen.	/
14BB	██████████ ██████████			<p>Algemeen Het wordt gewaardeerd dat de provincie de gemeenten benoemt als partners in het ruimtelijk beleid. De gemeentebesturen vragen echter begrip van de provincie voor:</p>	ALG	De provincie is zich ervan bewust dat de opmaak van een eigen gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan een hele procedure moet doorlopen en heeft hiervoor uiteraard alle begrip. De realisatie van de principes uit het PBRA zal moeten gebeuren via	Zie ALG 3

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>-de nodige tijd die zij nodig zullen hebben om de doorvertaling van de principes en ambities naar het lokale niveau te doen slagen,</p> <p>-de impact van specifieke eigenheden, gebiedsgerichte kenmerken en lokale uitdagingen die een strakke doorvertaling mogelijks in de weg kunnen staan.</p> <p>De gemeentebesturen zijn ervan overtuigd dat er vaak meer bereikt zal kunnen worden door in dialoog stap voor stap de provinciale visie te implementeren.</p> <p>Kan het PBRA gehanteerd worden als een kader, waarbinnen lokale besturen mogelijkheden krijgen om op het eigen grondgebied en beleidsniveau, eigen beleidslijnen verder uit te zetten en uit te werken tot acties?</p> <p>De gemeentebesturen verwachten wel dat de provincie ook haar eigen beleidslijnen uit het PBRA respecteert in vergunningendossiers.</p>		<p>samenwerking en overleg met verschillende partners.</p> <p>Wat betreft de doorvertaling: het PBRA is een kader waarbinnen de lokale besturen eigen acties kunnen uitwerken.</p> <p>Wat betreft het kader: zie ALG 3 en ALG 4</p> <p>Wat betreft de relatie met vergunningsdossiers: De VCRO bepaalt uitdrukkelijk dat de provincie bij het aanvragen van vergunningen voor eigen projecten niet mag afwijken van de beleidskaders behoudens in geval van</p> <p>1° onvoorziene ontwikkelingen van de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten;</p> <p>2° dringende sociale, economische of budgettaire redenen.</p> <p>In het geval van particuliere aanvragen zou het provinciaal beleid (deels) via het instrument BGO kunnen doorwerken bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening, maar dit steeds binnen de krijtlijnen die de Raad voor Vergunningsbetwistingen oplegt.</p>	
14BB	<p>■■■■■</p> <p>■■■■■</p>			<p><u>Beleidskader Levendige Kernen</u></p> <p><i><u>Kernentypering (bijlage 1)</u></i></p> <p>Er rijzen vragen over het gewicht van de beleidskeuzes op provinciaal niveau en de doorwerking naar de gemeentes.</p> <p><u>Doorvertaling</u></p> <p>De toepassing gebeurt in een bijlage en maakt geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. Wat is de precieze status van de typering en de ontwikkelingsperspectieven (pag. 27 <-> pag. 34)? Hebben de gemeentes nog voldoende vrijheden om in het eigen ruimtelijk beleid hierop gemotiveerd te gaan differentiëren? Het lijkt wenselijk steeds de leefbaarheid voorop te stellen (= kwalitatief wonen en leven). Het mag niet de bedoeling zijn dat strakke beleidslijnen ongewild aanleiding geven tot leegloop van bepaalde kernen.</p>	KERN	<p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22</p> <p>Wat betreft de opmerking over de data van de Ruimtekompassen en Ruimtelijk multimodale knopen zie ALG 10 en ALG 11</p> <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd worden, zonder dat deze onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p>“Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door</p>	zie ALG 21 en ALG 22

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p><u>Onderbouwing</u> De kernentyping steunt op de ruimtekompassen en ruimtelijk multimodale knopen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De ruimtekompassen maken geen onderdeel uit van het openbaar onderzoek. Ze zijn gebaseerd op de bestaande toestand. Het wijzigen van een parameter in de toekomst kan een andere uitkomst genereren. - M.b.t. de multimodale knopen wordt vastgesteld dat voor de regio Kempen busverbindingen met een hoge frequentie of het kernnet uit het openbaar vervoerplan niet voldoende gewaardeerd worden voor personenvervoer. <p>Beide parameters (ruimtekompassen + multimodale knopen) zijn gebaseerd op de bestaande toestand en niet op de gewenste toestand. Zijn de uitkomsten van deze modellen voldoende getoetst aan het wensbeeld voor de kernen om doorgedreven ruimtelijk beleid op te enten?</p> <p><u>Conclusie</u> Er wordt aangedrongen om de kernentyping een dynamisch kader te geven waaraan in overleg met de gemeentes wijzigingen kunnen gebeuren. Dit moet geduid worden in de documenten. Het is raadzaam juridisch te onderzoeken of dit dynamisch karakter gerealiseerd kan worden zonder ingrijpende procedure.</p>		<p>onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...) Een eerste proceselement is dat van de onderbouwing van de beleidskeuzes door onderzoek. Het gaat om onderzoek naar bestaande structuren, trends, toekomstige ruimtebehoeften e.d.. De onderzoeksrapporten, geraadpleegde publicaties e.d. maken geen deel uit van het ruimtelijk beleidsplan zelf. Het is wel wenselijk dat belangrijke studies op de één of andere manier vlot consulteerbaar zijn door het publiek, vb. door publicatie ervan op de website van de betrokken overheid.” (Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9 + 51)</p>	
14BB	■■■■■■■ ■■■■■■■			<p><u>Regionaal woonprogramma (bijlage 2)</u> <u>Doorvertaling</u> Er worden enerzijds duidelijke uitspraken gedaan over de (her)verdeling van de bijkomende woningen binnen en tussen de verschillende woningmarkten, maar anderzijds wordt aangegeven dat dit niet bindend is en de gemeenten zelf kunnen verfijnen. Op welke wijze moeten de gemeenten aan de slag met het regionaal woonprogramma? Op welke wijze worden deze quota verdeeld binnen een woonmarkt? Hoe omgaan met bouwpotentieel dat dit overstijgt? Er worden geen handvaten aangereikt. In het licht van het respecteren van de gemeentelijke autonomie</p>	WON	<p>Voor wat de toepassing van het woonprogramma betreft: Zie ALG 25 en ALG 28</p> <p>Het klopt dat de vraag naar verfijning en verdere invulling door gemeenten voor alle kerntypes geldt. In die zin is het aangewezen de expliciete verwijzing naar 'dorskern met potenties' in de actielijn te schrappen, de zin rond verder invulling bij de rol van dorskern met potenties weg te laten en bij de suggestie aan Vlaanderen 'de diverse kerntypes' te vervangen door 'de kernentyping'. Op deze manier wordt de focus verlegd op de methodiek en de</p>	<p>Beleidskader 'Levendige kernen':</p> <ul style="list-style-type: none"> - p. 32: in rol van 'dorskern met potenties' de zin 'het is mee aan de gemeenten/regio's om dit verder invulling te geven' schrappen - p. 34 'de diverse kerntypes' vervangen door 'de kernentyping' in de zin: "aan de Vlaamse overheid vragen we om de diverse kerntypes mee te ondersteunen". <p>ALG 21, ALG 25, ALG 28, ALG 29</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>worden er vragen gesteld bij volgende citaten uit het PBRA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pag. 34: de vraag aan de Vlaamse overheid om de typering op te nemen in het Vlaams instrumentarium en regelgeving. - Pag. 34: de vraag aan de gemeentes om de kerntypes te verfijnen waarbij de vraag beperkt lijkt te worden tot de afweging voor de aanduidingen 'dorskern met potenties'. <p><u>Onderbouwing</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De score van woningmarkten waarvan de 'stedelijkheid' zich buiten de provinciegrenzen situeren wordt scheefgetrokken. Is dit correct? - Om de stedelijkheidsgraad van elke woningmarkt te bepalen (op basis van de verdeling van de aanwezige kerntypes in elke woningmarkt) worden ook alle kleine kernen – vaak gehuchten zonder wezenlijke kern- mee in rekening gebracht. Hierdoor stijgt de noemer om de gemiddelde score te bereiken. De woningmarkten met veel gehuchten (aangeduid als 'kleine dorskern') zien hun scores sterk dalen. Trekt dit de gemiddelde score niet te zeer omlaag in bepaalde woningmarkten? - Komen de vooropgestelde herverdelingen tussen woonmarkten overeen met bestaande sociologische patronen? - Is er binnen de ontvangende woonmarkten nog voldoende resterend aanbod te realiseren? 		<p>algemene ontwikkelingsperspectieven en niet op de eerste doorwerking in bijlage 1. Naar aanleiding van ALG 21 wordt de suggestie aan de gemeente volledig herschreven en wordt deze aanpassing hier meteen in geïntegreerd</p> <p>Dat de stedelijkheidsscore voor woningmarkten met een stedelijkheid buiten de provincie Antwerpen onvoldoende geweten is, klopt inderdaad. Herselt is de enige gemeente die een uitsluitende link heeft met een stad buiten de provincie. Omdat we als provincie Antwerpen niet kunnen herverdelen richting Aarschot (Vlaams-Brabant) wordt een herverdeling naar de andere regionale woonmarkten voorgesteld (verdeeld over de woonmarkten Herentals, Heist-op-den-Berg en Geel). Die herverdeling gebeurt verhoudingsgewijs. Omdat er in de regionale woonmarkt Aarschot in de provincie Antwerpen enkel (kleine) dorpskernen zijn en de stedelijkheidsscore dus 1 blijft, wordt de helft herverdeeld naar de stedelijke kernen van de 3 bovengenoemde woonmarkten (stap 2.1). Binnen de regionale woonmarkt Aarschot, voor het gedeelte in prov. Antwerpen, is er verder geen verschuiving binnen de woonmarkt (stap 2.2). Dit zorgt voor een gelijke behandeling van de kernen in Herselt tov de omliggende kernen van hetzelfde type. Op provinciaal schaalniveau is deze herverdeling een zeer klein aandeel van de totale herverdeling (ong. 1.4%)</p> <p>De uitwerking en de verdeling van het woonprogramma tussen de woonmarkten en de berekening van de stedelijkheidsgraad:</p> <p>Voor de uitwerking van het regionaal woonprogramma wordt een herverdeling tussen woonmarkten gemaakt zodat er in kleine woonmarkten geen te drastische</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>verschuiving van de prognosecijfers is richting de kleine stedelijke kernen of strategische dorpskernen. Diverse van deze kleine stedelijke kernen geven immers aan dat ze tegen de limieten van kernversterking aanlopen. Daarentegen kunnen de grotere stedelijke kernen vaak nog die extra woonprognoses opvangen (bv. Mechelen).</p> <p>De keuze van de herverdeling tussen regionale woonmarkten gebeurde op basis van een beredeneerde, manuele overweging. Eén op basis van een eigen beredeneerde methodiek die rekening houdt met de eigenheid binnen de provincie en de doelstellingen uit het PBRA. Omwille van het behoud van de regionale eigenheid en regionale verdeling werd ervoor gekozen om de woonbehoeften maximaal te verschuiven en herverdelen over de aangrenzende woonmarkten. Uit het onderzoek van de regionale woonmarkten blijkt immers dat verhuisrelaties vaak lokaal/regionaal spelen en huishoudens zich niet zomaar over heel de provincie laten verschuiven.</p> <p>De uitwerking van deze herverdeling tussen regionale woonmarkten wordt verder beschreven op p. 98-99 van het beleidskader 'levendige kernen'. Elke woonmarkt die een gemiddelde waarde heeft onder score 2, zal groei in huishoudens moeten afstaan. Dit in verhouding met hoeveel zij onder deze minimale waarde liggen. In dit scenario zijn er verschillende woonmarkten die groei in huishoudens afstaan én ontvangen van burens. Zo kan het saldo weer positief worden (zie woningmarkt Geel, Herentals en Heist-op-den-Berg).</p> <p>Regionale woonmarkten met veel (kleine) dorpskernen krijgen een lagere gemiddelde score. Vanuit het ganse idee om bij de verdeling van de huishoudensprognoses ook rekening te houden met de draagkracht van de stedelijke gebieden, is dit een logische keuze (in een woonmarkt met minder</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>dorpskernen is de herverdeling naar kleine stedelijke kernen of strategische dorpskernen geringer en dus haalbaar; terwijl in een grotere woonmarkt met veel (kleine) dorpskernen de herverdeling veel groter zal zijn). We achten het voorstel van verschuiving van de kleine woonmarkten Geel, Herentals, Heist-op-den-Berg, Mol, Klein-Brabant, Willebroek, Westerlo en Aarschot daarom als te behouden vanuit het bovenlokaal verhaal rond de 'huishoudenstransitie'.</p> <p>Uitzondering vormt hierbij Mechelen. De stad Mechelen geeft in haar eigen Beleidsplan Ruimte (in opmaak) aan dat er nog voldoende mogelijkheden zijn om de herverdeling binnen de woonmarkt zelf op te vangen. Vanuit de insteek dat Mechelen een stedelijk gebied is met een metropolitane rol en de belangrijkste stedelijke kern in deze omgeving, word ervoor gekozen om geen herverdeling naar andere regionale woonmarkten te organiseren.</p> <p>Het voorafgaandelijk onderzoek (Regionale woningmarkten en ruimtelijke woonanalyse in de provincie Antwerpen) is als onderzoeksrapport terug te vinden op de website van de provincie Antwerpen: (https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/beleidsplan-ruimte/onderzoeken.html).</p> <p>Aangezien de kleine dorpskernen weggelaten worden uit de kerntypering in het PBRA, zal ook het woonprogramma en de bepaling van de stedelijkheid herzien worden. Zie ook ALG 29</p> <p>Of de herverdeling tussen regionale woonmarkten een directe doorwerking zijn van sociologische patronen, kan niet éénduidig bepaald worden. We kunnen wel meegeven dat de insteek van de regionale woonmarkten net de relatie tussen verhuisbewegingen onderzoekt,</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>waardoor het impliciet een sociologische component heeft. Op deze manier kan het woonbeleid en de opmaak van een woonprogramma vanuit een meer ruimtelijke invalshoek benaderd worden en zal omgekeerd ook het ruimtelijk beleid zich meer kunnen enten op de realiteit van verhuisbewegingen en regionale connecties die voor veel mensen belangrijk blijven in hun woonkeuze. De uitgewerkte studie is te vinden op www.provincieantwerpen.be/beleidsplanruimte.</p> <p>Voor wat het resterend aanbod betreft. Er is (nog) geen oefening gebeurd naar het aanbod per regionale woningmarkt. Het in kaart brengen van het aanbod is opgenomen als actielijn, p. 52, beleidskader 'Levendige kernen'. Wel weten we uit onderzoek (bv. VITO voor Vlaamse overheid; https://omgeving.vlaanderen.be/onbebouwde-percelen) dat er in 2019 nog meer dan genoeg juridisch aanbod is en er nog heel wat optimaliserings- en verdichtingsmogelijkheden zijn binnen het huidig ruimtebeslag. Een aantal stedelijke kernen geven bovendien aan, in het kader van het onderzoek voor hun eigen gemeentelijk beleidsplan, nog een grote ambitie te hebben om bijkomend woonaanbod op te vangen (bv. Mechelen uit deze ambitie in haar voorontwerp).</p>	
14BB	■■■■■ ■■■■■			<p><u>Huishoudentransitie, kerntypering en regionaal woonprogramma</u></p> <p>Leest de reactie-indiener op p. 47 correct dat het regionaal woonprogramma in de stedelijke kernen niet beperkend doorwerkt binnen het huidig verhard ruimtebeslag en de nog onbebouwde woongebieden, maar wel onderbouwend kan ingezet worden om nieuwe mogelijkheden te creëren indien het woonprogramma in de regio niet is opgevangen? Hoe verhoudt dit zich tot de ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen in niet-stedelijke kernen zoals deze</p>	WON	<p>De opvatting voor de stedelijke kernen klopt. Voor de duidelijkheid worden nog een aantal tekstwijzigingen gedaan op p. 47-48 zodat dit nog duidelijker is. Natuurlijk blijft dit ook in stedelijke gebieden maatwerk.</p> <p>Voor wat het onderscheid in ontwikkelingsperspectieven voor woon(reserve)gebieden voor dorpskernen in de tabel p. 50 betreft:</p>	<p>Beleidskader 'Levendige kernen':</p> <ul style="list-style-type: none"> - P. 47: 'vervolgens' schrappen in de zin: "In de eerste plaats binnen het huidig (verhard) ruimtebeslag en vervolgens binnen de nog onbebouwde woongebieden [...]" - P. 47 "Indien deze mogelijkheden uitgeput zijn en het woonprogramma in de regio niet is opgevangen is het verantwoord om nieuwe woonmogelijkheden te voorzien op

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>meegegeven worden op p. 49-50? Daarin wordt voor de dorpskernen wel onderscheid gemaakt tussen bebouwde (binnen ruimtebeslag) en onbebouwde woongebieden (buiten ruimtebeslag) en krijgen de laatste enkel kansen op ontwikkeling indien dit kwalitatief én kwantitatief wordt onderbouwd.</p> <p>Ondergeschikt wordt vastgesteld dat er verwarring kan ontstaan. In de bijlage op p. 102 wordt er gesteld: <i>"Dorpskernen zijn geschikt om lokaal een beperkte huishoudenstoename op te vangen in verhouding tot hun profiel. Daarom kunnen ze de helft van de verwachte huishoudenstoename behouden; de andere helft van de toename wordt herverdeeld naar de stedelijke kernen en de strategische dorpskernen. -> beperkte toename huishoudens = 50% van de vooropgestelde prognoses"</i>, terwijl op p. 49 voor deze kernen staat <i>"De dorpskernen zijn geschikt om de lokale huishoudensgroei op te vangen, maar in verhouding tot hun profiel"</i>. Het is onduidelijk of deze uitspraken betrekking hebben op dezelfde kencijfers en welke doorwerking deze kennelijk tegensprekende richtlijnen krijgen.</p>		<p>Voor de dorpskernen wordt er inderdaad een verder onderscheid gemaakt. Er is nog veel juridisch aanbod. Bovendien wensen we vanuit de diverse provinciale uitdagingen, principes en strategieën in te zetten op de stedelijke kernen. Daarom stelt de provincie in haar provinciale visie voorop dat zorgvuldiger moet omgegaan worden met de grote onbebouwde woongebieden buiten ruimtebeslag en de woonuitbreidingsgebieden en stelt hiervoor een afweging 'in volgorde' voor. Dit om zoveel mogelijk deze gebieden te vrijwaren</p> <p>Net zoals bij de kerntypering gaat het om een provinciale aanzet die zal gebruikt worden bij de provinciale ruimtelijke planningsprojecten. Op p. 47 van het beleidskader levendige kernen staat dit ook verduidelijkt: "Dit vormt de aanzet voor een verdere verfijning door gemeenten en/of binnen een samenwerkingstraject." Dit kan expliciet bij de ontwikkelingsperspectieven van niet-stedelijke kernen nogmaals herhaald worden.</p> <p>Het zijn de gemeenten die het lokaal woonbeleid vormgeven. Zie ook zie ALG 25, ALG 26 en ALG 27</p> <p>Alhoewel dat de doelstelling dat 'woonreservegebied een uitzonderingsregel is' expliciet valt onder het hoofdstuk 'huishoudenstransitie', kan het mogelijks verwarrend zijn voor andere invullingen die kaderen binnen het beleid van 'kernversterking'. Daarom verduidelijken we in het beleidskader dat deze doelstelling enkel over de bijkomende huishoudens gaat.</p> <p>Wat betreft de mogelijke verwarring tussen het ontwikkelingsperspectief 'lokale opvang' en de beperkte toebedeling van dorpskernen in de bijlage 2 (woonprogramma):</p>	<p><i>strategische rendementslocaties, die nog buiten het ruimtebeslag liggen."</i> vervangen door <i>"Strategische kernversterkende locaties in woonreservegebied (buiten ruimtebeslag) moeten ook in stedelijk gebied de uitzondering blijven."</i></p> <p>- P. 48: 'in volgorde van afweging' schrappen in de tabel.</p> <p>- P. 49: 1^e paragraaf toevoegen <i>"als aanzet voor de verdere uitwerking door gemeenten en/of binnen een samenwerkingstraject"</i> in de zin: <i>"Om deze redenen ziet de provincie volgende ontwikkelingsperspectieven ...:"</i></p> <p>- Op p. 49 bij dorpskernen, de 1^e zin wijzigen in : <i>"De dorpskernen zijn geschikt op (beperkt) de lokale huishoudensgroei op te vangen, in verhouding tot hun profiel "</i></p> <p>- Op p. 102 bij dorpskernen, de 1^e zin wijzigen in: <i>"Dorpskernen zijn geschikt om (beperkt) de lokale huishoudensgroei op te vangen, in verhouding tot hun profiel "</i></p> <p>- P. 46 (roze kader): 'voor het opvangen van bijkomende huishoudens toevoegen in de zin: 'het aansnijden van woonreservegebied voor het opvangen van bijkomende huishoudens een uitzonderingsregel is'</p> <p>- P. 51: 'voor het opvangen van bijkomende huishoudens toevoegen in de zin: 'Het aansnijden van woonuitbreidingsgebied en andere woonreservegebieden voor het opvangen van bijkomende huishoudens moet ...'</p> <p>ALG 25 en ALG 27</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						Dorpskernen zijn geschikt om beperkt een lokale huishoudensgroei op te vangen, in verhouding tot hun profiel. Dat is de visie in het PBRA. Ter ondersteuning werd een regionaal woonprogramma opgesteld. Deze is gebaseerd op de prognosecijfers van Statistiek Vlaanderen. Diezelfde statistieken tonen aan dat er vandaag nog steeds veel positieve binnenlandse migratie is naar de niet-stedelijke gemeenten (meer dan enkel 'lokale opvang'). Zoals ook op p. 97 aangegeven staat is het dus nodig om een herverdeling van de bijkomende woningen te maken, indien we de vooropgestelde doelstellingen willen realiseren rond het verminderen van het ruimtebeslag het inzetten op de best bereikbare en meest voorziene kernen, Deze herverdeling sluit meer aan bij het vooropgestelde 'lokale' profiel. De doorwerking in het woonprogramma sluit dus aan bij de insteek om (beperkt) een lokale huishoudenstoename op te vangen'. Om verwarring te vermijden zal op p. 102 en 49 exact dezelfde zinsnede worden gebruikt.	
14BB	■■■■■ ■■■■■			<u>Bijdrage aan bouwshift</u> Het PBRA zet in op kernversterking en ontwikkeling nabij ruimtelijk multimodale knopen. Dit kan leiden tot een 'overaanbod' aan juridische voorraad in slechter gelegen locaties. Er wordt gevraagd dat de provincie meer haar schouders zet om een werkbaar en financieel kader op te zetten voor deze laatste bestemmingen (bv. onbebouwd woongebied buiten ruimtebeslag).	BOU WSH	In Vlaanderen is er nu al veel juridisch overaanbod. De doelstellingen die Vlaanderen en ook de provincie opnemen rond de bouwshift, hebben net als doel om dat overtollige aanbod terug te dringen. Zie ook ALG 15 .	Zie ALG 15
14BB	■■■■■ ■■■■■			<u>Verweving</u> Pag. 24: "monofunctionele (woon)ontwikkelingen zijn niet gewenst in de kern". Er wordt begrip gevraagd voor het feit dat niet alles en overal altijd verweefbaar is. Het verplichten van verweving kan ongewenst een tegengesteld effect bereiken. Het moet mogelijk blijven om monofunctionele woonontwikkelingen toe te staan indien in de kern reeds ruime kernvoorzieningen aanwezig zijn. Waar binnen het bebouwde weefsel zijn kansrijke	VERW	Zie ALG 19 Wat betreft het delen van kennis uit pilootprojecten. De acties die gekoppeld worden aan het hoofdstuk over verweving in beleidskader Levendige kernen (p.45) beogen het delen van kennis vanuit pilootprojecten: "De provincie Antwerpen ...	ALG 19

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>plaatsen voor verweving van wonen en bedrijvigheid? Er wordt gevraagd dat de provincie haar kennis vanuit pilootprojecten met de lokale besturen deelt en samen met de lokale besturen verder het ingeslagen pad verder zet.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - <i>start ruimtelijke voorbeeldprojecten op om verweefbare bedrijvigheid in de kernen te stimuleren.</i> - <i>ondersteunt gemeenten met goede voorbeelden en instrumenten</i> <ul style="list-style-type: none"> o <i>We geven duidelijke en wervende voorbeelden die concreet maken hoe deze plekken er kunnen uitzien en hoe ze functioneren.</i> o <i>We begeleiden gemeenten bij vragen en verwevingsdossiers naar mogelijkheden van herontwikkeling van economische ruimten, bij toekomstmogelijkheid en van bedrijfslocaties of bij detectie van kansrijke locaties voor verweving.</i> - <i>zal, in samenspraak met gemeentebesturen en andere partners, projecten opstarten om bedrijvigheid (juridisch/via een RUP) te verankeren en in te zetten op de meerwaarde voor de omgeving. De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen."</i> <p>Hiermee zetten we het ingeslagen pad verder.</p>	
14BB	<p>■■■■■ ■■■■■</p>			<p><u>Beleidskader verdichten en ontlichten van de ruimte</u> <u>Waarde toekennen aan de open ruimte via ecosysteemdiensten</u> Het samenhangend ecologisch netwerk wordt slechts beperkt vertaald en gereduceerd tot de</p>	OR	<p>Het is niet de intentie om het samenhangend ecologisch netwerk te verenigen tot de ecosysteemdiensten. Zie ALG 5 voor meer duiding hierrond. We hebben de bewuste keuze gemaakt om niet met vastgelegde, geplande</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				boodschap dat men de ecosysteemdiensten op provinciaal niveau in kaart zal brengen om gebiedsgerichte afwegingen te kunnen maken. Dit is een gemiste kans om een ruimtelijk wensbeeld voorop te stellen en effectieve acties te koppelen.		wensbeelden te werken. Zie daarvoor ALG 10 .	
14BB	■■■■■ ■■■■■			<u>Infiltreren in plaats van verhard</u> Kunnen de watersysteemkaarten ter beschikking gesteld worden van de gemeentes om hiermee lokaal aan de slag te gaan?	WA	De watersysteemkaarten zijn ten laatste te raadplegen tegen eind 2023 op het geoloket ecosysteemdiensten (https://geoloket.provincieantwerpen.be/geoloketten/?viewer=esd). De kaarten kunnen ook aangekocht worden bij de Universiteit Antwerpen.	/
14BB	■■■■■ ■■■■■			<u>Op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen of te ruilen</u> - De provincie geeft aan dat een bijkomend aanbod van harde bestemmingen geneutraliseerd moet worden met slecht gelegen of overbodig juridisch aanbod, <u>voor zover aanwezig op het grondgebied van de plannende overheid</u> . Dit laatste is fundamenteel en moet in de toekomst ook gerespecteerd worden. Strengere compensatievoorwaarden zijn niet wenselijk en geven aanleiding tot hogere plan- en financiële lasten. Er wordt gevraagd om deze visie te verdedigen naar Vlaanderen. In welke mate kan de provincie de lokale besturen ondersteunen in hogere plan- en financiële lasten? - De provincie schat de financiële kracht van de gemeentes i.k.v. het actief grondbeleid te hoog in. Men doet voorstellen om planbaten ook lokaal ten goede te laten komen, maar moet hier vanuit de hogere overheden niet sterker op ingezet worden om het ruimtelijk beleid op terrein krachtadiger te maken?	BOU WSH	Zie ALG 15 . Het is zeker de bedoeling om de financiële lasten naar de gemeenten door te schuiven. De bouwshift vraagt echter een gedeelde verantwoordelijkheid. Gemeentebesturen spelen daar een belangrijke rol in. De provincie zal haar verantwoordelijkheden nemen wat betreft bovenlokale taken.	Zie ALG 15
14BB	■■■■■ ■■■■■			<u>Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik</u> Hoe sterk zal moeten ingezet worden op sloop? Zullen er middelen ter beschikking gesteld worden om de afbraak van oud patrimonium te faciliteren? Het ontbreken van een financieel kader zal een	AGR	ALG 14	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				consequente doorvertaling op het terrein en het vergunningenbeleid in de weg staan.			
14BB	[REDACTED]			<p><u>Bedrijvigheid</u> <u>Verweefbaar versus niet verweefbaar</u> Er wordt ingezet op verweefbare bedrijvigheid waardoor bedrijventerreinen gevrijwaard kunnen worden voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Dit is te categoriek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een eenduidige definitie van een verweefbaar bedrijf is niet mogelijk aangezien er in de praktijk vele varianten van verweefbare bedrijvigheid zijn. Het zoeken naar verweving wordt als waardevol beschouwd, maar vergt een nieuwe 'mentale houding' t.o.v. bedrijvigheid in de kernen. Het wordt toegejuicht dat de provincie nog wil inzetten op verder onderzoek naar de mechanismen van verweefbaarheid van bedrijvigheid. Reactie-indiener verwacht dat de resultaten afgewacht moeten worden vooraleer hier strakke toepassing van gemaakt wordt. Het lijkt voorbarig om de opdeling categoriek te hanteren. - Hoe wil men omgaan met 'verweefbare bedrijven' die door hun groei, wijziging activiteiten,.. op een bepaald moment niet langer verweefbaar zijn? Het gebrek aan herlocalisatiemogelijkheden mag geen aanleiding geven tot verlies van deze bedrijven. Verweving mag geen keurslijf worden waardoor de lokale groei van dergelijke lokaal gegroeide bedrijven wordt beknot. - Het is onrealistisch om er van uit te gaan dat verweefbare bedrijven de bedrijventerreinen zullen verlaten om plaats te maken voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Men kan de klok niet terugdraaien. - Dreigen kleine startende bedrijven bij een gebrek aan verweefbare sites niet tussen wal en schap te vallen? Werd voldoende rekening gehouden met starters? Zijn er al voldoende instrumenten om verweefbaarheid in de 	BEDR	<p>Wat betreft een eenduidige definitie van verweefbare bedrijvigheid en het afwachten van de resultaten van de pilootprojecten. Zie ALG 19</p> <p>Wat betreft bedrijven die niet langer verweefbaar zijn. Een bedrijf moet kunnen doorgroeien op de juiste plek. Indien groei niet kan opgevangen worden door ruimtelijk rendement en een bedrijf op een bepaalde locatie niet langer verweefbaar is, moet het een plek kunnen vinden op bedrijventerrein. Op die terreinen moet plaats zijn voor niet-verweefbare bedrijven. Net dat is de basisgedachte van de visie uit het beleidsplan (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 47). Dit wil echter niet zeggen dat de vertreklocatie niet langer een economische invulling moet hebben. Zie ALG 19 en ALG 20.</p> <p>Wat betreft het terugdraaien van de klok: zie ALG 16.</p> <p>Wat betreft bedrijven die tussen wal en schip zouden vallen (= kleine startende bedrijven die niet op een bedrijventerrein zouden mogen, maar die o.w.v hun activiteiten evenmin in de kern toegelaten zouden kunnen worden): Het beleidsplan is een toekomstvisie. De provincie zet in op behoud én stimuleren van bedrijvigheid in kernen (beleidskader 'Levendige kernen', p.42) om een divers vestigingsklimaat blijvend te garanderen en neemt daarvoor ook acties op in haar beleidsplan (beleidskader 'Levendige kernen', p. 45). Het beleidsplan doet geen uitspraak over de bouwvormen op bedrijventerreinen.</p>	ALG 19

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>dorpskernen te realiseren? Zo niet, blijft het risico dat open ruimte wordt opgezocht. Het voorzien van een beperkt aantal units kan een katalysator zijn voor reconversie van verouderde bedrijventerreinen met een lager economisch rendement.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De provincie steunt niet langer de herbestemming van ruimte voor bedrijvigheid die zich in de kernen situeert. Dit is zeker na te streven om economische ruimte te behouden. Maar op maat van specifieke gevallen kunnen ook andere argumenten spelen om hiervan af te wijken. <p>Er zijn vrijheden nodig om het provinciaal principe van behoud van ruimte, niet van plek in de praktijk te kunnen toepassen.</p>		<p>Het bewaakt daarnaast echter evenzeer de vestigingsmogelijkheden voor niet-verweefbare bedrijven (beleidskader 'Levendige kernen', p.42) en voorziet hiervoor in het principe dat verweefbare bedrijven prioritair thuishoren in de kern (beleidskader 'Levendige kernen', p.42). De specifieke noden van startende bedrijven zullen daarbij evenzeer in rekening worden gebracht.</p> <p>Wat betreft het herbestemmen van ruimte voor bedrijvigheid in de kern. Zie ALG 1920</p>	
14BB	[REDACTED]			<p><u>Herbestemmingen</u></p> <p>In het PBRA wordt gesteld dat het behoud en herstructurering van economische ruimte prioritair is, maar een herbestemming van nieuwe ruimte voor bedrijvigheid wordt niet volledig uitgesloten, mits enkele randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden roepen bij reactie-indiener vragen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de formulering van de randvoorwaarden is niet duidelijk. Wat is nog mogelijk en wat niet? Dit is niet eenduidig. - Is de formulering van de randvoorwaarden niet te restrictief? Laat dit nog wel voldoende ruimte om op lokaal niveau een visie op economische ruimte te vormen en te realiseren. Hier lijken minstens uitzonderingsbepalingen op zijn plaats. <p>Gemeenten moeten voldoende vrijheid hebben om een kwalitatieve visie uit te bouwen voor de economische ruimte waarbij ook nog verspreid liggende zonevrije activiteiten en specifieke ruimtevragers in rekening kunnen worden gebracht. Indien de optimale oplossing hier ligt in het voorzien van herbestemmingen op een goed gelegen plek, dan moet dit ook in de toekomst mogelijk blijven. Daar worden vaak hogere kwaliteitswinsten mee</p>	BEDR	<p>Zie ALG 17.</p> <p>Wat betreft specifieke ruimtevragers.</p> <p>In beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p.46 geeft de provincie aan dat we ook op de bedrijventerreinen voldoende waakzaam moeten blijven voor de noden van specifieke ruimtevragers zoals het vrijwaren van grote kavels voor grootschalige ruimtevragers, of het voorbehouden van kavels langsheen onze bevaarbare waterwegen voor watergebonden bedrijvigheid, of ruimte voor bedrijven die belang hechten aan de nabijheid van specifieke vestigingsmilieus zoals de haven, het spoor, ...</p> <p>Wat betreft zonevrije bedrijven geldt het principe behoud van ruimte, niet van plek (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p.47).</p> <p>Niet van plek: Niet elk bedrijf zit op de goede plek, en niet elk bestemd terrein heeft de juiste parameters om optimaal of maximaal te ontwikkelen. Waar nodig, zullen keuzes gemaakt moeten worden om bijvoorbeeld economische locaties af</p>	<p>Beleidskader 'Verdichten ontlichten van de ruimte', p. 45, 4^e punt toevoegen aan de opsomming: "het <u>bestaande</u> ruimte voor <u>bestaande</u> bedrijvigheid bestendigt."</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				gehaald dan met een te strak verbod op bijkomende bestemmingen.		<p>te bouwen. Waar het kan, koppelen we het verlaten van slecht gelegen locaties aan de realisatie van bijkomende economische ruimte op plaatsen die daar wel geschikt voor zijn.</p> <p>Naar aanleiding van dit bezwaar over de te restrictieve randvoorwaarden en de herlocalisatie of bestemming van zonevreemde bedrijven passen we de teksten van het het PBRA aan met een extra mogelijkheid voor het herbestemmen van open ruimte naar bedrijvigheid, namelijk als het gaat om het bestemmen van een bestaande ruimte voor bedrijvigheid.</p>	
14BB	■■■■■ ■■■■■			<p><u>Nood aan oplossing voor specifieke ruimtevragede activiteiten</u></p> <p>Er wordt aan de provincie gevraagd om op bovenlokale schaal oplossingen te formuleren voor grootschalige ruimtevrageders zoals grondwerkers en het beleidskader hierop aan te vullen.</p>	DIV	<p>De provincie geeft op pagina 46 van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' aan dat het inzet op een gediversifieerd ruimtebeleid, waaronder voor grootschalige ruimtevrageders. Aan die visie verbindt de provincie dat het "acties onderneemt voor de vrijwaring van specifieke vestigingsmilieus". (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 49) Deze beleidsacties zijn uitwerkingen van het PBRA.</p> <p>Daarnaast vragen we ook aan Vlaanderen om het wetgevend kader rond zonevreemdheid te herzien, zodat het beleid dat hier is uitgewerkt meer slagkracht krijgt. (beleidskader 'Verdichten ontlichten van de ruimte', p. 43). Zie ook ALG 6.</p>	/
14BB	■■■■■ ■■■■■			<p>Beleidskader sterke netwerken</p> <p>De Kempense regio is sterk ondervetegenwoordigd in multimodale bereikbaarheid. De vraag wordt herhaald om mee aan de kar te trekken om de multimodale bereikbaarheid van de Kempen te versterken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Door effectief mee acties op te zetten (fietsostrades, sterke buslijnen, hopinpunten, ed); 	MOB	<p>Zie ALG 18</p> <p>De vervoerregio's zijn bevoegd om de vervoersnetwerken uit te werken, waarbinnen de multimodale bereikbaarheid een hoeksteen is van de regionale mobiliteitsplannen. In deze plannen zijn ook de sterke buslijnen en Hoppinpunten opgenomen. Deze laatste</p>	Zie aanpassing hieronder bij 14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>- Door bestaande netwerken en initiatieven naar waarde te schatten; in de kaarten worden de sterke buslijnen en fietsostrades en BFF niet in rekening gebracht.</p>		<p>zijn verkeerskundig gezien overstappunten: locaties waar het mogelijk is om van het ene vervoersmiddel over te stappen op een ander.</p> <p>Het PBRA legt ruimtelijke criteria vast die bepalen welke ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn bij een ruimtelijke multimodale knoop of bepalen dat er een ruimtelijke multimodale knoop gerealiseerd moet worden om de ruimtelijke ontwikkeling waar te kunnen maken.</p> <p>In het verleden werd er te veel ontwikkeld zonder rekening te houden met de mobiliteitseffecten waardoor er achteraf moet worden bijgestuurd vanuit mobiliteit: bijkomende wegen, fietspaden, buslijnen laten omrijden, ... Die vorm van ruimtelijke ontwikkelingen heeft geleid tot een overdaad aan dure infrastructuur, inefficiënt openbaar vervoer en overmatig (vracht)autoverkeer. Door voortaan na te gaan of een ontwikkeling zich op de juiste plek bevindt en in hoeverre ze multimodaal bereikbaar is, zal de ruimtelijke ontwikkeling sturend werken op het mobiliteitsgedrag.</p> <p>Ook de fietsnetwerken worden vastgelegd in de mobiliteitsplannen. Het departement MOW en de provincie Antwerpen werken samen rond het BFF (bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk) met de gemeenten. Dit netwerk is eveneens opgenomen in de regionale mobiliteitsplannen. De densiteit aan fietsostrades hangt samen met de verstedelijkingsgraad. Beide parameters bepalen het fietspotentieel. Het fietsostradenetwerk is uitgetekend langs bestaande lijninfrastructuren (spoorlijnen, jaagpaden, autosnelwegen).</p> <p>Hoewel deze vervoersnetwerken niet op kaart zijn aangeduid, zijn ze wel</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>meegenomen in de afweging van ruimtelijke multimodale knopen. Voor de volledigheid passen we bijlage 1 aan met het (bestaande) fietsostradenetwerk en het kernnet van openbaar vervoer. Het aanvullend net en BFF duiden we niet aan omwille van leesbaarheid.</p> <p>Naast het PBRA zijn er al heel wat acties die de provincie samen met andere partners uitvoert rond de vervoersnetwerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samen met het departement MOW werkt de provincie aan de uitrol en realisatie van het BFF <p>Daarnaast wenst de provincie samen met de gemeenten hoogwaardige autoluwe fietsroutes te realiseren door stedelijke gebieden die niet via lijninfrastructuur verbonden zijn met een fietsostrade. Deze verbindingen worden opgenomen in de regionale mobiliteitsplannen en provinciale mobiliteitstudies en niet in het PBRA, aangezien zij louter verkeerskundig van aard zijn.</p>	
14BB	<p>■■■■■ ■■■■■</p>			<p><i>Ruimtelijk multimodale knopen</i></p> <p>Er rijzen vragen over het gewicht van de aanduidingen, de doorwerking naar het gemeentelijke beleid en de slagkracht ervan.</p> <p><u>Doorvertaling</u></p> <p>De (indicatieve) situering van de ruimtelijk multimodale knopen voor personenvervoer gebeurt in een bijlage 1 en maakt geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. Het is niet duidelijk wat de precieze status is van deze indicatieve weergave. De legende wordt niet verduidelijkt in de bijlage, noch in de tekst. Het is onduidelijk hoe deze selectie van multimodale knopen zich verhoudt t.o.v. de parameters die in het beleidskader gehanteerd worden voor de selectie van 'locaties die hoogdynamische ontwikkeling kunnen ontvangen', namelijk het provinciaal ruimtemodel en ruimtekompas.</p> <p>Hetzelfde wordt gesteld over de situering van de multimodale knopen voor goederenvervoer in</p>	RMK	<p>De bijlagen bij het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' geven een cartografische weergave van de locaties die vandaag voldoen aan de criteria zoals ze zijn opgesomd in het beleidskader zelf (p. 23-44).</p> <p>De criteria waar hiernaar verwezen wordt (het ruimtekompas/ruimtemodel) geven geen rechtstreekse vertaling naar de ruimtelijke multimodale knopen. Om verarring te vermijden wordt de titel op p. 15 gewijzigd.</p> <p>Het ruimtekompas kan gebruikt worden om een objectief inzicht te krijgen in de eigenheid en het functioneren van goed gelegen plekken. De data worden voor een bepaalde contour berekend. Het is de bedoeling dat men op basis van het ruimtekompas een verdere ruimtelijke afweging kan maken. Naast de</p>	<p>Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p. 10 aanpassen in: 'In dit beleidskader richten we ons op de link tussen ruimtelijke ordening en mobiliteit. We stimuleren nieuwe hoogdynamische functies die mobiliteit genereren enkel nog op ruimtelijke multimodale knopen.'</p> <p>Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p. 15 titel wijzigen naar 'Locaties vanuit hun positie in een netwerk benaderen'</p> <p>Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p. 23 aanpassen in: "Nieuwe hoogdynamische ontwikkelingen richten zich op ruimtelijke multimodale knopen voor personen- en/of goederenvervoer."</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>bijlage 2. Ook hier wordt de legende niet verduidelijkt. Welke doorwerking zal deze indicatie weergave hebben voor de ontwikkelingskansen van o.a. bedrijventerreinen? Welke doorwerking heeft deze afbakening op andere hoogdynamische activiteiten? Moet de selectie niet beter afgestemd worden op het wensbeeld? Is de kruising van N118 en het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten te Arendonk een locatie waar de provincie een hoogdynamische ontwikkeling ziet?</p> <p>Reactie-indiener dringt erop aan dat dit effectief als indicatief gehanteerd wordt en in de praktijk een dynamisch kader zal zijn waaraan in overleg met de gemeentes wijzigingen kunnen doorgevoerd worden. Het is wenselijk dit te duiden in de documenten en juridisch te onderzoeken of dit dynamisch karakter gerealiseerd kan worden zonder ingrijpende procedure.</p> <p><u>Onderbouwing: onduidelijkheid van parameters voor afbakening ruimtelijke multimodale knopen</u></p> <p>Er is onduidelijkheid over de verschillende parameters en het gewicht dat eraan wordt toegekend.</p> <p><i>Multimodale knopen voor personenvervoer:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor regio Kempen is de fiets het vervoersmiddel bij uitstek om de modal shift te realiseren. Hierop wordt in het beleidskader geen nadruk gelegd. Er wordt gevraagd deze vervoersmodi naar waarde te schatten, zowel naar gewicht in selectiecriteria als i.f.v. acties op terrein. - Er wordt verzocht om ook sterke busnetten mee te nemen in deze analyse. - Hoe verhouden de bovenlokale Hoppinpunten binnen de vervoerregio Kempen zich tot de aanduiding van multimodale ruimtelijke knopen voor personenvervoer? <p><i>Multimodale knopen voor goederenvervoer:</i></p> <p>Het gebrek aan transparantie in criteria zorgt ervoor dat bepaalde aanduidingen onduidelijk zijn. Een voorbeeld hiervan is dat de E19, as tussen de haven van Antwerpen en Rotterdam, over de gehele lengte</p>		<p>knoopwaarde (mobiliteitsgerelateerde parameters) spelen bij de ruimtekompassen ook nog andere indicatoren een rol, bijvoorbeeld de gebruiksiintensiteit of de plaatswaarde. Ruimtekompassen zijn opgemaakt voor kernen of activiteitencusters (bijvoorbeeld het Zilvermeer in Mol).</p> <p>De ruimtelijke multimodale knopen zijn locaties die gelegen zijn waar verschillende vervoersnetwerken verknopen of die in een voldoende nabijheid van elkaar liggen. Naast de verknoping worden er nog een aantal ruimtelijke voorwaarden gevraagd, zodat de knopen als een locatie kunnen functioneren om hoogdynamische functies op te kunnen vangen. Ruimtelijke multimodale knopen kunnen – maar hoeven niet – in een kern gelegen te zijn.</p> <p>We erkennen de onduidelijkheid in de bijlagen. Bij beide bijlagen wordt een verklarende tekst toegevoegd en zal de legende worden aangepast.</p> <p>De kaarten in bijlage zijn geen wensbeeld maar geven aan waar in de provincie de verschillende netwerken met elkaar verknopen of waar ze in voldoende nabijheid liggen van elkaar. Beide kaarten zijn dus een ruimtelijke weergave van de criteria, zonder hier een waardeoordeel aan vast te koppelen.</p> <p>De kaarten in bijlage zeggen dus niets over de ontwikkelingskansen van bedrijventerreinen. Dat beleid is uitgewerkt in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 44-49. De kaarten kunnen wel als onderbouwing gebruikt worden om bepaalde keuzes af te wegen voor de toekomst van een specifiek bedrijventerrein.</p> <p>Om verwarring te vermijden, wordt de kaartlaag van de bedrijventerreinen uit de kaart van bijlage 2 gehaald. Zo wordt</p>	<p>Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', bijlage 1, p. 56, Indicatieve weergave van de ruimtelijke multimodale knopen voor personenvervoer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De kaart wordt aangepast waarbij: <ul style="list-style-type: none"> o De meest recente data wordt gebruikt o Het fietsostradenetwerk mee op kaart wordt aangeduid o Het kernnet van openbaar vervoer wordt mee op de kaart aangeduid o De legende aangepast wordt op basis van de nieuwe kaartlagen - Een tabel wordt opgenomen met de locaties die momenteel aan de vooropgestelde criteria voldoen - Volgende begeleidende tekst wordt opgenomen: "Deze kaart geeft weer waar ten tijde van de opmaak in de provincie ruimtelijke multimodale knopen voor personenvervoer zijn gelegen, volgens de criteria omschreven in het hoofdstuk 'Criteria voor de ontsluiting van de locatie', p. 27-32. Deze kaart geeft in geen geval een gewenste ontwikkelingssituatie weer, maar verbeeldt waar verschillende vervoersnetwerken voor personenvervoer in de provincie verknopen en waar voldoende voorzieningen aanwezig zijn voor overstapmogelijkheden. De wenselijkheid tot ontwikkeling is namelijk afhankelijk van

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>geselecteerd wordt als Ruimtelijke multimodale knoop van tweede orde B. De functie hiervan is continentaal transport en het hergroeperen van goederen, terwijl het ENA-gebied niet in zijn geheel geselecteerd wordt als ruimtelijke multimodale knoop. Er wordt aan de provincie de nodige aandacht gevraagd voor deze aanwezige sterke netwerken, zoals het Economisch netwerk Albertkanaal.</p>		<p>duidelijker dat de kaart enkel weergeeft waar de verschillende vervoersnetwerken voor goederenvervoer op bovenlokaal niveau liggen.</p> <p>De gebruikte data wordt ten gezette tijden geüpdate. In de VCRO Art.2.1.1§4 staat vermeld dat er in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode geëvalueerd moet worden. Een update van de cijfergegevens met de meest recente data valt hier ook onder.</p> <p>Wat betreft de criteria voor het bepalen van de ruimtelijke multimodale knopen: zie behandeling hierboven in voorgaande opmerking (14BB)</p> <p>Wat betreft de (blauwe) aanduidingen op de kaart in bijlage 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lijnelementen van transportnetwerken (waterwegen, spoorwegen en autowegen) kregen een symmetrische buffer van 500m. - Een multimodaal goederenknooppunt moet minstens bimodaal zijn: er moeten 2 verschillende modi aanwezig zijn om van zo een knooppunt te spreken. Hierbij hebben we de extra voorwaarde gemaakt dat transport over de weg altijd mogelijk moet zijn. Een bimodaal goederenknooppunt combineert dus hetzij watertransport en wegtransport, hetzij spoortransport en wegtransport. Bijgevolg duiden we op de potentiekaart enkel de plaatsen aan waar minstens twee buffers van twee verschillende modi elkaar overlappen/kruisen, want dit zijn de plaatsen waar een 	<p>meerdere factoren dan de multimodaliteit.”</p> <p>Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', bijlage 2, p. 57, Indicatieve weergave van de ruimtelijke multimodale knopen voor goederenvervoer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De titel wordt aangepast naar 'Bijlage 2: 'Indicatieve weergave van de ruimtelijke multimodale knopen en vervoersnetwerken voor goederenvervoer' - De kaart wordt aangepast waarbij: <ul style="list-style-type: none"> o De meest recente data wordt gebruikt o De bedrijventerreinen niet meer worden aangeduid o De locaties die momenteel functioneren als ruimtelijke multimodale knoop voor goederenvervoer worden aangeduid op de kaart. o De legende aangepast wordt op basis van de nieuwe kaartlagen - Een tabel wordt opgenomen met de locaties die momenteel aan de vooropgestelde criteria voldoen <p>Volgende begeleidende tekst wordt opgenomen: "Deze kaart geeft weer waar in de provincie de locaties zijn die voldoen aan de criteria van ruimtelijke multimodale knopen voor goederenvervoer. Deze zijn terug te vinden in het hoofdstuk 'Criteria voor de ontsluiting van de locatie', p. 33-42. De blauwe arceringen geven aan waar de verschillende vervoersnetwerken</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>multimodaal goederenknooppunt zou kunnen komen. Gezien de gebruikte bufferafstand van 500m, liggen de verschillende transportnetwerken op deze plekken op minder dan 1km van elkaar (in vogelvlucht).</p> <p>Wat betreft het ENA: de verschillen in aanduiding hebben enerzijds te maken met de bufferafstanden: Als de afstanden tussen 2 vervoersnetwerken hoger zijn dan 1 km, wordt de locatie niet aangeduid. (zie hierboven) Hierdoor komt de 'gesnipperde' weergave bij het ENA. De verschillende kleuren stemmen overeen met de verschillende criteria die in de tabel op p. 36 zijn weergegeven.</p> <p>Op verschillende punten in de classificatie zal aangegeven worden dat het nodig is dat vervoersnetwerken deel uitmaken van het TEN-T netwerk. Het Trans Europees Transport Netwerk wordt gecoördineerd vanuit de Europese unie en heeft als doel continentaal vervoer mogelijk te maken. De waterwegen, spoorwegen en rijwegen die hierin zijn opgenomen, worden dus transnationaal verbonden met elkaar tot een continentaal netwerk. Dit heeft meer lokaal in Vlaanderen invloed op de orde van de goederenknooppunten. Bijvoorbeeld: tussen Antwerpen en Brussel lopen twee hoofdwegen bijna parallel aan elkaar: de A12 en de E19. Ook al kan het zijn dat dit deel van de A12 nationaal en regionaal een belangrijke rol speelt, ze is niet opgenomen in het TEN-T netwerk. De E19 is wel opgenomen in het netwerk en zal dus zo een vlotte Europese connectiviteit kunnen garanderen aan de goederenknooppunten langs het traject.</p> <p>Wat betreft de E19: De spoorlijn ligt hier naast de E19. De buffers geven dus een</p>	<p>ruimtelijk in voldoende nabijheid liggen van elkaar en in welke categorie ze kunnen geschaald zouden kunnen worden. Deze kaart geeft in geen geval een gewenste ontwikkelingssituatie weer maar geeft enkel ruimtelijk de locaties aan die voldoen aan de voorwaarden zoals opgenomen in het beleidskader."</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						grote overlap over het volledige traject. Ook behoort zowel dit deel van de E19 als de spoorlijn bij het TEN-T netwerk.	
14BB	■■■■■ ■■■■■			<p><u>Invulling noodzaak aan infrastructuur</u></p> <p>Het lijkt erop dat alle kanalen even sterk worden gewaardeerd. Echter is er omwille van de diepgang van de kanalen nog een groot verschil naar capaciteit en gebruikscomfort. Ook vervoer van spoor wordt meegenomen, ongeacht de aanwezigheid van een afdoend netwerk.</p> <p>Pag. 41: aansluiting andere transportnetwerken: betekent dit dat er binnen de vooropgestelde selecties kansen worden gecreëerd voor het verwezenlijken van dergelijke infrastructuur? Of is dit een bijkomende voorwaarde om in aanmerking te kunnen komen voor dergelijk knooppunt? Het is aangewezen om het wensbeeld af te stemmen op een meer realistisch toekomstbeeld.</p>	RMK	<p>Voor watervervoer is wel degelijk een capaciteitsdifferentiatie toegepast, al is die sterk verbonden met de connectiviteitsvoorwaarden: voor internationaal en nationaal vervoer is minstens een CEMT klasse 4 nodig. Enkel bij de laagste orde knopen kan een waterweg een lagere klasse hebben. De link met de connectiviteitsvoorwaarde zit in de Europese regelgeving: om deel uit te maken van het Trans Europees Transportnetwerk in Europa, moet de waterweg minstens CEMT klasse 4 hebben. Een knooppunt dat internationaal goed verbonden wil zijn, zal dus sowieso aan deze capaciteitsvoorwaarde moeten voldoen.</p> <p>De nabije aanwezigheid van de verschillende vervoersnetwerken (zoals aangegeven in bijlage 2) is niet voldoende om te spreken van een ruimtelijke multimodale knoop. Wil de locatie als ruimtelijke multimodale knoop voor goederenvervoer functioneren, dan moeten de elementen die op p. 41 opgesomd zijn aanwezig zijn.</p>	/
14BB	■■■■■ ■■■■■			<p><u>Modal split</u></p> <p>Op welke wijze zal de provincie de modal split 50/50 hanteren? Er wordt gevraagd om in lopende en toekomstige planinitiatieven ruimte voor transitie te behouden aangezien het een trendbreuk en tijd zal vragen. Er wordt daarnaast gevraagd rekening te houden met de impact van specifieke eigenheden, lokale gebiedsgerichte kenmerken e.d. die een strakke doorvertaling op lokaal niveau in de weg kunnen staan.</p>	MOB	<p>Het is belangrijk dat nieuwe ontwikkelingen voldoen aan de Europese en Vlaamse doelstellingen rond klimaat en mobiliteit. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn bepalend voor de lange termijn en zorgen bijgevolg voor een geleidelijke trendbreuk die decennia tijd in beslag nemen om de effecten op terrein te zien. In het verleden werd er teveel ontwikkeld zonder rekening te houden met de mobiliteitseffecten waardoor er achteraf moet worden bijgestuurd vanuit mobiliteit: bijkomende wegen, fietspaden, buslijnen laten omrijden... Die vorm van ruimtelijke ontwikkelingen heeft geleid tot een overdaad aan dure infrastructuur,</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						inefficiënt openbaar vervoer en overmatig (vracht-)autoverkeer. Door voortaan na te gaan of een ontwikkeling zich op de juiste plek bevindt en in hoeverre ze multimodaal bereikbaar is zal de ruimtelijke ontwikkeling sturend werken op het mobiliteitsgedrag. In die zin zijn er geen overgangmaatregelen nodig maar werkt het ene het andere in de hand.	
14BB	■■■■■ ■■■■■			<u>Vervoerregio Kempen als sterke partner</u> Het is onvoldoende duidelijk hoe deze documenten (PBRA, provinciaal mobiliteitsplan) en partnerschappen (provincie, vervoerregio) interageren op elkaar en welk gewicht elk van deze visies toebedeeld krijgt. De vraag van de provincie om verder in gesprek te gaan met de verschillende vervoerregio's wordt gewaardeerd.	ALG	Zie ALG 18	/
14BB	■■■■■ ■■■■■			<u>Toeristische ontsluiting</u> De ligging van de Kempense provinciale toeristische domeinen (Lilse Bergen, Zilvermeer, de Merode) stemt niet overeen met de weergave van ruimtelijke multimodale knopen voor personenvervoer in bijlage 1. Verhindert dit niet het verder uitbouwen van de Kempen als toeristische zwaartepunten in de regio die als hoogdynamische functies te beschouwen zijn? Hoe ziet de provincie de match tussen ontsluiting van de grote toeristische zwaartepunten in de regio die als hoogdynamische functies te beschouwen zijn? Welke kansen krijgen gemeenten met een groot toeristisch kapitaal maar een minder gunstige multimodale ontsluiting? Of is dit naast wonen en bedrijvigheid een volgende pijler waar de regio en de 'dorpen' op moeten inboeten?	DIV	Bestaande toeristische domeinen kunnen optimaliseren maar het is niet meer verantwoord om nog bijkomende ruimte aan te snijden voor nieuwe hoogdynamische ontwikkelingen die niet aan een ruimtelijke multimodale knoop liggen. Dit omdat de (bestaande) vervoerssystemen hier niet op afgestemd zijn. Wat betreft ontbreken van toeristische visie: zie ALG 6 . We streven er daarom naar om de bestaande functies zo veel als mogelijk multimodaal ontsluiten. Dit zal in overleg met de vervoerregio gebeuren, aangezien zij bevoegd zijn voor het voorzien van onder andere openbaar vervoer.	Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p. 46: toevoegen: " <i>Niet elke bestaande hoogdynamische functie is gelegen aan een ruimtelijke multimodale knoop. We streven ernaar dat type functie minstens een multimodale ontsluiting te geven, zodat de functies in kwestie bereikbaar zijn met duurzame verplaatsingsmiddelen.</i> "
14BB	■■■■■ ■■■■■			<u>Vraag naar beleidskader open ruimte</u> Kan een beleidskader open ruimte niet nog een waardevolle aanvulling zijn voor het PBRA?	OR	Zie ALG 5	/
15BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Reactie d.d. 20.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 27.02.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				gemeente. Hierdoor ontstaat er een tekort aan bedrijfsgrond. Er is volgens reactie-indiener geen noodzaak om 5ha landbouwgrond om te zetten naar bedrijventerrein i.f.v. vuurwerkactiviteiten. Er moet een verbod komen op dit nieuwe bedrijventerrein en de door de provincie voorgestelde schrappingen in het GRS moeten behouden blijven.			
17BB	[REDACTED]	[REDACTED]	'Advies' d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 28.02.2023				
17BB	[REDACTED]			Beleidskader 'Levendige Kernen' <i>Ontwikkelingsperspectieven</i> De gemeente is akkoord met de stelling dat de dorpskernen geen stedelijke evolutie kennen. De gemeente beoogt geen sterke bevolkingsgroei, maar een evolutie op maat van de gemeente. Volgens bevolkingsprognose: toename bevolking tussen 2020 en 2030 met 8,15%.	KERN	We nemen hiervan akte.	/
17BB	[REDACTED]			<i>Kerntypering</i> Zowel Wuustwezel als Gooreind moeten getypeerd worden als 'dorpskern met potentie' (= evenveel inwoners + gelijkaardig openbaar vervoer). De gemeente houdt voor de kerntypering ook rekening met de nood aan sociale woningen. In 'Boterwijk' (Gooreind) zal een sociale woonbuurt gerealiseerd worden. Wanneer de typering van Gooreind als 'dorpskern' tot gevolg heeft dat deze sociale woonwijk niet in Gooreind maar in Wuustwezel gerealiseerd moet worden, kan de gemeente haar sociaal objectief niet realiseren. Er wordt gevraagd om de lokale besturen de mogelijkheid te geven hierover een eigen visie te ontwikkelen in het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan.	KERN	Voor wat de kerntypering, de vraag om van kerntype te wijzigen en de ontwikkeling van een eigen gemeentelijke visie betreft: zie ALG 21 en ALG 22 Omdat het om een aanzet gaat voor het eigen provinciaal ruimtelijk beleid, gemeenten verder kunnen verfijnen en de typering op regelmatige basis geupdate zal worden, wordt deze eerste uitwerking op basis van de huidige data niet aangepast. Uitzondering hierbij is het ruimtelijk beleid in kleine kernen. deze kan verder vormgegeven worden op lokaal niveau door gemeentebesturen (zonder ruimer te gaan dan de perspectieven in dorpskernen). Daarom kiest de provincie ervoor om het type 'kleine dorpskern' niet verder mee op te nemen in bijlage 1, van	In beleidskader 'Levendige kernen': - p. 14, aan de lijst toevoegen: "- het inzetten op een divers, sociaal of betaalbaar woonaanbod" - P.15 Voor de zin "Levendige kernen zijn boeiende kernen vol beleving" de volgende zin toevoegen: "De ontwikkeling van kernen moet blijvend ruimte bieden aan diverse en betaalbare woonmogelijkheden." ALG 21 , ALG 22 , ALG 24

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>beleidskader 'Levendige kernen': zie ook ALG 24.</p> <p>Specifiek rond de sociale woningen: In het ruimtelijk beleid wordt in de eerste plaats geoordeeld over het al dan niet bebouwen, los van de eigenaar of organisatie. In het type 'dorpskern' kan nog steeds een beperkte opvang van de huishoudens gebeuren, ongeacht of dit sociale of geen sociale woningen zijn.</p> <p>Op p. 51 staat wel vermeld dat er "extra aandacht uitgaat naar de vraag naar en diversiteit van woningtypes in alle kernen". Dit kan verder vormgegeven worden in het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan.</p>	
17BB	<p>■■■■■■</p> <p>■■■■■■</p> <p>■■■■</p> <p>■■■■■■</p> <p>■■■■■■</p>			<p><u>Huishoudentransitie</u></p> <p>Wanneer de gemeente woonuitbreidingsgebied wil aansnijden moet ze dit kwantitatief en kwalitatief motiveren. De gemeente moet hierbij aantonen dat het woonprogramma niet is opgevangen door stedelijke kerntypes, strategische dorpskernen of dorpskernen met potenties. Hoe kan de gemeente dergelijke voorwaarde in de praktijk aantonen? Dit is zeer complex. De gemeente vraagt een duidelijk kader om hiermee om te gaan.</p> <p>De provincie vraagt aan de gemeenten om de kerntypering in het gemeentelijk beleidsplan te implementeren en binnen een kerntype een verdere verfijning uit te werken. Kan de gemeente hierbij afwijken van de door de provincie voorgestelde typering? Het moet mogelijk zijn voor de gemeenten om hierover een eigen visie te ontwikkelen in het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan.</p> <p>Hoe heeft de provincie de prognoses berekend voor de dorpskernen? Zijn deze cijfers per kern beschikbaar? De gemeente vraagt om deze prognoses per deukern aan de lokale besturen te bezorgen.</p>	WON	<p>Wat betreft de kwantitatieve en kwalitatieve motivering: Zie ALG 25</p> <p>Wat betreft de verfijning van de kerntypering: zie ALG 21</p> <p>Wat betreft de prognoses voor de dorpskernen: zie ALG 28.</p> <p>Tijdens de opmaak van het regionaal woonprogramma werd gebruik gemaakt van meer gedetailleerdere gemeentelijke en subgemeentelijke cijfers om tot de regionale cijfers te komen. Het is niet wenselijk om de cijfers te ontrafelen tot op kernniveau omdat dit voorbij gaat aan de insteek van een regionaal woonprogramma. Vanuit haar provinciale rol om data te verzamelen (zie ook 5^e actielijn, p. 52) en gemeenten bij te staan bij de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk beleid kan altijd samen bekeken worden op welke manier de provincie de gemeente hierover nog verder kan ondersteunen.</p>	ALG 21 , ALG 25 , ALG 28

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Verouderde woningen buiten de kernen moeten volgens de provincie afgebroken worden. Wat zijn verouderde woningen? Wat zijn slecht gelegen locaties? Moet de verplichte afbraak niet financieel gecompenseerd worden? De gemeente heeft geen instrumenten/financiering om dit te realiseren en vraagt aan de provincie duidelijkheid over de manier waarop dit gerealiseerd kan worden.</p>		<p>Over het wonen buiten de kernen: zie ALG 26. Conform de vigerende wetgeving, behouden de woonlinten buiten de kernen, de zonevreemde woningen en de niet vervallen verkavelingen hun rechten. Desondanks acht de provincie het belangrijk om in een planningsvisie op te nemen dat we het wonen buiten de kernen afremmen. Dat afbraak op planologisch niveau moeilijk realiseerbaar is, klopt. Daarom stellen we voor om de inhoudelijke visie te behouden, maar de verwijzing naar verbouwing en afbraak te schrappen. De visie kan verder uitgewerkt worden in het gemeentelijk ruimtelijk beleid. In de actielijnen p. 53 is wel opgenomen dat "de provincie Antwerpen biedt ondersteuning aan gemeenten die visie en acties ondernemen om de verdere bebouwing in woonlinten een halt toe te roepen. De provincie onderzoekt welke instrumenten zij hiervoor kan uitwerken (zie ook in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte')". Hier is dus een aanknopingspunt om als provincie verder aan de slag te gaan rond instrumenten (voor zover binnen de bevoegdheden van de provincie).</p>	
17BB	<p>■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■</p>			<p><u>Bedrijvigheid in de kern</u> RUP's voor de herbestemming van paarse zone naar andere bestemming kunnen volgens het PBRA enkel wanneer aangetoond wordt dat een economische invulling onmogelijk is. Op sommige locaties is een herbestemming naar wonen echter de meest aangewezen en enige haalbare optie. Het lokaal bestuur is het best geplaatst om deze afweging te maken.</p>	VERW	<p>Zie ALG 20.</p>	/
17BB	<p>■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■</p>			<p><u>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten'</u> <u>Hergebruik agrarisch gebied</u> Hoe kan de gemeente agrarisch herontwikkeling afdwingen? De gemeente heeft geen instrumenten en financiële middelen om dit af te dwingen. Uit onderzoek blijkt dat greenfieldontwikkeling 0.5</p>	AGR	<p>Op p. 37 van beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' staat: "Greenfieldontwikkeling Het zonevreemd gebruik en de versnippering van agrarisch gebied vermindert de beschikbare ruimte voor landbouw en leidt daardoor tot een inefficiënt energiegebruik binnen die</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>miljoen euro goedkoper is dan een agrarische herontwikkeling van een bestaande landbouwsite.</p> <p>Het kader rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied moet zowel voor het vergunningenbeleid als voor de ruimtelijke planning gehanteerd kunnen worden (bv. voor de afbakening van zones in het agrarisch gebied waar zonevreemde functies wel of niet toegelaten worden). Moet dit beleidskader niet eerder op Vlaams niveau uitgewerkt worden zodat dit voor heel Vlaanderen identiek is?</p> <p>De uitgangspunten tot afweging van zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied zijn vaag (pag. 41).</p>	a	<p><i>landbouw. Zo worden bestaande agrarische infrastructures voor een landbouwer duurder dan op een onbebouwde ruimte (greenfieldontwikkeling) een nieuw landbouwbedrijf op te richten. Hierdoor wordt er nog meer onbebouwde ruimte onnodig aangesneden. "</i></p> <p>Het is dus inderdaad minder kostelijk om een greenfield aan te snijden. Met de ontwikkeling van het landbouwkompas willen we juist de boeren sturen naar sites waar er wel meer mogelijkheden zijn. Het landbouwkompas brengt de ruimtelijke en milieutechnische elementen in kaart. We willen hiermee voldoende ruimte en mogelijkheden voorzien voor de land- en tuinbouwsector te geven.</p> <p>Bij aan de slag hebben we aan de Vlaamse overheid gevraagd om volgende zaken te herzien: <i>"Het wetgevend kader rond zonevreemdheid te herzien, zodat het beleid dat hier is uitgewerkt meer slaagkracht krijgt. "</i></p> <p>Bij aan de slag (pg 43) heeft de provincie Antwerpen volgende zaken opgenomen: <i>"We werken een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningsaanvragen voor zonevreemd gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen."</i></p> <p>Op dit moment zijn het uitgangspunten voor zonevreemd gebruik die zijn opgenomen in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'. Bij 'aan de slag' hebben we opgenomen dat we deze uitgangspunten verder gaan</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						uitwerken tot een kader rond zonevreemd hergebruik in het agrarisch gebied.	
17BB	■■■■■■■■ ■■■■■■■■ ■■■■■■■■ ■■■■■■■■			<p><u>Bedrijvigheid</u></p> <p>De gemeente wenst de mogelijkheid tot realisatie van een bijkomend lokaal bedrijventerrein te behouden.</p> <p>De voorwaarden waarbinnen open ruimte kan herbestemd worden naar bedrijvigheid zijn onduidelijk. Wat wordt bedoeld met de voorwaarde "dit een wezenlijke bijdrage levert tot de herstructurering van het bestaande bedrijventerrein of"? De gemeente ontvangt veel aanvragen tot planologische attesten van zonevreemde bedrijven i.f.v. uitbreiding. Daarnaast stelt de gemeente vast dat veel zonevreemde bedrijven uitwijken naar buurgemeenten. Maar er is ook veel vraag naar bedrijventerreinen voor nieuwe bedrijven. De huidige bedrijven zijn qua ontsluiting niet goed gelegen. Het in herziening gestelde mobiliteitsplan geeft aan dat herlokalisatie van sommige terreinen naar een gebied tussen de dorpskern en oprit E19 gewenst is. De gemeente oordeelt dat de ontwikkelingsperspectieven in het PBRA te beperkend zijn om de opties van de gemeente te kunnen realiseren. Het moet voor de gemeente mogelijk zijn om een lokaal beleid te voeren rond de uitbreidingsbehoefte van lokale (zonevreemde) bedrijven.</p>	BEDR	<p>Wat betreft het bijkomend herbestemmen van ruimte voor bedrijventerrein. Zie ALG 17.</p> <p>Daarnaast geldt het principe <i>behoud van ruimte, niet van plek</i>. Dit laat de gemeente toe een beleid te voeren voor zonevreemde/slecht gelegen bedrijven en bedrijventerreinen. (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p. 47)</p> <p>We vragen ook aan Vlaanderen het kader rond planologische attesten te herzien: dit holt een performant ruimtelijk economisch beleid namelijk uit (beleidskader verdichten ontlichten pg 49)</p> <p>Wat betreft wezenlijke bijdrage. Zie 22AB.</p>	/
17BB	■■■■■■■■ ■■■■■■■■ ■■■■■■■■ ■■■■■■■■			<p><u>Beleidskader 'Sterke netwerken'</u></p> <p>Er wordt een locatiebeleid voor (hoog)dynamische functies vooropgesteld. Het is niet duidelijk in welke mate het lokaal bestuur de eindbeslissing hierin heeft of niet.</p> <p>Hoe moet omgegaan worden met de classificatie van verschillende types van ruimtelijk multimodale knopen voor personen- en goederenvervoer? Wie bepaalt deze knooppunten op terrein? Wat zijn de ontwikkelingsperspectieven voor deze knooppunten? Welke hoogdynamische activiteiten kunnen hier terecht?</p>	RMK	<p>Het beleidsplan is opgemaakt om een kader te bieden aan provinciaal ruimtelijk beleid. Binnen de projecten die de provincie opzet, zullen we dat locatiebeleid dan ook gebruiken als basis om ruimtelijke keuzes te maken.</p> <p>Zie ALG 4.</p> <p>De criteria voor de classificatie zijn naar voor geschoven om op bovenlokaal niveau een onderscheid te kunnen maken tussen verschillende locaties. We doen in het</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>M.b.t. de methode om voorkeurslocaties voor (hoog)dynamische activiteiten af te wegen. Wordt van de gemeenten verwacht dat zij deze methode ook hanteren? In een afwegingskader op provinciaal niveau lijkt het moeilijk om rekening te houden met lokale criteria en het gewenste gemeentelijke ruimtelijke beleid. De gemeente vraagt de mogelijkheid dat gemeenten het afwegingskader kunnen aanvullen met lokale, gebiedsgerichte criteria.</p>		<p>PBRA enkel uitspraken over bovenlokale knopen: functies met een bovenlokale impact willen we op ruimtelijke multimodale knopen van bovenlokaal niveau (regionaal of interregionaal) richten.</p> <p>Om een nieuwe locatie te laten functioneren als ruimtelijke multimodale knoop zal een samenwerking tussen verschillende partners nodig zijn voor de realisatie, aangezien er zowel op vlak van mobiliteit als van ruimtelijke ordening verantwoordelijkheden liggen.</p> <p>We nemen bewust geen meer gedetailleerde ontwikkelingsperspectieven op per (type) ruimtelijke multimodale knoop. Het is namelijk zo dat we nieuwe hoogdynamische functies op ruimtelijke multimodale knopen willen stimuleren. We vertrekken niet van een vaststaande selectie van ruimtelijke multimodale knopen, maar van het principe dat functies die veel verkeer met zich meebrengen, best ontwikkeld worden op die locaties die op verschillende manieren bereikbaar zijn. Niet elke locatie die in principe een ruimtelijke multimodale knoop is, hoeft daarom ontwikkeld te worden. Er zijn namelijk nog een heleboel andere parameters die de wenselijkheid van een ontwikkeling bepalen.</p> <p>De bepalingen kunnen op gemeentelijk niveau doorwerken. Aanvullingen die meer uiting geven aan de lokale context om te argumenteren of een ontwikkeling gewenst is, kunnen bijgevolg meegenomen worden.</p>	
17BB	<p>■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■</p>			<p>Opmerkingen De beleidskaders geven een tekstuele algemene beschrijving van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling zonder kaartmateriaal. Hoe zal de toepassing van deze principes door de hogere overheden het gemeentelijk ruimtelijk beleid bepalen? Zullen de principes zeer strikt toegepast</p>	ALG	<p>Wat betreft de doorwerking op het gemeentelijk beleid: zie ALG 4. Ook relevant is ALG 11.</p> <p>Wat betreft de vraag naar advisering: Het PBRA is een toetskader naar advisering</p>	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>worden of is er interpretatiemarge? Er moet voldoende ruimte zijn voor een lokale invulling van de ontwikkelingsperspectieven.</p> <p>De beleidskader geven een ideale toestand weer die niet altijd even realistisch is (beperkte instrumenten + financiën + personeelscapaciteit). Wat als een gepland project niet voldoet aan alle elementen van de gewenste toestand? Zal er door de provincie in dat geval ongunstig geadviseerd worden?</p> <p>Het ontbreekt de lokale overheden aan de noodzakelijke instrumenten om het gewenste beleid rond verdichting en ontlichting vorm te geven. Bovenlokale wetgevings- en financieringsinitiatieven zijn noodzakelijk om de doelstelling op het terrein te realiseren.</p>		<p>van gemeentelijke ruimtelijke projecten, naar analogie met het RSPA. "Naast het werken aan onze eigen provinciale projecten, blijft het ondersteunen van gemeenten en andere actoren via advisering, ruimtelijk onderzoek, kennisuitwisseling, sensibilisering,... een belangrijke pijler voor de provincies." (Strategische visie p. 73)</p> <p>Wat betreft de vraag naar instrumenten: zie ALG 1.</p>	
17BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■			De gemeente betreurt het dat de provincie geen beleidskader heeft uitgewerkt rond de inrichting van de open ruimte i.f.v. intensieve veeteeltbedrijven. De gemeente vraagt aan de provincie om dit beleidskader alsnog uit te werken in een volgende fase.	OR	Zie ALG 5 .	/
17BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■			Er is nood aan een bovenlokaal kader dat duidelijkheid geeft over de problematiek/ ontwikkelingsmogelijkheden van de zones voor weekendverblijven en de problematiek van de plancompensaties.	DIV	Zie ALG 6 .	/
18BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■		Ontvangen via mail d.d. 28.02.2023				
18BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■			<p>Reactie-indiener meent dat het gehucht 'Vijfstraten' gelegen aan de oostkant van Heist-op-den-Berg en binnen de nieuwe oostelijke ringweg (omvattende de Herentalsesteenweg, Hollestraat, Kerkhofstraat en Tapelaarstraat) volgens de principes uit het PBRA voor een ontwikkeling/verkaveling in aanmerking komt :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen aanleg nieuwe wegen nodig; 	WON	Zie ALG 7 en 10 BB	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<ul style="list-style-type: none"> - De landbouwgronden in deze zone zijn kleine aparte percelen middenin bestaande bebouwing; - Scoort goed op "nabijheid" en "bereikbaarheid": max. 1,2km gelegen van het centrum Heist-op-den-Berg en centrum Hallaar + tal van faciliteiten (winkels, scholen, gemeentehuis, politie,...) + bushaltes. - De percelen zijn gelegen binnen de oostelijke ringweg waardoor het ideaal is om deze te ontwikkelen en versnippering van bebouwing tegen te gaan. <p>Reactie-indiener geeft mee op kleine schaal een bijdrage te leveren aan het klimaat en biodiversiteit aangezien zij 3ha van haar eigendom (gelegen tussen Broekstraat en Hollestraat) heeft omgeschakeld naar een natuurlijk bos.</p>			
19BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	'Advies' d.d. 15.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 28.02.2023				
19BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■			<p>Gunstig advies.</p> <p>Zelfde ambitie om anders om te gaan met ruimte en het rendement binnen het bestaande ruimtebeslag op te drijven. Het is van belang om in de toekomst blijvend af te stemmen tussen de provincies en Vlaanderen. Partnerschap en samenwerking moeten zorgen dat er niet met verschillende snelheden wordt gewerkt en dat grensoverschrijdende problematieken in gebiedsgerichte samenwerking tussen Vlaanderen, Provincie en gemeenten kunnen worden aangevat.</p>	ALG	We vinden het fijn om dit te horen.	/
20BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Ontvangen via mail d.d. 01.03.2023				
20BB	■■■■■			Optimalisatie en/of aanpassing van de spoorinfrastructuur is op bepaalde locaties op termijn vereist om te voldoen aan de toekomstige capaciteitsbehoeften die een modal shift moeten	MOB	Deze opmerking is terecht. De bepalingen uit het PBRA spreken dit echter niet tegen en bevestigen de zin uit het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>bewerkstelligen zowel voor reizigers- als goederenverkeer.</p> <p>Er wordt verwezen naar het visiedocument "Visie op de omgeving en de mobiliteit in relatie tot het spoornetwerk". Infrabel geeft aan dat zij een partner wil zijn binnen het grotere mobiliteitsgebeuren.</p>		<p>op p. 10: 'In sommige gevallen kan het wel nodig zijn om mobiliteitsinfrastructuur aan te leggen (...)'</p> <p>Het visiedocument in bijlage geeft vooral aanleiding tot inrichting van het domein en voorwaarden bij de aanleg van bijvoorbeeld fietsostrades. Dit zijn elementen die projectgebonden meegenomen kunnen worden maar die weinig impact hebben op de bovenlokale ruimtelijke visie uit het PBRA.</p>	
21BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■ ■■■■■		<p>Bezwaar d.d. 25.02.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 01.03.2023</p> <p>■■■■■ ■■■■■ ■■■■■</p>				
21BB	■■■■■ ■■■■■			<p>Reactie-indiener heeft vragen i.v.m. de aanduiding van de gewestplanbestemming woongebied met landelijk karakter. Het is onduidelijk hoe deze keuze destijds gemaakt werd. Soms wordt het woongebied met landelijk karakter langs één straatzijde voorzien, en andere keren gebeurt de aanduiding langs weerskanten van de straat. De grond van reactie-indiener is gelegen te Lier-Pullaer, Lintsesteenweg, 3de afdeling sectie F422D-RE (agr. gebied – aan de overkant van de straat = WLK). Reactie-indiener meent dat er ook eens iets mag veranderen aan de aanduiding van zijn grond (bouwmogelijkheden). Tot slot meent reactie-indiener dat de plannen te laat in openbaarheid werden gebracht aangezien deze al opgemaakt werden en bijna af zijn. Het lijkt erop dat de gemeente alles voorbereid heeft en alles snel heeft laten volbouwen. Er wordt gevraagd rekening te houden met de gewone burgers en niet steeds met de projectontwikkelaars.</p>	ALG WON	<p>Zie ALG 7 en 10 BB</p> <p>Wat betreft de openbaarheid van de plannen. We volgen hierbij de procedure voor de opmaak van een ruimtelijk beleidsplan die voorziet in 2 inspraakmomenten namelijk de publieke raadpleging over de conceptnota en het openbaar onderzoek over het ontwerp-beleidsplan. In 2019 vond de publieke raadpleging over de conceptnota, de eerste versie van het PBRA, plaats waarvoor we diverse infomarkten georganiseerd organiseerden. We hielden en houden ook steeds de informatie op de website www.provincieantwerpen.be/beleidsplanruimte up-to-date en iedereen kan zich inschrijven op een nieuwsbrief over het verloop van de opmaak van het Beleidsplan Ruimte.</p> <p>Na de definitieve vaststelling en inwerkingtreding willen we het Beleidsplan Ruimte op het terrein uitvoeren via</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						projecten en acties waarbij we inzetten op inspraak van betrokkenen en geïnteresseerden. Alle informatie daarover zal steeds beschikbaar zijn op de website.	
22BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■ ■■■■■		Bezwaar d.d. 25.02.2023 Poststempel aangetekende zending d.d. 28.02.2023, ontvangen d.d. 01.03.2023				
22BB	■■■■■ ■■■■■			Idem 21BB		Idem 21BB	/
23BB	■■■ ■■■■■		Ingediend via online inspraakformulier d.d. 28.02.2023				
23BB	■■■ ■■■■■			Gunstig advies provincie Oost-Vlaanderen		We nemen hier akte van.	/
24BB	■■■ ■■■■■	■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	2.12.2022 (via e-mail (■■■■■ ■■■■■■))				
24BB	■■■			Geen opmerkingen (zie ook 1AM)		We nemen hier akte van.	/
25BB	■■■■■ ■■■■■		Ingediend via online inspraakformulier d.d. 04.03.2023				
25BB	■■■■■ ■■■■■			De wijk Kooldriespark in Brecht wordt al ruim 40 jaar permanent bewoond. Een gelijkstelling als recreatieve woonzone dringt zich op. Al was het maar om het gelijkheidsbeginsel niet te schenden in vergelijking met Rommersheide of De Vijvers in Brecht.	DIV WON	Zie ALG 7 . Specifiek geven we wel mee dat de visie in het beleidskader 'Levendige kernen', p. 51 is: "Het wonen buiten de kernen stimuleren we niet en remmen het liefst af." Het is aan de gemeente bij de verdere	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						uitwerking in het lokaal woonbeleid om te bepalen wat de dorpskernen in de gemeente Brecht zijn. Het thema 'weekendverblijven' wordt in de huidige 3 beleidskaders niet behandeld. Zie ALG 6 .	
26BB	██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████	██████████ ██████████	Ontvangen via mail d.d. 05.03.2023 ██████████ ██████████ ██████████				
26BB	██████████ ██████████ ██████████			Buurtgenootschap Duwijck is feitelijke vereniging van een dertigtal gezinnen, die zich inzet voor een verbetering van de leefkwaliteit van buurt in Lier. Inspraak betreft een constructief voorstel = project Schapenland .(zie bijlage 1 van de mail) dat volledig beantwoordt aan de ambities opgenomen in het PBRA. <u>1. Natuuroitbreiding en Biodiversiteit bescherming</u> Project betreft uitbreiding van bestaande Provinciaal Natuurreservaat Plaslaar, Lier . Deel van waardevol agrarisch gebied is eigendom van POM, Antwerpen. <u>2. Zachte Groene Recreatie</u> Op een gedeelte van gronden POM wordt groene recreatie voor bewoners van Lier voorzien (zie bijlage 2 schets van aanleg van de mail). <u>3. Herwaardering agrarisch landschap en ruimte voor Groen Blauwe Draggers voor Wetland</u> 3.1 Herstel van waardevol biologisch landschap door aanplant van streekeigen hagen, heggen en bomen op basis van de Ferraris kaarten en in samenwerking met de organisatie Regionaal Landschap Rivierenland (RLR). 3.2 Provincie erkent waterproblematiek" (Cfr. Uitgebreide Natuurtoets studie Antea Group, juli 2021)	OR BEDR	De provincie neemt akte van het bezwaar. / Het beleidsplan doet geen uitspraak over specifieke projecten. Zie ALG 7 .	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Op dit landschap zijn er twee waterlopen: Duwijckloop met nog natuurlijke meanders en de Bollaarloop. Beiden vloeien uit naar het Provinciaal Natuurreservaat Plaslaar (waterbekken).</p> <p>Alle elementen en voorwaarden aanwezig om een ideaal Wetland met nodige -trage- waterinfiltratie te maken. Past in project "Wetlands for Cities".</p> <p>Natte natuur zorgt voor (i) vermindering overstromingsgevaar (ii) herstel biodiversiteit (iii) opslagcapaciteit CO2.</p> <p>4. <u>Ecosysteem voor authentiek duurzame eco-landbouw</u></p> <p>Jonge bio-landbouwers wordt mogelijkheid geboden om duurzame bio landbouw te bedrijven op bepaalde (gratis ter beschikking gestelde) landbouwgronden.</p> <p>Momenteel zijn er drie concrete aanvragen (voor permacultuur, voedselbos en holistische landbouw.)</p> <p>Gecontacteerde stakeholders en potentiële partners, zoals Natuurpunt, Bosteller, Bosalliantie (Vlaamse Overheid), Regionaal Landschap Rivierenland (aanplanting streekeigen hagen, heggen) de VLM, BBLde lokale schapenboer, de burens en enkele duurzame bedrijven, bevestigen bereidheid tot meewerken.</p> <p>De positieve impact van project Schapenland op de gezondheid van mens en milieu zijn overduidelijk ! (Zie bijlage 3. Presentatie Schapenland)</p> <p>Voorstel wordt ruim maatschappelijk gedragen (o.a. besproken met gedeputeerde De Haes en Lemmens.</p> <p>Burgerinitiatief is bereid om mee contacten te leggen, om beschikbare gronden via co-financiering aan te kopen, financiële middelen te zoeken, om andere burgers te motiveren en te laten participeren en mee handen uit de mouwen steken.</p> <p>Vraag dat bevoegde besturen dit daadwerkelijk mee ondersteunen.</p>			
27BB	[REDACTED]	[REDACTED]	Reactie d.d. 27.02.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
			Ontvangen via mail d.d. 06.03.2023				
27BB				Geen advies. Het bestuur nam kennis van voornoemde principes in de conceptversie van het PBRA en nam ze op in de gedeeltelijke herziening van haar GRS zoals definitief vastgesteld op 29.08.2022.		We nemen hier akte van.	/
28BB			Reactie d.d. 08.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 08.03.2023				
28BB				<p>Ondersteunt de idee om geen verdere ontwikkeling van perifere gebieden (buiten de kernen) als woonfunctie te laten.</p> <p>Niet akkoord met de visie inzake de bouwmogelijkheden in WUG. Hier is maatwerk noodzakelijk. Er wordt verwezen naar een startnota van de gemeente Hulshout waarbij reeds aangesneden WUG de status van volwaardig woongebied bekomen indien deze reeds grotendeels aangesneden zijn door verkavelingen, gelegen zijn in de afgebakende zone van woonkernen en omsloten zijn door woongebied en geen verbinding hebben met de open ruimte. Het gemeentelijk niveau is het best geplaatst om deze afweging te maken.</p> <p>Nog niet aangesneden WUG en andere woonreservegebieden moeten aangeduid worden als reservezones. Er mag hiervoor geen uitzondering komen voor sociale woningbouw.</p> <p>Reactie-indiener wijst erop dat iedereen kan meehelpen om de leefbaarheid van onze woonomgeving te verbeteren, bv. door het aanplanten van heesters of bomen. De vraag wordt</p>	WON	<p>Zie ALG 30.</p> <p>Vandaag de dag is er nog steeds veel aanbod aan woongebied (gewestplanbestemming). Daarom is het belangrijk om een overkoepelende visie te ontwikkelen hoe om te gaan met de vraag naar bijkomende woningen/wooneenheden in de toekomst en moeten we heel zuinig omspringen met woonuitbreidingsgebied.</p> <p>Het is inderdaad zo dat iedereen kan meehelpen om de leefbaarheid van de woonomgeving te verbeteren. In het beleidskader 'Levendige kernen' wordt hier ook op ingegaan door de uitdaging 'groenblauwe dooradering' te formuleren. In het PBRA kunnen we evenwel geen rechtstreekse voorwaarden voor omgevingsvergunningen bepalen, maar wel bv. handvaten aanrijken om in de dagelijkse praktijk rekening te houden met meer groenblauwe dooradering. Dat laatste is als actielijn opgenomen, p. 58. Zie ook ALG 2.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				gesteld waarom er in de voorwaarden van omgevingsvergunningen niet standaard opgelegd wordt om de grensscheiding te voorzien van levende hagen.			
29BB	[REDACTED]		Reactie d.d. 08.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 08.03.2023 [REDACTED]				
29BB	[REDACTED]			Idem 28BB		Idem 28 BB .	/
30BB	[REDACTED]		Ontvangen via mail d.d. 08.03.2023 [REDACTED]				
30BB	[REDACTED]			<p>Wat is er mis met verpaarding van het agrarisch gebied? Waar moeten er anders paarden gehouden worden? Waarom wordt hier plots een probleem van gemaakt?</p> <p>De visie in het PBRA voor zonevreemde constructies zorgt voor onzekerheid voor bewoners van deze woningen of landbouwgebouwen. Deze zullen door de visie uit het PBRA en de onzekerheid minder waard worden. De provincie wordt gekenmerkt door langgevelhoeves en maakt deel uit van het cultuurlandschap. Dit moet bewaard worden. Reactie-indiener meent dat het eerder de lintbebouwing is die moet verdwijnen op termijn.</p>	AGR	<p>In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' wordt de verpaarding niet benoemd.</p> <p>We kijken naar de juiste functie op de juiste plek. We hebben als actie ook opgenomen dat de gemeenten een visie kan opmaken voor het agrarisch gebied om te kijken welke functie waar wenselijk is. Ook paarden kunnen hier een onderdeel van zijn. Bij aan de slag hebben we opgenomen dat we de gemeenten willen ondersteunen op vraag bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop.</p> <p>Zie ALG 14.</p> <p>De visie over wonen buiten de kernen gaat inderdaad over alle bewoning, dus zeker ook over de woonlinten. Omdat er nog veel mogelijkheden zijn in woongebied en we woningen in de kern, nabij voorzieningen en vervoer willen,</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>blijft het belangrijk om in de eerste plaats niet nog meer (zonevremde) woningen buiten de kernen te realiseren. Dit is maatwerk en een verdere uitwerking van de visie moet door gemeenten gebeuren. Als provincie nemen we in het beleidskader 'Levendige kernen', p. 53, wel de actielijn op om gemeenten te ondersteunen bij de visie rond de woonlinten in hun gemeente.</p> <p>Zolang de vigerende wetgeving bestaat, behouden de zonevremde woningen en de niet vervallen verkavelingen natuurlijk hun rechten.</p>	
30BB	■■■■■ ■■■■■			<p>De stellingname rond WUG is zonder nuances. Enerzijds mogen deze niet aangesneden worden, anderzijds wordt ruimte gevraagd voor jonge gezinnen. Het is onlogisch om in zijn algemeenheid te verbieden dat WUG aangesneden worden. Er zijn (delen) van WUG die voor een groot deel gelegen zijn in het centrum van een dorp, aan een ruimtelijk multimodale knoop en een hoge mobiscore hebben. Het is onlogisch wanneer deze niet bebouwd zouden mogen worden. Er wordt gevraagd dit in zijn (lokale) context te zien.</p>	WON	<p>Zie ALG 30.</p> <p>Zie 28 BB.</p>	/
30BB	■■■■■ ■■■■■			<p>Er zijn grenzen aan verdichten en zuinig ruimtegebruik. In de hoogte bouwen is een optie, maar om aan de stijgende bevolkingstoename tegemoet te komen zal er toch nog bijgebouwd moeten worden op de één of andere manier.</p>	ALG WON	<p>In de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) is de doelstelling geformuleerd om het bijkomend ruimtebeslag tegen 2040 naar 0 te herleiden (de bouwshift). Als provincie Antwerpen zetten we mee onze schouders onder deze doelstelling. Dat wil zeggen dat er voor elke bijkomende bebouwingsvraag nog kritischer zal moeten beoordeeld worden of het ruimtelijk te verantwoorden is om open ruimte aan te snijden. In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' wordt de noodzaak bij de inleiding op p. 9-13 verder gekaderd.</p> <p>Dat betekent niet dat het aansnijden van bijkomende ruimte onmogelijk is, maar wel dat we hier zeer kritisch mee moeten omspringen en in veel gevallen een</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>herbestemming naar open ruimte op een andere, minder gunstige plek gevraagd zal worden.</p> <p>Vlaanderen maakt momenteel de nodige regels en instrumenten op om deze bouwshift te realiseren. Het zomaar bijkomend aansnijden van open ruimte voor harde functies is echter (maatschappelijk) niet zo evident meer omwille van de doelstellingen rond de bouwshift. Deze regelgeving was tijdens het schrijven van het ontwerp-PBRA grotendeels nog in opmaak, kan mogelijks nog wijzigen of er komen mogelijks nog nieuwe instrumenten bij.</p>	
31BB	■■■■ ■■■■■ ■■■■■	■■■■ ■■■■■ ■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Reactie d.d. 07.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 08.03.2023				
31BB	■■■■ ■■■■■ ■■■■■			<p>De ruimtelijke doelstellingen moeten haalbaar én betaalbaar zijn. Noch Vlaanderen, noch de provincie Antwerpen mag zichzelf buitenspelzetten om toekomstige investeringen aan te trekken. De ruimtelijke doelen horen dan ook streefdoelen te zijn en geen absolute drempels.</p> <p>Paars moet paars blijven. Dit is cruciaal omdat we anders onze schaarse ruimte aan industriegronden dreigen te verliezen. Heel wat economische activiteiten kunnen niet verweven worden. Het risico wordt daarom reëel dat de resterende hectaren voor bedrijven opgesoupeerd worden door andere bestemmingen, zodat er geen ruimte meer rest voor de economische ontwikkeling van niet-</p>	ALG BEDR	<p>Wat betreft de haalbaarheid en de betaalbaarheid van de doelstellingen: zie ALG 9.</p> <p>Wat betreft behoud van paars.</p> <p>De provincie neemt akte van dit bezwaar. Het behoud van economische ruimte is één van de zwaartepunten van het Beleidsplan Ruimte. "Dit betekent dat we in de kern inzetten op verweefbare bedrijvigheid waardoor we de bedrijventerreinen maximaal kunnen vrijwaren voor bedrijvigheid die niet of moeilijk combineerbaar is met wonen. Bovendien moeten we ook op de bedrijventerreinen voldoende waakzaam</p>	<p>In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p.49, Aan de slag:</p> <p>We monitoren en bewaken de hoeveelheid juridisch bestemde economische ruimte voor bedrijvigheid die in de provincie aanwezig is.</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				verweefbare bedrijvigheid. Het gevolg: job- en welvaartsverlies.		<p><i>blijven voor de noden van specifieke ruimtevragers zoals het vrijwaren van grote kavels voor grootschalige ruimtevragers, of het voorbehouden van kavels langsheen onze bevaarbare waterwegen voor watergebonden bedrijvigheid, of ruimte voor bedrijven die belang hechten aan de nabijheid van specifieke vestigingsmilieus zoals de haven, het spoor, ...”</i> (beleidskader ‘Verdichten en ontlichten van de ruimte’ p. 46)</p> <p>Naar aanleiding van het bezwaar “paars moet paars blijven” en de vraag naar monitoring (hieronder) passen we een zin uit het beleidsplan aan. We monitoren niet enkel de juridisch bestemde ruimte voor economische activiteiten, maar bewaken ze ook. Zo wordt wat impliciet uit het beleidskader voortvloeiende duidelijker gesteld.</p>	
31BB	■■■■ ■■■■■ ■■■■■			Aanbod voor diverse verweefbare bedrijven kan geplaatst worden rond en boven de winkelkern. Zeker in de grotere steden is het aantrekkelijk om ook boven de winkels kantoren te voorzien. In een breder uitgewerkt beleidskader ‘Levendige kernen’ - bedrijvigheid in kernen kan dit een scherpere visie krijgen. Hierbij moet ook werk worden gemaakt van een mobiliteitskader voor goederen. Handelszaken en andere bedrijven in de levendige kern moeten bepaalde leveringen krijgen. Vrachtverkeer naar de kernen is vaak door lokale besturen ongewenst. Er moeten mobiliteitsvoorwaarden en -oplossingen gekoppeld worden aan die verdichting.	VERW BEDR	We nemen hier akte van. Dit betreft elementen voor de concrete uitwerking van acties die voorzien worden inzake de verweving. Dit hoeft niet in het beleidsplan opgenomen te worden.	/
31BB	■■■■ ■■■■■ ■■■■■			Wat paars is, moet ook op korte termijn realiseerbaar zijn. Er wordt aangedrongen om alternatieven te zoeken voor niet-realiseerbare terreinen. Na 2040 zal het bijzonder moeilijk worden om veel bijkomende ruimte te voorzien of opnieuw te reserveren. We moeten vandaag dus nadenken over de ruimtevraag voor de vele decennia die komen. Er moet voldoende voorraad gereserveerd worden voor industrie met hinderlijke activiteiten.	BEDR	<p>We zetten in op behoud van ruimte, niet van plek (beleidskader ‘Verdichten en ontlichten van de ruimte’, p.47): <i>“Waar het kan, koppelen we het verlaten van slecht gelegen locaties aan de realisatie van bijkomende economische ruimte op plaatsen die daar wel geschikt voor zijn.”</i></p> <p>De bezwaarindiener is niet duidelijk of het over nieuwe ruimte gaat dan wel het</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				Daarnaast moeten de nodige hectaren gereserveerd worden voor niet-verweefbare bedrijven. Dit is noodzakelijk zodat we geen economische opportuniteiten mislopen.		<p>optimaliseren van bestaande ruimte. Het PBRA streeft ernaar dat bestaande bedrijventerreinen maximaal gevrijwaard kunnen worden voor bedrijvigheid die niet of moeilijk combineerbaar is met wonen. (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 46)</p> <p>Zie ook ALG 17.</p>	
31BB	■■■■ ■■■■ ■■■■			De provincie moet in haar definitieve teksten meenemen welke terreinen reeds geneutraliseerd zijn en hoeveel deze per vorm van neutralisatie bedragen. Zo kan deze analyse meegenomen worden in toekomstig beleid. Ook voor de toekomst moet er een duidelijke methodiek en tijdslijn worden vastgelegd over hoe het traject van neutralisatie en (planologische) compensatie van industrieterreinen zal verlopen.	BEDR BOU WSH	<p>De provincie neemt deze tabellen niet op in haar beleidsplan maar voorziet het monitoren van de hoeveelheid ruimte voor bedrijvigheid in onze provincie als een beleidsactie (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 49)</p> <p>Daarnaast is er ook de monitoring van de uitvoering van dit beleid conform de VCRO Artikel 2.1.1 §1.</p> <p><i>"Het ruimtelijk beleidsplan maakt deel uit van een cyclisch planningsproces. Dat betekent dat:</i></p> <p><i>1° het door onderzoek onderbouwd wordt;</i></p> <p><i>2° het opgemaakt of herzien wordt met inspraak van de bevolking en via overleg tussen onder meer bestuursniveaus, beleidsdomeinen of diensten en middenveldorganisaties;</i></p> <p><i>3° de uitvoering ervan gemonitord wordt;</i></p> <p><i>4° het in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode geëvalueerd wordt;</i></p> <p><i>5° het te allen tijde geheel of gedeeltelijk herzien kan worden."</i></p>	/
31BB	■■■■ ■■■■ ■■■■			Er wordt op aangedrongen dat verlaten bedrijfssites voorbehouden blijven aan ondernemingen. Ongunstig gelegen terreinen kunnen enkel een andere invulling krijgen, op voorwaarde dat er elders beter gelegen ondernemingsruimte wordt vrijgemaakt. Daarnaast moet de provincie criteria opstellen waaraan zonevreemde omvorming van een landbouwbedrijf moet voldoen. Indien hieraan voldaan moet een alternatieve economische invulling mogelijk zijn.	BEDR AGR	<p>Wat betreft de vraag rond het behouden van bedrijfssites: dit valt onder de bepalingen van het behoud van ruimte voor bedrijvigheid, maar niet van plek. (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 47)</p> <p>Binnen het huidige bestaande wetgevend kader is het vandaag niet mogelijk om bijkomende niet (para-) agrarische</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>bedrijven te realiseren in het agrarisch gebied.</p> <p>De toelaatbare zonevreemde functiewijzigingen werden opgenomen in het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevreemde functiewijzigingen van 28/11/2003 en latere wijzigingen.</p> <p>De provincie Antwerpen is niet bevoegd om Vlaamse wetgeving te wijzigen. In het Beleidsplan Ruimte nemen we wel een aantal suggesties aan de Vlaamse Regering op om de bestaande wetgeving te wijzigen.</p> <p>Zie ook ALG 14.</p>	
31BB	■■■■ ■■■■■ ■■■■■			<p>De ruimteboekhouding geeft niet steeds een correct beeld van de werkelijke situatie. Het is fout te concluderen dat de niet benutting van de juridische voorraad het bewijs levert van een overtollig aanbod. In onze regio blijft er een nijpend tekort aan goed gelegen en goed uitgeruste en voldoende groot bedrijventerreinen. Er wordt gepleit voor het uitzuiveren van onze ruimteboekhouding. Goed gelegen, maar onbenutte bedrijventerreinen moeten dringend worden geactiveerd en terreinen die slecht gelegen zijn, dienen te worden geschrapt en elders planologisch worden gecompenseerd.</p>	ALG BEDR	<p>We zijn bewust van deze nuance en nemen hier akte van.</p> <p>Naar aanleiding van dit bezwaar en het hierboven aangehaalde bezwaar (31BB) voegen we een aanpassing door in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'. Door het nijpend tekort willen we dat ook slecht gelegen harde bestemmingen ter compensatie aangewend kunnen worden.</p>	<p>Beleidskader 'Verdichten ontlichten van de ruimte', p. 45, 2^e bolletje opsomming. Herbestemmen van open ruimte kan maar wanneer ...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een nieuwe locatie een slecht gelegen ruimtebeslag harde bestemming compenseert om zo de doelstelling te halen om bijkomend ruimtebeslag te beperken of
31BB	■■■■ ■■■■■ ■■■■■			<p>Op pagina 45 van het beleidskader 'verdichten en ontlichten van de ruimte' worden drie mogelijkheden gegeven waarvoor nieuwe open ruimte aangesneden mag worden voor economische ontwikkeling. Ook een 'economische noodzaak' zou als vierde mogelijkheid opgenomen moeten worden zodat bedrijven, waar geschikt, nog wel hun economisch potentieel kunnen uitbouwen.</p> <p>Vooraanstaande ontwikkelingen dienen te gebeuren langs het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA). De ontwikkeling van de Lage Keer in Ranst is op middellange termijn nodig om de druk op de bestaande nabije bedrijventerreinen te verlichten. Verder dienen de bedrijventerreinen Kalmthout Nieuwmoer, Schoten-Brecht Kloosterveld en de geblokkeerde ontwikkeling aan de Drie Eikenstraat</p>	BEDR	<p>Indien blijkt dat er om dringende reden afgeweken moet worden van het beleidsplan voorziet het decreet daar mogelijkheden voor onvoorziene ontwikkelingen met betrekking tot de ruimtebehoeften, of omwille van dringende sociale, economische of budgettaire redenen. art. 2.1.2, §1, §2 en §3 VCRO.</p> <p>Daarnaast verwijzen we naar de monitoring van het beleidsplan (zie hierboven - VCRO Artikel 2.1.1 §1.).</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>te Edegem spoedig te worden ontwikkeld en ingevuld. Ook nabij de E19 in Wuustwezel en Brecht moet ruimte worden gereserveerd voor bijkomende economische ontwikkeling.</p> <p>De multimodaliteit van dergelijke bedrijventerreinen moeten een verdere verhoging krijgen van hun knooppuntwaarde. Hiervoor moet o.m. de provincie een strategie ontwikkelen met de nodige ruimtevoorziening en financiering.</p>		<p>Het Beleidsplan Ruimte doet geen uitspraken over concrete projecten. Zie ALG 7.</p> <p>Wat betreft acties om multimodaliteit te verhogen, nemen we akte van het bezwaar.</p>	
31BB	<p>■■■■■ ■■■■■ ■■■■■</p>			<p>Input op pagina 12 niet strategische samenvatting milieueffectenbeoordeling beleidsplan ruimte provincie</p> <p>Antwerpen <i>"Bepaling van criteria voor potentiële locaties voor hoogdynamische functies, zowel voor goederen als voor personenvervoer. (...) Als provincie leggen we ons toe op regionale en interregionale ruimtelijke multimodale knopen voor personenvervoer en goederenvervoer."</i> De visie van de provincie mag er niet toe leiden dat er de facto geen nieuwe economische ontwikkeling meer mogelijk is omdat de inplanting niet voldoet omdat de aanwezigheid van een "ruimtelijke multimodale knoop" niet aanwezig is.</p>	BEDR RMK	<p>Deze opmerking wordt ook toegelicht bij de behandeling van de plan-MER.</p> <p>De ambitie om hoogdynamische functies op ruimtelijke multimodale knopen in te richten, wil niet zeggen dat er geen ontwikkelingen meer mogelijk zijn op andere locaties die niet aan een ruimtelijke multimodale knoop gelegen zijn. Op zulke locaties kunnen functies met een lagere dynamiek zich nog steeds vestigen. Het blijft wel belangrijk dat ontwikkelingen zich richten op duurzame vervoersmiddelen, en steeds in relatie met de draagkracht van de omgeving zijn. (Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p.22)</p> <p>Maar <u>nieuwe functies die hoogdynamisch zijn op vlak van goederenvervoer</u> positioneren zich wel best aan ruimtelijke multimodale knopen voor goederenvervoer, voor zover de functies over voldoende mogelijkheden beschikken om aan overslag te doen, en hun ligging aan een ruimtelijke multimodale knoop ook effectief een verduurzaming van haar vervoersstromen kan betekenen. (Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p.22)</p> <p>De eerste afweging die we steeds maken bij ontwikkelingsperspectieven voor bedrijven is steeds:</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						- Wat zijn de kenmerken van de ruimte en omgeving (mobiliteit, draagkracht,...) - de karakteristieken van het bedrijf (activiteit, energievraag,...)	
31BB	■■■■■ ■■■■■■■■ ■■■■■■■■			Het is niet duidelijk op de vooropgestelde modal-split van 50% enkel gaat over personenvervoer of ook goederenvervoer. Er moet duidelijk gesteld worden voor welke modi in multimodale knopen zal geïnvesteerd worden. Ook moet opgelijst worden waar wordt uitgegaan van de bestaande knopen en waar de overheid nieuwe zal aanleggen.	MOB	De modal split gaat over personenvervoer. Voor de modal shift rond goederenvervoer kantelen we ons in in de doelstellingen uit de Vlaamse mobiliteitsvisie 2040. In het PBRA zullen de teksten aangevuld worden om te duiden dat dit enkel over personenvervoer gaat. De provincie investeert niet in modi, dat is namelijk een Vlaamse bevoegdheid. Zie ook 14BB. In het PBRA doen we geen uitspraken over op welke locaties we plannen of projecten gaan opstarten. Zie ALG 1	ALG 1 Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p. 23, 2 ^e doel: aanvulling: 'We willen bijdragen aan de Vlaamse doelstelling om in 2030 een modal split van 50% voor personenvervoer te bereiken: de helft van de verplaatsingen gebeurt dan via vervoersmiddelen anders dan de personenwagen. Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p. 28: Niettegenstaande willen we als provincie bijdragen aan de Vlaamse doelstelling om tegen 2030 naar een modal split van 50% voor personenvervoer te streven: minimum de helft van de verplaatsingen gebeurt dan via vervoersmiddelen anders dan de personenwagen.'
31BB	■■■■■ ■■■■■■■■ ■■■■■■■■			In de regio Mechelen-Kempen liggen er wat betreft de activering van goed gelegen bedrijventerreinen mogelijkheden langs het Albertkanaal (ENA). Maar daarnaast dienen ook de ontwikkeling van bedrijventerreinen als Berkenbossen-Colburnlei in Balen-Mol, Langveld in Heist-op-den-Berg en het woon-werkpark in Geel te worden geactiveerd. Verder moet er dringend schot komen in een visieontwikkeling voor het bedrijventerrein aan de Koningsbaan in Nijlen (Artilat-site en het terrein Vervoort Bouwwerken). En de verdere ontwikkeling van de KMO-zone Gestelhoflei in Bonheiden blijft aanslepen. Ook daar moet een versnelling hoger worden geschakeld. Langsheen het economisch netwerk tussen Brussel en Antwerpen (A12, E19 en Rupel) moeten de verschillende bedrijven geactiveerd worden en waar nodig herontwikkeld. De bedrijventerreinen op de A12 en langsheen de Rupel moeten beter ontsloten worden opdat vlot en duurzaam vervoer gewaarborgd worden. De	BEDR MOB	Er wordt akte genomen van deze aanspraken/wensen. Het PBRA doet echter geen uitspraken over specifieke projecten. Zie ALG 1 Uit de decretale bepalingen blijkt dat een ruimtelijk beleidsplan een beleidsdocument is dat een visie bevat en beleidskaders met operationele doelstellingen en actieprogramma's. Er bestaat op dit ogenblik bovendien nog geen uitvoeringsbesluit dat de inhoud van een beleidskader vastlegt : <i>"In opvolging van het SARO-advies wordt wel decretaal ingeschreven dat de Vlaamse Regering de inhoud van beleidskaders nader kan regelen. Dergelijke bepalingen m.b.t. een facultatief (dus niet</i>	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>provincie zal er samen met Vlaamse initiatieven het watergebonden karakter moeten versterken.</p> <p>Er wordt gevraagd werd te maken van de ontsluiting van Kersdonk in Willebroek naar de A12. De regionale bedrijventerreinen Willebroek Zuid en Willebroek Centraal moeten geactiveerd worden.</p> <p>Voor slecht gelegen terreinen als de Zammelseweg in Geel en de Karel Govaertstraat in Heist-op-den-Berg moeten er compensaties kunnen komen.</p>		<p><i>verplicht) uitvoeringsbesluit laat toe om, voor zoveel als nodig, en allicht op basis van de eerste ervaringen met de vernieuwing, de inhoudsbepaling van de beleidskaders te concretiseren.</i>" (Parl.St.VI.Parl, 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 10)</p> <p>Zie ook ALG 1.</p> <p>Daarnaast lezen we in het Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 46: <i>"Bovendien moeten we ook op de bedrijventerreinen voldoende waakzaam blijven voor de noden van specifieke ruimtevragers zoals het vrijwaren van grote kavels voor grootschalige ruimtevragers, of het voorbehouden van kavels langsheen onze bevaarbare waterwegen voor watergebonden bedrijvigheid, of ruimte voor bedrijven die belang hechten aan de nabijheid van specifieke vestigingsmilieus zoals de haven, het spoor, ..."</i></p>	
31BB	■■■■ ■■■■ ■■■■			<p>Reactie-indiener wenst ook voor het domein bedrijvigheid een afzonderlijk beleidskader.</p>	ALG	<p>In het beleidskader 'Levendige kernen', hoofdstuk 'Uitdaging: bedrijvigheid in kernen' en in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', hoofdstuk 'Bedrijvigheid' zijn er al heel wat aanknopingspunten te vinden om op provinciaal niveau een economisch ruimtelijk beleid te voeren. Dat neemt niet weg dat er in de toekomst nog bijkomende beleidskaders kunnen opgemaakt worden. Zie ook ALG 6.</p>	/
32BB	■■■■ ■■■■		<p>Ontvangen via mail d.d. 12.03.2023 ■■■■ ■■■■ ■■■■</p>				
32BB	■■■■ ■■■■			<p>Bepaalde zonevreemde constructies moeten verdwijnen als aan bepaalde voorwaarden niet is voldaan. Hoe verhoudt zich dit t.a.v. de zonevreemde basisrechten?</p>	ALG AGR WON	<p>Zie 30BB.</p> <p>De provincie Antwerpen is niet bevoegd om Vlaamse wetgeving te wijzigen. In het</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Paarden mogen niet meer gehouden worden in agrarische gebied omwille van de "verpaarding". Dit is absurd.</p> <p>De WUG worden erg zwart-wit bekeken en vergen een nuancering. Er zijn nog veel WUG die wel een groot potentieel hebben (hoge mobiscore,...).</p> <p>Reactie-indiener hoopt dat de plannen nog eens met een kritische bril bekeken worden en het gezond boerenverstand de bovenhand haalt.</p>		<p>Beleidsplan Ruimte nemen we wel een aantal suggesties aan de Vlaamse Regering op om de bestaande wetgeving aan te passen.</p> <p>Aangezien de zonevreemde basisrechten een Vlaamse materie is kunnen we dit niet wijzigen. Om te voldoen aan het principe van de zonevreemde basisrechten dien je wel hoofdzakelijk vergund te zijn zowel op vlak van constructies als op vlak van functies.</p> <p>Welke zonevreemde functiewijzigingen toelaatbaar zijn is geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevreemde functiewijzigingen 28/11/2003 en latere wijzigingen.</p> <p>Zie ook ALG 14.</p> <p>Wat de visie inzake bouwmogelijkheden in WUG betreft: Zie ALG 30 en 28 BB.</p>	
33BB	[REDACTED]		<p>Reactie d.d. 13.03.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023</p>				
33BB	[REDACTED]			<p>Er wordt een herbestemming gevraagd van het perceel Schaapsdijk te Wuustwezel, kadastraal gekend 2de afdeling, sectie G, nr. 10 naar woningbouw. Er wordt al meer dan 50 jaar geen landbouwactiviteit meer uitgevoerd en zij hiervoor eigenlijk niet geschikt wegens droogte en schaduw. De omvorming van dit perceel naar woonzone past – gelet op ligging van dit perceel - binnen de principes van het PBRA (opvang bijkomende huishoudens en kernversterking + zuinig ruimtegebruik). Ondergeschikt wordt er een planschadevergoeding gevraagd. Deze werd</p>	WON	<p>Zie ALG 7.</p> <p>Planschade zal worden vereffend volgens de instrumenten en wetgeving die op dat moment van toepassing zijn. De percelen zijn volgens het gewestplan 'landschappelijk waardevol agrarisch gebied' en komen dus niet voor woningbouw in aanmerking.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				destijds niet toegekend en de herbestemming werd niet meegedeeld.			
34BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■		Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023				
34BB	■■■■■ ■■■■■			<p>Reactie-indiener heeft op 9/02/1998 een perceel bouwland gekregen van zijn vader. Het betreft het perceel gelegen te Wuustwezel aan de Schaapsdijk, kadastraal gekend te 2de afdeling, wijk G, nr. 7/D. Door het gewestplan wijzigde de bestemming naar landelijk waardevol agrarisch gebied. Dit zonder verwittiging en zonder betaling van planschade. Het perceel is gelegen rechts van een verharde wegenis. Er wordt al meer dan 50jaar geen landbouwactiviteit uitgevoerd aangezien het perceel daarvoor niet geschikt is (droogte en schaduw). Er wordt een herbestemming naar woongebied gevraagd. De omvorming van dit perceel naar woonzone past – gelet op ligging van dit perceel - binnen de principes van het PBRA (opvang bijkomende huishoudens en kernversterking + zuinig ruimtegebruik). Ondergeschikt wordt er een planschadevergoeding gevraagd. Deze werd destijds niet toegekend en de herbestemming werd niet meegedeeld.</p>	WON	Zie 33BB	/
35BB	■■■ ■■■■■	■■■■■ ■■■■■ ■■■	Reactie d.d. 12.03.2023 Ontvangen d.d. 12.03.2023				
35BB	■■■ ■■■■■			<p>Vzw Gruunrant is steeds op zoek naar kansen om het werkgebied te versterken en naar partners die daarbij kunnen helpen. Aangezien het PBRA een impact heeft op de doelstellingen van Gruunrant wordt een bezwaarschrift ingediend.</p> <p>Algemeen De uitgestoken hand naar lokale of overkoepelende burgerbewegingen (zoals Gruunrant) ontbreekt. In de praktijk bestaat deze samenwerking al, maar het zou goed zijn als deze ook wordt benoemd in het PBRA.</p>	ALG	We beamen de noodzaak van samenwerking met burgerbewegingen en andere partners. In het beleidsplan zijn niet alle partners benoemd waarmee de provincie samenwerkt. Dit zou een erg lange opsomming zijn. Zie ook ALG 1 .	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
35BB	■■■■ ■■■■			<p>Mobiliteit</p> <p>Bijkomende infrastructuur dreigt extra verplaatsingen met zich mee te brengen hetgeen kan leiden tot een falende modal-shift. Bv de Nx, vier of vijf rijvakken voor de E313, een A102. Deze wegen zouden het verkeer van het lokale wegennet zo snel mogelijk naar het hoofdwegennet moeten krijgen. Dat legt een zware verantwoordelijkheid bij de lokale besturen, die dan 'onmiddellijk' die vrijgekomen ruimte moeten opvullen, anders trekt het wéér bijkomend verkeer aan. Daarvoor zou nu al een visieplan moeten worden opgesteld. Beschikken deze lokale besturen daarvoor over de kennis, de mensen en de middelen? De rol van de provincie zou duidelijker omschreven kunnen worden.</p> <p>In woonkernen zou het aantal bouweenheden beperkt moeten worden om geen toenemende verkeersstromen te genereren.</p> <p>Voor fietsverbindingen is een verhard fietspad niet noodzakelijk. Als het beton van de fietspaden gecompenseerd moeten worden, worden sommige fietspaden misschien te duur.</p>	MOB	<p>Vanuit het PBRA pleiten we niet meteen voor bijkomende infrastructuur. Het klopt dat hoe meer wegen en rijstroken we voorzien, hoe meer verkeer we faciliteren. Het PBRA wil inzetten op meer wandelen, fietsen en openbaar vervoer door onder andere criteria vast te leggen (ruimtelijke multimodale knopen). Soms vergen ook deze modi bijkomende infrastructuur. Het PBRA wil ook inzetten op ontharden. Het PBRA is echter niet het plan dat uitspraak doet over bijkomende rijstroken op snelwegen of nieuwe wegen. Maar als er vanuit mobiliteitsonderzoek wordt aangetoond dat hier noodzaak voor is, worden er vanuit het PBRA wel criteria getoetst (vb compenseren).</p> <p>Ook ruimtelijke ontwikkelingen worden getoetst aan criteria om multimodaliteit te faciliteren en automobilititeit te verminderen.</p> <p>Wat fietsinfrastructuur betreft verwijzen we naar het Vlaams vademecum voor fietsvoorzieningen.</p>	/
35BB	■■■■ ■■■■			<p>Reactie-indiener is tevreden met de aandacht voor blauwgroene verbindingen, het ontharden en vergroenen, het herbestemmen en de aandacht voor ecologie en biodiversiteit.</p> <p>De provincie moet een coördinerende en ondersteunende rol spelen in de opmaak van visieteksten omtrent het planologisch ontharden van open groene ruimte met een harde bestemming.</p> <p>De provincie moet een belangrijke coördinerende rol opnemen in het verhaal van 'de verharder betaalt'.</p>	OR	<p>De strategieën 'offensieve open ruimte', 'samenhangend ecologisch netwerk' en 'van versnippering naar bundeling' zijn inderdaad 3 belangrijke strategieën uit de strategische visie.</p> <p>Wat de coördinerende rol van de provincie betreft hierin:</p> <p>In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' onder het hoofdstuk 'Slecht gelegen activiteiten verplaatsen of ruilen' schrijven we in dat we projectmatig gaan uitzoeken hoe we herlokalisaties kunnen realiseren.</p> <p>De bouwshift is echter een ambitie die door alle overheden moet gedragen worden en waarvoor dus een gezamenlijke aanpak nodig is. Geen enkele overheid kan dit op zijn eentje</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>realiseren maar elke overheid zal op zijn niveau wel een aantal verantwoordelijkheden moeten nemen. Vlaanderen maakt momenteel de nodige regels en instrumenten op om deze bouwshift te realiseren.</p> <p>Wat de visie rond open ruimte en uitwerking ervan betreft: zie ook ALG 5.</p>	
35BB	<p>■■■■</p> <p>■■■■■■■■</p>			<p><u>Gevaren die omgezet moeten worden in kansen:</u></p> <p>- Blz 41: Zuinig ruimtegebruik: meer doen op dezelfde ruimte, maar opletten voor 'overconsumptie' van natuur. Het bijkomend gemiddeld dagelijks ruimtebeslag sterk verminderen: dat is niet ambitieus genoeg geformuleerd.</p> <p>- Blz 42: braakliggende percelen in kernen nieuw leven inblazen: uiteraard is het beter om de gronden in de kernen te gebruiken en te verdichten, maar bijkomende woningen zorgen ook voor meer verkeer. We moeten proberen lintbebouwing tegen te gaan, en blauwgroene corridors door woonwijken te leggen. Goed dat er gedacht wordt aan 'sloop'. Tijdelijk gebruik is prima, alleen mag de toekomst van de grond niet gehypothekeerd worden. (Het stallen van lekkende vrachtwagens op een landbouwgrond bv).</p> <p>- Blz 55: De realisatie van het ecologisch netwerk doorheen de bebouwde ruimte, vergt een creatieve ruimtelijke blik. Daarvoor dient onze 'GruunRantbril'. Maar dan moeten we, zoals GruunRant dat deed in het project GruunRant Onthardt, ontwerpers aanzetten, maar ook de kans geven, om creatief te zijn. Dikwijls wordt dat 'niet verwacht'.</p>	STR VISIE	<p>P.41: Het vooropgestelde ambitieniveau rond de inname van het dagelijks ruimtebeslag is het resultaat van een evenwicht zoeken tussen diverse reacties (de ene reactie vindt het niet ambitieus genoeg; de andere niet realistisch) en de mogelijkheden om hier ook effectief aan te werken vanuit de provincie. Het sterk verminderen van het gemiddeld dagelijks ruimtebeslag is geen geringe ambitie, waar we voluit onze schouders onderzetten.</p> <p>P. 42: Het is inderdaad de bedoeling om buiten de kernen de open ruimte zoveel mogelijk te vrijwaren. Diverse strategieën spelen hierop in. Maar langs de andere kant komen er naar de toekomst toe huishoudens bij. Het is dus ook binnen de kernen belangrijk om op een andere manier met de beschikbare ruimte om te gaan door aan kernversterking en –verdichting te doen.</p> <p>P. 55: Deze suggestie heeft niet rechtstreeks betrekking op de inhoud van het PBRA. De strategie 'samenhangend ecologisch netwerk' is inderdaad, samen met de vorige strategieën en principes een belangrijke basis voor de verdere uitwerking van het provinciaal ruimtelijk beleid.</p> <p>P.58: De strategie 'Ruimtelijke multimodale knopen' moet altijd samen</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>- Blz 58: Ruimtelijke multimodale knopen: mogen geen aanleiding geven tot bijkomend ruimtebeslag door bv het inrichten van 'diensten' (wassalon, garage,...). Als die in de woonkern liggen, gaan mensen er te voet naartoe. Als die buiten de kern liggen, nemen de mensen de auto ernaartoe, of blijven gewoon in hun auto zitten voor het hele traject. Het verbinden door 'hoogwaardige corridors' geeft het risico van nóg meer wegen en lintbebouwing.</p> <p>- Blz. 60: We stellen vast dat de bouw van universiteiten, shoppingcentra, baanwinkels en klinieken bv in groene open ruimte, of langs verbindingswegen, een probleem geeft qua OV-verbindingen, bijkomende mobiliteit, ... en uiteraard ook het verdwijnen van groene open ruimte. Dan zouden we dat ook niet meer moeten toestaan. Dit onderdeel missen we toch in het PBRA.</p> <p>- Blz 62: Levendige kernen: de massale toeloop op shoppingcentra en baanwinkels zorgt voor heel wat leefbaarheidsleed in de omliggende woonkernen. Als we, met bv de 15 minuten wijken, de kernen terug levendig willen maken, zullen we anders moeten omgaan met aanvragen voor shoppingcentra en baanwinkels. Het afleveren van aflopende vergunningen, zou hierin een oplossing kunnen bieden. (Duurzaam locatiebeleid). Dichten van kringlopen: een écht duurzaam idee. Alleen moet dan de overheid strak de hand houden in kandidaten en activiteiten. Wie is daar dan verantwoordelijk voor? En kan dat juridisch wel?</p>		<p>gelezen worden met de overige strategieën en principes. Samen vormen ze een belangrijke basis voor de verdere uitwerking van het provinciaal ruimtelijk beleid. Inzetten op hoogwaardige corridors gaat samen met het inzetten op 'Levendige kernen' en het stimuleren van detailhandel en voorzieningen in de kernen. Dit wordt verder uitgewerkt in het beleidskader 'Levendige kernen', onder het hoofdstuk 'kernversterking' en 'uitdaging detailhandel'.</p> <p>P.60-62: De voorwaarden voor nieuwe hoogdynamische functies wordt verder uitgewerkt in het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'. Nieuwe hoogdynamische activiteiten richten zich op ruimtelijk multimodale knopen.</p> <p>De visie rond baanwinkels en detailhandel wordt verder uitgewerkt in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 50 e.v. en het beleidskader 'Levendige kernen', in het hoofdstuk 'uitdaging: detailhandel'.</p>	
35BB	■■■■ ■■■■■■■■			<p>Verdere verwachtingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het afbakenen van gebieden waar de daling van het ruimtegebruik reeds wordt ingezet. Gruunrant kan hierbij ingezet worden. - Het opstellen van actieplannen voor behouden, versterken en verbinden. - Het wijzigen van ruimtelijke bestemmingen. - Het zoeken naar, en implementeren van, financiële instrumenten, die de onthardingsgolf betaalbaar moeten houden. We denken daarbij bv aan het instrumentendecreet van het BRV, een verhardingstaks, of de verplichting voor 	ALG	<p>Wat betreft het afbakenen van gebieden: De provincie heeft de keuze gemaakt om in het PBRA niet te werken met afbakeningen of selecties. Dit komt omdat we vertrekken van een aantal (ambitieuze) principes en doelstellingen. Op die manier kunnen we in uitvoering op een flexibele en contextgebonden manier omgaan met de uitdagingen die er zich stellen.</p> <p>Wat betreft de vraag rond actieplannen: Zie ook ALG 1.</p> <p>Aanvullend wordt de uitvoering van een provinciaal beleidsplan geregeld via een</p>	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
	<p>■■■■■ ■■■■■ ■■■■■</p>			<p>Er zijn 4 grote elementen die vragen oproepen:</p> <p><u>1. Kerntypering: Is deze in steen gebeiteld?</u></p> <p>Kleine dorpskern = een huishoudenstoename van 0. Dit staat in contradictie met de uitspraak dat er in kernen aan kernverdichting en versterking op maat van de kern moet worden gedaan. Alle geselecteerde Heistse kernen – m.u.v. het stedelijk gebied – vallen onder de selectie ‘kleine dorpskern’ of WUG.</p> <p>Is een verweving van activiteiten en functies in de kern praktisch mogelijk?</p> <p>Worden alle inspanningen vanuit het door de provincie geïnitieerde ‘Veerkrachtige dorpen’ in Heist-op-den-Berg (Schriek, Heist-Goor) niet teniet gedaan door de selectie als ‘kleine dorpskern’? Een aanpak op maat van een individuele kern is nodig, eerder dan een theoretische classificering waarbij kernen in typering vallen die wringen met de specifieke context van die kern.</p> <p>Reactie-indiener is niet akkoord met de typering van Heist-Goor als ‘kleine dorpskern’. De Delhaize winkel moet binnen deze kern gerekend worden. Bovendien gaat de typering ook in tegen het project i.k.v. ‘Veerkrachtige dorpen’.</p> <p>Heist-op-den-Berg kent 5 hoofddorpen. Pijpelheide is een gehucht van Booischot. Momenteel overvleugelt de afbakening van het gehucht Pijpelheide de afbakeningen van elk van deze 5 hoofddorpen hetgeen niet logisch is. Het is onduidelijk waarom bij Pijpelheide zo goed als al het bebouwde weefsel wordt meegenomen, terwijl bij Schriek en Heist-Goor enkel het absolute centrum wordt meegenomen. Ook de omgeving van station Booischot wordt bij Pijpelheide gerekend en niet bij Booischot. Dit is niet correct.</p> <p>De keuze in methodologie van afbakening en typering van de kernen is zeer bepalend, maar onvoldoende transparant en wordt in vraag gesteld.</p>		<p>Het woonprogramma op regionaal schaalniveau wordt opgemaakt zodat op dit op provinciale schaal kan opgevolgd en gemonitord worden. Deze is gebaseerd op de prognosecijfers van Statistiek Vlaanderen. Diezelfde statistieken tonen aan dat er vandaag nog steeds veel meer gezinnen (en dus ook woningen) bijkomen in (kleine) kernen met minder voorzieningen en bereikbaarheid. De provinciale ambitie is om de bijkomende gezinnen (en woningen) in de eerste plaats te voorzien in de stedelijke kernen. Zoals ook op p. 97 aangegeven staat is het dus nodig om een herverdeling van de bijkomende gezinnen/woningen te maken in de richting van de stedelijke kernen en de strategische dorpskernen. . Natuurlijk ook altijd met aandacht voor kwaliteit, publieke ruimte, groen, ... Zonder te veralgemenen voor alle stedelijke kernen, weten we dat verschillende steden (bv. Mechelen) deze ambitie mee onderschrijven en hun schouders zetten om op een kwalitatieve manier een kernversterking en verdichting te doen.</p> <p>Voor wat de verweving betreft: verweving van functies is steeds mogelijk, maar moet op maat van elke kern bekeken worden. Dit staat verder uitgewerkt in beleidskader ‘Levendige kernen’, p. 22-24. Onder verweving kan ook verstaan worden: verweving met energiestromen, met recreatie, ...</p> <p>Voor wat betreft de ‘Veerkrachtige dorpen’: Met Veerkrachtige Dorpen ondersteunen wij inwoners en lokaal bestuur om samen hun dorp veerkrachtiger te maken. Zo willen we de kracht van een dorpsgemeenschap (inwoners, middenveld, gemeentebestuur) vergroten om zelf met gezamenlijke uitdagingen om te gaan. In het Beleidsplan Ruimte zetten we onder meer</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>in op kernversterking, kwaliteit en op maat van de kern. Ons inziens zijn beide insteken complementair en zelfs inhoudelijk inpasbaar. Het gezamenlijk werken aan uitdagingen in een dorp, kan in kleine kernen zonder grote groei of bijkomend ruimtebeslag. Voor nieuwe trajecten 'veerkrachtige dorpen' starten we ook steeds vanuit het bestaande provinciaal beleid, waarvan het PBRA deel van uitmaakt.</p> <p>Voor wat betreft het niet akkoord gaan met de kerntypering: Zie ALG 22 en 17BB</p> <p>Wat de afbakening van de kernen betreft: zie ALG 23.</p> <p>De methodiek van de kerntypering staat uitgewerkt in bijlage 1 van het beleidskader 'Levendige kernen'. De drempelwaarden werden bepaald op basis van bereedeneerde afwegingen en terreinkennis. De data zijn terug te vinden in de voorbereidende onderzoeken van het Beleidsplan Ruimte (zie www.provincieantwerpen.be/beleidsplanruimte) of kunnen opgevraagd worden door gemeenten).</p> <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd worden, zonder dat deze onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p><i>"Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...)</i></p> <p><i>De onderzoeksrapporten geven een overzicht van het onderzoek en uitkomsten van het participatietraject die ten grondslag liggen aan de gemaakte beleidskeuzes. Het beschikbaar onderzoek vervangt</i></p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p><i>als het ware het informatief gedeelte van een structuurplan maar zal omwille van hanteerbaarheid en het voortschrijdend inzicht slechts middels een beknopt overzicht of verwijzingen in het beleidsplan zelf opgenomen worden.”</i></p> <p>(Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9)</p>	
36BB	<p>■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■</p>			<p><u>2. Er is geïnvesteerd in WUG Heist-Goor en collega heeft geïnvesteerd in WUG Booischoot: Waar is rechtszekerheid?</u></p> <p>Reactie-indiener is niet akkoord met de visie uit het PBRA dat WUG niet aangesneden mogen worden en zouden moeten herbestemd worden naar open ruimte. Sociale huisvestingsmaatschappijen hebben in het verleden veel WUG aangekocht om deze te ontwikkelen voor sociale woningbouw en konden beroep doen op de afwijkingsmogelijkheid van art. 5.6.6, §1 VCRO (afwijking van GRS). Deze afwijkingsmogelijkheid wordt niet voorzien voor beleidsplanning. Vergunningsaanvragen van sociale huisvestingsmaatschappijen kunnen bijgevolg door de deputatie in graad van beroep negatief beoordeeld worden. Wat met reeds geïnvesteerde middelen?</p> <p>Blijft de mogelijkheid tot realisatie van projecten van sociale en bescheiden woningen door sociale huisvestingsmaatschappijen op gronden in WUG, die op 31 maart 2021 eigendom waren van deze maatschappijen, verzekerd na de definitieve goedkeuring van het PBRA?</p> <p>Wat gebeurt er in de andere provincies? Ontstaat zo geen ongelijke behandeling van de sociale huisvestingsmaatschappijen die in de ene provincie in WUG wel verder kunnen aansnijden op basis van afwijking van een structuurplan, maar in de andere niet meer aangezien de afwijking op basis van een beleidsplan niet voorzien is bij toepassing van de VCRO?</p>	WON	<p>Wat de visie inzake bouwmogelijkheden in WUG betreft: zie ALG 30.</p> <p>Vanuit het ruimtelijk planningsbeleid wordt geen onderscheid gemaakt of een woning sociaal is of niet, of van wie de grond is. Eventuele uitzonderingen voor sociale huisvestingsmaatschappijen zal op Vlaams niveau bepaald moeten worden (in het decreet woonreservegebieden), net om uniformiteit tussen provincies te behouden.</p> <p>Wat de behandeling in diverse provincies verder betreft: alle provincies zijn reeds gestart met de opmaak van een provinciaal beleidsplan ruimte. 4 van de 5 provincies zitten reeds in fase openbaar onderzoek of in de fase erna.</p> <p>Ruimtelijk zullen er natuurlijk altijd differentiaties en accentverschillen zijn in het ruimtelijk beleid per provincie. We gaan immers uit van elk onze eigenheid (net zoals dit geldt voor gemeenten). In de actielijnen op p. 34 van het beleidskader 'Levendige kernen' werd reeds ingeschreven om verder in gesprek te blijven gaan met onze buurprovincies om een uniform verhaal over de provinciegrenzen heen te realiseren.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
36BB	[REDACTED]			<p>3. Er ontbreekt in het beleidsplan een visie op sociaal wonen.</p> <p>Er gaat geen ruimte meer zijn voor sociale woningbouw.</p> <p>Voor de regionale woonmarkt Heist-op-den-Berg wordt het huidig aantal huishoudens dat bij "Dorpskern Klein" hoort op 1675 gezet. Dit stemt niet overeen met de realiteit.</p> <p>Is er binnen de ontvangende woonmarkten nog voldoende resterend aanbod te realiseren? Wat is de visie van de provincie op sociaal wonen? Welke rol ziet de provincie voor zichzelf weggelegd in het ondersteunen van sociale huisvestingsmaatschappijen: procesmatig, financieel?</p> <p>In het licht van het in opmaak zijnde Bindend Sociaal Objectief, dient erop gewezen te worden dat de sociale huisvesting de ruimte dient te hebben om haar doel van sociaal wonen te kunnen realiseren.</p> <p>Met het PBRA wordt het bereiken van een nieuw Bindend Sociaal Objectief onmogelijk gemaakt.</p>	WON	<p>Wat het ontbreken van een visie op sociaal wonen betreft:</p> <p>De richtcijfers voor de regionale woonmarkten zijn opgemaakt op basis van de prognoses van Statistiek Vlaanderen. Het opvangen van bijkomende huishoudens dient te gebeuren in alle segmenten van de woningmarkt, dus ook in sociale huisvesting.</p> <p>De provincie ziet sociaal wonen als een onmisbaar segment van de woningmarkt en wenst de ontwikkeling van sociale huisvesting te ondersteunen waar ze kan. Bij bovenlokale samenwerkingen kan procesmatige ondersteuning geboden worden via de subsidiekanalen van de provinciale Dienst Wonen. (bijv. projectsubsidie). Er is geen piste voor structurele financiële ondersteuning van woonmaatschappijen door de provincie. Woonmaatschappijen worden ondersteund door Vlaamse Overheid, niet door provincies.</p> <p>Het Bindend Sociaal Objectief (BSO) wordt door het Vlaams Gewest opgemaakt. Tegelijkertijd wil de Vlaamse Overheid werk maken van de bouwshift en slecht gelegen locaties niet laten ontwikkelen. De principes van het PBRA zijn een doorvertaling daarvan. In de eerste plaats is het dus aan het Vlaams niveau om het bereiken van het BSO mogelijk te maken en een oplossing te vinden voor de afweging tussen het aansnijden van open ruimte en realiseren van sociale huisvesting.</p>	<p>Strategische visie:</p> <p>- P 62: de zin: "<i>De toegang tot voldoende ... woonaanbod zijn cruciaal.</i>" veranderen in "<i>De toegang tot voldoende, nabij gelegen openbaar groen, gepaste zorg, ontmoetingsplekken, basisvoorzieningen, kwalitatieve publieke ruimte voor voetgangers en fietsers en een divers en betaalbaar woonaanbod zijn cruciaal.</i>"</p> <p>In beleidskader Levendige kernen:</p> <p>- p. 14, aan de lijst toevoegen: "<i>het inzetten op een divers, sociaal of betaalbaar woonaanbod</i>"</p> <p>- P.15 Voor de zin "Levendige kernen zijn boeiende kernen vol beleving" de volgende zin toevoegen: "<i>De ontwikkeling van kernen moet blijvend ruimte bieden aan diverse en betaalbare woonmogelijkheden.</i>"</p>
36BB	[REDACTED]			<p>4. De schrapping van het WUG Heist-Goor, dat aan een uitgeruste weg ligt, kort tegen het centrum, maakt het onmogelijk om nog sociale woningen te realiseren op een centraal gunstige ligging.</p> <p>Sociale huisvestingsmaatschappijen hebben reeds veel WUG verworven. Door deze nu voor bebouwing</p>	WON	<p>Zie ALG 2, ALG 7, ALG 27 en ALG 30.</p> <p>Het aanduiden van onderdelen uit de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen volgt een eigen procedure waarbij enkel het advies van de</p>	<p>ALG 27</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>te schrappen, gaan deze investeringen verloren. Hoe gaat men dit compenseren? Het schrappen van deze gebieden hypothekeert de mogelijkheden voor huisvestingsmaatschappijen en sluit mensen uit die nood hebben aan een sociale woning dicht bij het centrum van een dorpskern. De schrappingen zijn te fel gefocust op theorie. Er wordt niet gekeken naar de specifieke context van een individueel WUG. Sommige WUG's liggen goed (kernversterkend + soms maken ze kern af), zie bv. Heist-Goor. Er wordt gevraagd een kwalitatieve beoordeling minimaal op gelijke hoogte te plaatsen als de kwantitatieve kerntypering bij de afweging i.v.m. het al dan niet ontwikkelbaar houden van een WUG. Zoniet, dan wordt het onmogelijk om nog sociale woningen te realiseren op een centraal gunstige ligging.</p> <p>Reactie-indiener is niet akkoord met de schrapping van het WUG Heist-Goor. Als men dit schrapt, wordt de kern van Heist-Goor helemaal scheefgetrokken en doormidden gesneden. De ontwikkeling van dit gebied zou deel uitmaken van het RUP Heist-Goor.</p> <p>Het is vreemd dat de schrappingen uit het GRS geen deel vormen van de stukken van het openbaar onderzoek.</p>		<p>gemeenteraad moet worden ingewonnen en dat dus geen deel uitmaakt van het openbaar onderzoek.</p> <p>VCRO, artikel 2.1.8 stelt: <i>"Bij de definitieve vaststelling van beleidskaders kan de provincieraad onderdelen van gemeentelijke beleidskaders omschrijven of aanduiden die niet meer geldig zijn. De provincieraad wint hiervoor het advies in van de betrokken gemeenteraad."</i></p>	
37BB	■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■	■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■	<p>Reactie d.d. 13.03.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023</p>				
37BB	■■■■ ■■■■			<p>Voorwaardelijk gunstig advies.</p> <p>Trends en uitdagingen. Hier wordt terecht verwezen naar een gevarieerd aanbod aan sportieve en recreatieve activiteiten.</p>	DIV	Hier nemen we akte van.	/
37BB	■■■■ ■■■■			<p>Voorzieningen Het is belangrijk dat er in de nabijheid van de woonkern voldoende ruimte is voor zowel de georganiseerde sporter als voor de anders- of niet georganiseerde sporter of recreant.</p>	KERN	De provincie onderschrijft de opmerking en ziet sport en recreatie als één van de te verweven functies in kernversterkend beleid.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
37BB	■■■■ ■■■■			<p>Ruimtebehoevende sporten</p> <p>Er zijn ook sporttakken die omwille van hun eigenschappen geen plaats hebben in de nabijheid van woonkernen en zich meestal situeren in het open ruimte gebied (bv. golf, watersporten, geluidsproducerende sporten, paardensport, luchtsporten). Deze staan onder druk wegens een tekort aan ruimte. Voor deze sporten is ook aandacht nodig. Dit vergt vaak een gedifferentieerder/gespecialiseerde aanpak. Voor watersporten is er een specifieke behoefte aan watervlakken. Een multimodale ontsluiting is voor deze ruimtebehoevende sporten niet altijd volledig realiseerbaar.</p>	DIV	Zie ALG 6 .	/
37BB	■■■■ ■■■■			<p>Ruimtelijk rendement</p> <p>Niet enkel de zachte recreatievormen maar ook de "ruimtebehoevende sporten" kunnen vaak perfect verweven worden, bv. modelluchtvaart in agrarisch gebied, watersport in natuurgebied of industriegebied (bv. bufferbekkens), het tijdelijk gebruik maken van braakliggende terreinen in industriegebied voor geluidsproducerende sporten,... Verweving kan ook interessant zijn in de bebouwde ruimte, bv. recreatie (niet alleen luidruchtige) in oude, industriële loodsen. Dergelijke projecten bieden een meerwaarde voor zowel de werknemers in de buurt als voor de omwonenden en hebben een positieve invloed op de sociale cohesie.</p>	DIV	Deze opmerking is terecht. De tekst wordt aangevuld.	Beleidskader 'Levendige kernen', p. 23, aanpassen: Verweving in de kern kan tussen alle functies (bv. wonen en werken, maar ook combinaties met ruimtebehoevende sporten , recreatie, landbouw, water en natuur)
37BB	■■■■ ■■■■			<p>Herverdelen van ontwikkelingsmogelijkheden</p> <p>Recreatiegebied dat herbestemd wordt, moet in aanmerking kunnen komen voor (latere) planologische compensaties.</p>	BOU WSH	<p>Op dit moment is in het PBRA nog geen beleid uitgewerkt rond recreatie. Het is op dit moment dus niet eenduidig duidelijk of dit van toepassing is.</p> <p>Het zomaar bijkomend aansnijden van open ruimte voor harde functies is echter (maatschappelijk) niet zo evident meer omwille van de doelstellingen rond de bouwshift.</p> <p>Zie ALG 6.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
38BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 10.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023				
38BB	■■■■■			Het abstractieniveau van de ruimtelijke beleidsplannen tussen de provincies onderling verschilt sterk. Een hoog abstractieniveau maakt het minder makkelijk om bij de verdere operationalisering en doorvertaling naar de lokale besturen voldoende sturend te kunnen zijn om de ambities waar te maken.	ALG	Zie ALG 1 . Er bestaat op dit ogenblik bovendien nog geen uitvoeringsbesluit dat de inhoud van een beleidskader vastlegt : <i>"In opvolging van het SARO-advies wordt wel decretaal ingeschreven dat de Vlaamse Regering de inhoud van beleidskaders nader kan regelen. Dergelijke bepalingen m.b.t. een facultatief (dus niet verplicht) uitvoeringsbesluit laat toe om, voor zoveel als nodig, en allicht op basis van de eerste ervaringen met de vernieuwing, de inhoudsbepaling van de beleidskaders te concretiseren."</i> (Parl.St.VI.Parl, 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 10)	ALG 1
38BB	■■■■■			Beleidskader 'Levendige kernen' Het omzetten van het verwevingsprincipe is in de praktijk niet evident. VLAIO heeft in het verleden een verwevingstoolbox uitgewerkt. Deze zal beschikbaar worden gesteld via de VLAIO-website. Ook worden er door VLAIO collectieve leertrajecten opgestart om te werken aan een bedrijvige kern waarin het aspect verweving aan bod komt. Het begrip kernwinkelgebied is geografisch meestal zeer beperkt (enkele straten en pleinen), terwijl de levendige kernen of bedrijvige kernen geografisch ruimer kunnen zijn en niet per se hoeven te bestaan uit straten met winkels, horeca, diensten e.a. op de gelijkvloerse verdieping. Het provinciale streven naar een maximaal behoud van de economische invulling en herontwikkeling met nieuwe bedrijvigheid als uitgangspunt is hierbij dan ook cruciaal. Hiervoor dient een robuust (gemeentelijk) planningskader aanwezig te zijn	VERW BEDR	Wat betreft de verwevingstoolbox en leertrajecten. De provincie neemt hier akte van en werkt complementair aan de acties die Vlaio opzet over verweving. Het klopt inderdaad dat de levendige kern en bedrijvigheid in de kern ruimer zijn dan het kernwinkelgebied. Wat betreft herontwikkeling naar wonen zie ALG 19 . Wat betreft het voorbehouden van bedrijventerrein voor niet-verweefbare bedrijven en KMO-units. De provincie is zich zeer bewust van de effecten die deze ontwikkelingen veroorzaken en zet mee de schouders onder het tegengaan ervan. zie ALG 16 en ALG 20 .	ALG 19

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>zodat een herontwikkeling naar wonen uit louter financiële overwegingen kan worden tegen gehouden.</p> <p>VLAIO is van mening dat 'functionele bedrijventerreinen' moeten voorbehouden worden voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Dit houdt in dat er een standpunt moet ingenomen worden t.o.v. de KMO-units die op deze bedrijventerreinen als paddestoelen uit de grond schieten. Deze kleinschalige KMO-units trekken voornamelijk verweefbare bedrijvigheid aan.</p>			
38BB	■■■■■			<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten'</p> <p>Er wordt gesteld dat er in de provincie Antwerpen nog een groot juridisch aanbod is aan onbebouwde percelen in harde bestemmingen. Dit dient genuanceerd te worden voor onbebouwde percelen op bedrijventerreinen. Zeker in de ruime omgeving van de stad Antwerpen merkt VLAIO een tekort. In de Kempen komen er op korte en/of middenlange termijn nog enkele ontwikkelingen van bedrijventerreinen aan. Rekening houdend met dit tekort zijn de principes 'de juiste functie op de juiste plek' en 'behoud van ruimte niet van plek' cruciaal. De praktische realisatie is echter niet evident. Een robuust en sturend beleidskader én een bijhorend (financieel) instrumentarium is noodzakelijk.</p> <p>Er moet zo concreet mogelijk gedefinieerd worden wat slecht gelegen bedrijventerreinen zijn. Indien dit niet mogelijk of wenselijk is, zouden minimaal de criteria moeten opgenomen worden waarin dit wordt afgetoetst of welke geplande inventarisatieoefeningen hier verder invulling gaan geven.</p> <p>De provincie vraagt om het wetgevend kader rond de Brownfields te herzien i.f.v. het hergebruik van bestaande landbouwinfrastructuur. Echter richt het Brownfieldconvenantendecreet zich eerder op economische (niet landbouw) herontwikkeling van verwaarloosde en onderbenutte gronden waarop meestal een probleem van bodemverontreiniging aanwezig is. Er wordt voor de herontwikkeling van de bestaande landbouwinfrastructuur dan ook beter</p>	BOU WSH BEDR DH VERW	<p>Met betrekking tot het juridisch aanbod van onbebouwde percelen op bedrijventerreinen.</p> <p>De provincie neemt hier akte.</p> <p>Het hoofdstuk bedrijvigheid (inclusief bijhorende acties) uit het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' vanaf p.44 is volledig gewijd aan deze problematiek. Zie ook ALG 9.</p> <p>Met betrekking tot slecht gelegen bedrijventerreinen: of iets goed of slecht gelegen is, is sterk contextgebonden en een combinatie van omgevings- en bedrijfsfactoren die moeilijk in een limitatieve lijst en toekomstgericht te vatten zijn. De plannende overheid moet die afweging maken. De visie rond wat onder goed en slecht gelegen wordt verstaan, werd uitgewerkt in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' onder "De juiste functie op de juiste plek" met een specifiek hoofdstuk voor bedrijvigheid (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 31 e.v. en p. 44 e.v.)</p> <p>Zie ook 31BB13BB.</p> <p>Wat betreft de brownfieldconvenanten: Art. 2 van het Decreet betreffende de Brownfieldconvenanten d.d.30.03.2017</p>	<p>31BB</p> <p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 56, aanpassen 2^e actielijn: "De provincie Antwerpen verzamelt cases waarbij in praktijk blijkt dat bovenvermeld ruimtelijk detailhandelsbeleid niet uitvoerbaar is, en onderzoekt of en hoe deze hindernissen kunnen worden weggewerkt."</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>een andere term gehanteerd dan 'brownfield'. VLAIO is van mening dat de herontwikkeling van bestaande landbouwinfrastructuur niet onder het toepassingsgebied van het Brownfieldconvenantendecreet valt. Het beperken van inname van greenfields door nieuwe grote landbouwbedrijven moet o.a. via de (omgevings)vergunning geregeld worden. Een 'convenant' met de eigenaars over wat er wel/niet kan en eventueel welke 'compensaties' daartegenover staan, is wel een goed idee. Maar het gebruik van dergelijke convenanten hangt niet af van het Brownfieldconvenantendecreet.</p> <p>De uitgangspunten 'het juiste bedrijf op de juiste plek' en 'behoud van ruimte en niet van plek' impliceren een uitdovingsscenario. Dit is in sommige gevallen zeker te verantwoorden, maar gezien de impact en financiële implicaties is dit een instrument dat genuanceerd moet ingezet worden. Het blijft aangewezen om te verduidelijken wat verstaan moet worden onder 'slecht gelegen' bedrijventerrein. Hetzelfde geldt voor verouderde bedrijventerreinen die geherstructureerd moeten worden, om welke terreinen gaat het en wat vormt de werkagenda? Het is belangrijk om te bepalen welke instrumenten hieraan gekoppeld worden.</p> <p>Bij het behoud van ruimte wordt er maximaal ingezet op de bestaande, goed gelegen economische ruimte. Hier dient zeker ook rekening gehouden te worden met de sites die door het VLAIO als potentiële toplocatie werden geïdentificeerd.</p> <p>Ook het inzetten in de kern op verweefbare bedrijvigheid zodat de bedrijventerreinen maximaal kunnen gevrijwaard worden voor bedrijvigheid die niet of moeilijk combineerbaar is met wonen komt in dit beleidskader naar voor. VLAIO onderschrijft hierbij het belang om grote kavels te vrijwaren voor grootschalige ruimtevragers en het voorbehouden van kavels van specifieke vestigingsmilieus (bevaarbare waterlopen, het spoor, ...) voor bedrijven die belang hechten aan dat specifieke vestigingsmilieu. Ook de problematische ruimtevragers mogen niet vergeten worden. De</p>		<p>bepaalt dat onder een brownfield moet begrepen worden :</p> <p><i>een geheel van verwaarloosde of onderbenutte gronden die zodanig zijn aangetast, dat zij kennelijk slechts gebruikt of opnieuw gebruikt kunnen worden door middel van structurele maatregelen.</i></p> <p>Het is in elk geval mogelijk dat de provincie suggesties doet naar aanpassingen van regelgeving.</p> <p>De decreetgever kan dan vervolgens bepalen of het bestaande decreet kan/moet worden aangepast, dan wel of er een nieuw decreet – met gebruik van een eigen begrippenkader – noodzakelijk is. Hierover doet het PBRA geen uitspraken.</p> <p>Met betrekking tot financiële haalbaarheid en het verplaatsen van bedrijven, zie ALG 16 en ALG 9. Op heel wat bedrijventerreinen zijn er reeds KMO's aanwezig.</p> <p>Met betrekking tot het DIHB (integraal handelsvestigingsbeleid): De visie rond detailhandel in het PBRA stemt overeen met de doelstellingen van het DIHB.</p> <p>Met betrekking tot financiële impact van behoud van ruimte, niet van plek</p> <p>De provincie neemt akte van de bezorgdheid rond de uitdoofscenario's. Zoals hierboven aangehaald, is het bepalen van goed of slecht gelegen contextspecifiek. Een aantal instrumenten die daarbij komen kijken liggen buiten de opmaak van dit beleidsplan. Zie ook ALG 9.</p> <p>Met betrekking tot de toplocaties</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>provincie moet hier een rol spelen t.a.v. de lokale besturen.</p> <p>De opstart van een economisch ruimtemanagement om een zicht te krijgen op het bovenlokaal vraag en aanbod, het monitoren van ruimte voor bedrijvigheid en het opzetten van een netwerk van publieke actoren voor het beheer op bedrijventerreinen (als hefboom naar een betere benutting) zijn belangrijke instrumenten, waarbij VLAIO ondersteuning kan bieden.</p> <p>VLAIO erkent de provinciale oefening inzake geclusterde detailhandelszaken langs steenwegen en de ontwikkelingsmogelijkheden op deze locaties, maar vraagt deze oefening af te stemmen op het Vlaams beleidskader rond integraal handelsvestigingsbeleid.</p> <p>Het actiepunt rond het wegwerken van hindernissen in het ruimtelijk detailhandelsbeleid is een vaag actiepunt. Welke hindernissen moeten weggewerkt worden en op welke manier?</p>		<p>We nemen akte van de studie toplocaties voor het bepalen van goed gelegen bedrijventerreinen.</p> <p>We nemen akte van de rol die VLAIO ons toedeelt voor de inzet op verweven werklocatie en specifieke vestigingsmilieus, alsook voor het opstarten van een economisch ruimtemanagement zoals bepaald in Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 46.</p> <p>We nemen akte van de mogelijkheid dat VLAIO de provincie ondersteuning kan bieden.</p> <p>Met betrekking tot het DIHB (integraal handelsvestigingsbeleid): De visie rond detailhandel in het PBRA stemt overeen met de doelstellingen van het DIHB.</p> <p>Met betrekking tot hindernissen in het detailhandelsbeleid: De hindernissen zijn ruim te interpreteren. Dit kan op juridisch vlak, ruimtelijk vlak en financieel vlak zijn. Het is niet zinvol om dit verder te specificeren, aangezien dit ook deels casegebonden zal zijn. Dit passen we ook aan in het betreffende actiepunt.</p>	
38BB	■■■■■			<p>Beleidskader 'sterke netwerken'</p> <p>Niet alle hoogdynamische functies zijn momenteel gelegen op multimodale knooppunten. Voor vele bedrijven is de realiteit dat dit niet relevant of mogelijk is, gezien de aard van hun activiteiten en bedrijfsvoering. Het verplaatsen van bestaande bedrijven naar deze knooppunten is financieel een zeer zware inspanning. Ook voor het grote aantal bedrijven dat hier niet aan voldoet maar wel als</p>	RMK KOMP	<p>Wat betreft het ruimtekompas: Het klopt dat het ruimtekompas theoretisch wordt benaderd. Dit omdat het ruimtekompas een objectieve tool moet zijn en daarom ook moet gebaseerd zijn op objectieve data.</p> <p>Het ruimtekompas is een tool die een weergave geeft van objectieve data. Het ruimtekompas kan gebruikt worden om</p>	31BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>hoogdynamisch kan worden geklasseerd, moet een toekomstperspectief geboden worden gericht op bestendinging en (beperkte) uitbreiding.</p> <p>M.b.t. het provinciaal ruimtekompas-model. Dit wordt zeer theoretisch benaderd. De effectieve consequenties van de indeling in een bepaald niveau zijn onduidelijk. Er wordt verwezen naar "ontwikkelingskansen", maar wat deze ontwikkelingskansen zijn wordt niet geduid. VLAIO mist een aantal bovenlokale beslispunten.</p>		<p>een objectief inzicht te krijgen in de eigenheid en het functioneren van goed gelegen plekken</p> <p>Het is de bedoeling dat je op basis van het ruimtekompas een verdere afweging kunt maken.</p> <p>Op p. 15 van het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' wordt het volgende benadrukt:</p> <p><i>"Deze instrumenten kunnen gebruikt worden bij afwegingen rond een goed gelegen locatie voor toekomstige (hoog) dynamische ontwikkelingen. Zulke afwegingen mogen echter niet uitsluitend op basis van deze instrumenten worden genomen, aangezien niet alle argumenten in cijfers uit te drukken zijn."</i></p> <p>Zie ook ALG 11.</p> <p>Wat betreft de ontwikkelingskansen: We nemen bewust geen meer gedetailleerde ontwikkelingsperspectieven op per (type) ruimtelijke multimodale knoop. Het is namelijk zo dat we nieuwe hoogdynamische functies op ruimtelijke multimodale knopen willen stimuleren. We vertrekken niet van een vaststaande selectie van ruimtelijke multimodale knopen, maar van het principe dat functies die veel verkeer met zich meebrengen, best ontwikkeld worden op die locaties die op verschillende manieren bereikbaar zijn. Niet elke locatie die in principe een ruimtelijke multimodale knoop is, hoeft daarom ontwikkeld te worden. Er zijn namelijk nog een heleboel andere parameters die de wenselijkheid van een ontwikkeling bepalen.</p> <p>Zie ook 31BB14BB.</p> <p>Met betrekking tot financiële haalbaarheid en het verplaatsen van bedrijven, zie ALG 16 en ALG 9. Op heel wat</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						bedrijventerreinen zijn er reeds KMO's aanwezig.	
39BB	[REDACTED]		Reactie d.d. 12.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023				
39BB	[REDACTED]			Reactie-indieners hebben op 4 juli 1990 percelen bouwland geërfd van hun ouders. Het betreft de percelen (G7g, G7h en G7k) gelegen te Wuustwezel aan de Schaapsdijk. Door het gewestplan Turnhout d.d. 30.09.1977 wijzigde de bestemming (bouwland) naar landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Dit zonder verwittiging en zonder betaling van planschade. De percelen zijn gelegen rechts van een verharde wegeis met alle nutsvoorzieningen. Er wordt al meer dan 50jaar geen landbouwactiviteit uitgevoerd aangezien de percelen daarvoor niet geschikt is (droogte en schaduw). Er wordt een herbestemming naar woongebied gevraagd. De omvorming van deze percelen naar woonzone past – gelet op ligging van dit perceel - binnen de principes van het PBRA (opvang bijkomende huishoudens en kernversterking + zuinig ruimtegebruik). Ondergeschikt wordt er een planschadevergoeding gevraagd. Deze werd destijds niet toegekend en de herbestemming werd niet meegedeeld.	WON	Zie 33BB .	/
40BB	[REDACTED]	[REDACTED]	Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
	[REDACTED]	[REDACTED]					
40BB	[REDACTED]			<p>Algemeen</p> <p>Er wordt vastgesteld dat het ontwerp PBRA bepalingen bevat die de indruk wekken rechtstreekse doorwerking te krijgen op vergunningenniveau of een mogelijk aangrijppunt vormen voor de opmaak van stedenbouwkundige voorschriften.</p>	ALG	<p>Zie ALG 2.</p> <p>In het beleidskader 'Levendige kernen' wordt steeds verwezen naar ruimtelijke projecten (RUP's, verordeningen, ...) behalve in de laatste actielijn, p. 34; Dit zal aangepast worden.</p> <p>Op p. 11 van het Beleidskader Levendige kernen wordt bovendien ook aangegeven dat de inhoud van dit Beleidskader betrekking heeft op planningsprocessen (niet op vergunningen):</p> <p><i>"We gebruiken de inhoud van dit beleidskader als basis bij het adviseren van gemeentelijke planningsprocessen. Het biedt een referentiekader voor gemeentebesturen. We vragen dat gemeenten mee hun schouders zetten onder de gemeenschappelijke ambitie en de inhoud van dit beleidskader, zodat we samen naar oplossingen kunnen zoeken, op maat van elk gebied."</i></p> <p>Het betreft algemene ontwikkelingsperspectieven per kerntype die verder moeten worden verankerd in ruimtelijke uitvoeringsplannen.</p>	<p>Beleidskader 'Levendige kernen'</p> <ul style="list-style-type: none"> - p. 34, laatste actielijn: 'vergunningen,' schrappen in de zin: "kernen af te bakenen in het gemeentelijk Beleidsplan Ruimte zodat dit mee kan genomen worden in de afweging van RUP's en vergunningen, als motieven van goede ruimtelijke ordening." - P.51 zin weglatenaanpassen: "Voor verouderde en vervallen woningen zonder erfgoedwaarde, die zich bevinden op slecht gelegen locaties buiten de kernen, is de ruimtelijke visie om deze beter kunnen beter niet meer verbouwd, maar af te breken afgebroken worden verouderde woningen op slecht gelegen locaties buiten de kernen kunnen beter niet meer verbouwd, maar afgebroken worden."

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>Op p. 51 van het beleidskader 'Levendige kernen' wordt bij de visie buiten de kernen wel-gesproken over afbraak. Zolang de vigerende wetgeving bestaat, behouden de zonevreemde woningen en de niet vervallen verkavelingen hun rechten. Dat hoeft echter geen argument te zijn om de vooropgestelde ruimtelijke visie, waarnaar in de toekomst wordt toegewerkt, niet verder op te nemen. Daarom stellen we voor om de inhoudelijke visie te behouden, maar de tekst te verduidelijken zodat het duidelijk is dat het om een ruimtelijke visie gaat en geen uitspraak betreft op vergunningenniveau. Dit kan de indruk wekken dat het beleidsplan rechtstreeks doorwerkt naar vergunningenniveau. Daarom stellen we voor om de inhoudelijke visie te behouden, maar de verwijzing naar verbouwing en afbraak te schrappen.</p>	
40BB	[REDACTED]			<p>Beleidskader 'Levendige kernen'</p> <p>Het cascadesysteem bevat een expliciet en impliciet bouwverbod in bepaalde kernen en vereist een "kwantitatieve en kwalitatieve motivering" voor sommige ontwikkelingen. Zowel het cascadesysteem als het bouwverbod richten zich rechtstreeks op de vergunningverlening en gaan veel verder dan wat op dit vlak is toegelaten binnen de beleidsplanning.</p> <p>Het beleidskader overstijgt bovendien de provinciale bevoegdheid en leidt tot een uitholling van de gemeentelijke autonomie op vlak van het lokaal woonbeleid hetgeen strijdig is met de bevoegdheidsregels voor de ruimtelijke beleidsplanning.</p>	ALG WON	<p>Wat betreft de doorwerking naar de vergunningen: zie ALG 2.</p> <p>Wat betreft het overschrijden van de provinciale bevoegdheid inzake woonbeleid: zie ALG 27.</p> <p>Er wordt met de beleidsplannen niet afgestapt van het subsidiariteitsbeginsel zoals bepaald in art. 2.1.1§3 VCRO. In overeenstemming hiermee bevat het beleidskader Levendige Kernen op vlak van wonen en kernen heel wat voorstellen naar de gemeente toe, en wordt aangegeven dat de provincie de gemeente wil ondersteunen. Het zijn de gemeenten die het lokaal woonbeleid vormgeven.</p> <p>Net zoals bij de kerntypering gaat het bij de uitwerking van de ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen om een provinciale</p>	<p>Beleidskader 'Levendige kernen':</p> <p>- P. 49: 1^e paragraaf toevoegen "als aanzet voor de verdere uitwerking door gemeenten en/of binnen een samenwerkingstraject" in de zin: "Om deze redenen ziet de provincie volgende ontwikkelingsperspectieven ...:"</p> <p>ALG 27</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>aanzet die zal gebruikt worden bij en verankerd in de provinciale ruimtelijke planningsprojecten en waarbij gevraagd wordt aan gemeenten om hier verder mee aan de slag te gaan. Dit staat reeds op p. 47, maar kan expliciet bij de ontwikkelingsperspectieven van niet-stedelijke kernen nogmaals herhaald worden.</p>	
40BB	[REDACTED]			<p>Geen kader voor vergunningverlening Volgens het cascadesysteem is nieuwe woonontwikkeling 'niet wenselijk' in bepaalde gebieden. Er wordt niet verduidelijkt wat onder 'niet wenselijk' moet worden verstaan. Het beleidskader voorziet in deze afweging geen mogelijkheid tot 'kwantitatieve en kwalitatieve motivering'. Er is dus geen mogelijkheid om tot een wel 'wenselijke' ontwikkeling van woongelegenheden te komen. Dit impliceert een bouwverbod. Het bouwverbod (in se een bestemmingswijziging) kan in geen geval rechtstreeks doorwerken op vergunningenniveau, bv. als BGO. Het enige instrument dat een bouwverbod kan doorvoeren is een RUP met de daarbij horende planschaderegeling.</p> <p>De bepalingen in het beleidskader 'Levendige kernen' overstijgen de middellange termijn en concretiseert niet hoe en met wie deze bepalingen moeten worden gerealiseerd. Het beoogde bouwverbod kan niet praktisch worden gerealiseerd, wat ook betekent dat het PBRA geen realisatiegericht karakter heeft. Van concrete uitwerking wordt enkel voorwaardelijk verwezen naar de opmaak van een PRUP voor de woonreservegebieden en wordt Vlaanderen gevraagd om de bouwshift en de planschaderegeling te herzien. Hieruit blijkt niet hoe en met wie de beleidsvoornemens van de provincie over de bouwstop in de gewone woongebieden en het cascadesysteem zullen worden gerealiseerd. Zonder concretisering van de instrumenten en de actoren met wie en op welke manier het beleidskader zal worden gerealiseerd is het PBRA onwettig.</p> <p>Het is cruciaal dat de provincie verheldert wat de bedoeling is van de beleidsvoornemens rond</p>	ALG WON	<p>Wat betreft de doorwerking naar de vergunningen: zie ALG 2.</p> <p>Wat betreft de onduidelijkheid van de bepaling 'niet wenselijk' in tabel p. 50: Daarnaast is het wel degelijk duidelijk wat met 'niet wenselijk' bedoeld wordt : niet wenselijk = de provincie wenst dergelijke ontwikkeling niet. Bovendien kadert het gebruik van deze bewoordingen o.i. in de visie zoals deze in de parlementaire voorbereiding uiteengezet wordt en waarbij aangegeven wordt dat er geen hiërarchie meer is tussen de verschillende besturen, maar dat wel bepaalde "verwachtingen" mogen worden weergegeven:</p> <p><u>M.v.t., St. VI.Parl., stuk 1149 (2016-2017) – Nr. 1 :</u> P. 6 : <i>De beleidsplanning wordt uitgetekend als een plansysteem voor het ruimtelijk beleid waarbij de verschillende bestuursniveaus vanuit een toekomstvisie en elk vanuit een eigen rol samenwerken om de ruimte te ontwikkelen in functie van steeds wijzigende maatschappelijke noden.</i></p> <p>P. 55 : <i>Het nieuwe BRV gaat ook in op de rolverdeling tussen de niveaus, zij het dat de uitspraken geen "bindend" of "richtinggevend" karakter meer zullen hebben (zie infra over de juridische waarde van de beleidsplannen). Het BRV zal vooropstellen wat Vlaanderen zelf wil</i></p>	ALG 1 , ALG 24

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>woonontwikkeling (inclusief het cascadesysteem + bouwverbod). Er moet opgehelderd worden of een rechtstreekse doorwerking naar het vergunningsniveau wordt beoogd dan wel of dit een beleidsvoornemen is op planningsniveau. In dat laatste geval oordeelt bezwaarindienaar dat de provincie daarmee haar bevoegdheid te buiten gaat aangezien het lokaal woonbeleid een gemeentelijke bevoegdheid is die hiermee volledig uitgehold wordt.</p> <p>Tot slot wordt opgemerkt dat – indien het de bedoeling is om het bouwverbod te laten doorwerken op vergunningsniveau – er geen afdoende onderzoek naar de milieueffecten is gebeurd in het ontwerp-plan-MER.</p>		<p><i>opnemen (Vlaamse "werven"), en wat de verwachtingen zijn naar andere niveaus. De beleidskaders, die actiegericht zijn, zullen op dat vlak zelfs erg concreet zijn.</i></p> <p>Wat de opmerking betreft dat een bouwverbod niet rechtstreeks kan doorwerken in vergunningenbeleid als BGO, klopt dit.</p> <p>Zoals in de parlementaire voorbereiding wordt gesteld zouden 'bepaalde' principes uit het PBRA als BGO <u>kunnen</u> fungeren :</p> <p><u>M.v.t., St. VI. Parl., stuk 1149 (2016-2017) – Nr. 1 :</u> P.60 :</p> <p><i>Tot slot kan nog worden verduidelijkt dat de principes, geformuleerd in de strategische visie, en de operationele beleidskeuzes, opgenomen in een beleidskader, behoren tot de 'beleidsmatig gewenste ontwikkelingen' die overeenkomstig artikel 4.3.1, 62, eerste lid, 2°, van de VCRO, in acht kunnen worden genomen bij de beoordeling van de overeenstemming van een vergunningsaanvraag met de goede ruimtelijke ordening.</i></p> <p>Maar de Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft wel een aantal krijtlijnen bepaald wat de toepassing als BGO betreft (waar ook door de bezwaarindienaar naar verwezen wordt) en één daarvan is dat via een BGO geen bestemmingswijziging (<i>in casu</i> een bouwverbod in strijd met de bestemming) kan worden doorgevoerd. Een BGO kan niet worden ingeroepen om onder het mom van een beoordeling van "de goede ruimtelijke ordening" de facto een oneigenlijk bestemmingswijziging (bouwverbod) door te voeren. Dat kan enkel een RUP :</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>"De Raad stelt vast dat het toepasselijke RUP het aanvraagperceel bestemt als woongebied. Volgens de Raad kan de deputatie het "lobbenstadmodel" van de stad Sint-Niklaas niet hanteren om de rechtmatige ontwikkelingsmogelijkheden van het RUP, namelijk woningbouw, te ontzeggen aan de aanvrager. Wenst de stad Sint-Niklaas het betrokken woongebied bouwvrij te houden dan zal ze de bestemming moeten wijzigen d.m.v. een RUP."</p> <p>(RvVb, van 16 juni 2022 met nummer RvVb-A-2122-0838)</p> <p>Het PBRA vormt echter wèl het kader voor de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen en in dat opzicht kan de provincie wel aangeven welk beleid zij nastreeft en volgens haar "wenselijk" is.</p> <p>Artikel 2.2.5. VCRO :</p> <p>"§ 1. Een ruimtelijk uitvoeringsplan bevat :</p> <p>6° de relatie met het ruimtelijk structuurplan of ruimtelijk beleidsplan of de ruimtelijke structuurplannen of ruimtelijke beleidsplannen waarvan het een uitvoering is en, in voorkomend geval, een omschrijving van andere relevante beleidsplannen;"</p> <p><u>M.v.t., St. VI.Parl., stuk 1149 (2016-2017) – Nr. 1 :</u></p> <p>P. 60</p> <p>Aangezien een beleidskader de operationele keuzes bevat om bepaalde doelstellingen te realiseren, werkt het kader vervolgens op zijn beurt logischerwijze rechtstreeks door naar de RUP's en verordeningen, en naar de ruimtelijke ingrepen die door de betrokken overheid zelf op het getouw worden gezet (cf. supra: een beleidskader formuleert een actieprogramma voor pakweg twee legislaturen). Als in de thans toegelichte</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p><i>bepaling wordt gesproken over vergunningsaanvragen die conform moeten zijn met de beleidskaders, gaat het wel degelijk over aanvragen die de overheid zelf indient, en niet over (de beoordeling) van aanvragen van particulieren.</i></p> <p>Art. 2.2.23 VCRO :</p> <p><i>§ 2. Het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kan alleen worden geschorst of vernietigd:</i></p> <p><i>1° als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan uitvoering geeft aan een optie uit het gemeentelijk beleidsplan ruimte waarbij de Vlaamse Regering of de deputatie voorbehoud heeft gemaakt</i></p> <p><i>1° /2 als het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kennelijk onverenigbaar is met een beleidskader of, in voorkomend geval, een ontwerp van beleidskader van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen of het provinciaal beleidsplan ruimte;</i></p> <p><u>M.v.t., St. VI.Parl., stuk 1149 (2016-2017)</u> <u>– Nr. 1 :</u></p> <p>P. 64 :</p> <p><i>Hierboven werd al verduidelijkt dat er geen strikte hiërarchie bestaat tussen de ruimtelijke beleidsplannen van de verschillende bestuursniveaus, en dat niet in een goedkeuringstoezicht wordt voorzien. Om aberraties te vermijden, wordt voor uitzonderlijke gevallen nog wel bepaald dat het Gewest (de Vlaamse Regering) respectievelijk de provincie (de deputatie) een voorbehoud kan maken bij specifieke onderdelen van beleidsplannen van lagere bestuursniveaus.</i></p> <p>P. 66 :</p> <p><i>Een voorbehoud moet duidelijk, concreet en restrictief zijn. Er kan geen algemeen voorbehoud geformuleerd worden ten aanzien van grote lijnen of basisprincipes</i></p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>van een ruimtelijk beleidsplan. Het formuleren van een voorbehoud is een uitzonderlijk middel nadat andere mogelijkheden (adviesrondes) zijn uitgeput. Het voorbehoud is een grondslag om later zo nodig een gemeentelijk RUP of een gemeentelijke stedenbouwkundige verordening (cf. infra) te schorsen dat uitvoering geeft aan de gewraakte optie uit het provinciaal beleidsplan ruimte of het BRV.</p> <p>In het kader van de samenwerking tussen besturen acht VVSG het ook aangewezen dat gemeenten een voorbehoud kunnen maken op uitspraken in de beleidsplannen van de andere niveaus, voor zover ze betrekking hebben op concrete verwachtingen die worden geuit op het grondgebied van de betrokken gemeente. Het is begrijpelijk dat de lokale besturen vragen om ook de figuur van het "voorbehoud" te kunnen gebruiken t.a.v. passages in hogere plannen. Dit ligt in de praktijk echter moeilijk: het juridische gevolg van een voorbehoud is dat het RUP dat gemaakt wordt in uitvoering van een passage waarbij voorbehoud is gemaakt, geschorst en eventueel vernietigd kan worden. Dat laatste staat enkel open voor de hogere t.a.v. de lagere overheid. De verplichting tot overleg tussen de planningsniveaus bij de opmaak van plannen moet verzekeren dat lokale overheden hun bekommernissen en eventuele bezwaren bij opties uit hogere plannen wel degelijk kunnen aanbrengen en zo nodig ook formeel kunnen laten akteren in verslagen.</p> <p>De ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen kan dus wel doorwerking krijgen via de ruimtelijke uitvoeringsplannen.</p> <p>Omwille van reacties uit diverse hoeken over de kleine dorpskernen, wordt het PBRA aangepast en dit type niet verder</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>uitgewerkt. Hierdoor zal er in de tabel P. 50 ook niet meer gesproken worden in termen van 'niet toegelaten': Zie ALG 24.</p> <p>Wat het overstijgen van de middellange termijn tot slot betreft:</p> <p>In het bezwaarschrift is niet concreet aangetoond hoe de cascaderегeling de middellange termijn zou overstijgen.</p> <p>Art. 2.1.1. § 1 VCRO bepaalt :</p> <p><i>Een ruimtelijk beleidsplan bestaat uit een strategische visie en een of meer beleidskaders die samen het kader aangeven voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Het ruimtelijk beleidsplan is erop gericht samenhang te brengen in de voorbereiding, de vaststelling en de uitvoering van beslissingen in de ruimtelijke ordening. Het is realisatiegericht.</i></p> <p><i>De strategische visie omvat een langetermijnvisie voor de ruimtelijke ontwikkeling.</i></p> <p><i>Een beleidskader bevat operationele beleidskeuzes voor de middellange termijn en actieprogramma's voor een thema of voor een gebiedsdeel. Beleidskaders beschrijven onder meer hoe en met wie de gewenste ruimtelijke ontwikkeling wordt gerealiseerd. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot de inhoud van een beleidskader.</i></p> <p>In de parlementaire voorbereiding wordt hierover gesteld :</p> <p><u>M.v.t., St. VI.Parl., stuk 1149 (2016-2017) – Nr. 1</u></p> <p>P. 50 :</p> <p><i>Een beleidskader omvat de meer operationele keuzes voor de middellange termijn. Het geeft aan hoe en met wie de gewenste ruimtelijke ontwikkeling wordt gerealiseerd. Een beleidskader vult dus de</i></p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p><i>beleidsruimte in die in de strategische visie werd opengelaten over de manier waarop en het ritme waarmee aan de lange termijn doelstellingen wordt gewerkt. Een beleidskader heeft een planhorizon van 10, 15 jaar en bevat een werkprogramma voor pakweg twee regeerperiodes. Een beleidskader zal dus met een zekere regelmaat herzien worden, omdat sommige actiepunten zijn uitgevoerd of veranderingen zijn gerealiseerd, en nieuwe werkpunten zich aandienen.</i></p> <p>Conclusie : De bezwaarindiener toont niet aan dat de cascaderегeling de 10 à 15 jaar zou overstijgen. Integendeel kunnen er binnen deze periode perfect RUP's worden opgemaakt in die zin.</p> <p>Wat het gebrek aan concretisering betreft: zie ALG 1.</p> <p>De visie uit het PBRA werkt niet rechtstreeks door naar het vergunningenniveau. Een MER is in dat opzicht dan ook niet aan de orde.</p>	
40BB	[REDACTED]			<p>Onwettige woonprogrammatie</p> <p>Het beleidskader maakt de realisatie van de bestemming wonen afhankelijk van een nieuwe voorwaarde (= bewijs van kwantitatieve en kwalitatieve woonbehoefte) die niet verankerd is in de stedenbouwkundige voorschriften noch in de stedenbouwwetgeving. Dit is onwettig, voor zover het beleidskader bedoeld is als beoordelingskader voor vergunningsaanvragen.</p> <p>Een kwantitatieve regeling die van bovenaf wordt opgelegd aan de gemeenten hoort niet thuis binnen de nieuwe regeling voor de beleidsplannen ruimte. De kwantitatieve benadering strookt niet met de principes van de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, die uitgaan van een kwalitatieve locatieanalyse. Het hiërarchisch</p>	WON	<p>Wat de doorwerking naar de vergunningen en de provinciale bevoegdheid betreft: zie ALG 2 en ALG 27</p> <p>Wat betreft de opmerking dat het om een kwantitatieve regeling gaat die van bovenaf wordt opgelegd: Bij de uitwerking van de ontwikkelingsperspectieven in het beleidskader 'Levendige kernen' werd ook uitdrukkelijk rekening gehouden met kwalitatieve elementen :</p> <ul style="list-style-type: none"> - P. 27: "Bij de uitwerking van de kerntypering houden we rekening met alle bovenbeschreven factoren. We willen een kerntypering naar voor schuiven die logisch is en nuanceert, 	ALG 27

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>opleggen van cijfers door de provincie aan de gemeenten is strijdig met het in de ruimtelijke beleidsplanning beoogde samenwerkingsmodel tussen de beleidsplannen van de verschillende niveaus en met de VCRO vastgelegde bevoegdheidsregels, inzonderheid de gemeentelijke bevoegdheid voor lokaal woonbeleid. Het ontwerp PBRA gaat lijnrecht in tegen de minder bevoogdende rol van de provincies, een selectieve invulling van de provinciale beleidsplannen, het overlaten van beleidsruimte voor een eigen gemeentelijk ruimtelijk beleid en inzetten op samenwerking i.p.v. top-down opleggen van verplichtingen aan gemeenten.</p>		<p>maar toch nog voldoende vrijheden biedt voor gemeenten en andere partners om verder te differentiëren binnen de diverse kerntypes. We vertrekken van het onderscheid tussen stedelijke en niet-stedelijke kernen. Hiermee bevestigen we dat de provincie Antwerpen nog steeds achter het gevoerd beleid staat om de stedelijke kernen te versterken op vlak van voorzieningen, woningen, bedrijvigheid, ... maar met respect voor kwaliteit en draagkracht van de omgeving. "</p> <ul style="list-style-type: none"> - P. 47 : "We willen graag dat deze huishoudens op een kwalitatieve en aangepaste manier in onze provincie wonen. (...) Indien deze mogelijkheden (in stedelijke kernen) uitgeput zijn en het woonprogramma in de regio niet is opgevangen, is het verantwoord om nieuwe mogelijkheden te voorzien op strategische rendementslocaties, die nog buiten het ruimtebeslag liggen. Dit gebeurt steeds na grondige kwantitatieve en kwalitatieve afweging." - P. 49 : (Ivm dorpskern met potenties en dorpskern) "Indien deze mogelijkheden zijn uitgeput en mits zowel kwantitatieve (aantonen dat woonprogramma niet is opgevangen door stedelijke kerntypes, strategische dorpskernen of andere dorpskernen met potenties) als kwalitatieve motivatie, kan het verantwoord zijn om op strategische locaties in de kern nieuwe inbreidingsmogelijkheden te voorzien." <p>De bezwaarindiener verwijst verder naar de strategische visie van het BRV (dat een gelijkaardige omschrijving bevat van wat in de parlementaire voorbereidingen is</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						opgenomen : zie punt 4) om te stellen dat de cascaderегeling hiermee in strijd is, maar uit het advies van het departement (Vlaamse overheid) over het ontwerp-PBRA blijkt dat de Vlaamse overheid deze aanpak uitdrukkelijk ondersteunt (zie reactie 44AB).	
40BB				<p>Bevoegdheidsoverschrijding lokaal woonbeleid</p> <p>De provincie is niet bevoegd om een lokaal woonbeleid uit te stippelen en al helemaal niet via een gedetailleerd en becijferd beleidskader. Dit valt onder de gemeentelijke autonomie en bevoegdheid. De provincie laat na om uit te leggen hoe de verregaande uitspraken hieromtrent zich verhouden tot de gemeentelijk autonomie en hoe de gemeentelijke bevoegdheid voor een lokaal woonbeleid wordt gerespecteerd.</p>	ALG WON	<p>Wat betreft de provinciale bevoegdheid: zie ALG 27.</p> <p>Net zoals bij de kerntypering gaat het om een provinciale aanzet die zal gebruikt worden bij de provinciale ruimtelijke planningsprojecten en waarbij gevraagd wordt aan gemeenten om hier verder mee aan de slag te gaan. Het zijn de gemeenten die het lokaal woonbeleid vormgeven. Dit staat reeds op p. 47, maar kan expliciet bij de ontwikkelingsperspectieven van niet-stedelijke kernen nogmaals herhaald worden.</p>	<p>Beleidskader 'Levendige kernen':</p> <p>- P. 49: 1e paragraaf toevoegen "als aanzet voor de verdere uitwerking door gemeenten en/of binnen een samenwerkingstraject" in de zin: "Om deze redenen ziet de provincie volgende ontwikkelingsperspectieven"</p> <p>ALG 27</p>
40BB				<p>Woonreservegebieden</p> <p>Er wordt geen rekening gehouden met de decretaal vastgelegde bevoegdheid van de gemeenten m.b.t. woonreservegebieden. Bezwaarindiener verwijst daarbij naar het wetgevingsinitiatief omtrent de woonreservegebiedgebieden dat de gemeentelijke autonomie uitdrukkelijk bevestigt. Het voornemen om een PRUP op te maken voor de woonreservegebieden staat op gespannen voet met de op til zijnde wetgeving. De provincie moet duidelijker aangeven hoe het voornemen tot opmaak van een PRUP zich hiermee verhoudt.</p> <p>Het cascadesysteem voegt een bijkomende voorwaarde toe aan de stedenbouwkundige voorschriften en decretale bepalingen. In het verleden werd geprobeerd om de ontwikkeling van WUG via vergunningen afhankelijk te maken van een woonbehoeftestudie. Dit werd gelanceerd in een niet-bindende omzendbrief, dit werd dus niet decretaal of in een stedenbouwkundig voorschrift verankerd. De Raad van State en de Raad voor Vergunningsbetwistingen hebben in een vaste rechtspraak geoordeeld dat deze techniek onwettig is.</p>	WON	<p>Wat betreft de doorwerking naar de vergunningen: zie ALG 2.</p> <p>Wat het decreet woonreservegebieden betreft:</p> <p>Het PBRA is niet in strijd met dit decreet (goedgekeurd door het Vlaams parlement d.d. 24/05/2023).</p> <p>Uit de parlementaire voorbereiding blijkt inderdaad dat aan de gemeenten bepaalde verantwoordelijkheden toegekend worden, maar dan op vlak van vergunningverlening :</p> <p>M.v.t., St. VI.Parl., stuk 577 (2021-2022) – Nr. 4 :</p> <p>P. 11 : "Op basis van de bovenstaande elementen en aanvullend op de beoogde bouwshift in het kader van de strategische visie van het BRV moeten woonreservegebieden als reservezones voor woningbouw beschouwd worden. Het is onwenselijk om alle woonreservegebieden definitief te schrappen, bijvoorbeeld via een decretale</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Bezwaarindieners merken op dat de effecten van de concrete herverdeling van de verwachte huishoudens niet zijn onderzocht in het ontwerp van plan-MER. Nochtans verhoogt deze verschuiving de druk op de stedelijke kernen, dit effect werd niet onderzocht.</p>		<p><i>omzetting naar een bestemming als open ruimte. Sommige van die gebieden kunnen mogelijk toch nog voor bebouwing in aanmerking komen, andere gebieden kunnen beter een herbestemming krijgen. De regie daarover wordt bij de gemeentelijke overheid gelegd: zolang de gemeentelijke overheid niet over de ontwikkeling of de ordening heeft beslist, blijven woonreservegebieden als reservegebied beschouwd worden.(...) In dat kader wordt als hoofdprincipe voorgesteld dat stedenbouwkundige handelingen of de verkaveling van gronden in woonreservegebied pas kunnen worden toegestaan op grond van een voorafgaand gemeenteraadsbesluit tot de vrijgave van een woonreservegebied (of een samenhangend deel ervan)."</i></p> <p>Het vermelde ontwerpdecreet :</p> <ul style="list-style-type: none"> - wijst eveneens op de noodzaak van een woonbehoefte (studie); - geeft uitdrukkelijk de link aan met provinciale beleidsplannen waarbij gesteld wordt dat de (vrijgave)bevoegdheid van de gemeente beperkt/bepaald wordt door wat in "de hogere ruimtelijke beleidsplannen" is opgenomen; - bevestigt integraal wat met het Beleidskader Levendige kernen beoogd wordt; <p>M.v.t.,St. VI.Parl., stuk 577 (2021-2022) – Nr. 4 :</p> <p>P. 11 : "De bepalingen van de omzendbrief RO 2002/03 'Woonbehoeftestudies en woonuitbreidingsgebieden' die betrekking heeft op de opmaak van een gemeentelijke woonbehoeftestudie in kader van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan zijn niet langer van toepassing. Er worden geen decretale specifieke verplichtingen over de berekening van de woonbehoefte</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>opgelegd voor de eventuele vrijgave van een (deel van een) woonreservegebied. Aangezien echter de woonuitbreidingsgebieden een reservekarakter hebben (cf. supra), is het logisch dat de ruimte-inname verantwoord en onderbouwd wordt, ook in het licht van de verhouding tussen vraag en aanbod. Ook de VVSG en T. Coppens pleitten er in hun advies voor om het bestaan van aanbod op beter of even goede plekken in woongebied elders in de gemeente, mee te kunnen nemen in de afweging van de vrijgave. Sowieso zal het ruimtelijk structuurplan of het ruimtelijk beleidsplan, waarmee een vrijgave conform moet zijn, ingegaan zijn op het vraagstuk van de woonbehoefte.”</p> <p>P. 13 : “De gemeenteraad beoordeelt de eventuele vrijgave op basis van de eigen beleidsvisie, de doelstellingen verwoord in artikel 1.1.4, VCRO, de bepalingen van het provinciaal en Vlaams beleidsplan ruimte (of een ontwerp ervan), de waterhuishouding en de stand van zaken met betrekking tot het bindend sociaal objectief in de gemeente. De eindbeslissing moet in overeenstemming zijn met de gemeentelijke ruimtelijke beleidsopties, die zijn opgenomen in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan of het beleidsplan ruimte. (...) De thans voorgestelde tekst bevat immers nog een aantal andere beoordelingscriteria die belangrijk zijn naast de conformiteit met het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan dan wel het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan, zoals bijvoorbeeld een toetsing aan de doelstellingen van artikel 1.1.4, VCRO, en aan de hogere ruimtelijke beleidsplannen.”</p> <p>P. 15 : “Na de inwerkingtreding van dit voorstel van decreet is de rechtstreekse aansnijding van gronden in</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p><i>woonreservegebieden in het vergunningenbeleid niet langer mogelijk</i></p> <p>Het is niet omdat de gemeente kan beslissen over de vrijgave van de woonreserve gebieden of een RUP kan opmaken dat de provincie hierover geen beleid / beleidsverwachtingen kan uitstippelen.</p> <p>Het huidige artikel uit de VCRO (art. 5.6.5 VCRO) waarnaar de bezwaarindieners verwijzen, betekent niet dat de provincie geen beleid kan uitstippelen m.b.t. de woonuitbreidingsgebieden, maar louter dat ook de gemeente hierover een beleidsvisie moet hebben, wil zij via een RUP woonuitbreidingsgebied omzetten naar woongebied.</p> <p>Omdat er nog veel juridische voorraad is, wensen we deze zoveel mogelijk te vrijwaren en als reservegebieden te beschouwen. Hiervoor hebben we de actielijn <i>"De provincie Antwerpen is bereid om ook planningsprocessen op te starten om woonreservegebied om te zetten naar een andere bestemming."</i> opgenomen in het beleidskader 'Levendige kernen' (p.52).</p> <p>De provincie kan in bepaalde gebieden ook de regie van de geïntegreerde gebiedsontwikkeling op zich nemen. Dit moet gezien worden als een provinciale verwachting die ingebracht wordt in het interbestuurlijk overleg in de gebiedsontwikkeling of in relatie tot eigen provinciale acties.</p> <p>Ook het decreet woonreservegebieden bevestigt wat in het Beleidskader 'Levendige kernen' beoogd wordt. In het decreet wordt ook uitdrukkelijk de link gelegd met het provinciaal beleidsplan ruimte (art. 10).</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						Er kan dus geconcludeerd worden dat het PBRA rekening houdt met de decretaal vastgelegde bevoegdheid van de gemeenten en niet in strijd is met het recente decreet inzake woonreservegebieden.	
40BB	■■■■■			<p>Effectenonderzoek</p> <p>De effecten van het voorgestelde cascadesysteem, met inbegrip van het bouwverbod en de woonbehoeftestudies, moeten worden onderzocht. Het ontwerp van plan-MER vermeldt dit systeem zelfs niet. Er wordt vaagweg verwezen naar de latere uitwerking in leidraden. Het ontwerp van plan-MER maakt abstractie van het cijfermatige en volgens rangorde voorziene systeem voor de mogelijke woonontwikkeling. Het bouwverbod, samen met het verschuiven van bijkomende woongelegenheden naar de stedelijke kernen verhoogt de druk op de stedelijke kernen, dit wordt niet op zijn milieueffecten onderzocht. Er is een rechtstreeks effect op de mens en het landschap en dit in samenhang met de andere effecten.</p>	MER	Deze reactie wordt verder behandeld bij de verwerking van het ontwerp plan-MER.	/
40BB	■■■■■			<p>Toepassing DIHB en Dienstenrichtlijn ontbreekt</p> <p>De provincie kan enkel een initiatief nemen voor de afbakening van winkelarme gebieden met een gemeentegrensoverschrijdende impact. De gemeente is bevoegd voor de afbakening van kernwinkelgebieden en winkelarme gebieden. Het beleidskader 'verdichten en ontlichten' spreekt zich uit over alle locaties waar detailhandel al dan niet gewenst is, dus ook de kernwinkelgebieden en winkelarme gebieden zonder grensoverschrijdende impact. Het beleidskader treedt bijgevolg buiten de provinciale bevoegdheid en schendt de bepalingen uit het DIHB.</p> <p>De beperkingen uit het beleidskader 'verdichten en ontlichten' moeten getoetst worden aan artikel 15, derde lid van de Europese Dienstenrichtlijn. Deze toets werd niet gemaakt. Dergelijke beperkingen kunnen enkel worden opgelegd met aftoetsing van artikel 15 van de Dienstenrichtlijn geval per geval. Het beleidsplan kan dit niet zomaar algemeen opleggen, minstens moet het beleid een</p>	ALG DH	<p>Wat betreft de doorwerking naar de vergunningen: zie ALG 2.</p> <p>Ook wordt geen afbreuk gedaan aan de geldende bestemmingsvoorschriften. Via de figuur van de BGO kan er een onrechtstreekse doorwerking zijn van het PBRA, maar dan steeds binnen de krijtlijnen die door de Raad voor Vergunningsbetwistingen ter zake werden opgelegd.</p> <p>Wat in het Beleidskader 'Levendige kernen' is opgenomen kan wel doorwerking krijgen via de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen.</p> <p>In zoverre de bezwaarindiener stelt dat in het PBRA afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheid van de gemeente die voorzien is in het DIHB, is dit niet correct</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>voorbehoud maken over de toepassing van de Dienstenrichtlijn bij individuele RUP's.</p>		<p>en wordt dit niet aangetoond (zie art. 6 en art. 10§1&2 DIHB).</p> <p>Bovendien is de beleidsvisie uit het PBRA niet strijdig met de doelstellingen die in art. 4 van het DIHB zijn voorzien.</p> <p>Zowel voor wat betreft het DIHB als voor wat betreft de Europese Dienstenrichtlijn 2006/123/EG van 12.12.2006, zal bij de opmaak van RUP's hiermee rekening moeten gehouden worden. Zowel bij opmaak van gemeentelijke RUP's als provinciale RUP's zal getoetst moeten worden aan deze bepalingen en zal uitdrukkelijk gemotiveerd moeten worden in hoeverre de bepalingen van het RUP niet-discriminatoir, noodzakelijk en evenredig zijn. De Dienstenrichtlijn is echter niet van toepassing op het beleidsplan, aangezien het beleidsplan geen verordenende kracht heeft en geen rechtsgrond vormt voor de vergunningverlening. De afbakening van geografische winkelrijke, winkelvrije en winkelarme zones zal verder moeten gebeuren in (gemeentelijke) ruimtelijke uitvoeringsplannen. Het zijn de ruimtelijke uitvoeringsplannen die een impact hebben op het vergunningstelsel. Het zal dan ook het ruimtelijk uitvoeringsplan zijn dat moet worden getoetst aan hoofdstuk III van de Dienstenrichtlijn.</p> <p>Het PBRA is niet in strijd met het DIHB wat bevoegdheidsverdeling betreft en de toetsing aan de Europese Dienstenrichtlijn dient te gebeuren bij de opmaak van RUP's.</p>	
41BB	<p>■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■</p>	<p>■ ■■■■■ ■ ■■■ ■■■■■</p>	<p>'Advies' d.d. 06.03.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023</p>				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
		■ ■■■■■ ■■■■■ ■					
41BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■			<p>Strategische visie</p> <p><i>Gemeenten als partners in ruimtelijk beleid</i></p> <p>De gemeente vindt het positief dat de provincie de gemeenten als een partner in het ruimtelijk beleid beschouwt.</p> <p><i>Het huidig ruimtegebruik in onze provincie</i></p> <p>Het is belangrijk om een gebiedsspecifieke benadering te hanteren. Het ruimtegebruik in een kleine, landelijke gemeente zoals Herselt verschilt fundamenteel van dat van de centrumsteden en middelgrote kernen.</p> <p><i>Doorwerking in het provinciaal ruimtelijk beleid</i></p> <p>De gemeente kan zich vinden in de geest van principes en strategieën, maar een beleidsplan alleen is onvoldoende om dit op terrein en in de vergunningverlening te laten doorwerken. De principes en strategieën moeten vertaald worden in een wettelijk kader. De bestaande regelgeving beschouwt het herbouwen van slecht gelegen zonevreemde woningen als een basisrecht. Een vergunning die zich inpast in de regelgeving kan op basis van alleen het PBRA niet geweigerd worden. Hiervoor wordt begrip gevraagd. Daarnaast kunnen de impact van specifieke eigenheden, gebiedsgerichte kenmerken en lokale uitdagingen een strakke doorvertaling van provinciale aanduidingen en ambities op lokaal niveau in de weg staan.</p>	STR VISIE	<p>We nemen hier akte van.</p> <p>We vinden het fijn om dit te horen.</p> <p>Wat betreft het ruimtegebruik:</p> <p>Eén van de 4 ruimtelijke principes die we als basis formuleren in de strategische visie is 'eigenheid'. In dit principe geven we aan dat de accenten die vanuit het ruimtelijk beleid worden gelegd, zullen verschillen naargelang de locatie en plek. Op deze manier nemen we een gebiedsspecifieke benadering mee binnen de vooropgestelde ruimtelijke ambities en doelstellingen.</p> <p>Wat betreft de doorwerking:</p> <p>Zie: ALG 3, ALG 4, ALG 12</p>	ALG 3
41BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■			<p>Beleidskader 'Levendige kernen'</p> <p><i>Kerntypering</i></p> <p>Een afbakening van de dorpskernen, waar verdichting en het voorzien van dorps functies mogelijk zijn, gebeurde in het gemeentelijk RUP Woonkernen.</p> <p>De kerntypering zoals uitgewerkt in bijlage 1 steunt op de ruimtekompassen en ruimtelijk multimodale knopen voor personen. Hierbij heeft de gemeente Herselt volgende bedenkingen:</p>	KERN KOMP	<p>Zie 38BB.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de Ruimtekompassen en de ruimtelijk multimodale knopen in de kerntypering:</p> <p>Het ruimtekompas is een tool die een weergave geeft van objectieve data. Het ruimtekompas kan gebruikt worden om een objectief inzicht te krijgen in de eigenheid en het functioneren van goed</p>	ALG 21 , ALG 22 , ALG 23

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<ul style="list-style-type: none"> De ruimtekompassen zijn een oefening om de eigenheid van de afzonderlijke stads- en dorpskernen te objectiveren en te kwantificeren. De ruimtekompassen maken zelf geen onderdeel uit van het openbaar onderzoek, maar ze zijn wel gebruikt om hierop ruimtelijk beleid te kunnen enten. Ze zijn bovendien gebaseerd op de bestaande toestand, maar het wijzigen van een parameter in de toekomst (door beleidsacties) kan een andere uitkomst genereren. De kerntypering wordt mede bepaald op basis van het voldoen aan voorwaarden van een lokale multimodale knoop. Voor de Kempense regio lijken de busverbindingen met een hoge frequentie of het kernnet uit het openbaar vervoerplan niet voldoende gewaardeerd te worden voor personenvervoer. <p>Beide parameters zijn gebaseerd op de bestaande toestand en niet op de gewenste toestand. Het is niet duidelijk of de uitkomsten van deze modellen voldoende getoetst zijn aan het wensbeeld voor de kernen om doorgedreven ruimtelijk beleid op te enten. Ook biedt deze werkwijze voor een landelijke gemeente als Herselt geen mogelijkheden om te kunnen kwalificeren als een dorpskern met potentie: in de bestaande toestand ontbreken de nodige multimodale knopen, maar gezien de typering als dorpskern is het bijkomend voorzien van openbaar vervoer, om op deze manier eventueel te kunnen kwalificeren als een dorpskern met potentie, ook niet mogelijk. Dit zou wel mogelijk moeten zijn.</p> <p>Het is niet duidelijk wat de precieze status is van de typering van de kernen en de ontwikkelingsperspectieven die aan de verschillende types worden toegekend. Hebben de gemeentebesturen nog voldoende vrijheden om hier in het eigen ruimtelijk beleid te differentiëren? De strakke afbakening mag niet leiden tot een leegloop van de kernen. De gemeente Herselt zal voor toekomstige ontwikkelingen binnen haar woongebied de aftoetsing maken op basis van het van kracht zijnde gemeentelijk RUP Woonkernen.</p>		<p>gelegen plekken. Het is een dynamische tool waar we makkelijke nieuwe input in kunnen steken. Het is de bedoeling dat er op basis van het ruimtekompas een verdere afweging kan gemaakt worden.</p> <p>Dat laatste is gebeurd bij de uitwerking van de methodiek van de kerntypering in bijlage 1. Op die manier heeft de provincie een 1^e doorwerking van de methodiek gemaakt op een uniforme manier over gans de provincie.</p> <p>Naar aanleiding van het openbaar onderzoek en al de bezwaren en adviezen die we ontvingen, voorzien we bij een volgende update de mogelijkheid om als gemeente een afbakening voor te stellen zodat die ook mee kunnen opgenomen worden bij een update van de Ruimtekompassen. Zie ook ALG 23.</p> <p>Voor de verdere info over de data: Zie ook ALG 10 en ALG 11.</p> <p>De provincie Antwerpen is momenteel bezig met een update van de ruimtekompassen naar de meest recente data. Deze geüpdate versie van de ruimtekompassen zal ook ter beschikking gesteld worden voor de gemeentebesturen. De ruimtekompassen worden ook dynamischer gemaakt, zodat nieuwe contouren en data-updates kunnen ingerekend worden.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p>	
41BB	■■■■■■ ■■■■■■			Regionaal woonprogramma	WON	Voor wat de toepassing van het woonprogramma betreft: zie ALG 28 .	ALG 28 14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
	<p>■■■■■ ■■■■■ ■■■■■</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Op welke wijze moeten de gemeenten aan de slag gaan met het regionaal woonprogramma? • Op welke wijze worden deze quota verdeeld binnen een woonmarkt? • Hoe moet omgegaan worden met bouwpotentieel dat dit overstijgt? <p>De gemeente Herselt wordt ingedeeld in de woonmarkt 'Aarschot'. Er wordt enkel rekening gehouden met een herverdeling van huishoudens beperkt tot de provinciegrenzen. Er is lokaal echter een duidelijke verhuisbeweging vast te stellen van Aarschot (provincie Vlaams- Brabant) en Herselt (provincie Antwerpen), waar geen rekening mee wordt gehouden.</p> <p>Voor woonmarkt Aarschot (= gemeente Herselt) wordt een toename van 280 huishoudens verwacht. Omwille van de typering als 'dorpskern' mag de gemeente Herselt maximaal 50% van deze voorspelde prognose opvangen, wat neerkomt op 140 huishoudens. De overige 140 huishoudens kunnen verdeeld worden tussen of binnen regionale woonmarkten. De woonmarkt Aarschot scoort onvoldoende om huishoudens van een andere woonmarkt te ontvangen. Er is echter ook geen herverdeling mogelijk binnen de woonmarkt zelf, omdat de woonmarkt Aarschot geen andere kerntypes dan (kleine) dorpskernen zijn binnen de provinciegrenzen. Er vindt dus geen herverdeling binnen de woonmarkt zelf plaats, maar het is ook niet duidelijk waar deze 140 huishoudens dan opgevangen dienen te worden.</p> <p>De gemeente Herselt is bezorgd dat de gevolgen van dit regionale woonprogramma wel voldoende onderzocht worden en stelt zich hierbij volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komen de vooropgestelde herverdelingen tussen woonmarkten overeen met bestaande sociologische patronen? • Is er binnen de ontvangende woonmarkten nog voldoende resterend aanbod te realiseren? <p>Totdat er meer duidelijkheid wordt gegeven over hoe de gemeente Herselt aan de slag moet gaan met dit woonprogramma en op welke manier omgegaan dient te worden met een bouwpotentieel</p>		<p>Wat betreft de uitwerking en de verdeling van het woonprogramma tussen de woningmarkten en de indeling van Herselt bij de regionale woonmarkt Aarschot: zie ook 14BB.</p> <p>De 140 huishoudens kunnen opgevangen worden in de 4 dorpskernen van de regionale woonmarkt Aarschot (gedeelte in provincie Antwerpen).</p> <p>Wat betreft het sociologisch onderzoek: zie 14BB.</p> <p>Voor wat het resterend aanbod betreft: zie 14BB.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				dat dit overstijgt, kan de gemeente dit voorgesteld woonprogramma en ontwikkelingsperspectieven niet in het eigen gemeentelijk beleid implementeren.			
41BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■			<p><i>Huishoudentransitie, kerntypering en regionaal woonprogramma</i></p> <p>Voor dorpskernen is lokale huishoudensgroei mogelijk, maar in verhouding tot hun profiel. De gemeente Herselt wenst hierbij op te merken dat dit 'profiel' niet bepaald wordt in het PBRA, maar dat er wel aangegeven wordt in bijlage 2 dat er een beperkte toename kan zijn van 50% van de vooropgestelde prognoses. Het is onduidelijk of deze uitspraken betrekking hebben op dezelfde kerncijfers en wat de doorwerking hiervan is.</p> <p>In de gemeente Herselt bevinden zich nog onbebouwde gebieden in woongebied, buiten het huidig ruimtebeslag. Deze bevinden zich in het gemeentelijk RUP Woonkernen, die de ontwikkelingsmogelijkheden van deze zones bepalen. De gemeente Herselt zal de toekomstige projecten op basis van de van kracht zijnde stedenbouwkundige voorschriften, bepaald in het RUP Woonkernen, blijven beoordelen. Aangezien de stedenbouwkundige voorschriften reeds vastliggen, lijkt een kwalitatieve en kwantitatieve onderbouwing in dat geval niet van toepassing. Het is niet duidelijk of deze visie past binnen het PBRA en wat hierin het standpunt van de provincie is.</p>	WON	<p>Voor wat het onderscheid in ontwikkelingsperspectieven voor woon(reserve)gebieden voor dorpskernen in de tabel p. 50 betreft: zie 14BB.</p> <p>Wat betreft de mogelijke verwarring tussen het ontwikkelingsperspectief 'lokale opvang' en de beperkte toebedeling van dorpskernen in de bijlage 2 (woonprogramma): zie 14BB.</p> <p>Een RUP dat reeds in werking is, is beslist beleid en kan inderdaad rechtstreeks doorwerken en toegepast worden.</p> <p>De afweging en ontwikkelingsperspectieven uit het beleidskader 'Levendige kernen' zijn in de eerste plaats voor afweging bij provinciale ruimtelijke planningsprojecten en waarbij gevraagd wordt aan gemeenten om hier ook verder mee aan de slag te gaan in het eigen gemeentelijk ruimtelijk beleid (bv. bij opmaak van een gemeentelijk beleidsplan ruimte).</p>	<p>Beleidskader 'Levendige kernen':</p> <ul style="list-style-type: none"> - P. 49: 1^e paragraaf toevoegen "als aanzet voor de verdere uitwerking door gemeenten en/of binnen een samenwerkingstraject" in de zin: "Om deze redenen ziet de provincie volgende ontwikkelingsperspectieven" - Op p. 49 bij dorpskernen, de 1e zin wijzigen in : "De dorpskernen zijn geschikt op (beperkt) de lokale huishoudensgroei op te vangen, in verhouding tot hun profiel " - Op p. 102 bij dorpskernen, de 1e zin wijzigen in: "Dorpskernen zijn geschikt om (beperkt) de lokale huishoudensgroei op te vangen, in verhouding tot hun profiel " <p>14BB</p>
41BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■			<p><i>Verweving</i></p> <p>De praktijk wijst uit dat niet alles overal en altijd verweefbaar is. Het gemeentelijk beleidsniveau blijft het niveau bij uitstek om een gebiedsgericht beleid uit te rollen. Het is voor een kleine, landelijke gemeente als Herselt niet duidelijk waar binnen het bebouwde weefsel kansrijke plaatsen zijn voor verweving van wonen en bedrijvigheid. Welke vormen van bedrijvigheid moeten als 'verweefbaar' beschouwd worden? De gemeente vraagt met aandrang aan de provincie om pilootprojecten en de lessons learned met de lokale besturen te delen.</p>	VERW	Zie 14BB .	/
41BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■			<i>Bijdrage aan bouwshift – haalbaarheid</i>	BOU WSH	Zie 14BB .	Beleidskader 'Levendige kernen': p.51 zin weglaten: "verouderde woningen op slecht

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Wanneer er zo sterk wordt ingezet op kernversterking, ontstaat er een overaanbod aan slechter gelegen gronden. Op gemeentelijk niveau is het niet duidelijk op welke manier hiermee omgegaan moet worden. Er is nood aan een duidelijk werkbaar, wettelijk en financieel kader om de visie van kernversterking om te zetten op lokaal niveau.</p> <p>Het PBRA lijkt zonevreemde woningen en woningen buiten de kern op dezelfde manier te benaderen. Dit lijkt echter niet wenselijk: er is een wezenlijk verschil tussen een zonevreemde woning temidden van open ruimte en een woning buiten de kern die gelegen is aan een gewestweg tussen andere bestaande woningen. De gemeente Herselt vraagt dan ook om nuances aan te brengen in de mogelijkheden van bestaande woningen buiten de kern.</p>		<p>We voegen de suggestie toe om de vrijgekomen locaties in te zetten voor openruimtefuncties of laagdynamische activiteiten.</p> <p>Zolang de vigerende wetgeving bestaat, behouden de zonevreemde woningen en de niet vervallen verkavelingen hun rechten. ..Toch blijft het belangrijk om vanuit provinciale schaal wonen buiten de kernen af te remmen. De differentiatie tussen zonevreemde woningen en woningen in woongebied wordt in het PBRA niet gemaakt, maar kan steeds door de gemeente verder verfijnd worden. Daarom stellen we voor om de inhoudelijke visie te behouden, maar de verwijzing naar verbouwing en afbraak te schrappen.</p>	<p><i>gelegen locaties buiten de kernen kunnen beter niet meer verbouwd, maar afgebroken worden.</i></p> <p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 32, bijkomend punt aan de opsomming toevoegen: "De vrijgekomen locaties kunnen dan worden ingezet voor openruimtefuncties of laagdynamische activiteiten."</p> <p>14BB</p>
41BB				<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten'</p> <p><i>Waarde toekennen aan open ruimte via ecosysteemdiensten</i></p> <p>De strategie van een samenhangend ecologisch netwerk lijkt gereduceerd te worden tot het in kaart brengen van de ecosysteemdiensten op provinciaal niveau om op deze manier gebiedsgerichte afwegingen te kunnen maken. Hierdoor zal men louter een instrument naar voor schuiven om ad hoc afwegingen van functie en plek op te maken. Deze strategie kadert niet in een ruimtelijk wensbeeld, waar dan effectieve acties aan gekoppeld kunnen worden, wat voor een lokale toepassing werkbaarder zou zijn.</p>	OR	Zie 14BB.	/
41BB				<p><i>Infiltreren in plaats van verharden</i></p> <p>De provincie maakt gebruik van de watersysteem- en bodemkaarten om te bepalen waar maximaal ingezet moet worden op waterinfiltratie. Het is niet duidelijk of de watersysteemkaarten ter beschikking worden gesteld aan de gemeenten. Dit is echter wel wenselijk.</p> <p>De provincie laat op de meest cruciale plaatsen geen bijkomende verharding meer toe. De</p>	WA	<p>Wat betreft de watersysteemkaarten: zie 14BB.</p> <p>De provincie doet zelf geen uitspraken over waar bijkomende verharding ongewenst is maar er zijn wel tools die de gemeente kan gebruiken om hier een visie rond op te bouwen bv. haar eigen hemelwater- en droogteplan en de watersysteemkaarten.</p>	Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 26: "Een aangepast vergunningsbeleid zal nieuwe verharding ontmoedigen."

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				gemeente merkt op dat het noodzakelijk is om een aangepast vergunningenbeleid te voeren om dit te kunnen realiseren.		<p>Wat betreft de vergoeding van eigenaars: Planschade zal worden vereffend volgens de instrumenten en wetgeving die op dat moment van toepassing zijn.</p> <p>Wat betreft het vergunningenbeleid: zie ALG 2. Omwille van de niet rechtstreekse doorwerking naar vergunningen van het beleidsplan, passen we de tekst in het beleidsplan 'Verdichten en ontdichten van de ruimte' aan om verwarring te vermijden.</p>	
41BB	<p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p>			<p><i>Op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen of te ruilen</i></p> <p>Slecht gelegen bebouwing kan dienen om een bijkomend aanbod aan harde bestemmingen te neutraliseren voor zover aanwezig op het grondgebied van de gemeente. De gemeente Herselt vindt dat deze laatste bepaling, 'voor zover aanwezig op het grondgebied van de gemeente', essentieel en vraagt dat deze ook in de toekomst gerespecteerd wordt. Het is onduidelijk welke bebouwing als 'slecht gelegen' beschouwd wordt. Voor een landelijke gemeente als Herselt, die gecategoriseerd wordt als 'dorpskern', lijkt dit aanbod als erg groot beschouwd te kunnen worden door de provincie. Deze compensatievereisten geven echter aanleiding tot hogere plan- en ongewenste financiële lasten. Het lijkt onhaalbaar om dit op lokaal niveau te kunnen realiseren, de gemeente Herselt vraagt dan verduidelijking over in welke mate het provinciebestuur de lokale besturen hierin kan ondersteunen.</p> <p>De provincie wil ontwikkelingen stimuleren op de juiste plek. Voor een kleine gemeente als Herselt is de kern vrij beperkt te noemen, om alle bijkomende woningen en voorzieningen op te vangen. Het vermijden van ontwikkelingen buiten de kernen zou de gemeente kunnen realiseren door onder andere een actief grondenbeleid. De provincie schat daarbij de financiële kracht van het lokaal bestuur te hoog in. Zonder aangepaste regelgeving of de nodige financiële middelen lijkt dit dan ook erg moeilijk in de praktijk gerealiseerd te kunnen worden.</p>	BOU WSH	Zie 14BB .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
41BB	[REDACTED]			<p><i>Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik</i></p> <p>Hoe sterk zal ingezet moeten worden op sloop? Zullen in de aanpak middelen ter beschikking gesteld worden om afbraak van verouderd patrimonium te faciliteren?</p> <p>Het is niet duidelijk op welke manier het regelgevend kader aangepast zal worden, om deze visie in de praktijk te kunnen omzetten.</p>	AGR	Zie ALG 14.	/
41BB	[REDACTED]			<p><i>Bedrijvigheid</i></p> <p><i>Verweefbaar versus niet verweefbaar</i></p> <p>De provincie wil in de kernen inzetten op verweefbare bedrijvigheid waardoor bedrijventerreinen gevrijwaard kunnen worden voor niet-verweefbare bedrijvigheid. De gemeente Herselt vreest dat men hierbij te categoriek omgaat, waardoor het risico bestaat dat men in adviesverlening de economische ontwikkeling van de provincie zal verlammen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de praktijk zijn er vele varianten van verweefbare bedrijvigheid en is een eenduidige definitie van een verweefbaar bedrijf niet mogelijk. Het zoeken naar verweving wordt als waardevol beschouwd, maar dit vergt een nieuwe 'mentale houding' ten opzichte van bedrijvigheid in de kernen en dit zowel bij de ondernemer, als bij de burger. Het is voor de gemeente Herselt onduidelijk welke bedrijvigheid als 'verweefbaar' beschouwd moet worden. Dit lijkt ook steeds in de context van een specifieke gemeente bekeken te moeten worden. Een activiteit kan verweefbaar zijn, maar heeft vaak meer ruimte nodig dan een projectgebied dat men wenst te ontwikkelen. De gemeente Herselt vindt het op dit moment voorbarig om de opdeling categoriek te hanteren. • Dit roept de vraag op hoe men wil omgaan met 'verweefbare bedrijven' die door hun groei, wijziging in de type van activiteiten, ... op een bepaald moment niet langer verweefbaar zijn. Het gebrek aan herlocalisatiemogelijkheden van niet-(langer)- verweefbare bedrijven (doordat geen alternatieve locatie geboden kan worden omdat herbestemmingen niet meer mogelijk zouden zijn) mag geen aanleiding geven tot verlies van dergelijke bedrijven. Verweving mag geen keurslijf 	BEDR	Zie 14BB.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>worden waardoor de lokale groei van dergelijke lokaal gegroeide bedrijven wordt beknot.</p> <ul style="list-style-type: none"> De provincie lijkt de kernen te bekijken als de plekken waar ruimte voor bijkomende bedrijvigheid gevonden moet worden. Het is onrealistisch er van uit te gaan dat verweefbare bedrijven de bedrijventerreinen zullen verlaten om plaats te maken voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Men kan de klok hier niet terug draaien. Dreigen kleine startende bedrijven bij een gebrek aan verweefbare sites niet tussen wal en schip te vallen? Is er in het beleidskader voldoende rekening gehouden met starters? Het voorzien van een beperkt aantal units – al dan niet in de vorm van een doorganggebouw – moet volgens het PBRA in de kern gebeuren, maar dergelijke ontwikkeling zou wel een katalysator kunnen zijn voor de reconversie van verouderde bedrijventerreinen met een lager economisch rendement. 			
41BB	<p>■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■</p>			<p><i>Herbestemmingen</i></p> <p>De provincie geeft aan dat behoud en herstructurering van economische ruimte prioritair zijn, maar dat herbestemming van nieuwe ruimte voor bedrijvigheid niet volledig uitgesloten wordt, maar wel gekoppeld wordt aan randvoorwaarden. Voor de gemeente Herselt is het noodzakelijk, gezien de historiek, de reeds gestelde handelingen uit het verleden en het lopende traject voor de voorbereidingen voor de opmaak van een RUP Bedrijvenzones, dat de mogelijkheid tot het realiseren van bijkomende bedrijventerreinen behouden blijft.</p> <p>De gemeente is van mening dat het behoud van de mogelijkheid tot realisatie van bijkomende ruimte voor bedrijvigheid in overeenstemming is met het ontwerp PBRA, aangezien hiermee ingegaan wordt op de gestelde randvoorwaarden: Het RUP Bedrijvenzones wordt opgemaakt als sluitstuk voor specifieke problematieken inzake ruimte voor bedrijvigheid in Herselt. Er is effectief ruimte nodig voor herlokalisatie van specifieke activiteiten die momenteel problematisch dan wel zonevreemd gelegen zijn en niet (langer) verweefbaar zijn in de kern. Daarnaast is er ook de noodzaak tot</p>	BEDR	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>herlokalisatie van de gemeentelijke werkplaatsen waarvoor de huisvesting ontoereikend wordt en waar situering in school- en gemeentehuisomgeving een behoud met uitbreiding in de weg staat.</p> <p>Hiernaast roepen de randvoorwaarden vragen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is de formulering van de randvoorwaarden voldoende duidelijk? Wat is nog mogelijk en wat niet? Dit is niet eenduidig. • Is de formulering van de randvoorwaarden niet te restrictief? Laat dit nog wel voldoende ruimte om op lokaal niveau een visie op economische ruimte te vormen en te realiseren. Hier lijken minstens uitzonderingsbepalingen op zijn plaats. <p>De gemeente Herselt vraagt daarbij om bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen ter uitvoering van bovenstaande voorwaarden de oppervlakte niet al te strikt mathematisch te hanteren, maar ook hier rekening te houden met de eigenheid en de potenties van de betrokken site, door een logische ruimtelijke afbakening toe te staan.</p> <p>Gemeenten moeten voldoende vrijheid hebben om een kwalitatieve visie uit te bouwen voor de economische ruimte voor het gehele grondgebied, waarbij ook nog verspreid liggende zonevreemde activiteiten en specifieke ruimtevragers in rekening kunnen worden gebracht.</p> <p>Indien de optimale oplossing hier ligt in het voorzien van herbestemmingen op een goed gelegen plek dan moet dit ook in de toekomst nog steeds mogelijk zijn. Daar worden vaak hogere kwaliteitswinsten mee gehaald dan met een te strak verbod op bijkomende bestemmingen.</p>			
41BB	<p>■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■</p>			<p><u>Beleidskader 'Sterke netwerken'</u></p> <p>Uit de kaarten in bijlage blijkt dat zowel de gemeente Herselt als de regio Kempen zwaar ondervertegenwoordigd zijn in multimodale bereikbaarheid. De gemeente Herselt vraagt daarom met aandrang dat er gewerkt wordt aan het versterken van de multimodale bereikbaarheid van onze omgeving. Dit kan onder andere door het inzetten op sterke buslijnen maar ook door bestaande netwerken en initiatieven naar waarde te schatten. Zo wordt de fiets-o-strade niet in rekening gebracht, hoewel dit bijvoorbeeld wel een vlotte</p>	RMK	<p>Fietsnetwerken zijn wel degelijk meegenomen in de afweging: zie 14BB.</p> <p>Op zich is Herselt goed ontsloten met de bus met verbindingen naar Leuven, Aarschot, Geel, Herentals en Turnhout.</p>	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				verbinding met de stad Aarschot (en verder) verzekert.			
41BB	■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■			<p><i>Ruimtelijke multimodale knopen</i></p> <p>De aanduiding van de ruimtelijke multimodale knopen gebeurt in bijlage en maakt dus geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. Het is voor de gemeente Herselt niet duidelijk hoe deze selectie van multimodale knopen zich verhoudt ten opzichte van de parameters die in het beleidskader worden gehanteerd voor de selectie van 'locaties die hoogdynamische ontwikkeling kunnen ontvangen', meer bepaald het provinciaal ruimtemodel en het provinciaal ruimtekompas.</p> <p>Het is voor de gemeente Herselt ook niet duidelijk op welke manier de multimodale knopen worden aangeduid: welk gewicht wordt aan de verschillende parameters gekoppeld? Hoewel het PBRA aangeeft dat tegen 2030 gestreefd wordt naar een modal split van 50%, waarbij fietsverplaatsingen de manier bij uitstek wordt om dit te behalen, wordt in dit beleidskader te weinig aandacht besteed aan fietsvervoer. De gemeente vraagt dan ook om dit vervoersmiddel naar waarde te schatten.</p>	RMK	Zie 14BB .	14BB
41BB	■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■			<p><i>Vervoerregio Kempen</i></p> <p>Het is onvoldoende duidelijk hoe deze documenten (provinciaal mobiliteitsplan) en partnerschappen (regionale vervoerregio's) interageren op elkaar en welk gewicht elk van deze visies toebedeeld krijgt. De gemeente Herselt vindt het positief dat de provincie verder in gesprek zal gaan met de verschillende vervoerregio's zodat de regionale kennis nog beter kan doorstromen naar het provinciaal niveau en vice versa.</p>	MOB	De mobiliteitsstudie Zuiderkempen wordt samen met de betrokken gemeenten en Departement MOW opgemaakt, net als het Regionaal Mobiliteitsplan Kempen. Beide plannen zijn tijdens de totstandkoming van de plannen op elkaar afgestemd. Zie ook ALG 18 .	/
41BB	■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■			<p><u>Bijkomende vraag:</u></p> <p>Het planbureau stelt voorop dat er tot 2050 in Vlaanderen 400.000 nieuwe woningen nodig zijn. Als de gemeente zich strikt zou houden aan wat het beleidsplan ruimte voorziet, op welke manier (en waar) kunnen die bijkomende woningen dan gerealiseerd worden? De gemeente Herselt vraagt zich af hoe de provincie dit ziet.</p>	WON ALG	De uitdaging is heel groot. Diverse onderzoeken (onder meer VITO in opdracht van de Vlaamse overheid) tonen echter aan dat er op regionaal schaalniveau (Vlaams) nog heel veel juridisch aanbod is en verdichtingsmogelijkheden. De vraag is dus eerder WAAR worden de bijkomende woningen best gerealiseerd in plaats van kunnen de bijkomende woningen	ALG 27

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						gerealiseerd worden. Hiervoor wil de provincie mee ondersteunen door bv. mee regionaal gesprekken tussen gemeenten en samenwerkingstrajecten op te starten (zie actielijn, p. 52) Zie ook ALG 27 .	
42BB	[REDACTED]	[REDACTED]	Ontvangen d.d. 14.03.2023 via mail				
42BB	[REDACTED]			Geen opmerkingen. Wil betrokken worden bij het verdere verloop.	ALG	We nemen hier akte van.	/
43BB	[REDACTED]	[REDACTED]	Ontvangen d.d. 14.03.2023 via mail.				
43BB	[REDACTED]			Gunstig advies		/	/
44BB	[REDACTED]		Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
44BB	[REDACTED]			<p>Reactie-indieners zijn eigenaar van de percelen gelegen te Wuustwezel aan de Schaapsdijk 24 en 22, kadastraal gekend te 11682, 2de afdeling, sectie G, nr. 6AP en 11682, 2de afdeling, sectie G, nr. 7EP, destijds gekend als bouwland. Door het gewestplan wijzigde de bestemming naar landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Dit zonder verwittiging en zonder betaling van planschade. De percelen zijn gelegen rechts van een verharde wegnis met alle nutsvoorzieningen. Er wordt al meer dan 50jaar geen landbouwactiviteit uitgevoerd aangezien de percelen daarvoor niet geschikt zijn (droogte en schaduw). Er wordt een herbestemming naar woongebied gevraagd. De omvorming van deze percelen naar woonzone past – gelet op ligging van dit perceel - binnen de principes van het PBRA (opvang bijkomende huishoudens en kernversterking + zuinig ruimtegebruik). Ondergeschikt wordt er een planschadevergoeding gevraagd. Deze werd destijds niet toegekend en de herbestemming werd niet meegedeeld.</p>	WON	Zie 33BB .	/
45BB	[REDACTED]		Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023				
45BB	[REDACTED]			<p>Er is bezwaar tegen het verschil in behandeling m.b.t. een in het verleden doorgevoerde bestemmingswijziging te Roobeek in Arendonk. Het gaat om drie opeenvolgende boerderijen waarvan er twee werden omgevormd tot bouwgrond en één landbouwgrond (sectie C, nr. 1491d en sectie C, nr. 1491k) is gebleven (= percelen van bezwaarindiener). Dit is oneerlijk. Ook op de percelen van bezwaarindiener zijn alle nutsvoorzieningen aanwezig. Hoe kan dit rechtgezet worden?</p>	WON	Zie ALG 7 . Zie ook 10BB .	/
46BB	[REDACTED]	[REDACTED]	Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
46BB				Idem 40BB + Bijkomende argumenten:		Zie 40BB .	40BB
46BB				<p>Beleidskader 'Levendige kernen', p. 51: De woongebieden buiten de kernen vallen buiten het cascadesysteem, alwaar het beleid bebouwing afremt en woningen wil afbreken. Het ontmoedigen van renovatie zal verkrotting in de hand werken. Bovendien staat dit haaks op de doelstellingen van de Vlaamse overheid om het woningpark tegen 2050 energieneutraal te maken. Ook het Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' geeft geen duidelijk plan over hoe dit afbraakbeleid er zou moeten uitzien.</p> <p>Op p. 80 van het Beleidskader 'Levendige Kernen' wordt het resultaat van de kerntypering in de provincie Antwerpen in een kaart weergegeven. Naar schatting liggen 16.000 ha woongebieden en woonuitbreidingsgebieden buiten de kernen en worden dus onderworpen aan nog strengere ontwikkelingsbeperkingen dan voorzien in het cascadesysteem. De impact is aanzienlijk.</p> <p>Beleidskader 'Levendige Kernen', p. 105: Het is niet duidelijk of er rekening is gehouden met de volledige potentiële bevolkingsgroei binnen de stedelijke en niet-stedelijke kernen en deze buiten kernen. In de berekeningen op p. 102 lijkt de bevolkingsgroei bij gebieden buiten kernen niet zijn meegenomen. Ook wordt niet nagegaan welke impact deze verschuivingen zullen hebben op de betaalbaarheid van wonen.</p> <p>Het is niet duidelijk in welke mate de stedelijke kernen deze toegenomen vraag (aan wonen en ruimte) kunnen opvangen.</p> <p>Het realiseren van verdichtingsprojecten binnen kernen is niet evident (moeilijke vergunningstraject</p>	WON	<p>Wat betreft de woongebieden buiten de kernen: Op p. 51 van het beleidskader 'Levendige kernen' wordt bij de visie buiten de kernen gesproken over afbraak. Dat afbraak op planologisch niveau moeilijk realiseerbaar is klopt. Zolang de vigerende wetgeving bestaat, behouden de zonevreemde woningen en de niet vervallen verkavelingen hun rechten. Dat hoeft echter geen argument te zijn om de vooropgestelde ruimtelijke visie, waarnaar in de toekomst wordt toegewerkt, niet verder op te nemen. Daarom stellen we voor om de inhoudelijke visie te behouden, maar de tekst te verduidelijken zodat het duidelijk is dat het om een ruimtelijke visie gaat en geen uitspraak betreft op vergunningenniveau. Op p. 51 van het beleidskader 'Levendige kernen' wordt bij de visie buiten de kernen wel gesproken over afbraak. Dit kan de indruk wekken dat het beleidsplan rechtstreeks doorwerkt naar vergunningenniveau, wat niet het geval is. Daarom stellen we voor om de inhoudelijke visie te behouden, met name "het wonen buiten de kernen stimuleren we niet, maar remmen we het liefst af", maar de verwijzing naar verbouwing en afbraak te schrappen zal daarenboven uit de zin worden geschrapt.</p> <p>Het afremmen van woningen buiten de kernen is in die zin niet tegenstrijdig met de Vlaamse ambitie om energieneutraal te zijn. Ook daarin speelt nabijheid en bereikbaarheid en zuinig ruimtegebruik een belangrijke rol.</p>	<p>40BB ALG 23</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>+ hogere kosten). Rekening houdend met de vaak lange doorlooptijd van verdichtingsprojecten is het onmogelijk om op korte termijn een groot aantal woningen te realiseren.</p> <p>Verschillende gemeenten hebben helemaal geen stedelijke kernen op hun grondgebied. Deze gemeenten bestaan uitsluitend uit kleine dorpskernen waar de huishoudenstoename wordt stopgezet of dorpskernen waar er sterke beperkingen zijn gelegd op de bevolkingstoename. Dit zal het in de toekomst onmogelijk maken voor de huidige inwoners en hun kinderen om zich te vestigen in hun eigen dorp of gemeente. Niet alleen zullen woningen in deze dorpen onbetaalbaar zijn, er zullen minder woningen beschikbaar zijn dan het aantal gezinnen dat zich in deze gemeenten en dorpen wil vestigen. De doelstelling op p. 98 om <i>“Herverdeling tussen regionale woonmarkten om een deel van de toename in woonmarkten met een laag (tot geen) aandeel aan stedelijke kernen of strategische dorpskernen te verschuiven naar aangrenzende woonmarkten”</i> houdt geen rekening met de behoefte van huishoudens om zich te huisvesten in de eigen gemeente of dorp.</p> <p>Deze gemeenten, zonder stedelijke kernen, zijn bovendien vaak geografisch geclusterd. Waardoor er voor gezinnen afkomstig uit deze gemeenten niet alleen onvoldoende woonaanbod beschikbaar zal zijn in hun eigen gemeente, maar ook in de buurgemeenten. Het gaat hier bijvoorbeeld over de gemeenten: Ravels, Arendonk, Retie, Baarle-Hertog, Merksplas, Lille, Rijkvorsel; Dessel, Meerhout, Laakdal, Herselt, Hulshout; Ranst, Zandhoven, Grobbendonk, Herenthout.</p>		<p>Wat de afbakening van de kernen in bijlage 1 betreft: zie ALG 23.</p> <p>Wat de tabel p. 105 betreft. In deze tabel is wel degelijk rekening gehouden met de totale prognoses van het aantal huishoudens voor de provincie Antwerpen, met name 54.041 tussen 2021-2030. Dit totaalcijfer blijft hetzelfde als het basisscenario op p.95.</p> <p>Voor wat het resterend aanbod betreft: zie 14BB.</p> <p>Ook in de (kleine) dorpskernen kan ingezet worden op kernversterking. Ter ondersteuning werd een regionaal woonprogramma opgesteld. Deze is gebaseerd op de prognosecijfers van Statistiek Vlaanderen. Diezelfde statistieken tonen aan dat er vandaag nog steeds veel positieve binnenlandse migratie is naar de niet-stedelijke gemeenten (meer dan enkel 'lokale opvang' dus). Zoals ook op p. 97 aangegeven staat is het dus nodig om een herverdeling van de bijkomende woningen te maken, indien we de vooropgestelde doelstellingen willen realiseren rond het verminderen van het ruimtebeslag het inzetten op de best bereikbare en meest voorziene kernen, Deze herverdeling sluit meer aan bij het vooropgestelde 'lokale' profiel. De doorwerking in het woonprogramma sluit dus aan bij de insteek om lokaal een beperkte huishoudenstoename op te vangen'. Om verwarring te vermijden zal op p. 102 en 49 exact dezelfde zinsnede worden gebruikt.</p> <p>Omdat we net rekening wilden houden met de regionale kenmerken en samenhang, zijn de 'regionale woonmarkten' geïntroduceerd bij de</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>uitwerking van het woonprogramma. Regionale woonmarkten zijn regio's waarbinnen vandaag al verhuisrelaties zijn. Net daarom vinden we deze insteek belangrijker dan bv. reeds gemaakte beleidsmatige regio-indelingen. De regionale woonmarkten spelen in op verhuisbewegingen en affiniteit met de nabijgelegen (kleine) steden. In elke regionale woonmarkt (m.u.v. Westerlo) is een stedelijke kern of strategische dorpskern gelegen.</p>	
46BB	<p>■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■</p>			<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 32: "We stappen af van het strikt cijfermatig ruilen (m² per m²), maar streven naar een beter gebruik van de beschikbare ruimte." Het schrappen van woongebieden zonder een voldoende compensatie zal betaalbaarheidsproblemen creëren op de woningmarkt.</p> <p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 36-43: het hoofdstuk 'Agrarische herontwikkeling en zonevreed ruimtegebruik' bepaalt het vooropgestelde beleid over agrarische sites, meer bepaald een afwegingskader voor de mogelijke zonevreedde functiewijzigingen van voormalige landbouwgebouwen.</p> <p>De mogelijke zonevreedde functiewijzigingen zijn geregeld in de VCRO en het Besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevreedde functiewijzigingen, dit is regelgeving op Vlaams niveau. Bezwaarindieners betwijfelen of dit een provinciaal belang betreft waarvoor de provincie bevoegd is. De zonevreedde functiewijzigingen zijn in het volledige Vlaamse grondgebied op eenzelfde manier geregeld, maar binnen de provincie Antwerpen zou dit anders zijn. Dit zorgt voor ongelijkheid.</p> <p>Verder zorgt het zogenoemde afwegingskader voor zonevreedde hergebruik in agrarisch gebied voor onzekerheid, nu wordt bepaald dat "niet-essentiële"</p>	<p>WON BOU WSH AGR</p>	<p>Wat de compensatie betreft bij het schrappen van woongebieden: Uit onderzoek uit 2019 (VITO voor Vlaamse overheid; https://omgeving.vlaanderen.be/onbebouwde-percelen) weten we dat er nog meer dan genoeg juridisch aanbod is en er nog heel wat optimaliserings- en verdichtingsmogelijkheden zijn binnen het huidig ruimtebeslag en binnen 'woongebied'. De financiële effekten op de woningmarkt worden door heel veel factoren bepaald. Stellen dat (enkel) het schrappen van woongebieden betaalbaarheidsproblemen zal creëren, is niet aangetoond.</p> <p>Zie verder ook ALG 15.</p> <p>Wat de agrarische herontwikkeling en zonevreedde ruimtegebruik betreft: Zie 31BB, ALG 2, ALG 13 en ALG 14.</p> <p>Wat de zonevreedde basisrechten betreft: zie 32BB.</p>	<p>ALG 15</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>bebouwing moet worden gesloopt en dat de gebouwen "energiezuinig(er)" moeten worden gemaakt. Dit wordt niet nader gespecificeerd. Het is voor de bouwsector niet duidelijk welke concrete gevolgen dit heeft voor de ontwikkeling van zonevreemde sites.</p> <p>Evenmin is duidelijk hoe en met wie de provincie dit beleid wenst te realiseren. In het kader 'Aan de slag' wordt de verdere opmaak van beleidsplannen en afwegingskaders vermeld, wordt de Vlaamse overheid gevraagd om de wetgeving ter zake te herzien en worden de gemeenten gevraagd om de functie van een (exploitanten)woning op te nemen in het vergunningenregister. Hiermee is niet voldaan aan artikel 2.1.1, § 1, derde lid VCRO.</p> <p>Ten slotte geven bezwaarindieners mee dat het beleid geenszins afbreuk kan doen aan de decretale zonevreemde basisrechten (artikel 4.4.10, § 2 VCRO).</p>			
47BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	<p>Reactie d.d. 14.03.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023</p>				
47BB	■■■■■ ■■■■■			<p>De woning van bezwaarindiener bevindt zich in de strategische sites waar grote projectontwikkelaars willen ontwikkelen. Deze bouwprojecten staan voorlopig on hold in afwachting van de definitieve inwerkingtreding van het beleidsplan. Het is tegenstrijdig om aan verdere verdichting te doen door braakliggende open en groene percelen volledig vol te bouwen én tegelijkertijd aan te geven dat er aandacht moet zijn voor leefbaarheid van de bewoners. Door de toepassing van het PBRA zal er geen open groene ruimte meer overblijven. De verdere verdichting van open ruimte, zal de bestaande verkeersproblematiek ook alleen maar vergroten. Bezwaarindiener geeft alvast aan dat zij voor de realisatie van de geplande projecten op geen enkele manier afstand zal doen van haar</p>	WON	Zie ALG 7 en 10BB .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				eigendomsrecht en zich zal kanten tegen onteigeningsintenties van de gemeente. De verdere verdichting van Hove wordt niet gedragen door de bevolking.			
48BB	[REDACTED]		Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
48BB	[REDACTED]			N.a.v. een recent overleg met de provincie m.b.t. het RUP Lemenhoek wordt een bijkomend 'advies' bezorgd. Er wordt gevraagd om voor het reeds lang lopende planningsproces RUP Lemenhoek (oorspronkelijk deelplan 5 van het RUP zonevreemde activiteiten) niet te toetsen aan het (ontwerp) PBRA, maar terug te vallen op de eerdere beoordelingselementen gebruikt bij de goedkeuring van het ruimtelijk uitvoeringsplan zonevreemde activiteiten (RUP 009). Het getuigt niet van behoorlijk bestuur om de regels tijdens een procedure te wijzigen.	ALG	De provincie is in het kader van de procedure tot de opmaak van een beleidsplan ruimte niet bevoegd voor de beoordeling van gemeentelijke planningsinitiatieven. Dergelijke dossiers worden via hun gangbare decretaal geregelde procedure beoordeeld en Eens het PBRA definitief van kracht is, wordt deze de basis voor het provinciaal, ruimtelijk beleid en zal dan beoordeeld worden op strijdigheid met het PBRA. Zie ook ALG 4 .	/
49BB	[REDACTED]	[REDACTED]	Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
49BB	[REDACTED]			Het bedrijf bestaat al meer dan 100 jaar en kan de 4 ruimtelijke basisprincipes onderschrijven. Bezwaarindiener onderschrijft de visie en de basisprincipes uit het beleidskader 'verdichten en ontlichten', luik bedrijvigheid waarin de ambitie uiteengezet wordt van maximaal behoud van bestaande, goed gelegen economische ruimte en deze te versterken en te optimaliseren. Het is de ambitie van het bedrijf om in de eerste plaats op de huidige locatie te streven naar verduurzaming en verweving van de bedrijvigheid met de omliggende wenselijke ruimtelijke ontwikkelingen en afgestemd op landschappelijke integratie, verweving en harmonie met de omgeving. Maar dit vergt investeringen die gepaard moeten gaan met	ALG BEDR	We nemen hier akte van.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				verankering en rechtszekerheid. In het geval dat integratie op een duurzame manier van bedrijfsvoering onmogelijk zou blijken, biedt het principe van behoud van capaciteit van economische ruimte zekerheid voor de continuïteit van zowel de historische als nieuwe bedrijvigheid.			
50BB	██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████	██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████	Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
50BB	██████████			<p>Bezwaarindiener is eigenaar van een grondsotel (51 percelen) gelegen tussen de Burgemeester Hensstraat, Aarschotsesteenweg en Sander De Vosstraat te Lier. Deze percelen zijn voor het grootste deel gelegen in "industriegebied voor milieubelastende industrie" en voor een beperkt deel in "woongebied met landelijk karakter". Er bestaat geen intentie om deze percelen voor milieubelastende industrie te ontwikkelen. Wel wenst bezwaarindiener – gelet op de unieke ligging - in te zetten op een kwalitatieve ruimtelijke (her)ontwikkeling waarbij ingespeeld wordt op het PBRA, namelijk kernversterkend + verweven van functies.</p> <p>Concreet ziet bezwaarindiener volgende mogelijkheid: In het westelijk deel de vraag naar bijkomende woningen opvangen en de reeds ontwikkelde woonzones uit te breiden en te versterken. Op het resterend deel kan voorzien worden in het behoud van de industriële bestemming voor lichtere industrie en KMO. Dit wensbeeld is in overeenstemming met de principes uit het PBRA.</p> <p>Er wordt gevraagd rekening te houden met dit wensbeeld bij de verdere uitwerking van het PBRA, zodat de grondsotel kan ingezet worden voor het toekomstbeeld van Koningshooikt en kan bijdragen tot een kwalitatieve herontwikkeling voor wonen en bedrijvigheid.</p>	VERW BEDR	Het PBRA is een beleidsvisie en gaat niet in op specifieke projecten. Zie ALG 2 , ALG 7 en ALG 20 .	/
51BB	██████████ ██████████	██████████ ██████████	Overgemaakt door				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
			gemeente d.d. 14.03.2023 (ontvangstbevijs gemeente 10.03.2023)				
51BB				Idem 52BB			/
52BB			Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023				
52BB				<p><u>Beleidskader Verdichten en ontlichten van de ruimte</u></p> <p>P.24-25 : Hemelwater dient geïnfiltreerd, maar overstorten van riolering mogen niet terecht komen op landbouwakkers. Doet zich voor ter hoogte van Ketsenberg (riolering Den Abt) en Zilverende (riolering Vlimmeren centrum). Aandachtspunt voor PBRA zodat situatie zich niet overall zou voordoen.</p> <p>P.36-42 : Grond in landbouwgebied in eerste instantie ter beschikking stellen van actieve landbouwers. Inname voor louter bewoning is niet gewenst. Druk om landbouwgrond richting natuurgebied te duwen moet stoppen. Beleidsplan stelt dat wanneer landbouw stopt deze gebouwen gesloopt moeten worden zodat grond in exploitatie kan genomen worden door grotere bedrijven die vaak ook verder gelegen zijn. Hierbij 3 problemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schaalvergroting wordt in de hand gewerkt en gronden worden opgekocht door grote groepen zoals Colruyt en Farmfrites; 	AGR WA	<p>Wat betreft hemelwater: Dit erkennen we. Het is inderdaad niet de bedoeling dat rioleringswater terecht komt op landbouwgronden. Binnen het beleid rond infiltratie willen we meer kansen geven rond infiltratie van hemelwater, zodat het (proper) water kan infiltreren voordat het in de riolering terecht komt. Op die manier kan overstortwerking ook verminderen en gaat dit voor minder overlast zorgen.</p> <p>Wat betreft agrarische herontwikkeling: zie ALG 14 en 30BB.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>• agrarisch vastgoed van landbouwer die wenst te stoppen zal waardeloos worden;</p> <p>• agrarisch weefsel zoals we dit vandaag kennen zal verdwijnen;</p> <p>Voorstel : op vrijgekomen landbouwgronden paardenhouderij, als "zonevreemde" activiteiten toe laten en vergunnen.</p> <p>Hobbylandbouw en paardenhouderij dragen bij tot landbouwsector door investeringen in landbouwmaterieel/-producten en samenwerking met actieve landbouwers. Deze activiteiten horen thuis in agrarisch gebied en niet in woonzone of industriegebied. Kan onder voorwaarden :</p> <ul style="list-style-type: none"> • minimale oppervlakte moet in gebruik van landbouwactiviteit; • opleidingsvereisten voor landbouwactiviteit én regelgeving in agrarisch gebied; • sanering van gebouwen (vb verwijdering van asbest); • hagen i.p.v. zwarte HERAS-afsluitingen; enz. <p>Hierdoor kan een landelijk sociaal weefsel behouden blijven en zal verfraaiing van bestaande agrarisch vastgoed kunnen gerealiseerd worden. Mogelijkheid open voor economisch rendabele kleinschalige landbouw die 100% inzet op de korte keten.</p>			
53BB	<p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p>	<p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p>	<p>Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023</p>				
53BB	<p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p>			<p>Positief :Strategische visie (p. 42) aandacht "voor de leefbaarheid bij verdichting (...): voldoende ademruimte, ontmoetingsruimte en kwalitatief groen voorzien blijven noodzakelijk in het bebouwd weefsel."</p> <p>+ (p. 62-63) 'creëren van levendige kernen', die 'aangenaam leven in een netwerk van kwaliteitsvolle dorps- en stadskernen' mogelijk maken.</p>	<p>ALG STR VISIE</p>	<p>We nemen hier akte van.</p>	<p>/</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
53BB	[REDACTED]			<p>Deze elementen komen echter niet aan bod in de verschillende beleidskaders.</p> <p>Verantwoordelijkheid voor kwaliteitsvolle ontwikkelingen wordt bij gemeentes gelegd. Provincie beperkt zich tot een ondersteuning met "een leidraad en voorbeelden". Er wordt geen inhoudelijke visie aangereikt hoe 'kwaliteitsvolle' verdichting en kernversterking moet gebeuren. Minimale doelstellingen of randvoorwaarden voor "voldoende ademruimte, ontmoetingsruimte, kwalitatief (speel)groen, duurzaam verplaatsingen, connectiviteit verhogen" moeten minstens in beleidskaders worden genoemd + verdere verfijning.</p> <p>Bij 'trends en uitdagingen' wordt in de strategische visie gesproken over een aanbod van ontspanningsmogelijkheden. Hier wordt voornamelijk verwezen naar economische activiteiten. Visie op kwaliteitsvolle publieke ruimte en openbare voorzieningen als omgeving voor ontmoeting en ontspanning ontbreekt. Hierin zouden '(groene) speelruimte', jeugd- en voorzieningen ook best expliciet worden genoemd.</p>	ALG STR VISIE KERN	<p>Wat betreft kwaliteitsvolle ontwikkelingen: zie ALG 8.</p> <p>Dat neemt niet weg dat de provincie bepaalde zaken ook zelf verder kan uitwerken, ter ondersteuning van gemeenten. Om die reden werden in het beleidsakder 'Levendige kernen' diverse actielijnen uitgeschreven die een aanknopingspunt vormen voor verdere uitwerking, bv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • P.21: een leidraad en voorbeelden rond een kwaliteitsvolle woonomgeving • P. 58: handvaten die in de dagelijkse praktijk richtlijnen met concrete voorstellen aanleveren voor een kwalitatieve en multifunctionele inrichting van groenblauwe daaradering <p>Wat betreft het aanbod ontspanningsmogelijkheden:</p> <p>In de uitdaging 'bewustere invulling van onze vrije tijd' wordt inderdaad vooral gefocust op het aanbod aan ontspanningsmogelijkheden omdat deze in de toekomst en op bovenlokaal schaalniveau ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor de invulling van onze ruimte in de provincie Antwerpen.</p> <p>De meer lokale, laagdrempelige ontspanningsmogelijkheden kunnen ter vervollediging wel worden toegevoegd.</p>	<p>Strategische visie:</p> <p>Aanvullen op p. 31 'bewustere invulling van onze vrije tijd': 'Daarnaast wordt er ook steeds meer belang gehecht aan kwalitatieve publieke ruimte en openbare voorzieningen voor ontmoeting en ontspanning nabij de woonplek.'</p>
53BB	[REDACTED]			<p>In het algemeen wordt sociale en mensgerichte dimensie van planning, evenals aandacht voor allerlei doelgroepen gemist.</p> <p>Voor kerntypering wordt rekening gehouden met huidige en niet met de gewenste situatie van bijvoorbeeld vervoersmogelijkheden. Denk aan gewenste openbaarvervoerverbindingen die vandaag ontbreken. Ook wordt weinig rekening</p>	KERN	<p>De provincie is doordrongen van het feit dat verschillende doelgroepen de ruimte op verschillende manieren gebruiken. In concrete subsidie- en ondersteuningstrajecten (bijv. GeWOONtebreker of zorgzame buurten) is daar wel degelijk aandacht voor. In de context van de opmaak van een</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>gehouden met huidige sociale weefsel: waar gaan jongeren vanuit de plek waar ze wonen naartoe in hun vrije tijd? Welke recreatieve kansen hebben ze in de publieke ruimte (en welke niet)? Waar zitten mensen van bepaalde plekken in verengingen? Welke kansen of knelpunten zitten er in de ruimte ter ondersteuning van het sociale leven?</p> <p>Deze zaken voltrekken zich vaak op bovenlokaal niveau, en zijn thema's waarbij provincie een cruciale rol rond kan spelen. Met name in de leefwereld van jongeren speelt bovenlokale niveau een belangrijke rol (publieke ruimten en verbindingen daar tussen).</p>		<p>overkoepelend Beleidsplan Ruimte was het niet mogelijk om een uitgebreide doelgroepenstudie te doen.</p> <p>Zie ook ALG 6.</p>	
53BB	■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■			<p>Afbakening van kernen is onduidelijk op kaarten in 'beleidskader levendige kernen', lijken niet in overeenstemming met bestaande kernen of met gewenste woonontwikkelingen (dicht bij huidige kernen).</p>	KERN	Zie ALG 23 .	ALG 23
53BB	■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■			<p>Er is geen visie op rode woongebieden die buiten de kerntypering vallen.</p> <p>Vrees dat, met huidige visie zonder bijbehorend instrumentarium en middelen om dit te verwezenlijken, dit zal leiden tot perverse effecten, nl. in eerste plaats bouwen van woningen in huidige rode gebieden buiten de kernen.</p> <p>Daarnaast vrees voor te veel druk op kernen door verdichting, omdat er te weinig oplossingen naar voor worden geschoven voor geïntegreerde publieke ruimte en mobiliteit.</p> <p>Weinig aandacht voor leefkwaliteit. Hoe kernversterking ook echt kwalitatief kan worden gerealiseerd, wordt niet geconcretiseerd.</p>	WON	<p>De visie buiten de kernen is dat we wonen buiten de kernen niet stimuleren en het liefst afremmen (p. 51, beleidskader 'Levendige kernen').</p> <p>Wat binnen en buiten de kernen valt, vraagt de provincie aan gemeenten om dit verder te bepalen, gezien zij de lokale context het beste kennen. Zie ook ALG 23. Ook wordt gevraagd om de visie buiten de kernen in het gemeentelijk beleidsplan verder vorm te geven. Als provincie ondersteunen wij gemeenten hierin en onderzoeken mee het instrumentarium (1^e actielijn, p. 53).</p> <p>Wat betreft de opmerking rond 'leefkwaliteit':</p> <p>Het beleidskader 'Levendige kernen' gaat over veel meer dan enkel bijkomende woningen. Diverse hoofdstukken hebben aandacht voor bv. kwaliteit (p. 20-22), groenblauwe dooradering (p. 56-58), ... Daarnaast initieert de provinciale dienst Wonen diverse projecten rond leefkwaliteit in kernen (bijv. GeWOONtebreker</p>	ALG 23

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						groenblauwe dooradering woonomgeving; wooncahiers).	
53BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■			Pleidooi om Ontwerp Beleidsplan Ruimte ook bij toekomstige Antwerpenaars af te toetsen: nl. de kinderen en jongeren van vandaag. Zij krijgen te maken met effecten van Beleidsplan. Lopende 'Ruimtehelden'-project bewijst dat kinderen en jongeren in staat zijn om mee na te denken over duurzaamheidsprincipes en hun ruimtelijke toekomst.	ALG	<p>We onderschrijven dit pleidooi.</p> <p>We volgen de procedure voor de opmaak van een ruimtelijk beleidsplan die voorziet in 2 inspraakmomenten namelijk de publieke raadpleging over de conceptnota en het openbaar onderzoek over het ontwerp-beleidsplan. In 2019 vond de publieke raadpleging over de conceptnota, de eerste versie van het PBRA, plaats waarvoor we diverse infomarkten georganiseerd organiseerden. Er is omwille van praktische redenen geen gerichte communicatie gevoerd naar specifieke doelgroepen.</p> <p>We hielden en houden ook steeds de informatie op de website www.provincieantwerpen.be/beleidsplanruimte up-to-date en iedereen kan zich inschrijven op een nieuwsbrief over het verloop van de opmaak van het Beleidsplan Ruimte.</p> <p>Na de definitieve vaststelling en inwerkingtreding willen we het Beleidsplan Ruimte op het terrein uitvoeren via projecten en acties waarbij we inzetten op inspraak van betrokkenen en geïnteresseerden. Dit sluit zeker niet uit dat we nog concrete acties en communicatie zullen ondernemen naar kinderen en jongeren.</p>	/
54BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
54BB	██████			Suggesties om gezondheid meer aan bod te laten komen. Gezondheid structureel verankeren bij beleidsplan zorgt voor andere invalshoek van ruimtelijke invulling.	ALG	We erkennen deze suggestie. Zie ALG 6 .	/
54BB	██████			<p><u>Sterke netwerken : ruimte en mobiliteit</u></p> <p>P.10 : beleidsdomeinen ruimtelijke ordening en mobiliteit zijn ook geschikt om mee te werken aan meer gezondheid in de publieke ruimte; Inspiratie: omgeving-ruimte-en-gezondheid.pdf (gezondleven.be) en mobiliteit-en-gezondheid.pdf (gezondleven.be).</p> <p>P.17: De plaatswaarde geeft de hoeveelheid, type en mix van voorzieningen weer. Naast toegankelijkheid wat betreft de bereikbaarheid van de voorzieningen, is het wenselijk na te gaan of de voorzieningen die reeds aanwezig zijn op het knooppunt ook toegankelijk zijn wat betreft betaalbaarheid, begrijpbaarheid, beschikbaarheid, ... Afhankelijk van het profiel van een buurt kan het (verder) ontwikkelen met hoogdynamische functies al dan niet wenselijk zijn.</p> <p>P.27 : Het wandelnetwerk zit vervat in de knooppuntwaarde van het ruimtemodel, maar mag hier ook expliciet een vermelding krijgen. Wandelen heeft de voorkeur volgens het STOP-principe en kan mee bijdragen aan de doelstelling van 50% modal split. Belangrijk dat multimodale knooppunten voor personenvervoer goed bereikbaar zijn te voet, zowel voor recreatieve stapper als voor functionele (kwetsbaardere) stapper die vanuit dichtstbijzijnde kern aangewezen is op openbaar vervoer. Dagelijks bewegen is essentieel voor goede gezondheid. Publieke ruimte die uitnodigt tot actief verplaatsen, zal bijkomend ook positieve invloed hebben op luchtkwaliteit, geluidsoverlast en het mentale welbevinden.</p> <p>Fietsen en wandelen wordt gezien als een actieve manier van transport. Ook verplaatsingen met de elektrische fiets en met openbaar vervoer vallen onder actieve verplaatsingen.</p> <p>P.31 : Naast de vermelde diensten is het wenselijk de ruimte van de multimodale knoop zo in te richten dat het er aangenaam vertoeven is tijdens het overstappen op een andere modus: schaduw, groen, rustbanken, veilige overstapplaatsen, ... Ook nabijheid van dienstverlenende functies kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van een</p>	MOB KOMP RMK	<p>We erkennen het belang van wandelen en voldoende kwalitatieve infrastructuur om dit mogelijk te maken. De inrichting van het openbaar domein is echter hoofdzakelijk een gemeentelijke bevoegdheid of bevoegdheid van de wegbeheerder. De provincie is geen wegbeheerder. Wij kunnen dus geen uitspraken doen over de inrichting van het publiek domein.</p> <p>Daarnaast doet het PBRA vooral uitspraken die een ruimtelijke impact hebben op bovenlokaal niveau. Aangezien het wandelnetwerk niet die impact heeft, wordt deze niet vermeld op p. 27.</p> <p>Wat betreft de eerste opmerking over p. 31: dit is een terechte aanvulling en zal aangevuld worden op p. 32</p> <p>Wat betreft de gezondheidsongelijkheid: een terechte opmerking maar deze heeft geen ruimtelijke impact. Om die reden kan ze niet meegenomen worden in het PBRA.</p> <p>Wat betreft de verwijzing naar plaatswaarde: zie 38BB.</p>	<p>Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p. 32: "Aanvulling na het laatste punt: <i>"Naast de vermelde diensten is het wenselijk de ruimte van de multimodale knoop zo in te richten dat het er aangenaam vertoeven is tijdens het overstappen op een andere modus: schaduw, groen, rustbanken, veilige overstapplaatsen, ..."</i></p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>knooppunt: bv. pakjes ophalen of aanbod (gezonde) voeding.</p> <p>P.31 : Deelwagens hebben gezondheidsvoordelen en nemen toe als het elektrische deelwagens betreft. Aandachtspunt is de gezondheidsongelijkheid: momenteel worden deelwagens vooral door jonge en hoogopgeleide mannen gebruikt.</p> <p>De (elektrische) deelwagen heeft dus heel wat voordelen ten opzichte van de privéwagens, maar autorijden blijft volgens het STOP-principe de laatste stap. Meer info: Rapport - Hoe passen deelwagens in een duurzaam mobiliteitsbeleid dat ook gezondheid vooropstelt</p>			
54BB	■■■■■			<p><u>Levendige kernen</u></p> <p>P.10 : Inzetten op klimaatbestendige kernen door middel van groenblauwe dooradering, hittebestendig bouwen en energetische renovaties hebben ook directe positieve impact op de gezondheid :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Groenblauwe ruimten zijn positief voor de gezondheid op fysiek, mentaal, cognitief en sociaal vlak. (bijdragen aan verminderen van hittestress, nodigt uit tot actieve verplaatsingen en heeft positieve invloed op mentaal welbevinden.) <p>Effecten bovendien sterker bij personen met lagere socio-economische status (verkleinen gezondheidsongelijkheid). Ook kan perceptie van geluidshinder wijzigen door aanwezigheid van natuur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waterpartijen kunnen lokaal voor verkoeling zorgen. • Hittebestendig bouwen en energetische renovaties leveren positieve bijdrage aan binnenluchtkwaliteit en bijgevolg aan de gezondheid van gebruikers van deze gebouwen. 	KERN KLIM GB DA	<p>P. 18 en volgende van beleidskader 'Levendige kernen' onderschrijft deze suggestie</p> <p>Connectie groen en mentale en fysiek gezondheid alsook andere ecosysteemdiensten zoals verkoeling, hitte bestendig bouwen,... opwaardering buurten staat in de tekst. Via de geWOONTrebreker groenblauwe dooradering in woonomgevingen werkt de provincie ook verder op deze thema's.</p> <p>Provincie bouwt kennis omtrent gezondheid verder uit door de leerstoel 'zorg en natuurlijke leefomgeving'.</p> <p>Zie ook beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' vanaf p. 14</p>	/
54BB	■■■■■			<p><u>Verdichten en ontlichten van ruimte</u></p> <p>P. 13 : hoe meer groene oases hoe beter voor klimaat én voor geestelijke en fysieke gezondheid. (minder stress en angstgevoelens, verbetering slaap, kleinere kans op depressie, gaat hittestress tegen).</p> <p>P.14 : Gezondheid kan extra argument zijn om minder uit te stoten (mitigatie). Zo heeft modal shift van de auto naar fietsen of wandelen naast minder uitstoot het bijkomend voordeel dat fysieke</p>	OR MOB KLIM GB DA	<p>We onderschrijven wat hier wordt gezegd. Aanpassingen aan de tekst zijn niet noodzakelijk, gezien:</p> <p>Op p. 15 wordt verwezen naar provinciaal klimaatbeleidsplan 2030 (www.planvandaag.be), waar ecosysteemdiensten een belangrijke focus krijgt waarbij onze gezondheid integraal deel van uitmaakt. En waar alles rond</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>activiteit de gezondheid bevordert. Daarnaast zorgt een klimaatadaptief ingerichte leefomgeving tevens voor bevorderen en beschermen van de gezondheid (bijvoorbeeld door het verminderen van hittestress).</p> <p>P.17 : In verdichte kernen vaak beperkte aanwezigheid van groene ruimte. Publieke groene ruimte is erg belangrijk voor kwetsbare groepen die niet altijd beschikken over een eigen tuin. Belangrijke voorwaarde is dat ruimte goed bereikbaar is, dus ook voor mensen met een fysieke beperking, ouders met jonge kinderen of senioren. Belangrijk in te zetten op plaatsen waar de meest kwetsbare groepen wonen :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investeren in wandel- en fietsinfrastructuur, in speelplekken of in kan gezondheidskloof doen krimpen (meer beweegkansen, meer sociale contacten, gezonder gaan eten). Maar te sterke opwaardering doet vastgoedprijzen stijgen wat kan leiden tot sociale verdringing; zo zijn voordelen van publieke ruimte enkel voor mensen met hogere inkomens; om dit effect tegen te gaan moeten aanvullende maatregelen worden getroffen (voldoende sociale woningen voorzien) • Bijkomend voorbeeld is vervoersarmoede die groter is bij mensen in kwetsbare financiële situatie in combinatie met wonen in buurten met niet-nabij of slecht bereikbaar openbaar vervoer. <p>P.19 : Manier om modal shift van auto naar fietsen of wandelen te bewerkstelligen is door goede verbinding tussen kern en natuur en recreatiemogelijkheden in de open ruimte aan te leggen (vb. Groene Functionele Belevingstrajecten) Een aantal voordelen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snelle verplaatsingen en veilige verkeerssituaties voor zachte weggebruikers: • vergroten en versterken van de groenblauwe netwerken. • gezonde leefomgeving: minder stress, minder fijn stof, minder geluidshinder, meer sociale contacten en meer ontspanning. 		<p>mobiliteit en modal shift in aparte strategische doelstelling uitgewerkt is. Strategische doelstelling: "Onze mobiliteit is gezond met minder CO2-uitstoot"</p> <p>Ook in het beleidskader 'Levendige kernen' geven we, voor zover de provincie hier acties rond kan ondernemen, aandacht aan de kwaliteit van de kernen en de groene ruimte in de hoofdstukken 'kernversterking' en 'uitdaging groenblauwe dooradering'</p> <p>Wat betreft de verbindingen en de wandel- en fietsinfrastructuur:</p> <p>We erkennen het belang van goede fietsverbindingen, ook tussen kernen en natuur- en recreatiegebieden. Als provincie werken we in de eerste plaats aan het realiseren van het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk en fietsostrades. Deze kunnen natuurlijk mee bedragen aan de recreatieve verbindingen. In zijn algemeenheid zijn de recreatieve verbindingen en de daarmee gepaarde inrichting van het openbaar domein hoofdzakelijk een gemeentelijke bevoegdheid of bevoegdheid van de wegbeheerder. De provincie is geen wegbeheerder. Wij kunnen dus geen uitspraken doen over deze inrichting.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<ul style="list-style-type: none"> • Positief effect op klimaat: een antwoord op zware regenval en toenemende hitte Aandachtspunten zijn rust- en speelplekken langs de fietsverbinding, plant fruitbomen langs de weg aan, voorzie waterfonteinjes en investeer in goede verlichting om de (sociale) veiligheid te verhogen. Is meerwaarde voor nieuwe fietsverbinding.			
55BB	■■■■■ ■■■■■	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Uitgebracht: 23.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023				
55BB	■■■■■ ■■■■■			<u>Strategische visie</u> Terhagen is niet vermeld als kern aan de Rupel; vraag om dit aan te vullen; Vraag waarom Terhagen is aangehaald als stedelijke kern; aanduiden op welke manier wordt voldaan aan de criteria om zo geselecteerd te worden; aanvoelen dat Terhagen niet aan alle criteria beantwoordt;	STR VISIE	Opmerking is terecht. Terhagen zal toegevoegd worden aan de opsomming van kernen. De dorpskern Terhagen maakt onderdeel uit van het kleinstedelijk gebied Boom, waarvoor in 2018 een Provinciaal RUP definitief werd vastgesteld en goedgekeurd. Om deze reden wordt Terhagen vermeld als stedelijke kern. Alle informatie over de afbakening van het kleinstedelijk gebied Boom is te vinden op www.provincieantwerpen.be	Strategische visie: Op p. 24 Terhagen toevoegen aan het lijstje van kernen die zich ontwikkelden langsheen de Rupel
55BB	■■■■■ ■■■■■			<u>Levendige kernen</u> Rumst ligt tussen 2 assen, ook E19 is belangrijke as wat minder duidelijk uit tekst te halen is; vraag dit duidelijker op te nemen; Vraag om Rumst en Reet op te waarderen naar dorpskern met potentieel gezien ze voldoen aan criteria van beleidsplan; Vraag om Groenlaar te schrappen als afzonderlijke kern, ligt eerder buiten de kern;	KERN	Dat klopt inderdaad. Omdat het om een bloemlezing gaat van de ganse provincie, kunnen we niet overal in detail gaan. De E19 kan evenwel nog vermeld worden bij de bespreking van 'Mechelen'. Voor wat de vraag om van kerntype te wijzigen voor Rumst en Reet betreft: zie ALG 22 en 17BB . Wat betreft Groenlaar: zie ALG 24 .	Strategische visie, -P. 24 'bv. E19 en spoor'toevoegen in de zin: "De stad Mechelen ontloopt zich als een belangrijke centrumstad in Vlaanderen en is gelegen op het knooppunt van grote infrastructures (bv. E19, spoor) ..." ALG 22 , ALG 24 en 17BB
55BB	■■■■■ ■■■■■			<u>Sterke netwerken</u> Advies gemeenteraad wordt bijgetreden.		/	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
58BB	■■■■■			<p><u>Nood aan het volgen van referentieregio's om regionale samenwerkingsverbanden te stroomlijnen</u></p> <p>De afbakening van de referentieregio's wordt niet gevolgd.</p>	ALG	<p>De Vlaamse Regering legde 15 referentieregio's vast in de kadernota van 4 februari 2022.</p> <p>Voor haar ruimtelijk beleid kijkt de provincie naar logisch ruimtelijke samenhangende gehelen voor de uitdaging in kwestie. Dit valt niet altijd samen met de afbakening van de referentieregio's. Elk proces en project vraagt ook andere partners en gaat over een ander schaalniveau. Dit is maatwerk. Dit neemt niet weg, dat als er in de toekomst een project wordt opgestart, dat dit kan samenvallen met de afbakening van een referentieregio.</p>	/
58BB	■■■■■			<p><u>Erkennen van de Vervoerregio als regionaal platform voor mobiliteitsbeslissingen</u></p> <p>De Vervoerregio lijkt het regionale platform om 'multimodale vervoersknopen in een netwerk' te bepalen. De beslissingen van De Vervoerregio zijn niet meegenomen in de plannen m.b.t. de multimodale knopen.</p>	ALG MOB	<p>Zie ALG 18.</p> <p>In de mobiliteitsplannen van de vervoerregio's zijn vervoersknooppunten bepaald. Dit zijn overstappunten, locaties waar van één vervoersmiddel op een ander kan overstapt worden. De knopen waarvoor in het PBRA criteria voor zijn vastgelegd, functioneren in 2 richtingen: enerzijds geven ze aan welke ontwikkelingen mogelijk zijn bij een bestaand vervoersknooppunt. Anderzijds geven ze ook weer aan welke voorwaarden voldaan moet worden op vlak van (openbaar) vervoer om in de toekomst te kunnen functioneren als ontwikkellocatie voor hoogdynamische functies.</p>	/
58BB	■■■■■			<p><u>Instrumentarium en financiële implicaties m.b.t. herverdelingsvraagstukken</u></p> <p>Er speelt een verdelingsvraagstuk – ontegensprekelijk is er een onevenwicht tussen kernen aan multimodale vervoerskopen waar toekomstige ontwikkelingskansen liggen en kernen waar een belangrijke opgave wacht in vrijwaren van open ruimte en aangepaste woontypologieën. Het is niet duidelijk welke instrumenten en middelen lokale besturen daartoe hebben kunnen verkrijgen. Het verdelings- of programmatievraagstuk tussen steden en gemeenten (tussen de woonmarkten en binnen de woonmarkten onderling) heeft</p>	WON	<p>Zie ALG 9, ALG 27 en 40BB.</p> <p>Wat de instrumenten betreft: zie ALG 1.</p>	ALG 1 , ALG 27 40BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				belangrijke strategische en financiële implicaties voor alle lokale besturen. Het is aan de lokale besturen om hierover te oordelen en te beslissen.			
58BB	[REDACTED]			<p><u>Transparantie, toepasbaarheid en keuzevrijheid m.b.t. het ruimtekompas</u></p> <p>De resultaten van het ruimtekompas zijn niet publiek.</p> <p>Het ruimtekompas geeft handvaten om afwegingen en keuzes te maken in het ruimtelijk beleid van de provincie. Stel dat een evaluatie gemiddeld is (minder uitgesproken), kan een gemeente dan zelf nog bepalen waar ze naar toe wil? Het is van belang om dit samen met de lokale besturen te kunnen bepalen. Het ontbreekt aan explicitering van afdwingbaarheid van deze instrumenten. Is het lokaal bestuur een gesprekspartner die voor vrijblijvend advies kan aankloppen of is dit een hiërarchische relatie waar uiteindelijk ook vergunningen op geënt gaan worden?</p> <p>De provincie wenst in te zetten op het stimuleren van de ontwikkeling van goed gelegen plekken in het netwerk. Tegelijk ziet men het netwerk als evolutief in de ruimte en de tijd. Hoe kan een lokaal bestuur haar beleid daarop afstemmen en welke vrijheden of restricties houdt dit in?</p> <p>De evolutie lijkt evenwel een uitzondering daar het beleid de categorisering van de kernen zal volgen. Evolutie zoals opgenomen in het uitgeschreven beleid lijkt een pleister op de wonde na de keuze van een categorisering van de kern die nog heel weinig kans heeft om te ontwikkelen, laat staan te veranderen van categorie.</p>	KOMP	<p>De resultaten van de ruimtekompassen zijn ter beschikking gesteld voor de gemeentebesturen en ook de methodologische nota ervan. Deze staat ook op de website van het beleidsplan: https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/beleidsplan-ruimte/onderzoeken.html</p> <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd worden, zonder dat deze onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p><i>"Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...)</i></p> <p><i>De onderzoeksrapporten geven een overzicht van het onderzoek en uitkomsten van het participatietraject die ten grondslag liggen aan de gemaakte beleidskeuzes. Het beschikbaar onderzoek vervangt als het ware het informatief gedeelte van een structuurplan maar zal omwille van hanteerbaarheid en het voortschrijdend inzicht slechts middels een beknopt overzicht of verwijzingen in het beleidsplan zelf opgenomen worden."</i></p> <p>(Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9)</p> <p>Zie ook 41BB.</p>	<p>ALG 22, ALG 23 41BB</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						Wat betreft de categorisering en afbakening van de kernen: zie ALG 22 en ALG 23 .	
58BB	[REDACTED]			<p><u>Verweving van bedrijvigheid afwegen t.o.v. andere ruimtelijke ambities</u></p> <p>Er zijn vormen van bedrijvigheid die mogelijks verweefbaar zijn in de kern maar die net door een clustering met andere bedrijven op een bedrijventerrein synergieën ontwikkelen. (bv. hergebruik reststromen, energie delen, samen aankopen, complementariteit, het combineren van bedrijfsprocessen, ...). Het bedrijventerrein als een bedrijf vormt een belangrijke vorm van bedrijvigheid waarbij verweving met andere functies zoals wonen mogelijke synergiën in de weg staat. Er moet ruimte zijn om dit soort van clustering in de toekomst mogelijk te houden.</p> <p>Ook de uitbreidbaarheid van bedrijvigheid vormt een aandachtspunt, eenmaal verweven met andere functies in de kern wordt dit moeilijker. Ook is het verweven van bedrijven niet altijd compatibel met andere ambities in de kern zoals het inzetten op verdichting, groenblauwe dooradering en doorwaadbaarheid.</p> <p>Verweving moet niet worden uitgesloten, maar mag ook niet blindelings aanvaard worden. Het is van belang om een gedifferentieerd beleid te hanteren waarin diverse soorten van verweefbare economie benoemd worden zodat case per case bekeken kan worden wat wenselijk is in relatie met de kern of elders.</p> <p>Nood aan concretisering van het beleidskader 'verdichten en ontlichten'</p> <p>Het beleidskader is te weinig concreet waardoor het onduidelijk is hoe dit gebruikt zal worden bij het adviseren van gemeentelijke RUP's. Volgende vragen worden gesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat zijn bv. de criteria van de klimaatreflex of hoe wordt het beleidskader rond de waardetoekening van ecosysteemdiensten opgemaakt en toegepast? • Wat zijn – gezien de grootte van de opgave – de prioriteiten rond het herlokalisieren van functies? En welke instrumenten zullen er worden toegepast? Wie neemt de lead en waar gaan we aan de slag? 	VERW BEDR KLIM ESD	<p>Wat betreft clustering van verweefbare bedrijven met andere bedrijven op bedrijventerrein.</p> <p>Het vinden van synergieën vereist niet noodzakelijk de onmiddellijke nabijheid van functies, noch heeft dit invloed op de al dan niet verweefbaarheid ervan. Het PBRA verhindert niet dat synergieën mogelijk zijn. Synergieën zijn mogelijk tussen verweefbare bedrijven onderling, niet-verweefbare bedrijven onderling en in een combinatie van beiden. Bij de vestiging van bedrijven voorziet het PBRA in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' (p.46) dat bij het bepalen van ontwikkelingsmogelijkheden we uitgaan van de kenmerken van de ruimte en omgeving én de karakteristieken van de bedrijvigheid. In de kern zetten we in op verweefbare bedrijvigheid zodat we de bedrijventerreinen maximaal kunnen vrijwaren voor bedrijvigheid die niet of moeilijk combineerbaar is met wonen. De aangehaalde voorbeelden van synergie gaan overigens ook op voor de combinatie tussen wonen en bedrijvigheid, zeker op het vlak van energie.</p> <p>Zie ook 14BB en ALG 19.</p> <p>Wat betreft de klimaatreflex: binnen elk provinciaal planproces zullen we toetsen hoe de plandoelstellingen bijdragen aan de relevante operationele doelstellingen van het provinciaal klimaatbeleidsplan 2030. Vanuit het provinciaal klimaatbeleidsplan 2030 (www.planvandaag.be) worden daarnaast projecten op poten gezet ook wat betreft de klimaatreflex om actie verder uit te werken.</p>	ALG 1 , ALG 19

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>• Wie neemt welke rol op in het kader van het inzetten op agrarische herontwikkeling? Wie betaalt eventuele sloopkosten en hoe worden de eigenaars vergoed? Hoe kunnen we sturen op de prioritaire keuze voor boeren bij de overdracht van een eigendom?</p> <p>De provincie wil eveneens zelf projecten of processen die van provinciaal of bovenlokaal belang zijn in gang zetten. Maar nergens wordt bepaald aan welke voorwaarden een project of proces moet voldoen. Het is ook hier niet eenvoudig om te evalueren wat dit betekent voor de lokale besturen. De rol die de provincie wil opnemen moet duidelijker verwoord worden zodat ook duidelijk is wat de rol nog kan/moet zijn voor het lokaal bestuur en hoe samenwerking desgevallend kan verlopen.</p>		<p>Wat betreft de prioriteiten: zie ALG 1.</p> <p>Wat betreft de opmerking rond ecosysteemdiensten: zie 12AB.</p> <p>Wat betreft sloop: zie 14BB.</p>	
58BB	■■■■■			<p><u>Reactie op nieuwe toevoegingen in het PBRA</u> <i>Provinciaal ruimtekompas</i></p> <p>De doorwerking van het ruimtekompas geeft voor verschillende kernen een vertekend beeld, dit gelet op het gebruik van oude data. Er wordt gevraagd om deze data te actualiseren. Ook het beslist beleid van o.a. de Vervoerregio's moet meegenomen worden in de data. Aangezien het ruimtekompas aan de basis ligt van het provinciale beleid geeft de incorrectheid van de data aanleiding tot een grote discrepantie tussen de beleidsintenties die naar voren worden geschoven en de te verwachten resultaten bij de toepassing van het ruimtekompas. Deze opmerking werd al meermaals meegegeven in de vorige adviesronde.</p> <p>De impact van het ruimtekompas is onder belicht en onvoldoende transparant. Dit moet verduidelijkt worden. Er dient weergegeven te worden welke gevolgen uit de beoordeling van het ruimtekompas vloeien. Hierover dient transparant en open gecommuniceerd te worden naar de lokale besturen toe.</p>	KOMP	<p>Zie 38BB en 41BB.</p> <p>De ruimtekompassen zijn een objectieve tool die de bestaande toestand weergeven. Het is niet wenselijk om beleidslagen als basis in te voegen in de tool. Zie ook ALG 10.</p> <p>De provincie Antwerpen is momenteel bezig met een update van de ruimtekompassen naar de meest recente data. Deze geüpdate versie van de ruimtekompassen zal ook ter beschikking gesteld worden voor de gemeentebesturen. De ruimtekompassen worden ook dynamischer gemaakt, zodat nieuwe contouren en data-updates kunnen ingerekend worden.</p> <p>De bedoeling is wel om in de tool van de ruimtekompassen een aantal scenario's te kunnen berekenen. Om te kunnen bekijken welk effect een bepaalde ontwikkeling teweegbrengt.</p>	/
58BB	■■■■■			<p><i>Multimodale knooppunten personenvervoer</i></p> <p>Er bestaat een discrepantie tussen het PBRA (= vertrek vanuit bestaande situatie) en de eindnota van het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Mechelen (= vertrek vanuit ambities).</p>	RMK	Zie ALG 18 .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Men is niet akkoord met de aanduiding en classificatie van verschillende multimodale knooppunten omtrent personenvervoer.</p> <p>Er wordt gevraagd om de aanduiding en classificatie van de multimodale knooppunten omtrent personenvervoer te herzien en te spiegelen aan het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Mechelen. Het regionaal mobiliteitsplan omvat beslist beleid en houdt rekening met de ontwikkeling van de afgelopen 7 jaar.</p> <p>Men neemt een kaart op waarop aangegeven staat welke veranderingen ontstaan na het implementeren van het beleid uit de Vervoerregio (bron: Eindnota Vervoerregio Mechelen, versie januari 2023) (zie advies pag. 4).</p>			
58BB	■■■■■			<p><u>Multimodale knooppunten goederenvervoer</u></p> <p>Het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Mechelen moet de referentie zijn. Daarnaast is het niet duidelijk welke criteria werden gehanteerd voor het aanduiden van de blauwe zones. Ook is niet duidelijk welk gewicht elke criteria heeft. De blauwe zones lijken geen rekening te houden met de lokale bestaande situatie of planologische onderlegger = vertekend beeld.</p> <p>Er moet in overleg met de lokale besturen nagegaan worden welke zones in aanmerking komen voor het ontwikkelen van bedrijvigheid.</p> <p>Men merkt op dat in de tabel met voorbeelden van multimodale knopen voor goederenvervoer Muizen als ruimtelijke multimodale knoop van tweede orde type B wordt aangeduid. Als we naar de legende kijken staat Muizen aangeduid als een multimodale knoop van derde orde type B. Gaat het hier over een enkele vergissing?</p> <p>Daarnaast is het niet duidelijk welke impact dit heeft op bestaande initiatieven.</p>	RMK	<p>Zie 14BB.</p> <p>Wat betreft Muizen: het klopt dat de reële locatie van het rangeerstation van Muizen op een locatie ligt die theoretisch gezien slechts de potentie heeft tot een 'derde orde knooppunt type b'. Op basis van de functionaliteit van de knoop is Muizen echter opgenomen als een voorbeeld van een 'tweede orde knooppunt type b'. Dit zou willen zeggen dat er eigenlijk een bimodale connectie moet zijn met het TEN-T netwerk, maar zowel de nabijgelegen spoorweg als de wegconnectiviteit voldoen hier niet aan.</p> <p>Het Trans Europees Transport Netwerk wordt gecoördineerd vanuit de Europese unie en heeft als doel continentaal vervoer mogelijk te maken. De waterwegen, spoorwegen en rijwegen die hierin zijn opgenomen, worden dus transnationaal verbonden met elkaar tot een continentaal netwerk. Dit heeft meer lokaal in Vlaanderen invloed op de orde van de goederenknooppunten. Bijvoorbeeld: tussen Antwerpen en Brussel lopen twee hoofdwegen bijna parallel aan elkaar: de A12 en de E19. Ook al kan het zijn dat dit deel van de A12 nationaal en regionaal een belangrijke rol speelt, ze is niet opgenomen in het TEN-T netwerk. De E19</p>	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>is wel opgenomen in het netwerk en zal dus zo een vlotte Europese connectiviteit kunnen garanderen aan de goederenknooppunten langs het traject.</p> <p>Wat betreft de bestaande initiatieven: Bij de bepaling van toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden zal uiteraard rekening gehouden worden met het beslist beleid. Doorheen de jaren kunnen aanpassingen aan het vervoersnet ertoe leiden dat de toegevoegde kaarten moeten bijgestuurd worden. Dit zijn geen statische kaarten, en tonen de eventuele potenties ten tijde van het PBRA.</p>	
58BB	[REDACTED]			<p>Beleidskader 'Levendige kernen' <i>Kernentypering</i></p> <p>Het is niet altijd duidelijk waarom een kern op een bepaalde manier wordt afgebakend. De criteria die hiervoor zijn gehanteerd zijn niet duidelijk en niet transparant. Bij het afbakenen van de kernen is ook handwerk aan te pas gekomen, wat kan zorgen voor een subjectieve afbakening.</p> <p>Kernen die opgeladen zijn met een programma dat buiten deze afbakening valt, worden niet naar waarde geschat volgens het kern typeringsmodel. De gebiedskennis en expertise van lokale besturen zijn van uiterst belang bij het optekenen van de kernafbakening.</p> <p>De kern typering is voor verschillende kernen niet correct omdat deze gebaseerd is op oude data en/of de beleidsimpact niet wenselijk is. Een eerste analyse geeft onderstaande lijst van aanbevolen correcties voor de regio Rivierenland:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sint-Amands: momenteel aangeduid als dorpskern, deze dorpskern biedt omwille van de schaal, landschappelijke context en de aanduiding als lokale multimodale knoop in het plan van de Vervoerregio. - Willebroek: momenteel aangeduid als strategische dorpskern, maar het is aangewezen deze omwille van de logistieke rol en de positie in het stedelijk netwerk en de grootte te typeren als een stedelijke kern met regionale rol. 	KERN	<p>Wat de afbakening van de kernen betreft: zie ALG 23.</p> <p>Voor wat de kern typering, de vraag om van kerntype te wijzigen en de ontwikkeling van een eigen gemeentelijke visie betreft: zie ALG 22 en 17BB.</p> <p>Wat de methodiek voor de kern typering betreft, waarbij terug uitgegaan wordt van de indeling in stedelijke en niet-stedelijke kernen: het is een bewuste keuze om de stedelijke gebieden zoals vastgelegd in de ruimtelijke uitvoeringsplannen verder mee te nemen. Hiermee bevestigen we dat de provincie Antwerpen nog steeds achter het gevoerd beleid staat om de stedelijke kernen te versterken.</p> <p>Ook uit de data, die als basis zijn gebruikt voor de uitwerking in bijlage 1, komen deze kernen er bijna allemaal uit omwille van hun voorzieningenniveau, bereikbaarheid, gebruikersintensiteit en belang ten opzichte van zijn omgeving. De keuze van de stedelijke gebieden is destijds door Vlaanderen bepaald. Het is dus niet aan de provincie om dit te wijzigen. Onder meer om deze redenen stellen we in het PBRA het kerntype 'strategische dorpskern' voor. Dit type geeft de mogelijkheid om kernen die in de</p>	<p>ALG 22, ALG 23 17BB</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>- Bonheiden: momenteel aangeduid als dorpskern, omwille van de nabijheid bij Mechelen, het voorzieningenniveau en de aanwezigheid van het ziekenhuis Immelda is het aangewezen om deze kern te classificeren als dorpskern met potenties.</p> <p>De lokale besturen moeten hieromtrent opnieuw geraadpleegd worden.</p> <p>Daarnaast wordt er geconcludeerd dat de vragen die gesteld worden in de determineertabel niet in overeenstemming zijn met de bestaande context. Zo is bijvoorbeeld de eerste vraag: "Is de kern gelegen in stedelijk gebied, zoals afgebakend in gewRUP's en PRUP's?". Door deze vraag te stellen wordt er vanuit gegaan dat elk stedelijk gebied is opgenomen in een gewRUP op PRUP.</p> <p>De afbakening van het stedelijk gebied is niet representatief voor bepaalde lokale besturen, bv. Willebroek.</p> <p>Welke middelen zal de provincie inzetten om de implicaties van de kernentypering en woonprogrammatie om te zetten in realiteit?</p> <p>Er wordt gevreesd dat de discrepantie tussen de beleidsambities en het ontbreken van een doortastend instrumentarium zal zorgen voor een 'negatief bouwshift effect', namelijk het ongewenst versneld aansnijden van ruimte door de aankondiging van de beleidsambities.</p> <p>Volgende aanbevelingen worden gedaan :</p> <p>§ De kernafbakeningen moeten herzien worden in samenspraak met de lokale besturen. Het is van belang dat ook de functies die toebehoren aan de kern mee worden genomen in de afbakening en vervolgens mee worden genomen in de afwegingen die daaruit volgen m.b.t. het ruimtekompas.</p> <p>§ De kerntyperingen moeten op basis van actuele data en gekend beslist beleid in samenspraak met de lokale besturen herzien worden.</p> <p>§ De methodiek van kerntypering wordt in vraag gesteld. Gezien de impact van de kerntypering moet er afstand worden genomen van de 100% datagedreven benadering voor de kerntypering en moeten ook (lokale) beleidsambities in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening in overweging genomen worden.</p>		<p>ruimtelijke planning niet zijn aangeduid als 'stad', maar wel eruit springen omwille van hun voorzieningenniveau, bereikbaarheid, gebruikersintensiteit, ... een aangepaste positie toe te bedelen met een gedifferentieerde ontwikkelingsvisie ten opzichte van de overige dorpskernen. Willebroek is zo'n strategische dorpskern.</p> <p>Wat betreft de middelen en het ontbreken van een instrumentarium: zie ALG 26.</p> <p>Wat de opmerking over de data betreft: zie ALG 11 en ALG 10.</p> <p>Zoals in de behandeling hierboven reeds gesteld is, is het voorstel in de bijlage een 1^e doorwerking van de methodiek en kan deze geupdate worden. Hiervoor zal overleg met de gemeenten georganiseerd worden (bv. voor de kernafbakening). De gemeente kan de provinciale aanzet verder verfijnen in het gemeentelijk ruimtelijk beleid.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
58BB	[REDACTED]			<p><i>Kerntypering en woonmarkten</i></p> <p>De methodiek voor de afbakening van de woonmarkten wordt in vraag gesteld. Er wordt geen rekening gehouden met de invloed vanuit Vlaams Brabant en het Brusselse. Bovendien werkt de kerntypering, die gebaseerd is op verouderde cijfers en het beslist beleid niet in rekening brengt ook door in de herverdeling van huishoudens tussen verschillende woonmarkten. De achterliggende data en de methodiek met het toekennen van een gemiddelde score aan een woonmarkt op basis van de kerntypes wordt in vraag gesteld. Zo zou een woonmarkt met een stedelijke kern met potentieel, omringd door vele kleine kernen woningen afstaan aan een nabijgelegen 'stedelijke woonmarkt', terwijl een gelijkaardige kern omringd door minder dorpelijke kernen theoretisch extra woningen zou ontvangen, gezien de gemiddelde score van de woonmarkt hoger ligt. Deze stelling maakt duidelijk dat keuzes in de methodiek grote gevolgen hebben, die niet altijd wenselijk zijn.</p> <p>Hoe zal de doorwerking van de herverdeling van de woonmarkt zich doorzetten in de vergunningverlening? Zal er nog een vergunning verleend kunnen worden voor inbreidingsprojecten in kleinere kernen? De filosofie van veerkrachtige dorpen komt door deze benadering in het gedrang.</p> <p>Hoe zal men deze herverdeling monitoren? Zonder monitoring van bijkomende woningen kan de woonprogrammatie niet in de praktijk gebracht worden.</p> <p>De conclusies uit de analyse van de woonmarkten dienen omwille van de gebruikte data en methodiek genuanceerd te worden.</p> <p>Het is aangewezen om afstand te nemen van de louter datagedreven benadering en ook (lokale) beleidsambities in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening moeten in overweging genomen worden.</p>	WON	<p>De tot stand koming van de woonmarkten is beschreven in het onderzoek 'onderzoek naar regionale woonmarkten en ruimtelijke woonanalyse' dat op de website geraadpleegd kan worden: www.provincieantwerpen.be/beleidsplanruimte</p> <p>Bij deze analyse is vertrokken vanuit een provinciegrensoverschrijdende methodiek. Voor de uitwerking van het woonprogramma kan de provincie enkel uitspraken doen voor haar eigen grondgebied en daarom werden de regionale woonmarkten verder verfijnd en beperkt tot de provincie.</p> <p>Voor wat betreft de 'Veerkrachtige dorpen': Met Veerkrachtige Dorpen ondersteunen wij inwoners en lokaal bestuur om samen hun dorp veerkrachtiger te maken. Zo willen we de kracht van een dorpsgemeenschap (inwoners, middenveld, gemeentebestuur) vergroten om zelf met gezamenlijke uitdagingen om te gaan. In het Beleidsplan Ruimte zetten we onder meer in op kernversterking, kwaliteit en op maat van de kern. Ons inziens zijn beide insteken complementair en zelfs inhoudelijk inpasbaar. Het gezamenlijk werken aan uitdagingen in een dorp, kan in kleine kernen zonder grote groei of bijkomend ruimtebeslag. Voor nieuwe trajecten 'veerkrachtige dorpen' starten we ook steeds vanuit het bestaande provinciaal beleid, waarvan het PBRA deel van uitmaakt.</p> <p>Voor de herverdeling tussen regionale woonmarkten: zie 14BB.</p> <p>Wat betreft de doorwerking in vergunningen: zie ALG 2.</p> <p>Wat betreft de monitoring en verdere toepassing: zie ALG 28.</p>	ALG 28

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
58BB	■■■■■			<p>Schrappingen in de GRS'en</p> <p>Er wordt geadviseerd om zorgvuldig om te gaan met de schrappingen. In het geval van een niet essentiële tegenstrijdigheid lijkt het aangewezen om niet te schrappen en indien nodig in ruimtelijke processen te verwijzen naar het PBRA om de passage uit het GRS te nuanceren en hier uitzonderingen op te verlenen.</p>	GRS	Hiervan wordt akte genomen.	/
58BB	■■■■■			<p>Conclusie:</p> <p>Ongunstig advies. Op verschillende vlakken ontbreekt transparantie en nuancering en wordt niet gewerkt met de meest recente data en beslist beleid. Er moet ruimte blijven voor de lokale besturen om eigen klemtonen mee op te nemen in het beleid.</p>	ALG	<p>Wat betreft de vraag naar meer transparantie: het PBRA is gebaseerd op heel wat onderzoeken. De resultaten van deze onderzoeken zijn niet volledig opgenomen in de teksten van de beleidskaders of de strategische visie. Ze zijn wel terug te vinden op de website van het beleidsplan: https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/beleidsplan-ruimte/onderzoeken.html.</p> <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd worden, zonder deze onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p><i>"Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...)</i></p> <p><i>De onderzoeksrapporten geven een overzicht van het onderzoek en uitkomsten van het participatietraject die ten grondslag liggen aan de gemaakte beleidskeuzes. Het beschikbaar onderzoek vervangt als het ware het informatief gedeelte van een structuurplan maar zal omwille van hanteerbaarheid en het voortschrijdend inzicht slechts middels een beknopt overzicht of verwijzingen in het</i></p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p><i>beleidsplan zelf opgenomen worden.”</i></p> <p>(Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9)</p> <p>Wat betreft de vraag naar nuancering: het PBRA is op bovenlokaal, provinciaal niveau opgemaakt, waarbij ook de doelstellingen zich op dat niveau situeren. Dit heeft als gevolg dat niet elke lokale situatie te omvatten is. Daarom vragen we gemeenten om onze provinciale doelstellingen te vertalen naar de gemeentelijke en lokale context, waarbij we uiteraard de eigenheid en de diversiteit van de gemeenten van de provincie erkennen. Zie ook ALG 4.</p> <p>Het beleidsplan heeft niet de opzet om dogmatisch te werken maar wel krijtlijnen op bovenlokaal niveau uit te tekenen. Deze kunnen telkens dan afgetoetst worden aan de lokale context. Zie ook ALG 11.</p> <p>De gebruikte data wordt ten gezette tijden geüpdate. In de VCRO Art.2.1.1§4 staat vermeld dat er in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode geëvalueerd moet worden. Een update van de cijfergegevens met de meest recente data valt hier ook onder.</p> <p>Waarom we vertrekken van de bestaande situatie en het beslist maar nog niet gerealiseerd beleid niet is meegenomen in het kaartmateriaal is terug te vinden onder ALG 10.</p>	
59BB	 		Reactie d.d. 12.03.2023 Poststempel d.d. 13.03.2023, ntvangen d.d. 14.03.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
	[REDACTED]						
59BB	[REDACTED]			Idem 39BB		Idem 39BB	/
60BB	[REDACTED]		Reactie d.d. 13.03.2023 Poststempel d.d. 13.03.2023, ntvangen d.d. 14.03.2023				
60BB	[REDACTED]			Idem 44BB		Idem 44BB	/
61BB	[REDACTED]		Reactie d.d. 13.03.2023 Poststempel d.d. 13.03.2023, ntvangen d.d. 14.03.2023				
61BB	[REDACTED]			Idem 34BB		Idem 34BB	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
62BB	[REDACTED]		Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
62BB	[REDACTED]			<p><u>Glastuinbouw</u></p> <p>Alleen het beleidskader 'verdichten en ontlichten' spreekt zich zeer beperkt uit over glastuinbouw (pag. 43). Echter is er geen enkele voorwaarde voor glastuinbouw vermeld. Bezwaarindiener vraagt om volgende randvoorwaarde op te leggen: "glastuinbouw moet zich vestigen nabij grote restwarmteproducenten." Op deze manier wordt bijgedragen aan de strategie energie-efficiëntie. Glastuinbouw heeft een heel grote behoefte aan lage temperatuurwarmte en is dus ideaal om zich te vestigen naast grote restwarmteproducenten. Glastuinbouw heeft ook een grote behoefte aan warmte tijdens de zomer waardoor zij het hele jaar restwarmte kan gebruiken. Zo kan het gebruik van fossiele brandstoffen door glastuinbouw ook uitgefaseerd worden + vermindering uitstoot. Aangezien glastuinbouwindustrie een grondloze industrie is die geen landbouwgrond hoeft kan men de glastuinbouwindustrie beter op minderwaardige grond ongeschikt voor landbouw plaatsen alsook op grote hangaars. Gemeentes zonder grote restwarmteproducenten moeten vrijgesteld worden van het voorzien van landbouwontwikkelingslocaties voor glastuinbouw. Dus geen ontwikkelingen meer in omgeving Sint-Katelijne-Waver en andere serregebieden zonder restwarmteproducenten.</p>	AGR	<p>In het beleidskader "Verdichten en ontlichten van de ruimte' op P 38 werd het volgende opgenomen:</p> <p><i>"We werken voorwaarden uit voor greenfields. Dit zijn infrastructures op een locatie waar nog geen ruimtebeslag aanwezig is, vertrekkende vanuit het uitgangspunt 'behoud van ruimte niet van plek'. Het aansnijden van greenfields voor landbouwinfrastructuur moet een uitzondering blijven, aangezien herontwikkeling (brownfields) de voorkeur krijgt. Het gaat hierbij om greenfields die worden aangesneden vanuit de verschillende agrarische sectoren, inclusief glastuinbouw. "</i></p> <p>Bij 'Aan de slag' (p 43) staat: <i>"De provincie Antwerpen werkt een kader uit met verschillende instrumenten om gemeentebesturen te ondersteunen: we werken voorwaarden uit voor greenfieldontwikkelingen, met specifieke aandacht voor glastuinbouwbedrijven."</i></p> <p>P 41: Op bovenlokaal niveau: <i>"we vrijwaren aaneengesloten, weinig versnipperde landbouwgebieden en landbouwontwikkelingslocaties van een zonevreemde functiewijziging. Landbouwontwikkelingslocaties zijn locaties die door hun ruimtelijke situering en inrichting ontwikkelruimte bieden aan een specifieke vorm van landbouw, bijvoorbeeld veehouderij, glastuinbouw of korteketenlandbouw. Gemeentebesturen kunnen deze locaties aanduiden als 'zeer belangrijk' voor landbouw (bijvoorbeeld in het GRS of gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan). "</i></p> <p>De provincie moet op dit moment nog de voorwaarden bepalen.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
62BB	■■■■■ ■■■			<u>Biodiversiteit</u> Er wordt gevraagd om biodiversiteit te voorzien in een zone van 2km rond elke SBZ.	KLIM GB DA	Biodiversiteit is een bevoegdheid van de verschillende overheden. Vanuit de provincie Antwerpen hebben we de ambitie om basiskwaliteit natuur en biodiversiteit overal te versterken. Rondom SBZ en andere natuurkernen en in natuurverbindingengebieden ligt de ambitie hoger.	/
62BB	■■■■■ ■■■			<u>Nieuwe zonevreemde bewoning moet mogelijk blijven</u> Hieraan moeten wel voorwaarden gekoppeld worden zodat deze geen uitstoot veroorzaken en tot biodiversiteit leiden, zoals bv. verplicht gebruik elektrische auto, verwarming met warmtepompen, verbod houtverbranding, verbod gazon, infiltratie regenwater,... Landbouw moet afgebouwd worden en dat zal leiden tot vrijkomen van gebouwen.	AGR WON	Zie ALG 13 en ALG 14 . De agrarische sector is een belangrijke sector in de provincie Antwerpen. In de strategische visie van het beleidsplan Ruimte wordt bij de strategie 'offensieve open ruimte' het volgende opgenomen: <i>"De strategie 'offensieve open ruimte' is tweeledig. De eerste pijler zet in op het versterken van het ecologisch netwerk en het netwerk van aaneengesloten landbouwgebieden. Binnen deze netwerken is er nood aan samenhang en goed gestructureerde ruimte waarin de verschillende sectoren optimaal kunnen functioneren en groeien. Aandacht voor het weghalen van onnodige verharding zal hierbij van belang zijn."</i> We zijn dus niet akkoord dat de landbouw moet afgebouwd worden. Om die offensieve open ruimte alle kansen te geven is de provinciale visie om het wonen buiten de kernen niet te stimuleren en het liefst af te bouwen (zie p. 51, beleidskader 'Levendige kernen').	/
63BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	■■■ ■■■ ■■■■■	Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
63BB	■■■■■ ■■■■■			Strategische visie Bezwaarindiener kan zich vinden in de vier ruimtelijke principes. Ook de vertaling van deze principes in 7 strategieën kan men ondersteunen. Maar de doelstellingen en uitgangspunten van de strategische visie zijn vaak te weinig concreet en	STR VISIE	Zie ALG 1 en ALG 13 Op p. 12 van de strategische visie onderschrijven we expliciet de Vlaamse ambitie en doelstellingen uit het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen in	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>actiegericht. Zo bevat de doelstelling 'zuinig ruimtegebruik' en de strategie 'Van versnippering naar bundeling' geen concrete doelstellingen in de tijd voor de afbouw van het ruimtebeslag. In het beleidskader 'verdichten en ontlichten' wordt wel verwezen naar de doelstelling voor 2040, maar wordt de doelstelling voor 2025 uit het BRV (3ha/dag) ook onderschreven in het PBRA? Er wordt gevraagd om concrete, kwantitatieve doelstellingen vast te leggen voor de vermindering van het ruimtebeslag in de provincie. Temeer daar deze vraag zich ook stelt in de MER. Een duidelijke beschrijving in het beleidsplan van hoe snel en op welke manier de aangroei van ruimtebeslag door perifeer wonen een halt kan worden toegeroepen met de inzet van concrete instrumenten, maatregelen en acties is daarom wenselijk.</p> <p>Hetzelfde geldt voor ontharding. In het BRV is opgenomen dat de verharding in het buitengebied met 20% moet verminderen. In het PBRA zou hieromtrent ook een concrete, kwantitatieve doelstelling voorzien moeten worden.</p> <p>De strategie 'Van versnippering naar bundeling' gaat niet verder in op het afbouwen en herlokalisieren van slecht gelegen bedrijvigheid, de ambitie blijft bij het remmen van verdere ontwikkeling op slecht gelegen locaties. Het zou nochtans grote opportuniteiten bieden om ruimte te creëren voor bijvoorbeeld natuur. Het opnemen van concrete doelstellingen is ook van belang voor een goede monitoring van de voortgang van het PBRA.</p>		<p>opmaak, wat betekent dat we ook de vermelde Vlaamse doelstellingen mee onderschrijven en in de provinciale beleidskaders ook meenemen.</p> <p>We achten het niet wenselijk om de voorgestelde kwantitatieve doelstellingen ook effectief op te nemen in het PBRA omdat de provincie enkel vat heeft op het eigen provinciaal beleid en alleen daarmee deze kwantitatieve doelstellingen niet kan realiseren. Via diverse actielijnen in de 3 beleidskaders nemen we wel actielijnen op als provincie die indirect wel inzetten op deze Vlaamse doelstellingen, bv.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte': de provincie bekijkt waar ze gericht kan onthanden om infiltratie-mogelijkheden te verhogen. • Beleidskader 'Levendige kernen': de provincie Antwerpen biedt ondersteuning aan gemeenten die visie en acties ondernemen om de verdere bebouwing in woonlinten een halt toe te noemen. <p>De verdere uitwerking van de strategie 'van versnippering naar bundeling' gebeurt onder meer in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'.</p> <p>Zie ook ALG 5.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
63BB	[REDACTED]			<p>Beleidskader 'Sterke netwerken'</p> <p>Bezwaarindieners ondersteunt het provinciaal ruimtemodel en het ruimtekompas als instrumenten om objectieve keuzes te maken.</p> <p>Het is nodig om binnen de netwerken voor personenvervoer te streven naar een concurrentievoordeel voor voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer (= actief inzetten op push factoren). Dit verhoogt de kans om beleidsdoelstellingen met betrekking tot leefbaarheid en veiligheid te behalen. In de praktijk is het zonder push factoren moeilijk om te vermijden dat de wagen niet voor de volledige reis gebruikt wordt. Het provinciale beleid kan hierop inspelen door in een stedenbouwkundige verordening of in richtlijnen voor de gemeenten, maximale autoparkeernormen en minimale fietsparkeernormen te voorzien.</p> <p>Een herverdeling van de ruimte voor auto's ten voordele van openbaar vervoer en fietsers (vrije busbanen, brede fietspaden) dringt zich op. Men vraagt om deze herverdeling van ruimte t.v.v. openbaar vervoer, fietsers en voetgangers als principe op te nemen in het beleidsplan.</p> <p>Ook stelt zich de vraag wat er kan gebeuren met overbodige wegen, zeker in het buitengebied? Het verdient aanbeveling om in het PBRA op te nemen wat er in de toekomst moet gebeuren met dergelijke overbodige landelijke wegen.</p> <p>De doelstellingen voor de modal-shift voor goederenvervoer worden niet gekwantificeerd, zoals dat voor het personenverkeer wel het geval is (de 50% doelstelling). Er worden best duidelijk gekwantificeerde doelstellingen voor een ambitieuze modal shift voor goederenvervoer opgenomen.</p> <p>Bij een aantal knopen, zeker van de lagere orde, kunnen vragen gesteld worden bij de effectieve multimodaliteit ervan. Dit grote aantal knopen en de beperkte multimodaliteit van sommige knopen, dreigt de bundelingsdoelstelling te ondergraven en de opportuniteiten voor de alternatieven te</p>	MOB RMK	<p>Wat betreft het voorstel van een verordening of richtlijnen voor de gemeente: dit zijn acties die kunnen opgemaakt worden ter uitvoering van het PBRA. Zie ook ALG 1.</p> <p>We onderschrijven de vraag naar herverdeling van het publiek domein. Dit zijn echter inrichtingsvoorschriften en zijn van dergelijk niveau dat ze niet in een provinciaal beleidsplan een plek kunnen vinden.</p> <p>Wat betreft de vraag rond overbodige wegen: zulke zaken zijn opgenomen in de regionale mobiliteitsplannen van de vervoerregio's.</p> <p>Wat betreft de vraag rond de modal shift: zie 31BB.</p> <p>Wat betreft de selectie van het aantal knopen: De weergave op kaart van de ruimtelijke multimodale knopen doet op zich geen uitspraken over hoe die bepaalde locatie zal ontwikkeld worden. Het is namelijk een indicatieve weergave van locaties waar verschillende vervoersnetwerken zich verknopen en waar ook ruimtelijke aspecten aanwezig zijn die het mogelijk maken om op een even gemakkelijke manier van de verschillende vervoersmiddelen gebruik te maken. De punten die aangeduid zijn op de kaart geven aan waar in de huidige situatie ruimtelijke multimodale knopen gelegen zijn. De kaart geeft een beeld waar hoogdynamische ontwikkelingen zich zouden kunnen vestigen – maar doet geen uitspraak of dat ook effectief moet gebeuren of dat wenselijk is. De keuze voor een ontwikkeling is namelijk ook van een aantal andere factoren afhankelijk, bijvoorbeeld of er voldoende andere voorzieningen aanwezig zijn. Om dit te verduidelijken zal een leeswijzer</p>	ALG 1 , 14BB en 31BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>bepersen. Men vraagt daarom om een beperkter aantal multimodale knopen te selecteren.</p>		<p>begeleidende tekst aan de kaart toegevoegd worden.</p> <p>Zie ook 14BB</p>	
63BB	<p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p>			<p>Beleidskader 'Levendige kernen'</p> <p>Men ondersteunt de keuze om in te zetten op kwalitatieve, multifunctionele kernen en hier meer te doen met beschikbare ruimte. Ook de onderverdeling in diverse kerntypes, van stedelijke kernen tot dorpskernen en de doelstelling om de bevolkingsgroei in de eerste plaats op te vangen in de stedelijke kernen en om in de kleinere dorpskernen in te zetten op kernversterking, maar dan zonder extra groei wordt ondersteund. Wel wordt de vraag gesteld hoe de provincie deze sturing waar zal maken. Dit verdient verdere concretisering.</p> <p>Bezwaarindiener houdt een pleidooi om de renovatie-golf samen te laten gaan met verdichting. Men vraagt om dit sterker te benadrukken in het PBRA en om hiervoor provinciaal beleid te ontwikkelen, bv. met een stedenbouwkundige verordening rond het opdelen van (te grote) woningen.</p> <p>Er zou verder extra aandacht kunnen besteed worden aan 'fietsvriendelijk' bouwen, ook 'bicycle oriented development' genoemd. Dit kan in een verordening, in leidraden of in richtlijnen verder concreet ingevuld worden.</p> <p>Het bundelen van bedrijvigheid in de kernen biedt potenties om het goederenvervoer in de kernen te verduurzamen. De ruimtevraag die dit met zich meebrengt op vlak van stadsdistributie, distributiecentra aan de randen, microhubs,.. komt niet echt aan bod in het beleidskader. Men vraagt om dit verder concreet in te vullen en verwijst hiervoor naar de Green Deal Duurzame Stedelijke Logistiek, waarin diverse succesvolle experimenten aantonen hoe stedelijke logistiek verduurzaamd kan worden.</p> <p>Men steunt de afbakening van kernwinkelgebieden en van de doelstelling om bedrijvigheid in het algemeen maximaal in de kernen onder te brengen. Men vraagt dat het beleidskader hiervoor duidelijke</p>	<p>KERN WON MOB BEDR ENER</p>	<p>We nemen er akte van dat bezwaarindiener akkoord gaat met de diverse kerntypes en de doelstellingen inzake de uitdaging 'huishoudenstransitie'.</p> <p>Wat betreft de doorwerking naar instrumenten en het pleidooi om de renovatiegolf te laten samengaan met verdichting: zie ALG 1.</p> <p>De suggestie rond een stedenbouwkundige verordening is zeker waardevol. Omwille van bovenstaande argumentatie, gaan we dit niet expliciet vermelden, maar kan wel meegenomen worden bij de uitwerking van de actielijn: <i>"De provincie Antwerpen gaat verder in dialoog met de gemeenten die de ruimtelijke ontwikkelingsperspectieven inzake bijkomende woningen verder willen verfijnen in hun (inter)gemeentelijk Beleidsplan Ruimte en kunnen op vraag van gemeenten regionaal gesprekken en samenwerkingstrajecten mee opstarten om deze ontwikkelingsperspectieven lokaal verder te implementeren."</i></p> <p>De bepalingen in het PBRA staan een fietsvriendelijke inrichting van de ruimte niet in de weg, integendeel. Door in te zetten op ruimtelijke multimodale knopen zal er op die locaties meer aandacht voor fietsers en trage weggebruikers kunnen gegeven worden. Door in te zetten op nabijheid en bereikbaarheid (Strategische visie p. 47-48) kan zowel het aantal voertuigkilometers als het aantal gemotoriseerde verplaatsingen dalen. Het verder concreet invullen van de doelstelling rond fietsgeoriënteerd</p>	<p>ALG 1</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>doelstellingen vastlegt, bv. in minimale percentages voor economische activiteiten in kernen.</p> <p>Het beleidskader voorziet een eerder terughoudend beleid voor de ontwikkeling van woonreservegebieden. Men vraagt hier een krachtigere beleidsdoelstelling. Men vraagt daarbij ook om expliciet op te nemen dat een kwantitatieve motivering overeenkomt met een gesloten woonbehoeftestudie.</p> <p>De doelstelling om werk te maken van energieneutrale kernen wordt ondersteund. Het ondersteunen van gemeenten bij de opmaak van warmtezoneringsplannen is daarbij cruciaal.</p>		<p>ontwikkelen kan steeds in een actie ter uitvoering van het PBRA.</p> <p>Wat betreft stadsdistributie: hiervoor verwijzen we graag door naar de verschillende regionale mobiliteitsplannen van de vervoerregio's, waar er op mobiliteitsvlak uitspraken gedaan worden over dit type voorzieningen. Het klopt dat distributiecentra ook ruimte vragen. Vaak brengen deze ook verkeersbewegingen met zich mee en dienen deze functies ook te voldoen aan de bepalingen rond ruimtelijke multimodale knopen.</p> <p>Het is daarnaast een bewuste keuze om niet voor elke functie an sich uitspraken te doen, maar vooral bepalingen op te nemen rond de impact. Zie hoofdstuk 'Criteria voor de impact van een activiteit op zijn omgeving' in het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' op p. 45-49.</p> <p>De provincie kiest ervoor om het doel en de vise rond kernwinkelgebieden uit te werken via ondersteuning (bv. detailhandelscoaches), zie p. 41, beleidskader 'Levendige kernen'. Het is de gemeente die hier in haar lokaal detailhandelsbeleid verder mee aan de slag kan. Ook wat betreft 'bedrijvigheid in de kernen' zijn er verschillende actielijnen in het beleidskader 'Levendige kernen' uitgewerkt. In het PBRA wordt er bewust voor gekozen om niet te werken met concrete percentages. Zie ook ALG 1.</p> <p>Wat betreft de reactie over de woonreservegebieden: zie 40BB.</p> <p>In het PBRA hebben we geformuleerd wat de provinciale visie en verwachtingen zijn inzake woonreservegebied. Omdat er nog veel juridische voorraad is, wensen we deze inderdaad zoveel mogelijk te vrijwaren. Hiervoor hebben we de actielijn "De provincie Antwerpen is bereid om ook planningsprocessen op te starten om</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>woonreservegebied om te zetten naar een andere bestemming.” opgenomen in het beleidskader ‘Levendige kernen’ (p.52). De verdere implementatie van de woonreservegebieden is echter lokaal woonbeleid en het is dan ook niet wenselijk om hier in het PBRA nog krachtigere doelstellingen rond te formuleren.</p> <p>Wat betreft energie: we nemen hier akte van.</p> <p>Goede suggesties wat mobiliteit betreft. Dit nemen we mee in een verdere uitwerking en acties. Dit vergt geen tekstuele aanpassingen in het beleidsplan.</p>	
63BB	<p>■■■■■■</p> <p>■■■■■■</p>			<p>Beleidskader ‘verdichten en ontlichten van ruimte’</p> <p>Men steunt deze doelstelling.</p> <p>De vraag wordt gesteld hoe hard het beleid inzake de juiste functie op de juiste plaats gemaakt zal worden. Een actief grondbeleid is daarvoor cruciaal. Hiervoor moeten voldoende budgetten worden vrijgemaakt.</p> <p>De herbestemming van nieuwe open ruimte wordt niet volledig uitgesloten. Men is hier geen voorstander van. Herbestemmen van open ruimte naar bedrijvigheid kan volgens bezwaarindiener enkel in hoge uitzondering en mits een nieuwe locatie een slecht gelegen ruimtebeslag compenseert.</p> <p>Voor detailhandel voorziet het beleidskader ontwikkelingsmogelijkheden buiten de kernen, op clusterlocaties langs steenwegen. Dit is een slecht idee. Dit zal het winkelen in de kernen een concurrentieel nadeel geven en zorgen voor extra automobilititeit. Er worden weliswaar criteria naar voor geschoven om deze clusters te verduurzamen, maar door hun auto-gerichte ligging zijn deze clusters inherent onduurzaam. Een echte verduurzaming veronderstelt nabijheid om zo het aantal autoverplaatsingen te kunnen beperken. De enige juiste keuze is om deze clusters op termijn te laten uitdoven ten voordele van een kernversterkend beleid.</p>	<p>BOU</p> <p>WSH</p> <p>DH</p> <p>WA</p> <p>OR</p> <p>BEDR</p>	<p>Wat betreft het actief grondenbeleid: we nemen hier akte van.</p> <p>Wat betreft nieuwe ruimte op bedrijventerrein:</p> <p>De randvoorwaarden om open ruimte te bestemmen als bedrijventerrein zijn voldoende beperkend opgesteld. Naast het voorstel dat de bezwaarindiener formuleert, kan men enkel nog open ruimte herbestemmen naar bedrijvigheid indien die een wezenlijke meerwaarde betekend-betekent bij herstructurering of indien nodig is om zich conform te stellen aan wetgeving. Ook bij die gevallen wordt compensatie niet uitgesloten. (Beleidskader ‘Verdichten en ontlichten van de ruimte’ pg-p. 45)</p> <p>Wat betreft detailhandel:</p> <p>De provincie heeft als doel dat de detailhandel maximaal verweven dient te worden in de kernen. Het PBRA stelt ook dat detailhandel eerst en vooral in de kernen moet worden voorzien, gelet op de geconcentreerde afzetmarkt, de nabijheid van andere detailhandel en een goede bereikbaarheid.</p>	<p>ALG 1</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Er wordt gevraagd om de optie om baanwinkelclusters te behouden, te schrappen uit het PBRA.</p> <p>Er worden 8 krachtlijnen beschreven i.f.v. water. Dit zijn goede krachtlijnen, maar wat wel ontbreekt is het creëren van extra ruimte langs waterlopen voor waterberging, zoals bv. het Sigmaplan doet. Naast bescherming moet verder ook ingezet worden op herstel van de valleigebieden om de watercapaciteit en bergingsvermogen te vergroten. Een actief herstel ligt daar voor de hand. Dit kan door ze te koppelen aan landschappelijke herstelprojecten. Men vraagt om dit verder uit te werken in het beleidskader.</p> <p>In het beleidskader verdichten en ontlichten ontbreken elementen die kunnen bijdragen tot een betere waterkwaliteit in landbouwgebieden, zoals het voorzien van bufferzones rond landbouwpercelen om af- en uitspoeling van nutriënten op te vangen en erosie tegen te gaan. Hiervoor wordt aandacht gevraagd.</p> <p>Het is opvallend dat natuur en biodiversiteit geen thema op zich is in dit beleidskader. Natuur komt enkel impliciet of onrechtstreeks aan bod. Met de achteruitgang van de biodiversiteit valt het niet te verantwoorden dat natuur en biodiversiteit geen volwaardig thema is in dit beleidskader. Men vraagt een veel duidelijkere insteek voor natuurverbindingsgebieden.</p> <p>Wat verder niet aan bod komt is het belang van ontsnippering bij het bestaande wegennet, bv. via boven- of ondergrondse ecoducten of faunapassages. Hier vragen we extra aandacht voor, want dit is van groot belang voor natuurbehoud en -ontwikkeling in de provincie. In de sector landgebruik (LULUCF) kent Vlaanderen op dit moment netto emissies, die tegen 2030 moeten omgekeerd worden tot een netto vastlegging. Ook om dit te realiseren ontbreekt op dit moment een voldoende concreet maatregelenpakket.</p> <p>Tot slot vraagt men meer aandacht voor ontharding in het buitengebied. Het beleidskader zet wel in op het beperken van bijkomende versnippering en</p>		<p>Echter niet alle detailhandel past in de winkelkernen. Nu komt te vaak voor dat deze detailhandelszaken zich spreiden langs steenwegen. Om dit tegen te gaan dienen deze grootschalige detailhandelszaken, die niet in de kernen passen, zich te clusteren. Het clusteren van de detailhandel zal een gunstigere impact hebben op de ruimte dan de verspreiding van de detailhandelszaken, gelet op de mogelijkheid van het clusteren van parkeren en verweving. Daarbij zal het clusteren ook tot minder vervoersbewegingen leiden, doordat er niet naar elke winkel apart gereden hoeft te worden.</p> <p>Daarbij worden clusters enkel toegestaan in de afgebakende stedelijke gebieden, waardoor de mogelijke locaties al beperkt worden.</p> <p>Verder dient het aanbod op de cluster complementair te zijn met de winkelvoorzieningen in de omliggende kernen. Het aanbod op clusters zal vooral gericht zijn op niet-dagelijkse goederen, wat een minder grote vervoersimpact heeft.</p> <p>Wat betreft infiltratie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zie ALG 1 en ALG 5 • Op zich sluit wat we op dit moment in het beleidskader schrijven deze opmerking niet uit, projectwerking kan los van beleidskader • Naast de 8 krachtlijnen van de provinciale droogtestrategie werkt de provinciale dienst integraal waterbeleid ook projecten uit ifv valleierherstel en bijkomende ruimte voor water. Zie website: Projecten en realisaties - Provincie Antwerpen • Voor bufferzones langs waterlopen en grachten 	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				verharding, maar de bijdrage tot actieve ontsnippering blijft eerder beperkt. Men vraagt om deze 20% doelstelling van de strategische visie van het BRV te vertalen in het PBRA.		<p>verwijzen we naar de nieuwe GLB-regels (gemeenschappelijk landbouwbeleid) hieromtrent. Dit zal de waterkwaliteit zeker ten goede komen.</p> <p>Wat betreft de visie over open ruimte en actieve ontsnippering: zie ALG 1 en ALG 5.</p>	
64BB	██████████ ██████████ ██████████ ██████████	██████████ ██████████ ██████████	Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
64BB	██████████			<p>Bezwaarindiener is eigenaar van 3 bebouwde percelen grond aan de Antwerpsesteenweg 391-393 te 2500 Lier, kadastraal gekend als Lier, 3de afdeling, sectie F, nrs. 736M, 736L en 736C. De percelen zijn deels gelegen in woongebied, deels in een gebied voor milieubelastende industrie. De bestemming milieubelastende industrie is daar volledig achterhaald, temeer daar het volledig omgeven is door woningen en aanverwante voorzieningen.</p> <p>Niettegenstaande het uitgangspunt om bestaande economische ruimte maximaal te behouden <i>an sich</i> enkel maar kan toegejuicht worden, nodigt men de provincie uit om dit uitgangspunt verder te nuanceren. Het kan niet de bedoeling zijn om slecht gelegen, geïsoleerde industriegebieden, waarvan de bestemming daarenboven al jarenlang achterhaald is, te behouden en een herbestemming naar woongebied, detailhandelszone of een andere passende bestemming te verhinderen.</p>	BOU WSH BEDR WON	Zie ALG 7 , 18BB en ALG 20 .	/
65BB	██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████		Reactie d.d. 06.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
65BB	██████████ ██████████			Strategische visie Algemene opmerkingen	ALG	Zie ALG 9 .	Strategische visie

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
	[REDACTED]			<p>1. Waar gaat er geld gevonden worden om dit provinciaal beleidsplan ruimte te betalen?</p> <p>2. Zal er genoeg ruimte-oppervlakte zijn om bijkomende ruimte te creëren voor de beoogde herlocalisaties van bedrijven, woningen e.d.?</p> <p>3. Er mag geen landbouwgrond opgeofferd worden t.a.v. Natuur en alle andere actoren om onze voedselvoorziening te kunnen blijven garanderen.</p> <p>4. Er wordt hard toegespit op biodiversiteit en te weinig op voedselvoorziening. Tekst is gebaseerd op verouderde informatie en visie van 2019.</p> <p>5. Landbouw wordt onvoldoende benoemd als belangrijk economische sector in de provincie.</p>	STR VISIE	<p>Zoals op p. 35 van de strategische visie vermeld staat, is het nodig om op een andere, duurzamere en efficiëntere manier met de uitdagingen rond herlocalisaties en bijkomende woningen, bedrijven, ... om te gaan zodat de open ruimte niet onnodig verder verhard en bebouwd wordt. Net daarom is de opmaak van algemene ruimtelijke visies met actielijnen, zoals het PBRA zo belangrijk.</p> <p>De strategie 'offensieve open ruimte' gaat net uit van samenwerking van landbouw, natuur, water en (zachte) recreatie die samen het nut en de noodzaak van de open ruimte benadrukken en versterken. Voedsel-productie wordt hier expliciet vermeld.</p> <p>Door de lange procedure van een Beleidsplan Ruimte zijn de basisteksten reeds enkele jaren oud. De principes en strategieën werden echter robuust geformuleerd zodat ze de basis kunnen vormen voor de lange termijn.</p> <p>Bij de uitdaging op p. 33 rond schaalvergroting kan het belang van de landbouw als economische sector toegevoegd worden.</p>	<p>Toevoegen p. 33: 'Immers voor het garanderen van voedselproductie blijft de landbouw ook in de toekomst een belangrijke economische sector.'</p>
65BB	[REDACTED]			<p><u>Aanvullingen:</u></p> <p>Toevoegen Pag. 20: De E34 verbindt Turnhout met de steden Antwerpen en Eindhoven. Turnhout neemt voor de automobilititeit een belangrijke verdelende rol via de gewestwegen N12 en N119 in het gebied tussen de Kempische heuvelrug en de Nederlandse steden Tilburg en Breda. Ook functionele fietspaden zijn tussen de steden Turnhout en Breda/Tilburg beschikbaar.</p> <p>Toevoegen Pag. 20: Ten noorden van Turnhout is een grote groene ruimte aanwezig met als economische activiteit familiale landbouwbedrijven en lokale verankerde KMO's in en rond de kernen. Momenteel worden er binnen de perimenter van het Turnhouts Vennengebied ook nog woonwijken bijgebouwd. Dit staat in groot conflict met de</p>	STR VISIE	<p>P.20: In 'het huidig ruimtegebruik in de provincie Antwerpen' wordt het belang van de landbouw voor deze regio reeds vermeld op p. 19. Enkele van de voorgestelde suggesties kunnen ook toegevoegd worden aan de tekst op p. 20 onder 'Turnhout'.</p> <p>P.33: Klopt, titel wordt aangepast</p> <p>P34: Dit is zeker niet de bedoeling. De strategie 'offensieve open ruimte' gaat net uit van een samenwerking van landbouw, natuur, water en (zachte) recreatie die samen het nut en de noodzaak van de open ruimte benadrukken en versterken.</p>	<p>Strategische visie</p> <p>Toevoegen/aanpassen p. 20: "Turnhout neemt voor de automobilititeit een belangrijke verdelende rol via de gewestwegen N12 en N119 in het gebied tussen de Kempische heuvelrug en de Nederlandse steden Tilburg en Breda."</p> <p>En " :Ten noorden van Turnhout is een grote groene ruimte aanwezig met als economische activiteit familiale landbouwbedrijven en lokale verankerde KMO's in en rond de kernen.</p> <p>p. 33 titel 'schaalvergroting' vervangen door 'toename van vrijkomende agrarische sites'</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>plannen voor het mogelijks Nationaal Park Taxandria en met de conceptnota PAS voor het Turnhouts Vennengebied.</p> <p>Pag.33: Trend schaalvergroting: gezien de inhoudelijke tekst eronder lijkt dit een verkeerde titel, dit moet eerder iets zijn in de zin van "toenemende vrijkomende agrarische sites"</p> <p>Pag. 34: Voor de biodiversiteit is het van cruciaal belang om de ruimte in onze provincie zo in te richten dat deze de natuurwaarden behoudt. Hierbij mogen we de landbouw niet vergeten in het kader van de voedselvoorziening. Met het nieuwe GLB vergroent de landbouw nog verder wat zeker bijdraagt aan de biodiversiteit, dit zal reeds grote inspanningen vragen van de landbouwsector.</p> <p>Pag. 49: Zo kan een serrelandschap en landbouwarealen in bepaalde delen van de provincie een sterkte vormen voor toekomstige innovatieve landbouw en zo kunnen de landschappelijk waardevolle beekvalleien, Kempense bossen, meren, zanden en landduinen bijkomend als economische, toeristische als landschappelijke troef gewaardeerd worden.</p> <p>Is het misschien een optie om stoppende intensieve veehouderijen om te vormen tot serrebedrijven? Aangezien omschakeling naar akkerbedrijven economisch niet rendabel is in onze zandgrond.</p> <p>Pag. 49: de paardenfokkerij/-houderij is een onderdeel van de landbouw</p> <p>Pag. 54: samenhangend ecologisch netwerk: wordt letterlijk gesproken van één robuust en kwaliteitsvol ecologisch netwerk met verbinden van de belangrijke Europese natuurgebieden. Dit is niet haalbaar in onze huidige ruimtelijke ordening zonder ons landbouwgebied verder te gaan versnipperen en te verliezen. Er wordt ook enkel gesproken van groenblauwe dooradering, wij opperen voor geelblauwe netwerken (landbouw en water gaat ook samen).</p> <p>P. 71 belang van partners: er wordt niet gesproken van de provinciale landbouwkamer</p>		<p>Voedsel-productie wordt hier expliciet vermeld.</p> <p>P.49:In het agrarisch gebied willen we primair en gebiedsgericht inzetten op agrarische herontwikkeling. Hierbij streven we als provincie naar de juiste functie op de juiste plek, ook in het agrarisch gebied.</p> <p>P.49: De paardenfokkerij/-houderij is effectief een onderdeel van de landbouw. We willen de landbouw juist nog mogelijkheden geven om zich verder te kunnen ontwikkelen. In het Beleidsplan Ruimte sluiten we dit ook niet uit.</p> <p>P.54: Één vervangen door een. Het gaat om de samenhang en het verbinden, maar dit kan inderdaad op diverse manieren met diverse focus.</p> <p>Zoals op p. 71 vermeld, worden hier maar enkele partners vermeld en zijn andere partnerschappen ook mogelijk afhankelijk van het project, plan of thema</p>	<p>P. 54: 'één' vervangen door 'een'</p>
65BB	<p>■■■■■■</p> <p>■■■■■■</p> <p>■■■■■■</p> <p>■■■■■■</p>			<p>Beleidskader verdichten en ontlichten van de ruimte</p> <p>Bemerkingen:</p>	<p>AGR</p> <p>OR</p> <p>WA</p>	<p>Het zonevreemd gebruik en de versnippering van agrarisch gebied door woningen vermindert de beschikbare ontwikkelruimte voor landbouw en</p>	<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p. 40: uitgangspunten voor zonevreemd hergebruik.</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
	<p>■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■</p>			<p>Pag. 7: Samenhangend ecologisch netwerk: In het kader van zuinig ruimtegebruik is het niet aangewezen om landbouwgebied te gaan versnipperen door grootschalige ecologische verbindingen.</p> <p>Pag. 7: Ook landbouw kan een significante en duurzame bijdrage leveren in het kader van de energietransitie.</p> <p>Pag 14: Ruimte zo inrichten en transformeren dat ze weerbaar is tegen klimaatverandering, bijdraagt om de impact tot het klimaat tot een minimum te beperken en nog steeds een bijdrage kan leveren voor het produceren van voldoende veilig, kwaliteitsvol, duurzaam en goedkoop voedsel. Het GLB stuurt hier ook op aan.</p> <p>Pag.15 versterken open ruimte als klimaatbuffer: ook hier weer enkel groenblauwe netwerken. We doen als landbouwsector ook al heel veel om als klimaatbuffer te fungeren.</p> <p>Pag. 18: Toevoegen aan laatste paragraaf: ook landbouwbedrijven kunnen bijdragen aan het opwekken van hernieuwbare energie via: biovergisters, zonnepanelen, WKK, kleine en grote windmolens.</p> <p>Pag. 20: Toevoegen paragraaf over korte keten: mits een voldoende duurzaam verdienmodel. Dit is een nichemarkt.</p> <p>Pag. 23: Aan de slag De provincie Antwerpen: Toevoegen : Daar de volgende jaren de volkstoename blijft evolueren is het belangrijk om de open ruimte te vrijwaren voor zijn belangrijke functie nl. voedselproductie. Een evenwicht dient beoogd te worden. Er is wel beleid rond natuurbeheer, maar jammer genoeg niet rond voedselproductie.</p> <p>Pag. 25: infiltreren ipv verhardten: valleigebieden beschermen – wil dit dan zeggen een natuurbestemming geven? Heeft dit impact op nabijgelegen vergunningen van bv grondwaterwinnings?</p> <p>Pag. 28: Aan de slag De provincie Antwerpen: Toevoegen: ook deze initiatieven dienen rekening te houden met de belangrijke functie van de openruimte in het gebied nl. productie van voldoende voedsel. Een evenwicht dient beoogd te worden.</p>	<p>BEDR ENER</p>	<p>bemoedigt de hervergunning voor landbouwbedrijven.</p> <p>De woonfunctie is opgenomen in het BVR tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevrije functiewijzigingen van 28/11/2003 en latere wijzigingen.</p> <p>Zonevrije functiewijzigingen, ook deze naar een loutere woonfunctie, moeten zorgvuldig afgewogen worden in het agrarisch gebied zodat ze het agrarisch functioneren niet ondermijnen. Er moet bij een omgevingsvergunning getoetst worden aan het principe van goede ruimtelijke ordening.</p> <p>De provincie Antwerpen kan het bestaande wetgevende kader niet wijzigen, ook niet inzake het juridische statuut van een woning in het landelijke gebied. Echter het is voor burger en overheid momenteel niet transparant én makkelijk opzoekbaar wat de huidige hoofdfunctie van een bestaande woning in het agrarisch gebied is. Daarom vragen we de gemeentebesturen op pg. 43 van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' om:</p> <p><i>" de hoofdfunctie van een (exploitanten)woning in het agrarisch gebied bijkomend op te nemen in het vergunningenregister zodat duidelijk wordt voor burger en overheid wat de hoofdfunctie van een woning is. "</i></p> <p>We nemen akte dat de bezwaarindiener de beperking van greenfieldontwikkelingen ondersteunt.</p> <p>Het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' focust zich op de bebouwde oppervlakte en het bijhorende ruimtebeslag.</p> <p>Volgende werd opgenomen op pg 39:</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Pag. 36: Schrappen laatste zin: Deze trend willen we keren. Toevoegen: Hoofdzak is dat de woonfunctie kan blijven bestaan als landelijk wonen waarbij deze de nog actieve landbouwbedrijven niet als hinderlijk mogen beschouwen.</p> <p>Pag. 37: De greenfield ontwikkeling beperking is OK. De bestaande leegkomende landbouwsites een andere bestemming geven, beperkt het ruimtebeslag op andere plaatsen. Het innemen van landbouwoppervlakte door natuur en water vermindert ook de ruimte voor voedselproductie.</p> <p>Pag. 39: Toevoegen: ook dienen deze bedrijven welke hun dierlijke activiteiten (gedwongen of vrijwillig) afbouwen maximaal ondersteund te worden bij het zoeken naar functiewijzigingen of alternatieven voor de landbouwinfrastructuur.</p> <p>Pag. 40: Uitgangspunten voor zonevreemd gebruik: Toevoegen: Rekening houdend met de huidige transitie van de landbouw in het kader van klimaat en milieudoelstellingen waardoor een versnelde afbouw van de dierlijke landbouw tak een gevolg is. Daarom dient hiervoor bij voorrang rechtszekerheid verleend te worden voor de bedrijfswoning als woonfunctie. Ook dient er bij voorrang rechtszekerheid gegeven te worden aan bestaande verbredingsactiviteiten en de uitbouw hiervan voor deze bedrijven, die hun dierlijke activiteiten afbouwen of beëindigen.</p> <p>Pag. 43: toevoegen: Rekening houdend met de huidige transitie van de landbouw in het kader van klimaat- en milieudoelstellingen waardoor een versnelde afbouw van de dierlijke landbouw tak een gevolg is. Daarom dient hiervoor bij voorrang rechtszekerheid verleend te worden voor de bedrijfswoning als woonfunctie. Ook dient er bij voorrang rechtszekerheid gegeven te worden aan bestaande verbredingsactiviteiten en de uitbouw hiervan voor deze bedrijven, die hun dierlijke activiteiten afbouwen of beëindigen.</p> <p>Pag. 65: toevoegen punten onderaan: 1. Bestaande landbouwbedrijven en stoppende landbouwbedrijven kunnen een grote bijdrage leveren aan de energietransitie door de uitbouw van biogasvergisters, pocketvergisters, zonnepanelen, WKK's, grote en kleine windmolens, e.a.</p>		<p><i>"Enkel wanneer agrarische herontwikkeling op een locatie niet mogelijk of ruimtelijk wenselijk is, onderzoeken we of (en welke) andere actoren hierop aanspraak kunnen maken. Een zonevreemde invulling kan enkel onder strenge voorwaarden. Daarbij moeten nieuwe invullingen steeds inpasbaar zijn in de omgeving. Ook bij een zonevreemde invulling wordt gekeken naar de mogelijkheden voor (gedeeltelijke) sloop van aanwezige infrastructures."</i></p> <p>Hierbij worden al de mogelijkheden bekeken voor bedrijven die zich niet meer kunnen ontwikkelen op hun huidige site. Het gevraagde staat al in de tekst. Aanpassingen zijn niet nodig.</p> <p>Aftoetsing van de goede ruimtelijke ordening blijft wel noodzakelijk.</p> <p>Op p. 40 van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' wordt verwezen naar uitgangspunten voor zonevreemd gebruik.</p> <p>De ontwikkeling van verbredende activiteiten bij een landbouwbedrijf valt niet onder de huidige wetgeving (BVR 28/11/2003 en wijzigingen tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevreemde functiewijzigingen), en hierover worden in het beleidskader ook geen uitspraken gedaan.</p> <p>In 'Aan de slag' op pg 43 van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' is het volgende opgenomen: <i>"De provincie Antwerpen werkt een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningaanvragen voor zonevreemd gebruik in agrarisch gebied</i></p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				2. De neergeschreven transitiebeschrijving is niet gebaseerd op de huidige energiesituatie en energieschaarste (anno 2023).		<i>kunnen afwegen.</i> " Dit kader is nog in ontwikkeling maar wijzigt niets aan de bestaande wettelijke mogelijkheden.	
66BB	[REDACTED]	[REDACTED]	Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
66BB	[REDACTED]			<p>Strategische visie</p> <p>Landbouw wordt onvoldoende belicht. Enkel het ecologisch netwerk is verder uitgewerkt in een aparte strategie. Er wordt gevraagd dat ook de landbouwsector als belangrijk economische actor, met bijhorende agrovoedingsketen, in de provincie bescherming krijgt. Het lijkt nodig en vanzelfsprekend om hier een aparte strategie voor uit te werken.</p> <p>M.b.t. het ecologisch netwerk stelt bezwaarindieners dat het niet de bedoeling mag zijn om een ecologisch netwerk te maken waar alle natuurgebieden met elkaar verbonden zijn. Dit is niet realistisch of haalbaar in onze versnipperde open ruimte zonder grote impact te hebben op het landbouwgebied. Deze ambitie zou afbreuk doen aan de agrarische structuur en bij uitbreiding onze voedselvoorziening.</p> <p>Er wordt enkel gesproken over een groenblauw netwerk. De landbouwsector zet reeds dagelijks in op een geelblauw netwerk, waarbij de bedrijfsvoering passend ingezet wordt op waterbeheer.</p> <p>Er wordt een grondige bijstelling gevraagd van de uitwerking van de strategie rond ecologisch netwerk. Deze moet rekening houden met de realiteit. Het is niet haalbaar om alle natuurkernen te verbinden zonder impact te kennen op landbouw. Deze ambitie mag echter geen afbreuk doen aan de agrarische structuur. Er wordt gevraagd dit</p>	STR VISIE	<p>Zie ook 65AB.</p> <p>De strategie 'offensieve open ruimte' gaat net uit van samenwerking van landbouw, natuur, water en (zachte) recreatie die samen het nut en de noodzaak van de open ruimte benadrukken en versterken. Voedselproductie en landbouw worden hier expliciet vermeld.</p> <p>De strategie 'samenhangend ecologisch netwerk' gaat over een dooradering zowel door de open ruimte als de bebouwde ruimte (kernen, bedrijventerreinen, recreatiedomeinen, ...). Dit is een andere benadering.</p> <p>Het inzetten op geelblauwe netwerken wordt zeker niet uitgesloten vanuit deze strategieën.</p> <p>Elke open ruimte sector pleit voor zijn eigen thema. Vanuit een duurzame, ruimtelijke ontwikkeling zijn beide belangrijk: de ene als belangrijke producent voor onze lokale voedselproductie en als belangrijke economische actor, de andere in het kader van de versterking van de biodiversiteit en als buffer tegen klimaatverandering. En beiden als beheerders en instandhouders van onze mooie landschappen.</p>	Strategische visie: P. 54: 'één' vervangen door 'een'

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				uitdrukkelijk in de teksten op te nemen. Daarnaast wordt gevraagd om meer in te zetten op een blauwgeel netwerk dan wel een groenblauw netwerk.		<p>Beide sectoren worden erkend in de strategische visie van het PBRA. Daarnaast wordt er in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' onder meer ook ingezet op 'agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik'.</p> <p>In de strategie 'samenhangend ecologisch netwerk' zal "één" vervangen door "een". Het gaat om de samenhang en het verbinden, maar dit kan inderdaad op diverse manieren met diverse focus.</p>	
66BB	■■■■■ ■■■ ■■■■■			<p>Beleidskader 'verdichten en ontlichten'</p> <p>Op p. 23 lezen we: "De provincie Antwerpen brengt de ecosysteemdiensten op provinciaal niveau in kaart. We gebruiken de ecosysteemdiensten als instrument om afwegingen te kunnen maken om de juiste functie op de juiste plek te voorzien." Er worden verder geen objectieve criteria voorzien in de tekst die duiden op welke manier de provincie hiermee aan de slag zal gaan. Het is moeilijk om te oordelen over de inhoud als het niet duidelijk is hoe dit verder zal worden uitgewerkt.</p> <p>Op p. 36 ev. wordt er uitgebreid gesproken van agrarische herontwikkeling en het afwegingskader zonevreemd hergebruik. Hoewel het startpunt van deze acties vanuit een positieve insteek voor land- en tuinbouw is ontstaan, moeten er vastgesteld worden dat tot op vandaag de instrumenten er niet zijn om deze uit te rollen op een positieve manier voor de landbouwsector. Bijvoorbeeld het ontbreken aan een passend kader rond vergoedingen voor kapitaalsverlies maakt dat dit momenteel zelfs negatief kan uitdraaien voor de sector.</p> <p>Er wordt gevraagd om eerst in te zetten op een passend flankerend beleid ondersteund door een Vlaams kader inzake vermijden van bijkomende agrarische en zonevreemde bebouwing alvorens strenger op te treden provinciaal.</p>	OR AGR ESD	<p>Wat betreft de ecosysteemdiensten: Zie opmerking ALG 5 en 12AB. De effectieve weergave van deze ecosysteemdiensten is een onderzoek ter ondersteuning van én een actie ter uitvoering van dit beleidskader en is daarom niet mee opgenomen in de teksten. Meer info is te vinden op https://www.provincieantwerpen.be/lokale-besturen/duurzame-gemeenten/begeleiding/ecosysteemdiensten.html</p> <p>Wat betreft de vraag rond agrarische herontwikkeling: zie ALG 13 en ALG 14.</p>	12AB
67BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■	■■■■■ ■■■■■	Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
67BB				<p>Er wordt vanuit gegaan dat de gewestelijke visies rond watergebonden bedrijvigheid te allen tijde gevolgd worden in het PBRA.</p> <p>Er wordt in zijn algemeenheid verwezen naar de jaagpaden waarop het Scheepvaartdecreet en het Algemeen Reglement der Scheepvaartwegen van het Koninkrijk op van toepassing zijn.</p>	ALG	<p>De provincie neemt hier akte van.</p> <p>Het Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p. 46 stelt dat we 'voldoende waakzaam blijven voor de noden van specifieke ruimtevragers zoals ... het voorbehouden van kavels langsheen onze bevaarbare waterwegen voor watergebonden bedrijvigheid, of ruimte voor bedrijven die belang hechten aan de nabijheid van specifieke vestigingsmilieus zoals de haven, het spoor, ...'</p>	/
67BB				<p>Strategische visie <i>Waterbeheersing</i></p> <p>- Er wordt best ruimtelijk aangegeven waar fluviale en pluviale overstromingen zich (nu en in de toekomst) kunnen voordoen en wat de visie is voor deze concrete gebieden. De meest problematische gebieden zouden maximaal gevrijwaard moeten worden door er bestemmingen aan te geven die compatibel zijn met overstromingen, of door inzet van andere ruimtelijke instrumenten.</p> <p>- De open ruimtevisie moet compatibel zijn met het Sigmaplan. Het is daarom van belang om hierop af te stemmen. De GIS-laag met de Sigmagebieden (en hun invulling) in de provincie Antwerpen wordt in bijlage toegevoegd.</p> <p>- Op p. 35 wordt van "wateropvang" gesproken als actor die nood heeft aan een deel van de open ruimte. Het woord wateropvang is nogal specifiek en verwijst enkel naar de buffering van water. Ruimte voor water is echter breder en omvat ook infiltratie (zoals o.a. vermeld op p. 45), watergebonden natuur etc. Men zou dus eventueel</p>	STR VISIE	<p>Het PBRA en zeker de strategische visie bevatten een robuuste visie voor de (middel)lange termijn. Het aanduiden van fluviale en pluviale overstromingen kan verder bekeken worden bij de uitwerking van projecten of actielijnen. In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' is een doelstelling rond infiltratie en het voorkomen van bijkomende verharding opgenomen.</p> <p>Zie ALG 5.</p> <p>Bij de opmaak van de open ruimtevisie kan de afstemming met het Sigmaplan verder te bekeken worden</p> <p>P. 35: Akkoord met reactie. 'wateropvang' wordt vervangen door 'het watersysteem'</p>	Strategische visie p. 35 'wateropvang' vervangen door 'watersysteem'

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				kunnen kiezen voor een breder woord zoals "het watersysteem".			
67BB	[REDACTED]			<p><i>Optimaliseren economische gebieden</i></p> <p>Pag. 49 gaat het over de eigenheid van de provincie Antwerpen. Hier wordt echter weinig vermeld over de toch wel belangrijke economische functie die de kanalen o.a. Albertkanaal, Dessel-Turnhout-Schoten en Bocholt-Herentals vervullen voor de provincie. Dankzij de kanalen heeft de provincie Antwerpen een netwerk van waterwegen en die de hele provincie dekt en een belangrijke rol spelen in de logistieke netwerken in Vlaanderen. DVW heeft momenteel een studie in afronding over het belang van de kleine waterwegen en hun potentieel voor de toekomst. De economische opportuniteiten om de kleine waterwegen (Kanaal Dessel-Turnhout-Schoten en Kanaal Herentals Bocholt) te gebruiken als transportroute voor stromen van grondstoffen en producten i.f.v. toekomstige watergebonden bedrijfsactiviteiten, dienen eveneens in rekening worden genomen bij het verdere proces van dit PBRA.</p> <p>- Op. 32 kan onder "diversiteit in economische ruimte" ook watergebonden industrie worden vermeld, die in de nabijheid van overslag mogelijkheden naar de waterwegen gelegen is.</p> <p>- Op p. 68 wordt het ruimtelijk rendement vermeld. Hier wordt er gesuggereerd dat wordt bijgeschreven dat in het streven naar een optimaal ruimtelijk rendement het belangrijk is om bedrijventerreinen die bereikbaar zijn via de waterweg ook voor te behouden voor watergebonden bedrijven.</p> <p>- Op p. 60 worden de strategische rendementslocaties vermeld. Deze zijn ook afhankelijk van hun ligging in economische en</p>	STR VISIE BEDR	<p>Eén van de 4 ruimtelijke principes die we als basis formuleren in de strategische visie is 'eigenheid'. In dit principe geven we aan dat de accenten die vanuit het ruimtelijk beleid worden gelegd, zullen verschillen naargelang de locatie en plek. Op deze manier nemen we een gebiedsspecifieke benadering mee binnen de vooropgestelde ruimtelijke ambities en doelstellingen.</p> <p>Het is niet wenselijk om expliciet naar concrete gebieden te verwijzen bij de bespreking van deze principes.</p> <p>Het belang van de kanalen wordt elders in de strategische visie belicht (pagina 17 en volgenden).</p> <p>We nemen akte van de studie over het belang van kleine waterwegen en hun toekomst. In de afweging rond de ruimtelijke multimodale knopen voor goederenvervoer zijn alle bevaarbare waterlopen mee in overweging genomen, dus ook de kleinere kanalen. Afhankelijk van de CEMT-klasse worden zij natuurlijk in een andere categorie geplaatst dan de grotere kanalen in onze provincie.</p> <p>Op p. 32 in de laatste zin 'een waterweg' toevoegen</p> <p>Het gaat hier over de samenvatting van de 4 principes. Het is niet wenselijk om hier de bereikbaarheid via de waterweg expliciet toe te voegen. Elders in de strategische visie en de beleidskaders wordt reeds het belang van de waterweg voor goederentransport onderschreven.</p>	Strategische visie, toevoegen op p. 32: 'een waterweg'

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				mobiliiteitsnetwerken. Bij verdere uitwerking van die locaties is samenwerking vereist.		Dat klopt. Voor de uitwerking van het vooropgestelde ruimtelijk beleid zal de inzet en samenwerking van partners cruciaal zijn. Dat wordt ook erkend op p. 71 van de strategische visie.	
67BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■			<i>Binnenvaart als duurzaam transportmiddel</i> Op p.30 wordt o.a. vermeld dat de wagen het populairste vervoermiddel is en dat een er te veel vrachtwagens op de weg zijn. Bij de eventuele oplossingen wordt transport over de waterweg niet vermeld, rekening houdende met het vermelden van vrachtwagens bij de uitdagingen zou het hier wel redelijk zijn om vervoer over het water als duurzaam alternatief te vermelden.	STR VISIE MOB	Akkoord.	Strategische visie, toevoegen op p. 30 bij de alternatieve verplaatsingsmiddelen: 'alternatief goederentransport, bijvoorbeeld via de waterweg'
67BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■			Beleidskader 'verdichten en ontlichten' - Als verdichting ook betekent dat de verhardingsgraad in de steden, goed uitgeruste kernen en multimodale knooppunten toeneemt dan kan wateroverlast tijdens hevige regenbuien of droogte in de zomer toenemen. De beoogde verdichting zal dus zeker in het licht van deze effecten in balans moeten gebracht worden met de nodige ontharding en het voorzien of versterken van groene ruimte en groenblauwe dooradering in de genoemde gebieden. - Het wordt aangeraden – naast de bescherming – ook in te zetten op het herstel van de valleigebieden om de watercapaciteit en bergingsvermogen te verhogen - De 8 krachtrichtlijnen voor een klimaatbestendig watersysteem kunnen uitgebreid worden met het creëren van ruimte langs waterlopen voor waterberging. - op p.19 'Verplaatsingen van de (vracht-)wagen verschuiven naar andere vervoersmodi' = belangrijke keuze om de CO2 uitstoot van de mobiliteit te verminderen. In de begeleidende tekst gaat men hier niet verder op in. Enkel een vermelding van de verplaatsingen met de wagen. Terwijl ook de vergroening van de transportsector een belangrijke pijler is om CO2-uitstoot terug te dringen. Als De Vlaamse Waterweg zetten wij hier ook op in en willen zo nog meer bijdragen aan de	OR MOB GB DA KLIM	Wat de verdichting in de steden betreft: dat klopt. In het beleidskader 'Levendige kernen' wordt ingezet op 'kernversterking'. Op p. 14 wordt toegelicht wat de provincie verstaat onder kernversterkende projecten: <i>"Kernversterking gaat echter over meer dan enkel het verdichten van kernen. Het zet voornamelijk in op het vergroten van de kwaliteit van de ruimte. Kernversterkende projecten kunnen bijvoorbeeld inzetten op</i> <i>-Diverse functies bundelen en verweven</i> <i>-Openbare ruimte vergroenen</i> <i>..."</i> Dat is meer dan alleen maar 'verdichting'	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				bijdragen aan vergroening; niet enkel door een modal shift naar water te bewerkstellingen, maar ook door de vergroening van de binnenvaart te ondersteunen.		<p>De 8 krachtlijnen komen uit de provinciale droogtstrategie. De krachtlijnen rond het beschermen van valleigebeden en de afvoer van waterlopen spelen in op de reactie: door te meanderen en de valleigebeden ecologisch in te richten willen we als provincie ruimte langs waterlopen voor waterberging voorzien.</p> <p>Opmerking rond modal shift en transportsector: Ook hiervoor is een operationele doelstelling 6.3 in het provinciaal klimaatbeleidsplan 2030 (www.planvandaag.be): 'stimuleren van bedrijven om hun goederentransport te optimaliseren en te vergroenen.'</p> <p>Daarnaast verwijzen we graag naar de Vlaamse en federale richtlijnen die dit opleggen. (Vlaams klimaatplan, mobiliteitsvisie 2040, ...)</p>	
67BB	██████████ ██████████ ██████			<p>Beleidskader 'Sterke netwerken'</p> <p>Het inrichten van multimodale knopen wordt vastgelegd in een vast omljnd kader. Er zou nog enige ruimte moeten worden gelaten om afhankelijk van soms zeer specifieke noden een andere inrichting mogelijk te maken.</p> <p>Er wordt ook gesproken over ruimtelijke multimodale knopen die hoogwaardige vervoerscorridors verbinden. In deze context moet zeker rekening gehouden worden met de mogelijkheden gesteld door de waterweg. Het inzetten op synchromodaliteit kan immers de corridors versterken, het inzetten op de waterwegen vermindert de congestie.</p> <p>- Op p. 16 staat te lezen dat "Vooral deze (3de orde) ruimtelijke multimodale knopen zijn relevant voor het provinciale ruimtelijke beleid". We denken dat, gezien de bovenlokale impact, ook de tweede orde knopen zeer relevant zijn voor het provinciale ruimtelijk beleid.</p> <p>- Op p. 17 bovenaan: Uit deze weergave blijkt dat voornamelijk de Vlaamse ruiten de assen langs de steenwegen (bv. N1, N12, ...), waterwegen en</p>	RMK	<p>Zie 14BB.</p> <p>We erkennen het belang van de waterwegen in het verminderen van de congestie. Dit wordt later in de tekst gekaderd bij de criteria voor ontsluiting van een locatie (p.23-44)</p> <p>Wat betreft de opmerking op p.17: waterwegen zijn niet meegenomen in het ruimtemodel, aangezien deze kaart waterwegen niet meeneemt als openbaar vervoersmiddel. Om die reden kleurt dit ook niet paars in de bijgevoegde kaart. De weergave van het ruimtemodel is daarnaast ook een weergave van de bestaande situatie.</p> <p>Dit neemt niet weg dat ontwikkelingen langsheen waterwegen interessant zijn omwille van hun multimodaliteit.</p> <p>Wat betreft de opmerking rond de 2° orde ruimtelijke multimodale knopen voor</p>	Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p. 36: verwijderen van volgende zin: 'Vooral deze ruimtelijke multimodale knopen zijn relevant voor het provinciale ruimtelijke beleid.'

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>spoorwegen het sterkst uitgebouwd zijn in onze provincie, en bijgevolg paars zijn ingekleurd. Graag 'waterwegen' toevoegen.</p> <p>- p.41: In de criteria naar multimodaliteit staat voor de aansluiting op andere transportnetwerken dat voor binnenschepen er voldoende laad-en loskades moeten aanwezig zijn om de waterwegen te kunnen gebruiken. Echter, ook een goede aansluiting op het wegennetwerk is belangrijk voor het voor- en natransport, evenals voor de mogelijkheden die dat biedt voor het bundelen van goederenstromen.</p>		<p>goederenvervoer: deze opmerking is terecht. De vermelde zin wordt verwijderd uit het document.</p> <p>Wat betreft de opmerking over p.41: dit klopt. Dit is ondervangen in het eerste bolletje van de opsomming: "er is een op-en afrittencomplex nodig voor de toegang tot de nabijgelegen snelwegen."</p>	
68BB	■■■■■ ■■■■■	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	<p>Uitgebracht : 7.03.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023</p>				
68BB	■■■■■ ■■■■■			<p>Vraag om volgende zaken aan te passen :</p> <p>1. Met betrekking tot de Meurop site vraagt Gecoro dat het lopende proces, waarvoor brownfieldconvenant werd afgesloten en masterplan werd goedgekeurd, als uitgangspunt wordt genomen in het Beleidsplan Ruimte van de provincie. Dwz visie gebaseerd op herbestemming naar wonen met beperkte, niet hinderlijke bedrijvigheid complementair aan de rol die de kern van Rijmenam moet spelen. Grootschalige bedrijvigheid is niet gewenst. Past binnen ambitie van het beleidsplan om vergevorderde realisatieprocessen verder te ondersteunen conform het masterplan en visie waarop ze lopende zijn. Midden in het proces op basis van een nieuw beleidsplan meerdere jaren werk teniet doen omdat nieuw principe bedacht werd, is niet correct en gaat in tegen het idee van versnellen van investeringsprojecten.</p> <p>2. Ook voor de ambachtelijke zone aan de Doornlaarstraat werd binnen de gemeente een planningsproces opgestart. Zone kan rol vervullen voor lokale, niet mobiliteitsintensieve en niet-verweefbare bedrijvigheid. Gecoro vraagt dat gemeente vrijheid behoudt om ontwikkelingsperspectief te bepalen. Zonder meer bepalen dat de zone niet in omvang mag gewijzigd worden, eventueel ook in beperkte mate verkleind,</p>	BEDR GRS	<p>Het beleidsplan ruimte doet geen uitspraken over specifieke projecten. Zie ALG 7.</p> <p>Zie ook ALG 20.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				ontneemt te veel vrijheidsgraden in het lopende planningsproces.			
69BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■		Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
69BB	■■■■■ ■■■■■			<p>Wens persoonlijk op de hoogte gehouden te worden van de verwerking van de aangehaalde reacties in het uiteindelijke PBRA.</p> <p><u>Opmerking 1: Woonontwikkeling op site Montezuma is nefast voor kernversterking van stad Herentals</u></p> <p>Voor site Montezuma voorziet stad Herentals (structuurschets Wuytsbergen-Ekelen 2017) een woonprogramma van 111 woningen; is bouwdichtheid van 30 we/ha en densiteitsverhoging met factor 3 à 4 (tov huidige bouwdichtheid binnen de wijk van 7 à 8.5 we/ha). Bouwprogramma is louter rekenkundige oefening en kwam tot stand zonder MER.</p> <p>Uitgangspunt provincie dat dit ontwikkeling perifere gebieden buiten de kern inhoudt, en dat dit moet afgeremd worden is correct. Zone ligt op 1.9 km van de Herentalse markt/stadskern. (verwijzing naar Adviesvraag onderdelen GRS, Brief Prov. Antwerpen ref. PROJ-2018-0012 van 21/11/2022)</p> <p>Verwijzing naar volgorde van ontwikkeling. (Beleidskader Levendige kernen p. 48) Pas in 3de instantie wordt er buiten het bestaande ruimtebeslag, binnen een rode gewestplanbestemming, overgaan tot het voorzien van extra wooneenheden op grotere onbebouwde gebieden.</p> <p>Verwijzing naar BRV p. 37 ivm hoe toekomstige woonontwikkeling moet gezien worden.</p> <p>Zone sluit ruimtelijk nauwer aan VEN-gebied nr. 313 (300m) en de SBZ-H nr. BE2100026-10 (900 meter) dan aan historisch centrum dus is kernversterking niet op zijn plaats.</p> <p>Wijk Wuytsbergen-Ekelen is bufferzone tussen het verstedelijkt centrumgebied en de beschermd natuurgebieden.</p> <p>Bouwafpraakjes tussen schepencollege en grondeigenaars mogen niet indruisen tegen kernversterking.</p>	WON	<p>Zie ALG 7.</p> <p>Er wordt bijkomend meegegeven dat het aan de gemeenten is om de afbakening van de kernen op te maken (zie p. 72 van het beleidskader 'Levendige kernen').</p> <p>De provincie geeft wel mee dat het gebied gelegen is binnen de afbakening van het kleinstedelijk gebied van Herentals. Het PRUP dat voor deze afbakeningslijn werd opgemaakt, is te vinden op www.provincieantwerpen.be</p> <p>Wat betreft de opmerking dat het woonprogramma niet realistisch is: Zie ALG 29 en 36BB.</p>	ALG 29 ; 36BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Ook juridisch kan dit niet. Wijk Wuytsbergen-Ekelen liggen niet in PRUP Stedelijk woongebied en PRUP Verdichting.</p> <p>Advies dd. 20/02/2023 van het CBS om binnengebied Montezuma niet als open ruimte te behouden, kan dus niet gevolgd worden.</p> <p><u>Opmerking 2: Woonprogrammatische structuurschets Wuytsbergen-Ekelen (900 woningen) is een voorbeeld van uitzwermend ruimtelijk beleid, niet van verdichting.</u></p> <p>Vergeleken met 2020 (12.712 we) wordt een aangroei van 1.584 huishoudens tegen 2040 (14.296) verwacht in Herentals. De provinciale taakstelling wonen t.b.v. 1.449 extra woningen tegen 2030 voor Herentals mist dus demografische relevantie. Indien het woningaanbod wel de juiste tendensen inzake gezinsverdunding, vergrijzing en ontgroening volgt, zijn fors minder bijkomende wooneenheden nodig in Herentals. Taakstelling wonen dient afgeschaald te worden nl. +1.600 woningen voor de komende 20 jaar.</p> <p>Deze realistische woningaangroei wordt volgens eigen afwegingsmatrix binnen beleidskader 'Levendige kernen' alsook het BRV bij voorbaat ingepland binnen het huidige ruimtebeslag, zonder bijkomende open ruimte aan te snijden.</p> <p>Structuurschets Wuytsbergen-Ekelen goedgekeurd in 2017 voorziet tegenovergestelde en kan daarom niet gevolgd worden. 900 woningen of 57% van de realistische woningnood voor komende 20 jaar (1.584 we) wordt op open ruimte voorzien.</p> <p>Expliciete weigering om sterker in te zetten op verdichting dicht bij station/historische stadscentrum om financiële redenen/rendement. Voorrang geven aan algemeen belang ipv aan potentiële bouwrechten van 6 grondeigenaars. Geen openbaar onderzoek over structuurschets dat intern als BGO gebruikt wordt.</p> <p>Voor ontwikkeling van 6 sites⁵ (29.3 ha) uit structuurschets is ontbossing van 7.1 ha voorzien. Dus 60% van toekomstige bouwprogrammatische in Herentals wordt dan op open ruimte voorzien. Visie dateert van een vorige eeuw en kan i.k.v. kernverdichting en behoud van huidige bebouwing en open ruimte niet gevolgd worden.</p> <p>Site Montezuma mee in verdichtingsbad trekken, schept precedent richting uitzwermend gemeentelijk woonbeleid. Site ligt verst verwijderd van stadcentrum waardoor overige 5 onbebouwde</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				sites binnen de wijk Wuytsbergen-Ekelen mee in het bad der verharding kunnen volgen.			
70BB	■■■■■ ■■■■■	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Uitgebracht : 1.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
70BB	■■■■■ ■■■■■			<p>-Niet duidelijk welke ambitie de provincie heeft. Hoe onderscheid provincie Antwerpen zich van andere provincies ?</p> <p>Niet duidelijk hoe verschillende beleidskaders toegepast gaan worden op het gemeentelijke niveau. Nood aan ondersteuning. Vb. bij bouwshift, bij tegengaan van verlinting door gronden te herbestemmen, bij hoe omgaan met zonevreemde basisrechten, bij hoe omgaan met wegen als de Antwerpseweg en Liersesteenweg, enz.</p> <p>Nood aan middelen.</p>	ALG	Zie ALG 1 , ALG 4 en ALG 9 .	ALG 1
70BB	■■■■■ ■■■■■			<p>- Fout te spreken van dorpskernen met potenties en van dorpskernen zonder potenties. De potenties waarover gesproken wordt, zijn vooral groeipotenties. Onvoldoende aandacht voor andere potenties (vb. landschap, open ruimte of andere belangrijke kwaliteiten die een dorpskern aantrekkelijk kunnen maken). Hierbij wordt voor Westerlo bijvoorbeeld gedacht aan de Merodebossen. Meer potenties durven zien dan enkel groeien en daar zit de mindset van het PBRA nog steeds fout.</p>	KERN	<p>Potenties in het kerntype 'Dorpskern met potenties' gaat over het feit dat deze kernen of een goede bereikbaarheid of goede voorzieningen en een belangrijke aantrekkingskracht hebben voor de omliggende kernen. In de toekomst kunnen deze kernen mogelijks doorgroeien en een rol spelen in het beleid rond wonen, werken en handel, maar op maat van hun profiel. Hier gaat het inderdaad om specifieke potenties gelinkt aan de bereikbaarheid en de nabijheid van voorzieningen.</p> <p>Dit neemt inderdaad niet weg dat alle dorps- en stadskernen potenties hebben. Dat wordt gekaderd in het inleidend hoofdstuk rond kernversterking, p. 13-16. Om deze redenen focussen we ons in het beleidskader niet alleen op wonen, bedrijvigheid en handel, maar ook op klimaat, kwaliteit, groenblauwe dooradering en energie. De benaming van het kerntype sluit het verder inzetten op de diverse uitdagingen in alle kernen niet uit.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
70BB	■■■■■ ■■■■■			- Behoud open ruimte en beschikbaar groen is essentieel. Daarom noodzakelijk dat er hiervoor ook een beleidskader wordt opgemaakt. Aspect zit nu verspreid over verschillende beleidskaders. Wonen en landschap moeten evenwaardig gesteld worden aan elkaar.	OR	Zie ALG 5 .	/
70BB	■■■■■ ■■■■■			-Nadruk ligt sterk op verdichten en ontlichten, maar bijvoorbeeld niet op kleiner en compacter gaan wonen, (= noodzakelijk als je dichter bij elkaar moet gaan wonen). Ook verbeteren van de open ruimte, het behouden van groene kwaliteiten en behouden van de eigenheid van een gebouw/omgeving mag meer benadrukt worden in het PBRA.	WON	Het provinciaal beleidsplan ruimte is in de eerste plaats een visie op ruimtelijke ontwikkeling in de brede zin. Het kleiner en compacter bouwen komt aan bod in het principe 'zuinig ruimtegebruik' (strategische visie, p. 41-42) en komt ook aan bod in het beleidskader 'Levendige kernen', zonder daar expliciet actielijnen aan te koppelen, aangezien dit meer uitvoering is van het lokaal woonbeleid. Ook andere uitdagingen zoals 'groenblauwe dooradering' en inspelen op kwaliteit komen aan bod in het beleidskader Levendige kernen. Daarnaast legt de provinciale dienst wonen in haar werking sterk de focus op woonkwaliteit, inclusief andere (soms compactere) woonvormen, kwaliteit van publieke ruimte en groenblauwe dooradering van de woonomgeving.	/
70BB	■■■■■ ■■■■■			- PBRA bekijkt mobiliteit sterk als netwerk, maar mobiliteit is ook ruimtelijke kwaliteitsopgave en daar wordt aan voorbij gegaan. Voor gemeenten vaak moeilijk om voldoende ruimtelijke kwaliteiten in te bouwen bij de (her)aanleg van openbaar domein. Gelet op bovenlokale aspect van bepaalde wegen, is ondersteuning vanuit provincie ook op vlak van mobiliteit als kwaliteitsopgave belangrijk. Nog veel leerpotentieel op vlak van mobiliteit Provincie reikt handvaten aan, maar die zijn eerder gericht op een stedelijke omgeving en minder op kleinere dorpen. Voorstel van provincie is niet makkelijk te realiseren. De visie op vlak van mobiliteit is ook eerder statisch, in die zin dat geen rekening gehouden wordt met veranderingen die kunnen optreden, zoals een stimulerend beleid dat	MOB	Het PBRA is geschreven voor het ganse grondgebied van de provincie, niet enkel voor de stedelijke omgevingen. Het is inderdaad belangrijk dat ook kleine kernen bereikbaar blijven. Gemeenten beslissen in de vervoerregioraad hoe dit 'vervoer op maat' verder moet uitgerold worden. Als provincie hebben we hier geen uitvoerende rol in, maar de samenwerking met de vervoerregio's en de andere mobiliteitspartners zal wel verder blijven lopen. Wat betreft mobiliteit als kwaliteitsopgave: in samenwerking met de gemeenten is de mobiliteitsstudie Zuiderkempen lopende. In deze studie	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				kernversterking in de hand werkt. Anderzijds wel erkend dat provincie hier niet echt zicht op heeft.		wordt bovenlokaal de relatie tussen ruimtelijke ordening en mobiliteit bekeken. Het stimulerend mobiliteitsbeleid waarnaar verwezen wordt, is bevoegdheid van de vervoerregio Kempen. Zie ook ALG 18 .	
70BB	■■■■■ ■■■■■			- geen afzonderlijk beleidskader voor waternetwerken is een gemiste kans. Blijkt ook uit plan-MER waarin gesteld wordt dat effect van beleid op droogte eerder verwaarloosbaar zal zijn. In Kempen is het belangrijk dat gewerkt wordt aan grondwatertafel omdat bepaalde streken de waterbekkens zijn voor bijna gans Vlaanderen. Ook gebruik van watersysteemkaarten.	WA	De bezorgdheid klopt. Er is wel al een aanknopingspunt in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'. Grondwaterbeleid is daarnaast een Vlaamse bevoegdheid. Zie ook ALG 6 .	/
70BB	■■■■■ ■■■■■			- Uit MER blijkt dat beleidsplan niet heel ambitieus is op vlak van water. Behalen doelstellingen liggen nog veraf. Voor sommige subthema's wel een positieve bijdrage, ondanks dat de doelstellingen niet gehaald worden, maar voor heel wat subthema's zoals droogte, waterkwaliteit, enz. eerder beperkte tot geen bijdrage. Nog dertig jaar verder met PBRA met weinig ambitie op vlak van milieueffecten. Hoe wordt MER-screening meegenomen en welke impact heeft dit op provinciaal beleidsplan ? Tandje bijsteken ? (Volledige verslag van vergadering 1.3.23 wordt bijgevoegd)	MER	Deze opmerking wordt behandeld bij de reacties van het MER	/
71BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Uitgebracht : 14.03.2023 Ontvangen : 15.03.2023				
71BB	■■■■■ ■■■■■			<u>Voorafgaand:</u> - Lopende ruimtelijke processen met impact op landbouw inhoudelijk en procesmatig op mekaar afstemmen (opmaak van het Beleidsplan Ruimte Antwerpen, visie op land- en tuinbouw en intensieve veehouderij, het PDPO-project hergebruik hoeses, de sectorwerkgroep hergebruik serres, complex project, Nationale parken...)	ALG	Bij de opmaak van het PBRA zijn verschillende provinciale diensten betrokken, zo ook de dienst landbouw. De hier aangehaalde onderzoeken vormen mee de basis van de delen uit het beleidsplan die betrekking hebben op landbouw en het agrarisch gebied.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>- Gezien aard van beleidsplan kunnen opmerkingen niet volledig zijn en in verdere fases van een planningsproces worden gedetailleerd en vervolledigd. Gelieve alle opmerkingen als constructief te beschouwen.</p>			
71BB	<p>■■■■■■■■■■ ■■■■</p>			<p><u>Algemeen:</u> Historisch én toekomstig belang van land- en tuinbouw in provincie Antwerpen en ontwikkeling van open ruimte worden onvoldoende gewaardeerd in het ontwerp beleidsplan. De Antwerpse land- en tuinbouw kent een zeer sterk agro-business complex en is een belangrijke economische pijler die onvoldoende gewaardeerd wordt.</p>	ALG	<p>De strategie 'offensieve open ruimte' gaat uit van samenwerking van landbouw, natuur, water en (zachte) recreatie die samen het nut en de noodzaak van de open ruimte benadrukken en versterken. Voedselproductie en landbouw worden hier expliciet vermeld.</p> <p>Elke open ruimte sector pleit voor zijn eigen thema. Vanuit een duurzame, ruimtelijke ontwikkeling zijn alle beheerders van de open ruimte belangrijk: de ene als belangrijke producent voor onze lokale voedselproductie en als belangrijke economische actor, de andere in het kader van de versterking van de biodiversiteit en als buffer tegen klimaatverandering. En beiden als beheerders en instandhouders van onze mooie landschappen.</p> <p>Daarnaast is in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' een hoofdstuk gewijd aan het optimaliseren van het agrarische landschap voor landbouwgebruik. Dit sluit niet uit dat in later op te maken beleidskaders landbouw bijkomend aan bod komt. Zie ook ALG 6.</p>	/
71BB	<p>■■■■■■■■■■ ■■■■</p>			<p><u>Strategische visie</u> -P. 54+69: Samenhangend ecologisch netwerk mag geen extra druk leggen op agrarisch gebied en planologisch kader dient gerespecteerd. Vraag om maximaal in te zetten op geelblauwe netwerken om bovenstaand doel te realiseren. Belang wordt benadrukt van mogelijkheden van uitgebreid blauwgeel netwerk in agrarisch gebied eerder dan een blauwgroen netwerk. Met oog op klimaatadaptatie (het opvangen van de gevolgen van de klimaatverandering) is er in landbouwgebied veel meer mogelijk met blauwgeel netwerk. Via</p>	STR VISIE	Zie reactie 66BB	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>diverse maatregelen (stuwtdjes, peilgestuurde drainage) kan in landbouwgebied veel meer water worden opgevangen en gestockeerd dan vandaag het geval is. Pluspunt in tegengaan overstromingen bij hevige regenval, maar ook in tegengaan van droogtestress. Beleid moet mee inzetten op projectmatige ondersteuning.</p> <p>- P.70, Provinciale landbouwkamer als wettelijk orgaan voor overleg landbouw / provincie toe voegen.</p> <p>- Algemeen: Voor wat aspect "verweving" betreft , dringt Boerenbond, naast een specifiek statuut voor natuur in het agrarisch gebied, aan op een vrijwillig en stimulerend beleid. Verweving bovendien niet herleiden tot natuurinclusieve landbouw of agro-ecologische landbouw. Verweving kan er bovendien niet toe leiden dat realisatie van hoofdbestemming van agrarisch gebied in gedrang wordt gebracht.</p>			
71BB	■■■■■■■■■■ ■■■■			<p><u>Beleidskader verdichten en ontlichten van ruimte</u></p> <p>-P25, Gezien lopende GRUP's rond netegebied en andere valleien, betekent bescherming van de valleigebieden duidelijk het creëren van extra natuurgebied. Een gemiste kans om landbouw en natuur te laten samenwerken in een maatschappelijke context. Sensibiliseren en ondersteunen van de landbouwsector wordt niet geconcretiseerd.</p> <p>-P36, Agrarische herontwikkeling en zonevreed ruimtegebruik: Indien men bijkomende agrarische bebouwing wil vermijden zal ingezet moeten worden op probleem van de zonevreedde basisrechten. Sloop en ontharding van vrijgekomen landbouwsites is een mogelijk instrument op voorwaarde dat daar een marktconforme vergoeding tegenover staat. Zonder degelijk flankerend beleid, kan Boerenbond niet akkoord gaan met een streng kader inzake zonevreedde op vrijgekomen landbouwsites.</p> <p>Activiteiten van bestaande vergunde land- en tuinbouwbedrijven mogen niet gehypothekeerd worden door de ontwikkelde beoordelingstool [het landbouwkompas] van de provincie. Vergund bedrijf recht op rechtszekerheid in landbouwgebied. Uitbreiding van bestaand bedrijfsgebouw mag niet op voorhand worden uitgesloten. Bestaand vergunningskader maakt niet altijd afweging of vergunning kan verleend worden of niet. De</p>	AGR	<p>De provincie Antwerpen is niet bevoegd om Vlaamse wetgeving te wijzigen. In het Beleidsplan Ruimte nemen we wel een aantal suggesties aan de Vlaamse Regering op om de bestaande wetgeving te wijzigen.</p> <p>Aangezien de zonevreedde basisrechten een Vlaamse materie is kunnen we dit niet wijzigen. Om te voldoen aan het principe van de zonevreedde basisrechten dien je wel hoofdzakelijk vergund te zijn zowel op vlak van constructies als op vlak van functies.</p> <p>Welke zonevreedde functiewijzigingen toelaatbaar zijn, is geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevreedde functiewijzigingen 28/11/2003 en latere wijzigingen.</p> <p>P 40: "Het landbouwkompas geeft informatie over de vergunningstechnische aspecten en de omgevingskenmerken van een agrarische bedrijfssite. Op die manier kan een inschatting gemaakt worden binnen welke sites het al dan niet wenselijk is andere dan land- of tuinbouwfuncties in agrarisch gebied toe</p>	<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 43, 2^e zwarte bolletje: "We werken een afwegingskader uit rond zonevreedde hergebruik in agrarisch gebied."</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				provincie of het lokaal beleid mag hierin niet strenger optreden.		<p><i>te laten, en welke landbouwontwikkeling het best past op een specifieke locatie.</i></p> <p><i>Daarnaast formuleren we een aantal uitgangspunten waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier vergunningsaanvragen voor zonevreemd gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen."</i></p> <p>Bij Aan de slag p 43: "<i>provincie Antwerpen werkt een kader uit met verschillende instrumenten om gemeentebesturen te ondersteunen: We werken landbouwkompassen uit die informatie geven over de landbouwwaarde van landbouwsites. Zo wordt een inschatting gemaakt van het potentieel voor agrarische herontwikkeling"</i></p> <p>Het landbouwkompas is dus een informatief instrument van objectieve data. Het geeft louter weer wat de mogelijkheden en de beperkingen zijn. Er wordt geen uitspraken gedaan over de vergunningstoestand en of er nog een verdere uitbreiding mogelijk is.</p>	
72BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Ingediend tegen ontvangstbe wijs d.d. 15.03.2023 door E. Heystraeten				
72BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■			Weergave van werking van vzw en belang dat deze heeft bij Beleidsplan. Bezwaar ingediend om constructief aan alle hedendaagse en toekomstige normen voor wonen en milieu te voldoen, zonder daarvoor destructieve mechanismen (sloov. relocatie...) of lucratieve commercie (stijlloos-uniforme nieuwbouw,	ALG	We nemen hier akte van.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				inferieure kwaliteit.....) of druk van overheden te moeten inzetten.			
72BB	<p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p>			<p>A. Principe ruimtegebruik</p> <p>P. 10 e.v.: "Duurzaam": la) Algemene definitie: volgens Brundland > Advies toevoeging: deze definitie vermelden in tekst</p> <p>lb) BRV referentie: Beter benutten ruimtebeslag en Maximaal vrijwaren O.R. lb 1. Inzake wijze van toepassen op terrein P. 41 + 42 Bezwaar: verweving en verdichting kunnen nefast zijn voor duurzaamheid op div. vlakken > Advies toevoeging: Nuancering van duurzaamheidsparameters is noodzakelijk naargelang type gebied, wijk en woonvorm. Toepassing van die parameters dient toegelaten en gestimuleerd te worden op ALLE bestaande woningen en met diverse middelen (ttz niet beperkend byb tot innoverende typologieën!). Renovatie (om byb norm BEN20 te halen) van vele bestaande hogekwaliteits-woningen is immers vele malen duurzamer en rendabeler, dan slopen plus hedendaags 'modulair' bouwen!</p>	STR VISIE	<p>De reactie bevat heel wat concrete toevoegingen/aanpassingen aan de strategische visie. Veel opmerkingen situeren op een concreter projectniveau en worden daarom niet aangepast in de strategische visie. Zie ook ALG 12.</p> <p>De toepassing van de definitie van duurzame ontwikkeling, die de commissie Brundtland gaf, in het Beleidsplan Ruimte wordt beschreven op pag. 10, met name: "Via het ruimtelijk beleid werken we mee aan het welzijn en de welvaart van onze inwoners en aan een hoge omgevingskwaliteit. Zo verbeteren we de levenskwaliteit van mensen, bedrijven en organisaties in hun streek, nu en in de toekomst."</p> <p>'Zuinig ruimtegebruik' is een belangrijk principe in de strategische visie. Om de druk op de open ruimte niet verder te verhogen, is het absoluut noodzakelijk om meer te doen met dezelfde ruimte. Verweving en verdichting zijn hier voorbeelden van, maar er zijn nog tal van andere manieren.</p> <p>Bij de uitwerking van het principe op p. 41-42 wordt reeds aandacht besteed dat dit op een doordachte manier dient te gebeuren: "Zuinig ruimtegebruik staat niet zomaar gelijk aan 'meer en meer' en 'hoger en hoger'. Het gaat wel om een zorgvuldige optimalisatie van de ruimte in functie van leefbaarheid en duurzaamheid die zorgt voor een win-win-situatie." Op welke manier dit op uitvoeringsniveau moet gebeuren (renovatie versus sloop-nieuwbouw) zal steeds afgewogen moeten</p>	<p>Strategische visie Toevoegen p. 42: 'voor bv. landbouw, natuurbeheer' in de zin "In de open ruimte wordt een kwalitatieve clustering van gebouwen voor bv. landbouw, natuurbeheer op eenzelfde site zoals boederijen of loodsen gestimuleerd. "</p> <p>Toevoegen p. 49: 'en/of de omgeving' in de zin: "Bijvoorbeeld in goed bereikbare kernen moeten we nadenken over het compacter bouwen in plaats van het verder verkavelen, weliswaar rekening houdend met de eigenheid van de kern en/of de omgeving."</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>1b2. Inzake aanbrengr: P.13 Bezwaar: 'Vrije ' gemeentelijke verplichtingen zijn discriminerend en bovendien te bemoeierig en beperkend voor burger!Elke bouwheer kan op diverse wijzen project Duurzaam bouwen of renoveren. Een ruime woning is nuttig/noodzakelijk bij thuiswerk of gedeelde werkplekken. Criterium 'duurzaam' kan niet als alibi gebruikt worden om tendensieuze nieuwbouwtrends (meestal van inferieure kwaliteit) door te drukken! > Advies Wijziging: Gemeenten kunnen slechts hun prioriteiten bepalen en aangeven naarmate deze geen verplichting tot bouwwijze opleggen. Vrije aanpak van bouwwijzen door lokale privépartners is uit den boze.</p> <p>I b3. Inzake behoud en versterking van de natuurwaarden Pag 42 Bezwaar: Woonverdichting (factor x) ahv clusterbouw met immense footprints en vertuining, heeft ais gevolg: - Groenbehoud is niet noodzakelijkerwijze hoger! (bv b i,g.v. centrale clustering) - Behoud van natuurwaarde niet noodzakelijk beter! ('bv h bij "steriele" tuininrichting) - Omgeving niet rustiger voor biotoop - Instandhouding groen niet gegarandeerd - Factor x méér verplaatsingen Clusterbouw verbreekt zowel in oppervlakte als volume de natuurverbindingen drastisch, waardoor de functie ais Natuurverbinding wordt gedegradeerd > Adviestoevoeging: m.b.t. parameters Natuur (behoud en versterking) is clustering niet gewenst in waardevolle groene buitengebieden. Er zijn betere alternatieven om natuur- en bosbiotopen te vrijwaren!</p> <p><u>B.Principe Veerkracht</u> Voor het opvangen/omkeren van ongunstige effecten: P. 45</p>		<p>worden project per project, maar maakt geen onderdeel uit van een strategische visie van een Beleidsplan Ruimte.</p> <p>De verwijzende passage is gericht op de manier waarop het PBRA doorwerkt in het gemeentelijk beleid. Zie hiervoor ook ALG 4</p> <p>Het BPRA doet geen concrete uitspaken over de bouwwijze in specifieke projecten: zie ALG 7.</p> <p>De passage waarnaar verwezen wordt, gaat over functies die de open ruimte mee beheren, bv. de landbouw, natuurbeheersing, ... Dat kan nog verduidelijkt worden in de zin.</p> <p>Het is ook onze mening om woningen buiten de kernen niet verder te stimuleren. Dat wordt verder uitgewerkt in de strategie 'Levendige kernen' en het beleidskader 'Levendige kernen'.</p> <p>De bezorgdheden uit reactie staan reeds beschreven in het principe 'veerkracht' in</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Bezwaar: Relatief kleine ingrepen/winsten, zoals toepassen van andere bouwvormen, hebben weinig of geen invloed op wereldwijde fenomenen. > Advies toevoeging: De aanpassingen vermeld in (*) hieronder grootschalig, consistent en continu toepassen in komende decennia + verder. De frazen betreffende andere/ vernieuwende bebouwing weglaten uit dit hoofdstuk (ze kwamen al aan bod in hoofdstuk Duurzaamheid). (*) Om weerbaarheid tegen grote klimatologische factoren te creëren dient men effectief bestaande manke processen proportioneel aan te passen vanaf nu: - preventief= verdere versnippering + verharding stoppen, footprints reduceren, hemelwater grootschalig bufferen maar zeker niet afvoeren naar zee via riolen, waterlopen. - correctief= ontharden, energiedragers en –winning wijzigen in duurzame, etc</p> <p>3) <u>Principe nabij en bereikbaar</u> P. 47 Bezwaar: Niet ruimte maar verlies van kleinhandel (en herlocalisatie naar groothandel,) is de oorzaak van veel éénpersoonsverplaatsingen per auto en dus absoluut niet duurzaam. (Ook mega pakjesbedeling kan in die betekenis on-duurzaam genoemd worden.) > Advies toevoeging: Kleinhandels- en winkelfaciliteiten ontwikkelen en promoten/steunen in alle dorps kernen.</p> <p>4) <u>Principe eigenheid</u> 4a. Omschrijving: P. 49 Bezwaar: Eigenheid gaat over veel méér dan hedendaags/nieuw/trends., > Advies wijziging: verwijder woorden hedendaags en trends > Advies toevoeging: Eigenheid gaat ook om het bewaren van de inherente kenmerken van ieder landschap (kern, buitengebied, open ruimte...). De eigenheid dient respectvol in stand gehouden te worden door bestaande én nieuwe elementen complementair naast elkaar te handhaven. Dit impliceert o.a. de mogelijkheid tot inbreiding,</p>		<p>de eerste paragraaf: verharding verminderen, waterbuffering, ... De paragraaf waar in het bezwaar op ingegaan wordt, gaat over een andere toepassing van het principe veerkracht: namelijk hoe kunnen we gebouwen qua invulling meer veerkrachtig en flexibel maken naar de toekomst toe om bv. minder leegstand of onderbenutting van gebouwen te voorkomen. Hiervoor kunnen vernieuwende bouwtypologieën mogelijk een antwoord op bieden.</p> <p>Als provincie stimuleren we de kleinhandel in de dorps- en stadskernen. Dit ondersteunt mee het principe 'nabijheid en bereikbaarheid'. De visie rond detailhandel in de kern wordt verder uitgewerkt in het beleidskader 'Levendige kernen'.</p> <p>Eén van de 4 ruimtelijke principes die we als basis formuleren in de strategische visie is 'eigenheid'. In dit principe geven we aan dat de accenten die vanuit het ruimtelijk beleid worden gelegd, zullen verschillen naargelang de locatie en plek. Op deze manier nemen we een gebiedsspecifieke benadering mee binnen de vooropgestelde ruimtelijke ambities en doelstellingen. Op welke manier dit op uitvoeringsniveau moet gebeuren (renovatie versus sloop-</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>integratie en renovatie van nieuwe + duurzame nijver-/leef-/woonvoorzieningen, doch NIET een grootschalig Slopen van aanwezige, soms eeuwenoude waardevolle infrastructures en/of landschappen.</p> <p>4b. Scoop: P. 49 Bezwaar: Term/begrip "compact" heeft specificatie naargelang type gebied of/kern. Compact dient niet zozeer als 'stapelend' /'densifiërend begrepen te worden, maar wel degelijk KLEINER in de letterlijke zin. > Advies toevoeging: In alle buitengebieden, landelijke en residentiële gebieden/wijken dient bij nieuwbouw of verbouwing een kleiner gabriet van footprint/volume gedefinieerd en gehanteerd te worden, weliswaar zonder verdichting van bewoning. In dorps/stadskernen is evenwel densificatie wenselijk in de vorm van meergezinswoningen.</p> <p>4e, Afwegingskader: P. 49 Bezwaar: Ook rust dient als omgevingsfactor bewaard in waardevolle schaarse (**) gebieden zoals polders, groene wijken, rivieroevers en — paden, bosranden, duinranden, etc. > Advies toevoeging: Gebieden of wijken te bepalen (bvb over alle gemeenten heen) waar rust heerst en kan blijven primeren. In die gebieden de woon- en verkeersdensiteit laag houden door ban op woonverdichting, op verkaveling, op creatie van sluipverkeer, etc. (**) Eigenheid houdt ook de (schaarse) factor Rust in, afhankelijk van biotoop en zijn bewoners. Dit geldt zowel voor mensen (sommigen geven veel tot immens om Rust, anderen weinig of niet!) als voor fauna en zelfs flora. Er dient respect te zijn voor het particuliere streven naar en investeren in die waarde Rust, net zoals hij het verwerven van andere materiële of omgevingswaarden in bvb stad of dorpskern. {Deze factor dient als graadmeter van menselijke woon/bewegings-densiteit. Hij kan geparametriseerd worden door geluidsniveau's, wagentraffiek, vliegtuigtraffiek, etc. en bepaald a.h.v metingen daarvan. Elke parameter heeft bovenlimiet om aan 'rust' te voldoen.]</p> <p>4d. Erfgoedwaarde</p>		<p>nieuwbouw) zal steeds afgewogen moeten worden project per project, maar maakt geen onderdeel uit van een strategische visie van een Beleidsplan Ruimte.</p> <p>Omdat het niet enkel gaat over de eigenheid van de kern bij het compact bouwen, maar in zijn algemeenheid ook om de omgeving, wordt dit nog toevoegd aan p. 49.</p> <p>Het belang van 'rust en stilte' in de ruimte wordt verder meegenomen in de strategie 'offensieve open ruimte'.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>P.49 Bezwaar: Landschappelijke- en bouwkundige Erfgoedwaarde (***) wordt weinig in beschouwing genomen bij bouwprojecten. Integendeel, men laat vaak het slopen van eigen waardevol patrimonium toe. > Advies toevoeging: Duurzame renovatie van waardevol erfgoed is perfect uitvoerbaar. (***) Eigenheid houdt ook waardevol erfgoed in, onder de vorm van woningen en/of landschappen. Onze provincie bezit gebieden gekenmerkt door de zeer grote aanwezigheid van waardevolle domeinen en/of landschappen waarvan grote delen intact. Deze vormen nog relatief goed aaneengesloten 'gordels'.</p>			
72BB	<p>■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■</p>			<p>B. STRATEGISCHE BELEIDSLIJNEN 1) Offensieve Open Ruimte P.52 Bezwaar: In deze geïntegreerde visie op ruimte kan insteek recreatie een invers en nefast effect hebben, vooral als men hierbij grootschalig te werk gaat. > Advies wijziging: "tot heel uitgebreid" vervangen door "recreatie heel bescheiden"</p> <p>2) Samenhang Eco Netwerk P.55 Bezwaar: Om dit te realiseren is geen Verweving van functies nodig, zelfs ongepast. > Advies: Vergroening (ipv steriele tuin) +ontharding +ontrastering promoten</p> <p>3) Van versnippering naar Bundeling P. 56 Bezwaar: Bundeling en ontsnippering mogen in groene woongebieden niet leiden tot grootschalige én meer inbedding van meergezinswoningen en tot intensievere invulling. [Dit zou geenszins een betere invulling geven van de ruimte en biedt absoluut geen garantie dat de druk op open ruimte verlaagt wel integendeel (zie bezwaren lb] en 1b3)]. Het numeriek aantal wooneenheden dient er zoals vermeld identiek te blijven of zelfs te verkleinen! > Advies toevoeging: In tegenstelling tot dynamische dorps- en stadskernen, in groene woongebieden bundeling/clustering niet inzetten</p>	STR VISIE	<p>'Van heel beperkt tot heel uitgebreid' verwijst in deze zin naar de verweving tussen vernoemde functies. Recreatie moet steeds in relatie staan tot de draagkracht van het gebied en het versterken van de open ruimte. Dat wordt verder op p. 53 uitgewerkt.</p> <p>Akkoord met de inhoud van de reactie. Tuinen met diervriendelijke omheining, minimale verharding en natuurlijke begroeiing kunnen mee bedragen tot de groenblauwe dooradering. Dat is ook een vorm van verweving.</p> <p>Het PBRA zit in op een netwerk van kwaliteitsvolle dorps- en stadskernen om de opvang van de bijkomende huishoudens te realiseren. Wonen buiten de kernen stimuleren we niet. Dit wordt verder uitgewerkt in het beleidskader 'Levendige kernen'.</p>	<p>Strategische visie Toevoegen p. 55: 'door ze bv. diervriendelijk te omheinen en natuurlijke begroeiing te stimuleren. In de zin: "Ook de tuinen van burgers kunnen deel uitmaken van een ecologisch netwerk door ze bv. diervriendelijk te omheinen en natuurlijke begroeiing te stimuleren."</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>om woningdichtheid te densifiëren. Om te ontsnipperen: gebruik maken van 'Concentratie met behoud van woondichtheid' op een wijze dat inname van de open ruimte verkleint.</p> <p>6) Veerkracht dorps- & stadskernen 7) Energietransitie</p> <p>DOOR WERKING Beleid P. 70 Bezwaar: Actief betrekken van bewoners ontbreekt. > Advies toevoeging: Werkgroep van betrokken bewoners samenstellen (bv via oproep), laten participeren en actief co-creëren bij inbreng en opmaak van Plan/Project. P. 71 Bezwaar: Intercommunales zijn vaak verstrengeld met gemeentebesturen. Dit kan onafhankelijkheid in gedrang brengen en tot belangenvermenging leiden. > Advies: Vermijden van monopolie-positie van intercommunales en projectbureau's; preventief én per toezicht.</p>		<p>In de eerste plaats werkt de provincie in het provinciaal ruimtelijk beleid samen met de gemeentebesturen, middenveldorganisaties, verenigingen, ... Dat neemt niet weg dat bewoners of bewonersgroepen ook een partner kunnen zijn bij projecten. De formuleringen op p. 70-71 sluiten dit niet uit.</p> <p>Bij de uitwerking van acties zijn altijd diverse partners betrokken. Op deze manier wordt een monopolie-positie van één partij vermeden.</p>	
72BB	<p>■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■</p>			<p><u>Beleidskader I. STERK NETWERK RUIMTE-MOBILITEIT</u> (ref aparte pdl) P. 10 Bezwaar: Bijkomend ruimtebeslag door nieuwe wegen dient te allen prikken vermeden. > Advies toevoeging: - Absoluut geen extra wegen in OpenRuimte gebieden; - Uitzonderlijk in/rond stedelijk gebied indien ze geen groene/blauwe ruimte innemen. ONTSLUITING Personenvervoer: P. 23 Bezwaar: Er is geen kwantificatie van de criteria en consequenties gedefinieerd voor ieder van die afwegingspunten. > Advies: Kwantificatie van de criteria opmaken - per soort gebied- , op basis waarvan ruimtelijke vervoers-ingrepen kunnen plaatshebben of niet. Multimodale vervoersknoop personen: P. 28 + P.30 Bezwaar: Er schuilt een ongerijmdheid in het principe om autoverkeer grootschalig te centreren op een multimodale knoop (terwijl dit net met</p>	MOB RMK	<p>In het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' wordt nog een beperkte mogelijkheid geboden voor de aanleg van infrastructuur omwille verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid te kunnen garanderen. Dit is echter niet zonder flankerende maatregelen.</p> <p>Wat betreft de opmerking rond kwantificering: er zijn heel wat onderzoeken ter onderbouwing van de beleidskaders. Deze zijn terug te vinden op de provinciale website via https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/beleidsplan-ruimte/onderzoeken.html</p> <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd worden, zonder dat deze</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>andere modi kan en moet om dan verderop te geraken via Openbaar Vervoer of Deelwagens/P&R). De ruime omgeving van de knoop wordt dusdanig een permanente opstopings-/infarct-plek</p> <p>> Advies wijziging: Gezien tegen 2030/2050 respectievelijk 30/50% modal shift wordt beoogd, dient spoedig een ondersteunend en promotioneel plan in voege te treden om het bereiken van de knoop (heen & terug) met andere modi dan privaat wagenvervoer te realiseren. Zo kan bv het grotendeels ongeldig argument "te lange afstand om te fietsen" of "veelvuldig gebruikt" onderuit gehaald worden, en het gebruik van deelwagens/deelfietsen aangemoedigd (die al beschikbaar zijn in veel gemeenten).</p> <p>De ervaring met andere vervoersnetwerken leert ook dat tussenliggende 'concentratieknope' de ideale oplossing vormen op weg naar/van een multimodale knoop. Als enige uitzondering om autogebruik te rechtvaardigen geldt een totaal onbereikbare woonplaats.</p>		<p>onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p><i>"Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...)</i></p> <p><i>De onderzoeksrapporten geven een overzicht van het onderzoek en uitkomsten van het participatietraject die ten grondslag liggen aan de gemaakte beleidskeuzes. Het beschikbaar onderzoek vangt als het ware het informatief gedeelte van een structuurplan maar zal omwille van hanteerbaarheid en het voortschrijdend inzicht slechts middels een beknopt overzicht of verwijzingen in het beleidsplan zelf opgenomen worden."</i></p> <p>(Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9)</p> <p>In de nota over multimodale vervoersknope: personenvervoer staan de verschillende criteria met bijhorende parameters vermeld. Deze zijn niet volledig overgenomen in de teksten van de beleidskaders zodat de beleidskaders robuust doch afhankelijk van de ruimtelijke context gebruikt kunnen worden.</p> <p>De ruimtelijke multimodale knope hebben allerminst de doelstelling het autoverkeer te concentreren. Dit zijn namelijk locaties waar verschillende vervoersnetwerken zich verknopen en waar ook ruimtelijke aspecten aanwezig zijn die het mogelijk maken om op een even gemakkelijke manier van de verschillende vervoersmiddelen gebruik te maken. De nadruk ligt bijgevolg eerder op</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						andere, duurzamere vervoersmiddelen dan de personenwagen. We leggen enkel criteria vast, zie opmerking 58BB . Zie ook ALG 18 .	
72BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■			<p><u>Beleidskader 3 VERDICTEN EN ONTSNIPPERING</u> (ref aparte pdf) P. 10 Bezwaar: Gezien de context 'gemeente-gebiedsmaat' is er noodzaak om naast dit beleidskader ook inputs van actieve gebiedsbewoners aan gemeenten aan te reiken. > Advies: Lokale actieve/ervaren groepen bevragen en samen (gemeente, provincie, groepen) oplossingen uitwerken. P. 13 Bezwaar: Indien enkel (schaarse) "goed gelegen" ruimte heringericht wordt ten behoeve van deze inperkingen, dan is de opbrengst zeer gering. > Advies wijziging: Dit principe dient van toepassing te zijn op ALLE onnodige extra bebouwing en op ALLE nutteloze verharding! P. 16 Bezwaar: Zogenaamde "verspreide bebouwing" is niet de oorzaak van slecht benutte ruimte. Vooral het vergunningenbeleid qua bouwwijze is grote boosdoener. Men keurt al enkele decennia onophoudelijk erg bovenmaatse bouw (opp+vol), verharding, rooiing, aanhorigheden toe. > Advies: De bestaande regelgeving dient voortaan strikt toegepast te worden en handhaving/controle dienen uitgevoerd op terrein! P. 18 Bezwaar: Bij toekomstige energievoorziening is in open ruimte niet bundeling een parameter, wel particuliere energieopwekking. Zoals bovenaan al becommentarieerd (punt 1b1 + 1 b3) is bundeling evenmin de ideale methode/garantie voor ruimte-efficiëntie. > Advies aanpassing: vervang "bundelen en op deze locaties toe te werken naar klimaatneutrale plekken" door "te voorzien van duurzame, klimaatneutrale energieopwekking". P. 32</p>	BOU WSH	<p>P.10: zie behandeling van de opmerkingen over de strategische visie in deze reactie 72BB</p> <p>p. 13 zuinig ruimtegebruik is overal van toepassing, maar hier gaat het specifiek over de 'juiste functie op de juiste plek'. Niet alle bebouwing en verharding ligt op een goede plek wat ontsluiting, ... Het is in de eerste plaats die visie van het PBRA om de plekken met een goede ligging, ontsluiting optimaler te gaan inzetten zodanig vermeden wordt dat overal versnipperd bebouwd wordt.</p> <p>P. 16: dat klopt. Het PBRA werkt echter niet rechtstreeks door in vergunningen (zie ALG 2).</p> <p>P. 18: Zoals ook op p. 61 aangegeven, is het voorkomen/beperken van het energieverbruik de eerste regel en vervolgens inzetten op hernieuwbare energiebronnen. Bundeling van voorzieningen is wel degelijk een manier om energieverbruik te voorkomen: door de afstand te verkleinen, zijn er tal van energetische voordelen: kleinere afstanden, compactere bebouwing, meer mogelijkheden voor gecombineerd gebruik, ...</p> <p>P. 32: bundelen of clusteren van voorzieningen staat geenszins gelijk met 'alleen maar appartementen en meergezinswoningen'. Dit wordt ook verder uitgewerkt in het beleidskader</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Bezwaar: "beter" ruimtegebruik is ok maar mag niet leiden tot alles/overall te bundelen of clusteren tot meergezinswonen. Eén op-één ruil dient te blijven om privérechten en privacy te vrijwaren. > Advies: Er zijn gewenste methoden voor ruimtegebruik dan bundeling, clustering, stapeling. Die dienen bestudeerd en toegepast te worden.</p> <p>P. 33 Bezwaar: De bestaande regelgeving op Ruimte! Ordening (VCRO/Wet 1962,) is globaal goed op voorwaarde dat verdere versnippering en overmatige bebouwing/verharding van Open Ruimte absoluut stopt. De andere instrumenten mogen niet leiden tot allerlei afwijkingen en wijzigingen > Advies: Er zijn gewenste methoden voor ruimtegebruik dan afwijken van bestaande RO. Die dienen bestudeerd en toegepast te worden. Handhaaf bovendien beperking van versnippering en overmatige bebouwing/verharding van Open Ruimte absoluut.</p> <p>P. 34 Bezwaar: Planologische Ruil is geschikt instrument op voorwaarde dat de 'vacante' Open Ruimte dan bouwvrij blijft. > Advies: Wijzen te voorzien om bij Planologische Ruil de vrijgekomen ruimte onbebouwd te laten!</p> <p>P. 52 Bezwaar: Meer detailhandel buiten kernen is nuttig maar nooit in Open Ruimte. > Advies: Vrijwaar Open Ruimte buiten kernen van overbodige extra bebouwing.</p> <p>P. 62 Bezwaar: Energietransitie kan en dient maximaal te gebeuren zonder extra ruimtebeslag. > Advies: Focus maximaal op methoden voor energiewinning per gebouw.</p> <p>NOTA: VERWIJZING naar Beoordeling/Doelstellingen Het weze benadrukt dat vele - zo niet alle - geformuleerde bezwaren/adviezen bij voorkeur ook dienen opgenomen te worden in de beoordelingstabellen (respectievelijk bij effecten/aanbevelingen. Dit geldt vooral voor de beleidskaders/functies Verdichting/Ontdichting, duurzaamheid, biodiversiteit, Ref PlanMER ch 7.1, 7.2, 7.3, 7.4</p>		<p>'Levendige kernen', hoofdstuk 'kernversterking.</p> <p>P. 33 en 34: de complexe projecten en de planologische ruil, waarnaar hier verwezen wordt, zijn net instrumenten die de bedoeling om de versnippering terug te dringen en systemen te zoeken om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen of te ruilen. De huidige regelgeving laat immers via vergunningen nog veel toe die verdere versnippering in de hand werkt.</p> <p>P. 52: het hoofdstuk 'detailhandel' in dit beleidskader heeft als doel om detailhandel zoveel mogelijk in de kernen te verweven. Er zijn echter goederen die niet passen in de dorpskernen. Om te voorkomen dat deze versnipperd in onze ruimte ontwikkelen (en veel open ruimte innemen) wil de provincie met dit kader net deze winkels clusteren nabij de kern of op beperkte locaties langs de steenwegen, in de eerste plaats natuurlijk binnen het huidig ruimtebeslag.</p> <p>p. 62 zie behandeling energie hierboven. Een PBRA doet uitspraken op provinciaal schaalniveau en niet op het schaalniveau van een gebouw.</p> <p>wat betreft de doorwerking in de plan-MER: Het plan-MER onderwierp de diverse onderdelen van het ontwerp PBRA aan het MER. Het gaat hier om een MER van eerder strategische aard.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
72BB	<p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p>			<p>BRPA planMER inspraakdocument II.</p> <p>P. 12 Bezwaar: Deze belangrijke set elementen zou al in deze Ontwerpversie opgenomen moeten staan. (Bv: om te vergewissen welke aspecten/bezwaren op de Conceptnota werden ingevoegd in dit plan) > Advies toevoeging: Adendum publiceren om als zgn 'réserve' op te nemen bij definitieve vaststelling.</p> <p>P. 14 Bezwaar: Er is geen zicht op welke Partners het zijn. > Advies toevoeging Minstens een (niet-exhaustieve) lijst van Partners, hoedanigheden en verbanden opnemen, bvb in Annex.</p> <p>P. 15 Bezwaar: Geïntroduceerde recreatie kan in vele gevallen een nefaste invloed uitoefenen op de basisfunctie. > Advies toevoeging: Zeker niet recreatievormen in ruimtelijke gebieden (landbouwgroen-, water-, ...), daartoe een selectie uitvoeren ahv gedefinieerde, meetbare parameters.</p> <p>P. 15 Bezwaar: Integratie (destructieve of vormelijke) mag niet ten koste gaan van bestaande waardevolle Eigenheid (Woonvorm, Natuurbeheer, Rust, Erfgoedwaarde, Eigendomswaarde, etc) alsmede Markttoegang tot bestaande eigenheid voor breed/jong publiek. > Advies toevoeging: Absoluut nagaan/vermijden /afwenden van gemonopoliseerde, speculatieve, commerciële positionering van bepaalde partners.</p> <p>P. 15 Bezwaar: extra vervoerscorridors kunnen nefast zijn voor de open ruimte > Advies toevoeging: Nieuwe (extra) knoopverbindende corridors mogen absoluut geen nieuw beslag innemen in open ruimte.</p> <p>P. 16 Bezwaar: Verwijderen van bebouwing (meer bepaald waardevol, kwalitatieve, verduurzaambare...) Biedt geen garanties op zuiniger en duurzamer ruimtegebruik! > Advies toevoeging: Slechts onder bepaalde criteria (dus niet als drogreden) mag "efficiëntie" een factor zijn om tot slopen over te gaan.</p> <p>P. 17</p>	MER	<p>Deze opmerking wordt behandeld bij de reacties van het MER.</p> <p>Een aantal van de opmerkingen over het plan-MER gaan over hoofdstuk 5 die een synthese van het PBRA bevat. Deze zijn bij de behandeling van de strategische visie en de beleidskaders hierboven verder behandeld.</p> <p>Wat p.18 betreft over 'open ruimte': zie ALG 5.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Bezwaar : Dient te gebeuren ahv gedefinieerde set parameters > Advies toevoeging : Een set gedefinieerde parameters opmaken en toevoegen aan dit BPRA. P. 18 Bezwaar: Zonder dat die voorbereiding afgewerkt in dit Ontwerp BRPA voorkomt, is definitieve goedkeuring niet sluitend > Advies: De toepasbare visie/beleid afwerken en toevoegen aan dit Ontwerp BRPA P. 19 Bezwaar: Zonder dat die begrijpbare en beleidsmatig relevante indicatoren en criteria in dit Ontwerp BRPA voorkomen, is definitieve goedkeuring niet sluitend. > Advies: Die indicatoren en criteria toevoegen aan dit Ontwerp BRPA P. 23 Bezwaar: In de periode 7 jaar niet-toepassing van het BRPA kan wildgroei en -praktijk (bvb fake-methodiek voor duurzaamheid) plaatshebben die niet voldoet aan de richtlijnen van dit plan of aan de doelstellingen bijdraagt. Of erger: kunnen dergelijke praktijken als "toetssteen" voor dit BRPA "aangenomen" worden. > Advies: Overwegen om vooralsnog het referentiekader op 2030 te zetten. P. 33 Bezwaar: Er is geen causaal verband tussen verspreide of geclusterde bebouwing en gebruik van de talloze OV-voorzieningen die al jaren dens aanwezig zijn. (Wél mbt de bereidheid om multimodaal de beproefde methode van combimobiliteit toe te passen!) > Advies toevoeging: Informeren, promoten en stuwen van OV-gebruik op combi wijze! (bvb nabijheid van bushaltes, treinstation,...) P. 34 Bezwaar : Dit is en blijft een zware tol, in merendeel van gevallen te wijten aan onaangepast verplaatsingsgedrag, niet zozeer oorzakelijk aan goede woonligging. > Advies toevoeging: Snelheden drastisch naar omlaag halen, vb. gradueel (dit zal ook helpen de doelstelling Verkeersveiligheid p. 37 te halen. P. 36 Bezwaar : Aanzienlijke verhoging van woondichtheid (meergezins) verhoogt drastisch de ongevalsrisico's door toename entropie.</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>> Advies toevoeging: Ruimtelijk verdichten in gebieden die actueel (nog) rustig gelegen zijn, hoofdzakelijk toepassen op concentratie ééngezinswoningen. P. 39 Bezwaar : Risico op inverse effecten van woonverdichting staat niet uitgebreid beschreven.</p> <p>> Advies toevoeging: De bezwaren geformuleerd in de 3 punten hierboven (p. 33, 34 en 36) opnemen in tabel Behalen van doelstellingen vh Beleidskader (idem voor kader Netwerken p. 40 en in 7.1.10 + 7.1.12 p. 41) P. 59 Bezwaar: Zoals vermeld in onze bezwaren op OntwerpBRPA zijn wij van oordeel dat verdichting en ontsnippering in groen woongebied op andere, efficiënte manieren dient te gebeuren dan door ulidoving/verwijdering/sloop van bestaande waardevolle bebouwing.</p> <p>> Advies toevoeging: Re-organisatie van de ruimte a.h. v adviezen geformuleerd in ons op BRPA visie, Deel A ruimtegebruik, en deel B Strategische principes, en Beleidskaders 1&3 van dit document. P. 64 Bezwaar: Er bestaat geen causaal verband tussen planologische relocatie/ruiling en het behoud/uitbreiding van soorten en hun biotopen Integendeel kunnen zich bij dergelijke operaties in goen woongebied inverse effecten van degradatie voordoen.</p> <p>> Advies toevoeging: invoer en implementatie van rechtstreekse methoden is noodzakelijk om biodiversiteit te behouden/ontwikkelen. Van primordiaal belang is ook de handhaving van het huidige regelgeving op bouwwijze: oppervlakten; volumes, verhardingen, aanhorigheden, functies, etc... . (zie ook p 66 In de praktijk wordt deze ruimte ook echter gebruikt door verschillende niet-agrarische functies. Het betreft onder andere wonen, tuinen, nietagrarische economische activiteiten en weilanden voor hobbydieren) P. 65 Bezwaar: Impact op natuurbiotopen en —corridors kan ingeschat en gemonitord worden. P. 69</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Bezwaar: Oorzaak van deze tendens ligt niet ruimtelijk, wel bij economisch en duurzaam voordeel, vooral voor nieuwe generatie Jongeren! > Advies: Promoten van bouwrenovatie, specifieke en totale duurzaamheid. P. 73</p> <p>Bezwaar: Specifieke conversie (ééngzins basis, niet centraal, van woonbebouwing is hier niet vermeld. Zie hiervoor onze adviezen op BRPA visie. > Advies toevoeging: Re-organisatie van de woonruimte kan op eengezinsbasis met zuinig ruimtebeslag + met vergroten Open Ruimte, dit a.h.v. adviezen geformuleerd in ons document inspraak BPRA visie, Deel A ruimtegebruik, en deel B Strategische principes, en Beleidskaders 1&3. P. 74</p> <p>Bezwaar: Meest efficiënte en duurzame herinrichting van bewoningsvorm ontbreekt. > Advies toevoeging: Re-organisatie van de woonruimte kan op eengezinsbasis niet zuinig ruimtebeslag + niet vergroten Open Ruimte, dit a.h.v. adviezen geformuleerd in ons document inspraak BRPA visie, Deel A ruimtegebruik, en deel B Strategische principes, en Beleidskaders 1&3. P. 134</p> <p>Bezwaar: Er bestaat weinig causaal verband, evidentie, garantie tussen/voor de wijze van implementatie van Verdichten en de positieve effecten+efficiëntie ervan op de diverse thema's. Dit blijkt ook duidelijk uit de synthese-graphs pag 136. Voldoende winst ok Behoud & uitbreiding groene ruimte en ontharding is niet aantoonbaar. > Advies: Efficiëntere methoden dan clustering uitwerken en toepassen. Daarbij vooral de handhaving van regelgeving garanderen! (structurele oorzaak van verlies groene ruimte en van toename verharding ligt bij ontoereikende handhaving op vergunningen) P. 141 + 142 (teksten worden geciteerd maar geen bezwaar of advies wordt geformuleerd)</p>			
72BB	<p>■■■■■■</p> <p>■■■■■■</p> <p>■■</p>			<p>NOTA VERWIJZING naar Bezwaren en Adviezen uit ons inspraakdocument I op BRPA: Het weze benadrukt dat vele - zoniet alle-geformuleerde bezwaren/adviezen in ons document</p>	MER	Deze opmerking wordt behandeld bij de reacties van het MER	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				I Inspraak op BRPA Visie.. .bij voorkeur ook dienen opgenomen te worden in de beoordelingstabellen (respectievelijk bij effecten/aanbevelingen). Dit geldt vooral voor de beleidskaders/functies Verdichting/Ontdichting, duurzaamheid, biodiversiteit, Ref PlanMER ch 7.1, 7.2, 7.3.			
73BB	██████ ██████ ██████ ██████ ██████		Afgegeven tegen ontvangstbe wijs d.d. 15.03.2023				
73BB	██████ ██████			<p>Vraag om in functie van gewijzigde gezinssamenstelling meer aandacht te besteden aan de al huidige (is niet alleen toekomstige) behoefte aan kleinschalig wonen (< 50 m2, 51-80 m2, 80-100 m2 ?) (alsook tiny houses) = ook betaalbaar wonen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - oudere generatie in het algemeen liever dicht bij de (dorps)kernen; - jongeren in het algemeen verder van de (dorps)kernen. <p>-behoefte aan kleinschalig wonen in en tussen het groen, zowel in de stad als op den buiten; men kan bvb woonvlek(ken) creëren tussen twee dorpskernen in, zonder dat deze storen in het landschap; men kan dit doen door bvb optimaliseren van de ruimte langsheen al een bestaande verharde (landelijke weg), van oorsprong een verbindingsweg tussen twee dorpskernen; landelijke weg is al doorlopend (autoluw, tractorsluis) maar wel doorlopend voor fietsers en tractors, er staan reeds enkele woningen en een boerderij (deze heeft in de toekomst nog aldan niet dezelfde functie?)</p> <ul style="list-style-type: none"> - kleinschalige woningen (ook tiny houses) hoeven niet zichtbaar te zijn van de weg (geen lintbebouwing) bvb een houtkant (vogelbosje) ervoor; <p>-Zelfvoorzienende, autoluwe, energie-neutrale woonvlekken verder van de (dorps)kernen met bvb samentuin, voedsel(bos), hakhout, bos enz. zou de levenskwaliteit van veel mensen optimaliseren; misschien in combinatie met toeristische verblijven, weekendverblijven, win-win situaties; ontspanning</p>	WON BOU WSH	<p>Het provinciaal beleidsplan ruimte beschrijft de ambities voor de ruimtelijke ontwikkeling van de provincie in brede zin. De planning van specifieke woontypologieën op concrete locaties is een zaak van de gemeenten. Zie ook ALG 2, ALG 3, ALG 4 en ALG 27.</p> <p>Wel werkt de provinciale dienst wonen aan diverse projecten om lokale besturen te sensibiliseren over woonkwaliteit, betaalbaarheid en een kwalitatieve woonomgeving. Veel van deze initiatieven bevatten elementen die de indiener oplijst.</p> <p>We willen nog opmerken dat kleiner wonen niet noodzakelijk gelijk staat aan een grote kostenbesparing omdat het hoofdbestanddeel van de woningprijs wordt bepaald door locatie/grondprijs. Ook zijn tiny houses vooral interessant als ze op bescheiden kavels staan om de fragmentatie van de ruimte in te perken.</p> <p>Wat betreft ontharden: ontharden is iets waar we in het PBRA verder op inzetten: zie onder meer hoofdstuk 'infiltreren in plaats van verharderen' in beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'. Concrete projecten kunnen na de in werking treding van het PBRA bepaald</p>	ALG 1 , ALG 3 , ALG 27

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>en toerisme dichtbij huis en in een groene omgeving winnen ook aan belang;</p> <p>Vraag om na te denken over ontharden, wegnemen van (verbindings)weg. Deze weg heeft ook geld gekost en kan voor win-win situaties zorgen.</p> <p>Vraag om betaalbaar –en of sociaal wonen niet alleen te creëren langs drukke wegen, autostrades en minder goed gelegen gronden. Ook samentuinen en fruitbomen niet op ongunstige gronden (langs autostrade, drukke wegen). Vraag om te zorgen voor méér houtkanten, bossen, windmolens, zonnepanelen langsheen de autostrades.</p> <p>Vraag ervoor te zorgen dat RUPS die nog opgemaakt worden ter ondersteuning en concretisering van de visie van het beleidsplan niet door de besturen (o.a. gemeente) op de lange baan te schuiven.</p> <p>Eigenaars leven jaren in rechtsonzekerheid, hun gezondheid gaat dikwijls achteruit hierdoor, de verrommeling (RO) blijft ondertussen duren en breid zelfs nog uit door het geoloog beleid van de gemeentebesturen, geen handhaving.</p>		<p>worden (zie ALG 1) Daarbij dient wel vermeld worden dat de provincie geen wegbeheerder is (gemeenten en Vlaamse overheid zijn dat wel), dus hier ook geen provinciale bevoegdheid voor is.</p> <p>Wat de RUP's betreft: De provincie is in het kader van de procedure tot de opmaak van een beleidsplan ruimte niet bevoegd voor de beoordeling van gemeentelijke planningsinitiatieven. Dergelijke dossiers worden via hun gangbare decretaal geregelde procedure beoordeeld en zullen dan beoordeeld worden op strijdigheid met het PBRA.</p>	
74BB	<p>██████████</p> <p>██████████</p> <p>██████████</p> <p>████</p>		Via inspraakformuler d.d. 14.03.2023				
74BB	██████████			<p>Het beleidsplan omvat opsomming van aantal gekende trends en uitdagingen die vertaald zijn in een aantal voor de hand liggende en algemeen aanvaarde ruimtelijke principes. Het beleidsplan is oppervlakkig, weinig vernieuwend en vrijblijvend. Het plan bevat weinig tot geen echte engagementen om voor te bereiden op grote uitdagingen en bedreigingen die op ons afkomen zoals klimaat, biodiversiteit, wateroverlast en watertekorten, Dit blijkt vooral uit het bijgevoegde ontwerp MER-rapport. In het ontwerp-Mer blijkt dat het beleidsplan op de meeste uitdagingen een verwaarloosbaar milieueffect heeft. Slechts zeer beperkt aantal subthema's waarin plan bijdraagt tot een positief milieueffect.</p>	ALG	<p>Wat betreft de vaagheid: zie ALG 1.</p> <p>Wat betreft de relatie met de gemeentebesturen: zie ALG 8.</p>	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				Weinig eigen engagementen, maar wordt wel verwacht dat deze door hogere of lokale overheden worden opgenomen of concreet worden uitgewerkt.			
75BB	■■■■ ■■■■■■■■ ■■■■■■■■ ■■■■■■■■ ■■■■■■■■	■■■■■■■■ ■■■■■■■■ ■■■■■■■■ ■■■■■■■■ ■■■■■■■■	Uitgebracht : 15.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
75BB	■■■■			<p><u>Strategische visie</u> In de strategische visie wordt voor het principe 'nabijheid en bereikbaarheid' aangegeven dat er gestreefd wordt naar verduurzaming van de mobiliteit door in het ruimtelijk beleid in te zetten op 2 pistes: het beperken van de verplaatsingen en het vergroten van het gemak waarmee mensen zich duurzaam kunnen verplaatsen. Het beperken van alle verplaatsingen is niet nodig, wel het beperken van verplaatsingen die niet duurzaam gebeuren. Duurzame verplaatsingen kunnen immers ook een positieve invloed hebben op gezondheid en zijn daarom wel wenselijk. In functie van luchtkwaliteit is het belangrijk om te streven naar een daling van het aantal gereden voertuigkilometers en daarnaast te streven naar een modal shift. Dit kan ook opgenomen worden in het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'.</p> <p>Positief dat ingezet wordt op kwaliteitsvolle dorps- en stadskernen, die multimodaal ontsloten zijn. Daarbij mag luchtkwaliteit op deze locaties niet uit het oog verloren worden. Op sommige locaties (vooral verkeersdrukke locaties) maatregelen nodig zodat mensen niet aan slechte luchtkwaliteit blootgesteld worden. Mogelijk zit dit reeds vervat in de strategische visie vermits het bevorderen van de levenskwaliteit in iedere kern vooropgesteld wordt. Best wordt bijkomend verduidelijkt in de begrippenlijst wat precies begrepen wordt onder 'levenskwaliteit', vermits deze term volgens de begrippenlijst zeer ruim geïnterpreteerd kan worden.</p> <p>Niet duidelijk in welke mate de principes en strategieën ook effectief gerealiseerd kunnen worden. Ontwerp-MER geeft aan dat ruimtelijk beleid vooral kan sturen op pull-factoren van ons</p>	STR VISIE	<p>Het ene sluit volgens ons het andere niet uit. Het beperken van verplaatsingen en het bijeenbrengen van functies, sluit niet uit dat mensen zich duurzamer kunnen verplaatsen. Maar de reactie suggereert wel dat het duidelijker in de tekst wordt opgenomen.</p> <p>De expliciete doelstelling rond modal shift is reeds opgenomen in het beleidskader 'sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'</p> <p>Levenskwaliteit is reeds als begrip opgenomen in de begrippenlijst: "Levenskwaliteit = de mate van voldoening in het bestaan. Een leefomgeving die kwaliteitsvol, gezond en aangenaam is kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren."</p> <p>Dat klopt. Monitoring en evaluatie maakt onderdeel uit van het beleidsplanningsproces en zal na de</p>	Strategische visie: p. 47: 'beperken van verplaatsingen' vervangen door 'beperken van verplaatsingen met de (vracht)wagen.'

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>verplaatsingsgedrag. Actief inzetten op push-factoren (wagen afraden) wordt in het MER als moeilijker aangegeven maar push-factoren zullen ook belangrijk zijn om strategische visie in praktijk te kunnen uitvoeren en kunnen ook door ruimtelijke ingrepen beïnvloed worden. Mogelijk kan monitoring en evaluatie van het ruimtelijk beleidsplan ook zinvol zijn om na te gaan in welke mate de beleidskaders uitvoering krijgen.</p>		<p>definitieve vaststelling van het PBRA nog verder vorm krijgen.</p>	
75BB	■■■■			<p><u>Beleidskader Sterke netwerken : ruimte en mobiliteit</u> Ook luchtkwaliteit mee nemen in afweging ruimtekompas, dit moet toegevoegd worden in het beleidskader.</p> <p>Ook volgende Vlaamse doelstellingen opnemen :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het aantal voertuigkilometers over de weg daalt tot. 51,6 miljard in 2030. Zo wordt een daling van 15% ten opzichte van 2015 voorzien voor personenwagens en bestelwagens. Voor vrachtwagens wordt de toename beperkt tot maximaal 14%. • Verschuiving van 6,3 miljard tonkilometers goederen van weg naar spoor en binnenvaart tegen 2030. • Het aandeel spoor en binnenvaart in de modale verdeling neemt toe tot 30% tegen 2030. <p>Ook Vlaamse doelstelling m.b.t. duurzame stedelijke logistiek kan relevant zijn : <i>Stimuleren van emissievrije distributie, zodat vanaf 2025 in de stadskernen emissieloos gereden wordt voor belevering. Vanaf 2025 gebeurt de distributie in de stadscentra enkel nog met hybride, elektrische en waterstofvoertuigen, waarbij in de stadskernen louter emissieloos gereden wordt.</i> Momenteel is niet duidelijk in hoeverre hiermee rekening gehouden wordt in de beleidskaders.</p>	KOMP	<p>De ruimtekompassen zijn een objectieve tool die ruimtelijke randvoorwaarden in kaart brengt.</p> <p>Het ruimtekompas kan gebruikt worden om een objectief inzicht te krijgen in de eigenheid en het functioneren van goed gelegen plekken. Het is de bedoeling dat he op basis van het ruimtekompas een verdere ruimtelijke afweging kunt maken.</p> <p>Het is ons onduidelijk wat de bezwaarindiener wil in kaart brengen door de laag van de luchtkwaliteit toe te voegen aan het ruimtekompas. Wat moet er afgetoetst worden? Is het negatief om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen te realiseren in een gebied waar de luchtkwaliteit laag is?</p> <p>De beleidskaders bieden een kader voor het ruimtelijke provinciale beleid. Aangezien de provincie geen wegbeheerder is en de vervoerregio's bevoegd zijn voor de opmaak van regionale mobiliteitsplannen, zijn het andere overheden die de bevoegdheid rond de Vlaamse doelstellingen in handen hebben. Zie ook ALG 18.</p> <p>Toch wil de provincie haar verantwoordelijkheid opnemen en is daarom in de strategische visie het principe 'Nabijheid en bereikbaarheid' opgenomen (p. 47-48), waar naar het dalen van het aantal voertuigkilometers verwezen wordt. Om die reden zijn ook in het beleidskader 'Sterke netwerken' de</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						ruimtelijke multimodale knopen opgenomen. Omdat we er naar streven de functies die veel verkeer genereren op deze locaties te voorzien, sturen we naar het principe van 'Nabijheid en bereikbaarheid'.	
75BB	■■■■			<u>Beleidskader Levendige kernen</u> Provincie zal gemeenten ondersteunen met een leidraad en voorbeelden rond kwaliteitsvolle woonomgeving. VMM vraagt om in deze leidraad luchtkwaliteit ook een belangrijke rol te laten spelen. Waar nodig kan VMM ondersteuning bieden bij de opmaak van deze leidraad. In eerste instantie verwijzen we naar onze leidraad 'Gezonde leefomgevingen creëren: focus op luchtkwaliteit', zie bijlage.	WON	Luchtkwaliteit is één van de elementen die zijn opgenomen in de woonskans die de Dienst Wonen van de Provincie Antwerpen opmaakt voor elke gemeente. Hiernaast worden er periodiek wooncahiers opgemaakt voor een specifiek thema. Mocht gezondheid als thema passeren dan zal de Dienst Wonen gebruik maken van de materialen die VMM ter beschikking stelt.	/
75BB	■■■■			<u>Beleidskader Verdichten en ontlichten van ruimte</u> Keuzes in dit beleidskader zijn niet enkel positief voor klimaat, maar zijn ook goed voor de luchtkwaliteit. Dit mag ook benadrukt worden in het beleidskader.	ALG MER	We erkennen dit. Het verbeteren van luchtkwaliteit maakt voor ons echter inherent deel uit van de ambitie om tot een robuuste, veerkrachtige ruimte te komen en het opvangen van klimaatverandering. Het heeft mee de keuze bepaald voor de onderwerpen die in dit beleidskader besproken worden.	/
75BB	■■■■			<u>Ontwerp-MER</u> Geen kwantitatieve inschattingen, bv. van het aantal gereden kilometers, waardoor de beoordeling op een abstract niveau blijft. Idem formulering aanbevelingen. MER zou meer randvoorwaarden en aandachtspunten in beeld kunnen brengen. Nu gebeurt de beoordeling te algemeen, zonder kwalitatief te kijken naar mogelijke knelpuntlocaties. MER aanbevelingen moeten doorwerken in beleidskaders. Momenteel onvoldoende duidelijk in welke mate stedelijke distributie deel uitmaakt van de beleidskaders. In eerste instantie belangrijk om op te volgen of er effectief een daling optreedt van het aantal gereden voertuigkilometers. Dit is immers zeer belangrijk, zoals ook gesteld wordt in het ontwerp-beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'. Nodig om waar mogelijk ook op niveau van de provincie Antwerpen een inschatting van de broeikasgasemissies te maken en na te gaan in	MER	Deze reactie wordt behandeld bij de plan-MER	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>welke mate het ruimtelijk beleidsplan kan bijdragen aan een daling van deze emissies.</p> <p>Autonome trends voor luchtkwaliteit worden voor heel Vlaanderen besproken, het is belangrijk dat in dit MER de focus op de provincie Antwerpen ligt. In MER en beleidsplan van de provincie moet nagegaan worden in welke mate het beleidsplan zal bijdragen aan het behalen van de doelstellingen uit het Vlaams Luchtbeleidsplan. Geen meerwaarde om de bespreking van het Vlaams Luchtbeleidsplan te herhalen. Minstens zou hierbij de focus op de provincie Antwerpen moeten liggen en welke maatregelen op dit niveau mogelijk zijn bij opmaak van het ruimtelijk beleidsplan.</p> <p>Bij MER ligt focus op specifieke doelstellingen inzake gezondheid, terwijl luchtkwaliteit op zich ook belangrijk is. Het is belangrijk om ook de andere relevante doelstellingen, zoals bv. rond daling van de gereden voertuigkilometers mee te nemen in de analyse. Deze specifieke focus op gezondheid uit zich ook in het beoordelingskader waar enkel "Mate waarin in blootstelling van emissies en bijgevolg hun hinder verminderd wordt" beoordeeld wordt. Het is echter belangrijk om locatiespecifiek te beoordelen: waar stellen zich nog mogelijke knelpunten en hoe kunnen deze opgelost worden? Zijn er bepaalde randvoorwaarden voor ruimtelijke ontwikkelingen? Ook op strategisch niveau kan dit gebeuren door bijvoorbeeld aandacht te besteden aan street canyons en verkeersdrukke omgevingen. Waar in de provincie bevinden deze mogelijke knelpuntlocaties zich? Het MER moet de nodige aandachtspunten en randvoorwaarden voor de beleidskaders aanreiken.</p> <p>Bij de aanbevelingen wordt gesteld dat vergroenen en beplanten van verharde street canyons een erg efficiënte maatregel is ten voordele van de luchtkwaliteit. Dit moet geschrappt worden in het MER: het effect van groen op de luchtkwaliteit is vaak verwaarloosbaar en kan in sommige gevallen zelfs een negatief effect hebben. Dit is bijvoorbeeld het geval in street canyons wanneer boomkruinen aan weerszijden van de straat elkaar raken en de vervuilende stoffen hierdoor vastgehouden worden in de street canyon. Het is dan ook belangrijk om groen op een doordachte manier te voorzien vermits groen wel andere positieve effecten kan hebben, maar niet op luchtkwaliteit.</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				Monitoring en evaluatie wordt voor het thema 'gezonde en veilige leefomgeving' niet nodig geacht. VMM vraagt om toch monitoring en evaluatie te voorzien om na te gaan of het provinciaal ruimtelijk beleidsplan bijdraagt aan een gezonde en veilige leefomgeving. Het MER moet de nodige informatie m.b.t. monitoring, evaluatie en eventuele bijsturing van het plan aanleveren. (+ document in bijlage ivm info rond luchtkwaliteit)			
76BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Aangetekend : 14.03.2023 Ontvangen d.d. 15.03.2023				
76BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■			<p>Bezwaarindiener ervaart problemen inzake vergunningverlening voor zijn supermarkt, meer bepaald op vlak van beoordeling goede R.O.</p> <p>Sites binnen kern geven problemen op vlak van inpasbaarheid (activiteit en vormgeving) en mobiliteit; sites buiten de kern conflicteren met handelszaken in de kern en trekken te veel verkeer aan.</p> <p>Vraag of beleidsplan met deze realiteit rekening houdt.</p> <p><u>Beleidskader Verdichten en ontlichten</u></p> <p>Uitgangspunt is dat detailhandel in kernen moet, maar daar is dan aanzienlijke oppervlakte voor nodig. Dit wijkt dan af van residentiële vormgeving en dichtheid en doet bepaald mobiliteitsprofiel ontstaan. Hier wordt geen antwoord op geboden. Ook expliciete melding dat geen concurrentie met kernen mag ontstaan zal problemen op leveren. Kan niet de bedoeling zijn om supermarkten in kern te verbieden. En in sommige situaties zijn supermarkten buiten de kern eerder aangewezen.</p> <p>Aangewezen om dit uit te werken in een specifiek onderdeel rond supermarkten binnen detailhandel, gezien de eigen benadering die verschillend is van andere detailhandelszaken.</p> <p><u>Beleidskader : Levendige kernen</u></p>	DH	<p>Wat betreft de vraag waar supermarkten kunnen:</p> <p>Het PBRA stelt dat een kern de locatie bij uitstek is voor heel wat detailhandelsvestigingen zoals voedings- en verswinkels gelet op de geconcentreerde afzetmarkt, de nabijheid van andere detailhandel en een goede bereikbaarheid. Binnen het winkelrijk perspectief worden geen beperkingen gelegd op detailhandel. Daarbij kunnen ook buiten het kernwinkelgebied winkels voorkomen, al zijn zij <i>voornamelijk</i> buurtondersteunend. Wel is het hierbij van belang dat ze de draagkracht van de buurt niet overschrijden. Dit verduidelijken we in de tekst. Niet alle detailhandelszaken vinden een geschikte plek in de kern of het kernwinkelgebied, doordat er bijvoorbeeld niet voldoende ruimte qua oppervlakte of geschikte panden aanwezig zijn. Buiten het kernwinkelgebied kunnen, rekening houdend met de voorwaarden, clusterlocaties worden voorzien waar ook supermarkten een plek kunnen vinden. De perifere clusters zijn geen locatie voor supermarkten. Volgens de visie van het PBRA kunnen supermarkten buiten het kernwinkelgebied. Dit zal binnen de kern (los of in clusters) of in clusters aan de</p>	<p>– Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p. 52: Maximale mogelijkheden voor detailhandel in kernwinkelgebied: In kernwinkelgebieden krijgt detailhandel alle kansen. Flexibiliteit en inpasbaarheid van de detailhandelsvestigingen in de het kernwinkelgebied zijn hierbij de uitgangspunten. Beperkingen naar oppervlakten van detailhandelszaken worden niet gestimuleerd. Niet volumineuze en draagbare goederen worden bij uitstek in de het kernwinkelgebied verkocht.</p> <p>Afbakening kernwinkelgebied: Winkelrijke perspectieven worden toegekend aan kernen, maar niet alle delen van een kern hoeven winkelrijk te zijn. We bakenen het kernwinkelkerngebied af. En daarin willen we prioritair maximale kansen geven aan detailhandel.</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>In dit beleidskader opnieuw mogelijkheid tussen detailhandel in en buiten de kern. (Afbakening van kernwinkelgebieden, aanloopstraten, woonbuurten en sites buiten de kern) Vraag is waar supermarkten thuis horen. Niet in aanloopstraten en woonbuurten. Misschien kan 1 supermarkt nog (ruimtelijk) verantwoord worden binnen de kern, maar dit komt eigenlijk neer op het beperken van vrije concurrentie tot supermarkt die eerst ter plaatse is.</p> <p>Vinden van locatie voor dit type handelszaak is niet evident. Beleidskaders bieden geen antwoord.</p>		<p>kern zijn. Aangezien de term 'Clusters nabij de kern' onduidelijkheid schept, wordt dit aangepast naar 'Clusters in en aan de woonkern'.</p> <p>Tevens is het de bedoeling dat er geen concurrentie is met het kernwinkelgebied. Dit zal ook zo aangepast worden in de teksten.</p> <p>Of een vergunningsaanvraag wordt goedgekeurd of geweigerd wordt gebaseerd op de artikels 4.3.1 tot en met 4.4.4 van de VCRO.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p. 52: Dit wil niet zeggen dat buiten het kernwinkelgebied geen winkels mogen voorkomen, alleen zal de concentratie daar lager zijn en zijn ze voornamelijk buurtondersteunend en mogen ze de draagkracht van de buurt niet overstijgen. • Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p. 52-53 'Clusters nabij de kern' aanpassen naar 'Clusters in en aan de woonkern': <p>Niet alle detailhandelszaken vinden een geschikte plek in de kern of het kernwinkelgebied, door het afwezig zijn van een voldoende ruime oppervlakte, geschikte panden, ... Daarom moeten er ook buiten het kernwinkelgebied plekken-ruimte zijn waar detailhandel en de ontwikkeling ervan mogelijk is: op clusterlocaties die nabij in en aan de woonkern zijn gelegen. Deze clusterlocaties hebben als voorwaarde dat ze</p> <ul style="list-style-type: none"> • multimodaal bereikbaar moeten zijn. • een duidelijke ruimtelijke link hebben met de nabijgelegen kern. • zeer (energie)efficiënt en duurzaam ruimte gebruiken. • rekening houden met basisprincipes zoals energieneutraliteit, verweving, bescherming van de open ruimte. • rekening houden met de complementariteit met de kernwinkelgebieden. <ul style="list-style-type: none"> • Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p. 53 'Clusters nabij de kern'

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
							<p>→ Winkellocaties aan en in de woonkern mogen niet concurreren met het aanbod binnen het kernwinkelgebied. Zij kunnen enkel aanvullend functioneren</p> <ul style="list-style-type: none"> Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p. 54: Om de kernwinkelgebieden en de (perifere) clusters optimaal te laten functioneren, moeten we ruimtelijke versnippering en spreiding een halt toeroepen. Beleidskader 'Levendige Kernen' p. 39: Niet alle detailhandelszaken vinden namelijk een geschikte plek in de kern of het kernwinkelgebied, door het afwezig zijn van een voldoende ruime oppervlakte, geschikte panden, ... Zulke handelszaken kunnen zich in clusters nabij in of aan de kern ontwikkelen. Belangrijk hier is dat deze clusters nabij de kern: <ul style="list-style-type: none"> • multimodaal bereikbaar zijn. • een duidelijke ruimtelijke link hebben met de nabijgelegen kern. • zeer (energie)efficiënt en duurzaam ruimte gebruiken. • rekening houden met basisprincipes zoals energieneutraliteit, verweving, bescherming van de open ruimte. • rekening houden met de complementariteit met de kernwinkelgebieden.
77BB	<div style="background-color: black; width: 100px; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="background-color: black; width: 100px; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="background-color: black; width: 100px; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="background-color: black; width: 100px; height: 15px;"></div>	<div style="background-color: black; width: 20px; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="background-color: black; width: 40px; height: 15px;"></div>	Aangetekend : 14.03.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
			Ontvangen d.d. 15.03.2023				
77BB				Idem 76BB (twee keer bezorgd; verschillend trackingnummer)	DH	Idem 76BB .	76BB
78BB			Via inspraakformulier :15.03.2023				
78BB				Ik lees in alle plannen zeer weinig over een visie rond duurzame energie: warmtenetten uitrollen, windturbines, geothermie,	ENER	Voor algemene reactie: zie ALG 1 . Specifiek voor energie vullen we hier nog bij aan: Zowel in de strategische visie als in de beleidskaders is 'duurzame energie' als thema mee is opgenomen. Binnen de strategische visie is dit opgenomen onder de noemer 'energietransitie' en vormt één van de strategische thema's. In het beleidskader 'Levendige kernen' is dit als uitdaging voor de kernen naar geschoven en wordt er gestreefd naar energie-efficiënte kernen waarin het belang van warmtevoorzieningen en warmtenetten naar voor wordt geschoven. In beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' is energietransitie in de open ruimte een apart hoofdstuk.	ALG 1
79BB			Aangetekend : 13.03.2023 Ontvangen d.d. 15.03.2023				
79BB				Vraag om perceel gelegen Schaapsdijk te Wuustwezel (West Achterbrug, sectie G nummer 10) te herbestemmen naar woongebied (conform bouwzone linkerkant van de straat). Gelegen aan	WON	Zie ook 33BB .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				verharde weg met nutsvoorzieningen. Niet meer in landbouwgebruik. Past binnen principes van beleidsplan = -op 500m van dorpskern; -geen extra verharding in functie van wegenis; -diep perceel dus voldoende open ruimte mogelijk; -goede tot zeer goede knoop – en plaatswaarde; -dorpskern binnen wandel- en fietsafstand; - nabij gelegen bushalte, verbinding met station en P&R; Ondergeschikt vraag om planschade. Geen kennisgeving gekregen van herbestemming.			
80BB	■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■		Via inspraakformulier d.d. 15.03.2023				
80BB	■■■■ ■■■■			Voor wat betreft het gebied Waterheide lijkt het mij het beste dat dit niet wordt ontwikkeld als uitbreidingszone voor industrie maar dat het behouden blijft als agrarisch gebied. Zo kan het een zachte overgang vormen vanuit Schorvoort richting Melle aan de ander kant van de snelweg E34. Verder denken we dat men er goed aan doet om Schorvoort als gehucht behouden blijft als enigszins losstaand van Turnhout en het op een natuurlijke wijze verder te laten evolueren.	BEDR AGR	Het beleidsplan ruimte doet geen uitspraken over specifieke vergunningen of bouwmogelijkheden: zie ALG 7 . Zie ook ALG 17 .	/
81BB	■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■	■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■	Reactie d.d. 08.03.2023 Aangetekende zending d.d. 14.03.2023, ontvangen d.d. 15.03.2023				
81BB	■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■			Idem 36BB		Idem 36BB .	36BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
82BB	[REDACTED]		Uitgebracht 14.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 02.03.2023				
82BB	[REDACTED]			Strategische visie Geen fundamentele opmerkingen	STR VISIE	We nemen hier akte van.	/
82BB	[REDACTED]			Beleidskader 'Levendige kernen' <i>Verweving</i> o Wordt er rekening gehouden met implicaties m.b.t. mobiliteit? Bedrijven met vrachtwagenmobiliteit horen niet thuis in kernen waar veiligheid voor zwakke weggebruiker en leefbaarheid centraal staat. Mobiliteit moet een belangrijk onderdeel te zijn van een afwegingskader over verweefbaarheid van functies in de kernen. o Bestaan er criteria omtrent wat is verweefbaar en wat niet? Neen, dat afwegingskader zou opgemaakt moeten worden. De lokale overheid is best geplaatst om per kern in te schatten wat verweefbaar is en wat niet. Vanwege het dynamisch karakter (groei, opvolging) van bedrijvigheid kan een eerst verweefbaar bedrijf plots niet meer verweefbaar zijn. Hoe pak je dat aan? o Al dan niet verweefbaarheid mag niet afhankelijk zijn van (het aantal) bezwaren die burens indienen, maar moet op objectieve criteria gebaseerd zijn. Bij het evalueren van de bezwaren zou er meer gewicht moeten worden gegeven aan het algemeen belang, en niet enkel aan het individueel belang. Mogelijkheid tot bezwaren/beroepen indienen zou beperkt moeten worden vanuit overheid, om meer evenwicht te creëren tussen het algemeen belang en het individueel belang. o Het verplicht verhuizen van verweefbare bedrijven van bedrijventerreinen naar kernen is niet realistisch. Zeker niet zonder voldoende financiële middelen. Van waar gaan die komen?	VERW	Zie ALG 19 . Het verweven van functies is telkens een specifieke afweging van bedrijf én omgeving. Mobiliteit is een wezenlijk onderdeel van die afweging. Niet elk bedrijf gaat echter gepaard met intensief vrachtverkeer. Ook dient opgemerkt dat een woonbuurt zelden volledig vrij is van vrachtvervoer (vuilkar, pakjesdiensten, bouwwerken, ...). De provincie engageert zich om een verwevingsleidraad op te maken. Wat betreft bezwaren Een beleidsplan kan geen uitspraken doen over het doorwegen van bezwaren in vergunningendossiers. Wat betreft het verplicht verhuizen en financiële haalbaarheid Het al dan niet verweven van een bedrijf mag dan wel een lokale bevoegdheid zijn, het cumulatief verlies van ruimte voor verweven bedrijven in de kern heeft een bovenlokale weerslag op de beperkte ruimte die we hebben voor bedrijven in onze provincie. Zie ook ALG 9 en ALG 16 . Wat betreft bedrijvigheid in woonlinten. In de eerste plaats willen we woonlinten afbouwen. Mochten daar bedrijven zitten vandaag, geldt net als bij andere economische ruimte dat we die graag behouden. Wat	ALG 19 Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 48: Verweefbare bedrijven horen allereerst thuis in de kern. Zorgen voor een goede verweving tussen het bedrijf en haar omgeving is het uitgangspunt. Zowel de soort bedrijvigheid, de vervoersdynamiek als de ruimtelijke inpassing moeten maximaal afgestemd worden op de kwaliteiten, eigenheid en potenties van de locatie. Bedrijventerreinen blijven a priori voorbehouden voor niet-verweefbare bedrijvigheid die niet in een kern kan verweven worden.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				o Men wil vooral bedrijvigheid in kernen, maar als dat niet haalbaar is, is er dan geen mogelijkheid in woonlinten buiten de kernen?		ontwikkelingsperspectieven van die bestaande bedrijfsruimte of nieuwe vragen in woonlint betreft, moet telkens specifiek voor omgeving en bedrijf afgewogen worden of ze goed of slecht gelegen is. Naar aanleiding van dit bezwaar nuanceren we de teksten van het PBRA. Prioritair is het vrijwaren van bedrijventerreinen voor niet-verweefbare bedrijven. We stellen daarom voor de tekst in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' pg 48 te vereenvoudigen.	
82BB	■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■			<u>Energieneutraal bouwen</u> o De beschikbare oppervlakte aan daken alleen is te klein om alle energie op te wekken. Mag je dan ook ineens grootschalige energieopwekking (windmolens) voorzien in kernen? Daar zal geen draagvlak voor zijn. Warmtenetten zijn ook maar mogelijk vanaf een minimale woningdichtheid van 50-60WE/ha en dan moet er een restwarmtebron in de nabijheid zijn. Het streven naar energieneutraliteit is goed, maar zal op vele plaatsen nooit volledig haalbaar zijn.	ENER	Met het beleidsplan willen we maximaal energieopwekking voorzien binnen de kernen. Het is belangrijk om de ambitie hoog genoeg te zetten een koolstofarme samenleving in 2050 te realiseren. De strategische visie en een beleidskader vormen een kapstok voor verdere planvorming maar ikv vergunningen vormen deze een onderbouwing richting goede ruimtelijke ordening. Maar rt dient nog steeds andere wetgeving mee in acht te worden genomen zoals het Vlarem. Een deel van de grootschalige energieopwekking zal ook in de open ruimte moeten plaatsvinden. Daarnaast is energieopwekking maar een deel van de oplossing. Ook energiebesparende maatregelen zullen net zo belangrijk zijn.	/
82BB	■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■			<u>Kerntypering</u> o De kernen moeten gebaseerd zijn op de huidige situatie met correcte data. Het station wordt niet meegenomen vanwege de te grote afstand tot een kern. Ook de campus De Nayer valt buiten een kern en daardoor uit de boot. De kern Elzestraat voelt sterk de aanwezigheid van het nieuwe ziekenhuis en ouderenzorgcentrum net over de grens. Het station en de campus De Nayer liggen ook dicht bij de kern Elzestraat, dan bij Centrum. Parken	KERN	Wat de afbakening van de kernen betreft: zie ALG 23 . Kern Pasbrug en kern Nieuwendijk zijn reeds opgesplitst. Voor wat de kerntypering, de vraag om van kerntype te wijzigen en de ontwikkeling van een	ALG 22 , ALG 23 17BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>worden niet meegenomen in afbakeningen, maar vervullen toch een wezenlijke rol in de kern (vb Borgerstein, Tivoli).</p> <p>Opsplitsen in kern Pasbrug en kern Nieuwendijk. Kern Pasbrug upgraden naar randstedelijke rol, zodat de stedelijke taakstelling toegekend via het recent goedgekeurde GRUP regionaalstedelijk gebied Mechelen effectief verwezenlijkt kan worden. De kern Nieuwendijk te behouden in laagste stedelijke categorie.</p> <p>Kern Centrum upgraden naar dorpskern met potentie</p>		eigen gemeentelijke visie betreft: zie ALG 22 en 17BB.	
82BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■			<p><u>Regionale woningmarkten</u></p> <p>o Cijfers worden in twijfel getrokken.</p> <p>o Het streven om de huishoudenstoename vooral toe te wijzen aan de stedelijke kernen is in lijn met de strategische visie van Vlaanderen, maar bij het ontbreken van een sturingsmechanisme of overheid zal dat bij tabellen blijven. Stad Mechelen voorziet voor haar alleen het dubbele van wat de provincie voor de gehele Mechelse woningmarkt voorziet en niemand kan ingrijpen. Het juridische aanbod in woongebied zal ook niet ingeperkt kunnen worden vanwege het ontbreken van financiële middelen waardoor nulgroei in vb de kleine dorpskernen een denkbeeld zal blijven.</p>	WON	<p>Wat betreft het woonprogramma: zie 36BB en ALG 26.</p> <p>Omdat het lokaal woonbeleid een gemeentelijke bevoegdheid is, doen wij als provincie een aanzet voor ons eigen provinciaal ruimtelijk beleid en als provinciale insteek voor het overleg en de advisering van gemeenten. Met de acties uit het beleidskader 'Levendige kernen' wil de provincie gemeenten wel verder ondersteunen, onder meer om regionaal gesprekken op te starten om samen aan de slag te gaan met de visie rond wonen en het regionaal woonprogramma. Indien hier vraag naar is, kan dat zeker gebeuren in regio Mechelen.</p> <p>De provincie is in het kader van de procedure tot de opmaak van een beleidsplan ruimte niet bevoegd voor de beoordeling van gemeentelijke planningsinitiatieven van buurgemeenten.</p>	36BB
82BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■			<p><u>Beleidskader sterke netwerken</u></p> <p>De provincie moet de categorisering van multimodale knooppunten personenvervoer en goederenvervoer overnemen vanuit de vervoersregio en moet rekening houden met bestaand beleid. Ook hier moet de gebruikte data zo recent mogelijk zijn en in overleg met de gemeenten toegepast worden.</p>	RMK	Zie ALG 18.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
82BB	<p>■■■■■ ■■■■■ ■■■■■</p>			<p>Beleidskader verdichten en ontlichten</p> <p>Een afwegingskader voor herontwikkeling landbouwsites en zonevremde functiewijzigingen is nodig, maar moet lokaal en geval per geval bekeken kunnen worden. Een aanpassing (verstrenging) van het wetgevend kader rond zonevremde functiewijzigingen en een aanpassing van het systeem van planbaten-planschade (zodat het niet onbetaalbaar wordt) is nodig.</p> <p>Men heeft het herhaaldelijk over uitdoofscenario's, met eventuele afbraak maar wie gaat dat betalen?</p>	AGR	<p>We zijn blij dat SKW het ondersteunt dat er een afwegingskader nodig is voor de herontwikkeling landbouwsites en zonevremde functiewijzigingen.</p> <p>De provincie Antwerpen is niet bevoegd om Vlaamse wetgeving te wijzigen. In het Beleidsplan Ruimte nemen we wel een aantal suggesties aan de Vlaamse Regering op om de bestaande wetgeving te wijzigen.</p> <p>Aangezien de zonevremde basisrechten een Vlaamse materie is, kunnen we dit niet wijzigen. Om te voldoen aan het principe van de zonevremde basisrechten dien je wel hoofdzakelijk vergund te zijn zowel op vlak van constructies als op vlak van functies.</p> <p>Welke zonevremde functiewijzigingen toelaatbaar zijn, is geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevremde functiewijzigingen 28/11/2003 en latere wijzigingen.</p> <p>Ook de regelgeving rond planschade en planbaten is een Vlaamse bevoegdheid.</p> <p>Bij aan de slag p 43: <i>"we vragen aan andere overheden om volgende acties te ondernemen:</i></p> <p><i>- het wetgevend kader rond zonevremdheid te herzien, zodat het beleid dat hier is uitgewerkt meer slagkracht krijgt"</i></p> <p>P 35 bij aan de slag: <i>"daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Aan de Vlaamse overheid vragen we om een herziening van het wetgevend kader rond de planbaten en planschade, zodat ook andere overheden kunnen gebruik maken van de geïnde planbaten "</i> 	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
						<p>Zie ook ALG 13 en ALG 14.</p> <p>De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is.</p> <p>Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd krijgen.</p>	
83BB	<p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p>	<p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p>	<p>'Advies' d.d. 14.03.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 06.03.2023</p>				
83BB	<p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p>			<p>Algemeen</p> <p>Het wordt gewaardeerd dat de provincie de gemeenten benoemt als partners in het ruimtelijk beleid. De gemeentebesturen vragen echter begrip van de provincie voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> -de nodige tijd die zij nodig zullen hebben om de doorvertaling van de principes en ambities naar het lokale niveau te doen slagen, -de impact van specifieke eigenheden, gebiedsgerichte kenmerken en lokale uitdagingen die een strakke doorvertaling mogelijks in de weg kunnen staan. <p>De gemeentebesturen zijn ervan overtuigd dat er vaak meer bereikt zal kunnen worden door in dialoog stap voor stap de provinciale visie te implementeren.</p> <p>Kan het PBRA gehanteerd worden als een kader, waarbinnen lokale besturen mogelijkheden krijgen om op het eigen grondgebied en beleidsniveau, eigen beleidslijnen verder uit te zetten en uit te werken tot acties?</p> <p>De gemeentebesturen verwachten wel dat de provincie ook haar eigen beleidslijnen uit het PBRA respecteert in vergunningendossiers.</p>	ALG	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
83BB	<p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p> <p>■■■■■■■■■■</p>			<p>Beleidskader Levendige Kernen</p> <p><u>Kernentypering (bijlage 1)</u></p> <p>Er rijzen vragen over het gewicht van de beleidskeuzes op provinciaal niveau en de doorwerking naar de gemeentes.</p> <p><u>Doorvertaling</u></p> <p>De toepassing gebeurt in een bijlage en maakt geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. Wat is de precieze status van de typering en de ontwikkelingsperspectieven (pag. 27 <-> pag. 34)? Hebben de gemeentes nog voldoende vrijheden om in het eigen ruimtelijk beleid hierop gemotiveerd te gaan differentiëren? Het lijkt wenselijk steeds de leefbaarheid voorop te stellen (= kwalitatief wonen en leven). Het mag niet de bedoeling zijn dat strakke beleidslijnen ongewild aanleiding geven tot leegloop van bepaalde kernen.</p> <p><u>Onderbouwing</u></p> <p>De kernentypering steunt op de ruimtekompassen en ruimtelijk multimodale knopen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De ruimtekompassen maken geen onderdeel uit van het openbaar onderzoek. Ze zijn gebaseerd op de bestaande toestand. Het wijzigen van een parameter in de toekomst kan een andere uitkomst genereren. - M.b.t. de multimodale knopen wordt vastgesteld dat voor de regio Kempen busverbindingen met een hoge frequentie of het kernnet uit het openbaar vervoerplan niet voldoende gewaardeerd worden voor personenvervoer. <p>Beide parameters (ruimtekompassen + multimodale knopen) zijn gebaseerd op de bestaande toestand en niet op de gewenste toestand. Zijn de uitkomsten van deze modellen voldoende getoetst aan het wensbeeld voor de kernen om doorgedreven ruimtelijk beleid op te enten?</p> <p><u>Conclusie</u></p> <p>Er wordt aangedrongen om de kernentypering een dynamisch kader te geven waaraan in overleg met de gemeentes wijzigingen kunnen gebeuren. Dit moet geduid worden in de documenten. Het is raadzaam juridisch te onderzoeken of dit dynamisch</p>	KERN	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				karakter gerealiseerd kan worden zonder ingrijpende procedure.			
83BB	██████████ ██████████ ██████ ██████████ ██████			<p><i>Regionaal woonprogramma (bijlage 2)</i></p> <p><u>Doorvertaling</u></p> <p>Er worden enerzijds duidelijke uitspraken gedaan over de (her)verdeling van de bijkomende woningen binnen en tussen de verschillende woningmarkten, maar anderzijds wordt aangegeven dat dit niet bindend is en de gemeenten zelf kunnen verfijnen. Op welke wijze moeten de gemeenten aan de slag met het regionaal woonprogramma? Op welke wijze worden deze quota verdeeld binnen een woonmarkt? Hoe omgaan met bouwpotentieel dat dit overstijgt? Er worden geen handvaten aangereikt. In het licht van het respecteren van de gemeentelijke autonomie worden er vragen gesteld bij volgende citaten uit het PBRA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pag. 34: de vraag aan de Vlaamse overheid om de typering op te nemen in het Vlaams instrumentarium en regelgeving. - Pag. 34: de vraag aan de gemeentes om de kerntypes te verfijnen waarbij de vraag beperkt lijkt te worden tot de afweging voor de aanduidingen 'dorskern met potenties'. <p><u>Onderbouwing</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De score van woningmarkten waarvan de 'stedelijkheid' zich buiten de provinciegrenzen situeren wordt scheefgetrokken. Is dit correct? - Om de stedelijkheidsgraad van elke woningmarkt te bepalen (op basis van de verdeling van de aanwezige kerntypes in elke woningmarkt) worden ook alle kleine kernen – vaak gehuchten zonder wezenlijke kern- mee in rekening gebracht. Hierdoor stijgt de noemer om de gemiddelde score te bereiken. De woningmarkten met veel gehuchten (aangeduid als 'kleine dorskern') zien hun scores sterk dalen. Trekt dit de gemiddelde score niet te zeer omlaag in bepaalde woningmarkten? 	WON	Zie 14BB.	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<ul style="list-style-type: none"> - Komen de vooropgestelde herverdelingen tussen woonmarkten overeen met bestaande sociologische patronen? - Is er binnen de ontvangende woonmarkten nog voldoende resterend aanbod te realiseren? 			
83BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■			<p><u>Huishoudentransitie, kerntypering en regionaal woonprogramma</u></p> <p>Leest de gemeente op p. 47 correct dat het regionaal woonprogramma in de stedelijke kernen niet beperkend doorwerkt binnen het huidig verhard ruimtebeslag en de nog onbebouwde woongebieden, maar wel onderbouwend kan ingezet worden om nieuwe mogelijkheden te creëren indien het woonprogramma in de regio niet is opgevangen? Hoe verhoudt dit zich tot de ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen in niet-stedelijke kernen zoals deze meegegeven worden op p. 49-50? Daarin wordt voor de dorpskernen wel onderscheid gemaakt tussen bebouwde (binnen ruimtebeslag) en onbebouwde woongebieden (buiten ruimtebeslag) en krijgen de laatste enkel kansen op ontwikkeling indien dit kwalitatief én kwantitatief wordt onderbouwd.</p> <p>Ondergeschikt wordt vastgesteld dat er verwarring kan ontstaan. In de bijlage op p. 102 wordt er gesteld: "<i>Dorpskernen zijn geschikt om lokaal een beperkte huishoudenstoename op te vangen in verhouding tot hun profiel. Daarom kunnen ze de helft van de verwachte huishoudenstoename behouden; de andere helft van de toename wordt herverdeeld naar de stedelijke kernen en de strategische dorpskernen. -> beperkte toename huishoudens = 50% van de vooropgestelde prognoses</i>", terwijl op p. 49 voor deze kernen staat "<i>De dorpskernen zijn geschikt om de lokale huishoudensgroei op te vangen, maar in verhouding tot hun profiel</i>". Het is onduidelijk of deze uitspraken betrekking hebben op dezelfde kencijfers en welke doorwerking deze kennelijk tegensprekende richtlijnen krijgen.</p>	WON	Zie 14BB.	14BB
83BB	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■			<p><u>Bijdrage aan bouwshift</u></p> <p>Het PBRA zet in op kernversterking en ontwikkeling nabij ruimtelijk multimodale knopen. Dit kan leiden</p>	BOU WSH	Zie 14BB.	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				tot een 'overaanbod' aan juridische voorraad in slechter gelegen locaties. Er wordt gevraagd dat de provincie meer haar schouders zet om een werkbaar en financieel kader op te zetten voor deze laatste bestemmingen (bv. onbebouwd woongebied buiten ruimtebeslag).			
83BB				<p><u>Verweving</u></p> <p>Pag. 24: "monofunctionele (woon)ontwikkelingen zijn niet gewenst in de kern". Er wordt begrip gevraagd voor het feit dat niet alles en overal altijd verweefbaar is. Het verplichten van verweving kan ongewenst een tegengesteld effect bereiken. Het moet mogelijk blijven om monofunctionele woonontwikkelingen toe te staan indien in de kern reeds ruime kernvoorzieningen aanwezig zijn. Waar binnen het bebouwde weefsel zijn kansrijke plaatsen voor verweving van wonen en bedrijvigheid? Er wordt gevraagd dat de provincie haar kennis vanuit pilootprojecten met de lokale besturen deelt en samen met de lokale besturen verder het ingeslagen pad verder zet.</p>	VERW	Zie ALG 19 en 14BB .	/ALG 19
83BB				<p>Beleidskader verdichten en ontlichten van de ruimte</p> <p><u>Waarde toekennen aan de open ruimte via ecosysteemdiensten</u></p> <p>Het samenhangend ecologisch netwerk wordt slechts beperkt vertaald en gereduceerd tot de boodschap dat men de ecosysteemdiensten op provinciaal niveau in kaart zal brengen om gebiedsgerichte afwegingen te kunnen maken. Dit is een gemiste kans om een ruimtelijk wensbeeld voorop te stellen en effectieve acties te koppelen.</p>	OR	Zie 14BB .	/
83BB				<p><u>Infiltreren in plaats van verharden</u></p> <p>Kunnen de watersysteemkaarten ter beschikking gesteld worden van de gemeentes om hiermee lokaal aan de slag te gaan?</p>	WA	Zie 14BB .	/
83BB				<p><u>Op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen of te ruilen</u></p>	BOU WSH	Zie 14BB .	/14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
	■■■■ ■■■■■ ■■■			<ul style="list-style-type: none"> - De provincie geeft aan dat een bijkomend aanbod van harde bestemmingen geneutraliseerd moet worden met slecht gelegen of overbodig juridisch aanbod, <u>voor zover aanwezig op het grondgebied van de plannende overheid</u>. Dit laatste is fundamenteel en moet in de toekomst ook gerespecteerd worden. Strengere compensatievoorwaarden zijn niet wenselijk en geven aanleiding tot hogere plan- en financiële lasten. Er wordt gevraagd om deze visie te verdedigen naar Vlaanderen. In welke mate kan de provincie de lokale besturen ondersteunen in hogere plan- en financiële lasten? - De provincie schat de financiële kracht van de gemeentes i.k.v. het actief grondbeleid te hoog in. Men doet voorstellen om planbaten ook lokaal ten goede te laten komen, maar moet hier vanuit de hogere overheden niet sterker op ingezet worden om het ruimtelijk beleid op terrein krachtadiger te maken? 			
83BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■			<p><u>Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik</u></p> <p>Hoe sterk zal moeten ingezet worden op sloop? Zullen er middelen ter beschikking gesteld worden om de afbraak van oud patrimonium te faciliteren? Het ontbreken van een financieel kader zal een consequente doorvertaling op het terrein en het vergunningenbeleid in de weg staan.</p>	AGR	<p>Zie ALG 14.</p> <p>De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen.</p>	/
83BB	■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■			<p><u>Bedrijvigheid</u></p> <p><u>Verweefbaar versus niet verweefbaar</u></p> <p>Er wordt ingezet op verweefbare bedrijvigheid waardoor bedrijventerreinen gevrijwaard kunnen worden voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Dit is te categoriek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een eenduidige definitie van een verweefbaar bedrijf is niet mogelijk aangezien er in de praktijk vele varianten van verweefbare bedrijvigheid zijn. Het zoeken naar verweving wordt als 	BEDR	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>waardevol beschouwd, maar vergt een nieuwe 'mentale houding' t.o.v. bedrijvigheid in de kernen. Het wordt toegejuicht dat de provincie nog wil inzetten op verder onderzoek naar de mechanismen van verweegbaarheid van bedrijvigheid. De gemeente verwacht dat de resultaten afgewacht moeten worden vooraleer hier strakke toepassing van gemaakt wordt. Het lijkt voorbarig om de opdeling categoriek te hanteren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe wil men omgaan met 'verweefbare bedrijven' die door hun groei, wijziging activiteiten,.. op een bepaald moment niet langer verweefbaar zijn? Het gebrek aan herlocalisatiemogelijkheden mag geen aanleiding geven tot verlies van deze bedrijven. Verweving mag geen keurslijf worden waardoor de lokale groei van dergelijke lokaal gegroeide bedrijven wordt beknot. - Het is onrealistisch om er van uit te gaan dat verweefbare bedrijven de bedrijventerreinen zullen verlaten om plaats te maken voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Men kan de klok niet terugdraaien. - Dreigen kleine startende bedrijven bij een gebrek aan verweefbare sites niet tussen wal en schap te vallen? Werd voldoende rekening gehouden met starters? Zijn er al voldoende instrumenten om verweefbaarheid in de dorpskernen te realiseren? Zo niet, blijft het risico dat open ruimte wordt opgezocht. Het voorzien van een beperkt aantal units kan een katalysator zijn voor reconversie van verouderde bedrijventerreinen met een lager economisch rendement. - De provincie steunt niet langer de herbestemming van ruimte voor bedrijvigheid die zich in de kernen situeert. Dit is zeker na te streven om economische ruimte te behouden. Maar op maat van specifieke gevallen kunnen 			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>ook andere argumenten spelen om hiervan af te wijken.</p> <p>Er zijn vrijheden nodig om het provinciaal principe van behoud van ruimte, niet van plek in de praktijk te kunnen toepassen.</p>			
83BB	■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■			<p><u>Herbestemmingen</u></p> <p>In het PBRA wordt gesteld dat het behoud en herstructurering van economische ruimte prioritair is, maar een herbestemming van nieuwe ruimte voor bedrijvigheid wordt niet volledig uitgesloten, mits enkele randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden roepen bij de gemeente vragen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de formulering van de randvoorwaarden is niet duidelijk. Wat is nog mogelijk en wat niet? Dit is niet eenduidig. - Is de formulering van de randvoorwaarden niet te restrictief? Laat dit nog wel voldoende ruimte om op lokaal niveau een visie op economische ruimte te vormen en te realiseren. Hier lijken minstens uitzonderingsbepalingen op zijn plaats. <p>Gemeenten moeten voldoende vrijheid hebben om een kwalitatieve visie uit te bouwen voor de economische ruimte waarbij ook nog verspreid liggende zonevreemde activiteiten en specifieke ruimtevragers in rekening kunnen worden gebracht. Indien de optimale oplossing hier ligt in het voorzien van herbestemmingen op een goed gelegen plek, dan moet dit ook in de toekomst mogelijk blijven. Daar worden vaak hogere kwaliteitswinsten mee gehaald dan met een te strak verbod op bijkomende bestemmingen.</p>	BEDR	Zie 14BB .	14BB
83BB	■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■			<p><u>Nood aan oplossing voor specifieke ruimtevragende activiteiten</u></p> <p>Er wordt aan de provincie gevraagd om op bovenlokale schaal oplossingen te formuleren voor grootschalige ruimtevragers zoals grondwerkers en het beleidskader hierop aan te vullen.</p>	DIV BEDR	Zie 14BB .	/
83BB	■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■			<p><u>Beleidskader sterke netwerken</u></p>	RMK	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
	[REDACTED]			<p>De Kempense regio is sterk ondervetegenwoordigd in multimodale bereikbaarheid. De vraag wordt herhaald om mee aan de kar te trekken om de multimodale bereikbaarheid van de Kempen te versterken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Door effectief mee acties op te zetten (fietsostrades, sterke buslijnen, hopinpunten, ed); - Door bestaande netwerken en initiatieven naar waarde te schatten: in de kaarten worden de sterke buslijnen en fietsostrades en BFF niet in rekening gebracht. 			
83BB	[REDACTED]			<p><u>Ruimtelijk multimodale knopen</u></p> <p>Er rijzen vragen over het gewicht van de aanduidingen, de doorwerking naar het gemeentelijke beleid en de slagkracht ervan.</p> <p><u>Doorvertaling</u></p> <p>De (indicatieve) situering van de ruimtelijk multimodale knopen voor personenvervoer gebeurt in een bijlage 1 en maakt geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. Het is niet duidelijk wat de precieze status is van deze indicatieve weergave. De legende wordt niet verduidelijkt in de bijlage, noch in de tekst. Het is onduidelijk hoe deze selectie van multimodale knopen zich verhoudt t.o.v. de parameters die in het beleidskader gehanteerd worden voor de selectie van 'locaties die hoogdynamische ontwikkeling kunnen ontvangen', namelijk het provinciaal ruimtemodel en ruimtekompas.</p> <p>Hetzelfde wordt gesteld over de situering van de multimodale knopen voor goederenvervoer in bijlage 2. Ook hier wordt de legende niet verduidelijkt. Welke doorwerking zal deze indicatie weergave hebben voor de ontwikkelingskansen van o.a. bedrijventerreinen? Welke doorwerking heeft deze afbakening op andere hoogdynamische activiteiten? Moet de selectie niet beter afgestemd worden op het wensbeeld? Is de kruising van N118 en het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten te Arendonk een locatie waar de provincie een hoogdynamische ontwikkeling ziet?</p>	RMK	Zie 14BB.	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				De gemeente dringt erop aan dat dit effectief als indicatief gehanteerd wordt en in de praktijk een dynamisch kader zal zijn waaraan in overleg met de gemeentes wijzigingen kunnen doorgevoerd worden. Het is wenselijk dit te duiden in de documenten en juridisch te onderzoeken of dit dynamisch karakter gerealiseerd kan worden zonder ingrijpende procedure.			
83BB	██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████			<p><u>Onderbouwing: onduidelijkheid van parameters voor afbakening ruimtelijke multimodale knopen</u></p> <p>Er is onduidelijkheid over de verschillende parameters en het gewicht dat eraan wordt toegekend.</p> <p><i>Multimodale knopen voor personenvervoer:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor regio Kempen is de fiets het vervoersmiddel bij uitstek om de modal shift te realiseren. Hierop wordt in het beleidskader geen nadruk gelegd. Er wordt gevraagd deze vervoersmodi naar waarde te schatten, zowel naar gewicht in selectiecriteria als i.f.v. acties op terrein. - Er wordt verzocht om ook sterke busnetten mee te nemen in deze analyse. - Hoe verhouden de bovenlokale Hoppinpunten binnen de vervoerregio Kempen zich tot de aanduiding van multimodale ruimtelijke knopen voor personenvervoer? <p><i>Multimodale knopen voor goederenvervoer:</i></p> <p>Het gebrek aan transparantie in criteria zorgt ervoor dat bepaalde aanduidingen onduidelijk zijn. Een voorbeeld hiervan is dat de E19, as tussen de haven van Antwerpen en Rotterdam, over de gehele lengte geselecteerd wordt als Ruimtelijke multimodale knoop van tweede orde B. De functie hiervan is continentaal transport en het hergroeperen van goederen, terwijl het ENA-gebied niet in zijn geheel geselecteerd wordt als ruimtelijke multimodale knoop. Er wordt aan de provincie de nodige aandacht gevraagd voor deze aanwezige sterke netwerken, zoals het Economisch netwerk Albertkanaal.</p>	RMK	Zie 14BB.	14BB
83BB	██████████ ██████████			Invulling noodzaak aan infrastructuur	MOB	Zie 14BB.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				<p>Het lijkt erop dat alle kanalen even sterk worden gewaardeerd. Echter is er omwille van de diepgang van de kanalen nog een groot verschil naar capaciteit en gebruikscomfort. Ook vervoer van spoor wordt meegenomen, ongeacht de aanwezigheid van een afdoend netwerk.</p> <p>Pag. 41: aansluiting andere transportnetwerken: betekent dit dat er binnen de vooropgestelde selecties kansen worden gecreëerd voor het verwezenlijken van dergelijke infrastructuur? Of is dit een bijkomende voorwaarde om in aanmerking te kunnen komen voor dergelijk knooppunt? Het is aangewezen om het wensbeeld af te stemmen op een meer realistisch toekomstbeeld.</p>			
83BB				<p><u>Modal split</u></p> <p>Op welke wijze zal de provincie de modal split 50/50 hanteren? Er wordt gevraagd om in lopende en toekomstige planinitiatieven ruimte voor transitie te behouden aangezien het een trendbreuk en tijd zal vragen. Er wordt daarnaast gevraagd rekening te houden met de impact van specifieke eigenheden, lokale gebiedsgerichte kenmerken e.d. die een strakke doorvertaling op lokaal niveau in de weg kunnen staan.</p>	MOB	<p>Het is een streefcijfer om in onze eigen provinciale projecten ons hier naar te richten. In provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen vertalen we dit streefcijfer naar bijvoorbeeld parkeernormen, het voorzien van deelmobiliteit, fietsvoorzieningen. In advisering van gemeentelijke dossiers, kijken we dat de voorgestelde plannen in maatregelen voorzien die deze modal split mogelijk maken, bijvoorbeeld via een sturend ipv. Een volgend parkeerbeleid of parkeernormen.</p> <p>Wat betreft de specifieke eigenheden: we erkennen dit en verwijzen graag door naar het principe 'Eigenheid' in de strategische visie.</p>	/
83BB				<p><u>Vervoerregio Kempen als sterke partner</u></p> <p>Het is onvoldoende duidelijk hoe deze documenten (PBRA, provinciaal mobiliteitsplan) en partnerschappen (provincie, vervoerregio) interageren op elkaar en welk gewicht elk van deze visies toebedeeld krijgt. De vraag van de provincie om verder in gesprek te gaan met de verschillende vervoerregio's wordt gewaardeerd.</p>	ALG	Zie ALG 18 .	/
83BB				<p><u>Toeristische ontsluiting</u></p> <p>De ligging van de Kempense provinciale toeristische domeinen (Lilse Bergen, Zilvermeer, de Merode) stemt niet overeen met de weergave van ruimtelijke</p>	DIV	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
				multimodale knopen voor personenvervoer in bijlage 1. Verhindert dit niet het verder uitbouwen van de Kempen als toeristische zwaartepunten in de regio die als hoogdynamische functies te beschouwen zijn? Hoe ziet de provincie de match tussen ontsluiting van de grote toeristische zwaartepunten in de regio die als hoogdynamische functies te beschouwen zijn? Welke kansen krijgen gemeenten met een groot toeristisch kapitaal maar een minder gunstige multimodale ontsluiting? Of is dit naast wonen en bedrijvigheid een volgende pijler waar de regio en de 'dorpen' op moeten inboeten?			
83BB				<u>Vraag naar beleidskader open ruimte</u> Kan een beleidskader open ruimte niet nog een waardevolle aanvulling zijn voor het PBRA?	OR	Zie ALG 5 .	/
84BB			Poststempel d.d. 15.03.2023, ontvangen d.d. 16.03.2023				
84BB				Idem 46BB		Idem 46BB .	46BB
85BB			Poststempel d.d. 15.03.2023, Ontvangen d.d. 16.03.2023				
85BB				Idem 64BB		Idem 64BB .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
86BB	[REDACTED]	[REDACTED]	Poststempel d.d. 16.03.2023, Ontvangen d.d. 17.03.2023 (TE LAAT)				
86BB	[REDACTED]			Idem 43BB		Idem 43BB.	/
87BB	[REDACTED]	[REDACTED]	Poststempel d.d. 13.03.2023 Ontvangen d.d. 16.03.2023				
87BB	[REDACTED]			Idem 40BB		Idem 40BB.	40BB
88BB	[REDACTED]	[REDACTED]	Bezwaar d.d. 15.03.2023, Poststempel d.d. 17.03.2023, Ontvangen d.d. 20.03.2023 (TE LAAT)				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Them a	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing in het beleidsplan
88BB	[REDACTED]			Idem 50BB		Idem 50BB .	/

HFDST 3: ADVIEZEN PBRA (AB)

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
1AB	Gemeenteraad Arendonk	■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■	Advies d.d. 13.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
1AB	Gemeenteraad Arendonk			<p>Idem 14BB + Bijkomende aandachtspunten: <u>Vraag tot realisatie regionaal bedrijventerrein / economisch knooppunt Hoge Mauw</u></p> <p>De gemeente betreurt het dat de provincie zich niet heeft gehouden aan de bindende bepaling uit het RSPA om in een PRUP de regionale bedrijventerreinen af te bakenen en haar engagement nu intrekt d.m.v. het PBRA. De gemeente vraagt het aangegane engagement waar te maken en de bindende bepaling nr. 43 uit RSPA onverkort uit te voeren.</p> <p>De gemeente vraagt een extra optie toe te voegen voor gemeenten die sinds het RSPA nog geen ruimte voor regionale bedrijven kregen toebedeeld d.m.v. een PRUP en voor deze gemeent alsnog de taakstelling uit het RSPA te realiseren. Grenzend aan het economisch knooppunt van Hoge Mauw zijn ruimten aanwezig die een uitbreiding aan regionaal bedrijventerrein kunnen opvangen.</p>	BEDR	<p>Zie 14BB.</p> <p>Wat betreft bijkomende aandachtspunten: Het RSPA is bijna 20 jaar oud. Zowel qua inhoud als qua aanpak is er nood aan een opvolger met nieuwe, actuele doelstellingen en acties voor het provinciaal ruimtelijk beleid. Daarom maken we een Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen op. De algemene ambitie hierbij is een duurzaam en kwaliteitsvol ruimtelijk beleid uit te werken en uit te dragen met een bovenlokale aanpak gericht op samenwerking. Op deze manier willen we met het provinciaal ruimtelijk beleid een transitie naar een duurzame ruimtelijke ontwikkeling faciliteren. Duurzaam omgaan met de beschikbare ruimte is noodzakelijk zodat ook de toekomstige generaties hun ruimtelijke behoeften kunnen vervullen. (p.10 strategische visie).</p> <p>De ontwikkeling van Hoge Mauw wordt daarmee niet uitgesloten, maar moet passen binnen de randvoorwaarden die het Beleidsplan Ruimte naar voor schuift. Zie ALG 17.</p>	/
1AB	Gemeenteraad Arendonk			<p><u>Kerntypering Arendonk – dorpskern te sterke inperking mogelijkheden</u></p> <p>De huishoudensgroei van een 17-tal Kempense dorpskernen wordt terug gebracht naar 1158 huishoudens, hetgeen neerkomt op een gemiddelde van 68 huishoudens per dorpskern over een periode van 10 jaar of slechts 7 woningen per jaar. Dat is onrealistisch laag. Hiertegen maakt de gemeente bezwaar. Binnen de woonmarkt Turnhout is er slechts</p>	KERN	<p>Wat de opmerking betreft dat het woonprogramma niet realistisch is: zie 36BB en ALG 29.</p> <p>Zonder te veralgemenen voor alle stedelijke kernen, weten we dat verschillende steden deze ambitie mee onderschrijven en hun schouders zetten om op een kwalitatieve manier een kernversterking en verdichting te doen.</p>	ALG 22 , ALG 25 , ALG 29 14BB ; 17BB ; 36BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>1 dorpskern met potenties geselecteerd, namelijk Kasterlee. De kern van Kasterlee telt 8 707 inwoners, de gemeente Arendonk heeft maar 1 kern die telt 13 300 inwoners. We vragen ons af of deze stedelijke kernen deze taakstelling wel tijdig kunnen en willen opvangen. Bestaat er binnen kleine 'stedelijke dorpskernen' als Minderhout, Oosthoven, Schorvoort, Vosselaar Heieinde ... wel lokaal draagvlak om te verstedelijken, zwaar te verdichten met kans op verlies van dorpeijkheid?</p> <p>Werd er bij de uitwerking van de kernentyping en het ruimtekompas geen vergissing gemaakt voor Arendonk? Volgens de verkregen data van het ruimtekompas uit 2019 heeft Arendonk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - knoopwaarde 2,06 (te laag voor dorpskern met potenties). De plaatswaarde voor basisvoorzieningen bedraagt echter 3,26 en die voor regionale voorzieningen bedraagt 2,81. Het gemiddelde daarvan is 3,035 wat meer is dan de vereiste 3,0. - gebruikersintensiteit: 2,63. Daarmee voldoet Arendonk aan de vooropgestelde criteria voor dorpskern met potenties. De gemeente maakt bezwaar tegen de selectie van Arendonk als dorpskern en vraagt een wijziging naar dorpskern met potenties. <p>Daarnaast meent de gemeente dat het criterium van openbaar vervoer te sterk doorweegt in de knoopwaarde. Dit is een criterium waarop de gemeente amper kan wegen om zich op dit punt te verbeteren.</p> <p>In de tabel op blz. 50 (Levendige kernen) worden heel wat beperkingen opgelegd aan juridisch aanbod van dorpskernen, bv. grotere onbebouwde percelen binnen de bestemming woongebied. Hoe wil de provincie dit waarmaken?</p> <p>Ontwikkeling kan enkel mits kwantitatieve onderbouwing. Hoe is dit mogelijk als de gemeente maar 7 woningen per jaar kan realiseren?</p> <p>In dezelfde tabel is de aansnijding van strategisch en kernversterkend locaties in de kern in woonreservegebied en buiten bestaand ruimtebeslag uitgesloten (niet wenselijk) voor dorpskernen. Concreet heeft de provincie een planningsproces lopen voor het WUG Bosvelden (De Daries). Daarin wordt mogelijk ook bijkomend woonaanbod voorzien, als afwerking aan de randen van het plangebied. Hoe ziet het provincie de</p>		<p>Wat betreft de ruimtekompas: vanuit de gehanteerde methodiek is Arendonk niet verkeerd getypereerd. Zowel de regionale, als de basisvoorzieningen moeten een score hebben van meer dan 3. Voor de regionale voorzieningen is dat niet het geval.</p> <p>Zie ook 41BB.</p> <p>Voor wat de kerntyping, de vraag om van kerntype te wijzigen en de ontwikkeling van een eigen gemeentelijke visie betreft: zie ALG 22 en 17BB.</p> <p>Wat het openbaar vervoer betreft: openbaar vervoer blijft een belangrijk aspect vanuit de ruimtelijke ambities om minder in te zetten op de auto en meer op duurzaam en/of collectief vervoer. Het vervoer op maat wordt verder uitgewerkt in de vervoerregioraden en vervoerregio-plannen, waar de gemeenten deel van uitmaken.</p> <p>Wat de tabel p. 50 betreft: zie ALG 25.</p> <p>Voor wat het onderscheid in ontwikkelingsperspectieven voor woon(reserve)gebieden voor dorpskernen in de tabel p. 50 betreft: zie 14BB.</p> <p>Net zoals bij de kerntyping gaat het om een provinciale aanzet die zal gebruikt worden bij de provinciale ruimtelijke planningsprojecten en waarbij gevraagd wordt aan gemeenten om hier verder mee aan de slag te gaan.</p> <p>Het bijkomend woonaanbod in het planningsproces voor WUG Bosvelden (De Daries), werd in het voortraject/masterplan onderzocht en opgenomen. Wanneer de beleidskaders definitief van kracht zijn, zal de provincie de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen moeten uitwerken in lijn van het PBRA (VCRO art. 2.2.5§16°: "een ruimtelijk uitvoeringsplan bevat de relatie met het ruimtelijk structuurplan of ruimtelijk beleidsplan waarvan het een uitvering is en ...")</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>planvoorstellen voor dit WUG in verhouding tot de ontwerpteksten van het beleidskader?</p> <p>De gemeente maakt dan ook bezwaar tegen de vereiste van kwantitatieve onderbouwing (punten 2 en 3, tabel blz. 50) en stelt voor deze te schrappen. Een selectie van Arendonk als dorpskern met potenties (zie hoger) zou ook aan dit bezwaar tegemoet komen doordat een hogere huishoudentoe name mogelijk is.</p>		<p>Alhoewel dat de doelstelling expliciet valt onder het hoofdstuk 'huishoudenstransitie', kan het mogelijks verwarrend zijn voor andere invullingen. Daarom verduidelijken we de doelstelling in de rode kader P.46 en op p. 51: zie ook 14BB</p>	
1AB	Gemeenteraad Arendonk			<p><u>Mogelijkheid van aansnijding woonuitbreidingsgebied voor sociale huisvesting op kernversterkende locaties vrijwaren</u></p> <p>Op blz. 51 van het beleidskader Levendige kernen wordt gesteld dat het aansnijden van WUG te allen tijde de uitzonderingsregel wordt en vrijgave enkel kan na voorafgaande afgewogen uitspraak over het gebied in kwestie, bij voorkeur via het Beleidsplan Ruimte. Tegen het woongebied van Arendonk en aansluitend bij de kern is het WUG Middelse Velden gelegen (tussen De Maalberg, Wippelberg en Horststraat). Een gedeelte van dit WUG is in eigendom van de sociale huisvestingsmaatschappij De Noorderkempen. Het aandeel sociale huisvesting in Arendonk is lager dan het arrondissementele en Vlaams gemiddelde. Aan een verhoging wordt al enkele jaren gewerkt. Er werd een sociaal woonbeleidsconvenant afgesloten. Daarnaast dringen enkele grote renovatieprojecten (Flierenbos, Hoogakkers en Wippelbergse Akkers) van sociale huisvesting zich op in de gemeente om de energiedoelstellingen van 2050 te halen. Om deze woningen te kunnen renoveren is het nodig dat de bewoners tijdelijk verhuizen en om deze verhuisbewegingen mogelijk te maken, zijn bijkomende sociale woningen nodig. De gemeente wenst daarom, eventueel met een sociaal woonbeleidsconvenant, bijkomende sociale woningen te realiseren in het WUG Middelse Velden. Het stringente kader van het PRBA staat dit mogelijk in de weg. De gemeente vraagt uitzonderingsmogelijkheden voor aansnijding van goed gelegen WUG's voor sociale huisvesting op te nemen in het beleidsplan (zoals thans voorzien in art. 5.6.6. van de VCRO).</p>	WON	<p>Zie ALG 30.</p> <p>Wat het ontbreken van een visie op sociaal wonen betreft: zie 36BB</p>	36BB
2AB	Gemeenteraad Baarle-Hertog Parallelweg 1		Advies d.d. 16.02.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
	2387 Baarle-Hertog	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Ontvangen via mail d.d. 17.02.2023				
2AB	Gemeenteraad Baarle-Hertog			<p>1. Aansnijden woonreservegebieden</p> <p>De gemeente is niet akkoord dat de visie uit het beleidskader Levendige Kernen zou betekenen dat er geen gemeentelijk beleid meer gevoerd kan worden in de woonreservegebieden. Gezien de specifieke omstandigheden is het noodzakelijk dat de gemeente zelf een gemotiveerd en actueel beleid voor deze gebieden kan voeren. Voor het WUG Kastelein is reeds een specifieke ontwikkeling vooropgesteld (= prioritaire ruimte voor wonen om gemeentelijk aanbodbeleid verder uit te rollen). Baarle-Hertog heeft specifieke woonbehoeften. De toedeling tot de regionale woonmarkt Turnhout waarbij voor Baarle-Hertog geen rekening wordt gehouden met de specifieke grens- en enclaveligging volstaat niet als basis om hierover uitspraken te doen. Baarle-Hertog is een bijzonder atypische gemeente. De gemeente is niet akkoord met de aanduiding als dorpskern indien dit zou betekenen dat er geen woonreservegebied kan aangesneden worden, of met de uitspraak dat aansnijden van woonreservegebied niet wenselijk is in dorpskern indien dit ongenueanceerd doorvertaald zou worden naar de situatie van Baarle-Hertog. De gemeente beroept zich op de vraag van de provincie aan de gemeentebesturen om een visie uit te werken voor de woonreservegebieden en vraagt begrip van de provincie voor de impact van de specifieke grenssituatie in deze materie.</p>	WON	<p>Zie ALG 27 en ALG 30.</p> <p>Wat de visie inzake bouwmogelijkheden in WUG betreft: zie 28 BB.</p>	ALG 27
2AB	Gemeenteraad Baarle-Hertog			<p>2. Bedrijvigheid</p> <p>Het PBRA mag het lopende planningsproces RUP 'Herziening Baarle-Oost' niet hypothekeren. De gemeente is van mening dat het behoud van de mogelijkheid tot realisatie van bijkomende ruimte voor bedrijvigheid in overeenstemming is met het ontwerp provinciaal beleidsplan (pag. 45-46 beleidskader Verdichten en Ontdichten). De gemeente gaat er vanuit dat deze voorwaarden niet bedoeld zijn om bijkomende economische ruimte die noodzakelijk is om oplossingen te kunnen voorzien op basis van een doordachte visievorming m.b.t. tot herstructurering en ontwikkeling van economische ruimte binnen de gemeente in de weg te staan. Het RUP Baarle-Oost</p>	BEDR	<p>Wat betreft het hypothekeren van een lopend planproces. Zie ALG 3 en ALG 4.</p> <p>Wat betreft bijkomend bedrijventerrein: zie ALG 17.</p>	ALG 3

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				betreft uitbreidings- en herlokalisatiebehoeften van bestaande bedrijven waaronder economische activiteiten met verweefbaarheidsproblemen. Er wordt door de gemeente niet onbezonnen overgegaan tot het herbestemmen van open ruimte.			
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout	■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■	Advies d.d. 16.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 17.02.2023				
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			Voorwaardelijk gunstig advies		/	/
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			Algemeen Er wordt geen overzicht gegeven van de eigen accenten en doelstellingen en algemene aanpak met bijhorende thema's, programma's, concepten en strategieën zoals ook erkend in het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.	ALG	Het PBRA kadert vanzelfsprekend binnen het algemeen aanvaard discours dat uiting geeft hoe we met onze ruimte moeten omgaan en dat in grote lijnen uitgewerkt is in de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. De keuze voor de huidige set beleidskaders volgt enerzijds uit de noodzaak om het RSPA te vervangen, maar anderzijds geeft deze keuze ook aan op welke thema's de provincie prioritair de komende jaren wil inzetten. Wat we juist willen doen met betrekking tot die thema's, is in elk beleidskader per hoofdstuk aangegeven via de rode kaders met als hoofding 'Aan de slag'. Zie ook ALG 1 .	ALG 1
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			Partnerschappen In het PBRA wordt aangestuurd op nieuwe partnerschappen. Is het niet raadzaam om de bestaande partnerschappen te versterken i.p.v. nieuwe structuren te creëren? Het is wenselijk dat de provincie zich een duidelijke rol aanmeet en zich een duidelijke positie geeft binnen het samenwerkingsveld van verschillende partners. Het is niet altijd duidelijk welke rol de provincie op zich zal nemen in welk traject en wat hiervan de impact is op het gemeentelijk beleid.	ALG	De provincie wil zeker gebruik maken van bestaande partnerschappen en hier ook intensief op inzetten. Voor een aantal thema's zijn dergelijke partnerschappen nog niet gevormd (bijvoorbeeld rond de energietransitie). Daarom worden in het PBRA ook nieuwe samenwerkingsverbanden voorgesteld. Zie ook ALG 1 .	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			<p><u>Gepast instrumentarium</u></p> <p>Het lokaal bestuur botst vaak aan tegen een ontbrekend instrumentarium / onvoldoende sterk instrumentarium om sturend te kunnen werken op de in het PBRA opgenomen principes. Het lijkt een taak te kunnen zijn voor de provincie om mee na te denken over een gepast instrumentarium. Het wordt positief bevonden dat de provincie hierin voor zichzelf een rol ziet weggelegd. De provincie heeft als vergunningverlenende overheid ook instrumenten in handen om de in het PBRA opgenomen principes te bewerkstelligen.</p>	ALG	<p>Hier nemen we akte van. De provincie zal zich blijvend inzetten om mee te zoeken naar een gepast instrumentarium.</p> <p>Wat betreft de vergunningen: zie ook ALG 2.</p>	/
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			<p><u>Strategische visie</u></p> <p><u>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten'</u></p> <p><u>Agrarische herontwikkeling van agrarische sites</u></p> <p><i><u>Een oplossingskader voor historisch gegroeide sites in agr. gebied</u></i></p> <p>De provincie wordt verzocht een oplossingsgericht kader uit te werken voor historische ontwikkelingen in agrarisch gebied op goed ontsloten locaties (bv. omgeving Donk tussen op- en afrittencomplex nr. 25 van E34 en de Nieuwe Staatsbaan (N139)).</p>	BEDR	<p>Het principe behoud van ruimte, niet van plek geldt ook voor historische gegroeide (behoorlijk vergunde)-bedrijven. Zie pagina 47 van beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'.</p> <p>Wat betreft goede locaties dient altijd de afweging gemaakt te worden tussen de kenmerken van de ruimte en omgeving ten opzichte van de karakteristieken van de bedrijvigheid.</p> <p>Aan de Vlaamse overheid vragen we om het kader rond planologische attesten te herzien: dit holt een performant ruimtelijk economisch beleid namelijk uit.</p>	/
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			<p><u>Bijkomend ruimtebeslag en verharding voorkomen en verminderen</u></p> <p>Hoe werkt de droogtestrategie door op gemeentelijk niveau? Worden er bijkomende kaarten ter beschikking gesteld?</p> <p>Worden er m.b.t. de wateroverlastproblematiek ook provinciale initiatieven genomen m.b.t. bouwen, ontwikkelen in of nabij watergevoelige gebieden, in signaalgebied,...?</p>	WA	<p>De provinciale droogtestrategie is in eerste plaats gericht op de eigen bevoegdheden en expertise. Ze kan wel inspirerend zijn voor de opmaak van de gemeentelijke hemelwater- en droogteplannen. Er worden geen bijkomende kaarten ter beschikking gesteld. Vele kaarten zijn ook te raadplegen op het klimaatportaal.</p> <p>Er worden geen rechtstreekse provinciale initiatieven genomen, maar in het beleidskader 'Levendige Kernen' is een actielijn opgenomen dat de provincie woonreservegebieden kan herbestemmen.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						(bijvoorbeeld omwille van watergevoeligeheid) Voor het beleid rond de WORG verwijzen we graag door naar de acties die het departement Omgeving aan het voeren is met betrekking tot herbestemmen van watergevoelige openruimtegebieden . Zie 22AB .	
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			Gaan er provinciale initiatieven komen om de groenblauwe netwerken te versterken en terug in beeld te brengen? Worden de gemeenten hierin ondersteund?	GB DA	Dat is inderdaad de bedoeling. We bieden nu al heel wat ondersteuning naar gemeentebesturen op dat vlak. Dit kan in de toekomst nog aangevuld worden. Voor een overzicht van de ondersteuning verwijzen we graag door naar de website: https://www.provincieantwerpen.be/lokalebesturen.html	/
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			<u>Op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen</u> Inzake het actief grondenbeleid: komt er een provinciaal initiatief voor gronden die als signaalgebied ingekleurd werden? Op welke manier zal de provincie de gemeenten (financieel) ondersteunen bij een ongewijzigde planbatenregeling of zolang deze regeling nog ongewijzigd is?	BOUW SH	Wat betreft signaalgebieden verwijzen we graag door naar het initiatief van de Vlaamse Overheid rond het decretaal herbestemmen van watergevoelige openruimtegebieden. Wat betreft de financiële ondersteuning: zie ALG 15 .	ALG 15
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			<u>Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik</u> -De provincie kiest bij overdracht van eigendom of gebruik van agrarische sites prioritair voor een overname die zich eveneens binnen de landbouwsector situeert en onderzoekt of andere actoren aanspraak kunnen maken op de locatie, indien agrarische herontwikkeling niet mogelijk of wenselijk is. Op welke wijze wenst de provincie dit in de praktijk te vertalen? In realiteit stelt de keuze zich niet. Wordt dit ad hoc bekeken? En op welk moment? -Hoe werd de stikstof hierbij in rekening gebracht? -De gemeentes worden gevraagd landbouwontwikkelingslocaties aan te duiden in het (inter)gemeentelijk beleidsplan ruimte die ontwikkelruimte bieden aan specifieke vormen van landbouw. Een verdere begeleiding in dit proces is wenselijk.	AGR	Zie ALG 14 . In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 43 worden volgende zaken opgenomen om de mogelijkheden rond agrarische herontwikkeling in de praktijk te vertalen: "We werken een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningsaanvragen voor zonevreemd gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen. • We ontwikkelen instrumenten om vraag en aanbod af te stemmen binnen de agrarische sector. We ondersteunen gemeenten op vraag bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>-De hogere overheid wordt verzocht de regelgeving m.b.t. zonevreemdheid te herzien. Kan de provincie instrumenten aanreiken voor meer slagkracht bij een ongewijzigd beleid?</p> <p>-De provincie wordt verzocht een oplossingsgericht kader uit te werken voor historisch gegroeide ontwikkelingen i.f.v. bedrijvigheid in het agrarisch gebied op goed ontsloten locaties.</p>		<p><i>agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop.</i>"</p> <p>In het landbouwkompas dat voor de gemeentebesturen vrij toegankelijk te raadplegen is, wordt het element van stikstof wel mee in kaart gebracht.</p> <p>Bij 'Aan de slag' (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 43) werd volgende opgenomen:</p> <p><i>"We werken landbouwkompassen uit die informatie geven over de landbouwwaarde van landbouwsites. Zo wordt een inschatting gemaakt van het potentieel voor agrarische herontwikkeling."</i></p> <p>De provincie Antwerpen heeft in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 43 opgenomen dat ze de gemeentebesturen wil ondersteunen bij de opmaak van een geïntegreerde visie of beleid: <i>"De provincie Antwerpen werkt een kader uit met verschillende instrumenten om gemeentebesturen te ondersteunen: we ondersteunen gemeenten op vraag bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop."</i></p> <p>De provincie Antwerpen is niet bevoegd om Vlaamse wetgeving te wijzigen. In het Beleidsplan Ruimte nemen we wel een aantal suggesties aan de Vlaamse Regering op om de bestaande wetgeving te wijzigen.</p> <p>Aangezien de zonevreemde basisrechten een Vlaamse materie is, kunnen we dit niet wijzigen. Om te voldoen aan het principe van de zonevreemde basisrechten dien je wel hoofdzakelijk vergund te zijn zowel op vlak van constructies als op vlak van functies.</p> <p>Welke zonevreemde functiewijzigingen toelaatbaar zijn is geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevreemde functiewijzigingen 28/11/2003 en latere wijzigingen.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>Bij aan de slag p 43: <i>"Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>We overleggen met de Vlaamse overheid en andere actoren om samen een sensibilisatietraject op te starten rond exploitantenwoningen</i> • <i>We vragen aan de Vlaamse overheid om:</i> • <i>het wetgevend kader rond zonevreemdheid te herzien, zodat het beleid dat hier is uitgewerkt meer slagkracht krijgt.</i> • <i>het wetgevend kader rond brownfields te herzien, zodat dit ook afgestemd kan worden op agrarisch herontwikkeling."</i> <p>Wat betreft de historisch gegroeide bedrijvigheid: zie vorige reactie 3AB.</p>	
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			<p><u>Bedrijvigheid</u></p> <p>-De provincie werkt samen met de POM voor projecten inzake herstructurering van bovenlokale bedrijventerreinen. Worden de gemeenten ook betrokken in dit traject?</p> <p>-Zal de provincie ook aandacht geven aan (problematische) ruimtevragers zoals loonwerkers e.d. en hiervoor een kader uitwerken?</p>	BEDR	<p>Op pagina 49 van beleidskader 'Verdichten en ontichten <u>van de ruimte</u>' wordt volgende actie vermeld:</p> <p>"De provincie voert samen met POM Antwerpen en andere partners projecten uit die gericht zijn op de herstructurering van bovenlokale bedrijventerreinen. Hiervoor analyseren we de bedrijventerreinen die in onze provincie gelegen zijn om te kijken welke van deze terreinen een bovenlokale rol speelt." Met partners bedoelen we de belangrijke stakeholders voor deze bovenlokale bedrijventerreinen. Logischerwijs behoren hiertoe ook de gemeenten op wiens grondgebied dergelijke terreinen gesitueerd zijn.</p> <p>Zie 14BB.</p>	/
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			<p><u>Detailhandel</u></p> <p>-De provincie zet verder in op perifere clustering langs steenwegen en de ontwikkeling van dergelijke clusterlocaties. Welke zones binnen de provincie dienen hieronder begrepen te worden?</p> <p>- Wat is de visie op detailhandel in het agrarisch gebied i.f.v. landbouwverbreding? (pluktuin, verkoop hoeve-ijs, aardbeien- of eierenshop,...)</p>	DH	<p>Er worden in het PBRA geen specifieke clusters aangewezen. Een perifere cluster dient multimodaal ontsloten te zijn en te liggen binnen de afbakening van een stedelijk gebied. De ontwikkeling van clusters mag geen aanleiding geven tot het onnodig creëren van bijkomend ruimtebeslag of bijkomende versnippering van de open ruimte. In de praktijk zal dit veelal gaan om de bestendiging van bestaande (zonevreemde) detailhandelsclusters of voor</p>	<p>Beleidskader 'Verdichten en ontichten van de ruimte' p. 53:</p> <p>In plaats van detailhandel uit te spreiden langs de steenwegen, zetten we verder in op de ontwikkeling van clusterlocaties langs deze steenwegen voeren we een actief beleid rond clustering.</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>de herlocalisatie van slechtgelegen grootschalige detailhandelszaken. De Provincie merkt op dat het zinsdeel 'zetten we verder in op de ontwikkeling van clusterlocaties langs deze steenwegen' foutief geïnterpreteerd wordt. De zin wordt aangepast.</p> <p>Met betrekking tot het agrarisch gebied stelt het PBRA dat er beperkte mogelijkheden zijn voor hoeveuwinkels in agrarisch gebied. Wel is de term hoeveuwinkels te beperkend, aangezien het ook mogelijk is dat tuincentra met eigen grondgebonden kweek in agrarisch gebied kunnen. De term hoeveuwinkels wordt daarom aangepast naar '<i>grondgebonden handelsactiviteiten in planten, bloemen en dierlijke producten in landbouwgebieden</i>'.</p>	Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p. 55: 'en beperkte mogelijkheden voor hoeveuwinkels grondgebonden handelsactiviteiten in planten, bloemen en dierlijke producten in landbouwgebieden'
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			<p><u>Energietransitie met behoud van open ruimte</u> – Wordt er een provinciaal kader uitgewerkt voor zonnepanelen op landbouwgronden, kleinschalige windturbines bij landbouwbedrijven, ...?</p>	ENER	Ja, dat klopt. De uitwerking van de energielandschappen 'Grensland Turnhout' en 'Noordtuin' zijn acties ter uitvoering van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'. Via deze acties zal dit verder worden uitgewerkt en uitgetest. Nadien kan dit provinciebreed worden uitgerold.	/
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			<p><u>Beleidskader 'Levendige Kernen'</u> <u>Afbakening</u> Oud-Turnhout wordt ingekleurd als stedelijke kern met een randstedelijke rol. Hierbij worden twee verdere onderverdelingen gemaakt: Oud-Turnhout als stedelijke kern met een randstedelijke rol en Oosthoven als stedelijke dorpskern. Binnen deze afbakening gelden richtlijnen. De gemeente vindt dit een logische opdeling. De concrete "afbakening" van wijken, buurten, ... zal verder uitgewerkt worden in het gemeentelijk (woon)beleidsplan. Ook het behoud van het evenwicht tussen de open ruimte en groenblauwe dooradering lijkt een rol te kunnen zijn van een stedelijke dorpskern.</p> <p><u>Kernversterking</u> Inzake de kernversterking wordt het positief ervaren dat de uitwerking van verdiepende visies voor de kernen als opdracht wordt meegegeven aan de lokale overheden.</p>	KERN WON VERW ENER KLIM	Wat betreft afbakening en kernversterking: hiervan nemen we akte. Wat betreft het stimuleren van bedrijvigheid in de kernen: De provincie engageert zich om een verwevingsleidraad uit te werken. Deze leidraad geeft de meerwaarden van verweving aan en duidt wat de impact kan zijn op energie, milieu, klimaat, biodiversiteit, ruimte, tewerkstelling, het sociale weefsel en mobiliteit. (Beleidskader 'Levendige kernen', p. 24) Daarnaast start de provincie ruimtelijke voorbeeldprojecten op om verweefbare bedrijvigheid in de kernen te stimuleren en ondersteunt gemeenten met goede voorbeelden en instrumenten. We geven duidelijke en wervende voorbeelden die concreet maken hoe deze plekken er kunnen uitzien en hoe ze functioneren. We	ALG 15, ALG 19, ALG 28

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p><u>Bedrijvigheid in de kernen</u> Hoe denkt de provincie de verweving van bedrijvigheid bij nieuwe ontwikkelingen in het woonweefsel (financieel) te stimuleren?</p> <p><u>Uitdagingen voor kernen</u> -Er wordt gesteld dat de provincie bijhoudt wat de cijfermatige uitdagingen zijn per regionale woonmarkt en hoe de kernen zich hierbinnen verhouden. Op welke manier zal dit gemonitord worden en krijgen de gemeente (woningmarkten) tussentijdse cijfers zodat tijdig bijgestuurd kan worden? – Binnen de uitdaging energie wordt de vraag gesteld of de provincie ook een rol zal opnemen m.b.t. energetische woningrenovaties.</p>		<p>begeleiden gemeenten bij vragen en verwevingsdossiers naar mogelijkheden van herontwikkeling van economische ruimten, bij toekomstmogelijkheden van bedrijfslocaties of bij detectie van kansrijke locaties voor verweving. Verder zal de provincie, in samenspraak met gemeentebesturen en andere partners, projecten opstarten om bedrijvigheid (juridisch) te verankeren en in te zetten op de meerwaarde voor de omgeving. (beleidskader 'Levendige kernen', p. 45)</p> <p>Zie ook ALG 19, ALG 20 en ALG 15.</p> <p>Wat betreft de cijfermatige uitdagingen: zie ALG 28.</p> <p>De monitoring zal gebeuren op regionaal schaalniveau waarbij het het vooropgesteld programma zal vergeleken worden met de toename van de huishoudens volgens de statistieken.</p> <p>De provinciale Dienst Wonen ontwikkelt woonscans: rapporten met cijfers die inzicht geven in de woonuitdagingen op gemeentelijk niveau. Deze woonscans verschijnen in de tweede helft van 2023. In de toekomst zal de Dienst Wonen deze cijfers ook produceren op niveau van de woningmarkten.</p> <p>Met betrekking tot de energetische woonrenovaties: Dit wordt ook onderschreven in het beleidskader 'Levendige kernen', p. 18</p> <p>Vanuit het energielandschap beklemtoont men ook de nood de besparingwinsten die men met renovatiemaatregelen kan bekomen. Er zijn vandaag al andere overheidspartners die zich engageren voor de gerichte ondersteuning van uitvoering en begeleiding van energetische woonrenovaties. We verwijzen ook graag door naar het actieplan dat bij het provinciaal klimaatbeleidsplan 2030 hoort. Daar staan acties geformuleerd rond deze renovaties.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						Vanuit de provincie wordt vanuit het beleidskader 'Levendige kernen' – energietransitie in de kernen meegegeven dat ze de gemeenten zal ondersteunen in de opmaak van warmtebeleidsplannen. De visie voor de 'warmtetransitie' zal mee inzicht geven wat er nodig is op vlak van energetische renovatie van het residentieel patrimonium.	
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			<p>Beleidskader 'Sterke Netwerken: ruimte en mobiliteit'</p> <p><i>Ruimtekompas</i></p> <p>Ongeacht een streven naar objectivering en kwantificering zal een goed ruimtelijk beleid steeds nood blijven hebben aan een gebiedsspecifieke, casusspecifieke, beleidsgestuurde en pragmatische aanpak.</p> <p><i>Modal split</i></p> <p>Er wordt een eenduidige definitie opgenomen m.b.t. de modal split.</p>	KOMP MOB	<p>Wat betreft de modal split: zie 31BB.</p> <p>Het ruimtekompas is een tool die een weergave geeft van objectieve data. Het ruimtekompas kan gebruikt worden om een objectief inzicht te krijgen in de eigenheid en het functioneren van goed gelegen plekken. Het is een dynamische tool waar we makkelijke nieuwe input in kunnen steken. Het is de bedoeling dat je op basis van het ruimtekompas een verdere afweging kunt maken.</p>	31BB
3AB	Gemeenteraad Oud-Turnhout			<p>Algemeen</p> <p>Er wordt doorheen de verschillende beleidskaders + strategische visie meermaals gewezen op het belang van het behoud van deze open ruimte en het versterken ervan. Wordt er heden ook al gewerkt aan een beleidskader Open Ruimte? Wanneer mag dit verwacht worden? Op welke manier zullen de lokale overheden betrokken worden in de opmaak?</p>	OR	Zie ALG 5 .	/
4AB	Gemeenteraad Beerse	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	<p>Advies d.d. 16.02.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 20.02.2023</p>				
4AB	Gemeenteraad Beerse			<p>Beleidskader 'Levendige Kernen'</p> <p><i>Leidraad</i></p> <p>De provincie zal een verwevingsleidraad uitwerken. Er moet aandacht besteed worden dat deze leidraad op maat van heel de provincie wordt geschreven en niet enkel op maat van grote steden.</p> <p><i>Bedrijvigheid in de kern</i></p>	VERW BEDR	<p>De provincie neemt hier akte van.</p> <p>De provincie gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe we deze herlokalisatie kunnen realiseren. (p. 35 van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte')</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Er wordt bij de acties rond bedrijvigheid hard ingezet op verweving in de kern, maar er is geen enkele actie die voorziet om eventueel bedrijven die momenteel op het bedrijventerrein gevestigd zijn te herlokalisieren in de kern zodat er ook daadwerkelijk meer ruimte vrijkomt op de industrieterreinen voor bedrijven die niet verweven kunnen worden.			
4AB	Gemeenteraad Beerse			<p><u>Huishoudentransitie</u></p> <p>Er worden ambitieuze ambities neergeschreven voor de kernversterking door verweving. De provincie zal hierin verschillende acties trekken. Deze acties zijn nodig om een beter en nauwkeuriger zicht te krijgen per gemeente van de verwachte en gewenste bevolkingsgroei per kerntypering. De gemeente vreest dat deze acties pas in 2030 zullen uitgewerkt zijn en te laat zullen komen en de bevolkingsgroei zonder regionaal kader gehuisvest zal zijn, zonder sturend beleid van de provincie. Terwijl voor de gemeenten dit regionaal en bij uitbreiding gemeentelijk kader net een hefboom kan zijn om kwalitatieve verdichtingen toe te staan in de kern op maat van de te verwachte bevolkingsgroei. Om het beleidskader levendige kernen om te zetten in de praktijk zijn er goedgekeurde instrumenten nodig die het mogelijk maken om het onnodig aansnijden van gronden tegen te gaan, woonlinten af te bouwen,... Instrumenten die het haalbaar en betaalbaar maken voor gemeenten door de financiële last op alle niveaus te verdelen en niet door te schuiven naar de gemeentes.</p>	WON	<p>Wat de instrumenten betreft: zie ALG 1.</p> <p>Binnen onze capaciteiten zullen we na de definitieve vaststelling van het PBRA zo snel mogelijk onze schouders zetten achter de geformuleerde actielijnen.</p>	ALG 1
4AB	Gemeenteraad Beerse			<p><u>Beleidskader Verdichten en Ontdichten</u></p> <p>Zal het laten terugvloeiën van planbaten volstaan om de gemeenten (financieel) te overtuigen RUP's op te maken?</p>	BOUW SH	Zie 14BB .	/
4AB	Gemeenteraad Beerse			<p><u>Agrarische herontwikkeling – andere functie?</u></p> <p>-In hoeverre heeft de provincie hierop invloed aangezien dit vooral op gemeentelijk niveau i.k.v. de vergunningverlening afspeelt?</p> <p>- voor de sloop is geen verder kader uitgewerkt. Worden hier financiële compensaties voorzien? Indien niet, dan moet er een duidelijk kader zijn dat op alle niveaus gedragen wordt en bij voorkeur wettelijk verankerd is.</p>	AGR	<p>Zie ALG 13 en ALG 14.</p> <p>De provincie Antwerpen is zich er bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is.</p> <p>Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
4AB	Gemeenteraad Beerse			<p><u>Verweefbare bedrijven in de kern</u> De acties hieromtrent zijn gericht op onderzoek en analyse van de bedrijvigheid en bedrijventerreinen. Is deze info niet cruciaal om te weten of de beleidsvisie hieromtrent in het PBRA uitvoerbaar is? Daarnaast zijn er weinig tot geen acties geschreven die inzetten op herlokalisatie van verweefbare bedrijven die momenteel gelegen zijn in industriegebied richting kern. Jarenlang werd ingezet op de omgekeerde beweging: zoveel mogelijk bedrijven weg uit de kern. Moet er niet bijkomend ingezet worden op een goede communicatie/sensibilisering tussen (nieuwe) bedrijven in de kern en de andere functies zodat er geen spanningsveld ontstaat? <u>Detailhandel</u> Het wordt als positief ervaren dat de provincie deze oefening maakt, maar er wordt wel gevraagd rekening te houden met reeds bestaande gemeentelijke visies en gemeenten te betrekken bij de opmaak van het ruimtelijk kader rond de vestiging van grootschalige detailhandel.</p>	BEDR DH	<p>Zie ALG 17.</p> <p>Elke beleidsvisie is een toekomstvisie. Zie ALG 9 en ALG 16.</p> <p>Op pagina 24 van het beleidskader Levendige kernen engageert de provincie zich om een verwevingsleidraad uit te werken. Deze leidraad geeft de meerwaarden van verweving aan en duidt wat de impact kan zijn op energie, milieu, klimaat, biodiversiteit, ruimte, tewerkstelling, het sociale weefsel en mobiliteit.</p> <p>Op pagina 73 in de strategische visie stelt de provincie een bovenlokale aanpak voor gericht op samenwerking waarbij we telkens een andere rol opnemen. "Omdat elk project anders is, zal ook de rol die de provincie opneemt telkens verschillend zijn. We leveren maatwerk. Dit kan gaan van een coördinerende rol die de partners en hun verschillende visies samenbrengt tot een meer ondersteunende rol die onderbouwend ruimtelijk onderzoek aanreikt; van een sensibiliserende rol om partners te engageren om mee"</p> <p>Wat betreft detailhandel: zie ALG 4. De detailhandelscoachen van de provincie kunnen worden ingeschakeld om de vertaalslag met het lokaal bestuur uit te werken.</p> <p>De aanpak voor de opmaak van het ruimtelijk kader moet nog bepaald worden. De provincie neemt akte van de vraag om gemeenten erbij te betrekken.</p>	/
4AB	Gemeenteraad Beerse			<p>Beleidskader 'Sterke Netwerken' De provincie ziet voor zichzelf een rol weggelegd om de gemeenten te ondersteunen als zij lokale ruimtelijke multimodale knopen verder willen uitwerken. Het is echter onduidelijk wat er bedoeld wordt met deze ondersteuning. Is dat financieel, inzet van personeel, aanreiken van goede voorbeelden, mensen rond tafel brengen,...?</p>	RMK	Zie ALG 1 .	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
4AB	Gemeenteraad Beerse			Aftoetsen PBRA aan gemeentelijke beleidskaders Er worden geen passages uit het GRS geschrapt. De gemeente verwijst naar diverse beleidsvisies die ze de afgelopen jaren heeft goedgekeurd (kleinhandelszones, duurzame kernen, mobiliteitsplan, droogteplan, kantoorlocaties, warmteplan). Deze visies liggen in lijn met het PBRA.	GRS	Hiervan wordt akte genomen.	/
5AB	Gemeenteraad Mechelen Grote Markt 21, 2800 Mechelen	■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 02.03.2023				
5AB	Gemeenteraad Mechelen			Algemeen Opmerkingen die door de stad zijn geformuleerd bij de conceptnota en het voorontwerp blijven van kracht voor zover ze niet werden meegenomen.	ALG	Hier wordt akte van genomen. De adviezen naar aanleiding van de conceptnota en het voorontwerp zijn integraal doorgenomen. Daar waar nodig hebben deze geleid tot aanpassingen aan de documenten. Niet alle opmerkingen konden we verwerken. Hiervoor zijn verschillende redenen, waaronder de keuze om in de beleidskaders ons toe te leggen op een kader voor het provinciale beleid, of bijvoorbeeld geen selecties op te nemen. Daarnaast viel niet elke vraag of opmerking binnen de provinciale bevoegdheden.	/
5AB	Gemeenteraad Mechelen			Strategische visie De strategische visie en de beleidskaders 'Sterke netwerken' en 'verdichten en ontlichten' kennen weinig tot geen verdere uitwerking. De vraag naar meer informatie, verduidelijking en uitwerking blijft. Doorheen de strategische visie staat het behoud van de open ruimte voorop, maar tot op heden ontbreekt een beleidskader daartoe. De uitwerking ervan in de overige beleidskaders is niet voldoende en niet samenhangend. Het weglaten van het cijfer van bijkomend ruimtebeslag en het minder sterk omschrijven van aansnijden van gronden maakt deze minder concreet en afdwingbaar.	STR VISIE	Zie ALG 12 en ALG 5 . Het PBRA is voornamelijk opgemaakt als kader voor het provinciaal ruimtelijk beleid en acties die de provincie hierrond wil uitvoeren. De doelstelling rond ruimtebeslag is bij uitstek een gedeelde verantwoordelijkheid. Heel wat bevoegdheden hierrond liggen namelijk bij andere partners. De provincie staat uiteraard achter de cijfermatige doelstelling dat tegen 2040 er geen bijkomende ruimtebeslag meer mag aangesneden worden, maar we hebben niet de bevoegdheden en financiële middelen om deze doelstelling alleen tot uitvoering te brengen.	/
5AB	Gemeenteraad Mechelen			Beleidskader 'Levendige kernen'	KERN	Wat betreft de onderverdeling in diverse stedelijke kerntypes:	Beleidskader 'Levendige kernen':

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Het inzetten op kernversterking vanuit een kernversterkend beleid op maat van elke kern wordt ondersteund. Het wordt toegejuicht dat de kernentyping en regionale woonmarkten verder uitgewerkt werden. De stad vindt dit een goede basis om verder samen te werken, maar formuleert enkele elementen die graag anders gezien worden :</p> <p><i>Op maat van een kern</i></p> <p>Er is niet steeds voldoende onderscheid tussen de kernentypes waardoor de ontwikkelingsmogelijkheden dezelfde zijn. Wat is het verschil tussen stedelijke kernen met metropolitane rol en stedelijke kernen met randstedelijke rol?</p> <p>De eigen kernentyping stemt niet helemaal overeen met de kernentyping van de provincie. De stad is bij de bepaling van de groeikernen vertrokken van de multimodale ontsluiting vandaag (vnl. fietsbereikbaarheid) en in de toekomst (vervoerregio Mechelen) en niet van de afbakening van het regionaal stedelijk gebied uit het GRUP. De stad wil daarmee een kentering maken en niet voortgaan op de bestaande processen die uitgaan van andere principes. Er wordt gevraagd om de kerntyping in het PBRA af te stemmen op de plannen van de vervoerregio's.</p> <p>De stad wil meer duidelijkheid over de typering van Hombeek als dorpskern en niet als dorpskern met potentie (zoals bv. Blaasveld) of stedelijke dorpskern, waarom Heihoek Hever en Mechelen Zuid apart geselecteerd werden en Mechelen Noord, Pennepoel of Nekkerspoel niet en waarom Mechelen Zuid geselecteerd werd als stedelijke kern met randstedelijke rol (dit stemt niet overeen met ruimtelijke situatie).</p> <p>In het beleidsplan van de stad Mechelen (BRM) werd Muizen opgedeeld o.b.v. voorzieningenniveau + fietsbereikbaarheid: noordelijke kern = geen groeikern / Hombeek = selectie om een groter deel van de stedelijke groei op te vangen. Op basis van beslist beleid werden de ontwikkelingszones rond Ragheno, Kantvelde ook opgenomen in de groeikernen BRM, hetgeen niet zo is in het PBRA. Daarom wordt een aanpassing gevraagd van de contour van de kern</p>		<p>Vanuit de data en de toepassing in de provincie Antwerpen zijn er differentiaties naar mate de bereikbaarheid, voorzieningenniveau, ligging, gebruikersintensiteit, ... tussen de metropolitane, regionale en randstedelijke kernen. Een differentiatie tussen deze kernen waar de provincie, maar ook de gemeente, in de toekomst verder rond kunnen werken in het ruimtelijk beleid, was daarom interessant. Omdat al deze kernen (met uitzondering van de stedelijke dorpskernen) goed scoren om de uitdaging voor bijkomende woningen mee in te vullen via kernversterking, leek ons een verdere differentiatie vanuit bovenlokale schaal hiervoor niet wenselijk. Bij de afweging van projecten zullen lokale kenmerken meegenomen worden.</p> <p>Wat de keuze voor de stedelijke gebieden betreft: zie 58BB.</p> <p>Voor wat de kerntyping, de vraag om van kerntype te wijzigen en de ontwikkeling van een eigen gemeentelijke visie betreft: Zie ALG 22 en 17BB.</p> <p>Wat betreft Hombeek: de gebruikersintensiteit en aanbod/nabijheid van regionale voorzieningen ligt te laag om binnen de gehanteerde methodiek deze op tenemen als 'dorpskern met potenties'.</p> <p>Wat betreft Heihoek Hever: zie ALG 29.</p> <p>Redenering van Mechelen Zuid wordt gevolgd en wordt mee opgenomen als deel van de stadskern 'Mechelen'.</p> <p>Wat betreft de afbakening van de kern: zie ALG 23.</p>	<p>Bijlage 1&2: Mechelen zuid schrappen als aparte kern en opnemen als onderdeel van de kern 'Mechelen'.</p> <p>ALG 23, ALG 29 ALG 22 17BB</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				"Mechelen". De verdere verfijning van de contour wordt als actie opgenomen in het eigen BRM.			
5AB	Gemeenteraad Mechelen			<p><u>Verweving</u></p> <p>In het voorontwerp BRM heeft de stad een evaluatie van en visie op haar lokale economische ruimte opgenomen. 70% van de economie zit verweven in het stadsweefsel en speelt daarmee een belangrijke rol in de levendigheid van de stad. Er werd een visie uitgewerkt die uitgaat van behoud van ruimte voor economie, maar niet strikt noodzakelijk vasthoudt aan de paarse bestemming van het gewestplan. Relatief kleine industriezones in de kernen moeten ingezet kunnen worden voor verweven economie. De stad wenst geen plekken in het weefsel die monofunctioneel voor bedrijvigheid (niet-verweefbaar) ingezet worden en vraagt de provincie die ook zo op te nemen in het PBRA omdat het overeenstemt met de eigen visie van verweving in de kernen.</p>	VERW	<p>Zie ALG 20.</p> <p>Volgens de visie van het PBRA kan een monofunctioneel bedrijventerrein verweven liggen temidden van woonweefsel.</p>	/
5AB	Gemeenteraad Mechelen Gemeenteraad Mechelen			<p><u>Huishoudentransitie</u></p> <p>De stad is blij met de aanzet van programmatie (bijlage 2) en benadrukt de nood aan deze verdeling. De stad wil echter ambitieuzer zijn en niet uitgaan van bestaande prognoses, maar nog meer opnemen in de goed ontsloten kernen. De stad is bereid om hierover in overleg te gaan. De stad stelt zich de vraag hoe afdwingbaar dit gemaakt kan worden. De stad gaat graag in op de uitnodiging om deze programmatie te realiseren in de regio en wil daartoe mee achtergrondinformatie bij de afbakening van de woningmarkten.</p>	WON	<p>Voor wat monitoring en verdere toepassing van het woonprogramma betreft: Zie ALG 28.</p> <p>De provincie is blij te horen dat de stad zijn rol voor de opvang van de bijkomende huishoudens wil opnemen, maar vraagt hierbij zeker de omliggende gemeenten te betrekken. Als provincie willen wij hier zeker een faciliterende rol inspelen (zie ook actielijn p.52)</p> <p>Meer informatie over de opmaak van de regionale woonmarkten: zie 58BB.</p>	ALG 28
5AB	Gemeenteraad Mechelen			<p><u>Groenblauwe dooradering</u></p> <p>Het is niet duidelijk welke instrumenten of welke criteria de provincie zal inzetten om de groenblauwe dooradering in de kernen te realiseren. De stad verwijst naar haar eigen beleidskader 'Groenblauw Mechelen' en vraagt om de opgenomen principes over te nemen.</p>	GB DA	Zie motivering 3AB en 22AB .	/
5AB	Gemeenteraad Mechelen			<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten'</p> <p><u>Bijkomend ruimtebeslag en verharding voorkomen en verminderen</u></p>	BOUW SH ESD	<p>Wat betreft de ecosysteemdiensten: Hier nemen we akte van. Meer info is alvast te vinden op https://www.provincieantwerpen.be/lokale-</p>	Zie ALG 15

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Het beschermen van de valleigebieden wordt aangehaald als 1 van de 8 krachtlijnen voor het toekennen van een waarde aan de open ruimte via ecosysteemdiensten. Dit wordt niet verder uitgewerkt waardoor het onduidelijk is hoe dit gerealiseerd zal worden. in het BRM doet de stad een suggestie tot uitbouw van een stadsrandbos via aaneenschakeling van natuurgebieden en natuurinclusieve landbouw. er wordt gevraagd aan de provincie om dit principe mee op te nemen. De stad is ook vragende partij om de ecosysteemdiensten in kaart te brengen, te becijferen en instrumenten uit te werken en niet te wachten op Vlaanderen.</p> <p>De stad geeft aan uit te kijken naar de methodiek en instrumenten die uitgewerkt zullen worden voor de doelstelling "de juiste functie op de juiste plaats" en de algemene lijn voor steenwegen (tegengaan verlinting), maar vraagt om dit kader te verbreden naar niet enkel steenwegen, maar alle linten.</p>		<p>besturen/duurzame-gemeenten/begeleiding/ecosysteemdiensten.html</p> <p>De keuze voor een ontlintingsbeleid op steenwegen is ingegeven door het feit dat steenwegen op bovenlokaal niveau functioneren en we hier onze bevoegdheden rond detailhandel, ... kunnen inzetten. De leerpunten die we uit dit type projecten halen, kunnen uiteraard wel vertaald worden naar linten die op lokaal niveau functioneren. Hierin kan de ondersteunende rol van de provincie liggen.</p> <p>Wat betreft de instrumenten: zie ALG 15.</p>	
5AB	Gemeenteraad Mechelen			<p><u><i>Bedrijvigheid en detailhandel</i></u></p> <p>Het principe om de kern in te zetten voor verweefbare bedrijvigheid als oplossing om slecht gelegen bedrijven weg te krijgen is fout. Het aspect grondprijs wordt daarbij over het hoofd gezien.</p> <p>De stad begrijpt niet waarom open ruimte herbestemd kan worden naar bedrijvigheid maar omgekeerd niet en waarom bedrijvigheid niet kan omgezet worden naar zone voor verweven bedrijvigheid. Dit gaat voorbij aan de realiteit.</p> <p>De stad ziet het "behoud van ruimte, niet van plek" als het behoud van vloeroppervlakte (bruikbare ruimte voor economie) en niet als gewestplanbestemming en vraagt de provincie dit principe mee op te nemen in haar visie.</p> <p>De stad kijkt uit naar de uit te werken kaders hieromtrent en vraagt om daarbij realistisch te zijn en oplossingen te zoeken voor het verplaatsen van slecht gelegen bedrijven, het vrijwaren van open ruimte op juridisch aanbod voor bedrijvigheid en niet te eenzijdig te denken in termen van niet-verweefbare economie.</p>	BEDR DH	<p>Grondprijs is niet bepalend voor de goede ruimtelijke ordening.</p> <p>De bezwaarindiener stelt foutief dat een bedrijventerrein niet omgezet kan worden naar open ruimte. In het PBRA is dit wel degelijk voorzien onder het principe behoud van ruimte, niet van plek.</p> <p>De motivatie daarvoor is te vinden in beleidskader 'Levendige kernen' pagina 42 onder hoofdstuk 'uitdaging bedrijvigheid in kernen': "De provincie zet in op het behoud en het stimuleren van bedrijvigheid in de kernen. De vraag naar ruimte voor bedrijvigheid blijft namelijk groeien, waardoor het aanbod aan dit type ruimte verhoogd zal moeten worden. Indien we open ruimte willen versterken en willen streven naar een energieneutrale of zelfs -positieve omgeving, moet er slim en zorgvuldig met de bestaande ruimte omgegaan worden. 'Aanbod' moet anders gedefinieerd worden dan enkel 'vrije kavel'."</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Er wordt ook gevraagd rekening te houden met de visie en selecties uit het voorontwerp BRM m.b.t. het kader voor grootschalige detailhandel.</p>		<p>Indien enkel rekening gehouden wordt met behoud van vloeroppervlakte, zal de economische groei niet opgevangen kunnen worden zoals dit nu voorzien wordt onder meer via ruimtelijk rendement. We nemen dit niet op in het PBRA.</p> <p>We nemen hier akte van.</p> <p>Wat betreft detailhandel: De beleidskaders geven uiting aan wat de provincie als beleid wil voeren, met handreikingen naar andere partners om de uitdagingen samen aan te pakken. Het Beleidsplan Ruimte van de provincie kan een kapstok zijn om eigen lokaal beleid in het gemeentelijk beleidsplan uit te schrijven. Bij de advisering op het gemeentelijk beleidsplan wordt het provinciale advies gebaseerd op het PBRA.</p>	
5AB	Gemeenteraad Mechelen			<p><u>Beleidskader 'Sterke netwerken'</u></p> <p>De stad wenst zijn schouders mee te zetten onder de gemeenschappelijke ambitie en de inhoud van dit beleidskader.</p> <p>Het is positief dat er criteria bepaald zijn voor het aanduiden van de multimodale vervoersknopen maar het is nog onvoldoende welke ontwikkelingsmogelijkheden of -perspectieven hieraan gekoppeld worden. Er wordt gewerkt met een aantal bijlages, maar het is niet duidelijk wat het statuut van deze bijlages is.</p> <p>De stad stelt vast dat er nog te weinig een ruimtelijke doorvertaling gebeurt van de multimodale vervoersknopen en het netwerk. Momenteel zijn er enkel principes, ambities en criteria opgenomen. Het blijft onduidelijk voor gemeenten en voor interpretatie vatbaar.</p> <p>De stad vindt het positief dat er als bijlage enkele kaarten zijn toegevoegd met een indicatieve weergave maar het blijft onduidelijk wat het statuut hiervan is. De stad krijgt graag meer duiding bij bijlage 1 waarom bepaalde locaties zijn aangeduid als multimodale</p>	RMK	<p>We nemen bewust geen meer gedetailleerde ontwikkelingsperspectieven op per (type) ruimtelijke multimodale knoop. Het is namelijk zo dat we nieuwe hoogdynamische functies op ruimtelijke multimodale knopen willen stimuleren. We vertrekken niet van een vaststaande selectie van ruimtelijke multimodale knopen, maar van het principe dat functies die veel verkeer met zich meebrengen, best ontwikkeld worden op die locaties die op verschillende manieren bereikbaar zijn. Niet elke locatie die in principe een ruimtelijke multimodale knoop is, hoeft daarom ontwikkeld te worden. Er zijn namelijk nog een heleboel andere parameters die de wenselijkheid van een ontwikkeling bepalen.</p> <p>Wat betreft het statuut van de kaarten: zie 14BB.</p> <p>De locatie van de knopen is bepaald door de locatie van de verknoping van de vervoersnetwerken. Als er elders geen knopen werden geselecteerd, dan komt dat omdat de vereisten om als lokale knoop te</p>	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>knoop voor personenvervoer – lokaal (7.1). Deze knopen bevinden zich allemaal op het stukje van de vesten en op de Antwerpsesteenweg terwijl er verder in Mechelen geen enkel andere knoop van lokaalniveau is aangeduid. Het is ook niet duidelijk waarom Mechelen Nekkerspoel aangeduid is als multimodale knoop voor personenvervoer – Lokaal Trein (5.1) en Muizen als multimodale knoop voor personenvervoer – Regionaal (4.1). In bijlage 2 stemt de aanduiding van de multimodale knopen voor goederenvervoer niet overeen met wat er hierover tekstueel is opgenomen in dit beleidskader. Er worden gebieden aangeduid die momenteel deze rol niet opnemen en dit naar de toekomst zeker ook niet zullen doen. Een afstemming met de situatie op het terrein en met de visie van de stad is zeker aangewezen.</p>		<p>functioneren niet gehaald werden. Het zou ook kunnen dat ze net niet dicht genoeg bij elkaar verknopen, waardoor ze niet als multimodale knoop gepercipieerd worden. De criteria zijn in de onderbouwende studie terug te vinden. Deze is beschikbaar op https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/beleidsplan-ruimte/onderzoeken.html</p> <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd worden, zonder deze onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p>“Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...)</p> <p>De onderzoeksrapporten geven een overzicht van het onderzoek en uitkomsten van het participatietraject die ten grondslag liggen aan de gemaakte beleidskeuzes. Het beschikbaar onderzoek vervangt als het ware het informatief gedeelte van een structuurplan maar zal omwille van hanteerbaarheid en het voortschrijdend inzicht slechts middels een beknopt overzicht of verwijzingen in het beleidsplan zelf opgenomen worden.”</p> <p>(Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9)</p> <p>Wat betreft de knopen van Muizen en Nekkerspoel: Nekkerspoel heeft meer treinen met een interregionale bediening (in absolute aantallen), maar Muizen heeft op haar beurt meer treinen met een regionale bediening (in absolute aantallen).</p> <p>Een belangrijk element is niet enkel het aantal treinen, maar ook de frequentie. Daar is bij de toekenning van scores met tijdssloten van een half uur gewerkt om een gelijkmatige spreiding van toekomstige of vertrekkende treinen gedurende een uur te</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						kunnen bekomen. Een voorbeeld om dit te duiden: 'reizen zonder klok' is niet van toepassing als er 2 treinen op 10 min van elkaar stoppen om dan 50 min te moeten wachten op de volgende. Een daar situeert zich net het probleem van Nekkerspoel: er zijn een aantal treinen die kort op elkaar komen, maar met een hele slechte spreiding in de tijd, waardoor niet de vereiste frequentie per tijdseenheid gehaald wordt om in de categorie 4.1 terecht te komen. Dat is in Muizen anders, want daar is de bediening veel regelmatig gespreid in de tijd, en dus zijn overstaptijden korter. Daarom werkt Muizen beter als multimodale knoop dan Nekkerspoel, ondanks het feit dat er in Nekkerspoel een ander type treinen rijdt.	
6AB	Gemeenteraad Lint, Koning Albertstraat 41, 2547 Lint	■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 28.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 03.03.2023				
6AB	Gemeenteraad Lint			De gemeente schaaft zich achter de langetermijnvisie voor de ruimtelijke ontwikkeling zoals opgenomen in de strategische visie van het PBRA. Wel worden er vragen gesteld bij de operationele beleidskeuzes voor de middellange termijn uit de beleidskaders.	ALG	We nemen hier akte van.	/
6AB	Gemeenteraad Lint			Beleidskader 'Levendige kernen' + 'Sterke netwerken' Lint wordt getypeerd als "stedelijke kern met een randstedelijke rol". Nergens wordt er gedocumenteerd welke scores (knoop- en plaatswaarde + gebruikersintensiteit + ruimtekompas) aan Lint zijn toegekend en waarom. Deze zijn bovendien gebaseerd op de huidige gekende gegevens (2020) en kunnen doorheen de tijd wijzigen. De typering is opgenomen in een bijlage. Welk statuut moet hieraan worden toegekend? Is dit richtinggevend, bindend? Hoeveel ruimte heeft de gemeente nog om haar eigen beleid te bepalen voor de woonkern (waar verdichting en op welke manier)? De gemeente vraagt de provincie om duidelijk aan te teven dat de	KERN	Wat betreft de scores die gebruikt werden in bijlage 1 'toepassing kerntypering op de provincie Antwerpen': dit zijn de waarden van de ruimtekompassen. De Ruimtekompassen staan ter beschikking van de gemeentebesturen en kunnen door hen bij de provincie opgevraagd worden. Wat betreft verdere info over de data: zie ALG 10 . Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: ALG 21 en ALG 22 .	ALG 21 , ALG 22

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				toepassing van de kernentyping enkel een toelichtend en illustratief statuut kent en vraagt inzage in de scores die aan het ruimtekompas van Lint werden toegekend. Enkel op die manier kan het als een bouwsteen voor verder onderzoek worden gebruikt en doorwerken in het gemeentelijk ruimtelijk beleid.			
7AB	Gemeenteraad Balen, Vredelaan 1, 2490 Balen	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 02.03.2023				
7AB	Gemeenteraad Balen			<p>Algemeen</p> <p>Het wordt gewaardeerd dat de provincie de gemeenten benoemt als partners in het ruimtelijk beleid. De gemeentebesturen vragen echter begrip van de provincie voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> -de nodige tijd die zij nodig zullen hebben om de doorvertaling van de principes en ambities naar het lokale niveau te doen slagen, -de impact van specifieke eigenheden, gebiedsgerichte kenmerken en lokale uitdagingen die een strakke doorvertaling mogelijks in de weg kunnen staan. <p>De gemeentebesturen zijn ervan overtuigd dat er vaak meer bereikt zal kunnen worden door in dialoog stap voor stap de provinciale visie te implementeren.</p> <p>Kan het PBRA gehanteerd worden als een kader, waarbinnen lokale besturen mogelijkheden krijgen om op het eigen grondgebied en beleidsniveau, eigen beleidslijnen verder uit te zetten en uit te werken tot acties?</p> <p>De gemeentebesturen verwachten wel dat de provincie ook haar eigen beleidslijnen uit het PBRA respecteert in vergunningendossiers.</p>	ALG	Zie 14BB .	14BB
7AB	Gemeenteraad Balen			<p>Beleidskader Levendige Kernen</p> <p><i>Kernentyping (bijlage 1)</i></p> <p>Er rijzen vragen over het gewicht van de beleidskeuzes op provinciaal niveau en de doorwerking naar de gemeentes.</p>	KERN	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p><u>Doorvertaling</u></p> <p>De toepassing gebeurt in een bijlage en maakt geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. Wat is de precieze status van de typering en de ontwikkelingsperspectieven (pag. 27 <-> pag. 34)? Hebben de gemeentes nog voldoende vrijheden om in het eigen ruimtelijk beleid hierop gemotiveerd te gaan differentiëren? Het lijkt wenselijk steeds de leefbaarheid voorop te stellen (= kwalitatief wonen en leven). Het mag niet de bedoeling zijn dat strakke beleidslijnen ongewild aanleiding geven tot leegloop van bepaalde kernen.</p> <p><u>Onderbouwing</u></p> <p>De kernentypering steunt op de ruimtekompassen en ruimtelijk multimodale knopen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De ruimtekompassen maken geen onderdeel uit van het openbaar onderzoek. Ze zijn gebaseerd op de bestaande toestand. Het wijzigen van een parameter in de toekomst kan een andere uitkomst genereren. - M.b.t. de multimodale knopen wordt vastgesteld dat voor de regio Kempen busverbindingen met een hoge frequentie niet voldoende gewaardeerd worden voor personenvervoer. <p>Beide parameters (ruimtekompassen + multimodale knopen) zijn gebaseerd op de bestaande toestand en niet op de gewenste toestand. Zijn de uitkomsten van deze modellen voldoende getoetst aan het wensbeeld voor de kernen om doorgedreven ruimtelijk beleid op te enten?</p>			
7AB	Gemeenteraad Balen			<p><u>Regionaal woonprogramma (bijlage 2)</u></p> <p><u>Doorvertaling</u></p> <p>Er worden enerzijds duidelijke uitspraken gedaan over de (her)verdeling van de bijkomende woningen binnen en tussen de verschillende woningmarkten, maar anderzijds wordt aangegeven dat dit niet bindend is en de gemeenten zelf kunnen verfijnen. Op welke wijze moeten de gemeenten aan de slag met het regionaal woonprogramma? Op welke wijze worden deze quota verdeeld binnen een woonmarkt? Hoe omgaan met bouwpotentieel dat dit overstijgt? Er worden geen handvaten aangereikt. In het licht van het respecteren van de gemeentelijke autonomie worden er vragen gesteld bij volgende citaten uit het PBRA:</p>	WON	Zie 14BB.	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<ul style="list-style-type: none"> - Pag. 34: de vraag aan de Vlaamse overheid om de typering op te nemen in het Vlaams instrumentarium en regelgeving. - Pag. 34: de vraag aan de gemeentes om de kerntypes te verfijnen waarbij de vraag beperkt lijkt te worden tot de afweging voor de aanduidingen 'dorpskern met potenties'. <p><u>Onderbouwing</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De score van woningmarkten waarvan de 'stedelijkheid' zich buiten de provinciegrenzen situeren wordt scheefgetrokken. Is dit correct? - Om de stedelijkheidsgraad van elke woningmarkt te bepalen (op basis van de verdeling van de aanwezige kerntypes in elke woningmarkt) worden ook alle kleine kernen – vaak gehuchten zonder wezenlijke kern-mee in rekening gebracht. Hierdoor stijgt de noemer om de gemiddelde score te bereiken. De woningmarkten met veel gehuchten (aangeduid als 'kleine dorpskern') zien hun scores sterk dalen. Trekt dit de gemiddelde score niet te zeer omlaag in bepaalde woningmarkten? - Komen de vooropgestelde herverdelingen tussen woonmarkten overeen met bestaande sociologische patronen? - Is er binnen de ontvangende woonmarkten nog voldoende resterend aanbod te realiseren? 			
7AB	Gemeenteraad Balen			<p><u>Huishoudentransitie, kerntypering en regionaal woonprogramma</u></p> <p>Leest de gemeente op p. 47 correct dat het regionaal woonprogramma in de stedelijke kernen niet beperkend doorwerkt binnen het huidig verhard ruimtebeslag en de nog onbebouwde woongebieden, maar wel onderbouwend kan ingezet worden om nieuwe mogelijkheden te creëren indien het woonprogramma in de regio niet is opgevangen? Hoe verhoudt dit zich tot de ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen in niet-stedelijke kernen zoals deze meegegeven worden op p. 49-50? Daarin wordt voor de dorpskernen wel onderscheid gemaakt tussen bebouwde (binnen ruimtebeslag) en onbebouwde woongebieden (buiten ruimtebeslag) en krijgen de</p>	WON	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>laatste enkel kansen op ontwikkeling indien dit kwalitatief én kwantitatief wordt onderbouwd.</p> <p>Ondergeschikt wordt vastgesteld dat er verwarring kan ontstaan. In de bijlage op p. 102 wordt er gesteld: <i>"Dorpskernen zijn geschikt om lokaal een beperkte huishoudenstoename op te vangen in verhouding tot hun profiel. Daarom kunnen ze de helft van de verwachte huishoudenstoename behouden; de andere helft van de toename wordt herverdeeld naar de stedelijke kernen en de strategische dorpskernen. -> beperkte toename huishoudens = 50% van de vooropgestelde prognoses"</i>, terwijl op p. 49 voor deze kernen staat <i>"De dorpskernen zijn geschikt om de lokale huishoudensgroei op te vangen, maar in verhouding tot hun profiel"</i>. Het is onduidelijk of deze uitspraken betrekking hebben op dezelfde kencijfers en welke doorwerking deze kennelijk tegensprekende richtlijnen krijgen.</p>			
7AB	Gemeenteraad Balen			<p><u>Verweving</u></p> <p>Pag. 24: "monofunctionele (woon)ontwikkelingen zijn niet gewenst in de kern". Er wordt begrip gevraagd voor het feit dat niet alles en overal altijd verweefbaar is. Het verplichten van verweving kan ongewenst een tegengesteld effect bereiken. Het moet mogelijk blijven om monofunctionele woonontwikkelingen toe te staan indien in de kern reeds ruime kernvoorzieningen aanwezig zijn. Waar binnen het bebouwde weefsel zijn kansrijke plaatsen voor verweving van wonen en bedrijvigheid? Er wordt gevraagd dat de provincie haar kennis vanuit pilootprojecten met de lokale besturen deelt en samen met de lokale besturen verder het ingeslagen pad verder zet.</p>	VERW	Zie 14BB .	14BB
7AB	Gemeenteraad Balen			<p><u>Bijdrage aan bouwshift</u></p> <p>Het PBRA zet in op kernversterking en ontwikkeling nabij ruimtelijk multimodale knopen. Dit kan leiden tot een 'overaanbod' aan juridische voorraad in slechter gelegen locaties. Er wordt gevraagd aan de provincie om deze uitdaging als evenwaardig aan 'kernversterking' te beschouwen.</p>	BOUW SH	Zie 14BB .	14BB
7AB	Gemeenteraad Balen			<p><u>Beleidskader verdichten en ontlichten van de ruimte</u></p> <p><i>Waarde toekennen aan de open ruimte via ecosysteemdiensten</i></p>	ESD	Zie 14BB .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Het samenhangend ecologisch netwerk wordt slechts beperkt vertaald en gereduceerd tot de boodschap dat men de ecosysteemdiensten op provinciaal niveau in kaart zal brengen om gebiedsgerichte afwegingen te kunnen maken. Dit is een gemiste kans om een ruimtelijk wensbeeld voorop te stellen en effectieve acties te koppelen. Voor lokale toepassing zijn wensbeelden vaak veel dankbaarder dan een (voorlopig) onduidelijk instrument als ecosysteemdiensten.			
7AB	Gemeenteraad Balen			<u>Infiltreren in plaats van verharden</u> Kunnen de watersysteemkaarten ter beschikking gesteld worden van de gemeentes om hiermee lokaal aan de slag te gaan?	WA	Zie 14BB .	/
7AB	Gemeenteraad Balen			<u>Op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen of te ruilen</u> <ul style="list-style-type: none"> - De provincie geeft aan dat een bijkomend aanbod van harde bestemmingen geneutraliseerd moet worden met slecht gelegen of overbodig juridisch aanbod, <u>voor zover aanwezig op het grondgebied van de plannende overheid</u>. Dit laatste is fundamenteel en moet in de toekomst ook gerespecteerd worden. Strengere compensatievoorwaarden zijn niet wenselijk en geven aanleiding tot hogere plan- en financiële lasten. Er wordt gevraagd om deze visie te verdedigen naar Vlaanderen. In welke mate kan de provincie de lokale besturen ondersteunen in hogere plan- en financiële lasten? - De provincie schat de financiële kracht van de gemeentes i.k.v. het actief grondbeleid te hoog in. Men doet voorstellen om planbaten ook lokaal ten goede te laten komen, maar moet hier vanuit de hogere overheden niet sterker op ingezet worden om het ruimtelijk beleid op terrein krachtadiger te maken? 	BOUW SH	Zie 14BB .	14BB
7AB	Gemeenteraad Balen			<u>Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik</u> De provincie zal werken aan instrumenten om vraag en aanbod af te stemmen binnen de agrarische sector. Maar het aanbod aan sites zal groter zijn dan de vraag	AGR	Zie ALG 14 . De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>naar agrarische ontwikkelingslocaties. Er zijn onbeantwoorde vragen bij de financiële haalbaarheid die eerst een oplossing moeten krijgen vooraleer hier een doorgedreven toepassing op terrein denkbaar is. Zal er gewerkt worden aan een financieel kader om deze drempels weg te nemen? Worden landbouwers financieel begeleid om bestaande sites in gebruik te kunnen nemen? Worden middelen ter beschikking gesteld om afbraak van verouderd patrimonium te faciliteren?</p> <p>De provincie zal eveneens werken aan een kader rond zonevreemde hergebruik isch gebied. Zal er nog voldoende ruimte zijn om dit, indien gewenst, op lokaal niveau gebiedsspecifiek anders uit te werken? in agrar</p>		<p>Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen.</p> <p>Bij aan de slag pg 43 "Verdichten en ontlichten van de ruimte": <i>"We ondersteunen gemeenten op vraag bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop"</i></p> <p>Een van de principes uit de strategische visie is eigenheid (p. 49), hierrond is volgende opgenomen: <i>"Zoeken naar een harmonieus evenwicht tussen de lokale ruimtelijke kenmerken en nieuwe maatschappelijke trends en uitdagingen is noodzakelijk en wenselijk. Het spreekt voor zich dat dit een voortdurende oefening is, op maat van elke regio in de provincie.</i></p> <p><i>We nemen het principe 'eigenheid' vooral impliciet mee in concretere plannen en projecten op een kleiner schaalniveau (of in het vergunningenbeleid) en het hangt hiermee nauw samen aan het begrip 'kwaliteit'. Lokale partners kunnen er ook zelf verder mee aan de slag."</i></p>	
7AB	Gemeenteraad Balen			<p><u>Bedrijvigheid</u> <u>Verweefbaar versus niet verweefbaar</u></p> <p>Er wordt ingezet op verweefbare bedrijvigheid waardoor bedrijventerreinen gevrijwaard kunnen worden voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Dit is te categoriek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een eenduidige definitie van een verweefbaar bedrijf is niet mogelijk aangezien er in de praktijk vele varianten van verweefbare bedrijvigheid zijn. Het zoeken naar verweving wordt als waardevol beschouwd, maar vergt een nieuwe 'mentale houding' t.o.v. bedrijvigheid in de kernen. Het wordt toegejuicht dat de provincie nog wil inzetten op verder onderzoek naar de mechanismen van verweegbaarheid van bedrijvigheid. De gemeente verwacht dat de resultaten afgewacht moeten worden vooraleer hier 	BEDR	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>strakke toepassing van gemaakt wordt. Het lijkt voorbarig om de opdeling categoriek te hanteren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe wil men omgaan met 'verweefbare bedrijven' die door hun groei, wijziging activiteiten,.. op een bepaald moment niet langer verweefbaar zijn? Het gebrek aan herlocalisatiemogelijkheden mag geen aanleiding geven tot verlies van deze bedrijven. Verweving mag geen keurslijf worden waardoor de lokale groei van dergelijke lokaal gegroeide bedrijven wordt beknot. - Het is onrealistisch om er van uit te gaan dat verweefbare bedrijven de bedrijventerreinen zullen verlaten om plaats te maken voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Men kan de klok niet terugdraaien. - Dreigen kleine startende bedrijven bij een gebrek aan verweefbare sites niet tussen wal en schap te vallen? Werd voldoende rekening gehouden met starters? Zijn er al voldoende instrumenten om verweefbaarheid in de dorpskernen te realiseren? Zo niet, blijft het risico dat open ruimte wordt opgezocht. Het voorzien van een beperkt aantal units kan een katalysator zijn voor reconversie van verouderde bedrijventerreinen met een lager economisch rendement. - De provincie steunt niet langer de herbestemming van ruimte voor bedrijvigheid die zich in de kernen situeert. Dit is zeker na te streven om economische ruimte te behouden. Maar op maat van specifieke gevallen kunnen ook andere argumenten spelen om hiervan af te wijken. <p>Er zijn vrijheden nodig om het provinciaal principe van behoud van ruimte, niet van plek in de praktijk te kunnen toepassen.</p>			
7AB	Gemeenteraad Balen			<p><u>Herbestemmingen</u></p> <p>In het PBRA wordt gesteld dat het behoud en herstructurering van economische ruimte prioritair is, maar een herbestemming van nieuwe ruimte voor bedrijvigheid wordt niet volledig uitgesloten, mits</p>	BEDR	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>enkele randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden roepen bij de gemeente vragen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de formulering van de randvoorwaarden is niet duidelijk. Wat is nog mogelijk en wat niet? Dit is niet eenduidig. - Is de formulering van de randvoorwaarden niet te restrictief? Laat dit nog wel voldoende ruimte om op lokaal niveau een visie op economische ruimte te vormen en te realiseren. Hier lijken minstens uitzonderingsbepalingen op zijn plaats. <p>Gemeenten moeten voldoende vrijheid hebben om een kwalitatieve visie uit te bouwen voor de economische ruimte waarbij ook nog verspreid liggende zonevreemde activiteiten en specifieke ruimtevragers in rekening kunnen worden gebracht. Indien de optimale oplossing hier ligt in het voorzien van herbestemmingen op een goed gelegen plek, dan moet dit ook in de toekomst mogelijk blijven. Daar worden vaak hogere kwaliteitswinsten mee gehaald dan met een te strak verbod op bijkomende bestemmingen.</p>			
7AB	Gemeenteraad Balen			<p>Beleidskader sterke netwerken</p> <p>De Kempense regio is sterk ondervertegenwoordigd in multimodale bereikbaarheid. De vraag wordt herhaald om mee aan de kar te trekken om de multimodale bereikbaarheid van de Kempen te versterken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Door effectief mee acties op te zetten (fietsostrades, sterke buslijnen, hopinpunten, ed); - Door bestaande netwerken en initiatieven naar waarde te schatten: in de kaarten worden de sterke buslijnen en fietsostrades en BFF niet in rekening gebracht. 	MOB	Zie 14BB .	14BB
7AB	Gemeenteraad Balen			<p><u>Ruimtelijk multimodale knopen</u></p> <p>Er rijzen vragen over het gewicht van de aanduidingen, de doorwerking naar het gemeentelijke beleid en de slagkracht ervan.</p> <p><u>Doorvertaling</u></p> <p>De (indicatieve) situering van de ruimtelijk multimodale knopen voor personenvervoer gebeurt in een bijlage 1 en maakt geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. Het is niet duidelijk wat de precieze status is van deze indicatieve weergave. De legende wordt niet</p>	RMK	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indieners	Hoedanigh . (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>verduidelijkt in de bijlage, noch in de tekst. Het is onduidelijk hoe deze selectie van multimodale knopen zich verhoudt t.o.v. de parameters die in het beleidskader gehanteerd worden voor de selectie van 'locaties die hoogdynamische ontwikkeling kunnen ontvangen', namelijk het provinciaal ruimtemodel en ruimtekompas.</p> <p>Hetzelfde wordt gesteld over de situering van de multimodale knopen voor goederenvervoer in bijlage 2. Ook hier wordt de legende niet verduidelijkt. Welke doorwerking zal deze indicatie weergave hebben voor de ontwikkelingskansen van o.a. bedrijventerreinen? Welke doorwerking heeft deze afbakening op andere hoogdynamische activiteiten? Moet de selectie niet beter afgestemd worden op het wensbeeld?</p> <p><u>Onderbouwing: onduidelijkheid van parameters voor afbakening ruimtelijke multimodale knopen</u></p> <p>Er is onduidelijkheid over de verschillende parameters en het gewicht dat eraan wordt toegekend.</p> <p><i>Multimodale knopen voor personenvervoer:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor regio Kempen is de fiets het vervoersmiddel bij uitstek om de modal shift te realiseren. Hierop wordt in het beleidskader geen nadruk gelegd. Er wordt gevraagd deze vervoersmodi naar waarde te schatten, zowel naar gewicht in selectiecriteria als i.f.v. acties op terrein. - Er wordt verzocht om ook sterke busnetten mee te nemen in deze analyse. Voor personenvervoer worden busverbindingen met een hoge frequentie, bv. snel richting Antwerpen, niet weerhouden. Dit maakt de Kempense regio sterk ondervertegenwoordigd in de multimodale vervoersknooppunten voor personenvervoer. <p><i>Multimodale knopen voor goederenvervoer:</i></p> <p>Het gebrek aan transparantie in criteria zorgt ervoor dat bepaalde aanduidingen onduidelijk zijn. Een voorbeeld hiervan is dat de E19, as tussen de haven van Antwerpen en Rotterdam, over de gehele lengte geselecteerd wordt als Ruimtelijke multimodale knoop van tweede orde B. De functie hiervan is continentaal transport en het hergroeperen van goederen, terwijl het ENA-gebied niet in zijn geheel geselecteerd wordt als ruimtelijke multimodale knoop. Er wordt aan de provincie de nodige aandacht gevraagd voor deze</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				aanwezige sterke netwerken, zoals het Economisch netwerk Albertkanaal.			
7AB	Gemeenteraad Balen			<u>Modal split</u> Op welke wijze zal de provincie de modal split 50/50 hanteren? Er wordt gevraagd om in lopende en toekomstige planinitiatieven ruimte voor transitie te behouden aangezien het een trendbreuk en tijd zal vragen. Er wordt daarnaast gevraagd rekening te houden met de impact van specifieke eigenheden, lokale gebiedsgerichte kenmerken e.d. die een strakke doorvertaling op lokaal niveau in de weg kunnen staan.	MOB	Zie 14BB .	/
7AB	Gemeenteraad Balen			<u>Vervoerregio Kempen als sterke partner</u> Het is onvoldoende duidelijk hoe deze documenten (PBRA, provinciaal mobiliteitsplan) en partnerschappen (provincie, vervoerregio) interageren op elkaar en welk gewicht elk van deze visies toebedeeld krijgt. De vraag van de provincie om verder in gesprek te gaan met de verschillende vervoerregio's wordt gewaardeerd.	ALG	Zie ALG 18 .	/
7AB	Gemeenteraad Balen			<u>Toeristische ontsluiting</u> De ligging van de Kempense provinciale toeristische domeinen (Lilse Bergen, Zilvermeer, de Merode) stemt niet overeen met de weergave van ruimtelijke multimodale knopen voor personenvervoer in bijlage 1. Verhindert dit niet het verder uitbouwen van de Kempen als toeristische zwaartepunten in de regio die als hoogdynamische functies te beschouwen zijn? Hoe ziet de provincie de match tussen ontsluiting van de grote toeristische zwaartepunten in de regio die als hoogdynamische functies te beschouwen zijn? Welke kansen krijgen gemeenten met een groot toeristisch kapitaal maar een minder gunstige multimodale ontsluiting? Of is dit naast wonen en bedrijvigheid een volgende pijler waar de regio en de 'dorpen' op moeten inboeten?	DIV	Zie 14BB .	14BB
8AB	Gemeenteraad Puurs-Sint-Amands	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 02.03.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
8AB	Gemeenteraad Puurs-Sint-Amands			<p>Voorwaardelijk gunstig advies</p> <p>De gemeente geeft aan momenteel ook zelf bezig te zijn met de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan. Het voorontwerp wordt verwacht half maart 2023.</p> <p><u>Kernafbakeningen voor Puurs-Sint-Amands</u></p> <p>Hoewel de afbakening <i>an sich</i> geen juridisch statuut heeft, ligt zij wel aan de basis van de kernencategorisering welke gevolgen heeft gekregen in het PBRA. De afbakening heeft geleid tot bepaalde beleidskeuzes waaraan wel gevolg wordt gegeven. Zo wordt enerzijds geen rekening gehouden met het aantal inwoners buiten de afbakening van de kernen. Bij een arbitrair-ogende afbakening, waarbij dens bebouwde of grootschalige wijken (net) niet worden meegenomen in de afbakening, heeft dit potentieel gevolgen. Anderzijds werkt men voor de bepaling van knoop- en plaatswaarden met gemiddelde waarden. Hier dient men ook te beseffen dat dit bij een incorrecte afbakening, waarbij bv. slechts één zijde van een stationsomgeving wordt gevat of waarbij belangrijke voorzieningen niet worden opgenomen, weldegelijk consequenties zal hebben t.a.v. de toekomstperspectieven voor de betreffende kernen.</p> <p>Voor de opmaak van het eigen gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan heeft de gemeente Puurs-Sint-Amands eigen afbakeningen opgemaakt voor elke kern.</p> <p>De gemeente vraagt dat de provincie erkent dat de gebruikte afbakening weldegelijk invloed heeft op de wijze waarop de kernen worden gecategoriseerd in het PBRA en als gevolg daarvan ook bereid is de nodige flexibiliteit te hanteren t.a.v. de daaruit voortvloeiende kernencategorisering. Daarnaast wordt gevraagd om de gemeentelijke afbakening van de kernen uit het gemeentelijke ruimtelijk beleidsplan goed te keuren. Deze afbakening is het resultaat van een gedetailleerd, grondig onderzoek naar de kernen binnen de gemeente Puurs-Sint-Amands.</p>	KERN	<p>Wat de afbakening van de kernen betreft: zie ALG 23.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>De advisering in het kader van het gemeentelijk Beleidsplan Ruimte maakt geen onderdeel uit van dit openbaar onderzoek.</p>	ALG 21 , ALG 22 , ALG 23
8AB	Gemeenteraad Puurs-Sint-Amands			<p><u>Kernencategorisering voor Puurs-Sint-Amands</u></p> <p>De uiteindelijke kernencategorisering voor de kernen Puurs-Sint-Amands in het PBRA valt grotendeels samen met de eigen toekomstperspectieven in het</p>	KERN	<p>Voor wat betreft Eikse Amer: zie ALG 24.</p> <p>Voor wat betreft Lippelo: zie ook ALG 24 en ALG 29.</p>	ALG 22 , ALG 24 , ALG 29 17BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan. Voor drie kernen zijn er nog verschillen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eikse Amer: PBRA: kleine kern <-> gemeentelijk beleidsplan: woonfragment in het buitengebied; - Lippelo: PBRA: kleine kern <-> gemeentelijk beleidsplan: kernversterking; - Sint-Amands: PBRA: dorpskern <-> gemeentelijk beleidsplan: kernontwikkeling. Volgens de gemeente moet hiervoor de aanduiding "dorpskern met potenties" voorzien worden. <p>○ <u>Bezorgdheid Lippelo</u></p> <p>Masterplan voor de dorpskernen Oppuurs en Lippelo + vallei van de Vliet d.d. 8/5/2023: dit masterplan beoogt een algehele opwaardering van deze dorpskernen en voorzien een duurzame, ecologische en zacht-recreatieve inrichting van de vallei. Voor Oppuurs worden voor de uitvoering van dit masterplan geen onmiddellijke knelpunten verwacht. Voor Lippelo geeft de gemeente wel een aandachtspunt mee:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De dorpskern ligt vandaag binnen het PBA Herziening Dorpskern Lippelo. - Het masterplan voorziet een wijziging in de openbare wegenis waardoor de opmaak van een RUP noodzakelijk is. Het masterplan voorziet voor Lippelo een beperkte uitbreiding van het aantal woonegelegenheden in de dorpskern. Het gaat om compacte, toekomstbestendige woonvormen binnen de bestemming woongebied. - Pagina 50 beleidskader 'Levendige kernen' bevat een overzichtstabel met toekomstperspectieven m.b.t. bijkomende wooneenheden. Volgens de gemeente moet het mogelijk zijn om de voorziene verdichtingsprojecten uit het masterplan uit te voeren. - De bijlagen bij het beleidskader 'Levendige kernen' voorzien evenwel (pag. 105) dat in de kleine dorpskernen geen bijkomende huishoudens kunnen worden opgevangen. - De gemeente wenst volgende pijnpunten aan te stippen: 		<p>De gemeente kan voor Lippelo in zijn gemeentelijk beleidsplan zelf de ruimtelijke visie uitwerken, voor zover deze niet ruimer is dan de 'dorpskernen'.</p> <p>Voor wat betreft Sint-Amands: Voor wat de kerntypering, de vraag om van kerntype te wijzigen en de ontwikkeling van een eigen gemeentelijke visie betreft: zie ALG 22 en 17BB.17BB</p> <p>De reden waarom Sint-Amands in de eerste doorwerking niet is opgenomen als 'dorpskern met potenties' omdat deze volgens de Ruimtecompassen niet voldoende regionale voorzieningen (nabij) heeft.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<ul style="list-style-type: none"> - Het onmiddellijk stopzetten van de netto toename aan woonegelegenheden in deze kleine dorpskernen houdt weinig rekening met de logische (tragere) woningrotatie die men op langere termijn tot stand wenst te brengen. Ook in de kleine dorpskernen moet er op korte termijn een opwaarderingsoefening gemaakt worden, m.o.o. het creëren van een meer toekomstbestendig woonaanbod in nabijheid van voorzieningen en multimodale knopen. - Het creëren van bijkomende woonegelegenheden in de kleine dorpskernen op voorwaarde dat in de verspreide bebouwing in het buitengebied een gelijk aantal wooneenheden zouden verdwijnen is niet kansrijk en praktisch niet haalbaar. Ook planologisch is niet evident. De gemeente gaat ervan uit dat de provincie dit niet beoogde. - De ruimtelijke kwaliteit in de kleine dorpskernen verdient ook aandacht aangezien deze ook geconfronteerd worden met ruimtelijke en demografische uitdagingen die een gepaste (herinrichtings-)visie vragen voor het dorp. De mogelijkheid moet blijven bestaan om kleinschalige verdichting toe te staan. Een beperkte verhoging van het aantal woonegelegenheden op strategische locaties is een noodzaak om tot een realistisch project te komen. <p>De gemeente vraagt dat kernversterkende projecten, gebaseerd op een samenhangende visie op de dorpskern als geheel, door de toekomstperspectieven uit het beleidskader 'Levendige Kernen' niet worden tegengehouden. Een mogelijke oplossing wordt gezien in het toelaten van plannen en projecten die het toekomstbestendig woonaanbod in de kleine dorpskernen verhogen en hierbij vertrekken vanuit een coherente visie op de volledige dorpskern. Een andere mogelijkheid is dat de provincie de huishoudentoeenames per kernencategorie, zoals voorzien in de tabel (pag. 105) niet als harde grenzen hanteert bij het beoordelen van plannen en projecten, maar kiest voor een afweging op basis van de kwaliteiten van het plan of project zelf.</p>			

Nr.	PBRA indieneer	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>- <u>Motivatie Sint-Amands als dorpskern met potenties</u></p> <p>De kern van Sint-Amands heeft ondanks haar mindere bereikbaarheidsprofiel toch een woonkern die potenties heeft om in de nabije toekomst verder te evolueren. In het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan wordt daarom het toekomstperspectief "kernontwikkeling" toegekend aan deze kern. Er wordt gevraagd om deze kern in het PBRA aan te duiden als "dorpskern met potenties". Deze kern heeft een hoge multimodale knoopwaarde (lokaal hoppingpunt, een buurt hoppinpunt, fietssnelweg) alsook een gemiddelde tot hoge plaatswaarde of centraliteit t.o.v. de omgeving (de kern Sint-Amands omvat alle basisvoorzieningen en ook enkele regionale voorzieningen). Het is op vlak van regionale voorzieningen dat de kern volgens de ruimtekompassen onvoldoende scoort om als "dorpskern met potenties" te worden gerekend. Verschillende regionale voorzieningen zijn buiten de gehanteerde afbakeningslijn gelegen en werden daarom niet meegerekend. De gemeente vraagt hierrond een correctie. Het is niet correct om de voorzieningen en functies buiten de afbakeningslijn niet mee in rekening te brengen.</p> <p>Er werden geen kwantificeerbare grenzen gesteld voor 'centraliteit t.o.v. de omgeving'. De gemeente is ervan overtuigd dat de kern Sint-Amands centraliteit heeft in de omgeving gezien de verschillende dorpen in de omgeving enerzijds betrekkelijk kleiner en minder uitgerust zijn en anderzijds omdat de kern als voormalige hoofdkern steeds deze rol opnam in de omgeving.</p> <p>De data waarop het ruimtekompas is berekend dateren uit de periode 2015-2016. Sinds deze periode is intensief gewerkt aan de ruimtelijke kwaliteit van Sint-Amands, waaronder het masterplan Echo's van de Schelde.</p> <p>De kern Sint-Amands neemt binnen het toeristisch-recreatief netwerk een belangrijke rol op. Momenteel is ook een aanvraag tot erkenning van de Scheldevallei als nationaal park lopende, iets wat het toeristisch-recreatief karakter van de kern van Sint-Amands zou versterken.</p> <p>Het opnieuw in gedrang brengen van een definitieve uitspraak in het dossier Papaert-Heiken is ongewenst.</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Concluderend vraagt de gemeente dat de categorisering van de kern Sint-Amands wordt herzien naar de categorie "dorpskern met potenties". Dit sluit beter aan bij de eigenlijke rol die deze kern in haar omgeving opneemt en bij de toekomstperspectieven die de gemeente zelf voorop stelt voor deze kern. Daarnaast wenst de gemeente te beklemtonen dat het perspectief van de 'dorpskern met potenties' ook veel sterker aansluit op de plannen die de gemeente recent ontwikkelde, en op de projecten die de gemeente op korte termijn zal realiseren en uitrollen in de kern.</p> <p>- <u>Algemeen</u></p> <p>Voor het overige kan de gemeente akkoord gaan met de toekomstperspectieven uit het beleidskader 'Levendige kernen'.</p>			
8AB	Gemeenteraad Puurs-Sint-Amands			<p><u>Toekomstperspectieven voor bedrijvencusters in Puurs-Sint-Amands</u></p> <p>Bestaande regelgeving laat niet altijd de meest gewenste uitbreidingen toe. In het PBRA wordt hieromtrent geen antwoord gevonden.</p> <p>Een strategische overheveling van (facilitaire) activiteiten moet op korte termijn gebeuren zodat op lange termijn naar een meer ruimte-zuinige invulling kan gegaan worden. De gemeente meent dat de duurzame herstructurering van bedrijventerreinen niet gerealiseerd zal kunnen worden indien de mogelijkheden van strategisch gelegen bedrijvencusters op korte termijn enorm beperkt zal worden. Ook het overhevelen van kleinschalige, verweefbare activiteiten naar de kernen zal, in Puurs-Sint-Amands, geen voldoende antwoord kunnen bieden op de grote druk die in deze gebieden bestaat. Hierover bevat het PBRA onvoldoende garanties of antwoorden. De gemeente wenst volgende knelpunten aan te stippen:</p> <p>- De opmaak van en het verder gebruik van de ruimtekompassen voor bedrijvencusters blijft vaag. De berekeningsmethode voor bedrijventerreinen lijkt ongewijzigd t.a.v. de methode voor woonkernen. Voor het bepalen van de ruimtelijke ontwikkelingswaarde of -potentieel van bedrijvencusters is het aandeel inwoners of</p>	BEDR ALG	<p>De bezwaarindiener geeft niet duidelijk aan waarom duurzame herstructurering van bedrijventerreinen niet gerealiseerd zal kunnen worden op korte termijn.</p> <p>Met betrekking tot ruimtekompassen.</p> <p>De ruimtekompassen maken de bestaande situatie van een plek inzichtelijk en zijn een momentopname. Ze geven een eerste indicatie van de eigenschappen van de plek en zijn positie in het netwerk. Aan de scores wordt geen absolute betekenis gekoppeld, ze dienen om de vergelijking tussen verschillende locaties mogelijk te maken. Het ruimtekompas kan gebruikt worden om beleidsmatige afwegingen en keuzes op bovenlokaal niveau objectief te onderbouwen. En ook gemeentebesturen en andere partners kunnen er gebruik van maken. Het ruimtekompas geeft immers in één oogopslag een eerste analyse van een locatie. Uiteraard zijn niet enkel deze gegevens van belang bij het maken van ruimtelijke afwegingen. Ze kunnen echter wel helpen om de ruimtelijke toestand van een locatie objectief te beoordelen. (beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', -pg. 18-19)</p>	<p>Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p. 17: "Uit het ruimtemodel filteren we locaties met een zekere knoop- en plaatswaarde, die dus mogelijks goede locaties voor ontwikkelingen zijn: de stads- en dorpskernen en (recreatieve) attractiepolen. Dit zijn plekken waar menselijke activiteiten worden ontplooid als woon- en/of werkomgeving."</p> <p>"We willen namelijk laten zien dat niet elke stads- en dorpskern of (recreatieve) attractiepool hetzelfde is en bijgevolg niet op dezelfde manier kan benaderd worden. We willen weten welke ruimtelijke kenmerken onze stads- en dorpskernen en (recreatieve) attractiepolen hebben en of er gelijkaardige kenmerken voorkomen. Deze cijfermatige analyse resulteert in het provinciaal ruimtekompas. Het ruimtekompas geeft op provinciaal niveau weer op welke manier stads- en dorpskernen</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>de gemiddelde waarde op vlak van basisvoorzieningen geen relevante parameter. De parameter 'ruimtelijke kwetsbaarheid' speelt bij de verdere doorvertaling geen rol. Enkel de knoopwaarde is een relevante parameter voor de ruimtekompassen voor de bedrijvencusters. Het is te betreuren dat de multimodale aanpak op maat van bedrijven, zoals in beleidskader 'sterke netwerken', niet wordt doorgetrokken in de berekening van de knoopwaarde in de ruimtekompassen. Bv. bedrijvencuster Kanaal Nijverheidsstraat: deze cluster maakt vandaag actief gebruik van zowel de spoorweg, het kanaal als de rijweg i.f.v. haar bedrijfsactiviteiten. Dit is niet representatief doorvertaald in de ruimtekompassen aangezien hier enkel wordt gekeken naar personenvervoer. De gemeente uit haar bezorgdheid over het gebruik van de ruimtekompassen zonder wijziging van de onderliggende indicatoren en parameters om ontwikkelingsperspectieven van activiteitenclusters te bepalen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De aanpak uit het beleidskader 'Sterke netwerken' waarbij men op basis van de aanwezige vervoersinfrastructuur zoekt naar een meer gepaste aanduiding van types ruimtelijke multimodale knopen wordt als kansrijker aanzien. - De gemeente vraagt om de nodige aandacht te vestigen op de hoogdynamische én internationale bedrijfsactiviteiten. Bv. pharma-cluster. Deze bevindt zich in Klein Brabant en speelt op internationaal vlak een rol. Er kan niet linea recta van worden uitgegaan dat multimodale knooppunten van derde orde geen activiteiten omvatten die ook op een globale schaal een rol spelen. - De gemeente vindt dat er te weinig duidelijkheid is over de mogelijkheden van goed gelegen bedrijvencusters om zich verder op een duurzame wijze te ontwikkelen. De gemeente wenst geen nieuwe bedrijventerreinen op haar grondgebied te realiseren, behoudens verantwoorde mogelijkheden te bieden aan de strategisch goed gelegen pharmacluster. <ul style="list-style-type: none"> o De teksten van het PBRA zijn m.b.t. deze toekomstperspectieven te 		<p>We erkennen de opmerkingen over de toepasbaarheid van de ruimtekompassen voor bedrijventerreinen. De teksten van het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' worden aangepast omdat de ruimtekompassen vooral toepasbaar zijn voor locaties die vooral op personenvervoer gericht zijn.</p> <p>Met betrekking tot de toekomstperspectieven van bedrijvencusters. Het beleidsplan ruimte is duidelijk over de toekomstperspectieven en mogelijke groei van goed gelegen bedrijvencusters op pagina 44 van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' onder het hoofdstuk 'bedrijvigheid': Behoud en herstructurering is prioritair. Bestemming van nieuwe ruimte is niet uitgesloten. Zie voorwaarden pagina 45 beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'.</p> <p>Met betrekking tot de aandacht voor de hoogdynamische (pharma-)cluster. Het PBRA is een algemene visie en doet geen uitspraken over concrete situaties. Zie ook ALG 7.</p> <p>Met betrekking tot strategische rendementslocaties. Strategische rendementslocaties zijn ruimtelijke multimodale knopen die reeds een hogere plaatswaarde kennen. Ze zijn gelegen binnen of aan een kern of activiteitencluster (zie beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' p.45). Niet elke multimodale knoop voldoet hieraan. Bovendien is de kaart voor goederenvervoer een potentiekaart. Er zijn geen concrete locaties vastgelegd want deze kunnen wijzigen in functie van toekomstige ontwikkelingen. Zie ook 14BB.</p> <p>Met betrekking tot het verband tussen kernen en bedrijvencusters.</p>	<p>en (recreatieve) attractiepolen zich tot elkaar verhouden en op welke manier de plek gebruikt wordt voor menselijke activiteiten."</p> <p>Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p. 18: "Het analyseert namelijk voor een vooraf bepaald gebied (niveau van een volledige woonkern, bedrijventerrein of recreatiegebied) verschillende data en modellen en geeft er, op basis van de elementen uit de strategische visie, scores aan."</p> <p>"Knoopwaarde: indicatie van de ontsluiting van een stads- of dorpskern of (recreatieve) attractiepool.</p> <p>Plaatswaarde: hoeveelheid, type en mix van voorzieningen in een stads- of dorpskern of (recreatieve) attractiepool."</p> <p>Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p. 19: "onderbouwt het ruimtelijk beleid met objectieve data en brengt deze per stads- en dorpskern en (recreatieve) attractiepool in beeld via de ruimtekompassen."</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>vrijblijvend of worden uitgeschoven naar verder onderzoek.</p> <ul style="list-style-type: none"> o De gemeente begrijpt het principe 'behoud van ruimte, niet van plek' maar wenst aan te geven dat in de gemeente Puurs-Sint-Amands bestaande, goed gelegen economische ruimte op heden reeds overbevraagd is, een grote ruimtedruk kent, en dat de aanwezige bedrijven binnen deze clusters hier ook doorgaans op hun plaats zijn. Hoe ziet de provincie de groei van deze strategische locaties, zowel op korte als op lange(re) termijn? - De bedrijventerrein die zich als multimodaal knooppunt kunnen kwalificeren en/of die strategisch zijn t.a.v. toekomstige ontwikkelingen, worden daarom voorgesteld als strategische rendementslocaties. - Het is onduidelijk hoe men in het PBRA het verband zal leggen tussen de bedrijvenclusters enerzijds en de kernen anderzijds. Er is geen helder verband tussen de ontwikkelingsmogelijkheden van de kernen (i.f.v. wonen) en de ontwikkelingsmogelijkheden van de activiteitenclusters in de omgeving van die kernen. Ook in de ruimtekompassen of de kernencategorisering wordt geen verband gelegd met tewerkstellingsplaatsen buiten de afgebakende kern, noch met de groei van strategische activiteitenclusters in de nabijheid van de kern. - De huishoudenstoename laat weinig marge voor onverwachte, exponentiële groei van bepaalde economische sectoren. Ook is er weinig mogelijkheid voor de gemeentebesturen om proactief in te spelen op een te verwachten woonopgave. <p>Concluderend vraagt de gemeente om rekening te houden met de strategische positie van Puurs-Sint-Amands. Het is een suggestie van de gemeente om het strategisch gelegen bedrijventerrein te benaderen als strategische rendementslocatie zonder dat dit op korte of lange termijn inhoudt dat de groei en activiteiten van de aanwezige bedrijven</p>		<p>De bezwaarindiener verduidelijkt niet waarom er een verband zou moeten gelegd worden tussen de verschillende locaties binnen dezelfde gemeente.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>gelimiteerd zou worden. Deel van de opgave om het ruimtelijk rendement op de bestaande bedrijventerreinen te verhogen, zal in de gemeente door de hoge druk op de economische ruimte op korte termijn bijkomend strategisch ruimtebeslag vereisen. Dit m.o. op het verminderen van de druk op deze gronden, zodanig de gewenste kwalitatieve (her)structureringsopgave op lange termijn mogelijk te maken.</p> <p>De gemeente wenst aan te geven dat er omtrent de economische toekomstperspectieven onvoldoende heldere antwoorden worden opgenomen in het PBRA. het is onduidelijk waarom de toekomstperspectieven voor de kernen slechts zeer indirect in verband worden gebracht met de toekomstperspectieven van de strategische bedrijvenclusters in de nabijheid van die kernen. Een correctie of flexibiliteit op dit vlak is aangewezen zodat de gemeenten proactief kunnen inspelen op het creëren van een verantwoord en toekomstbestendig woonaanbod i.f.v. de te verwachten economische groei op haar grondgebied.</p>			
9AB	Gemeenteraad Sint-Katelijne-Waver Lemanstraat 63, 2860 Sint-Katelijne-Waver	■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 02.03.2023				
9AB	Gemeenteraad Sint-Katelijne-Waver			<ul style="list-style-type: none"> - De gemeente wenst zelfstandig te beslissen over ruimtelijke aspecten van lokaal niveau. Het beleid uit het PBRA dat direct inwerkt op gemeentelijk niveau, wil de gemeente zelfstandig kunnen uitwerken zonder provinciale inmenging. - De provincie moet steeds werken binnen de bevoegdheden die aan haar zijn toegekend. - Met welke strengheid gaat de strategische visie en de bijhorende beleidskaders ingezet worden in bv. het vergunningenbeleid en hoe verhoudt dat zich tot het uitgangspunt om vooral op samenwerking in te zetten? 	ALG	Zie ALG 2 en ALG 3 .	ALG 3

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
9AB	Gemeenteraad Sint-Katelijne-Waver			<p>Beleidskader 'sterke netwerken'</p> <ul style="list-style-type: none"> - De data gebruikt voor o.a. het ruimtekompas is ondertussen gedateerd (2016), maar wordt wel gebruikt voor categorisering van bv. de kernen. De data zou bijgewerkt moeten worden en er moet rekening gehouden worden met reeds beslist beleid. De provincie moet hierbij nauwer samenwerken met de gemeenten die de beste gebiedskennis hebben. Daarna zou de data regelmatig bijgewerkt moeten worden en doorwerking moeten hebben wanneer bepaalde grenswaarden overschreden worden. - Het ontbreekt aan een (correcte) inpassing van het PBRA in andere relevante, reeds verder ontwikkelde Vlaamse beleidskaders waaronder het BVR rond mobipunten en decreet basisbereikbaarheid (vervoerregio's); - Het ontbreekt aan een expliciete subsidiariteitsargumentatie om een beleidskader rond multimodale vervoersknopen uit te werken. De vervoerregio is het aangewezen platform om dit te bepalen. De regionale en interregionale vervoersknopen zijn al vastgelegd. De provincie kan zich niet de besluitvorming omtrent strategische multimodale vervoersknopen toe-eigenen. De categorisering die de provincie opgebouwd heeft, stemt niet steeds overeen met de categorieën bepaald door de vervoersregio; - De criteria die gehanteerd worden en de daaruit voortvloeiende besluitvorming zijn niet steeds in overeenstemming met wat in de vervoerregio's vastgelegd wordt en hebben verregaande gevolgen voor de lokale besturen naar ontwikkelingsmogelijkheden. Het beleidsplan dient rekening te houden met het beslist beleid. 	ALG KOMP RMK	<p>Wat betreft het gebruik van data: zie ALG 11. De gebruikte data worden ten gezette tijden geüpdate. In de VCRO Art.2.1.1§4 staat vermeld dat er in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode geëvalueerd moet worden. Een update van de cijfergegevens met de meest recente data valt hier ook onder. De gemeenten zullen hierbij ook betrokken worden.</p> <p>Zie ook 41BB.</p> <p>Wat betreft de typering van de kernen: zie ALG 22.</p> <p>Wat betreft de relatie met de beleidskaders rond mobiliteit en de plannen van de vervoerregio's: zie ALG 18.</p>	ALG 22
9AB	Gemeenteraad Sint-Katelijne-Waver			<p>Beleidskader 'Levendige kernen'</p> <ul style="list-style-type: none"> - De provincie heeft haar regionaal woonprogramma uitgewerkt in regionale woningmarkten i.p.v. een verdeling per gemeente of per kern, zoals dit in de structuurplanning gedaan werd. De 	KERN WON	<p>Voor wat monitoring en verdere toepassing van het woonprogramma betreft: zie ALG 28.</p> <p>Voor wat betreft kern Centrum: Voor wat de kerntypering, de vraag om van kerntype te wijzigen en de ontwikkeling van een eigen</p>	<p>ALG 22, ALG 23, ALG 28, ALG 29 17BB</p> <p>Beleidskader 'Levendige kernen':</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>gemeente stelt zich de vraag wie dit gaat sturen. Moet dit allemaal in onderling overleg met de gemeenten binnen de regionale woningmarkt? Door wie en hoe wordt de evolutie gemonitord?</p> <ul style="list-style-type: none"> - De kern Centrum hoort bij de dorpskernen met potentie. De data zijn niet heel recent (2016-2018) en houden geen rekening met recente en geplande ontwikkelingen: lokaal dienstencentrum De Plek, nieuwe evenementenzaal 't Gewent en ook het belang als regionale onderwijspool heeft te weinig doorwerking in de kerntypering; SUI en Hagelstein hebben een onmiskenbare regionale aantrekking en zeker de aanwezigheid van de campus De Nayer met Hogeschool Thomas More en KU Leuven zou in rekening gebracht moeten worden, niettegenstaande de campus niet in een kern gelegen is. - De gemeente vraagt zich af of er rekening gehouden werd met de inplanting van het nieuwe algemene ziekenhuis St-Maarten net over de grens van de gemeente = voelbare extra druk naar de kern Elzestraat: verhoging vervoersbewegingen + sluipverkeer door de kern + verhoogde druk op de woningmarkt. Welke wijzigingen brengt dit in een nieuwe versie van het ruimtekompas met zich mee? - De typering van Pasbrug-Nieuwendijk als stedelijke dorpskern en de ontwikkelingsperspectieven die daaraan verbonden zijn stroken niet met de ontwikkelingsvisie in het door de Vlaamse regering goedgekeurde GRUP regionaalstedelijk gebied Mechelen. De gemeenteraad stelt voor om deze kern in het ruimtelijk beleid op twee verschillende manieren te benaderen: een meer stedelijk deel, waar een randstedelijke rol opgenomen kan worden en een deel waar die stedelijke rol niet speelt. Er is ook een duidelijk verschil tussen die delen, zowel morfologisch als qua voorzieningenniveau. Rekening houdend met het te ontwikkelen gebied Maanhoevevelden en de in ontwikkeling zijnde site "Klein Seminarie" kan het programma voor het zuidoostelijke deel dan upgraden naar 		<p>gemeentelijke visie betreft: zie ALG 22 en 17BB.</p> <p>De reden waarom kern Centrum in de eerste doorwerking niet is opgenomen als 'dorpskern met potenties': omdat deze volgens de Ruimtekompassen niet voldoende regionale voorzieningen (nabij) heeft.</p> <p>Recent gerealiseerde voorzieningen zijn niet meegenomen in de Ruimtekompassen en de kerntypering. Dat kan bij een update gebeuren.</p> <p>Kern Pasbrug en kern Nieuwendijk: de visie en actielijnen uit het PBRA doet geen afbreuk aan reeds goedgekeurde RUP's. Voor wat de kerntypering, de vraag om van kerntype te wijzigen en de ontwikkeling van een eigen gemeentelijke visie betreft: zie ALG 22 en 17BB.</p> <p>De visualisatie in de bijlage zal aangepast worden door een meer symbolische waarde. Zie ook ALG 23.</p> <p>De meeste actielijnen in dit beleidskader zijn ter ondersteuning van gemeenten, waarbij verder overleg belangrijk zal blijven.</p> <p>Wat betreft de huishoudenstoename binnen de regionale woonmarkten: zie 36BB.</p> <p>Omdat het lokaal woonbeleid een gemeentelijke bevoegdheid is, doen wij als provincie een aanzet voor ons eigen provinciaal ruimtelijk beleid en als provinciale insteek voor het overleg en de advisering van gemeenten. Met de acties uit het beleidskader 'Levendige kernen' wil de provincie gemeenten wel verder ondersteunen, onder meer om regionaal gesprekken op te starten om samen aan de slag te gaan met de visie rond wonen en het regionaal woonprogramma. Indien hier vraag</p>	<p>- P. 80: kaart met kerntypering: contouren van de kernen volgens de cultuurlandschapskaart wijzigen in een meer schematische weergave van de kernen (bv. bollen)</p>

Nr.	PBRA indieners	Hoedanigh . (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Randstedelijke rol. Het noordwestelijke deel blijft in de "laagste" stedelijke categorie. Er wordt een bijlage toegevoegd met een voorstel voor deze verschillende ruimtelijke benadering.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De visualisatie van de verschillende kernen op basis van contouren geeft aanleiding tot discussie. De contour is niet steeds juist en geeft ongewild een bepaald gewicht door de grootte van de "vlek" die niet steeds in overeenstemming is met de wekelijkheid. Bv. Pijpelheide t.o.v. Bonheiden: op de kaart is Pijpelheide bijna dubbel zo groot als Bonheiden. Misschien moet er teruggegrepen worden naar een abstractere aanduiding en de exacte afbakening van de kernen over te laten aan de lokale overheden? - Het is belangrijk de (resultaten van) instrumenten en criteria te overleggen en beoordelen in samenspraak met de gemeenten en regelmatig bij te werken. - De bevolkings- en huishoudenstoename wordt binnen regionale woningmarkten georganiseerd. Hoe gaat dit gestuurd worden? Welke rol gaat de provincie opnemen in het sturen van dat woningaanbod? Welke instrumenten zullen dat beleid ondersteunen? Moet dit allemaal in onderling overleg met de gemeenten binnen de regionale woningmarkt? Wie gaat dit monitoren en hoe? Bv. stad Mechelen voorziet 9.750 bijkomende wooneenheden tegen 2035. De provincie voorziet 4.744 wooneenheden voor de gehele Mechelse regionale woningmarkt (Mechelen + Duffel + Sint-Katelijne-Waver + Bonheiden + Putte). Dat is minder dan de helft. Dit is volgens de gemeente een voorbeeld van hoe dit fout loopt zonder sturing. - De grote ambitie van Mechelen mag geen nadelige invloed hebben op de randgemeenten - Werd er rekening gehouden met het bestaande juridische aanbod aan onbebouwde percelen in woongebied? Voor het type "kleine dorpen" wordt bv. geen enkele groei toegewezen, maar daar is ongetwijfeld nog een juridisch aanbod. 		<p>naar is, kan dat zeker gebeuren in regio Mechelen. (zie 1^e actielijn, p. 52, beleidskader 'Levendige kernen')</p> <p>De provincie is in het kader van de procedure tot de opmaak van een beleidsplan ruimte niet bevoegd voor de beoordeling van gemeentelijke planningsinitiatieven van buurgemeenten.</p> <p>Wat betreft de herverdeling voor kleine dorpskernen die niet aansluit bij de realiteit: zie ALG 29.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Zonder een uitspraak te willen doen of een nulgroei wenselijk is of niet in dit kerntype, hoe zou dit gerealiseerd moeten worden?			
9AB	Gemeenteraad Sint-Katelijne-Waver			<ul style="list-style-type: none"> - De aanwezigheid van verweefbare bedrijvigheid in de kern vormt op verschillende vlakken een meerwaarde. Er is echter nood aan een afwegingskader om te bepalen wat verweefbaar is en wat niet. - Er wordt gevraagd de leefkwaliteit in de kernen te verhogen. Dat rijmt niet met vervoersbewegingen van vrachtwagens naar een bedrijf in de kern. Mobiliteit op maat van de kern zal een belangrijk onderdeel moeten uitmaken van zulk afwegingskader. - Al dan niet verweefbaarheid mag niet afhankelijk zijn van (het aantal) bezwaren die burens indienen, maar moet op objectieve criteria gebaseerd zijn. Mogelijkheid tot bezwaren/beroepen indienen zou beperkt moeten worden vanuit overheid, om meer evenwicht te creëren tussen het algemeen belang en het individueel belang. - Men wil verweefbare bedrijven op bestaande bedrijvzones verhuizen naar de kernen om zo plaats te maken voor niet verweefbare bedrijven. Voorziet de provincie een uitdoofbeleid? Zijn er compensaties voorzien voor eventuele herlokalisatie? 	BEDR	Zie 82BB .	82BB
9AB	Gemeenteraad Sint-Katelijne-Waver			<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij verplaatsing van slecht gelegen activiteiten moeten de nodige instrumenten en compensaties voorhanden zijn. Het kan niet de bedoeling zijn om de factuur volledig door te schuiven naar de gemeenten. - De vraag aan Vlaanderen m.b.t. een herziening van het wetgevend kader rond planbaten en planschade wordt onderschreven. Een herziening die leidt tot een grotere factuur bij planschade wordt negatief geadviseerd. - 	BOUW SH	Zie ALG 15 . Het is zeker niet de bedoeling om de financiële lasten naar de gemeenten door te schuiven. De bouwshift vraagt echter een gedeelde verantwoordelijkheid. Gemeentebesturen spelen daar een belangrijke rol in. De provincie zal haar verantwoordelijkheden nemen wat betreft bovenlokale taken. Wat betreft de vraag aan Vlaanderen: het is fijn om te lezen dat de gemeente hier mee akkoord gaat.	ALG 15
9AB	Gemeenteraad Sint-Katelijne-Waver			<ul style="list-style-type: none"> - De provincie stelt dat indien agrarische herontwikkeling niet mogelijk is, niet-essentiële bebouwing en verharding moeten verdwijnen om het landbouwgebied te 	AGR BOUW SH	Zie ALG 14 .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				versterken. Wie zal dat concretiseren? Welke compensaties staan daar tegenover? <ul style="list-style-type: none"> - Men heeft het herhaaldelijk over uitdoofscenario's met eventueel afbraak. Van waar gaan de financiële middelen komen? - De gemeente ondersteunt de vraag aan Vlaanderen om het wetgevend kader rond zonevreemde functiewijzigingen te herzien (verstrengen). 		De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Akte wordt genomen van de ondersteuning van de vraag om het wetgevend kader rond zonevreemde functiewijzigingen te herzien.	
9AB	Gemeenteraad Sint-Katelijne-Waver			Men neemt nog zaken over vanuit het BRV, zoals het ontlinten en verwijderen van verouderde slecht gelegen woningen, waarvoor gevraagd wordt welke instrumenten de gemeenten hiervoor kunnen inzetten en welke compensaties hiervoor mogelijk zijn.	ALG BOUW SH	Zie ALG 15 .	ALG 15
10AB	Gemeenteraad Wijnegem, Turnhoutsebaan 422, 2110 Wijnegem	■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 02.03.2023				
10AB	Gemeenteraad Wijnegem			De gemeenteraad ondersteunt de visie van de provincie om de gemeenten als partners te zien in het ruimtelijk beleid maar wijst tevens op de urgentie van de ruimtelijke vertaling van voormelde duurzame ruimtelijke principes op het terrein. Ruimtelijke ordening als antwoord op het klimaatvraagstuk vergt ook antwoorden op vragen zoals: "Hoe omgaan met de gewestplannen die nog steeds een belangrijke rem zetten op het terugdringen van het ruimteslag?". De gemeente wijst verder op het instrument 'verhandelbare grondrechten' dat een antwoord zou kunnen bieden op de vraag hoe we ons bijkomend ruimtebeslag tegen 2040 kunnen herleiden naar nul.	ALG	Wat betreft de vraag rond het gewestplan: zie ALG 26 . Het instrument van verhandelbare grondrechten is op dit moment niet opgenomen in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' onder het hoofdstuk 'Op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen of te ruilen'. Dit is een bewuste keuze aangezien uit onderzoek is gebleken dat dit instrument vooralsnog weinig kans op slagen heeft in de Vlaamse planningscontext. We verwijzen hier graag naar de 'Adviesnota Verhandelbare Ontwikkelingsrechten' die voor de Vlaamse Regering is opgemaakt: https://archieff.algemeen.omgeving.vlaanderen.be/xmlui/handle/acd/229959	/
11AB	Gemeenteraad Hove Geelhandlaan 1 2540 Hove	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 28.02.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
		■■■■■ ■■■■■	Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023				
11AB	Gemeenteraad Hove			Gemeenteraad treedt advies CBS bij en vraagt herhaalde aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> Op gebied van mobiliteit wordt ambitie geuit om in te zetten om multimodale Vervoersknooppunten; deze zijn enkel realiseerbaar indien ook partners in openbaar vervoer (De Lijn en NMBS) hun ambitieniveau aanzienlijk verhogen; momenteel beweging in omgekeerde richting, met afbouw van dienstverlening; daarnaast is er nood aan meer tangentiale verbindingen in de zuidrand rond Antwerpen; 	RMK	De provincie beaamt deze opmerking. We gaan de reeds ingezette samenwerking met de mobiliteitspartners (Departement MOW, vervoerregio's, ...) blijven uitbouwen.	/
11AB	Gemeenteraad Hove			<ul style="list-style-type: none"> vraag om vanuit provincie of Vlaanderen een dashboard ter beschikking te stellen opgebouwd op basis van relevante datasets waarin gemeente de eigen voortgang kan opvolgen en benchmarking kan doen ten opzichte van andere lokale besturen; Beleidsplan is voor gemeente Hove een bruikbaar kader en geen belemmering eigen ruimtelijk beleid uit te werken.	ALG	De provincie biedt al heel wat data aan ter beschikking van de gemeentebesturen. Deze is onder andere te vinden op het platform 'Provincies in cijfers' via https://provincies.incijfers.be/databank en via diverse geoloketten op de provinciale website (https://www.provincieantwerpen.be/lokalebesturen/gemeenten-in-beweging.html). De beschikbare data kan in de toekomst zeker nog aangevuld worden.	/
12AB	Gemeenteraad Willebroek, Pastorijstraat 1, 2830 Willebroek	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 28.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 02.03.2023				
12AB	Gemeenteraad Willebroek			Ongunstig advies <ul style="list-style-type: none"> Participatie in het planningsproces: aan de effectieve inbreng van de lokale overheden wordt voorbijgegaan. Het 'intensief participatieproces' wordt als te beperkend ervaren. De gemeente wil via een actieve partnerschap en deelname komen tot een overkoepelende en gedragen visie, binnen het PBRA die geïntegreerd en op maat is van de regio en de gemeente. De eerdere opmerkingen van de gemeente werden niet 	ALG	De opmaak van het PBRA volgt de decretaal vastgelegde procedure en het provinciebestuur is daarnaast op verschillende tijdstippen bijkomend in gesprek gegaan met gemeentebesturen en andere partners. Zo hielden we regelmatig workshops rond verschillende thema's en organiseerden we na het voorontwerp verschillende ruimte-ateliers met gemeenten rond de rol en de taken die de provincie in het ruimtelijk beleid opneemt. Tijdens het openbaar onderzoek werden individuele	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>verwerkt. De gemeente wenst een formeel antwoord te ontvangen over hoe er met de opmerkingen wordt omgegaan binnen het PBRA. Er wordt uitdrukkelijk gevraagd om in deze fase wel rekening te houden met het advies van de gemeente aangezien het PBRA een grote impact kan hebben op het lokale beleid.</p>		<p>gesprekken met gemeentebesturen georganiseerd.</p> <p>In het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen van 30/03/2018 staat in artikel 19, 7° dat de deputatie in <u>algemene zin</u> duiding moet geven van de reacties tijdens of naar aanleiding van de meest recente inspraak- en participatie-initiatieven en het gevolg dat eraan is gegeven.</p> <p>De manier van behandelen van de adviezen is op dergelijke wijze onder andere terug te vinden op de website over het beleidsplan ruimte: https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/beleidsplan-ruimte/historiek.html. Daarnaast is op verschillende overlegmomenten met de gemeentebesturen teruggekoppeld over hoe we met de binnengekomen adviezen zijn omgegaan. (oa. op het plenair ruimteatelier op 07/06/2022 en 16/06/2022)</p>	
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>- <u>Beleidsmatige context – beleidsmatig vacuüm – ontbreken Vlaamse beleidskaders en instrumenten.</u></p> <p>Het lijkt erop dat de provincie met het PBRA het beleidsvacuüm tracht in te vullen. Zij treedt in de plaats van een in gebreke blijvende Vlaamse overheid en eigent zich een ruimte toe waarvan mag verwacht worden dat deze gekaderd en afgelijnd wordt door de Vlaamse overheid.</p>	ALG	Zie ALG 3 .	ALG 3
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>- <u>Strategische visietekst – lange termijn: vaag en onrealistisch</u></p> <p>De strategische visie is uiterst vaag en moet verder geconcretiseerd te worden. Momenteel is het uiterst vaag en onrealistisch om uit te rollen binnen het gewestplan en zonder instrumenten om dit te ondersteunen.</p>	STR VISIE	<p>Zie ALG 12 en ALG 9.</p> <p>Zie ALG 4.</p> <p>We kozen er in het PBRA voor om te werken met methodieken, bv. voor het aanduiden van de ruimtelijke multimodale knopen. Deze werkwijze maakt het mogelijk om in de</p>	Beleidskader 'sterke netwerken: ruimte en mobiliteit': p. 22: "We streven naar nieuwe hoogdynamische ontwikkelingen op ruimtelijke multimodale knopen. Dit type locaties zijn een vertaling van de strategische rendementslocaties zoals vermeld in de strategische visie. "

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>De 7 strategieën lijken evident, maar de doorvertaling naar wat deze betekenen voor de lokale besturen wordt niet geëxpliciteerd.</p> <p>Het is nochtans cruciaal te weten waar de strategische rendementslocaties gesitueerd zijn. Noch de beleidsvisie, noch de beleidskaders geven hierin inzicht.</p>		<p>toekomst flexibel te zijn en updates mogelijk te maken.</p> <p>Wat de strategische rendementslocaties betreft. In het beleidskader en doorheen de procedure van het PBRA evolueerde de visie en insteek van de ruimtelijk multimodale knopen naar een veel bredere insteek dan louter die van mobiliteit (ook koppeling met ruimtelijke ontwikkeling). Hierdoor zijn de ruimtelijk multimodale knopen een vertaling van de strategische rendementslocaties uit de strategische visie.</p>	
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>- Relatie tot andere beleidsplannen</p> <p>Hoe ziet de provincie de rol van en samenwerking met de lokale besturen? Gaat de provincie de lokale besturen als evenwaardige partner betrekken? Welke inspraak/participatie zal de provincie hierbij hanteren? Welke beleidsruimte ziet de provincie voor zichzelf?</p> <p>Welke ruimtelijke beleidsruimte blijft er voor de lokale besturen over?</p>	ALG STR VISIE	<p>De rol van en samenwerking met de lokale besturen zal telkens anders zijn, afhankelijk van de uit te werken actielijn of project. Hierbij dient het PBRA niet gezien te worden als een eindpunt, maar eerder als een startpunt of tussenstop voor verdere samenwerking, inspraak en participatie rond het ruimtelijk beleid.</p> <p>Zie ALG 4.</p>	/
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>- Eigenheid van elke gemeente</p> <p>De 'lokale' eigenheid moet gegarandeerd worden en dit moet zeker terugkomen binnen de beleidskaders. Wordt dit nog verder uitgewerkt? Of is dit de opdracht voor de lokale besturen?</p> <p>De effectieve betrokkenheid van het lokale bestuur en effectieve inbreng ontbreekt.</p>	STR VISIE	<p>Zie ALG 4.</p>	/
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>- De 4 ruimtelijke principes</p> <p>De gemeente citeert een aantal principes waar ze achter staat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het versterken van de groene infrastructuur in de open en bebouwde ruimte; - Binnen de toeristisch-recreatieve zone moet de bestaande jachthaven van Willebroek, het recreatiegebied van Sport Vlaanderen mee opgenomen worden en moet de aanduiding van de recreatieve cluster op het plan uitgebreid worden naar de Kanaalzone te Klein-Willebroek 	STR VISIE	<p>We nemen hier akte van.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>(jachthaven) en het natuurgebied Broek de Naeyer te Heidonk.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het inschakelen van het landschap als productiefactor is een positieve doelstelling die het best kan voorzien worden in het oostelijk deel van de gemeente en aansluitend met het landbouwgebied van Mechelen. - Het huidig beleid zet zich reeds in op het verweven van groen en open ruimtes binnen de gemeente. - Op het grondgebied van Willebroek zijn meerdere bedrijven gevestigd die (rest)warmte produceren. Deze sites worden best meegenomen als een onderzoeksproject voor de implementatie van bv. een warmtenet. Momenteel is een onderzoek lopende om een warmtenet te implementeren binnen Willebroek. 			
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<ul style="list-style-type: none"> - Beleidskader 'Levendige kernen': De gemeente is vragende partij dat er extra (financiële) middelen en instrumenten worden ingezet om de acties/doelstellingen uit dit beleidskader te realiseren. De gemeente wenst zelf haar eigen doelstelling te realiseren i.k.v. de ontwikkeling van haar levendige/leefbare kern, daarom geeft de gemeente enkele verfijningen, aanvullingen, aanpassingen en opmerkingen mee om minimaal mee te nemen in de verwerking en de latere concrete invulling van deze doelstelling: - De ontwikkeling van Willebroek moet zeker worden afgestemd op het multimodale knooppunt zoals op het plan wordt aangeduid (Hoogwaardig openbaar vervoer en tevens ook een hoogdynamische locatie) met de toevoeging van de eindhalte (transferium) van de toekomstige tramlijn Brussel-Willebroek aan het station van Willebroek. - Het aanduiden van Willebroek als een "stedelijke kern met een regionale rol" is een positieve zaak. - Rondom het hoogwaardig openbaar regionaal vervoersknooppunt binnen de hoofdkern van Willebroek is er reeds een verweving van verschillende functies aanwezig die zeker nog versterkt kunnen worden. - Het winkel-kerngebied in het stedelijk centrum van Willebroek moet gestimuleerd worden en 	KERN WON	<p>Wat betreft de mogelijkheden om als gemeente te verfijnen: zie ALG 21 en ALG 27.</p> <p>Bij de kerntypering werd rekening gehouden met de ruimtelijk multimodale knopen. Dit is opgenomen als één van de criteria om een 'strategische dorpskern' te zijn.</p> <p>Wat de methodiek voor de kerntypering betreft, waarbij terug uitgegaan wordt van de indeling in stedelijke en niet-stedelijke kernen: zie 58BB. Om deze reden is de opname van Willebroek als stedelijk kern binnen de kerntypering niet voorzien. Willebroek wordt naar voor geschoven als strategische dorpskern, wat inspeelt op de bezorgdheden van de gemeente.</p> <p>Het is een bewuste keuze om de kerntypes niet verder uit te werken zodat door gemeenten kan verfijnd worden en/of hier gedetailleerder voor specifieke uitdagingen kan ingegaan worden bij de uitvoering. Zie ook ALG 1.</p> <p>Meer informatie over de opmaak van de regionale woonmarkten: zie 58BB.</p>	ALG 1 , ALG 21 , ALG 22 , ALG 27 17BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>voorzieningen op maat van het centrum moet hier een plek kunnen vinden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De 3 categorieën van ontwikkelingsmogelijkheden voor woonkernen zijn niet concreet en veel te algemeen en onduidelijk. - De uitwerking van een masterplan voor de kern van Willebroek is momenteel lopende. Hiermee moet het PBRA rekening houden. - De woonmarkt wordt binnen het PBRA louter benaderd vanuit de woonmarkt binnen de provinciegrens van Antwerpen. Willebroek ondervindt echter ook invloed van buiten de provinciegrens. De woningmarkten buiten de provinciegrenzen moeten mee in kaart gebracht worden om een correct beeld te krijgen. De invloeden vanuit Brussel, Vlaams-Brabant en de toestroom vanuit de stad Mechelen naar Willebroek zijn significant merkbaar en voelbaar. De aantallen huishoudens voor de kern Willebroek moeten in dat kader herbekeken worden. De toename van huishoudens in de kern wordt te laag ingeschat. - De categorisering van de kern van Willebroek komt niet overeen met de aanduidingen en selecties binnen andere ruimtelijke en goedgekeurde rapporten. - De categorisering van de kern van Willebroek wordt in het PBRA louter en alleen gemaakt op basis van een keuzediagram opgemaakt door de provincie. Willebroek moet aangeduid worden als een stedelijke kern met regionale rol. - De aantallen huishoudens en de woningmarkt moet ruimer genomen worden dan enkel en alleen binnen de grenzen van de provincie. Willebroek ligt op de rand van de provincie. 		<p>Voor de uitwerking van het woonprogramma kan de provincie enkel uitspraken doen voor haar eigen grondgebied en daarom werden de regionale woonmarkten verder verfijnd en beperkt tot de provincie. In een update van het woonprogramma kan de bemerking rond grenseffecten opnieuw bekeken worden.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21, ALG 22 en 17BB.</p>	
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<ul style="list-style-type: none"> - De doelstelling: 'ruimtelijke ontwikkelingen koppelen aan multimodale knooppunten en hoogdynamische locaties <p>Voor Willebroek betekent dit dat de omgeving (kern Willebroek) van het trein-, tram- en busstation (transferium) binnen het PBRA moet aangeduid worden als een hoogwaardig regionaal multimodaal knooppunt, deze locatie vormt een hoogdynamische locatie.</p>	RMK	<p>Het PBRA spreekt niet over 'hoogwaardig regionaal multimodaal knooppunt' maar 'ruimtelijke multimodale knopen'. De kaart toont de potenties waarbinnen een sluitend locatiebeleid kan gevoerd worden. Bij de bepaling van toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden zal uiteraard rekening gehouden worden met het bestel beleid. Doorheen de jaren kunnen aanpassingen aan het vervoersnet ertoe</p>	14BB

Nr.	PBRA indieners	Hoedanigh . (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Willebroek verwijst verder naar beslist beleid en vraagt dit op te nemen in het PBRA :</p> <ul style="list-style-type: none"> o De aanwezigheid van het trein- en busstation waar 2 fiets-o-strades elkaar kruisen, waarbij de 'stedelijke' woonkern met regionale rol (ten zuiden) en het lokale en regionale industrieterrein (ten noorden) direct op aansluiten te versterken en dit knooppunt uit te bouwen als een Hoppin-punt of Mobi-punt; o De tramlijn Brussel-Willebroek, waarvan Willebroek de eindhalte en het transferium kent, aan het fort van Breendonk, zal op termijn worden verbonden (doorgetrokken worden) tot aan het station van Willebroek en in tussentijd een busverbinding krijgt tussen beide; De locatie van het transferium en het treinstation tegen de kern van Willebroek zorgt dat er een rechtstreekste internationale verbinding is met Brussel en dat er vanuit het hinterland (buurgemeenten) ook hun weg zullen vinden naar het transferium (auto / trein / fiets / bus); o Het inrichten van de volledige stationsomgeving tot transferium met een Mobi-punt (Hoppin-punt); o Een transferium aan het station te bouwen waar 'De Lijn Antwerpen' een busverbinding gaat maken met het station van Willebroek en Antwerpen. Deze plannen zijn concreet en in opmaak om kortelings ingediend te worden. Aan het station worden alle OV haltes gebundeld, zodanig dat er een hoogwaardig multimodaal knooppunt ontstaat (Mobi-punt). o het verknopen aan het station van de bestaande bovenlokale Fiets-o-strades (richting Antwerpen, Mechelen, Kapelle-op-den-Bos), project in uitvoering; o de ligging naast de A12 (autostrade) met verschillende op en afritten naar Willebroek en het transferium van de tram; 		<p>leiden dat de toegevoegde kaarten moeten bijgestuurd worden. Dit zijn geen statische kaarten, en tonen de eventuele potenties ten tijde van het ontwerp PBRA.</p> <p>Het beslist beleid waar de gemeente naar verwijst, zijn hoofdzakelijk verkeerskundige ingrepen. Deze worden niet opgenomen in het PBRA, aangezien dit de bevoegdheid zijn van de vervoerregio's en bij uitbreiding Departement MOW.</p> <p>Zie ook 14BB en ALG 18.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<ul style="list-style-type: none"> o de transversale verbinding van de N16; o het aanwezige kanaal met een internationale containerterminal en een toekomstige aanmeerplaats voor bv. watertaxi's, waterbus,... o de spoorlijn 54 terug te activeren zodanig dat de spoorverbinding tussen Willebroek – Boom en Antwerpen terug een feit is; <p>Willebroek bevindt zich in het centrum van de Vlaamse Ruit en is effectief een regionale knoop en heeft een regionaal karakter. Dit komt niet tot uiting in het PBRA.</p>			
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>De ruimtelijke ontwikkelingen koppelen aan multimodale knooppunten en hoogdynamische locaties is een doelstelling die zeker kan bijgetreden worden en van toepassing is op de (toekomstige) stationsomgeving met busstation, tramstation met transferium en internationale containerterminal van Willeroek, dit moet ook zo opgenomen worden in het PBRA en in de bijhorende kaarten.</p> <p>Bovenstaande opgesomde projecten zijn de onderbouwing en criteria om de stationsomgeving (+ transferium tram + busstation + fiets-o-strades + kanaal) aan te duiden als hoogwaardig multimodaal knooppunt van regionaal belang. Ze geven directe toegang tot woonkernen en industriezone die een hoogdynamische locatie zijn.</p> <p>Willebroek meent dat er meerdere zones moeten worden aangeduid in het kader van multimodale knooppunten of waar zeker het watergebonden verhaal, als vervoersmiddel (personen en goederen) moet meegenomen worden. Het kanaal en de watergebonden activiteiten zijn een belangrijke speler in (toekomstige) bereikbaarheid, zowel op lokaal vlak als op internationaal vlak. Het ontbreken van watergebonden transport (goederen / personen) en overslagzones (zowel personen als logistiek transport over</p>	RMK	<p>Zie vorige opmerking en 14BB.</p> <p>Bij de opmaak van de potentiekaart voor goederenvervoer werd wel degelijk rekening gehouden met vervoer over water. In het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' wordt dit op p. 38-42 toegelicht.</p> <p>Beslist beleid maar nog niet uitgevoerd beleid is niet verwerkt op de kaarten in bijlage. Zie ALG 10.</p> <p>Wat betreft de vraag rond opname van specifiek netwerken en locaties: het station van Willebroek is wel degelijk aangeduid op de kaart. Op basis van huidige netplannen en verbindingen, is dit gecategoriseerd als een lokale knoop. Indien het beslist beleid is uitgevoerd, kan het zijn dat deze knoop van categorie verandert. Ook het kanaal en de snelweg is aangeduid. De fietsstrade zal naar aanleiding van verscheidene reacties nog worden toegevoegd. Het kanaal Brussel-Rupel en de containerterminal zijn effectief meegenomen in de berekening van goederenvervoerknoepen. De terminal functioneert al als ruimtelijke multimodale knoop. Deze zal dan ook mee aangeduid worden op de kaart uit bijlage 2.</p>	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>water) wordt niet meegenomen in de visie, terwijl dit voor Willebroek e.a. minstens even belangrijk is dan transport over de weg. De aanwezigheid van een internationale containerterminal is een potentie die moet meegenomen in het PBRA. Ook de zone van de Brabantse Poort moet meegenomen worden als belangrijke logistieke HUB die het bovenlokale overstijgt.</p> <p>Wat de radiale verbindingen betreft, ontbreekt volgens Willebroek het kanaal Brussel-Rupel als transportmiddel en de missing links tussen de bovenlokale fietsroutes. Willebroek is vragende partij om zeker werk te maken van een sterke transversale verbinding (west – oost) richting Mechelen en Puurs/Bornem en vica versa, d.m.v. bv. de verlenging van de N16 (ringweg) of trage verbindingen (fietsers) richting Mechelen om het doorgaand autoverkeer te weren uit de dorpskern van Willebroek en Tisselt. De transversale verbindingen zijn minstens even belangrijk dan de radiale verbindingen. Er wordt gevraagd de transversale vervoerscorridor te versterken cfr.de vervoersregio Mechelen.</p> <p>Beslist beleid in uitvoering: Brabantnet – gewestelijk RUP tramlijn Brussel-Willebroek is van kracht. Willebroek wenst dat de correcte ligging wordt weergegeven op het plan van het PBRA.</p> <p>Beslist beleid in uitvoering: site Kersdonk – De Meeuwen. Startnota is opgemaakt en goedgekeurd door de gemeenteraad.</p> <p>Volgende zaken moeten zeker nog opgenomen worden als hoogdynamische locaties binnen onderdeel 'strategische visie': het kanaal, de tramlijn met transferium, de fiets-o-strades, het trein- en busstation van Willebroek, het kanaal en de autostrade. Het station moet worden aangeduid als een</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				hoogwaardig multimodaal knooppunt van openbaar vervoer.			
12AB	Gemeenteraad Willebroek			Gekoppeld aan de bestaande en toekomstige hoogdynamische locaties, waarbij de kern van Willebroek zeer goed bereikbaar is, moet de aanduiding van Willebroek als kleinstedelijk gebied (RSV 2007) of als een 'stedelijke kern met regionale rol' bestendig worden. Men kan vandaag de dag niet spreken van een gemeente of kern in het buitengebied.	RMK KERN	<p>Wat de methodiek voor de kerntypering betreft, waarbij terug uitgegaan wordt van de indeling in stedelijke en niet-stedelijke kernen:</p> <p>het is een bewuste keuze om de stedelijke gebieden zoals vastgelegd in de ruimtelijke planning verder mee te nemen. Hiermee bevestigen we dat de provincie Antwerpen nog steeds achter het gevoerd beleid staat om de stedelijke kernen te versterken.</p> <p>Ook uit de data, die als basis zijn gebruikt voor de uitwerking in bijlage 1, komen deze kernen er bijna allemaal uit omwille van hun voorzieningenniveau, bereikbaarheid, gebruikersintensiteit en belang ten opzichte van zijn omgeving.</p> <p>De keuze van de stedelijke gebieden is destijds door Vlaanderen bepaald. Het is dus niet aan de provincie om dit te wijzigen. Onder meer om deze redenen stellen we in het PBRA het kerntype 'strategische dorpskern' voor. Dit type geeft de mogelijkheid om kernen die in de ruimtelijke planning niet zijn aangeduid als 'stad', maar wel eruit springen omwille van hun voorzieningenniveau, bereikbaarheid, gebruikersintensiteit, ... een aangepaste positie toe te bedelen met een gedifferentieerde ontwikkelingsvisie ten opzichte van de overige dorpskernen. Willebroek is zo'n strategische dorpskern.</p> <p>In het PBRA wordt niet meer gesproken over buitengebied, maar wel over stedelijke kernen en dorpskernen. Willebroek wordt naar voor geschoven als strategische dorpskern, wat inspeelt op de bezorgdheden van de gemeente.</p>	/
12AB	Gemeenteraad Willebroek			Vervolgens worden er bedenkingen gesteld bij de indicatieve weergave van de ruimtelijke multimodale knopen voor goederenvervoer.	RMK	Zie 14BB en 58BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Het is niet duidelijk welke criteria werden gehanteerd voor het aanduiden van de blauwe zones. Daarnaast is het ook niet duidelijk welk gewicht elke criteria heeft. Verder werd er opgemerkt dat de blauwe zones geen rekening houden met de lokale bestaande situatie of planologische onderlegger. Dit zorgt voor een vertekend beeld.</p> <p>Willebroek merkt op dat in de tabel met voorbeelden van multimodale knopen voor goederenvervoer Muizen als ruimtelijke multimodale knoop van tweede orde type B wordt aangeduid. Als we naar de legende kijken staat Muizen aangeduid als een multimodale knoop van derde orde type B. Gaat het hier over een enkele vergissing? Daarnaast is het niet duidelijk welke impact dit heeft op bestaande initiatieven.</p> <p>Net zoals bij het personenvervoer dient het PBRA omtrent multimodale knooppunten goederenvervoer gespiegeld te worden aan het regionaal mobiliteitsplan van de Vervoerregio Mechelen. Ook hier is het regionaal vervoersplan de maatstaf.</p> <p>Er dient duidelijk gemaakt te worden welke impact dit zal hebben op het beleid van Willebroek. Er dient in overleg met het lokale bestuur nagegaan te worden welke zones in aanmerkingen komen voor het ontwikkelen van bedrijvigheid.</p>			
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>- De doelstelling: 'gedifferentieerd beleid voor bedrijvigheid'</p> <p>Deze doelstelling is zeer vaag en onduidelijk. Willebroek geeft volgende verfijningen en aanvullingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Op het plan 'ruimtelijke vertaling van de zeven strategieën' ontbreken een aantal cruciale gegeven i.k.v. bestaande bedrijvensites m.n. Willebroek Noord. Deze zone maakt deel uit van 'te versterken levendige kern' en 'te versterken dynamische cluster' en 'het multimodaal knooppunt' en 'verweving van verschillende functies'. Deze zone 	BEDR	<p>Zie ALG 1.</p> <p>We spreken niet langer over te versterken kernen of clusters. Die is naar aanleiding van opmerkingen uit vorige adviesrondes aangepast.</p> <p>Wat betreft watergebonden transport: Wat betreft het watergebonden transport: zie het antwoord hierboven dat hier wel degelijk rekening mee gehouden werd.</p> <p>Het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' stelt op p.46 dat we voldoende</p>	ALG 1 , ALG 21 , ALG 22

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>moet ook grafisch vertaald worden op het plan.</p> <ul style="list-style-type: none"> o Het ontbreken van watergebonden transport en overslagzones wordt niet meegenomen in de visie. Dit is voor Willebroek even belangrijk als logistiek over de weg. Dit moet meegenomen worden voor de zones aangeduid als 'te onderzoeken dynamische clusters'. o Beslist beleid in uitvoering: ontwikkeling nieuw bedrijventerrein 'Brabantse Poort' o Beslist beleid in uitvoering: bestaande bedrijventerreinen die aangeduid zijn als: 'te onderzoeken dynamische cluster': De Hulst en Kersdonk-De Meeuw. Een onderdeel van de realisatie van de 'Brabantse poort' is een nieuwe multimodale ontsluiting voor deze bedrijvenszones (A12 – watergebonden transport) en lost dit knelpunt meteen op. Deze multimodale ontsluiting moet mee opgenomen worden binnen het PBRA. Met name de ontsluiting via dorpskernen van slecht gelegen regionale bedrijventerreinen moeten opgelost worden. o De term bedrijvigheid is niet duidelijk wat hiermee bedoeld wordt, het PBRA gaat hier niet dieper op in. Worden hier kantoren ook onder verstaan? Gaat dit over producerende bedrijven? Logistieke bedrijven? KMO's? o Willebroek wil verder kunnen ontwikkelen in lopende en nieuw op te zetten planprocessen. De categorisering van de kern moet zich kunnen aanpassen in het kader van die ontwikkelingen en de doelstelling om in te zetten op bedrijvigheid en mobiliteit. Van belang is dat Willebroek wil inzetten op haar eigenschappen van de multimodale mobiliteit en ontsluitingen. Een uitzonderlijk 360° multimodaal knooppunt vlak naast de autostrade A12 op de kruising met de N16, openbaar vervoer met trein en bus evenals later de voorziene tramverbinding, de 		<p>waakzaam moeten blijven voor de noden van specifieke ruimtevragers zoals het vrijwaren van grote kavels voor grootschalige ruimtevragers, of het voorbehouden van kavels langsheen onze bevaarbare waterwegen voor watergebonden bedrijvigheid, of ruimte voor bedrijven die belang hechten aan de nabijheid van specifieke vestigingsmilieus zoals de haven, het spoor, ...</p> <p>Wat betreft de in uitvoering zijnde processen waarnaar verwezen wordt, zie ALG 7.</p> <p>Wat betreft de term bedrijvigheid. De term bedrijvigheid kan meerdere invullingen / types kennen. Het PBRA spreekt zich hoofdzakelijk uit over de opdeling tussen verweefbare bedrijvigheid en niet-verweefbare bedrijvigheid. Wanneer de term bedrijvigheid beperkend gïnterpreteerd moet worden (zoals bvb. detailhandel, landbouw) dan wordt dit ook op deze manier weergegeven.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>Wat betreft de multimodale knoop. Netwerken zijn inderdaad niet statisch. Het PBRA gaat niet in op specifieke projecten omdat zoals hier aangegeven de parameters kunnen wijzigen die de ontwikkelingsperspectieven van een bedrijvencuster kunnen wijzigen.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>aanwezigheid van de fiets-o-strade en de plannen voor uitbreiding, het kanaal functioneert als logistieke ader door de gemeente met (regionale) logistieke aanvoer via de containerterminal, ...</p> <p>De consistentie van het beleid doorheen de jaren mag niet ontbreken en er wordt een zin voor realisme gemist om dit te kunnen uitrollen. Eveneens is een gebrek van welke instrumenten men wil toepassen en het ontbreekt aan inzichten rond de financiële realiteit om een dergelijk beleid te kunnen ondersteunen.</p>			
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>- <u>De beleidskaders zijn nog onvoldoende concreet</u></p> <p>De beleidskaders zijn geen concrete actieprogramma's die operationele beleidskeuzes weergeven en aangeven hoe en met wie deze acties worden uitgevoerd. Ze zijn te vaag en onvoldoende concreet. Welke consequenties zullen ze hebben voor de lokale besturen? Wat zal de impact zijn op het ruimtelijk beleid en het vergunningenbeleid van de lokale besturen? Wat is de impact op de reeds lopende projecten ter uitvoering van eerder beslist beleid (op alle niveaus)? en recent opgestarte acties ter uitvoering van het beslist beleid? Het is niet duidelijk welke instrumenten er worden ingezet om de resultaten die voortvloeien uit de verschillende beleidskaders uit te voeren. Wat is de motivatie om uiteindelijk met de 3 gekozen beleidskaders verder te gaan?</p> <p>In algemene termen kan men stellen dat de aangehaalde strategieën logisch zijn vanuit het beleidsdomein ruimte. Ze zijn tegelijk echter weinig concreet, zo ook de rollen voor de steden en gemeenten in relatie met de provincie en de hogere overheden.</p>	ALG	<p>Zie ALG 1, ALG 2 en ALG 4.</p> <p>Het is onmogelijk om binnen een redelijke termijn een inventarisatie te maken van alle zaken die beslist zijn maar nog niet uitgevoerd zijn. Daarnaast is beleid onderhevig aan wijzigingen en kan het dus zijn dat dit niet meer in overeenstemming is met reeds besliste maar nog niet uitgevoerde plannen. Het is niet wenselijk om op provinciaal schaalniveau in het PRBA heel lokaal te differentiëren en ook niet onze bevoegdheid. Zie ook ALG 10.</p>	ALG 1
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>- <u>Beleidskader 'Sterke netwerken':</u></p> <p>Er wordt nergens verwezen naar de beleidsvisie Mobipunten van de Vlaamse Regering.</p>	ALG RMK	<p>Wat betreft de relatie met de beleidskaders rond mobiliteit en de plannen van de vervoerregio's: zie ALG 18.</p> <p>Op basis van de reacties tijdens de vorige adviesrondes zijn de frequenties waar in de</p>	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Het ontbreekt aan een inpassing van het PBRA in andere relevante, reeds verder ontwikkelde, Vlaamse beleidskaders, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het besluit van de Vlaamse regering rond mobipunten - het decreet basisbereikbaarheid - en de nota aan de Vlaamse regering rond de regiovorming. <p>De provincie zou expliciet moeten maken hoe het PBRA zich inpast en rekening houdt met bovenvermelde beleidskaders op Vlaams niveau. Dit ontbreekt niet alleen inhoudelijk, maar ook naar taak- en rolverdeling tussen overheden, zowel in het kader van de referentieregio's, de vervoerregio's rond mobiliteit, omgeving en andere relevante beleidsdomeinen.</p> <p>Momenteel ontbreekt een taakverdeling of organisatie tussen verschillende niveaus op Vlaams niveau. Zonder dit eerst helder te hebben, loopt men het risico beleidsniveaus en verkokerde overheidsdiensten in competitie met mekaar te brengen, zo ook de vertroebeling van verantwoordelijkheden voor het lokaal bestuur, en uiteindelijk een gebrekkige slagkracht van het collectief aan overheden in Vlaanderen.</p> <p>In het PBRA ontbreekt een expliciete subsidiariteitsargumentatie om een beleidskader rond multimodale vervoersknopen uit te werken. De Vervoerregio lijkt Willebroek het regionale platform om 'multimodale vervoersknopen in een netwerk' te bepalen.</p> <p>Zonder explicitering van de inkanteling in bestaande beleidskaders zoals bv. de vervoerregio en een gedetailleerde rolverdelingen tussen partners en belanghebbenden zal het 'beleidskader sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' de verschillende overheden voor de voeten doen lopen in plaats van te streven naar samenwerking om de slaagkansen te verhogen.</p> <p>Een belangrijk criterium voor een knoop op zelfs het laagste niveau, is de aanwezigheid van een "ruim aanbod in hoogwaardige verbindingen op lokaal niveau (verplaatsingen naar aangrenzende gemeenten)". In het PBRA wordt gesteld dat alle</p>		<p>reactie sprake van is, verwijderd uit de teksten van het beleidskader.</p> <p>Wat betreft de relatie met de referentieregio's: Voor haar ruimtelijk beleid kijkt de provincie naar logisch ruimtelijke samenhangende gehelen voor de uitdaging in kwestie. Dit valt niet altijd samen met de afbakeningen van de referentieregio's. Elk proces en project vraagt ook andere partners en gaat over een ander schaalniveau. Dit is maatwerk. Dit neemt niet weg, dat als er in de toekomst een project wordt opgestart, dat dit kan samenvallen met de afbakening van een referentieregio.</p> <p>Wat betreft het begrip "hoogdynamisch". <i>Het bezwaar stelt letterlijk "onder (hoog-)dynamische zit men functies zoals wonen, voorzieningen en economische activiteiten. De term (hoog-)dynamisch bevat in die zin zowat alles en is dus heel (te) breed. We vragen meer duidelijkheid over de term (hoog-)dynamisch"</i></p> <p>Het PBRA voorziet in een aantal definities, waaronder de definitie dynamische functies : "Dynamische functies = functies (wonen, economische activiteiten, recreatie, voorzieningen) die vaak geassocieerd worden met (bijkomende) bebouwing en/of verharding en verkeersbewegingen. Deze functies worden hoogdynamisch genoemd als ze uitzonderlijk veel verkeersbewegingen (voor personen en/of goederen), ... met zich meebrengen" De definitie is voldoende duidelijk.</p> <p>Wat betreft autonomie voor het ontwikkelen van goed gelegen plekken: zie ALG 4.</p> <p>Wat betreft de kaart in bijlage 1 multimodale knopen: zie 14BB en voorgaande behandeling rond ruimtelijke multimodale knopen van de bezwaarindiener.</p> <p>Wat betreft beslist beleid: Het is onmogelijk om binnen een redelijke termijn een</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>niveaus van vervoersknopen moeten voldoen aan: <i>“Een frequentie van minstens 4/uur richting voor bus en tramvervoer; en een frequentie van 2/uur/richting voor treinvervoer”</i> . Dit heeft zeer verregaande gevolgen voor het lokale bestuur. Wat met verdichting rond de ontwikkeling van een buurtmobipunt(en) bv. Heindonk Tisselt? Hier ontbreekt een hoogwaardige verbinding met openbaar vervoer (vnl. trein), nu en in het toekomstig OV-plan. Impliceert dit beleidskader dat het in de toekomst onmogelijk wordt daar binnen de kern te verdichten en te ontwikkelen? Ondanks geen goede bereikbaarheid, zijn dit wel gebieden waar andere duurzame mobiliteitsinitiatieven zich kunnen ontwikkelen bijvoorbeeld: deelmobiliteit, flexbus, hoogwaardige fietsverbindingen, OV-Taxi... in respons op risico van vervoersarmoede. Er wordt niet beantwoord aan het vraagstuk hoe ook die kernen of een gemotiveerde selectie ervan kan verknoopt, verdicht worden en verbonden worden in het netwerk.</p> <p>Er speelt ook een verdelingsvraagstuk (onevenwicht tussen kernen aan multimodale vervoersknopen – kernen waar toekomstige ontwikkelingskansen liggen <-> kernen waar open ruimte gevrijwaard moet worden). Welke instrumenten en middelen een lokaal bestuur hiertoe heeft of verkrijgt, wordt niet expliciet gemaakt.</p> <p>De criteria rond openbaar vervoer zijn tegenstrijdig met de bestaande regionale mobiliteitsplannen en indeling in (inter) regionale mobiliteitspunten cfr. Vervoerregio Mechelen. De provincie kan zich niet via dit beleidskader de besluitvorming m.b.t. strategische multimodale vervoersknopen toe-eigenen.</p> <p>De criteria waarmee kaders en instrumenten worden ontwikkeld, zijn onduidelijk.</p> <p>Er wordt meer duidelijkheid gevraagd over het begrip “(hoog-)dynamisch”. De omgeving van het trein- en tramstation Willebroek moet als hoogdynamische locatie, de directe aanwezigheid</p>		<p>inventarisatie te maken van alle zaken die beslist zijn maar nog niet uitgevoerd zijn. Daarnaast is beleid onderhevig aan wijzigingen en kan het dus zijn dat dit niet meer in overeenstemming is met reeds besliste maar nog niet uitgevoerde plannen. Het is niet wenselijk om op provinciaal schaalniveau in het PRBA heel lokaal te differentiëren en ook niet onze bevoegdheid. Zie ook ALG 10.</p>	

Nr.	PBRA indieners	Hoedanigh . (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>van wonen, voorzieningen en ec. activiteiten zeker meegenomen worden in het PBRA.</p> <p>De doorwerking van het ruimtekompas geeft voor verschillende kernen een vertekend beeld omwille van verouderde data (2016 – 2017). Het is belangrijk om het ruimtekompas toe te passen met behulp van de meest recente data, rekening houdend met het ambitieniveau van gemeentes en het beslist beleid van de vervoerregio. Daarnaast stelt Willebroek vast dat het model niet inspeelt op de dynamische groei van kernen waardoor het niet duidelijk is wat er zal gebeuren met kernen die een lagere of gemiddelde score behalen. Het is onduidelijk welke impact het ruimtekompas zal hebben op de lokale besturen.</p> <p>De provincie wenst in te zetten op het stimuleren van de ontwikkeling van goed gelegen plekken in het netwerk. Tegelijk ziet men het netwerk als evolutief in de ruimte en de tijd. Hoe kan een lokaal bestuur haar beleid daar op afstemmen en welke vrijheden of restricties houdt dit in?</p> <p>De rol die de provincie voor zichzelf ziet weggelegd om projectafhankelijk te bepalen hoe ze wil optreden in multimodale vervoersknooppunten is verregaand. Dit item wordt het best opgenomen door lokale actoren die een goede voeling hebben met de omgeving en de lokale dynamieken die er spelen. De samenwerking en de rolverdeling vraagt om verduidelijking en de rol van het lokale bestuur is in deze cruciaal.</p> <p>Een beleidskader "Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit" zonder tabellen of kaartmateriaal is niet duidelijk te lezen. De brede begrippen en het niet afbakenen of benoemen in de ruimte zorgt voor een wel heel breed interpreteerbaar kader. Dit ontnemt de mogelijkheid voor lokale besturen om correcte feedback te geven en in te schatten wat de effecten zijn voor het eigen lokale bestuur.</p> <p>Het gemeentebestuur van Willebroek vraagt hierbij om de zones bus-, trein- en tramstation in combinatie met de 2 fiets-o-strades als een regionale multimodale vervoersknoop in het netwerk op te nemen en zo aan te duiden.</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Op de kaart in bijlage 1 multimodale knopen voor personenvervoer ontbreekt de aanduiding van de geplande tramlijn Brussel-Willebroek. De interpretatie van deze kaart kan bijgevolg niet correct gebeuren.</p> <p>Het bestaan van een vervoerregio, een vervoersplan en een regionaal mobiliteitsplan wordt in dit beleidskader genegeerd.</p> <p>Er wordt in het PBRA gesteld dat de ruimtelijke multimodale knooppunten bepaald zijn op basis van de regionale mobiliteitsplannen van de vervoerregio's (pagina 26, beleidskader Sterke Netwerken). Echter stellen we na een vergelijking met de eindnota van het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Mechelen vast dat er een discrepantie is tussen beide beleidsplannen. Er wordt gevraagd om de aanduiding en classificatie van de multimodale knooppunten omtrent personenvervoer te herzien en te spiegelen aan het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Mechelen. Het regionaal mobiliteitsplan omvat beslist beleid en houdt rekening met de ontwikkeling van de afgelopen 7 jaar. Dit laatste omvat het PBRA niet.</p>			
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>- Beleidskader 'Levendige kernen'</p> <p>De kernentypering overstijgt de bevoegdheid van de provincie. De lokale overheden hebben de autonomie om dit zelf te bepalen en in te vullen. De lokale overheden willen zelf bepalen op welke wijze de kernen worden voorzien van de nodige functies + op welke wijze de kernen de nodige levenskwaliteit moeten bezitten. Ook inzake de kwaliteitseisen voor het openbaar domein stelt Willebroek vast dat het de lokale besturen zijn die de belangrijkste realisator en beheerder zijn van het openbaar domein. De kwaliteitseisen uit het PBRA kunnen (onbedoeld) mogelijk een aanzienlijke impact hebben op de kostprijs van het onderhoud. Deze budgetten nemen reeds een flinke hap uit het beperkte gemeentelijk budget. Voorziet de provincie hier het nodige budget voor?</p>	KERN WON	<p>Wat betreft het overstijgen van de provinciale bevoegdheid (algemeen): zie ALG 3 en 40BB.</p> <p>Dat eerst de open ruimte moet bepaald worden vooraleer in kan gegaan worden op verdichting, klopt niet. Ze hebben natuurlijk een wisselwerking. Daarom dat we ook een beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' opmaken. Het ontbreken van een beleidskader 'Open ruimte' is echter geen argument om een provinciale visie met actielijnen uit te werken rond 'kernen'. Voor het kader rond open ruimte: zie ALG 5.</p> <p>Wat de methodiek voor de kernentypering betreft, waarbij terug uitgegaan wordt van de indeling in stedelijke en niet-stedelijke kernen: zie 58BB. Om deze reden is de</p>	ALG 3, ALG 21, ALG 22, ALG 23, ALG 28, 40BB, 17BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Het beleidsplan mist de instrumenten en de uitwerking om de bouwshift en het ruimtelijk rendement mogelijk te maken. Hiervoor is het volgens Willebroek eerst noodzakelijk de open ruimtes af te bakenen, om zo de gebieden over te houden die wel verdicht mogen worden. De afbakening van de open ruimtes (open ruimte kader) dient uitgewerkt te worden, dit ontbreekt in het beleidsplan. Eerst moet de open ruimte als beleidskader worden bepaald en vastgelegd worden, zodat we daar al zeker geen verdichting kunnen toe laten (ruimtebeslag stoppen). Daarna kan er bepaald worden waar er wel verdichting mag komen en in welke mate er verdicht mag worden.</p> <p>De kern van Willebroek moet onderverdeeld worden in de categorie stedelijke kern met regionale rol.</p> <p>De woonmarkt wordt niet correct benaderd (zie hoger).</p> <p>Hoe zal de doorwerking van de herverdeling van de woningmarkt zich doorzetten in de vergunningverlening. Impliceert dat op basis van deze herverdeling er geen vergunningen kunnen verleend worden voor inbreidingsprojecten in kleinere kernen? Vaak is er een zekere densiteit nodig om middelen te kunnen genereren om in te zetten op ruimtelijke kwaliteit, of om überhaupt een ruimtelijke verbetering teweeg te kunnen brengen. De filosofie van veerkrachtige dorpen komt door deze benadering in het gedrang.</p> <p>Hoe zal deze herverdeling gemonitord worden?</p> <p>Het is aangewezen afstand te nemen van de louter data doorgedreven benadering en ook (lokale) beleidsambities in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening mee te nemen.</p>		<p>opname van Willebroek als stedelijk kern binnen de kerntypering niet voorzien. Willebroek wordt naar voor geschoven als strategische dorpskern, wat inspeelt op de bezorgdheden van de gemeente.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering en de aanpassing aan de kerntypering: zie ALG 21, ALG 22 en 17BB. Meer informatie over de opmaak van de regionale woonmarkten: zie 58BB.</p> <p>Voor de uitwerking van het woonprogramma kan de provincie enkel uitspraken doen voor haar eigen grondgebied en daarom werden de regionale woonmarkten verder verfijnd en beperkt tot de provincie. In een update van het woonprogramma kan de bemerking rond grenseffecten opnieuw bekeken worden.</p> <p>Wat de doorwerking naar vergunningverlening betreft: zie ALG 2.</p> <p>Voor wat monitoring en verdere toepassing van het woonprogramma betreft: zie ALG 28.</p> <p>Wat betreft de data: zie ALG 11.</p> <p>Wat betreft de vraag rond het realiseren van de uitdaging 'huishoudenstransitie': zie 40 BB.</p> <p>Wat betreft de kernafbakening: zie ALG 23. De bijlage 1 moet aanzien worden als een waardevolle 1^e doorwerking op basis van data die voor gans de provincie op een uniforme manier beschikbaar waren. De voorbereidende onderzoeken (onder meer over de Ruimtekompassen) zijn opgenomen op de website www.provincieantwerpen.be/beleidsplanruimte</p> <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Kernentypering: de categorisering van de kern van Willebroek stemt niet overeen met de aanduidingen en selecties binnen andere ruimtelijke en goedgekeurde rapporten. Nogmaals wordt gevraagd om Willebroek te categoriseren als stedelijk kern met regionale rol.</p> <p>Het is niet duidelijk welke middelen (bv. instrumenten & monitoring) de provincie zal inzetten om de implicaties van de kerntypering en de woonprogrammatie om te zetten in de realiteit. Bijgevolg is het dan ook niet duidelijk welke slagkracht het PBRA zal hebben en hoever de impact op het huidige ontwikkelingen zal zijn.</p> <p>Er wordt gevreesd dat de discrepantie tussen de beleidsambities en het ontbreken van een doortastend instrumentarium zal zorgen voor een 'negatief bouwshift-effect', namelijk het ongewenst versneld aansnijden van ruimte door de aankondiging van de beleidsambities.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De kernafbakeningen moeten herzien worden in samenspraak met het lokale bestuur. Het is van belang dat ook de functies die toebehoren aan de kern mee worden genomen in de afbakening en vervolgens mee worden genomen in de afwegingen die daaruit volgen m.b.t. het ruimtekompas. • De kerntyperingen moeten op basis van actuele data en gekend beslist beleid in samenspraak met het lokale bestuur herzien worden. Bovenstaande aanbevolen correcties kunnen een leidraad vormen in dit gesprek. • De methodiek van kerntypering wordt in vraag gesteld. Gezien de impact van de kerntypering moet er afstand worden genomen van de 100% data gedreven benadering voor de kerntypering en moeten ook (lokale) beleidsambities in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening in overweging genomen worden. <p>De provincie voorziet in een aantal instrumenten om te bepalen wat kan in welk type kern, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het ruimtekompas - het ruimtemodel – het keuzediagram - criteria zoals multimodale ontsluiting en – voorzieningen. <p>Voor elk van die instrumenten en criteria is het van belang om te weten wat bekeken wordt, hoe het</p>		<p>worden, zonder dat deze onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p>“Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...)</p> <p>De onderzoeksrapporten geven een overzicht van het onderzoek en uitkomsten van het participatietraject die ten grondslag liggen aan de gemaakte beleidskeuzes. Het beschikbaar onderzoek vervangt als het ware het informatief gedeelte van een structuurplan maar zal omwille van hanteerbaarheid en het voortschrijdend inzicht slechts middels een beknopt overzicht of verwijzingen in het beleidsplan zelf opgenomen worden.”</p> <p>(Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9)</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing	
				geëvalueerd wordt en wat de conclusies zijn. Neem nu bijvoorbeeld het voorzieningenniveau: Wat wordt bekeken in het voorzieningenniveau? Wanneer kunnen we spreken van een voldoende voorzieningenniveau? En hoe wordt die uitkomst geëvalueerd om een beleid te bepalen?				
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>De erkenning dat de afbakening van kernwinkelgebieden best op lokaal niveau gebeurt wordt toegejuicht, maar voorts blijkt de provincie zeer normatief als het gaat over wat wel en niet kan in en buiten kernwinkelgebieden. Zeker wat betreft detailhandel buiten de kernwinkelgebieden wordt in het beleidskader als het ware provinciale regelgeving geponeerd. Ook hier rijst de vraag wat de reikwijdte is van het beleidskader?</p> <p>Blijft dit effectief beperkt tot "een leidend principe bij het adviseren van planningsprocessen"? of wordt dit toch eerder een heersend standpunt bij het adviseren van vergunningsaanvragen, het afleveren van vergunningen, het al dan niet voeren van beroepsprocedures tegen ruimtelijke uitvoeringsplannen, omgevingsvergunningen, e.d.?</p> <p>De herlokalisatie van detailhandel naar de kern (of naar clusters, zie beleidskader verdichten en ontlichten van de ruimte) van vaak voor de ondernemer goed gelegen locaties vraagt om een activerend beleid om die doelstelling te implementeren in de realiteit. Welke instrumenten voorziet de provincie hiervoor? Zal een uitdovend beleid voorzien worden? En wat met compensatie of vergoedingen voor de ondernemers die buiten dit kader gehuisvest zijn?</p> <p>Er is meer dan alleen 'klassieke' detailhandel, detailhandel heeft vele vormen. Er ontbreekt in die zin een meer geïntegreerde benadering samen met andere vormen van detailhandel die niet per se allemaal tot de bevoegdheid van de provincie behoren, bv. residentiële economie (kinderopvang,...), bedrijfseconomie (kantoren, productie), sociale en solidaire economie (wijkwerken, coöperatieven, delen van materiaal en ruimte, lokale diensteneconomie), ervaringseconomie (toerisme, cultuur,...).</p>	DH	<p>Zie ALG 3.</p> <p>De beleidskaders geven uiting aan wat de provincie als beleid wil voeren, met handreikingen naar andere partners om de uitdagingen samen aan te pakken. Het Beleidsplan Ruimte van de provincie kan een kapstok zijn om eigen lokaal beleid in het gemeentelijk beleidsplan uit te schrijven. Zie ook ALG 4. Het beleidsplan zal doorwerken waar decretaal bepaald is, zoals bij RUPs. De VCRO sluit in principe uit dat de bepalingen uit het PBRA rechtstreeks zouden kunnen doorwerken in het vergunningenbeleid via artikel 2.1.2: §1 Geen van de onderdelen van een beleidsplan heeft een verordenende kracht. Zie ook ALG 2.</p> <p>Het beoordelingskader voor vergunningen is vastgelegd in de VCRO onder artikels 4.3.1. – 4.3.4.</p> <p>De provincie voorziet geen uitdoofbeleid, maar zet in op de juiste functie op de juiste plek.</p> <p>Het PBRA voorziet een herlocalisatie op vrijwillige basis.</p> <p>De voorbeelden die de gemeente geeft als 'andere vormen van detailhandel' zijn diensten en bedrijvigheid en vallen niet onder detailhandel. Detailhandel is de activiteit die bestaat uit het te koop aanbieden of wederverkopen van goederen aan consumenten, zonder die goederen andere behandelingen te laten ondergaan dan de behandelingen die in de handel gebruikelijk zijn. De definitie van detailhandel wordt toegevoegd.</p>	ALG 3	<p>p. 66: toevoegen definitie detailhandel: <i>Detailhandel is de activiteit die bestaat uit het te koop aanbieden of wederverkopen van goederen aan consumenten, zonder die goederen andere behandelingen te laten ondergaan dan de behandelingen die in de handel gebruikelijk zijn.</i></p>
12AB	Gemeenteraad Willebroek			Er zijn ook vormen van bedrijvigheid die mogelijks verweefbaar zijn in de kern maar die net door een	BEDR	Zie 58BB .	/	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>clustering met andere bedrijven op een bedrijventerrein synergiën ontwikkelen. Denk aan: reststromen, energie delen, samen aankopen, complementariteit, het combineren van bedrijfsprocessen Het bedrijventerrein als een bedrijf vormt een belangrijke vorm van bedrijvigheid waarbij verweving met andere functies zoals wonen mogelijke synergiën in de weg staat. Er moet echter ruimte zijn om dit soort van clustering in de toekomst mogelijk te houden.</p> <p>Ook de uitbreidbaarheid van bedrijvigheid, eenmaal verweven met andere functies in de kern, vormt een vraagstuk dat niet behandeld wordt, maar vormt een dagdagelijkse realiteit voor bedrijven. Enerzijds aanhalen dat bedrijven zich vestigen op bedrijventerreinen omwille van uitbreidingsmogelijkheden maar anderzijds voorbijgaan aan deze problematiek wanneer de kaart van 'de verweefbare bedrijven in de kern' wordt getrokken. Een bestaand bedrijf dat vandaag in de woonkern is gevestigd en bij uitbreiding of nieuwe exploitant wel hinderlijk wordt is zeker niet wenselijk en moet vermeden worden.</p>		<p>Zie antwoord bij 12AB: het PBRA vormt geen belemmering voor de herlocalisaties van bedrijven die de kern ontgroeien en niet langer verweefbaar zijn. Zie ook 14BB.</p>	
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>De provincie stelt dat verouderde woningen op slecht gelegen locaties buiten de kernen beter niet meer verbouwd kunnen worden, maar worden afgebroken. Op welke juridische grond wil de provincie dit doorvoeren en wat met de financiële consequenties (bijvoorbeeld: compensaties voor de eigenaars van de woningen buiten de kernen)? Dit lijkt een basis voor heel wat discussie op lokaal niveau en moeilijk te hanteren in de praktijk. De provincie laat na te verduidelijken op welke wijze en met welke middelen en instrumenten deze policy zullen bewerkstelligd worden. Daarnaast ontbreekt een analyse van de juridische (o.a. eigendomsrecht) en financiële consequenties van een dergelijk beleid.</p> <p>De kleinere kernen en gehuchten hebben geen perspectief op het vlak van bijkomende woningen. Ze kunnen werken rond andere uitdagingen van de huishoudenstransitie. Tegelijk valt in andere beleidskaders te lezen dat er werk zal worden gemaakt van het ontlichten in open ruimte. Vanuit de veronderstelling dat de kleinere kernen en gehuchten ook de opgaven m.b.t. open ruimte voorgeschoteld krijgen, zijn er heel wat financiële middelen nodig om dit te kunnen uitrollen, evenwel zonder bijkomende</p>	WON BOUW SH	<p>Over het wonen buiten de kernen: zie 17BB.</p> <p>Wat betreft de herverdeling voor kleine dorpskernen niet aansluit bij de realiteit: zie ALG 29.</p> <p>Wat betreft de vraag naar instrumenten bij het ontlichten: zie ALG 15.</p>	ALG 15 , ALG 29

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				inkomsten. De onevenwichtige ambities in hoofde van de kleinere kernen, dreigen tot een verarming van de andere dan categorie A-gemeenten te leiden. Deze realiteit ontbreekt in de beleidskaders.			
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>- Beleidskader 'verdichten en ontlichten'</p> <p>De drie beleidskaders lijken eerder een to-do list te zijn van nog uit te voeren onderzoeken dan een actieprogramma dat uitvoering geeft aan een strategische visie. Hierdoor kan de impact van bepaalde aspecten totaal niet worden ingeschat. Ook de rol van de provincie én de lokale besturen is daarbij zeer onduidelijk. Als de provincie het voeren van het onderzoek alsook het uitvoeren van de resultaten van de onderzoeken als zijn taakstelling beschouwt, worden de lokale besturen quasi gedecimeerd tot uitvoerder van het provinciaal ruimtelijk beleid ipv een zelfstandig en volwaardig beleidsniveau dat een eigen ruimtelijke visie mag ontwikkelen.</p> <p>Als alle ruimteclaims die gemaakt worden samengebracht rest de vraag: Waarover zal in de toekomst een lokaal bestuur nog een eigen en zelfstandig ruimtelijk beleid voeren?</p> <p>Naast uitspraken over ontwikkelen en verdichten wordt in dit beleidskader ook de kaart getrokken om te ontlichten en in te zetten op open ruimte. Dit is een goed principe, maar hoe en met welke instrumenten het lokaal beleid ondersteund kan worden, wordt niet duidelijk of concreet.</p>	ALG OR	<p>Zie ALG 4.</p> <p>Wat betreft de vraag rond instrumenten: zie ALG 1.</p>	ALG 1
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>Het ondersteunen van de gemeenten door kennis te delen rond de thema's aangehaald binnen 'verdichten en ontlichten van de ruimte', is positief, zeker in het licht van de bovenlokale uitdagingen. Echter het beleidskader is te weinig concreet waardoor het onduidelijk is hoe dit beleidskader gebruikt wordt bij het adviseren van gemeentelijke planningsprocessen.</p> <p>Algemeen zien we heel waardevolle intenties die heel positief kunnen zijn in het nadenken over de open ruimte, maar het ontbreekt aan criteria om er het voorgestelde beleid aan te kunnen aftoetsen.</p> <p>Naast een projectmatige aanpak om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen, ligt een aanpak case per case. Als lokaal bestuur zijn we vragende partij om</p>	BOUW SH	<p>Het is fijn om te lezen dat de gemeente hier ook achter staat.</p> <p>We zijn ons er van bewust dat dit geen evidente opgave is. Het is zeker niet de bedoeling om de financiële lasten naar de gemeenten door te schuiven. De bouwshift vraagt echter een gedeelde verantwoordelijkheid. Gemeentebesturen spelen daar een belangrijke rol in. De provincie zal haar verantwoordelijkheden nemen wat betreft bovenlokale taken.</p> <p>Zie ook ALG 15.</p>	ALG 15

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				nieuwe instrumenten te ontwikkelen die dit beleid kunnen ondersteunen. Naast de planningsinstrumenten moet ook de financiële realiteit worden meegenomen en een duidelijke afwegingen rond bv. planschade. Het kan geenszins de bedoeling zijn de factuur door te schuiven naar de lokale besturen en deze torenhoge prijzen te doen betalen voor het verplaatsen van slecht gelegen activiteiten.			
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>Wat in de kern kan moet dus ook in de kern als het enigszins combineerbaar is met wonen. Herlocaliseren van bedrijven uit de kern om bijvoorbeeld andere ontwikkelingen mogelijk te maken zal niet meer mogelijk zijn. Dit druist in op een aantal lange termijnvisies van lokale besturen.</p> <p>Het begeleiden van bedrijven volgens de principes opgenomen in het beleidskader is een vraagstuk op zich. Welke rol neemt de provincie hierin op? En wat is de rol van het lokale bestuur?</p> <p>De vestigingslocatie van bedrijven is heel hard bepaald vanuit ruimte en mobiliteit, maar er zijn ook andere factoren die bedrijven naar de één of andere plekken sturen. We denken o.a. aan afzetmarkt, lokale verankering, netwerken tussen bedrijven, imago van een omgeving, een meer. Ook deze, meer tactiele elementen moeten mee worden opgenomen in het begeleiden van bedrijven naar de juiste locatie om ondernemerschap te ondersteunen binnen een beleid dat de lat hoog wil leggen. Een aanpak waarbij de locatie van bedrijvigheid in de kernen gestuurd wordt door het voorzieningenaanbod en de multimodale bereikbaarheid is te éénzijdig.</p>	BEDR	<p>Het beleidskader 'Levendige kernen' voorziet in de kadering van de uitdaging 'Bedrijvigheid in kernen' (p.42) : "Verweefbare bedrijvigheid hoort prioritair thuis in de kern.</p> <p>In principe is alle bedrijvigheid verweefbaar, zolang ze de draagkracht van de omgeving niet overschrijdt (op vlak van milieu, mobiliteit, gezondheid, ...). Dat zal voor de ene omgeving anders zijn dan de andere. Ook valt er moeilijk een schaal of type bedrijvigheid op te plakken, aangezien de impact steeds anders is. Herlocalisatie van bedrijven die de kern ontgroeien (niet-verweefbaar) wordt door het PBRA niet uitgesloten, en het PBRA wijzigt niets aan de begeleiding inzake locatie-advies welke nu door zowel lokale overheden als publieke en private instanties wordt opgenomen.</p>	/
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>Het clusteren van detailhandel langs steenwegen kan enkel op locaties die multimodaal ontsloten zijn. Is multimodaal vanaf twee modi, bv de fiets en de wagen of is dat meer? In deze omschrijving lezen we dat een cluster van detailhandel langs steenwegen zou kunnen zolang er bv. ook een fietspad is.</p> <p>Het bepalen van grenswaarden en verbodsbepalingen inzake detailhandel buiten de centra is niet onderbouwd en is daarom ook niet wenselijk om mee op te nemen in een beleidskader 'verdichten en ontlichten van de ruimte'. Deze maatregelen kunnen verregaande financiële gevolgen hebben voor heel wat panden langs</p>	DH	<p>In het verleden zijn binnen de provincie vergunningen afgeleverd aan detailhandelzaken die niet vergund hadden mogen worden, zoals op bedrijventerreinen en verspreid langs steenwegen. De provincie wil de trend van verschuiving van detailhandel uit de kern en verspreiding langs steenwegen tegengaan, omdat dit doorgaans auto-gerichte locaties zijn, de ruimte en energie inefficiënt wordt gebruikt en het een negatieve invloed heeft op de (economische) leefbaarheid van de detailhandel in de kern.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>bijvoorbeeld verkeersaders buiten de kernen. Hoe kan dit beleid worden afgedwongen, zonder dat de principes voor uitzonderingen zorgen en een onduidelijk beleid als gevolg? Instrumenten en financiële middelen moeten duidelijk gesteld worden.</p>		<p>Detailhandel dient zich in eerste plaats te vestigen in de kernen. Detailhandel die niet past in de kernen kan (onder voorwaarden) zich vestigen in clusters langs steenwegen en zijn multimodaal bereikbaar.</p> <p>Het PBRA definieert multimodaal als: keuze tussen verschillende vervoerswijzen/modi ((vracht)wagen, openbaar vervoer, fiets, ...) die even efficiënt en gebruiksvriendelijk zijn. Daarnaast stelt het PBRA dat clusters enkel binnen afbakening van stedelijke gebieden kunnen worden voorzien en liggen bij voorkeur op locaties waar nu al verschillende detailhandelszaken gegroepeerd zijn. De ontwikkeling van perifere clusters mag geen aanleiding geven tot het onnodig creëren van bijkomend ruimtebeslag of bijkomende versnippering van open ruimte. Daarnaast zal altijd een afweging moeten worden gemaakt op basis van de goede ruimtelijke ordening.</p> <p>De provinciale ruimtelijke aanpak van detailhandel steunt op twee pijlers: - detailhandel behouden en stimuleren op plaatsen waar dit gewenst is Niet gewenste verspreiding en versnippering van detailhandel beperken. Deze twee pijlers staan met elkaar in verbinding dus is een evenwichtige actie nodig.</p> <p>Het beleidsplan kan niet direct doorwerken op het vergunningenbeleid, maar hierbij dient altijd de goede ruimtelijke ordening in het oog gehouden worden die kapstokken kan geven.</p> <p>Het beleid kan verder vastgelegd worden in verordende instrumenten zoals een RUP en een stedenbouwkundige verordening.</p> <p>De grenswaarden waar de gemeente naar verwijst, staan niet in het ontwerp PBRA. Deze aanpassing is gebeurd naar aanleiding van de voorgaande adviesronde.</p>	
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>De provincie ziet de energielandschappen als instrument om intergemeentelijke samenwerkingen voor energietransitie op poten te zetten. Echter het lokaal bestuur is geen partner in deze afbakening. De</p>	ENER	<p>De afbakening van de energielandschappen is inderdaad niet gebaseerd op een bestuurslogica, maar op een ruimtelijk en energetische logica. Hierdoor krijgt men een</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>afbakening komt ook niet overeen met andere afbakeningen zoals bv. de afbakening van de referentieregio's in het kader van de regiovorming. Gelet op de huidige beleidsmatige ontwikkelingen is het dus niet verdedigbaar om hiervoor aparte regionale samenwerkingen met een eigen, van de referentieregio afwijkende geografische omschrijving op poten te zetten.</p> <p>Als lokaal coördinator van het burgemeestersconvenant voor haar eigen gemeente, wil Willebroek de transitieopgave m.b.t. energielandschappen in eigen handen houden en de vereiste samenwerkingen vatten binnen de context van de referentieregio.</p>		<p>inzicht over wat het landschap op vlak van energieopwekking en energiebesparing kan bieden.</p> <p>De samenwerking vanuit energielandschappen is van een andere orde. Hierbij kiest de provincie voor een pragmatische aanpak waarbij, bij de opstart van een intergemeentelijke samenwerking van een energielandschap, de gemeenten in hun totaliteit worden meegenomen.</p> <p>Wat de transitieopgave betreft, gaat het niet over het wegnemen van deze taakstelling van de gemeente, maar ondersteuning bieden in deze opgave. Hierin zal het landschap bepalen waar men best op inzet.</p>	
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>De concrete inhoud, werking en doelstelling van het "provinciaal ruimtemodel" en het "provinciaal ruimtekompas" zijn niet duidelijk weergegeven. Hierdoor is het niet duidelijk wat de impact ervan kan zijn voor de lokale besturen.</p> <p>De lokale besturen zijn onvoldoende actief betrokken in de opmaak van b.v. het ruimtekompas. Verschillende lokale besturen hebben al aangegeven dat dit instrument in de praktijk niet altijd de juiste conclusie geeft omdat bv. de perimeter van het onderzoeksgebied te klein is, waardoor men de juiste ruimtelijke context mist. Zo wordt er voorbij gegaan aan de realiteit en dreigt het ruimtekompas een zeer theoretisch instrument te worden. De gemeente Willebroek stelt vast dat voor de verschillende afgebakende zone van het ruimtekompas de waarden niet overeen komen met de realiteit en de gegevens niet up-to-date zijn (cfr. gegevens van 2016). Deze ruimtekompassen moeten in samenspraak met de gemeente worden geüpdatet.</p>	KOMP	Zie 41BB .	/
12AB	Gemeenteraad Willebroek			De provincie zal bepalen welke kernen in de toekomst nog groeimogelijkheden hebben en welke kernen niet. Wat is de impact hiervoor op de gemeentelijke autonomie? Welke beleidsruimte rest er nog voor de lokale besturen?	KERN	<p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering; zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>Wat betreft het overschrijden van de provinciale bevoegdheid inzake woonbeleid; zie 40BB.</p>	ALG 21 , ALG 22

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
12AB	Gemeenteraad Willebroek			De verbinding van de nieuwe tramlijn Brussel – Willebroek, met transferium aan de eindhalte te Willebroek, moet meegenomen worden binnen dit beleidskader. Het is de ambitie van het gemeentebestuur om deze tramlijn te laten aansluiten bij het bus- en trienstation van Willebroek (multimodaliteit verhogen en versterken). Laat dit dan ook de ambitie zijn van het provinciebestuur om dit nu zeker mee te nemen in het plan/conceptnota's die in opmaak zijn. Zodanig kan dit achteraf zeker gerealiseerd kan worden.	MOB	Zie ALG 10 .	/
12AB	Gemeenteraad Willebroek			De 'lokale' eigenheid moet gegarandeerd worden, wat blijft er nog over voor het lokale bestuur om de eigenheid binnen de kernen te behouden of verder uit te werken? De kern van Willebroek moet zeker mee opgenomen worden als strategische locatie voor verdere ontwikkeling.	ALG	In de strategische visie wordt het principe van 'Eigenheid' expliciet naar voor geschoven om de mogelijkheid te bieden om met de lokale context rekening te houden. Daarnaast vragen we aan gemeentebesturen om rond een aantal thema's aan de slag te gaan om de provinciale bovenlokale doelstellingen te verankeren op gemeentelijk niveau. De kern van Willebroek is getypeerd in het PBRA als strategische dorpskern omwille van zijn kenmerken.	/
12AB	Gemeenteraad Willebroek			Het gemeentebestuur is reeds bezig met de eigenheid van de open ruimte binnen haar grondgebied uit te werken en te versterken. Dit mag zeker niet in conflict komen met de reeds opgestarte gemeentelijke projecten.	ALG OR	We nemen hier akte van.	/
12AB	Gemeenteraad Willebroek			De provincie wil slecht gelegen activiteiten op de juiste plaats krijgen door deze te verplaatsen of te ruilen. Het is echter onduidelijk welke instrumenten, projecten of afwegingskaders de provincie zal uitvoeren of toepassen. De intentie om partnerschappen op te zetten lijkt een evidentie, maar is niet bepaald. De rol die de provincie wil opnemen moet duidelijker verwoord worden zodat ook duidelijk is wat de rol nog kan zijn voor het lokaal bestuur en hoe die samenwerking desgevallend kan verlopen.	BOUW SH	Zie ALG 15 .	ALG 15
12AB	Gemeenteraad Willebroek			De ambitie om met ecosysteemdiensten aan de slag te gaan is zeker waardevol, maar het toekennen van waarden vraagt een afwegingskader. Wie bepaalt dat en wat zijn de gevolgen daarvan? Het is niet duidelijk hoe ecosysteemdiensten zullen worden opgenomen in	ESD	Het is onze ambitie om via de ecosysteemdiensten de kansen en kwaliteiten van het fysisch systeem te visualiseren. Er worden vooraf nog geen keuzes gemaakt bij deze visualisatie. Door zichtbaar te maken welke diensten er kunnen geleverd worden	Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 22, quote: "Door te vertrekken vanuit de verschillende ecosysteemdiensten, gebruiken we de voordelen die wij

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>een ruimtelijk beleid van de provincie en wat dit betekent voor het lokale bestuur.</p>		<p>kan het belang van de open ruimte benadrukt worden. Zo kan een onderbouwde, afgewogen motivatie voor ruimtelijke keuzes gemaakt worden. De afweging van deze keuzes moet bijgevolg casus per casus gebeuren, waarbij de ecosysteemdiensten een hulpmiddel zijn. We gebruiken de tool bij projecten en planningsprocessen die we zelf opstarten.</p>	<p>(de mensen) van de natuur (ecosystemen) ontvangen als tool om onze provincie veerkrachtiger, klimaatbestendiger en leefbaarder te maken, rekening houdend met de eigenheid en de diversiteit van onze open ruimte.</p>
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<p>De exploitatiewoning dient met het landbouwbedrijf als één eenheid beschikbaar te blijven voor landbouw. Indien agrarische herontwikkeling niet mogelijk is, zullen deze infrastructures moeten verdwijnen om bij te dragen aan het versterken van het landbouwgebied. Dit heeft verregaande gevolgen voor de eigenaars, denk aan de boer op rust. We vragen duidelijkheid aan de provincie om te weten wie dit zal concretiseren en wat de rol is voor het lokale bestuur.</p>	AGR	<p>Zonevreemde functiewijzigingen moeten zorgvuldig afgewogen worden in het agrarisch gebied zodat ze het agrarisch functioneren niet ondermijnen. Er moet getoetst worden aan het principe van goede ruimtelijke ordening. De huidige wetgeving, BVR tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevreemde functiewijzigingen van 28/11/2003 en latere wijzigingen, vermeldt in art. 11 het volgende: <i>"2° de bedrijfsgebouwen van het landbouwbedrijf mogen niet afgesplitst worden van de bedrijfswoning en kunnen alleen een nieuw gebruik krijgen als woningbijgebouwen, of als accommodatie voor tijdelijke verblijfsgelegenheden op voorwaarde dat landbouw als nevenbestemming nog aanwezig blijft."</i> De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is en begrijpt de bezorgdheid. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Bij aan de slag (pg 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') is het volgende opgenomen: <i>"De provincie Antwerpen gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan realiseren in samenwerking met POM Antwerpen."</i> En <i>"We werken een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningaanvragen voor</i> </p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<i>zonevreemd gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen"</i>	
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<ul style="list-style-type: none"> - <u>Beslist beleid in uitvoering door Willebroek</u> - Brabantse Poort : voldoet aan de 4 ruimtelijke principes en 7 strategieën en vormt geen belemmering voor de uitvoering van de 5 grote provinciale doelstellingen met te nemen acties. - Willebroek-Zuid en Centraal. Dit past binnen het beleidskader 'verdichten en ontlichten' en beleidskader 'levendige kernen'. 	ALG	De provincie neemt akte van de opsomming.	/
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reeds beslist beleid en in uitvoering door het lokale en bovenlokale bestuur</u> Zie advies pagina 44 en 45.	ALG	De provincie neemt akte van de opsomming.	/
12AB	Gemeenteraad Willebroek			<ul style="list-style-type: none"> - <u>Bijkomende algemene vraagstelling en conclusies</u> - In hoeverre wordt er binnen het PBRA rekening gehouden met de huidige, lopende planningsprocessen, beleidskeuzes, reeds beslist beleid in uitvoering en de keuze van bestaande strategische plekken? - Binnen de strategische visie en de beleidskaders moet er op een of andere manier omschreven zijn: hoe de Provincie rekening houdt met de beleidskeuzes van het lokale bestuur en hoe de provincie deze verwerkt. - Op welke wijze werden de opmerkingen en suggesties die via de online enquête verlopen voor de burgers opgenomen en verwerkt binnen de conceptnota's Ruimte? - In hoe verre werden de reeds gegeven opmerkingen door het college van burgemeester en schepenen dd. 20 juli 2018 en 16 november 2021 meegenomen binnen deze nota's en het ontwerp beleidsplan dat nu voorligt? - Tot hoever worden de gemeentelijke standpunten, opmerkingen en suggesties meegenomen of gemotiveerd weerlegd binnen de ontwerpnota 	ALG	Wat betreft gemeentelijk beslist beleid: Het is onmogelijk om binnen een redelijke termijn een inventarisatie te maken van alle zaken die beslist zijn maar nog niet uitgevoerd zijn. Daarnaast is beleid onderhevig aan wijzigingen en kan het dus zijn dat dit niet meer in overeenstemming is met reeds besliste maar nog niet uitgevoerde plannen. Het is niet wenselijk om op provinciaal schaalniveau in het PBRA heel lokaal te differentiëren en ook niet onze bevoegdheid. Zie ook ALG 10 . Wat betreft het resultaat van de vorige inspraakmomenten en adviesrondes: De reacties zijn integraal doorgenomen. Daar waar nodig hebben deze geleid tot aanpassingen aan de documenten. Niet alle opmerkingen konden we verwerken. Hiervoor zijn verschillende redenen, waaronder de keuze om in de beleidskaders ons toe te leggen op een kader voor het provinciale beleid, of bijvoorbeeld geen selecties op te nemen. Daarnaast viel niet elke vraag of opmerking binnen de provinciale bevoegdheden. Wat betreft de procedure van de opmaak van een beleidsplan en de relatie met het	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Ruimte, de conceptnota's en de definitieve nota ruimte?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijdens de infodag over het beleidsplan Ruimte Antwerpen voor de lokale besturen en hogere overheden werd er formeel meegedeeld dat er op alle adviezen, standpunten van de lokale besturen en de bevolking geen feedback wordt gegeven. Wat is hier dan het nut van dat de bevolking en de lokale besturen geconsulteerd worden onder de vorm van 'participatie', die in wezen een 1-richtingsverhaal is? - Op welke manier worden de gemeentebesturen op de hoogte gebracht van de al dan niet verwerking van deze suggesties/opmerkingen in de definitieve nota Ruimte? - Het beleidsplan Ruimte Vlaanderen heeft een gelijkaardig onderzoek (studie) gedaan om te komen tot een witboek ruimte Vlaanderen. In dit beleidsplan ruimte Vlaanderen werden er geen specifieke provinciale taakstellingen opgenomen, zoals in het verleden bij het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wel duidelijke taakstellingen voor de provincies werden opgenomen. De nota Ruimte of het provinciebestuur kiest zelf haar taakstellingen en doelstellingen. In de conceptnota ruimte worden er 5 grote provinciale doelstellingen naar voor geschoven, op welke basis worden deze 5 provinciale doelstellingen (acties) gekozen binnen het provinciebestuur van Antwerpen? - Het beleidsplan Ruimte Vlaanderen is tot op heden nog niet goedgekeurd. Dit houdt in dat het provinciaal beleidsplan zich moet schikken naar de beleidsplannen van een hoger niveau. Wat als er hier een contradictie optreedt tussen de verschillende beleidsplannen van een verschillend niveau? - Op welke manier kan deze strategische visie (conceptnota Ruimte) samen met de inhoud van de beleidskaders zich inpassen in een wettelijk kader? Wat betekent deze juridisch verankering voor de gemeentebesturen? 		<p>ruimtelijk beleid op Vlaams niveau: We maken een provinciaal beleidsplan ruimte op binnen de huidige context van plannen en wetgeving. Het Departement Omgving heeft vanuit de huidige context positief gereageerd in hun advies in kader van het openbaar onderzoek (zie 44AB). Hoe er in de toekomst met de relatie tussen de plannen zal omgegaan worden als het BRV er is, zullen we dan bekijken.</p> <p>De overige opmerkingen zijn reeds eerder in ditzelfde advies behandeld.</p>	

Nr.	PBRA indieneer	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<ul style="list-style-type: none"> - Reeds beslist beleid in uitvoering: Op welke wijze wordt er binnen de ontwerpnota Ruimte rekening gehouden met de visie op de vervoerregio Mechelen en het vervoerplan dat in deze context werd opgemaakt? - Als je alle ruimteclaims die gemaakt worden samenbrengt in één beleidsplan ruimte provincie Antwerpen, rest de vraag: waarover zal in de toekomst een lokaal bestuur nog zijn eigen en zelfstandig beleid voeren? - De voorontwerpteksten bieden stof tot reflectie. De provincie stelt principes en keuzes voorop die een enorme impact kunnen en/of zullen hebben op de lokale besturen. Welke dit zijn is niet duidelijk en worden niet gespecificeerd. Dit is niet voorspelbaar doordat de provincie zich ervoor heeft behoed de principes en keuzes concreet door te vertalen naar de lokale besturen. Waakzaamheid lijkt in die zin aan de orde. De provincie kondigt immers in haar visie en beleidskaders aan dat zij de principes, uitdagingen en besluiten zal hanteren voor haar eigen projecten en initiatieven, er zich ook zal door laten leiden bij het vervullen van haar adviesfunctie, als maatstaf zal gebruiken voor haar beslissingen omtrent vergunningen... en beroepen tegen beslissingen van lokale besturen en andere overheden. - Willebroek mist een duidelijke verwijzing naar de bestaande beleidskaders en hoe het PBRA zich daar in inschrijft. We vragen meer duidelijkheid over de afstemming en wat als basis wordt gehanteerd. De beoogde samenwerking tussen overheden moet helder worden gemaakt. Wat is de rol van de Vlaamse overheid, de verschillende departementen en agentschappen, de provincie, de vervoerregio, het lokaal bestuur, de referentieregio, de vervoerregio en de streekintercommunale? Hoe werken deze samen? Hij krijgt het partnerschap vorm? Wie draagt hierin welke verantwoordelijkheden en bevoegdheden? - Het opsplitsen in 3 beleidskaders waarbij vaak verwezen wordt naar andere beleidskaders is geenszins bevorderlijk voor de leesbaarheid. Het 			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>stelt de autonomie van elk beleidskader in vraag. We merken ook op dat van zodra iets concreet wordt, verwezen wordt naar een ander kader waardoor het discours niet lijkt te landen. Bijgevolg blijven we zoeken en op onze honger zitten. De beleidskader moeten op zich zelf kunnen bestaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De 3 de beleidskaders bevatten heel wat algemene en breed interpreteerbare uitspraken waar vaak niets tegen in te brengen valt. Ze getuigen van redeneringen waarin hedendaagse vraagstukken geëxpliciteerd worden. Ze zijn ook geformuleerd als evidenties. Doch het tegendeel is vaak het geval, wanneer we verder nadenken en de zaken concreet moeten worden. Het benoemen van heldere criteria, de keuzes die daar uitkomen en de vertaling naar duidelijke principes blijven uit. (Bv. een hoog voorzieningenniveau, maar wat is hoog, wie bepaalt dat, daarom niet perse normatief, wat zijn de marges om hoog te bepalen?) - De provincie vraagt feedback over de principes, maar het is moeilijk om in te schatten hoe die vertaald zullen worden in de praktijk. Het akkoord gaan met de beleidskaders kan dan ook gelezen worden als het akkoord gaan met een blanco cheque. We geven een akkoord op een principe maar krijgen geen inzicht in wat dit voor ons als lokaal bestuur concreet zal betekenen. Het is daarom van belang om te weten hoe de beleidskaders gebruikt zullen worden. Wat is de reikwijdte van de beleidskaders ten aanzien van de lokale besturen? Blijft dit effectief beperkt tot "een leidend principe bij het adviseren van planningsprocessen"? of wordt dit toch eerder een heersend standpunt bij het adviseren van vergunningsaanvragen, het afleveren van vergunningen, het al dan niet voeren van beroepsprocedures tegen ruimtelijke uitvoeringsplannen, omgevingsvergunningen, e.d. ? - Doorheen de beleidskaders stellen we vast dat in de kernen waar geen zogenaamde harde ontwikkelingen meer mogelijk zijn, er alsnog grote opgaven liggen in de open ruimte. Die lezing roept 			

Nr.	PBRA indieneer	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>evenwel vragen op rond de mogelijkheden om dit praktisch en financieel mogelijk te maken. Hoe kunnen we de troeven van het landschap versterken zonder de verarming van de kleinere kernen en gehuchten ? Er ontbreekt een beleidskader om die ambities aan te scherpen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naast uitspraken over ontwikkelen en verdichten wordt in dit beleidskader ook de kaart getrokken om te ontlichten, activiteiten te verplaatsen en in te zetten op open ruimte. Goed, maar hoe en met welk instrumenten het lokaal beleid ondersteund kan worden ontbreekt. Als lokaal bestuur vragen we om duidelijke instrumenten te ontwikkelen waarmee het gewenst beleid kan worden ondersteund. De financiële realiteit vormt een belangrijk aandachtspunt. - Er wordt vaak verwezen naar plannen, als bron voor het beleid. Alleen ontbreken de plannen in dit document. Om het beleidsplan goed te kunnen lezen, zouden ze idealiter moeten worden opgenomen of samen met andere plannen en studies in bijlagen gelezen moeten kunnen worden. Andere plannen zoals het 'provinciaal klimaatplan 2030' zijn dan weer niet beschikbaar. Het is bijgevolg onmogelijk de passages die daarnaar verwijzen te beoordelen aangezien de inhoud niet bekend is. Het mee betrekken van deze documenten in het beleidsplan is een manier om deze niet afgetoetste plannen toch te legitimeren. Het getuigt niet van behoorlijk bestuur of transparantie om er nog niet beschikbare documenten in te betrekken. - Naast de opvallende vaagheid valt op dat zowel de typologieën van de kernen als de bepaling van de mobiliteitsknooppunten wel worden gedetailleerd. Lezing van de beleidskaders leert ons waarom dit zo is. In alle beleidskaders blijkt immers dat heel wat toekomstige mogelijkheden afhangen van deze typologieën. M.a.w. wie bepaalt waar de knooppunten komen of welke typologie een kern krijgt, houdt de regie in handen en bepaalt wat er in de toekomst nog kan. Het is geenszins duidelijk hoe we als lokaal besturen inspraak kunnen/zullen krijgen in de doorvertaling na de analyse d.m.v. 			

Nr.	PBRA indieners	Hoedanigh . (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>het ruimtekompas of andere en wat dat betekent voor het lokaal beleid.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het lijkt of alle wegen naar 'wonen' leiden, zo ook de categorisering van de kernen die daar uit voortkomt. Alle beslissingen lijken hier aan opgehangen. Ook verweefbare bedrijvigheid wordt daar aan opgehangen. Bedrijvigheid buiten die kernen - naast de aangehaalde uitzondering van grote ruimtevragers, niet verweefbare bedrijven en watergebonden bedrijvigheid - blijft evenwel een realiteit. We vragen om een meer gedifferentieerde benadering van bedrijvigheid, het type bedrijvigheid en de locatiestrategieën die daarmee gepaard gaan. - In het PBRA ontbreekt een expliciete subsidiariteitsargumentatie om een beleidskader rond multimodale vervoersknoten uit te werken. De Vervoerregio vormt het aangewezen niveau om na te denken en beslissingen te maken rond mobiliteit. Het is een expliciete vraag om de vervoersregio te benoemen en te valoriseren. Het kan niet de bedoeling zijn om de uitwerkingen die plaats vinden binnen de vervoerregio en de principes waarover consensus bestaat die er uit voortkomen te herevalueren of net weer anders te gaan benoemen. - Er zijn telkens per kader heel wat definities bepaald, daar waar sprake is van partners wordt echter nooit gespecificeerd wie of wat die zijn. Zijn we als lokaal bestuur echt partners? Wat zijn partners? En wie wordt verstaan onder de vaak gebruikte 'we' vorm. Ook hier is de vaagheid storend en wekt ze weinig vertrouwen op. Het normatieve van bepaalde uitspraken moet worden weggelaten, zo ook de stok die hier en daar te lezen valt om te komen tot beleidskaders waarin te lezen valt hoe dialoog en participatie met de verschillende overheden centraal staat. De setting die gecreëerd wordt moet duidelijker zijn. - Naast uitspraken over ontwikkelen en verdichten wordt in dit beleidskader ook de kaart getrokken om te ontlichten en in te zetten op open ruimte. Goed, maar hoe en met welk instrumenten het lokaal beleid ondersteund kan worden ontbreekt. 			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Het herlokaliseren van bedrijven, het uitdoven van wonen, het cluster van detailhandel in clusters buiten de kern, ... e.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De energietransitie is sterk onderbelicht, maar is fundamenteel één van de belangrijke uitdagingen waar we voor staan. Energie is evenwel onderhevig aan sterke veranderingen waarvan we nog niet altijd goed de impact kennen. Het evolutieve van dit thema is een belangrijk aandachtspunt, niet te eng nadenken en flexibiliteit vormen belangrijke aandachtspunten daarbij. Als lokaal coördinator van het burgemeestersconvenant willen we daarom de transitieopgave in handen houden van het lokaal bestuur. - De provincie stelt dat netwerken niet statisch zijn in de tijd of in de ruimte. Binnen het evolutief netwerk is het van belang om ook na te denken over eerder geformuleerde ambities en beleid. Maar wat met plannen en ambities die reeds klaar liggen, de afbakeningen van de klein stedelijke gebieden die een eigen denkkader bepalen, economische knooppunten, plandelegaties, ... er dient duidelijkheid te komen over de transitie naar een nieuw beleid en hoe bestaande en reeds lopende initiatieven daar een plaats in krijgen. <p>Met het uitrollen van het PBRA zal het RSPA vervangen worden en het RSPA dus ook verdwijnen. De handvaten worden vanaf dan bepaald door het PBRA. Het vraagt om een kritische reflectie en het afwegen van dit beleidsplan om hiaten die zouden ontstaan door vervanging te kunnen detecteren.</p>			
13AB	Gemeenteraad Mechelen Grote Markt 21, 2800 Mechelen	[REDACTED]	Advies d.d. 27.02.2023 Verstuurd via aangetekende zending d.d. 03.03.2023, ontvangen d.d. 06.03.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
13AB	Gemeenteraad Mechelen			Idem 5AB		Zie 14BB5BB .	/
14AB	Gemeenteraad Vosselaar	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 02.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 06.03.2023				
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p>Algemeen</p> <p>Het wordt gewaardeerd dat de provincie de gemeenten benoemt als partners in het ruimtelijk beleid. De gemeentebesturen vragen echter begrip van de provincie voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> -de nodige tijd die zij nodig zullen hebben om de doorvertaling van de principes en ambities naar het lokale niveau te doen slagen, -de impact van specifieke eigenheden, gebiedsgerichte kenmerken en lokale uitdagingen die een strakke doorvertaling mogelijks in de weg kunnen staan. <p>De gemeentebesturen zijn ervan overtuigd dat er vaak meer bereikt zal kunnen worden door in dialoog stap voor stap de provinciale visie te implementeren.</p> <p>Kan het PBRA gehanteerd worden als een kader, waarbinnen lokale besturen mogelijkheden krijgen om op het eigen grondgebied en beleidsniveau, eigen beleidslijnen verder uit te zetten en uit te werken tot acties?</p> <p>De gemeentebesturen verwachten wel dat de provincie ook haar eigen beleidslijnen uit het PBRA respecteert in vergunningendossiers.</p>	ALG	Zie 14BB .	14BB
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p>Beleidskader Levendige Kernen</p> <p><i>Kerentypering (bijlage 1)</i></p> <p>Er rijzen vragen over het gewicht van de beleidskeuzes op provinciaal niveau en de doorwerking naar de gemeentes.</p> <p><u>Doorvertaling</u></p> <p>De toepassing gebeurt in een bijlage en maakt geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. Wat is de precieze status van de typering en de ontwikkelingsperspectieven (pag. 27 <-> pag. 34)?</p>	KERN	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Hebben de gemeentes nog voldoende vrijheden om in het eigen ruimtelijk beleid hierop gemotiveerd te gaan differentiëren? Het lijkt wenselijk steeds de leefbaarheid voorop te stellen (= kwalitatief wonen en leven). Het mag niet de bedoeling zijn dat strakke beleidslijnen ongewild aanleiding geven tot leegloop van bepaalde kernen.</p> <p><u>Onderbouwing</u></p> <p>De kernentyping steunt op de ruimtekompassen en ruimtelijk multimodale knopen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De ruimtekompassen maken geen onderdeel uit van het openbaar onderzoek. Ze zijn gebaseerd op de bestaande toestand. Het wijzigen van een parameter in de toekomst kan een andere uitkomst genereren. - M.b.t. de multimodale knopen wordt vastgesteld dat voor de regio Kempen busverbindingen met een hoge frequentie of het kernnet uit het openbaar vervoerplan niet voldoende gewaardeerd worden voor personenvervoer. <p>Beide parameters (ruimtekompassen + multimodale knopen) zijn gebaseerd op de bestaande toestand en niet op de gewenste toestand. Zijn de uitkomsten van deze modellen voldoende getoetst aan het wensbeeld voor de kernen om doorgedreven ruimtelijk beleid op te enten?</p> <p><u>Conclusie</u></p> <p>Er wordt aangedrongen om de kernentyping een dynamisch kader te geven waaraan in overleg met de gemeentes wijzigingen kunnen gebeuren. Dit moet geduid worden in de documenten. Het is raadzaam juridisch te onderzoeken of dit dynamisch karakter gerealiseerd kan worden zonder ingrijpende procedure.</p>			
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><u>Regionaal woonprogramma (bijlage 2)</u></p> <p><u>Doorvertaling</u></p> <p>Er worden enerzijds duidelijke uitspraken gedaan over de (her)verdeling van de bijkomende woningen binnen en tussen de verschillende woningmarkten, maar anderzijds wordt aangegeven dat dit niet bindend is en de gemeenten zelf kunnen verfijnen. Op welke wijze moeten de gemeenten aan de slag met het regionaal woonprogramma? Op welke wijze worden deze quota verdeeld binnen een woonmarkt? Hoe omgaan met bouwpotentieel dat dit overstijgt? Er worden geen handvaten aangereikt. In het licht van het respecteren</p>	WON	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>van de gemeentelijke autonomie worden er vragen gesteld bij volgende citaten uit het PBRA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pag. 34: de vraag aan de Vlaamse overheid om de typering op te nemen in het Vlaams instrumentarium en regelgeving. - Pag. 34: de vraag aan de gemeentes om de kerntypes te verfijnen waarbij de vraag beperkt lijkt te worden tot de afweging voor de aanduidingen 'dorpskern met potenties'. <p><u>Onderbouwing</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De score van woningmarkten waarvan de 'stedelijkheid' zich buiten de provinciegrenzen situeren wordt scheefgetrokken. Is dit correct? - Om de stedelijkheidsgraad van elke woningmarkt te bepalen (op basis van de verdeling van de aanwezige kerntypes in elke woningmarkt) worden ook alle kleine kernen – vaak gehuchten zonder wezenlijke kern – mee in rekening gebracht. Hierdoor stijgt de noemer om de gemiddelde score te bereiken. De woningmarkten met veel gehuchten (aangeduid als 'kleine dorpskern') zien hun scores sterk dalen. Trekt dit de gemiddelde score niet te zeer omlaag in bepaalde woningmarkten? - Komen de vooropgestelde herverdelingen tussen woonmarkten overeen met bestaande sociologische patronen? - Is er binnen de ontvangende woonmarkten nog voldoende resterend aanbod te realiseren? 			
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><u>Huishoudentransitie, kerntypering en regionaal woonprogramma</u></p> <p>Leest de gemeente op p. 47 correct dat het regionaal woonprogramma in de stedelijke kernen niet beperkend doorwerkt binnen het huidig verhard ruimtebeslag en de nog onbebouwde woongebieden, maar wel onderbouwend kan ingezet worden om nieuwe mogelijkheden te creëren indien het woonprogramma in de regio niet is opgevangen? Hoe verhoudt dit zich tot de ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen in niet-stedelijke kernen zoals deze meegegeven worden op p. 49-50? Daarin wordt voor de dorpskernen wel onderscheid gemaakt tussen</p>	KERN WON	Zie 14BB.	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>bebouwde (binnen ruimtebeslag) en onbebouwde woongebieden (buiten ruimtebeslag) en krijgen de laatste enkel kansen op ontwikkeling indien dit kwalitatief én kwantitatief wordt onderbouwd. Ondergeschikt wordt vastgesteld dat er verwarring kan ontstaan. In de bijlage op p. 102 wordt er gesteld: <i>"Dorpskernen zijn geschikt om lokaal een beperkte huishoudenstoename op te vangen in verhouding tot hun profiel. Daarom kunnen ze de helft van de verwachte huishoudenstoename behouden; de andere helft van de toename wordt herverdeeld naar de stedelijke kernen en de strategische dorpskernen. -> beperkte toename huishoudens = 50% van de vooropgestelde prognoses"</i>, terwijl op p. 49 voor deze kernen staat <i>"De dorpskernen zijn geschikt om de lokale huishoudensgroei op te vangen, maar in verhouding tot hun profiel"</i>. Het is onduidelijk of deze uitspraken betrekking hebben op dezelfde kencijfers en welke doorwerking deze kennelijk tegensprekende richtlijnen krijgen.</p>			
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><u>Bijdrage aan bouwshift</u> Het PBRA zet in op kernversterking en ontwikkeling nabij ruimtelijk multimodale knopen. Dit kan leiden tot een 'overaanbod' aan juridische voorraad in slechter gelegen locaties. Er wordt gevraagd dat de provincie meer haar schouders zet om een werkbaar en financieel kader op te zetten voor deze laatste bestemmingen (bv. onbebouwd woongebied buiten ruimtebeslag).</p>	BOUW SH	Zie 14BB .	14BB
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><u>Verweving</u> Pag. 24: "monofunctionele (woon)ontwikkelingen zijn niet gewenst in de kern". Er wordt begrip gevraagd voor het feit dat niet alles en overal altijd verweefbaar is. Het verplichten van verweving kan ongewenst een tegengesteld effect bereiken. Het moet mogelijk blijven om monofunctionele woonontwikkelingen toe te staan indien in de kern reeds ruime kernvoorzieningen aanwezig zijn. Waar binnen het bebouwde weefsel zijn kansrijke plaatsen voor verweving van wonen en bedrijvigheid? Er wordt gevraagd dat de provincie haar kennis vanuit pilootprojecten met de lokale besturen deelt en samen met de lokale besturen verder het ingeslagen pad verder zet.</p>	VERW	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><u>Beleidskader verdichten en ontlichten van de ruimte</u></p> <p><i>Waarde toekennen aan de open ruimte via ecosysteemdiensten</i></p> <p>Het samenhangend ecologisch netwerk wordt slechts beperkt vertaald en gereduceerd tot de boodschap dat men de ecosysteemdiensten op provinciaal niveau in kaart zal brengen om gebiedsgerichte afwegingen te kunnen maken. Dit is een gemiste kans om een ruimtelijk wensbeeld voorop te stellen en effectieve acties te koppelen.</p>	ESD	Zie 14BB .	/
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><i>Infiltreren in plaats van verhard</i></p> <p>Kunnen de watersysteemkaarten ter beschikking gesteld worden van de gemeentes om hiermee lokaal aan de slag te gaan?</p>	WA	Zie 14BB .	/
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><i>Op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen of te ruilen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De provincie geeft aan dat een bijkomend aanbod van harde bestemmingen geneutraliseerd moet worden met slecht gelegen of overbodig juridisch aanbod, <u>voor zover aanwezig op het grondgebied van de plannende overheid</u>. Dit laatste is fundamenteel en moet in de toekomst ook gerespecteerd worden. Strengere compensatievoorwaarden zijn niet wenselijk en geven aanleiding tot hogere plan- en financiële lasten. Er wordt gevraagd om deze visie te verdedigen naar Vlaanderen. In welke mate kan de provincie de lokale besturen ondersteunen in hogere plan- en financiële lasten? - De provincie schat de financiële kracht van de gemeentes i.k.v. het actief grondbeleid te hoog in. Men doet voorstellen om planbaten ook lokaal ten goede te laten komen, maar moet hier vanuit de hogere overheden niet sterker op ingezet worden om het ruimtelijk beleid op terrein krachtadiger te maken? 	BOUW SH	Zie 14BB .	14BB
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><i>Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik</i></p> <p>Hoe sterk zal moeten ingezet worden op sloop? Zullen er middelen ter beschikking gesteld worden om de</p>	AGR	Zie ALG 14 .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				afbraak van oud patrimonium te faciliteren? Het ontbreken van een financieel kader zal een consequente doorvertaling op het terrein en het vergunningenbeleid in de weg staan.		De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Bij aan de slag (pg 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') is het volgende opgenomen: "De provincie Antwerpen gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan realiseren in samenwerking met POM Antwerpen." En "We werken een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningsaanvragen voor zonevreemd gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen"	
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<u>Bedrijvigheid</u> <u>Verweefbaar versus niet verweefbaar</u> Er wordt ingezet op verweefbare bedrijvigheid waardoor bedrijventerreinen gevrijwaard kunnen worden voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Dit is te categoriek. - Een eenduidige definitie van een verweefbaar bedrijf is niet mogelijk aangezien er in de praktijk vele varianten van verweefbare bedrijvigheid zijn. Het zoeken naar verweving wordt als waardevol beschouwd, maar vergt een nieuwe 'mentale houding' t.o.v. bedrijvigheid in de kernen. Het wordt toegejuicht dat de provincie nog wil inzetten op verder onderzoek naar de mechanismen van verweegbaarheid van bedrijvigheid. De gemeente verwacht dat de resultaten afgewacht moeten worden vooraleer hier strakke toepassing van gemaakt wordt. Het lijkt voorbarig om de opdeling categoriek te hanteren. - Hoe wil men omgaan met 'verweefbare bedrijven' die door hun groei, wijziging activiteiten,.. op een bepaald moment niet	BEDR	Zie 14BB.	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>langer verweefbaar zijn? Het gebrek aan herlocalisatiemogelijkheden mag geen aanleiding geven tot verlies van deze bedrijven. Verweving mag geen keurslijf worden waardoor de lokale groei van dergelijke lokaal gegroeide bedrijven wordt beknod.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het is onrealistisch om er van uit te gaan dat verweefbare bedrijven de bedrijventerreinen zullen verlaten om plaats te maken voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Men kan de klok niet terugdraaien. - Dreigen kleine startende bedrijven bij een gebrek aan verweefbare sites niet tussen wal en schap te vallen? Werd voldoende rekening gehouden met starters? Zijn er al voldoende instrumenten om verweefbaarheid in de dorpskernen te realiseren? Zo niet, blijft het risico dat open ruimte wordt opgezocht. Het voorzien van een beperkt aantal units kan een katalysator zijn voor reconversie van verouderde bedrijventerreinen met een lager economisch rendement. - De provincie steunt niet langer de herbestemming van ruimte voor bedrijvigheid die zich in de kernen situeert. Dit is zeker na te streven om economische ruimte te behouden. Maar op maat van specifieke gevallen kunnen ook andere argumenten spelen om hiervan af te wijken. <p>Er zijn vrijheden nodig om het provinciaal principe van behoud van ruimte, niet van plek in de praktijk te kunnen toepassen.</p>			
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><u>Herbestemmingen</u></p> <p>In het PBRA wordt gesteld dat het behoud en herstructurering van economische ruimte prioritair is, maar een herbestemming van nieuwe ruimte voor bedrijvigheid wordt niet volledig uitgesloten, mits enkele randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden roepen bij de gemeente vragen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de formulering van de randvoorwaarden is niet duidelijk. Wat is nog mogelijk en wat niet? Dit is niet eenduidig. - Is de formulering van de randvoorwaarden niet te restrictief? Laat dit nog wel voldoende 	BEDR	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>ruimte om op lokaal niveau een visie op economische ruimte te vormen en te realiseren. Hier lijken minstens uitzonderingsbepalingen op zijn plaats.</p> <p>Gemeenten moeten voldoende vrijheid hebben om een kwalitatieve visie uit te bouwen voor de economische ruimte waarbij ook nog verspreid liggende zonevreemde activiteiten en specifieke ruimtevragers in rekening kunnen worden gebracht. Indien de optimale oplossing hier ligt in het voorzien van herbestemmingen op een goed gelegen plek, dan moet dit ook in de toekomst mogelijk blijven. Daar worden vaak hogere kwaliteitswinsten mee gehaald dan met een te strak verbod op bijkomende bestemmingen.</p>			
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><u>Nood aan oplossing voor specifieke ruimtevragende activiteiten</u></p> <p>Er wordt aan de provincie gevraagd om op bovenlokale schaal oplossingen te formuleren voor grootschalige ruimtevragers zoals grondwerkers en het beleidskader hierop aan te vullen.</p>	DIV	Zie 14BB .	/
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><u>Beleidskader sterke netwerken</u></p> <p>De Kempense regio is sterk ondervetegenwoordigd in multimodale bereikbaarheid. De vraag wordt herhaald om mee aan de kar te trekken om de multimodale bereikbaarheid van de Kempen te versterken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Door effectief mee acties op te zetten (fietsostrades, sterke buslijnen, hopinpunten, ed); - Door bestaande netwerken en initiatieven naar waarde te schatten: in de kaarten worden de sterke buslijnen en fietsostrades en BFF niet in rekening gebracht. <p><u>Ruimtelijk multimodale knopen</u></p> <p>Er rijzen vragen over het gewicht van de aanduidingen, de doorwerking naar het gemeentelijke beleid en de slagkracht ervan.</p> <p><u>Doorvertaling</u></p> <p>De (indicatieve) situering van de ruimtelijk multimodale knopen voor personenvervoer gebeurt in een bijlage 1 en maakt geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. Het is niet duidelijk wat de precieze status is van deze indicatieve weergave. De legende wordt niet verduidelijkt in de bijlage, noch in de tekst. Het is onduidelijk hoe deze selectie van multimodale knopen zich verhoudt t.o.v. de parameters die in het</p>	RMK	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>beleidskader gehanteerd worden voor de selectie van 'locaties die hoogdynamische ontwikkeling kunnen ontvangen', namelijk het provinciaal ruimtemodel en ruimtekompas.</p> <p>Hetzelfde wordt gesteld over de situering van de multimodale knopen voor goederenvervoer in bijlage 2. Ook hier wordt de legende niet verduidelijkt. Welke doorwerking zal deze indicatie weergave hebben voor de ontwikkelingskansen van o.a. bedrijventerreinen? Welke doorwerking heeft deze afbakening op andere hoogdynamische activiteiten? Moet de selectie niet beter afgestemd worden op het wensbeeld? Is de kruising van N118 en het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten te Arendonk een locatie waar de provincie een hoogdynamische ontwikkeling ziet?</p> <p>De gemeente dringt erop aan dat dit effectief als indicatief gehanteerd wordt en in de praktijk een dynamisch kader zal zijn waaraan in overleg met de gemeentes wijzigingen kunnen doorgevoerd worden. Het is wenselijk dit te duiden in de documenten en juridisch te onderzoeken of dit dynamisch karakter gerealiseerd kan worden zonder ingrijpende procedure.</p> <p><u>Onderbouwing: onduidelijkheid van parameters voor afbakening ruimtelijke multimodale knopen</u></p> <p>Er is onduidelijkheid over de verschillende parameters en het gewicht dat eraan wordt toegekend.</p> <p><i>Multimodale knopen voor personenvervoer:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor regio Kempen is de fiets het vervoersmiddel bij uitstek om de modal shift te realiseren. Hierop wordt in het beleidskader geen nadruk gelegd. Er wordt gevraagd deze vervoersmodi naar waarde te schatten, zowel naar gewicht in selectiecriteria als i.f.v. acties op terrein. - Er wordt verzocht om ook sterke busnetten mee te nemen in deze analyse. - Hoe verhouden de bovenlokale Hoppinpunten binnen de vervoerregio Kempen zich tot de aanduiding van multimodale ruimtelijke knopen voor personenvervoer? <p><i>Multimodale knopen voor goederenvervoer:</i></p> <p>Het gebrek aan transparantie in criteria zorgt ervoor dat bepaalde aanduidingen onduidelijk zijn. Een voorbeeld hiervan is dat de E19, as tussen de haven van</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Antwerpen en Rotterdam, over de gehele lengte geselecteerd wordt als Ruimtelijke multimodale knoop van tweede orde B. De functie hiervan is continentaal transport en het hergroeperen van goederen, terwijl het ENA-gebied niet in zijn geheel geselecteerd wordt als ruimtelijke multimodale knoop. Er wordt aan de provincie de nodige aandacht gevraagd voor deze aanwezige sterke netwerken, zoals het Economisch netwerk Albertkanaal.</p> <p><u>Invulling noodzaak aan infrastructuur</u> Het lijkt erop dat alle kanalen even sterk worden gewaardeerd. Echter is er omwille van de diepgang van de kanalen nog een groot verschil naar capaciteit en gebruikscomfort. Ook vervoer van spoor wordt meegenomen, ongeacht de aanwezigheid van een afdoend netwerk.</p> <p>Pag. 41: aansluiting andere transportnetwerken: betekent dit dat er binnen de vooropgestelde selecties kansen worden gecreëerd voor het verwezenlijken van dergelijke infrastructuur? Of is dit een bijkomende voorwaarde om in aanmerking te kunnen komen voor dergelijk knooppunt? Het is aangewezen om het wensbeeld af te stemmen op een meer realistisch toekomstbeeld.</p>			
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><u>Modal split</u> Op welke wijze zal de provincie de modal split 50/50 hanteren? Er wordt gevraagd om in lopende en toekomstige planinitiatieven ruimte voor transitie te behouden aangezien het een trendbreuk en tijd zal vragen. Er wordt daarnaast gevraagd rekening te houden met de impact van specifieke eigenheden, lokale gebiedsgerichte kenmerken e.d. die een strakke doorvertaling op lokaal niveau in de weg kunnen staan.</p>	MOB	Zie 14BB .	/
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><u>Vervoerregio Kempen als sterke partner</u> Het is onvoldoende duidelijk hoe deze documenten (PBRA, provinciaal mobiliteitsplan) en partnerschappen (provincie, vervoerregio) interageren op elkaar en welk gewicht elk van deze visies toebedeeld krijgt. De vraag van de provincie om verder in gesprek te gaan met de verschillende vervoerregio's wordt gewaardeerd.</p>	ALG	Zie ALG 18 .	/
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<p><u>Toeristische ontsluiting</u></p>	DIV	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				De ligging van de Kempense provinciale toeristische domeinen (Lilse Bergen, Zilvermeer, de Merode) stemt niet overeen met de weergave van ruimtelijke multimodale knopen voor personenvervoer in bijlage 1. Verhindert dit niet het verder uitbouwen van de Kempen als toeristische zwaartepunten in de regio die als hoogdynamische functies te beschouwen zijn? Hoe ziet de provincie de match tussen ontsluiting van de grote toeristische zwaartepunten in de regio die als hoogdynamische functies te beschouwen zijn? Welke kansen krijgen gemeenten met een groot toeristisch kapitaal maar een minder gunstige multimodale ontsluiting? Of is dit naast wonen en bedrijvigheid een volgende pijler waar de regio en de 'dorpen' op moeten inboeten?			
14AB	Gemeenteraad Vosselaar			<u>Vraag naar beleidskader open ruimte</u> Kan een beleidskader open ruimte niet nog een waardevolle aanvulling zijn voor het PBRA?	OR	Zie ALG 5 .	/
15AB	Gemeenteraad Borsbeek	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 06.03.2023				
15AB	Gemeenteraad Borsbeek			<u>Beleidskader "levendige kernen"</u> Borsbeek wordt volgens het kaartmateriaal aangeduid als "stedelijke kernen met metropolitane rol". In de bijlage bij het beleidskader wordt een oplistijng gemaakt van de gemeenten per kerntypering. Borsbeek komt in deze oplistijng nergens aan bod. Het vormt een aandachtspunt om Borsbeek duidelijk te vermelden in de oplistijng van de kerntyperingen. Er moet aandacht gegeven worden aan het specifieke karakter dat de gemeente Borsbeek heeft op het vlak van verhuisbewegingen. De uitdaging voor Borsbeek bestaat erin om jonge gezinnen, die er in de nabije toekomst zullen bijkomen, in Borsbeek te houden en in een betaalbaar en aantrekkelijk woonaanbod te voorzien. Het aanbod aan meergezinswoningen is in vele gevallen verouderd hetgeen ervoor zorgt dat Borsbeek aanzien wordt als een "doorgangsgemeente"	KERN WON	De opmerking is terecht. Borsbeek zit vervat in Deurne-zuid omdat beide kernen morfologisch aan elkaar aansluiten. De naamgeving van deze dubbelkern wordt aangepast in de bijlage De verdere uitwerking van de kerntypering en de diverse uitdagingen is maatwerk en kan verder vormgegeven worden in het lokaal (woon)beleid. Zie ook het principe 'eigenheid'. Voor wat monitoring en verdere toepassing van het woonprogramma betreft: zie ALG 28 . In het beleidskader 'Levendige kernen', p. 51, wordt aandacht gevraagd naar de diversiteit van woningtypes in alle kerntypes, dus ook in	ALG 25 , ALG 28 Beleidskader 'Levendige kernen': - Tabellen P.72 & 81: kern 'Deurne-zuid' vervangen in 'Deurne-zuid & Borsbeek'

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>en veel verhuisbewegingen kent. Borsbeek vraagt om haar sterk te betrekken bij het beoordelen van de positie van Borsbeek binnen de regionale woningmarkt en binnen zijn metropolitane rol. Er moet over gewaakt worden dat de toekomstige typering voor Borsbeek niet ten koste gaat van de eigenheid van de gemeente.</p> <p>Er is een taakstelling voor de metropolitane kern welke meerdere gemeenten omvat. Hoe zal deze taakstelling en dan voornamelijk de woonprogrammatische 'verdeeld' worden? Het is niet zeker dat Borsbeek binnen het kerngebied een bijkomende taakstelling kan opnemen.</p> <p>Hoe gebeurt de verdeling, sturing, opvolging voor de metropolitane kern waar ook Borsbeek/Mortsel toebehoort? Hoe wordt er voorzien in de noodzakelijke mix? Een eerder volgend beleid (meer eenpersoonshuishoudens) kan leiden tot een nog meer monotoon aanbod, gezien de specifieke Borsbeekse context is het essentieel om aan een gezonde mix te werken. Dit wil zeggen dat er ingezet moet worden op de omvormingen van patrimonium ten gunste van gezinshuishoudens i.p.v een verdere opsplitsing van het bestaande woonaanbod voor eenpersoonshuishoudens.</p> <p>De gemeente stelt zich ook de vraag i.v.m. de aanpak bij de ontwikkeling van bestaande WUG's in de kern, buiten het bestaand ruimtebeslag' - tabel p. 4. Hoe worden de kwalitatieve en kwantitatieve randvoorwaarden vastgelegd? Vaak hebben deze terreinen op vandaag een functie, die bijdraagt aan de gewenste verweving (bvb. recreatie, buurtgroen, stadslandbouw,...), ook in metropolitane kernen. Voor de gemeente is het van belang dat er regionaal gesprekken opgestart worden om de kerntypering met de diverse gemeenten lokaal verder te implementeren en te verfijnen.</p>		<p>de metropolitane kernen. De verdere planning van specifieke woontypologieën op concrete locaties, is een zaak van de gemeenten.</p> <p>Wel werkt de provinciale dienst wonen aan diverse projecten om lokale besturen te sensibiliseren over woonkwaliteit, betaalbaarheid en een kwalitatieve woonomgeving en ontwikkelt woonscans: rapporten met cijfers die inzicht geven in de woonuitdagingen op gemeentelijk niveau. Deze woonscans verschijnen in de tweede helft van 2023. In de toekomst zal de Dienst Wonen deze cijfers ook produceren op niveau van de woningmarkten.</p> <p>Wat de toepassing van de motiveringsgronden voor de ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen betreft (o.m. WUG): zie ALG 25.</p>	
15AB	Gemeenteraad Borsbeek			<p><u>Beleidskaders "sterke netwerken" en "verdichten en ontlichten"</u> Gunstig advies.</p>	ALG	/	/
16AB	Gemeenteraad Rumst	■■■■ ■■■■ ■■■■	Advies d.d. 16.02.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
		■■■■ ■■■■ ■■■■	Ontvangen via mail d.d. 03.03.2023				
16AB	Gemeenteraad Rumst			<p>Voorwaardelijk gunstig advies</p> <p>1.</p> <p>In de <u>strategische visie</u> wordt analyse van ruimte beschreven, waarbij Rumst behoort tot landschap ten noorden van de Rupel. In deze beschrijving worden de kernen Boom, Rumst en verder noordwaarts Niel, Schelle en Hemiksem als kernen langs de rivier benoemd. Het is wenselijk om ook Terhagen als kern aan de Rupel toe te voegen in deze beschrijving.</p>	STR VISIE	Opmerking is terecht. Terhagen zal toegevoegd worden aan de opsomming van kernen.	Strategische visie: Op p. 24 Terhagen toevoegen aan het lijstje van kernen die zich ontwikkelden langsheen de Rupel
16AB	Gemeenteraad Rumst			<p>2.</p> <p>In het <u>beleidskader Levendige Kernen</u> wordt een selectie opgenomen van de verschillende kernen binnen de gemeente. De selectie van Terhagen als "stedelijke dorpskern" kan daarbij worden gevolgd.</p> <p>De uitdagingen voor Terhagen op vlak van detailhandel en bedrijvigheid dienen echter genuanceerd te worden, en gekoppeld aan haar bereikbaarheidsprofiel, dat in hoofdzaak autogericht is, en waarbij vrachtverkeer tot overmatige belasting van het dorpsweefsel leidt.</p> <p>Reet en Rumst worden geselecteerd als "dorpskernen". Vanuit de vaststelling dat er binnen het centrum van Reet en Rumst ten onrechte geen multimodaal knooppunt voor personenvervoer op lokaal niveau werd geselecteerd, is de selectie van de betreffende kernen als "gewone dorpskern" niet terecht. Voor beide kernen is de opwaardering naar "dorpskern met potentie" gewenst, gezien beide een goede multimodale bereikbaarheid vertonen (ligging tussen E19 en A12 met hoogwaardige openbaar vervoersverbindingen, halte- en overstapplaatsen in het centrum en gelegen binnen fijnmazig netwerk van hoogwaardige fietsvoorzieningen met lokaal en regionaal verbindend karakter), Reet bovendien bestaat uit een goed uitgeruste kern met heel wat voorzieningen (meer dan enkel voor de eigen inwoners) en Rumst een belangrijke gebruikerspool vormt (veel tewerkstelling en aantrekkingskracht gekoppeld aan haar bedrijventerreinen.)</p> <p>Reet Groenlaar wordt tenslotte geselecteerd als "kleine dorpskern". Deze omgeving wordt binnen de gemeente</p>	KERN	<p>Wat Terhagen betreft: Dat klopt. Ook voor de uitdagingen rond detailhandel en bedrijvigheid geldt dat het 'op maat van de kern' moet zijn. Voor het type stedelijke dorpskern wordt daaraan toegevoegd dat zij eerder instaan voor de lokale opvang, wat ons inziens aansluit op de bezorgdheid van de gemeente. De focus in de tekst bij de rol van de stedelijke dorpskern ligt hier sterk op detailhandel en bedrijvigheid. Dat is inderdaad niet in verhouding met de beschrijving van de andere stedelijke 'rollen'.</p> <p>Voor wat de vraag om van kerntype te wijzigen voor Rumst en Reet betreft: zie ALG 22 en 17BB.</p> <p>Wat betreft Groenlaar: zie ALG 24.</p>	<p>ALG 22, ALG 24 17BB</p> <p>Beleidskader 'Levendige kernen': Op p.31: stedelijke dorpskern, laatste zin: 'Dat betekent dat zij op lokale schaal invulling geven aan de uitdagingen rond detailhandel en bedrijvigheid' vervangen door 'Zij kunnen op lokale, stedelijke schaal mee inzetten op kernversterking en de diverse uitdagingen.'</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Rumst echter niet als een afzonderlijke kern ervaren. Ze profileert zich op eenzelfde wijze als andere woonkernen binnen de gemeente, zoals bvb. de omgeving Klein Paepedaelen en Vosberg.</p> <p>Het is niet wenselijk om tussen dergelijke woonclusters een onderscheid te maken in selectie. Bovendien vraagt het beeldbepalende en (historisch) waardevolle woonweefsel van de omgeving Groenlaar voor een specifiek beleid, waarbij behoud van de identiteit voorop staat en niet in het gedrang gebracht mag worden door doelstellingen met betrekking tot kernversterking. Omwille van deze redenen wordt er geadviseerd om de selectie van Groenlaar als kleine dorpskern niet te weerhouden.</p>			
16AB	Gemeenteraad Rumst			<p>3.</p> <p>In het <u>beleidskader Sterke Netwerken</u> wordt een provinciaal ruimtemodel opgebouwd. Hieruit komt naar voren dat binnen de gemeente Rumst zowel de kernen Reet, Rumst en Terhagen, alsook de omgeving van AZ Rivierenland Campus Rumst (A12) worden waargenomen als "goed" tot "zeer goed" scorend, en dit zowel op vlak van voorzieningen (plaatswaarde) als bereikbaarheid (knoopwaarde). Deze bevinding strookt niet met eerder opgenomen selectie van de kernen Reet en Rumst als een gewone dorpskern (zie hierboven), maar vraagt om een opwaardering van het statuut van deze kernen. Ruimtemodel komt over als vrij theoretische oefening, die weliswaar grote structuren binnen de provincie Antwerpen visualiseert, maar verder verfijnt dient te worden op gemeentelijk niveau. Het ontbreken van enige selectie van knopen voor personenvervoer binnen de gemeente Rumst staat in contrast met de hoge plaatswaarde die de kernen Rumst, Reet en Terhagen toegewezen krijgen in het provinciale ruimtemodel. Bovendien is het niet duidelijk waarom de kernen (Kon. Astridplein in Reet, Markt in Rumst en Kardinaal Cardijnstraat in Terhagen) niet als knoop van lokale schaal voor personenvervoer worden opgenomen, gezien hier een vergelijkbaar aanbod aan multimodale verbindingen en overstapmogelijkheden aanwezig zijn als bij de 2 lokale knopen die in Boom zijn geselecteerd. Het is aangewezen om een inzicht te krijgen in de achterliggende informatie die werd gehanteerd om te komen tot de betreffende selecties.</p>	KOMP RMK	<p>Wat betreft inzicht in achterliggende informatie bij de multimodale knopen voor personen en -goederenvervoer: de onderbouwende onderzoeken zijn terug te vinden op de website https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/beleidsplan-ruimte/onderzoeken.html.</p> <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd worden, zonder deze onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p>“Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...)</p> <p>De onderzoeksrapporten geven een overzicht van het onderzoek en uitkomsten van het participatietraject die ten grondslag liggen aan de gemaakte beleidskeuzes. Het beschikbaar onderzoek vervangt als het ware het informatief gedeelte van een structuurplan maar zal omwille van hanteerbaarheid en het voortschrijdend inzicht slechts middels een beknopt overzicht of verwijzingen in het beleidsplan zelf opgenomen worden.”</p>	14BB, ALG 23

Nr.	PBRA indieners	Hoedanigh .(PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>In het beleidskader wordt bovendien een analyse op kaart gemaakt van de multimodale knopen voor goederenvervoer. De bedrijfsterreinen op de kaart werden echter louter aangeduid op basis van de gewestplanbestemming, maar houden geen rekening met het actuele ruimtegebruik noch met de gewenste ontwikkelingsperspectieven op gemeentelijk niveau. Een voorbeeld hiervan is het terrein Molleveld waar de bedrijvigheid niet meer aanwezig is over de volledige contour zoals opgenomen op de kaart, maar waar een passende herbestemming mee in overweging moet kunnen worden genomen op basis van het principe "de juiste functie op de juiste plek", die in het Beleidsplan van de provincie wordt gehanteerd. Een aftoetsing met de gewenste toestand en een verfijning inzake dringt zich op.</p>		<p>(Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9)</p> <p>Wat betreft de afwezigheid van de knopen Kon. Astridplein in Reet, Markt in Rumst en Kardinaal Cardijnstraat in Terhagen: De locatie van de knopen is bepaald door de locatie van de verknoping van de vervoersnetwerken. Als er geen knopen werden geselecteerd, dan komt dat omdat de vereisten om als lokale knoop te functioneren niet gehaald werden, bijvoorbeeld het aantal bussen per richting, de afstand tot de fietssnelweg, ...</p> <p>Wat betreft de bedrijventerreinen die aangeduid zijn op de kaart op p. 57 in het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit': deze opmerking is terecht. De laag van de bedrijventerreinen zal niet meer op deze kaart gezet worden om verwarring te vermijden. Voor alle aanpassingen aan deze kaart: zie ook reactie 14BB.</p> <p>Wat betreft Molleveld. De aangeduide bedrijfsterreinen komen uit de GIS-laag 'Bedrijventerrein OSLO' van het Agentschap Innoveren en Ondernemen. De basis van deze contouren zijn de meest recente digitale bestemmingsplannen met economische bestemming, uitgebreid met de werkelijke contouren van gebruikspcelen die in één blok aansluiten aan het terrein en dus deel uitmaken van de bedrijvenzone zoals in werkelijkheid gekend. https://www.vlaanderen.be/datavindplaats/catalogus/bedrijventerreinen-oslo-toestand-28-04-2023</p> <p>Zie ook 38BB.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de Ruimtecompassen en de ruimtelijk multimodale knopen in de kerntypering: Het ruimtekompas is een tool die een weergave geeft van objectieve data. Het ruimtekompas kan gebruikt worden om een</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>objectief inzicht te krijgen in de eigenheid en het functioneren van goed gelegen plekken Het is een dynamische tool waar we makkelijke nieuwe input in kunnen steken. Het is de bedoeling dat je op basis van het ruimtekompas een verdere afweging kunt maken.</p> <p>Dat laatste is gebeurd bij de uitwerking van de methodiek van de kerntypering in bijlage 1. Op die manier heeft de provincie een 1^e doorwerking van de methodiek gemaakt op een uniforme manier over gans de provincie. Naar aanleiding van het openbaar onderzoek en al de bezwaren en adviezen die we ontvingen, voorzien we bij een volgende update de mogelijkheid om als gemeente een afbakening voor te stellen zodat die ook mee kunnen opgenomen worden bij een update van de Ruimtekompassen. Zie ook ALG 23.</p>	
16AB	Gemeenteraad Rumst			4. Geen bemerkingen met betrekking tot het <u>beleidskader</u> <u>Verdichten en Ontdichten van de ruimte</u> .		/	/
17AB	Gemeenteraad Aartselaar	■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 06.03.2023				
17AB	Gemeenteraad Aartselaar			Ontwerp beleidsplan geeft goed kader om als gemeente mee aan de slag te gaan in haar beleid én de opmaak van een eigen gemeentelijk beleidsplan ruimte. Er ontbreekt nog steeds een visie rond (grootschalige)kantoren, dewelke geen plaats vinden in de kernen en volgens de gewestplanvoorschriften niet thuishoren in de KMO zones.	ALG DIV	Zie ALG 6 . Het PBRA voorziet een locatiebeleid op basis van de factor verweefbaarheid. Verweefbare bedrijven horen prioritair thuis in de kern (beleidskader Levendige kernen p.42). Bovendien heeft elke kern zijn eigenheid en kunnen de ontwikkelingsperspectieven van kern tot kern verschillen. Verschillende kernen binnen de provincie zijn voldoende uitgerust op mobiliteits- en voorzieningenvlak en hebben de potenties om grootschalige kantoren te huisvesten. Een gedifferentieerd	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						locatiebeleid beperkt zich niet enkel tot de gemeentegrenzen.	
17AB	Gemeenteraad Aartselaar			<p>In de verschillende beleidskaders wordt sterk ingezet op het maximaal verweven van bedrijvigheid in de (woon)kernen. Maar ook de toename van huishoudens, private diensten, openbare diensten, horeca, ... enz. dient vooral opgevangen te worden in deze (woon)kernen. Als algemeen principe kan dit gevolgd worden maar de praktische haalbaarheid kan in vraag gesteld worden. Ook de (woon)kernen dienen leefbaar gehouden te worden.</p> <p>Het PBRA gaat er van uit dat wonen en kleinhandel geconcentreerd wordt in de kernen en dat open ruimte maximaal behouden blijft, maar hoe dan nog ruimte vinden voor bedrijvigheid ? Bedrijvigheid, met bijhorende opslag, neemt immers veel ruimte in én brengt aanzienlijke verkeersstroom op gang.</p> <p>Vrachtwagens zijn uit leefbaarheid en algemene verkeersveiligheid niet echt gewenst in de kernen. Eigen aan een goedwerkend bedrijf is dat het groeit, dus komt ooit de vraag naar uitbreiding waardoor ruimtebeslag in de kernen mogelijks verder onder druk komt te staan. Is dit niet de aanzet tot de herlokalisatiebeweging van bedrijven binnen de kernen geweest uit de jaren '80 en '90 ?</p>	BEDR VERW	<p>Zie ALG 19.</p> <p>Wat betreft het vinden van ruimte voor bedrijvigheid.</p> <p>De provincie streeft naar behoud van ruimte niet van plek en wil tegelijkertijd ruimtewinst halen uit de bestaande ruimte. Dit kan door deze te optimaliseren, herstructureren en via ruimtelijk rendement. (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' – hoofdstuk bedrijvigheid).</p> <p>Inzichten over hoe we omgaan met onze ruimte zijn de afgelopen 30 à 40 jaar geëvolueerd. De effecten van dat beleid zijn intussen duidelijk. Een koerswijziging is noodzakelijk om onze open ruimte te vrijwaren, onze economische ruimte te bewaken en kernen levendig te houden/opnieuw te versterken.</p>	ALG 19
17AB	Gemeenteraad Aartselaar			<p>Beleidskader open ruimte ontbreekt. In advies op voorontwerp werd dit ook al aangegeven. Er wordt wel opgemerkt dat open ruimte nu meer verwerkt werd in de andere beleidskaders maar toevoeging in een latere fase zou een significante meerwaarde betekenen voor het beleidsplan. Momenteel komt de open ruimte in het beleidsplan meer over als een tussen- of restruimte i.p.v. een wezenlijk onderdeel ervan. Deze open ruimte is immers veelal grensoverschrijdend (in tegenstelling tot de afgebakende kernen) waardoor een provinciale visie hier een belangrijk gegeven kan zijn.</p>	OR	Zie ALG 5 .	/
18AB	Gemeenteraad Olen		<p>Advies d.d. 1.03.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 06.03.2023</p>				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
18AB	Gemeenteraad Olen			Gemeenteraad kan zich vinden in de beleidskeuzes en adviseert om: - de kaart met indicatieve weergave van de multimodale knopen voor goederenvervoer te verfijnen wat betreft het bedrijventerrein van Umicore en Aurubis (zie beleidskader 'sterke netwerken: ruimte en mobiliteit');	RMK	De kaarten in bijlage zijn geen wensbeeld maar geven aan waar in de provincie de verschillende netwerken met elkaar verknopen of waar ze in voldoende nabijheid liggen van elkaar. Beide kaarten zijn dus een ruimtelijke weergave van de criteria, zonder hier een waardeoordeel aan vast te koppelen. De kaarten in bijlage zeggen dus niets over de ontwikkelingskansen van bedrijventerreinen. Dat beleid is uitgewerkt in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 44-49. De kaarten kunnen wel als onderbouwing gebruikt worden om bepaalde keuzes af te wegen voor de toekomst van een specifiek bedrijventerrein. Om verwarring te vermijden, wordt de kaartlaag van de bedrijventerreinen uit de kaart van bijlage 2 gehaald. Zo wordt duidelijker dat de kaart enkel weergeeft waar de verschillende vervoersnetwerken voor goederenvervoer op bovenlokaal niveau liggen.	14BB
18AB	Gemeenteraad Olen			- toe te lichten welke methodiek geleid heeft tot de afbakening van de kernen en wat de juridische impact hiervan is;	KERN	De kernen werden in het cultuurlandschap op morfologische basis ingetekend. De studie van het cultuurlandschap is te vinden op www.provincieantwerpen.be/beleidsplanruimte Wat de afbakening van de kernen betreft: zie ALG 23 .	ALG 23
18AB	Gemeenteraad Olen			- toe te lichten of de huishoudenstoename rekening houdt met de migratie die vandaag wordt vastgesteld;	WON	Het woonprogramma op regionaal schaalniveau wordt opgemaakt zodat dit op provinciale schaal kan opgevolgd en gemonitord worden. Deze is gebaseerd op de prognosecijfers van Statistiek Vlaanderen waarin migratie vervat zit. Diezelfde statistieken tonen aan dat er vandaag nog steeds veel meer gezinnen (en dus ook woningen) bijkomen in (kleine) kernen met minder voorzieningen en bereikbaarheid. De provinciale ambitie is om de bijkomende gezinnen (en woningen) in de eerste plaats te voorzien in de stedelijke	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						kernen. Zoals ook op p. 97 van het beleidskader 'Levendige kernen' aangegeven staat, is het dus nodig om een herverdeling van de bijkomende gezinnen/woningen te maken in de richting van de stedelijke kernen en de strategische dorpskernen.	
18AB	Gemeenteraad Olen			- bij de categorisering van de kernen de juiste benaming van de deelgemeente Olen-Centrum te gebruiken;	KERN	Akkoord. Dit wordt aangepast	Beleidskader 'Levendige kernen': - Tabel p. 74 en 82: 'Olen' vervangen door 'Olen-centrum'
19AB	Gemeenteraad Grobbendonk	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Advies d.d. 28.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 06.03.2023				
19AB	Gemeenteraad Grobbendonk			Idem 14 AB		Zie 14BE .	14BE
19AB	Gemeenteraad Grobbendonk			+ Bijkomende motivering: De wijzigingen t.a.v. het voorontwerp zijn eerder "cosmetisch" van aard en is op sommige vlakken minder specifiek geworden. Het gevaar dreigt dat hierdoor het PBRA een sleutel wordt die, naar willekeur, ieder gemeentelijk initiatief kan afsluiten. het PBRA is eerder een opsomming van beleids'doelen' dan een daadwerkelijk 'plan' om concreet doelen te realiseren. De doelen zijn heel algemeen. De gemeente meent dat de strategische visie en de beleidskaders geschreven zijn vanuit een top-down benadering, hetgeen indruist tegen het subsidiariteitsbeginsel. De gemeente wenst een maximale inzet van het subsidiariteitsprincipe. Het PBRA geeft niet de indruk dat rekening wordt gehouden met de autonomie van de gemeenten. Het subsidiariteitsbeginsel moet ook van toepassing zijn op de vier ruimtelijke principes uit het de strategische visie.	ALG	Wat de verwerking van voorontwerp naar ontwerp betreft: zie ALG 1 Het PBRA volgt de procedure van een Beleidsplan Ruimte, zoals vastgelegd in de VCRO en het uitvoeringsbelsuit van 30/03/2018. Tijdens de diverse adviesronden ontvingen we heel wat diverse meningen en standpunten. Op basis van de uitgebrachte adviezen, de interactie met het ontwerp plan-MER en de input uit lopende onderzoeken zijn diverse aanpassingen gebeurd aan het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen, waarbij een evenwicht gezocht werd tussen de soms heel erg uiteenlopende standpunten. De provincie maakte hierbij de keuze om de focus te leggen op het eigen provinciaal beleid. Wat de subsidiariteit betreft: Net zoals dit het geval was voor ruimtelijke structuurplannen worden ruimtelijke beleidsplannen opgemaakt op de volgende niveaus : Art. 2.1.1, § 2, 1e lid VCRO :	ALG 1 , ALG 3 , ALG 27

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>De conformiteit met de strategische visie ruimte Vlaanderen wordt noch in de strategische visie, noch in de beleidskaders geduid.</p> <p>Het PBRA laat geen kansen aan kleine steden en dorpen om in te spelen op demografische en economische trends.</p> <p>Er wordt onvoldoende gedefinieerd over welke terreinen of thema's de provincie een effectief plannende taak opneemt.</p> <p>Het is wenselijk dat de provincie zich een duidelijke rol aanmeet en zichzelf een duidelijke positie geeft binnen het samenwerkingsveld van verschillende partners. De principes uit het PBRA zijn te algemeen en te vrijblijvend beschreven.</p> <p>De gemeente Grobbendonk wil zelf bepalen met wie ze partnerschappen aangaat.</p> <p>Het wordt als positief ervaren dat de provincie voor zichzelf een rol ziet om aan het departement Omgeving input te geven = bottom-up benadering.</p> <p>De provincie moet niet iets doen wat door de gemeente Grobbendonk beter zelf kan worden afgehandeld. De gemeente Grobbendonk is het best geplaatst om de ruimtelijke behoeften van haar inwoners, en dit zowel van de huidige generatie als van de toekomstige generaties, duurzaam te beheren.</p>		<p>1) Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, opgemaakt door en voor het grondgebied van het Vlaamse Gewest.</p> <p>2) Het provinciaal beleidsplan ruimte, opgemaakt door en voor het grondgebied van de provincie.</p> <p>3) Het gemeentelijk of intergemeentelijke beleidsplan ruimte, opgemaakt door en voor het grondgebied van een of meer gemeenten.</p> <p>Voor wat de onderlinge verhouding betreft bepaalt de VCRO :</p> <p>Art. 2.1.1, § 3 VCRO :</p> <p>In elk ruimtelijk beleidsplan wordt aangegeven hoe het zich verhoudt tot de ruimtelijke beleidsplannen van de andere niveaus. Bij het formuleren van keuzes, doelstellingen, eigen engagementen en verwachtingen ten aanzien van andere actoren die in het ruimtelijk beleidsplan worden opgenomen, wordt rekening gehouden met de bevoegdheidsbepalende regels uit het Gemeentedecreet, het Provinciedecreet, het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en andere regelgeving die relevant is voor het thema in kwestie</p> <p>Er wordt met de beleidsplannen niet afgestapt van het subsidiariteitsbeginsel: elk niveau moet zich inlaten met de onderwerpen die best op dat niveau worden geregeld.</p> <p>In overeenstemming hiermee bevat het PBRA doelstellingen en actielijnen die een bovenlokale uitwerking vragen, een kader voor eigen provinciale ruimtelijke planningsprocessen en heel wat voorstellen naar de gemeente toe. Het is niet omdat de gemeente bepaalde bevoegdheden heeft of uitwerkingen wenst te maken in het gemeentelijk beleidsplan ruimte dat de provincie hierover geen beleid / beleidsverwachtingen kan uitstippelen.</p> <p>Wat het BRV betreft: In de strategische visie, p.12, wordt de link gelegd naar Vlaanderen.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>Zolang er geen officieel Beleidsplan Ruimte Vlaanderen is en we geen inzicht hebben op de concrete inhoud, kan hier niet verder op ingegaan worden. Tot slot verwijzen we naar de reactie van het Departement Omgeving (44AB) die, in zijn algemeenheid, het PBRA ondersteunen.</p> <p>Wat betreft het inspelen op demografische of economische trends en het overstijgen van de provinciale bevoegdheid: zie ALG 3 en ALG 27.</p> <p>Waar de provincie voor zichzelf een rol ziet, is in elk hoofdstuk uitgewerkt in de 'aan de slag' (rood omliggende kaders). Zie verder ALG 1.</p> <p>Wat de partnerschappen betreft: Voor haar ruimtelijk beleid kijkt de provincie naar logisch ruimtelijke samenhangende gehelen voor de uitdaging in kwestie. Elk proces en project vraagt ook andere partners en gaat over een ander schaalniveau. Dit is maatwerk. De gemeente kan vanuit haar eigen ruimtelijk beleid altijd zelf partnerschappen opzetten.</p>	
19AB	Gemeenteraad Grobbendonk			<p>Strategische visie De gemeente Grobbendonk is veel meer dan een 'bedrijventerrein met overslag langs het Albertkanaal'.</p> <p>Industriegebieden in een buitengemeente zoals Grobbendonk mogen niet uitgesloten worden van nieuwe impulsen. De gemeente Grobbendonk moet als volwaardige partner behandeld worden en niet als een gemeente waar toevallig de bovenlokale infrastructuur doorloopt. Bovenlokale structuren zoals het Albertkanaal en de E313 vragen ook om een visie over: hoe men het welbehagen van de lokale gemeenschap zal compenseren, hoe men de veiligheid zal garanderen, hoe men het verkeer in goede banen zal leiden,... Hierin staan de gemeente Grobbendonk, en haar inwoners, al te vaak alleen.</p> <p>Bij het ruimtelijke principe 'Zuinig ruimtegebruik' wordt sterk ingezet op 'verweving van functies'. De gemeente Grobbendonk onderschrijft dit principe. Er moet</p>	STR VISIE	<p>Dat klopt. De beschrijving in 'De provincie Antwerpen vandaag' geeft slechts een algemene blik op de diversiteit van onze provincie vandaag. Dat is een bewuste keuze. De gemeente kan in haar eigen gemeentelijk beleidsplan dieper ingaan op haar specifieke eigenheid en ruimtelijke kenmerken.</p> <p>De dorpskern 'Grobbendonk' kan ter volledigheid wel nog toegevoegd worden aan de beschrijving van het gebied 'voor de samenvloeiing van de Kleine en grote Nete'.</p> <p>Voor de reactie dat Grobbendonk niet mag uitgesloten worden van nieuwe impulsen: zie ALG 3 en ALG 4.</p> <p>De volwaardigheid van het partnerschap wordt niet bepaald op basis van de al dan</p>	<p>ALG 3</p> <p>Strategische visie Toevoegen p. 23: Grobbendonk in de zin: 'Voor de samenvloeiing van de Kleine en Grote Netes in Lier herkennen we een gebied met een aantal kleine (bv. Kessel) en grotere dorpskernen (bv. Nijlen, Grobbendonk) tussen grotere open ruimtes en groengebieden rondom de rivieren.'</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>evenwel worden vastgesteld dat de hierbij aangemerkte voorbeelden zich vooral lijken toe te leggen op een verweving op perceel-, gebouw- of projectniveau. Het verweven van functies op het niveau behoort voornamelijk tot de vergunningverlening. De gemeente is het best geplaatst om dit aspect bij individuele omgevingsaanvragen te beoordelen. Op planningsniveau, en al zeker op provinciaal niveau, lijkt het beleidsplan vooral aan visie te ontbreken wanneer ze vervalt in dergelijk 'micromanagement'. Hetzelfde kan gezegd worden over 'Veerkracht', 'Nabijheid en bereikbaarheid' en 'Eigenheid'.</p> <p>De strategieën die de provincie naar voor schuift worden best op gemeentelijk niveau uitgevoerd. Enkel bij limitatief en gemotiveerde bovengemeentelijke openruimtegebieden lijkt hierin een meerwaarde van de provincie mogelijk.</p> <p>De gemeente vindt het cynisch dat na jarenlange structuurplanning, waarbij de hogere overheden een voornamelijk bewarend beleid voor de buitengemeenten hebben gevoerd en dit ten voordele van de steden, de provincie nu 'levende kernen' naar voor schuift als strategie.</p>		<p>niet aanwezigheid van bovenlokale infrastructuren. Deze bovenlokale structuren zullen wel bepalend zijn voor de toekomstperspectieven van bepaalde gebieden, en desgevallend ook voor de rol die de provincie in bepaalde gebieden zal opnemen.</p> <p>De voorbeelden in de principes werden toegevoegd om te verduidelijken wat deze kunnen betekenen. Naar aanleiding van de vorige adviesronden werden een aantal voorbeelden reeds aangepast naar een groter schaalniveau.</p> <p>Het gaat echter vooral om de filosofie achter de principes die we bij de verdere uitwerking van het provinciaal ruimtelijk beleid zullen toepassen. Het schaalniveau kan daarbij wisselen van micro tot meso- of macroniveau, afhankelijk van de uit te werken actie of project.</p> <p>Het PBRA beperkt de gemeente niet in haar vergunningverlening. De principes van zuinig ruimtegebruik en verweving van functies zijn niet nieuw en worden voor - zover de goede ruimtelijke ordening dit toelaat - reeds decennialang toegepast.</p> <p>Om de bouwshift te realiseren en onze open ruimte te versterken blijven keuzes rond het verder aansnijden en herbestemmen van gronden nodig. Dat sluit echter niet uit dat er ook op die plekken ingezet kan worden op kwaliteit, kleinschalige voorzieningen, ... Net daarom gaat de strategie (en het beleidskader 'Levendige kernen') over veel meer dan het voorzien van bijkomend woonaanbod.</p> <p>Ook in de structuurplanning werd hier belang aan gehecht, ook al is dit niet expliciet opgenomen in die plannen.</p>	
19AB	Gemeenteraad Grobbendonk			<p>Beleidskader 'levendige kernen' Waarom een gehucht als Langenheuvel wel als een 'kleine dorpskern' wordt beschouwd en andere gehuchten binnen de gemeente dan weer niet, is niet</p>	KERN WON	<p>Voor wat betreft de kleine kernen en gehuchten: zie ALG 24.</p>	<p>ALG 21, ALG 24, 40BB</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>meteen duidelijk. Op basis waarvan wordt de verdeling in verschillende soorten kernen gemaakt?</p> <p>De opdeling inzake de regionale woonmarkten druist volgens de gemeente flagrant in tegen de beginselen inzake ruimtelijke beleidsplanning (subsidiariteit) en getuigt geenszins van een onderhandeld ontwikkelingsprogramma. Met deze sluiske en in de bijlagen uitgewerkte beknotting van de kernen van Grobbendonk kan de gemeente niet akkoord gaan. Het is voor lokale besturen onmogelijk in te schatten in hoeverre dit provinciale kader zal doorwerken en mogelijk in conflict zal komen met de opbouw van een eigen visie op kernontwikkeling.</p> <p>De gemeente wenst verordenende instrumenten uit te vaardigen om een sturende rol te spelen in de verdere ontwikkeling van de gemeente.</p> <p>Dit beleidskader heeft de leefbaarheid van de kernen van Grobbendonk tot doel, maar een verdere vergrijzing van de gemeente en het langzaam verder wurgen van de resterende voorzieningen.</p>		<p>Wat betreft het overschrijden van de provinciale bevoegdheid inzake woonbeleid: zie ALG 21 en 40BB.</p> <p>Wat betreft de eigen uitrol van verordenende instrumenten: we nemen hier akte van.</p> <p>Wat betreft de leefbaarheid van kernen en het verdwijnen van voorzieningen:</p> <p>Kernversterking en lokaal een beperkte huishoudensgroei kan in alle kernen. Maar de mogelijkheden zijn afhankelijk van de schaal, mate van bereikbaarheid, voorzieningenniveau en ligging.</p> <p>In het beleidskader 'Levendige kernen', p. 14 wordt toegelicht wat de provincie verstaat onder kernversterkende projecten: <i>"Kernversterking gaat echter over meer dan enkel het verdichten van kernen. Het zet voornamelijk in op het vergroten van de kwaliteit van de ruimte. Kernversterkende projecten kunnen bijvoorbeeld inzetten op Diverse functies bundelen en verweven Openbare ruimte vergroenen ..."</i></p> <p>Dus op zich sluit het beleidskader het stimuleren van voorzieningen en het inzetten op ruimtelijke acties om de leefbaarheid te vergroten o.a. via een detailhandelsbeleid, op maat van de kern, niet uit.</p>	
19AB	Gemeenteraad Grobbendonk			<p>Beleidskader 'verdichten en ontlichten'</p> <p>Er moet vertrokken worden van de bestaande toestand. Wat Grobbendonk betreft schrapt de provincie bijvoorbeeld op basis hiervan 'handelszaken' langs de Herentalse steenweg, terwijl dit handelslint zo goed als is ontwikkeld. Men kan noch de bestaande toestand, noch de werkelijkheid ontkennen. De provincie schrapt evenwel de handelszaken in dit gebied, terwijl de toestand ter plekke, en in de structuurplannen, dit gebied als kleinhandelslint kan worden omschreven wordt dit nu geschrapt omwille van dit ontwerp-beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'. Op p. 48, 'Bedrijvigheid' staat immers dat bedrijventerreinen a priori voorbehouden blijven voor bedrijvigheid die niet in een kern kan verweven worden.</p>	DH (GRS) BEDR	<p>- Betreft detailhandel:</p> <p>De beleidskaders geven uiting aan wat de provincie als beleid wil voeren, met handreikingen naar andere partners om de uitdagingen samen aan te pakken. Het is verder aan de gemeenten om het eigen lokaal beleid in het (inter)gemeentelijk beleidsplan uit te schrijven, waarbij het Beleidsplan Ruimte van de provincie een kapstok kan zijn.</p> <p>De provincie zet met betrekking tot detailhandel in eerste plaats in op het voorzien van detailhandel in de kernen.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Daarnaast staat in hetzelfde beleidskader onder het hoofdstuk 'Detailhandel' op p. 54 dat er in principe geen detailhandel op bedrijventerreinen toegestaan is. Omwille hiervan wordt dit 'vage' beleidsplan door de provincie aangegrepen op een zeer éénzijdige en dogmatische wijze. Gezien de principes en visies in het beleidskader en het ganze beleidsplan vaak zeer vaag, algemeen en weinig specifiek zijn, wordt de bekommernis van en te dogmatische aanpak bij ondersteuning en advisering van lokale besturen in hun planprocessen alleen maar groter.		<p>Echter, niet alle detailhandel past in de kernen, deze kunnen (gelet op de voorwaarden) in clusters worden voorzien.</p> <p>Op bedrijventerreinen is detailhandel niet toegestaan. Maar het PBRA stelt dat op bedrijventerreinen detailhandel kan worden voorzien, enkel als deze in combinatie zijn met en ondergeschikt zijn aan een in pandige werkplaatsfunctie (wat neer komt op bedrijvigheid), zoals een autotoonzaal bij een garage of een toonzaal voor keukens aan een keukenproductieruimte. Overige detailhandel wordt niet op bedrijventerreinen toegestaan.</p> <p>Wat betreft de visie op detailhandel en het voorbehouden van bedrijventerreinen voor niet-verweefbare bedrijven: beide principes zijn niet conflicterend.</p>	
19AB	Gemeenteraad Grobbendonk			<p>Beleidskader 'sterke netwerken'</p> <p>Er bestaat het gevaar van een te dogmatische aanpak en werkwijze. Ongeacht een streven naar objectivering en kwantificering zal een goed ruimtelijk beleid steeds nood blijven hebben aan een gebiedsspecifieke, casusspecifieke, beleidsgestuurde en pragmatische aanpak. Een te dogmatische aanpak kan nefast zijn voor een goed ruimtelijk beleid.</p> <p>Het gemeentebestuur heeft de ambitie om in Grobbendonk garant te staan voor een gezonde, groene, veilige en aantrekkelijke leefomgeving voor zijn burgers, voor wie hier woont, leeft, leert, werkt of op bezoek komt. Hierbij kan en mag de gemeente niet gehinderd worden door het dirigistische beleid van de provincie.</p>	ALG	Zie ALG 11 .	/
20AB	Gemeenteraad Turnhout		Advies d.d. 27.02.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
		■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■	Ontvangen via mail d.d. 07.03.2023				
20AB	Gemeenteraad Turnhout			<p>Beleidskader 'levendige kernen'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pag. 52: woonprogrammatie: het is wat op de honger blijven zitten voor wat betreft een concrete timing en aanpak van de woonprogrammatie. Vandaag de dag blijven er nog veel slecht gelegen gronden verkaveld worden of wordt er op foute plekken verdicht. - Pag. 35: de rol van de stedelijke dorpskernen is onduidelijk. Spelen zij een rol in het opnemen van bijkomende huishoudens? Kan dit dan niet expliciet benoemd worden? - Pag. 102: hier wordt enkel de eigen huishoudtoename voorzien. Specifiek voor Schorvoort bij Turnhout is dit een foute keuze. Schorvoort is zo dicht bij het centrum van Turnhout gelegen dat deze kern ook een rol speelt in het opvangen van extra huishoudens. 	KERN WON	<p>Voor wat het woonprogramma betreft: zie ALG 28.</p> <p>De stedelijke dorpskernen spelen een rol in de bijkomende huishoudensopvang. Dat staat ook expliciet benoemd op p. 48 van het beleidskader 'Levendige kernen'. De stedelijke dorpskernen is als aparte categorie opgenomen om ook binnen stedelijk gebied een onderscheid te maken tussen echt kleine kernen met lage gebruikersintensiteit, knoopwaarde en voorzieningen en de overige kernen. Omwille van hun grootte en ligging is de provinciale visie dat hun bijdrage in de opgave rond bijkomende huishoudens verhoudingsgewijs wel kleiner is dan in de overige stedelijke kernen.</p> <p>Omwille van de nabije en aansluitende ligging van Schorvoort zal deze 'wijk' niet als een aparte kern worden opgenomen in het PBRA, maar onderdeel uitmaken van de grotere stedelijke kern van Turnhout.</p>	<p>ALG 28</p> <p>Beleidskader 'Levendige kernen'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijlagen: Schorvoort als aparte kern weglaten en toevoegen aan de kern 'Turnhout'
20AB	Gemeenteraad Turnhout			<p>Beleidskader 'verdichten en ontlichten'</p> <p>Hierin is sprake van grote ambities binnen het bouwshift verhaal, maar van een concrete uitvoering is geen sprake. Hoe ziet de provincie haar ondersteunende rol?</p> <p>Op veel vlakken blijft de vraag hangen hoe één en ander gerealiseerd zal worden en door wie en met welke middelen. De hoop is dat dit voor een aantal belangrijke thema's snel verder geconcretiseerd zal worden.</p> <p>Turnhout wil graag als actieve partner meewerken aan het uitvoeren van de visie en beleidskaders.</p>	BOUW SH ALG	<p>Zie ALG 15 en algemener: zie ALG 1.</p> <p>We zijn blij te lezen dat Turnhout zich mee als partner benoemt naar de uitvoering van het PBRA.</p>	<p>ALG 1, ALG 15</p>
21AB	Gemeenteraad Dessel	■■■■ ■■■■ ■■■■	Advies d.d. 16.02.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
		██████████ ██████████	Ontvangen via mail d.d. 02.03.2023				
21AB	Gemeenteraad Dessel			<ul style="list-style-type: none"> de gemeenteraad vraagt aan de provincie dat men in de toekomst zal trachten om het openbaar vervoer ook in de kleinere dorpen te stimuleren. 	MOB	Het is inderdaad belangrijk dat kernen bereikbaar blijven. Gemeenten beslissen in de vervoerregioraad hoe dit 'vervoer op maat' verder moet uitgerold worden. Als provincie hebben we hier geen uitvoerende rol in, maar de samenwerking met de vervoerregio's en de andere mobiliteitspartners zal wel verder blijven lopen.	/
21AB	Gemeenteraad Dessel			<ul style="list-style-type: none"> De gemeenteraad vraagt aan de provincie dat men omzichtig moet omspringen met het klasseren van dorpen en kernen voor het eventueel later ontwikkelen van woonuitbreidingsgebieden. 	KERN WON	We nemen hiervan akte. Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22 .	ALG 21 , ALG 22
22AB	Gemeenteraad Rijkevorsel	██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 07.03.2023				
22AB	Gemeenteraad Rijkevorsel			<p>Algemeen</p> <p>Het wordt als positief ervaren dat de te sterke gebiedsspecifieke keuzes uit het voorontwerp worden losgelaten. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat nu het omgekeerde dreigt. Door heel algemeen te blijven en te beperken tot een (algemeen aanvaard) discours binnen de ruimtelijke ordening, dreigt het beleidsplan in de toekomst een passe-partout te worden waarmee de provincie elk lokaal planningsproces mogelijk zou kunnen blokkeren, ook al is dat nu niet de bedoeling. Er zal immers steeds kunnen opgemerkt worden dat een lokaal plan niet voldoende ver gaat in een algemeen gestelde ruimtelijke visie.</p> <p>In dit verband moet worden opgemerkt dat gebiedsspecifiek verfijnen niet per se hetzelfde hoeft te zijn als 'alles beleidsmatig betonen'.</p> <p>Gebrek aan gebiedsspecifieke benadering</p> <p>Het plan mist een doorvertaling van de algemene principes tot het niveau van een gebiedsspecifieke benadering. Nochtans kent elke gemeente zijn eigen</p>	ALG	Het ingediende advies is identiek aan diverse adviezen die bezorgd zijn aan de provincie door gemeenten over het voorontwerp van PBRA. Het is niet helemaal duidelijk of de gemeente vindt dat deze opmerkingen onvoldoende verwerkt zijn of de opmerkingen integraal gekopieerd zijn. Wat de algemene opmerking betreft: zie ALG 4 . Wat betreft de gebiedsspecifieke benadering, gebrek aan planologische reflex en afbakening provinciale rol: zie ALG 1 . Na het voorontwerp werd, waar mogelijk, verder gewerkt om de beleidskaders verder uit te werken en te concretiseren. De provincie maakte hierbij de keuze om de focus te leggen op het eigen provinciaal beleid.	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>uitdaging, en zijn deze uitdagingen voor de gemeenten binnen de provincie steeds verschillend. Hierdoor lijkt het plan vandaag te algemeen en te weinig gebiedsspecifiek.</p> <p><u>Gebrek aan planologische reflex</u> Er moet worden opgemerkt dat de visievorming in het plan vaak onmiddellijk wordt omgezet naar voorbeelden die zich op het vergunningenniveau en zelfs uitvoerings-/gebruiksniveau bevinden. Hierdoor mist het plan vaak een planologische reflex. Er wordt onvoldoende gedefinieerd op welke terreinen of thema's de provincie een effectief plannende taak opneemt. Zo wordt geen concrete oplossing of visie geboden voor concrete problematieken op lokaal niveau.</p> <p><u>Gebrek aan afbakening provinciale rol</u> Voor gemeenten die reeds gestart zijn met een (beleids)planningstraject kan op dit moment niet helder afgeleid worden welk kader het provinciale beleid op basis van het PBRA zal vormen, welke rol de provincie zal opnemen en welke inhoudelijke coaching verwacht mag worden. Daarbij wordt tevens respect gevraagd voor reeds lopende lokale processen, zodat afronding hiervan niet door het provinciebestuur in gevaar gebracht wordt in uitvoering van het nieuwe beleid. Het is cruciaal dit laatste aspect duidelijk te benadrukken.</p> <p>Het is wenselijk dat de provincie zich een duidelijke rol aanmeet en zich een duidelijke positie geeft binnen het samenwerkingsveld van verschillende partners. De principes in het beleidsplan zijn vrij algemeen en eerder vrijblijvend beschreven. Het is voor een lokaal bestuur niet mogelijk om op basis van de voorliggende nota te beoordelen welke implicaties de beleidsvisie zal hebben op het grondgebied. Door dit zo te formuleren geeft het plan aan de provincie als sturende / controlerende overheid steeds een kapstok om lokale planningsinitiatieven negatief te adviseren.</p> <p><u>Onvoldoende planologische visie voor de open ruimte</u> Er worden hieromtrent geen concrete en strategische acties opgenomen in het PBRA. Hierdoor kunnen lokale</p>		<p>Wat betreft de visie op open ruimte: zie ALG 5.</p> <p>Wat betreft reeds bestaande partnerschappen: Voor haar ruimtelijk beleid kijkt de provincie naar logisch ruimtelijke samenhangende gehelen voor de uitdaging in kwestie. Dit valt niet altijd samen met de afbakening van bestaande partnerschappen. Elk proces en project vraagt ook andere partners en gaat over een ander schaalniveau. Dit is maatwerk. Dit neemt niet weg, dat als er in de toekomst een project wordt opgestart, dat dit kan samenvallen met de afbakening van bestaande partnerschappen.</p> <p>Wat betreft de nood aan een gepast instrumentarium: zie ALG 1 en ALG 9.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>besturen niet inschatten of de lokale visievorming voor de open ruimte in overeenstemming is.</p> <p>Partnerschappen Door de jaren heen zijn er reeds vele samenwerkingen ontstaan tussen gemeentebesturen (intergemeentelijke samenwerkingen, politiezones, regiowerking,...). Is het zinvol om bijkomend nog in te zetten op nieuwe structuren? Lijkt het niet zinvoller in te zetten op een versterking van de reeds bestaande samenwerkingen? Er mist een duidelijke afbakening van de provinciale rol.</p> <p>Gepast instrumentarium Op heden botsen lokale besturen tegen een ontbrekend instrumentarium om sturend te kunnen werken op de principes uit het PBRA. Het lijkt een provinciale taak om mee na te denken over een gepast instrumentarium. Het is positief dat de provincie hieromtrent input wenst te geven aan het departement Omgeving. De provincie heeft bovendien ook zelf instrumenten in handen (vergunningverlenende overheid) om de principes uit het PBRA te realiseren.</p>			
22AB	Gemeenteraad Rijkevorsel			<p>Strategische visie <i>Ruimtelijk principe 'zuinig ruimtegebruik'</i> De voorbeelden spitsen zich toe op verweving op perceel-, gebouw- of projectniveau = vergunningenniveau of privaatrechtelijke gebruiksovereenkomsten. Als plannende overheid is het niet evident om dergelijke vormen van verweving af te dwingen of te bekomen. Het lijkt voor een plannende overheid dan ook veel meer aangewezen om in functie van verweving van functies te kijken naar een groter schaalniveau. Ook in (delen) van dorpskernen, op bedrijventerrein, bij openruimtefuncties, ... kunnen zeker winsten geboekt worden op het vlak van verweving van functies. Op dit niveau heeft een plannende overheid instrumenten om te sturen en te stimuleren. Deze reflex lijkt momenteel te ontbreken in de strategische visie. <i>Ruimtelijk principe 'Veerkracht'</i> Ook hier lijkt een planologische reflex te ontbreken. Nochtans lijken er zeker ook kansen en uitdagingen weggelegd op planologisch visievorming om</p>	STR VISIE	<p>De voorbeelden in de principes werden toegevoegd om te verduidelijken wat deze kunnen betekenen en om er een leesbaar document voor iedereen van te maken. Naar aanleiding van de vorige adviesronden werden een aantal voorbeelden reeds aangepast naar een groter schaalniveau. Het gaat echter vooral om de filosofie achter de principes die we bij de verdere uitwerking van het provinciaal ruimtelijk beleid zullen toepassen. Het schaalniveau kan daarbij wisselen van micro tot meso- of macroniveau, afhankelijk van de uit te werken actie of project. Daarom ook dat we de voorbeelden op de diverse niveau's behouden. Eén voorbeeld wordt nog aangepast: bij het principe 'veerkracht' wordt op p. 45 bebouwing vervangen door 'bebouwde omgeving' om het groter schaalniveau te duiden.</p>	<p>ALG 1, ALG 3</p> <p>Strategische visie P. 45 'bebouwing' vervangen door 'bebouwde omgeving' in de zin: 'Maar we moeten ook anders omgaan met onze bebouwing.'</p>

Nr.	PBRA indieneer	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>dorpskernen en andere bebouwde en onbebouwde ruimtes veerkrachtig te maken.</p> <p><i>Ruimtelijk principe 'Nabijheid en bereikbaarheid'</i> Een planologische ambitie ontbreekt om de ruimte zelf te ordenen in functie van 'nabijheid en bereikbaarheid'. Er wordt tevens opgemerkt dat ook hier in vele gevallen een privaatrechtelijk aspect speelt wanneer, zelfs bij projectmatige realisaties.</p> <p><i>Ruimtelijk principe 'Eigenheid'</i> Het erkennen van de eigenheid van stadscentra en dorpskernen wordt als zeer waardevol ervaren. Evenwel wordt in vraag gesteld of de provincie het best geplaatst is om die eigenheid te benoemen. Het lokale bestuur heeft veel meer voeling met de ruimtelijke eigenheid van haar kernen en is beter geplaatst om lokale beeldkwaliteitswaarden in kernen te kennen en te herkennen. De vraag wordt gesteld naar duidelijke afbakening van de rol en taakverdeling van de provinciaal plannende overheid.</p> <p><i>'Van versnippering naar bundeling' als strategie</i> Bij deze strategie wordt de aanpak van de problematische bouwvoorraad en bouwmogelijkheden in de open ruimte naar voor geschoven. Hierbij wordt een koppeling tussen ontwikkelingsmogelijkheden op goedgelegen plekken en de ontsnippering van de open ruimte als een oplossingstool naar voor geschoven. Het is evenwel helemaal niet duidelijk hoe die koppeling gemaakt kan worden. Wel is uit de ruimtelijke praktijk reeds lang gebleken dat enkel het voorzien in bijkomend (of denser) aanbod in de 'goedgelegen plekken' (zoals dorpskernen) onvoldoende is om de problematische voorraad en mogelijkheden in de open ruimte tegen te gaan. In afwachting van wijzigende wetgeving liggen op dit vlak duidelijk planologische taken voor een plannende overheid voor.</p> <p>Waar een lokaal bestuur vaak het best geplaatst zal zijn om de complexe eigenheid van haar eigen kernen en centra in de vingers te hebben, moet worden vastgesteld dat de ruimtelijke complexiteit van de problematische voorraad en aanbod in de open ruimte allicht vaak minder gebiedsspecifiek zal zijn. Het lijkt ons dan ook dat op vlak van deze problematiek een provinciale plannende overheid wel degelijk een</p>		<p>Wat betreft de opmerking op het principe 'nabijheid en bereikbaarheid': De planologische ambitie van het principe 'nabijheid en bereikbaarheid' wordt verder uitgewerkt in de strategieën , bv. 'ruimtelijk multimodale knopen', 'sluitend locatiebeleid voor (hoog)dynamische functies en 'Levendige kernen' en in de diverse beleidskaders.</p> <p>Wat betreft de opmerking op het principe 'eigenheid': zie ALG 3 en ALG 4. Wat de verdere verduidelijking en rol van de provincie betreft: zie ALG 1.</p> <p>Zie ALG 12. Dit wordt uitgewerkt in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'</p>	

Nr.	PBRA indieneer	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>planologische ambitie mag hebben. Deze lijkt momenteel te ontbreken in het beleidsplan.</p> <p><i>'Sluitend locatiebeleid voor (hoog)dynamische functies' als strategie</i></p> <p>Bij deze strategie wordt onder meer gesteld dat bestaande (hoog)dynamische locaties, welke niet in een multimodaal netwerk kunnen worden opgenomen, dienen afgebouwd te worden. Het is hierbij niet duidelijk wie geplaatst zal zijn om te oordelen of een dergelijke locatie al dan niet in zo'n netwerk kan worden opgenomen. Evenmin is duidelijk welke termijnen aan een opname in zo'n netwerk gekoppeld zijn. Nochtans kan het voor een lokaal bestuur zeer bepalend zijn om een zicht te hebben op het al dan niet kunnen opgenomen worden van de op haar grondgebied gelegen (hoog)dynamische functies in zo'n multimodaal netwerk. Bijkomend wordt hier ook verwezen naar het gegeven dat een lokaal bestuur het best geplaatst is om de eigenheid van haar eigen kernen en locaties te beoordelen, en dat het wederom niet duidelijk is wat de rol van de provincie in deze juist behept.</p> <p><i>'Levendige kernen' als strategie</i></p> <p>Het voorzieningsniveau wordt bepaald door de aanwezigheid van een bakker, zorg, bibliotheek, onderwijs, winkels, overheidsdiensten, ... Deze strategie lijkt los te staan van de vaststelling dat de laatste jaren in heel wat kempische kleinere dorpskernen (mede als gevolg van vergrijzing, e-commerce, ...) bakkers, winkels, en zelfs scholen en bibliotheken verdwijnen. Nochtans kunnen in degelijke kernen vaak verdichtingsopportuniteiten gevonden worden om die bevolkingsgroei en toename van het aantal huishoudens mee op te vangen. Bovendien kan zo'n verdichting in dergelijke kernen misschien net een hefboom zijn om het voorzieningenniveau plaatselijk terug op te krikken en het sociaal weefsel in dergelijke kernen te herstellen. Een eenzijdige en dogmatische benadering van dergelijke kernen op basis van het huidige bestaande voorzieningenniveau (of de recente afname ervan) is niet wenselijk.</p>		<p>Er wordt niet gesproken over het afbouwen van bestaande hoogdynamische locaties. Bestaande hoogdynamische functies die niet aan een ruimtelijke multimodale knoop gelegen zijn en die omwille van hun functioneren niet zomaar kunnen overgebracht worden naar een ruimtelijke multimodale knoop, worden best wel multimodaal ontsloten. Een voorbeeld hiervan zijn bestaande recreatiedomeinen. Enkel door deze functies ook multimodaal te ontsluiten, kan er ingespeeld worden op de modal split van 50% die we beogen. Zie ook ALG 18.</p> <p>We zijn niet tegen overal op een kwalitatieve manier verdichten. Kwalitatieve kernversterking is daarom één van de uitgangspunten bij de uitwerking van het beleidskader 'Levendige kernen'.</p> <p>Langs de andere kant mag het stimuleren van voorzieningen niet als hoofdreden gebruikt worden voor het verder aansnijden van ruimte voor woningen.</p> <p>Levendig houden van kernen is ook onderhouden van menselijk kapitaal door voorzien van ontmoetingsplekken, voetgangers die rondwandelen, speeltuintjes voor kleine kinderen zonder dat dit automatisch ook groei betekent.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						Voor een antwoord op de bestaande toestand en de dogmatische benadering: zie ALG 10 en ALG 11 .	
22AB	Gemeenteraad Rijkevorsel			<p>Beleidskader 'verdichten en ontlichten'</p> <p>De diepgang van het beleidskader geeft momenteel geen helder inzicht in de doorwerking.</p> <p><i>Bijkomend ruimtebeslag en verharding voorkomen en verminderen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De bebouwde ruimte wordt slecht benut door een woonaanbod in woonlinten en verspreide bebouwing. Er wordt daarom gekozen voor compacte woonplekken, waarbij tegelijk wordt ingezet op verhoging van energetische renovatiesnelheid. Wordt deze visie louter als toetsbasis gebruikt of worden ook kennis, instrumenten en handleidingen aangereikt? Wat mogen lokale besturen hier verwachten van de provincie? - De provincie zal een droogtestrategie uitwerken en gebruik maken van de watersysteemkaarten van UA. Wat zal hiervan de doorwerking zijn naar lokaal niveau? Wat zal de detaillering zijn van het studiewerk? Kan hier op lokaal niveau op verder gewerkt worden, of worden deze bronnen ook ter beschikking gesteld van de gemeenten? Wat met de verhouding tot de lokaal opgemaakte kaarten en studies? - De aandacht voor groen en blauw binnen de open ruimte lijkt zich te beperken tot een algemene waardering van ecosysteemdiensten. Het belang van gepaste en gebiedsgerichte versterking van groenblauwe netwerken komt niet aan bod in dit document, terwijl er nog steeds een stevige uitdaging ligt in het verzoenen hiervan met de landbouwperspectieven in de open ruimte. Hier lijkt de provincie echter geen enkele ambitie aan de dag te leggen, ook niet in het kader van de klimaatdoelstellingen. Dit is een gemiste kans. Bovendien geeft dit ook de lokale besturen weinig houvast om hier op lokaal niveau doorgedreven mee aan de slag te gaan. 	BOUW SH WA GB DA KLIM ESD OR	<p>Wat betreft de doorwerking: zie ALG 4.</p> <p>Wat betreft de groenblauwe netwerken: Op dit moment vooral ondersteunende maatregelen. Dit sluit niet uit dat we dit niet in de toekomst in een beleidskader rond open ruimte kunnen uitwerken. Zie ook ALG 5.</p> <p>Wat betreft de ecosysteemdiensten: zie opmerking 14BB.</p> <p>Wat betreft de droogtestrategie: deze is enkel gericht naar eigen bevoegdheden en expertise maar kan inspirerend werken voor bv. de gemeentelijke hemelwater- en droogteplannen.</p>	/
22AB	Gemeenteraad Rijkevorsel			<p><i>De juiste functie op de juiste plek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De provincie stimuleert ontwikkeling van bedrijvigheid in de kernen en remt verdere ontwikkeling van slecht gelegen bedrijvigheid af. Indien de provincie dit als toetsbasis gaat gebruiken t.a.v. lokale planprocessen zonder dat hier een flankerend 	BOUW SH BEDR WON	<p>Wat betreft flankerend oplossingskader voor slecht gelegen bedrijven: zie ook 13BB.</p> <p>Bezwaarindiener geeft niet aan welke nieuwe onoplosbare knelpunten er kunnen ontstaan bij het afremmen van slecht gelegen bedrijvigheid en het stimuleren van de</p>	/

Nr.	PBRA indierener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>oplossingenkader wordt voorzien, kan dit op lokaal niveau tot nieuwe onoplosbare knelpunten leiden.</p> <p>– Hier wordt opgemerkt dat het lokale niveau het best geplaatst is om de knelpunten en ruimtelijke beoordeling van bepaalde bedrijventerreinen op het grondgebied te beoordelen.</p> <p><i>Op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen</i></p> <p>– De provincie stimuleert de ontwikkeling van goed gelegen WUG door de ontwikkelingen in slecht gelegen onbebouwde woonuitbreidingsgebieden te beperken. Hierin lijkt een ongenueanceerde ondersteuning vervat te zitten van beleid dat gaat voor verdere aansnijding van woonuitbreidingsgebieden.</p> <p>– Er wordt opgemerkt dat met de opmaak van het RUP Woonomgevingen een herbestemming van de WUG in Rijkvorschel voorzien is. Een provinciale visie die afwijkt van de visie in het plan in opmaak, zorgt mogelijk voor verdere onduidelijkheden in de toekomst.</p>		<p>ontwikkeling van verweven bedrijvigheid in de kern.</p> <p>Het is niet duidelijk wat het bezwaar juist inhoudt.</p> <p>Het lokale niveau kan zeker lokale afwegingen maken, maar de provincie bewaakt het behoud van bedrijvigheid op provinciaal niveau.</p> <p>Wat betreft de woonuitbreidingsgebieden: In het hoofdstuk 'uitdaging: huishoudenstransitie' in het beleidskader 'Levendige kernen' zet de provincie zich in om de bijkomende woningen op de ruimtelijk meest verantwoorde plekken te voorzien, voornamelijk in de stedelijke kernen en strategische dorpskernen. Het geeft de planologische ambitie weer om te sturen richting de stedelijke kernen en strategische dorpskernen. Om dit te realiseren is het noodzakelijk om in de dorpskernen een restrictief beleid te voeren. Daarom blijft het belangrijk om het woonreservegebied ook effectief als woonreservegebied te behouden of zelfs definitief te herbestemmen. Het is de uiteindelijke bevoegdheid van de gemeente om de lokale visie rond woonuitbreidingsgebieden uit te werken. Door deze samenwerking kan uitvoering gegeven worden aan de gestelde ambities.</p> <p>In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 34 staat de paragraaf 'We stimuleren ontwikkelingen (voor bijkomende woningen) op de ruimtelijk meest verantwoorde plekken (in de centra van stedelijke kernen, strategische dorpskernen en in minder mate in dorpskernen). Om deze reden stimuleren we het wonen buiten de kernen niet en beperken we de mogelijkheden in slecht gelegen onbebouwde woonuitbreidingsgebieden' mogelijks fout gelezen. Het aansnijden van slecht gelegen WUG wordt niet gekoppeld aan het ontwikkelen van goed gelegen WUG, maar aan ruimtelijk meest verantwoorde plekken.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>Wat betreft het RUP Woonomgevingen: De provincie is in het kader van de procedure tot de opmaak van een beleidsplan ruimte niet bevoegd voor de beoordeling van gemeentelijke planningsinitiatieven. Dergelijke dossiers worden via hun gangbare decretaal geregelde procedure beoordeeld en zullen dan beoordeeld worden op strijdigheid met het PBRA.</p>	
22AB	Gemeenteraad Rijkevorsel			<p><u>Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik</u></p> <p>– De provincie zal voorwaarden uitwerken voor greenfieldontwikkelingen, met specifieke aandacht voor glastuinbouwbedrijven. Hiervoor wordt het principe 'behoud van ruimte niet van plek' vooropgesteld. Momenteel valt echter niet uit het document af te leiden op welke wijze de provincie dit principe wil toepassen. Wordt dit nog verder uitgewerkt en worden en hier instrumenten en budgetten voor voorzien? Dit kader is een noodzakelijke voorwaarde, vooraleer op lokaal niveau uitvoering gegeven kan worden aan dit principe. Er wordt bijkomend opgemerkt dat in vele gevallen ook hier een privaatrechtelijke factor speelt, waarop de overheid geen impact heeft. Het herlocaliseren van grootschalige bedrijven is niet wenselijk. Er moet rekening gehouden worden met de lasten die dergelijke grootschaligheden met zich meebrengen, en dit op allerlei vlakken gaande van de invloed op de lokale klimaatdoelstellingen tot de invloed op het voorzien van veilige wegen en dergelijke. Tevens is het noodzakelijk dat rekening gehouden wordt met de impact op het sociaal leven van de inwoners van een gemeente, ingevolge de (grote) aanwezigheid van seizoensarbeiders. Een studie van de sociale draagkracht in het dorp moet gevoerd worden.</p> <p>– De provincie kiest bij overdracht van eigendom of gebruik van agrarische sites prioritair voor een overname die zich eveneens binnen de landbouwsector situeert en onderzoekt of andere actoren aanspraak kunnen maken op de locatie, indien agrarische herontwikkeling niet mogelijk of wenselijk is. Op welke wijze wenst de provincie dit in de praktijk te vertalen? In realiteit stelt de keuze zich niet. Wordt dit ad hoc bekeken? En op welk moment? Er wordt expliciet opgemerkt dat een overname in de agrarische sector in de realiteit quasi nooit voorkomt of een optie is (o.a.</p>	AGR	<p>In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' op p. 38 werd het volgende opgenomen: "We werken voorwaarden uit voor greenfields. Dit zijn infrastructuren op een locatie waar nog geen ruimtebeslag aanwezig is, vertrekkende vanuit het uitgangspunt 'behoud van ruimte niet van plek'. Het aansnijden van greenfields voor landbouwinfrastructuur moet een uitzondering blijven, aangezien herontwikkeling (brownfields) de voorkeur krijgt. Het gaat hierbij om greenfields die worden aangesneden vanuit de verschillende agrarische sectoren, inclusief glastuinbouw. "</p> <p>Bij 'Aan de slag' (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 43) staat: "De provincie Antwerpen werkt een kader uit met verschillende instrumenten om gemeentebesturen te ondersteunen: we werken voorwaarden uit voor greenfieldontwikkelingen, met specifieke aandacht voor glastuinbouwbedrijven." De provincie moet op dit moment nog de voorwaarden bepalen. Zie ook ALG 14. De provincie Antwerpen is zich er bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Bij aan de slag (p. 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') is het volgende opgenomen: "De provincie Antwerpen gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>problemen door de PAS enerzijds en problemen om kleinschalige landbouwverbreding te vergunnen anderzijds). Heeft de provincie in dergelijke gevallen voorzien in een financiële tegemoetkoming voor de betrokken eigenaars? Hoe stelt de provincie voor dit in concrete dossiers te realiseren?</p> <p>– De provincie stimuleert de afbraak van in onbruik geraakte en verouderde infrastructures. Worden hiervoor middelen ter beschikking gesteld om dit financieel te begeleiden (zoals hierrond wel melding gemaakt wordt bij het realiseren van winkelarm perspectief voor detailhandel in bepaalde gebieden)?</p> <p>– Milieuaspecten, zoals de PAS, kunnen een grote impact op de levensvatbaarheid van agrarische bedrijven. Deze milieuaspecten hebben een grote ruimtelijke weerslag. Hoe worden deze in rekening gebracht?</p>		<p><i>realiseren in samenwerking met POM Antwerpen.</i></p> <p>Bij aan de slag (p. 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') worden volgende zaken opgenomen om de mogelijkheden rond agrarische herontwikkeling in de praktijk te vertalen:</p> <p><i>"We werken een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningaanvragen voor zonevreemd gebruik in agrarische gebied kunnen afwegen.</i></p> <p><i>We ontwikkelen instrumenten om vraag en aanbod af te stemmen binnen de agrarische sector. We ondersteunen gemeenten op vraag bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling zonevreemd hergebruik en sloop. "</i></p> <p>In het landbouwkompas dat voor de gemeentebesturen vrij toegankelijk is wordt het element van stikstof wel mee in kaart gebracht.</p>	
22AB	Gemeenteraad Rijkevorsel			<p><u>Bedrijvigheid</u></p> <p>– De provincie werkt een kader uit met verschillende instrumenten om lokale overheden te ondersteunen inzake bedrijvigheid waaronder het starten van een economisch ruimtemanagement en een netwerk van actoren voor het beheer op bedrijventerreinen. Op welke termijn mag dit kader verwacht worden? In welke gevallen dient er concreet getoetst te worden aan dit kader?</p> <p>– Er wordt gesteld dat nieuwe terreinen aansnijden enkel kan o.a. wanneer dit nodig is voor de herstructurering van een nieuw bedrijventerrein. Wat wordt hiermee bedoeld? Gezien het een voorwaarde betreft voor bijkomende bedrijventerreinen wordt deze best helder geformuleerd.</p> <p>In dit verband wordt in het bijzonder aandacht gevraagd voor reeds lopende, vaak ver gevorderde planprocessen (opgestart in de vorige beleidscontext). Deze processen worden doorkruist door een nieuwe beleidscontext waarbij het noodzakelijk is dat reeds lopende trajecten en engagementen kunnen verdergezet worden.</p>	BEDR	<p>Zie ALG 1. De uitvoeringsgerichte acties volgen uit het beleidsplan. De uitbouw van zaken zoals het economisch ruimtemanagement en een netwerk van actoren voor het beheer op bedrijventerrein zullen tijd vergen. Wat betreft de doorwerking op het toetsen van concrete projecten: zie ALG 2.</p> <p>Herstructurering is een complex verhaal waarbij men steeds vertrekt vanuit een bestaande toestand waarbij één of meerdere knelpunten gedetecteerd werden die een duurzaam en efficiënt ruimtegebruik in de weg staan en men probeert om - al dan niet met meerdere bedrijven, ontwikkelaars, overheden,... een verbeterd toekomstperspectief te creëren voor het bedrijventerrein. Herstructureringen kunnen gaan van een beperkte facelift tot volledige transformatie van een terrein. Herstructureringen benodigen - afhankelijk van de vastgestelde knelpunten en ambities -</p>	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>– De provincie legt de focus op bedrijven die een bovenlokale dynamiek hebben en gebieden waarvan de impact groter is dan de lokale omgeving. De omschrijving in de teksten geeft echter geen helder inzicht in de reikwijdte van deze focus, waardoor lokale besturen momenteel niet kunnen inschatten in welke mate de provincie voor bepaalde activiteiten en gebieden een rol zal opnemen. Zal de provincie bijvoorbeeld aandacht geven aan problematische ruimtevragers zoals loonwerkers e.d.?</p>		<p>een gevarieerd instrumentarium. Het creëren van bijkomende ruimte voor bv. het reorganiseren van de infrastructuur, het verplaatsen van bedrijven of functies,.... – kan er één van zijn.</p> <p>Het PBRA doet geen uitspraak over specifieke projecten/ planprocessen. Reeds lopende planprocessen kunnen niet het ruimtelijk beleid in algemeen belang bepalen.</p> <p>De provincie geeft op pagina 46 van het Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' aan dat het inzet op een gediversifieerd ruimtebeleid waaronder voor grootschalige ruimtevragers. Aan die visie verbindt de provincie actie 3.2.3 dat het "acties onderneemt voor de vrijwaring van specifieke vestigingsmilieus". Deze acties zijn uitwerkingen van het Beleidsplan Ruimte en worden niet specifiek mee opgenomen in de teksten van de beleidskaders.</p>	
22AB	Gemeenteraad Rijkevorsel			<p><u>Detailhandel</u></p> <p>– De provincie stelt een locatiericht beleid naar detailhandel voorop. Wordt daarbij voorzien om eerdere PRUP's voor kleinhandelsconcentraties en de invulling van deze zones te toetsen aan deze nieuwe principes en bij te sturen waar nodig?</p> <p>– Tegelijk zet de provincie verder in op perifere clustering langs steenwegen waarbij verder ingezet wordt op de ontwikkeling van dergelijke clusterlocaties. Het document geeft geen inzicht welke zones binnen de provincie hier onder begrepen worden en hoe dit zich verhoudt met de visie dat verdere groei van detailhandelslinten steeds ongewenst is. Wat met bestaande terreinen?</p> <p>– Hoeveewinkels worden als uitzondering gezien op het winkelvrij perspectief voor landbouwgebieden. Hiervoor worden beperkte mogelijkheden voorzien. Het is van belang die uitzondering inderdaad nadrukkelijk te voorzien om landbouwsector voldoende kansen op verbreding te geven in evolutie naar duurzame landbouwactiviteiten. De mogelijkheden mogen echter ook niet op generieke wijze beperkt worden: locatie, type activiteiten, verdienmodel,... moeten hierin</p>	DH	<p>Wat betreft de vraag naar het herzien van de PRUP's: Het is op dit moment niet gepland om de bestaande PRUP's te herzien.</p> <p>Wat betreft de bestaande perifere clusters: zie 3AB</p> <p>De Provincie merkt op dat het zinsdeel 'zetten we verder in op de ontwikkeling van clusterlocaties langs deze steenwegen' foutief geïnterpreteerd wordt. De zin wordt aangepast.</p> <p>Er werd nog geen kaart gemaakt welke zones als clusters kunnen worden voorzien. Wel zijn er kwalitatieve voorwaarden opgenomen waar clusters kunnen worden voorzien en waar zij op gericht zullen zijn. Dit kan ook toegepast worden op bestaande clusters.</p> <p>In 'aan de slag', p. 56, beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' staat reeds: "De provincie werkt een ruimtelijk kader uit voor de vestiging van grootschalige detailhandel: we analyseren waar detailhandelszaken nu al geclusterd zijn en maken een afweging van de</p>	3AB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				bepalend kunnen zijn (zie ook opmerking hierboven bij agrarische herontwikkeling).		<p><i>ontwikkelingsmogelijkheden op deze locaties.</i>"</p> <p>Met betrekking tot hoeveuwinkels zie 3AB en ALG 2.</p>	
22AB	Gemeenteraad Rijkevorsel			<p><u>Energietransitie met behoud van open ruimte</u></p> <p>– Er wordt gesteld dat ruimtegebruik voor de opwekking van energie dat zich niet in kernen of activiteitenclusters situeert, moet bijdragen aan landschapsherstel en het versterken van de open ruimte. De energietransitie moet bijdragen aan de bescherming van de open ruimte. Het is niet duidelijk wat hiermee bedoeld wordt. Wordt met deze uitspraak de realisatie van bijkomende windenergieprojecten in vraag gesteld? Wat met de mogelijkheden die voorzien zijn in de regelgeving voor het voorzien van o.a. zonnevelden? Moeten hier voor de provincie voorwaarden aan verbonden worden?</p>	ENER	<p>De nood aan bijkomende grootschalige windmolens wordt zeker niet in vraag gesteld, in tegendeel.</p> <p>Het betreft de insteek dat grootschalige windmolens strategisch kunnen ingepland worden in gebieden waar vandaag een druk is om aan te snijden voor ontwikkeling.</p> <p>Wat betreft de vraag rond zonnevelden: zie 3AB.</p>	/
22AB	Gemeenteraad Rijkevorsel			<p><u>Beleidskader 'levendige kernen'</u></p> <p><u>Kernversterking</u></p> <p>– Er wordt zeer zwaar ingezet op verweving in de woonkernen. Bv. wordt gesteld de bevoegdheden in te zetten om monofunctionele ontwikkelingen tegen te gaan. Lokale overheden lijken echter beter geplaatst om verdiepende visies voor de kernen uit te werken en de meest geschikte plannende overheid terzake te zijn. Het lijkt aangewezen dat de provincie zich beperkt tot het opnemen van een regionale rol.</p> <p>– De provincie legt een kernentyping voor die de basis moet vormen voor een gedifferentieerde aanpak. De perspectieven voor deze verschillende types van kernen zijn echter niet duidelijk. Er wordt gesteld dat de verfijning noodzakelijk is op basis van de woonmarkt en nog moet gebeuren in het beleidskader. Dit betekent echter dat het voor lokale besturen nog niet duidelijk is wat de consequenties van deze typering zijn en welke typering de eigen kernen zullen krijgen. Het is dus voor lokale besturen onmogelijk om in te schatten in hoeverre dit provinciaal kader zal doorwerken en mogelijk in conflict zal komen met de opbouw van eigen visie op de kernontwikkeling.</p>	KERN	<p>De provincie heeft niet de intentie om de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor ruimtelijke planning over te nemen. Zie ook ALG 3 en 40BB.</p> <p>Wat de opmerking omtrent de kerntyping betreft: In het ontwerp is, naar aanleiding van adviezen uit het voorontwerp, de kerntyping verder uitgewerkt en ook toegepast op de provincie Antwerpen. Dit is te vinden in het beleidskader 'Levendige kernen' op p. 25-34 en 70-83.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de kerntyping: zie ALG 21 en ALG 22.</p>	ALG 3 , ALG 21 , ALG 22 , 40BB
	Gemeenteraad Rijkevorsel			<u>Uitdagingen voor kernen</u>	KERN KLIM	Wat betreft de cijfermatige uitdagingen: zie ALG 28 .	ALG 28

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>– Er lijkt een belangrijke rol weggelegd voor de provincie op het niveau van de woningmarkten. Er wordt dan ook gesteld dat de provincie bijhoudt wat de cijfermatige uitdagingen zijn per regionale woonmarkt en hoe de kernen zich hierbinnen verhouden. Dit is een perfecte rol voor de provincie, en lokale besturen zijn gebaat bij het op korte termijn aanreiken van deze informatie om het ruimtelijk woonbeleid uit te zetten. Het document geeft echter geen inzicht of deze cruciale informatie ook op korte termijn ter beschikking gesteld zal worden van de lokale besturen. Het zou nefast zijn dat lokale besturen slechts laattijdig kunnen beschikken over deze informatie, zeker indien deze achteraf vanuit de provincie op stringente wijze wordt ingezet in de adviesverlening.</p> <p>– Binnen de uitdaging energie is het onduidelijk of de provincie ook een rol zal opnemen m.b.t. strategisch beleid inzake energetische woningrenovaties.</p>		<p>Een eerste uitwerking van het regionaal woonprogramma is reeds te vinden in bijlage 2 van het beleidskader 'Levendige kernen'. In de actielijnen p. 52 is geformuleerd om hier ook een handleiding voor te maken. De timing hiervoor is nog niet gespecificeerd.</p> <p>De provinciale Dienst Wonen ontwikkelt daarnaast ook woonskans: rapporten met cijfers die inzicht geven in de woonuitdagingen op gemeentelijk niveau. Deze woonskans verschijnen in de tweede helft van 2023. In de toekomst zal de Dienst Wonen deze cijfers ook produceren op niveau van de woningmarkten.</p> <p>Wat betreft de energetische woonrenovaties: zie 3AB.</p>	
22AB	Gemeenteraad Rijkevorsel			<p>Beleidskader 'sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' <i>Ruimtekompas</i></p> <p>Het lijkt hierbij belangrijk om te waken over het gevaar van een te dogmatische aanpak en werkwijze hierbij. Ongeacht een streven naar objectivering en kwantificering zal een goed ruimtelijk beleid steeds nood blijven hebben aan een gebiedsspecifieke, casusspecifieke, beleidsgestuurde en pragmatische aanpak. Een te dogmatische aanpak kan nefast zijn voor een goed ruimtelijk beleid.</p> <p>Op pag. 17 wordt het ruimtekompas voorgesteld als een analyse- en ondersteuningsmiddel, doch op pag. 11 wordt gesteld dat dit beleidskader o.a. zal aangewend worden om gemeentelijke planprocessen te adviseren. Opnieuw moet de boodschap zijn om op te letten met een te dogmatische wijze van werken. Gezien de principes en visies in het beleidskader en het ganse PBRA vaak zeer vaag, algemeen en weinig specifiek zijn en gezien de keuze wordt gemaakt om in dit beleidsplan niet te werken met selecties en afbakeningen wordt de bekommernis van een te dogmatische aanpak bij</p>	KOMP	Zie 38BB .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				ondersteuning en advisering van lokale besturen in hun planprocessen alleen maar groter.			
22AB	Gemeenteraad Rijkvorschel			<p><u>Regionale woningmarkten</u></p> <p>Er kunnen verschillende verbanden bestaan tussen verschillende kernen onderling. Het is vreemd dat in het beleidskader enkel naar verhuisbewegingen van huishoudens wordt gekeken als ruimtelijk determinerend verband tussen kernen. Deze verhuisbeweging is hierbij zeker een relevant verband, maar door enkel dit verband te benoemen wordt heel erg voorbijgegaan aan de complexiteit van het ruimtelijk functioneren van een hedendaagse maatschappij. Ook andere verbanden (vervoersnetwerken, economische- en tewerkstellingsverbanden, verbanden in ontspannings- en vrijetijdssector, ...) kunnen heel bepalend zijn voor het ruimtelijk functioneren van een regio. Er moet worden vastgesteld dat die verbanden niet altijd zullen samenvallen met verbanden als gevolg van verhuisbewegingen. Het wordt als verdienstelijk en waardevol beschouwd om ruimtelijke processen (voor zover ruimtelijk relevant) op regionaal niveau te beschouwen. Mogelijk kan op die wijze tot een kwalitatievere ruimtelijke ordening gekomen worden. Er moet wel worden opgemerkt dat hierbij ook de impact voor afzonderlijke lokale besturen in rekening gebracht dient te worden. Anders dreigen lokale besturen geconfronteerd te worden met lasten terwijl de lusten worden geboekt op andere plekken.</p>	WON	<p>Naar aanleiding van de verwerking van het PBRA van voorontwerp naar ontwerp werd het hoofdstuk over regionale woonmarkten uit het beleidskader 'sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' weggelaten en opgenomen als apart onderzoek op de website: www.provincieantwerpen.be/beleidsplanruimte</p> <p>Als basis voor de uitdaging 'huishoudenstransitie' en het bepalen van het netwerk van dorps- en stadskernen blijft deze in steek, die kijkt naar de verhuisbewegingen, wel relevant als 1 van de criteria. Dit wordt uitgewerkt in bijlage 2 van het beleidskader 'Levendige kernen'.</p>	/
22AB	Gemeenteraad Rijkvorschel			<p><u>(Hoog)dynamische ontwikkelingen</u></p> <p>Ook m.b.t. het koppelen van (nieuwe) (hoog)dynamische ontwikkelingen aan de aanwezigheid van multimodale vervoersknooppunten moet gewaarschuwd worden voor een te dogmatische aanpak. Naast vervoersknooppuntwaarde kan hierbij de plaatswaarde soms minstens even determinerend zijn. Bij het bepalen van een schaal van een (hoog)dynamische functie wordt heel sterk ingezet op afstand ('van waar zullen de gebruikers komen? Welke afstand leggen gebruikers af om gebruik te maken van de dynamische functie?'). Uiteraard zal afstand een bepalende rol spelen bij de keuze van de vervoerswijze voor een gebruiker en is dit dus zeker een relevant criterium om de schaal van de dynamiek in te schatten. Er moet evenwel worden opgemerkt dat voor een aantal</p>	RMK DYN	<p>Zie 14BB.</p> <p>We onderschrijven dat voor bepaalde functies de afstand niet de enige determinerende factor zal zijn. Er zijn namelijk nog een heleboel andere parameters die de wenselijkheid van een ontwikkeling bepalen. Toch wijken we niet af van het uitgangspunt dat hoogdynamische ontwikkelingen best op multimodale vervoersknoopen gelegen zijn. Op die manier wordt minstens de mogelijkheid geboden om ook te kiezen voor een ander vervoersmiddel.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				typische functies (met een hoog mobiliteitsprofiel) afstand niet (het enige) determinerend zal zijn. bv. een recyclagepark, een bouwmarkt, een kampeerterrein voor caravans, ... waarbij ongeacht de afstand de gebruiker omwille van de eigenheid van de activiteit de vervoerskeuze zal maken. Ook hier moet opgemerkt worden dat pragmatiek (of minstens verfijning) nodig zal zijn om te voorkomen dat verzand wordt in een te dogmatische aanpak.			
22AB	Gemeenteraad Rijkevorsel			<p><u>Modal split</u></p> <p>Op pagina 23 wordt gesteld: 'We streven naar een modal split van 50%: de helft van de verplaatsingen gebeurt dan via duurzame vervoersmiddelen.' Er moet worden opgemerkt dat de definitie van wat een 'verplaatsing via een duurzaam vervoersmiddel' niet altijd eenduidig is. Zo worden de ene keer autobestuurders en -passagiers en aangeduid als niet-duurzaam, de andere keer worden de volwassen autopassagiers beschouwd als duurzaam, de kinderen voor woon-schoolverplaatsingen als niet duurzaam. Aafhankelijk van welke definitie je hanteert, zal in sommige situaties het doel van 50% nu reeds gerealiseerd zijn. Als het gaat over ambities stellen moet deze definitie verduidelijkt worden, én moet de ambitie daarop afgestemd worden.</p> <p>Bovendien moet rekening gehouden worden met het gegeven dat voor landelijke gemeenten bepaalde vervoersbewegingen door bepaalde personen, onmogelijk volledig duurzaam voorzien kunnen worden rekening houdend met een beperkt openbaar vervoersnet en (te) lange fietsafstanden.</p> <p>Tot slot wordt opgemerkt dat in het ontwerp beleidsplan voor de vervoersregio Kempen, een modal split van 60-40 vooropgesteld wordt.</p>	MOB	<p>De definitie zoals hier geponeerd is naar aanleiding van de adviesronde bij het voorontwerp, werd aangepast om verwarring te vermijden: "de helft van de verplaatsingen gebeurt dan via vervoersmiddelen anders dan de personenwagen."</p> <p>Het klopt dat niet elke verplaatsing op een andere manier dan met de personenwagen kan gebeuren. Om die reden wordt in het PBRA vervoer via personenwagens niet volledig afgeschreven.</p> <p>Zie ook ALG 18.</p>	/
23AB	Gemeenteraad Meerhout		<p>Advies d.d. 27.02.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 07.03.2023</p>				
23AB	Gemeenteraad Meerhout			<p><u>Strategische visie</u></p> <p>Het wordt gewaardeerd dat de provincie de gemeenten benoemt als partners in het ruimtelijk beleid. Het is belangrijk rekening te houden met de nodige tijd om de</p>	STR VISIE	<p>We nemen hier akte van. Het PBRA en de beleidsplanning in zijn algemeenheid is inderdaad iets dat de nodige tijd zal vragen op diverse domeinen (implementatie in gemeentelijk ruimtelijk beleid, uitwerking van</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>doorvertaling van de principes en ambities naar het lokale niveau te doen slagen. Vaak zijn instrumenten en financiële middelen nog niet voorhanden om op korte termijn resultaten te bekomen.</p> <p>De gemeente verwacht wel dat de provincie ook haar eigen beleidslijnen uit het PBRA respecteert in vergunningendossiers.</p>		<p>eigen provinciale acties, het opzetten van verdere partnerschappen, Vlaamse instrumenten en wetgeving, ...)</p> <p>Voor de doorwerking in het vergunningenbeleid: zie ALG 2.</p> <p>Zie ook 14BB</p>	
				<p>Beleidskader Levendige Kernen <i>Kernentypering</i></p> <p>Er is binnen Meerhout geen differentiatie tussen de verschillende kernen. Het is niet duidelijk wat de precieze status is van de typering die aan de kernen wordt toegekend.</p> <p>Heeft de gemeente nog voldoende vrijheden om in het eigen ruimtelijk beleid hierop gemotiveerd te gaan differentiëren?</p> <p>In de kern van Meerhout is een traject voor de opmaak van een RUP tot omvorming WUG naar deels zone voor gemeenschapsvoorziening en deels woongebied lopende. Het plan volgt de visie van kernversterking en verweving van activiteiten als basis voor het functioneren van levendige kernen. Het is een WUG dat midden in de kern ligt en waar een ontwikkeling kernversterkend kan werken. Volgens het afwegingskader op p 50 is het aansnijden van strategische kernversterkende locaties in de kern in woonreservegebied echter niet wenselijk in dorpskernen. De deputatie verleende een gunstig advies over de startnota van het RUP, we veronderstellen dus ook dat het beleidsplan de verdere opmaak van het RUP niet hypothekeert.</p> <p>De visie rond het niet aansnijden van woonuitbreidingsgebieden wordt ondersteund wat betreft de decentrale locaties aan de randen van de kern. De provincie vraagt de gemeente om een visie uit te werken voor de woonreservegebieden en de woonlinten binnen hun grondgebied en ruimtelijke uitvoeringsplannen hierrond op te starten. Het is echter onduidelijk welk kostenplaatje hiermee gepaard gaat</p>	KERN WON	<p>Wat betreft de doorwerking en de status van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>Er is bewust gekozen om de groep 'dorpskernen' ruim te laten zodat de gemeenten hier verder kunnen differentiëren op basis van de lokale context.</p> <p>Wat betreft de concrete vraag rond het specifiek WUG/RUP in Meerhout: Tijdens dit openbaar onderzoek wordt niet ingegaan op de advisering van het specifieke dossier. Dat is steeds maatwerk. Zie ook ALG 7.</p> <p>Wat de bedenking over de financiële haalbaarheid van de visie op woonreservegebieden en woonlinten betreft: zie ALG 9.</p> <p>Als provincie kunnen wij gemeenten geen rechtstreekse financiële steun aanbieden, maar wel op andere manieren (RUP's, samenwerkingstrajecten, onderzoek naar instrumenten) de gemeenten hier verder ondersteunen. Zie ook actielijnen, p. 52-53.</p> <p>Wat betreft de doorwerking in vergunningen: zie ALG 2.</p>	ALG 21 , ALG 22

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>voor het lokaal bestuur en in hoeverre dit realistisch is en binnen de lokale prioriteiten kan ingeschoven worden.</p> <p>Het PBRA zet in op kernversterking en ontwikkeling nabij ruimtelijk multimodale knopen. Dit kan leiden tot een 'overaanbod' aan juridische voorraad in slechter gelegen locaties. Het is niet haalbaar de financiële gevolgen hiervan door te schuiven naar de kleinere gemeenten. Het is onduidelijk hoe omgegaan moet worden met een eventueel overaanbod in de zedende woningmarkten. Moeten deze gedeactiveerd worden? Het is onduidelijk hoe de vraag tot kwantitatieve motivering voor o.a. bijkomende woningen buiten het bestaand ruimtebeslag en binnen de bestemming woongebied vertaald wordt binnen vergunningverlening.</p>			
23AB	Gemeenteraad Meerhout			<p><u>Beleidskader verdichten en ontlichten van de ruimte</u></p> <p>De provincie schuift een actief grondenbeleid naar voor als instrument om ontwikkelingsmogelijkheden te gaan herverdelen. Vaak zal deze herverdeling gemeentegrensoverschrijdend zijn aangezien de verdichtingsopgave gerelateerd wordt aan de woningmarkten. Men doet het voorstel om planbaten ook lokaal ten goede te laten komen, maar dit werkt niet gemeentegrensoverschrijdend. Het lijkt dat de provincie de financiële kracht van de lokale besturen om hier doorgedreven op in te zetten te hoog inschat.</p> <p>De provincie stelt hoge ambities om het ruimtebeslag in de open ruimte te bewaken en de impact van verspreide bebouwing in de open ruimte te reduceren. Daarvoor zet men prioritair in op agrarisch hergebruik van agrarische sites, sloop van verouderde infrastructures en een streng beleid rond zonevreemde functiewijzigingen. Deze visie wordt ondersteund, maar er is nood aan een financieel kader om dit te realiseren. De provincie werkt een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied als leidraad voor gemeentebesturen, maar dit kader moet ook in de adviesverlening door de Vlaamse Overheid meegenomen worden om tegenstrijdigheden te vermijden. Er is nood aan een wetgevend en financieel kader in lijn met deze visie om de druk op het vergunningenbeleid te reduceren</p>	AGR BOUW SH	<p>We zijn ons er van bewust dat dit geen evidente opgave is. Het is zeker niet de bedoeling om de financiële lasten naar de gemeenten door te schuiven. De bouwshift vraagt echter een gedeelde verantwoordelijkheid. Gemeentebesturen spelen daar een belangrijke rol in. De provincie zal haar verantwoordelijkheden nemen wat betreft bovenlokale taken.</p> <p>Zie ook 31BB, ALG 14 en ALG 15.</p> <p>De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is en begrijpt de bezorgdheid. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Bij aan de slag (pg 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') is het volgende opgenomen: "De provincie Antwerpen gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan realiseren in samenwerking met POM Antwerpen." De provincie neemt akte van de suggestie om het toe te passen op drie besluitniveau's.</p>	ALG 15

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
23AB	Gemeenteraad Meerhout			De provincie wil in de kernen inzetten op verweefbare bedrijvigheid waardoor bedrijventerreinen gevrijwaard kunnen worden voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Het is echter nog onduidelijk hoe deze afweging gemaakt wordt. Het verweven van bedrijvigheid in de kernen mag niet ten koste gaan van het vergroenen van de kern. Bovendien gaat het te ver om te verwachten dat verweefbare bedrijven de bedrijventerreinen verlaten om zich te vestigen in de kernen en plaats te maken voor niet-verweefbare bedrijven in de bedrijventerreinen.	BEDR	Er wordt niet geduid op welke wijze verweven bedrijvigheid in de kern ten koste zou gaan van het vergroenen van de kern. Er is geen causaal verband tussen beide. Zie ook ALG 16 .	/
23AB	Gemeenteraad Meerhout			<u>Beleidskader sterke netwerken</u> De (indicatieve) situering van de multimodale knopen voor goederenvervoer in bijlage 2 maakt geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. De legende wordt niet verduidelijkt in de bijlage, noch tekst. Vermoedelijk verwijst de terminologie naar de tabel gehanteerd op pagina 37. In Meerhout is de zone tussen de autosnelweg en het kanaal ingekleurd als een zone Tweede Orde A. In de tabel lijkt dit overeen te komen met de klasse Ruimtelijke multimodale knoop van tweede orde (type a), waarbij Meerhout (ENA) ook als voorbeeld wordt vermeld. De omgeving Veedijk wordt volledig mee ingekleurd als zone Tweede Orde A. Deze zone ligt buiten het bestaand ruimtebeslag en is momenteel deels ingevuld met woningen (in woongebied), deels recreatie, deels in agrarisch gebruik en deel bebost. Het aanduiden van de bestaande reeds ontwikkelde industriezone als multimodale knoop kan ondersteund worden, maar het uitbreiden van deze zone over bestemmingsgrenzen heen niet. Het ENA is niet volledig geselecteerd als zone Tweede Orde A, maar dit gedeelte wat momenteel een totaal andere invulling kent, is wel meegenomen. Dit is niet gewenst. Het lokaal bestuur wenst de woonzone Veedijk en het omliggende landbouwgebied te behouden. Het is onduidelijk welk gewicht wordt toegekend aan deze beleidskeuzes en welke doorwerking dit krijgt naar het gemeentelijke beleid. Moet de selectie niet beter afgestemd worden op het wensbeeld rekening houdend met het bestaand ruimtebeslag?	RMK	Zie 14BB .	Zie 14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
23AB	Gemeenteraad Meerhout			Eén van de opgenomen doelstellingen is om bij te dragen aan de Vlaamse doelstelling om in 2030 een modal split van 50% te bereiken: de helft van de verplaatsingen gebeurt dan via vervoersmiddelen anders dan de personenwagen. Deze doelstelling wordt bijgetreden. De beleidslijnen die geschreven zijn in functie van deze doelstelling zijn vooral gerelateerd op de grotere multimodale knopen. Welke doorwerking dit krijgt naar de kleinere gemeentes is onduidelijk.	MOB	Zie 70BE .	/
24AB	Gemeenteraad Antwerpen		Advies d.d. 06.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 07.03.2023				
24AB	Gemeenteraad Antwerpen			De stad wenst een nuancering aan te brengen in het beleid rond de invulling van bedrijventerreinen. Ze merkt op dat ook de draagkracht van de stedelijke woonomgeving belangrijk is voor het verweven van bedrijvigheid. Zoals de provincie in het ontwerp PBRA aangeeft, is de draagkracht van de omgeving belangrijk en is de ene omgeving de andere niet. In een typische grootstedelijke context als die van Antwerpen, met een dynamisch woon- en werkweefsel, met historisch gegroeide bedrijvigheid die transformeert naar gemengde stedelijke plekken en met innovatieve vormen van economie en diensten is de invulling van bedrijventerreinen vaak complexer dan in een gemeente buiten de stad. Antwerpen huisvest verschillende functies die moeilijk combineerbaar zijn met de stedelijke woonomgeving. Antwerpen biedt bijvoorbeeld zowel een bruisend nachtleven met grootschalige clubs aan, als een aantrekkelijke woonomgeving waar veiligheid van bewoners voorop staat en overlast wordt beperkt. Grootschalige nachtclubs moeten daarom met zorg worden ingeplant. De inplanting ervan in de stedelijke woonomgeving zou de draagkracht van die omgeving overschrijden. De inplanting ervan op een bedrijventerrein biedt een oplossing voor de mogelijke conflicten en beperkingen eigen aan een woonomgeving. Het college gaf daarom in 2021 aan dat het de intentie van de stad is om bedrijventerreinen maximaal te vrijwaren voor KMO's, productieactiviteiten en andere ondersteunende diensten, maar benadrukt tegelijk de noodzaak om grootschalige clubs voor het nachtleven uitzonderlijk en nevensgeschikt toe te laten op bepaalde bedrijventerreinen. Het voorbeeld van het nachtleven	BEDR	<p>Het PBRA doet geen uitspraak over specifieke projecten: zie ALG 7. Locatiekeuze van specifieke functies zoals nachtclubs wordt niet bepaald door de bestemmingskleur maar door de draagkracht van de omgeving. De provincie waakt erover dat er geen ruimte voor bedrijven meer verloren gaat. Het PBRA stelt dat indien ruimte voor bedrijven/bedrijventerreinen verloren gaat, dat deze gecompenseerd worden.</p> <p>Het PBRA spreekt niet meer over KMO's, maar over verweefbare en niet verweefbare bedrijven. Bedrijventerreinen moeten gevrijwaard worden voor niet verweefbare bedrijven.</p> <p>Wat betreft de specifieke projecten: het PBRA doet geen uitspraken over specifieke projecten. We nemen akte.</p> <p>Wat betreft principes en financiële doorwerking: zie ALG 15.</p> <p>Compensatie moet gebeuren volgens de instrumenten en wetgeving die op dat moment van toepassing zijn. De provincie heeft op pagina 49 van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' bij de acties hetvolgende opgenomen: 'We zetten</p>	ALG 15

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>toont aan dat een evenwicht vinden in het grote aanbod, de verschillende types en de ruimtelijke impact van economische functies met grote zorg moet gebeuren en dat de invulling van een bedrijventerrein met enkel niet-verweefbare bedrijven, de hedendaagse stedelijkheid niet altijd ondersteunt.</p> <p>Antwerpen ambieert daarnaast voor een aantal locaties een bredere invulling van de bedrijvigheid. Voor onder andere de Innovatieve Stadshaven, Katwilweg, Ter Beke Zuid, Lageweg en de Kanaalzone wil de stad de bestemming voor bedrijvigheid verbreden door ook ondergeschikte nevenbestemmingen toe te laten. De ambitie van de stad om de invulling van bepaalde bedrijventerreinen te verbreden is in het ruimtelijk en economisch beleid opgenomen (conceptnota SRA d.d. 2022). De juridische vertaling van de stedelijke ambitie wordt al voor een aantal locaties voorbereid: voor de Innovatieve Stadshaven werd eind 2022 de proces- en startnota van een gemeentelijk RUP goedgekeurd, voor Ter Beke werd in 2018 het voorontwerp RUP Ter Beke Zuid goedgekeurd en voor de Lageweg werd in april 2020 de startnota goedgekeurd. Begin 2022 werd de startnota voor het RUP Katwilweg 2.0 goedgekeurd.</p> <p>De stad Antwerpen vraagt de provincie om bij de verdere uitwerking van de ambitie voor bedrijvigheid en verweving meer rekening te houden met de typische grootstedelijke Antwerpse context. Door rekening te houden met de eigenheid van het stedelijk weefsel en de (groot)stedelijke functies kunnen op bepaalde bedrijventerreinen ook functies ondergebracht worden die elders in het stedelijk weefsel geen of moeilijk een plaats vinden. De stad Antwerpen wenst daarom over de inhoudelijke afstemming van de beleidsplannen in dialoog te gaan met de provincie.</p>		<p><i>een dienstverlening op waarbij we gemeenten en het gemeentelijk economisch beleid ondersteunen door het aanreiken van instrumenten, kennis en expertise."</i></p>	
25AB	Gemeenteraad Brasschaat	<p>■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■</p>	<p>Advies d.d. 27.02.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 07.03.2023</p>				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>Algemeen</p> <p>- Door het wegvallen van de notie 'bindende bepalingen' uit de vorige structuurplannen is het niet meer duidelijk wat de verhoudingen zijn tussen de niveaus. Hoe zal de provincie erover kunnen waken dat de lokale beleidsplannen beantwoorden aan die hogere doelstellingen? De meest concrete bepalingen staan in de bijlagen (bvb. de afbakening van de kerntypes, de herverdeling van de woonmarkten ...). Gaan die verankerd worden in RUP's en regionale woningboekhoudingen?</p> <p>- Het zou kunnen dat in een later stadium bepaalde bepalingen nog herroepen worden door de plannen van Vlaanderen. Dit lijkt ons een beetje naast elkaar werken. Hoe gaat een en ander beter op elkaar afgestemd worden?</p>	ALG	<p>Zie ALG 4.</p> <p>We kunnen nog geen rekening houden met toekomstig beleid van Vlaanderen. Uiteraard nemen we de principes en doelstellingen mee zoals ze nu zijn opgenomen in de strategische visie van het BRV die is goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20 juli 2018. Op het moment dat de procedure van de opmaak van het BRV loopt, kan het Departement Omgeving opnemen hoe zij zich verhouden met andere plannen.</p> <p>Departement Omgeving heeft tevens een advies ingediend, waarin zij de relatie met het Vlaams beleid konden aanhalen.</p>	/
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- Het is goed dat er tegelijkertijd met het PBRA een MER wordt opgemaakt. Uit het rapport blijkt dat zelfs het ontwerpplan nog ver weg ligt van de planhorizon 2050 en nog onduidelijkheden bevat over afbakeningen en concrete doelstellingen (bvb. het dubbelzinnige begrip "perifere clustering rond steenwegen": dat zet de achterpoort open naar verdere lintbebouwing buiten de kernen). Gaat dit ontwerp nog aangepast worden aan de MER-rapportering?</p>	MER	<p>Het Beleidsplan Ruimte en het MER werden samen in één geïntegreerd proces opgemaakt waardoor verschillende aanbevelingen reeds werden doorvertaald in het beleidsplan, zie ook h6.6 in het MER. Die wisselwerking blijft tot aan de definitieve vaststelling van de plannen.</p> <p>Zoals verder besproken in h 6.7 van het MER dienen de aandachtspunten en aanbevelingen in het MER gezien te worden als een bijdrage aan de wisselwerking tussen milieueffectrapport en beleidsplan.</p>	Zie 76BB
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>Strategische visie</p> <p>- Gemeenten worden gezien als partners in het ruimtelijk beleid. Zij hebben hun eigen rollen en bevoegdheden nog om te bepalen en aan te geven waar zij prioriteiten legt. Vanuit de gemeente wordt gesteld dat zij graag deze rol blijft opnemen zodat zij daarbinnen de eigen lokale focus nog kunnen leggen en verder verfijnen. Ze maakt zich wel de bedenking hoe de verhouding uiteindelijk zal zijn tussen de verschillende beleidsplannen onderling. De wetgeving bepaalt dat hogere overheden een voorbehoud kunnen formuleren. Hoe dit concreet in de toekomst t.o.v. gaat verhouden bij de opmaak van een eigen beleidsplan en ruimtelijke instrumenten die verder gaan dan het Provinciaal Beleidsplan heeft de gemeente wel nog bedenkingen over.</p>	STR VISIE ENER	<p>Zie ALG 4.</p> <p>In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de provincie de gemeentelijke beleidsplannen in de eerste plaats zal benaderen en beoordelen vanuit de doelstellingen uit de provinciale beleidskaders. We nemen daarbij ook altijd de plaatselijke context in rekening om deze doelstellingen te vertalen naar een gepaste oplossing. Dit zal steeds samengaan met de nodige besprekingen met de gemeente. Indien we 'voorbehoud' wensen te maken, zal dit ook aan bod komen.'</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>- De uitdaging is om gepast om te gaan met de grote vraag naar ruimte. De strategieën zijn duidelijk omschreven en worden naar hun principes gevolgd. Echter worden er nog steeds vragen gesteld hoe deze concreet zullen gemaakt worden zodat ze in de praktijk kunnen omgezet worden. In de beleidskaders wordt steeds een passage geschreven met aan de slag, maar deze zijn niet SMART geformuleerd. Waardoor ze in de tijd ook moeilijk te monitoren zijn. Hoe en wie gaat dit realiseren op het terrein? Hoe worden bepaalde keuzes gecompenseerd en wie gaat deze budgetten voorzien? Wie neemt het initiatief voor de opmaak een provinciaal instrument of proefproject? Is dit op vraag van een gemeente of screent de provincie de gehele provincie? Beide heeft voor- en nadelen.</p> <p>- De principes van nabijheid en bereikbaarheid worden vandaag al meegenomen in lokale plannen rond kernversterking en zijn goede principes om mee aan de slag te gaan. Iedere gemeente heeft daarbij ook nog haar eigen karakter dat zij wenst te behouden/versterken met de blik naar de toekomst.</p> <p>- Er wordt gesteld dat een sluitend locatiebeleid voor (hoog) dynamische functies nodig is. Zoals bijvoorbeeld het verder aansnijden van bijvoorbeeld gronden moet worden vermeden. Hierover worden vragen gesteld zoals hoe we omgaan met het opmaken van bepaalde visies, instrumenten en uitbetalingen van vergoedingen? Aan welke instrumenten denkt de provincie vandaag en waar?</p> <p>- Hoe gaat men binnen het thema energietransitie omgaan met de heterogeniteit in hernieuwbare energiepotentieel tussen gemeenten? Verschillende gemeenten hebben verschillen in productievermogen, maar ook verschillende energievragen. Hoe gaat men omgaan met dit regionale aspect?</p>		<p>Er is een bewuste keuze gemaakt om vele doelstellingen niet SMART te formuleren omdat wij als provincie dit door onze decretale bevoegdheden niet zelf kunnen waarmaken. Het ruimtelijk beleid is een gedeelde verantwoordelijkheid, waar we rond moeten samenwerken. Daarom hebben we voor doelstellingen gekozen waaraan we als provincie zelf kunnen bijdragen, maar deze niet SMART te formuleren.</p> <p>We nemen hier akte van. Zie ook ALG 4.</p> <p>Dit wordt verder uitgewerkt in de beleidskaders 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' en 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'. De uitwerking van instrumenten en acties zal gebeuren na de definitieve vaststelling van het PBRA.</p> <p>De provincie bekijkt dit vanuit regionale ruimtelijke schaal. De provincie heeft haar grondgebied opgedeeld in 13 energielandschappen die berust op een ruimtelijke en energetische logica. Hierdoor krijgt men een inzicht over wat het landschap op vlak van energieopwekking en energiebesparing kan bieden en dit net over de gemeentegrenzen heen. .</p> <p>Een 'energielandschap' is een geografisch gebied waarbinnen zich erg gelijkaardige ruimtelijke en energetische uitdagingen</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>voordoelen en waarbinnen een wisselwerking tussen beide beleidsdomeinen voor een win-win situatie zorgt. De provincie wil via dit instrument regionale samenwerking rond energietransitie ondersteunen en realisatie van de energiedoelstellingen versnellen.</p> <p>Gemeenten kunnen de energietransitie niet alleen dragen. Een intergemeentelijk samenwerken vanuit het energielandschap kan zorgen dat er organisatorische, economische, ruimtelijke en tijdsgebonden voordelen op vlak van efficiëntie.</p>	
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>Beleidskaders algemeen</p> <p>De acties (aan de slag) zijn algemeen geformuleerd en niet SMART. Bij een evaluatie of monitoring blijft dit moeilijk om te evalueren hoe ver deze acties staat.</p> <p>Een aantal acties, bijv. uitwerking regionaal woonprogramma, zijn reeds gerealiseerd. Dit lees je wel in het begin van het beleidskader en bij de bijlage kan je deze terugvinden, maar bij de acties (aan de slag) staat deze nog steeds geformuleerd. Dit kan best ook hier worden aangegeven. Vandaag is dit niet duidelijk.</p> <p>Verder is er op basis van de beleidskaders vandaag niet duidelijk wat op korte of middellange termijn wordt opgenomen.</p>	ALG	<p>Er is een bewuste keuze gemaakt om vele doelstellingen niet SMART te formuleren omdat wij als provincie dit door onze decretale bevoegdheden niet zelf kunnen waarmaken. Het ruimtelijk beleid is een gedeelde verantwoordelijkheid, waar we rond moeten samenwerken. Daarom hebben we voor doelstellingen gekozen waaraan we als provincie zelf kunnen bijdragen, maar deze niet SMART te formuleren.</p> <p>De verdere operationalisering van de uitvoering van de beleidskaders zal na de goedkeuring verder worden uitgewerkt. Het is vanzelfsprekend dat de provincie bij de uitvoering van het PBRA de actielijnen die onder 'Aan de slag' staan, verder verfijnt en bekijkt op maat.</p>	/
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>Beleidskader 'sterke netwerken'</p> <p>- In het beleidskader wordt gesteld hoe de ruimtekompassen gebruikt kunnen worden. Echter werd in het begin van het beleidskader aangegeven dat netwerken niet statisch zijn en kunnen veranderen. De vraag stelt zich hier wanneer netwerken veranderen, ruimtekompassen kunnen veranderen en dus kernen ook kunnen veranderen?</p> <p>- Bij aan de slag wordt gesteld dat de provincie per stads- en dorpskern en activiteitencluster in beeld zal brengen via de ruimtekompassen. Deze werden reeds opgemaakt. Vraag is of deze actie correct is geformuleerd en niet al is afgerond. Of dit misschien doorheen de tijd zal herbekeken worden? Dezelfde</p>	KOMP	Zie 41BB .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				vraag wordt gesteld over het in beeld brengen van de knoop- en plaatswaarde.			
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- Er worden 5 niveaus van vervoersknooppunten gedefinieerd. Stemmen de omschrijvingen en inrichtingsvoorwaarden van deze ruimtelijke multimodale knopen voor personenvervoer volledig overeen met de omschrijvingen en voorwaarden zoals opgenomen in het Routeplan 2030 en de ontwerprichtlijnen voor Hoppinpunten (AWV - 2022)? De gemeente Brasschaat neemt reeds initiatieven om de lokale ruimtelijke multimodale knopen uit te werken volgens de methodiek van het ontwerprichtlijnenboek en zal dit ook verder verankeren in haar mobiliteitsplan.</p>	RMK	<p>Het PBRA doet geen uitspraken over inrichtingsvoorschriften, maar over functies/diensten die op een ruimtelijke multimodale knoop best aanwezig zijn om de multimodaliteit maximaal te kunnen benutten. Deze criteria zijn tijdens de opmaak afgetoetst met de vervoerregio's. het gebruik van de methodiek van het ontwerprichtlijnenboek kan bijgevolg niet in tegenstrijd zijn met bepalingen uit het PBRA.</p> <p>Zie ook ALG 18.</p>	/
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- "De provincie Antwerpen werkt een methode uit die ons de mogelijkheid biedt om voorkeurslocaties voor (hoog) dynamische activiteiten af te wegen. Deze passen we toe in relevante ruimtelijke provinciale projecten en processen." We zijn hier zeer benieuwd naar. Zal dit ook steeds afgewogen worden ten opzichte van de huidige verzadigingsgraad van het netwerk? Er wordt tevens een lijst mee opgenomen van hoogdynamische functies. Zullen deze functies enkel nog voorzien mogen worden op locaties die volgens de methodologie voorkeurslocaties zijn? Dit ongeacht de grootte?</p>	DYN	<p>Het onderzoek is terug te vinden op onze website via: https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/beleidsplan-ruimte/onderzoeken.html</p> <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd worden, zonder deze onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p>"Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...)</p> <p>De onderzoeksrapporten geven een overzicht van het onderzoek en uitkomsten van het participatietraject die ten grondslag liggen aan de gemaakte beleidskeuzes. Het beschikbaar onderzoek vervangt als het ware het informatief gedeelte van een structuurplan maar zal omwille van hanteerbaarheid en het voortschrijdend inzicht slechts middels een beknopt overzicht of verwijzingen in het beleidsplan zelf opgenomen worden."</p> <p>(Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9)</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>De verzadigingsgraad is in dit onderzoek niet meegenomen, aangezien vooral de vervoersvraag en –spreiding in dit onderzoek is bekeken.</p> <p>De niet-limitatieve lijst die momenteel is opgenomen geeft inderdaad aan welke functies er volgens ons veel verkeersbewegingen met zich meebrengen en bijgevolg zich best op een ruimtelijke multimodale knoop vestigen. Afhankelijk van het schaalniveau van een functie, zal deze zich natuurlijk beter richten op een ruimtelijke multimodale knoop die dergelijke functie kan ontvangen qua verkeersbewegingen.</p>	
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			- Worden er geen concrete netwerken meer vastgelegd in het plan? Wat met categorisering der wegen, bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk, ...?	ALG	Mobiliteitsnetwerken en wegcategorisering zijn uitgewerkt in de verschillende regionale mobiliteitsplannen, die opgemaakt zijn door de vervoerregio's. Als provincie richten we ons wat betreft het bovenlokale mobiliteitsbeleid naar die plannen. Dat neemt niet weg dat de provincie een belangrijke partner is en blijft wat betreft het fietsnetwerk. Deze rol zullen we ook in de toekomst blijven spelen. Het vastleggen van een fietsnetwerk is echter niet noodzakelijk voor het functioneren van het beleidsplan. Daarom maakt dit geen onderdeel uit van het PBRA, maar blijft het wel een belangrijk speerpunt van de provinciale werking.	/
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			- Een "dorpskern met potentie" kan ofwel uitgroeien naar een "strategische dorpskern" zoals bvb. Kapellen of Puurs, of zich beperken tot een zelfvoorzienende "dorpskern". Het verschil ligt in de multimodale bereikbaarheid, de omvang van het ruimtebeslag en het aandeel in de regionale woonmarktverdeling. Dat is een politieke keuze die Brasschaat zelf zal moeten maken.	KERN	Dat klopt. Zie ook ALG 21 .	ALG 21
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			Beleidskader Levendige kernen - Samen naar levendige kernen. Dit beleidskader zal de basis vormen voor het adviseren van gemeentelijke processen. Echter stellen wij de vraag hoe de provincie hier mee zal omgaan. Stel dat	ALG KERN	Zie ALG 21 . Tijdens dit openbaar onderzoek wordt niet ingegaan op de advisering van het specifieke dossier. Dat is steeds maatwerk.	ALG 21

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>een gemeente een aantal zaken verder gaat verfijnen en verder gaat dan de beleidskaders zelf. Wij denken dan concreet binnen de gemeente aan de visie en het RUP in opmaak over kernversterking, wonen en detailhandel. In deze visie en RUP in opmaak werden kernen afgebakend die verder gaan dan de kerntypering van het beleidskader. De visie en het RUP voorziet dat een aantal kernen zich verder kunnen ontwikkelen en dat voorzieningen hier kansen kunnen krijgen. In het beleidskader wordt gesproken dat de kerntypering dynamisch is. Dit werd dan ook op die manier meegenomen in het RUP.</p> <p>Concreet wordt de vraag gesteld hoe de provincie er tegenover staat en adviezen zal formuleren wanneer gemeentebesturen in hun RUP's of beleidsplannen verder gaan dan de kerntypering van het beleidskader. De gemeente vraagt om hier voor open te staan of eventueel de kernen over te nemen van de visie die nog niet zijn opgenomen binnen de kerntypering. Concreet gaat dit over een andere (beperkte) lokale handelskernen. De gemeente gaat graag in overleg om dit verder te verfijnen.</p>		Zie ook ALG 7 .	
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- Klimaatneutrale en -bestendige kernen</p> <p>Binnen deze doelstelling wordt vermeld dat ze de renovatiesnelheid van gebouwen zal verhogen. Bij de acties (aan de slag) staat dat zij concrete acties zal opnemen voor klimaatneutrale en - bestendige kernen in het provinciaal klimaatplan 2030. Echter vragen we vandaag reeds af over wat dit concreet zal zijn.</p> <p>Binnen de gemeente ervaren we vaak een spanningsveld tussen comfortabele, energiezuinige en hittebestendige gebouwen en het voorzien van voldoende groen die voor schaduw en verkoeling zorgen. Wij hebben veel bomen en groen, maar merken dat dit vaak in conflict komt met het voorzien van bijvoorbeeld zonnepanelen.</p>	KLIM	Zie 3AB .	/
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- Op maat van een kern</p> <p>Binnen deze doelstelling wordt gesproken bij de acties dat gewerkt wordt aan een bovenlokaal beleid voor kerntypering. Echter is dit reeds een bijlage van dit beleidskader. De vraag wordt gesteld of dit in de toekomst zal herhaald worden. Zo niet misschien best de actie anders formuleren.</p>	KERN	<p>Deze kerntypering wordt in de toekomst geactualiseerd. Zie ook ALG 22.</p> <p>Voor besprekingen van lopende RUP's kunnen gemeenten steeds contact opnemen met de dienst Ruimtelijke Planning van de provincie Antwerpen.</p>	ALG 22

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Binnen de acties wordt gesteld dat de provincie zal ondersteunen bij het implementeren en eventueel bijkomend te verfijnen. De gemeente is hier vandaag al concreet mee aan de slag. Bijgevolg gebeurt best vandaag al een afstemming gezien de verschillen.			
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- Uitdaging: detailhandel</p> <p>De gemeente volgt het principe om detailhandel maximale kansen te geven in de kernen en op maat van de kern en zijn omgeving. Ze paste dit principe reeds toe in de visie kernversterking, visie en detailhandel. Het RUP is nog in opmaak. Afstemming hiermee is aangewezen gezien de verschillen.</p> <p>Er wordt gesteld dat een kernversterkend beleid wordt gevoerd en er voorwaarden worden opgelegd aan detailhandel buiten de kernen. Echter is het vaak moeilijk om dit consequent door te voeren gezien in het verleden reeds vergunde functies.</p>	DH	<p>Het PBRA bespreekt ruimtelijke ontwikkelingen die bovenlokale oorzaken of bovenlokale gevolgen hebben. In het verleden zijn teveel vergunningen afgeleverd aan detailhandelszaken buiten de kern. De provincie wil de trend van verschuiving van detailhandel uit de kern en verspreid langs steenwegen tegengaan, omdat dit doorgaans autogerichte locaties zijn, de ruimte en energie inefficiënt wordt gebruikt en het een negatieve invloed heeft op de (economische) leefbaarheid van de detailhandel in de kern.</p> <p>De beleidsplanning gaat uit van gedeelde verantwoordelijkheid en partnerschappen, zowel voor wat betreft de opmaak van de visie, als voor wat betreft de uitvoering. Veel zaken zullen dus zowel door de provincie, als door de gemeenten worden opgenomen of zelfs door andere partners. De Beleidskader geven uiting aan wat de provincie als beleid wil voeren, met handreikingen naar andere partners om de uitdagingen samen aan te pakken. Het is verder aan de gemeenten om het eigen lokaal beleid in het (inter)gemeentelijk beleidsplan uit te schrijven, waarbij het Beleidsplan Ruimte van de provincie een kapstok kan zijn.</p>	/
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- Uitdaging: bedrijvigheid in kernen</p> <p>Behouden van economische ruimte in de kern is een principe dat in het verleden anders werd toegepast. Vaak bevindt zich het spanningsveld tussen de hinderaspecten van het bedrijf en de omgeving. De gemeente kent ook bedrijven buiten haar kernen binnen het woonweefsel. Binnen het RUP kernversterking, wonen en detailhandel in opmaak wordt gesteld dat hier atelierruimtes voor niet-hinderlijke bedrijven kunnen voorzien worden. Gezien het hier vaak gaat over reeds verharde sites wordt wel de aandacht gevestigd op het ontpitten, vergroenen van deze sites. Er wordt voorgesteld binnen de opmaak</p>	BEDR VERW	<p>Zie ALG 19.</p> <p>Het PBRA doet geen uitspraken over specifieke projecten: zie ook ALG 7.</p>	ALG 19

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				van het RUP hier beperkt een woonprogramma te voorzien in kader van verweving. De vraag wordt gesteld dat dit principe ook voor bedrijven buiten de kernen wordt gevolgd.			
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- Uitdaging: huishoudenstransitie</p> <p>Het beleidsplan stelt dat het wonen buiten de kernen niet stimuleert. Echter wordt de vraag gesteld hoe wordt omgegaan met loten die vandaag nog niet bebouwd zijn buiten de kernen. Kunnen deze nog analoog aan de omgeving bebouwd worden zonder in te zetten op verdichting? Vaak gaat dit over enkele loten in reeds bebouwde omgeving.</p> <p>De gemeente werkt momenteel ook aan een visie voor de woonparken. Een doorvertaling van de toolkit die in samenwerking met de provincie werd opmaakt binnen het strategisch project de 'Groene Zes'. Daarin kijkt zij hoe ze omgaat met deze panden en loten vertrekkende vanuit het behoud en versterken van het de groenstructuren. Daarin worden wel mogelijkheden van gemeenschappelijk wonen onderzocht. De gemeente hoopt daarbij dat de provincie nog steeds deze visie mee ondersteunt die ze destijds mee heeft ontwikkeld.</p> <p>Verder wordt de vraag gesteld hoe dient te worden omgegaan met sociale huisvestingsprojecten die reeds lopen of projecten die worden opgestart voor het behalen van het BSO. Is dit een uitzondering?</p> <p>In de bijlage wordt er gesproken over het uitwerken van het regionaal woonprogramma 2021-2030 voor de provincie Antwerpen. Op pagina 88-89 wordt een kaart getoond van de regionale woonmarkten. Best wordt kaart voorzien op één pagina in kader van de leesbaarheid.</p> <p>Het verrichte onderzoek naar de verschillende woningmarkten met inbegrip van verhuisbewegingen en de toename van het aantal huishoudens is zeer waardevol voor ieder lokaal bestuur. Echter stelt zich een probleem in de effectieve uitvoering van de voorgestelde verdeelsleutel.</p> <p>Het beleidskader "Levendige kernen" stelt een verdeelsleutel op voor de bijkomende wooneenheden tijdens de periode 2021-2030. Op heden is het onduidelijk waar de herverdeling zich effectief zal vestigen. Er werden uitsluitend cijfers gegenereerd per woningmarkt. Dergelijke woningmarkt bevat meerdere gemeenten. Dit maakt de doelstellingen voor een lokaal bestuur zeer abstract. Hoeveel van de herverdeling</p>	WON	<p>Wat het wonen buiten de kernen betreft: zie ALG 26.</p> <p>Conform de vigerende wetgeving, behouden de woonlinten buiten de kernen, de zonevremde woningen en de niet vervallen verkavelingen hun rechten. Desondanks acht de provincie het belangrijk om in een planningsvisie op te nemen dat we het wonen buiten de kernen afremmen.</p> <p>Wat betreft de concrete vraag over de woonparken en lopende planningsprocessen ikv BSO: Tijdens dit openbaar onderzoek wordt niet ingegaan op de advisering van het specifieke dossier. Dat is steeds maatwerk. Zie ook ALG 7.</p> <p>Wat het aansnijden van WUG voor sociale woningen betreft: zie 36BB.</p> <p>Wat betreft de leesbaarheid aan de kaart 88-89: dit zal aangepast worden</p> <p>Meer informatie over de opmaak van de regionale woonmarkten: zie 58BB.</p> <p>Voor wat monitoring en verdere toepassing van het woonprogramma betreft: zie ALG 28. Het was een bewuste keuze om het woonprogramma niet tot op gemeenteniveau te verfijnen. Dit vanuit de evenwichtsoefening van de zeer diverse ontvangen reacties uit de voorontwerpfase.</p>	<p>ALG 28; 36BB</p> <p>Beleidskader 'Levendige kernen':</p> <ul style="list-style-type: none"> - P.88-89: kaart herleiden tot 1 pagina

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>tussen en binnen woningmarkten dient de gemeente Brasschaat op te nemen? De gemeentelijke verdeling zal vermoedelijk worden uitgeklaard in een intergemeentelijk beleidsplan of regionaal woonprogramma waarop gealludeerd wordt in het PBRA. De vraag is daarbij of dit realistisch is.</p> <p>Echter blijft de vraag of de realisatie van een woonprogramma met verdeelsleutel realistisch is tegen 2030 als begin 2023 de opstart van dergelijk intergemeentelijk beleidsplan nog moet volgen. Het lijkt ons efficiënter om de verdeelsleutel in het PBRA te verfijnen naar het gemeentelijke niveau en dit te koppelen aan concrete acties voor de verdere realisatie. Wil het beleidsplan de realisatie zien verlopen via financiële stimulans, verordenende instrumenten, sensibilisering...?</p>			
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- Uitdaging: groenblauwe dooradering</p> <p>Op pagina 58 bij het laatste puntje 'aan de slag' ontbreekt een woord. Vermoedelijk bedoelt men hier 'aan de gemeenten'.</p>	GB DA	We nemen hier akte van.	/
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- Uitdaging: energietransitie in de kernen</p> <p>Het energievraagstuk kan de gemeente niet alleen oplossen. Naast de lokale initiatieven vraagt zij van de hogere overheden om hier mee stappen in te zetten. De eerste stappen worden al gezet binnen het energielandschap 'Noordertuin'. De gemeente hoopt op verdere ondersteuning om dit vraagstuk, dat de gemeentegrenzen overschrijdt, te kunnen oplossen.</p> <p>Er wordt onvoldoende het conflict besproken dat kan plaatsvinden tussen het plaatsen van bv. zonnevelden, windturbines etc. en burgers/behoud van kwalitatieve open ruimte. Dit kan ervoor zorgen dat dergelijke projecten op de lange baan terecht komen door juridische tussenkomsten. Hoe kan de provincie haar gemeenten hierin ondersteunen of welke rol kan men hierin opnemen?</p> <p>Vanuit het standpunt van groen en natuur is het belangrijk de link van aanplant van meer bomen in relatie tot zonnepanelen verder te onderzoeken. De vraag wordt gesteld of een alternatief kunnen bieden met subsidiesteun.</p> <p>- De gemeente wenst zijn economische activiteiten wel te kunnen behouden. De gemeente wenst graag haar autonomie te behouden.</p>	ENER	<p>Wat betreft de vraag rond zonnevelden: zie 3AB.</p> <p>De rol die provincie vanuit de energielandschappen wenst op te nemen is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - coordinator van de energielandschappen - Adviserende rol en procesbegeleiding vanuit ruimtelijke ordening, ze zet verschillende provinciale instrumenten in om lokaal gedragen grootschalige energieprojecten te realiseren - Projectregie van projecten met bovenlokale meerwaarde initiëren en zoeken naar de projectpartners die de trekkersrol kunnen opnemen <p>We nemen akte van de vraag rond subsidiesteun.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'</p> <p>- Bijkomend ruimtebeslag en verharding verminderen en voorkomen</p> <p>Hierbij moet gestreefd worden naar de verschillende schalen van nabijheid van groen. Wanneer ecosysteemdiensten in kaart worden gebracht dient men rekening te houden dat in de verdichte kernen de beperkte ruimte die er is te behouden.</p>	GB DA ESD	We nemen hier akte van. De ecosysteemdiensten doen geen uitspraken over het al dan niet behouden van groen. Zij visualiseren op een objectieve manier de kansen en kwaliteiten van het fysisch systeem.	/
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- De provincie al belangrijke klimaatbuffer P14 bij doel staat er nog een schrijffout: ... toekomstige.</p> <p>Onder deze doelstelling wordt gesteld dat onze energie maximaal lokaal een hernieuwbaar dient te zijn. Echter is het energievraagstuk, zoals hierboven al gesteld, niet enkel een lokale aangelegenheid. Hier wordt gesteld dat ze de energieproductie op ons grondgebied afkomstig van verschillende hernieuwbare bronnen zal ondersteunen en stimuleren. De vraag wordt gesteld hoe ze dit concreet zal doen. En of toch niet meer een trekkersrol zit bij de provincie?</p> <p>Verder wordt onder deze doelstelling gesproken over "Onze economie is klimaatneutraal en klimaatveilig georganiseerd." Hierbij wordt de vraag gesteld of er ook gedacht wordt aan het hergebruik van materiaal, circulaire economie.</p>	KLIM	We verwijzen graag door naar het provinciaal klimaatbeleidsplan 2030, Operationele Doelstelling (OD) 7: "versterken van lokale en meer circulaire productie en consumptie producten." Ook in de eigen organisatie hebben we hier doelstelling rond geformuleerd, zie OD 1.9 'we zetten in op een circulair en klimaatvriendelijk aankoopbeleid.'	Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p.14: Doel: We richten de ruimte zo in dat ze weerbaar is voor de huidige en toekomstige klimaatverandering.
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- De juiste functie op de juiste plek.</p> <p>In het beleidskader wordt al gesteld dat de theorie en de praktische realisatie er van niet zo evident is. Als gemeente ondersteunen we de visie, maar vragen we ons af hoe we de theorie kunnen realiseren op het terrein. Er worden een aantal voorstellen gedaan van instrumenten. Welke rol zal de provincie hierin opnemen en hoe er zal omgegaan worden met het financieel verhaal? Hoe ga je om met in het verleden reeds vergunde activiteiten? Deze rechten kan je niet zomaar afnemen.</p>	BOUW SH	Zie ALG 15 .	ALG 15
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- Rond het thema van de agrarische herontwikkeling en de afwegingen rond hergebruik wordt de vraag gesteld hoe er rekening wordt gehouden met het aspect</p>	AGR	Erfgoedwaardpanden die vandaag niet zijn opgenomen op de inventaris van onroerend erfgoed kunnen in principe geen gebruik	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				erfgoedwaarde. Een locatie kan aan niet alle voorwaarden van de afwegingen voldoen. Financieel, economisch of bedrijfstechnisch komen ze niet meer in aanmerking om agrarische activiteiten uit te voeren in de bestaande gebouwen. Het afbreken van de panden is echter niet wenselijk gezien bepaalde erfgoedwaarde, maar zijn ze niet opgenomen op de inventaris van onroerend erfgoed. Dit wordt vandaag niet meegenomen hoe hier mee moet worden om gegaan.		<p>maken van Besluit Vlaamse Regering van 28/11/2003 art. 10.</p> <p>Het staat de gemeenten echter vrij om zelf aan de slag te gaan met de opmaak van een lijst van waardevolle panden in hun gemeenten of aan het Departement Erfgoed te verzoeken om een aantal panden toe te voegen aan de inventaris van onroerend erfgoed.</p>	
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- Een bijkomende ambitie kan geformuleerd worden rond bedrijvigheid. Dit gaat over het vergroenen van bedrijventerreinen zodat zij een betere inpassing kennen in het landschap.</p> <p>- Behoud van ruimte, niet van plek: men stelt dat niet elk bedrijf zich op de juiste plek bevindt en idealiter zich dient te herlocaliseren naar een beter gelegen locatie. Hoe gaat men echter om met bedrijven waarvoor dit betekent dat zij naar een andere gemeente zouden moeten verhuizen? Of hoe gaat men voorkomen dat bedrijven naar andere gemeenten herlocaliseren die lakser mee omgaan of zelfs naar een andere provincie trekken?</p>	BEDR	<p>Vergroenen kan een onderdeel zijn van het herstructureren van een bedrijventerrein, in combinatie met ruimtelijk rendement. Het is echter niet mogelijk om te stellen dat dit op elk bedrijventerrein in de provincie ook wenselijk is.</p> <p>Het PBRA verplicht geen verhuizing van bedrijven. Indien een bedrijf ervoor kiest om zich te herlocaliseren naar een goed gelegen locatie zullen wij dit ondersteunen. Gemeentegrenzen zijn niet sturend in het bepalen of een locatie goed of slecht gelegen is. Het PBRA heeft geen invloed op het verlenen van vergunningen door lokale overheden: zie ook ALG 2.</p>	/
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			<p>- Onder de doelstelling rond detailhandel wordt gesteld dat de bestaande vergunde detailhandel in gebieden met een winkelarm perspectief kan blijven bestaan. Men raakt daarbij dus niet aan de vergunde rechten. Echter zal het op die manier wel moeilijk zijn om deze doelstelling te realiseren. Het herstelbeleid na (vrijwillige) herlocalisatie zal noodzakelijk zijn om de doelstelling te kunnen halen. Het winkelarme en winkelvrije perspectief lijkt daarom moeilijk als hiervoor geen juridisch kader wordt uitgewerkt. Zal dit enkel op basis van concrete projecten gebeuren of op grotere schaal. Hoe omgaan met gemeente die geen ruimte hebben voor clusters te voorzien?</p>	DH	<p>De provincie beaamt dat het moeilijk zal zijn om winkels vrijwillig te laten herlocaliseren. Het realiseren van de doelstelling dat winkels in winkelheden of clusters te voorzien en niet verspreid langs steenwegen vraagt input van verschillende niveaus. De beleidsplanning gaat uit van gedeelde verantwoordelijkheid en partnerschappen, zowel wat betreft de opmaak van de visie, als voor wat betreft de uitvoering. De herlocalisatie is vrijwillig en kan ondersteund worden door een strategisch commercieel plan of visie van de gemeente. Tevens kan het DIHB gebruikt worden als kader.</p> <p>De provincie zet hierbij zelf op het moment in op concrete projecten waarbij de focus wordt gelegd op steenwegen en kernwinkelgebieden.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						Wat betreft de vraag rond gemeenten die geen ruimte hebben om clusters te voorzien: We willen geen nieuwe ruimte meer aansnijden, dus dan moet er slim omgesprongen worden met bestaande ruimte. Ruimte is grensstellend. Daarbij kunnen de clusters gemeenteoverschrijdend zijn en hebben niet alle gemeentes een clusters nodig.	
25AB	Gemeenteraad Brasschaat			- Alleszins zal ontduiking (en het niet-aansnijden van woonuitbreidingsgebieden) een doorgedreven planschaderegeling vergen. Wij onderschrijven zeker de oproep van de provincie naar de Vlaamse overheid dat de huidige regeling moet herzien worden, omdat ze voor lokale besturen onbetaalbaar is en bovendien oude speculatieve aankopen beloont door de huidige bouwgrondprijzen als norm te hanteren.	BOUW SH	Het is fijn om te lezen dat de gemeente hier ook achter staat.	/
26AB	Gemeenteraad Kasterlee	■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■	Advies d.d. 28.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 08.03.2023				
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			Strategische visie Er wordt aan de provincie gevraagd om de doorvertaling van de ambities uit het PBRA op lokaal niveau te beoordelen vanuit de specifieke eigenheden, zowel voor planningsprocessen als vergunningenbeleid.	ALG	Zie ALG 4 . Uiteraard speelt de lokale context een rol bij de beoordeling. Net omdat er zoveel diversiteit is in landschappen, kernen of gemeenten, hebben we in de strategische visie het principe 'Eigenheid' mee opgenomen. Wat betreft de doorwerking naar vergunningen: zie ALG 2 .	/
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			Beleidskader 'Levendige kernen' • Inzake verweving van functies, met name bedrijvigheid in de woonkernen, vraagt de provincie aan de gemeenten om in het eigen beleidsplan ruimte een proactief verwevingsbeleid voor de kern te implementeren en te verfijnen. Er wordt echter in het PBRA reeds gesteld dat er geen algemene richtlijn kan opgemaakt worden om te stellen welke schaal of type van bedrijvigheid wel en welke niet voor verweving in aanmerking komt. Er moet namelijk steeds rekening gehouden worden met de draagkracht van de omgeving op vlak van milieu, gezondheid, mobiliteit, e.a. (p. 42). In hoeverre kan er vanuit de provincie ondersteuning	BEDR VERW	Op p. 24 van het beleidskader Levendige kernen staat: "De provincie Antwerpen... • <i>engageert zich om een verwevingsleidraad uit te werken. Deze leidraad geeft de meerwaarden van verweving aan en duidt wat de impact kan zijn op energie, milieu, klimaat, biodiversiteit, ruimte, tewerkstelling, het sociale weefsel en mobiliteit.</i> " Op p.45 van hetzelfde beleidskader staat: "De provincie Antwerpen • <i>ondersteunt gemeenten met goede voorbeelden en instrumenten</i>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				aangereikt worden om toch die verdere verfijning op gemeentelijk niveau door te voeren?		<ul style="list-style-type: none"> • We geven duidelijke en wervende voorbeelden die concreet maken hoe deze plekken er kunnen uitzien en hoe ze functioneren. • We begeleiden gemeenten bij vragen en verwevingsdossiers naar mogelijkheden van herontwikkeling van economische ruimten, bij toekomstmogelijkheden van bedrijfslocaties of bij detectie van kansrijke locaties voor verweving. • zal, in samenspraak met gemeentebesturen en andere partners, projecten opstarten om bedrijvigheid (juridisch) te verankeren en in te zetten op de meerwaarde voor de omgeving. " 	
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> • Ook inzake kerntypering (p. 26) is het aan de gemeenten om, indien nodig, verdere differentiatie binnen een kerntype en verfijning van een kerntype uit te werken in een eigen beleidsplan Ruimte. Hierover worden volgende bemerkingsen geformuleerd: <ul style="list-style-type: none"> ◦ In het advies van de gemeente Kasterlee d.d. 22/11/2021 inzake het voorontwerp van PBRA werd gevraagd om geen specifieke detaillering in te voeren van de verschillende types van kernen zoals omschreven in dit beleidskader. In dit ontwerp van PBRA werd een dergelijke specifieke detaillering echter wel doorgevoerd. Gemeente Kasterlee betreft deze strikte detaillering. Het lokale niveau is bij uitstek geschikt om de eigenheid van haar kernen te bewaken en om de ontwikkelingen binnen deze kernen af te stemmen op die specifieke eigenheid. Zoals hoger vermeld, wordt dit ook in de strategische visie expliciet benadrukt. ◦ Gemeente Kasterlee is volop bezig met de opmaak van een gemeentelijk beleidsplan ruimte waarin ook de kerntypering vervat zit. De voorgestelde typering uit het PBRA voor de drie deelgemeenten sluit principieel aan bij de waardeverhoudingen tussen de drie kernen zoals opgenomen in de conceptnota van het gemeentelijk beleidsplan ruimte. Echter wordt er in het PBRA nog een vierde kern getypeerd, zijnde het gehucht 'Terlo', als kleine dorpskern. Dit betreft een landelijke woonkorrel die als gehucht geen 	KERN	<p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>De uitwerking van de kerntypering en de uitdaging 'huishoudenstransitie' is het resultaat van de reacties uit de voorontwerpfase (diverse gemeenten vroegen om verdere uitwerking en verduidelijking). In tegenstelling tot het advies van Kasterlee waren er heel wat andere adviezen die deze verduidelijking vroegen.</p> <p>Voor wat betreft de kleine kernen (o.m. Terlo): zie ALG 24.</p> <p>Wat de perspectieven voor toeristisch-recreatieve uitbouw in (kleine) dorpskernen betreft: de algemene ontwikkelingsperspectieven houden niet tegen dat binnen het juridisch kader diverse ontwikkelingen kunnen, maar op maat van de kern. Dit past ook binnen het principe 'eigenheid'. Bij het type 'dorpskern' zal deze verduidelijking nog expliciet toegevoegd worden.</p> <p>Wat de afbakening van de kernen betreft: zie ALG 23.</p>	<p>ALG 21, ALG 22, ALG 23, ALG 24</p> <p>Beleidskader 'Levendige kernen':</p> <ul style="list-style-type: none"> - P. 33: type 'dorpskern': laatste zin wijzigen in 'Ook voor de andere uitdagingen is de insteek dat deze mogelijk blijven, maar steeds 'op maat van' de kern en rekening houdende met de eigenheid.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>onderscheid kent met andere, soortgelijke gehuchten binnen onze gemeente (vb. Achterlee, Hukkelbergen-Stenen, Venheide, Houtum). De aanduiding van 'Terlo' als kern lijkt dan ook in strijd te zijn met de werkelijke ruimtelijke situatie. Vanuit de gemeente wordt expliciet gevraagd om deze kernaanduiding te schrappen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Op pagina 33 wordt als toekomstvisie voor de kleine dorpskernen gesteld dat deze geschikt zijn voor het verder uitbouwen van de toeristisch-recreatieve rol. In onze gemeente is het gehucht Houtum reeds uitgebouwd als sterke toeristisch-recreatieve cluster. Dit gehucht is niet aangeduid als kleine dorpskern. Betekent de niet-aanduiding dat er geen verdere toeristisch-recreatieve uitbouw meer mogelijk is? Of betreft deze verwijzing louter een mogelijkheid voor kleine dorpskernen zonder afbreuk te doen aan de toeristisch-recreatieve mogelijkheden van niet-aangeduide kernen? Kasterlee is een toeristische gemeente met heel wat recreatieve mogelijkheden dewelke we uiteraard wensen te behouden en versterken. ○ In hoeverre is de grensafbakening zoals aangeduid op pagina 34 bepalend? De kern van deelgemeente Kasterlee is bijvoorbeeld veel kleiner aangeduid dan de kernen van de deelgemeenten Lichtaart en Tielen. Heeft de gemeente nog voldoende vrijheid om in haar eigen beleidsplan deze grensafbakening door te voeren? Op pagina 26 wordt verwezen naar de verdere verfijning die de gemeenten zelf moeten doorvoeren. Echter wordt op pagina 34 gesteld dat de provincie reeds rekening zal houden met de opgenomen kerntypering bij de provinciale ruimtelijke projecten en bij de advisering van gemeentelijke ruimtelijke projecten. Hoe bindend is deze opgenomen typering en grensafbakening? ○ In de bijlage horende bij de kerntypering op pagina 72 staat volgende bepaling: "we benadrukken dat het niet de bedoeling is om als provincie en in het PBRA de grenzen van kernen strikt en juridisch af te bakenen". 			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Om verarring hieromtrent te vermijden, lijkt het een schrapping van het gehucht Terlo (zie punten hierboven) toch wenselijk.			
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> Inzake detailhandel wordt ingezet op maximale verweving in de kernen en de afbakening van de kernwinkelgebieden (p. 39). In het beleidskader wordt verder specifiek verwezen naar het weren van dergelijke functies op slecht gelegen locaties, zoals langs steenwegen. Het inzetten op verweving in de kernen en de afbakening van de kernwinkelgebieden, met ondersteuning vanuit de provincie, wordt positief beoordeeld. Hierbij wordt uitdrukkelijk gevraagd dat ook de deputatie deze beleidsvisie doorvertaalt naar haar vergunningenbeleid en dergelijke detailhandelszaken langs (grote) invalswegen niet langer gunstig zal beoordelen. 	DH	Voor de mogelijkheid om vergunningen af te leveren of te weigeren wordt gebaseerd op artikels 4.3.1.-4.3.4 van de VCRO. Zie ook ALG 2 .	/
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> Op pagina 43 wordt gesteld dat grote ruimtevragers blijvend terecht moeten kunnen op bedrijventerreinen. Wordt bij zulke ruimtevragers ook rekening gehouden met grondverwerkende bedrijven? Dit betreft namelijk een specifiek bedrijfstype dat moeilijk toegang krijgt tot bedrijventerreinen en vaak noodgedwongen is gehuisvest in gedesaffekteerde landbouwbedrijven. Dit betreft een ruimtevraagstuk dat de gemeentegrenzen overschrijdt en waarbij een overkoepelende aanpak wenselijk is. Bijkomend wordt gevraagd om hierover op korte termijn een beleidskader op provinciaal niveau op te maken. Aan de gemeentebesturen wordt gevraagd om een evaluatie van en een visie op haar lokale economische ruimte te maken (p. 45). Als actiepunt is hierbij opgenomen dat de provincie de juridische verankering en verweefbaarheid en het behoud van het bestaand economische aanbod zal onderzoeken. Maar wat met het vergunningenbeleid in de tussenperiode waarbij er (nog) geen visie is en er onduidelijkheid is over de juridische verankering van verweving tussen bedrijvigheid en woonfuncties? Zorgt dit niet voor meer druk bij huidige eigenaars om toch een monofunctionele woonontwikkeling te vragen o.w.v. economische redenen? Vb. een ambachtelijke bakkerij in een centrum die geen overnemer heeft/vindt en zo zijn/haar investering enkel kan laten renderen via een nieuwe woonontwikkeling? Op welke manier kan dit reeds in een vergunningenbeleid opgevangen worden? Bijkomend wordt de vraag gesteld of er een financiële 	BEDR	<p>Zie 14BB.</p> <p>Het PBRA heeft geen invloed op het verlenen van vergunningen door lokale overheden. Zie ook ALG 2.</p> <p>Zie ook ALG 19 en ALG 20.</p> <p>Wat financiële tussenkomst betreft: zie ALG 9.</p>	ALG 19

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				tussenkost voorzien wordt voor de betrokken eigenaars of niet.			
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> In het kader van de huishoudentransitie is opgenomen dat het aansnijden van woonreservegebied een uitzonderingsregel is (p. 46). Wat echter met woonuitbreidingsgebied dat zich in de kern bevindt? Is het voldoende om voor de specifieke knelpunten deze visie op te nemen in ons gemeentelijk beleidsplan, of primeert toch de teneur 'niet wenselijk aan te snijden' uit het beleidsplan van de provincie? In hoeverre is dit PBRA al beperkend, nog voor de opmaak van het eigen gemeentelijk beleidsplan? De opvang van bijkomende huishoudens kan enkel opgenomen worden in strategische dorpskernen (p. 49). Bij de kerntypering is opgenomen dat eigen lokale groei in de kernen mogelijk blijft vanuit de visie van kernversterking. In dorpskernen met potentie kan ook een toename aan huishoudens opgevangen worden. In de bijlagen op pagina 102 is bij de herverdeling van de woningmarkten echter opgenomen dat een dorpskern maximaal 50% van de verwachte toename van eigen huishoudens mag opvangen en dat een dorpskern met potentie enkel 100% van de eigen toename van huishoudens mag opvangen zonder bijkomende huishoudens op te vangen. Deze bepaling lijkt contradictorisch met hetgeen gesteld wordt in het beleidskader bij de kerntypering. Aangezien de bepalingen met vermelding van de percentages in een bijlage zijn opgenomen, is het niet duidelijk in hoeverre deze bindend zijn t.o.v. de overige teksten van het beleidskader. Verduidelijking hieromtrent is dan ook aangewezen. Bijkomend wordt de bedenking geuit dat eigen inwoners toch de kans moeten krijgen om in hun eigen dorp te blijven wonen. Bij de acties te nemen door de provincie op pagina 52 staat vermeld dat de provincie de gemeenten wenst te ondersteunen bij de opmaak/uitwerking van het woonprogramma in het gemeentelijk beleidsplan ruimte. Gelet op bovenstaande bemerkingen/vragen, lijkt het zeker nuttig om hierop in te gaan vanuit de gemeente Kasterlee. Er zijn zeker overlappings met onze eigen conceptnota wat betreft de aanduiding van de kernen voor de drie deelgemeenten, maar bij een verdere praktische uitwerking is overleg/samenwerking zeker wenselijk. 	WON	<p>Wat betreft het feit dat het beleid rond WUG's in (kleine) dorpskernen te stringent is: zie ALG 30.</p> <p>Voor wat monitoring en verdere toepassing van het woonprogramma betreft: Zie ALG 28.</p> <p>Wat betreft de mogelijke verwarring tussen het ontwikkelingsperspectief 'lokale opvang' en de beperkte toebedeling van dorpskernen in de bijlage 2 (woonprogramma): zie 14BB.</p> <p>Wat betreft de vraag naar verder overleg/samenwerking en de ondersteuning van de Vlaamse suggestie: hiervan wordt akte genomen.</p>	ALG 28 , 14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<ul style="list-style-type: none"> • Aan de Vlaamse overheid wordt gevraagd om werk te maken van instrumenten om de bouwshift juridisch te kunnen verankeren en in de praktijk te kunnen brengen (p. 53). De gemeente ondersteunt deze vraag. 			
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte':</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op pagina 15 van dit beleidskader staat vermeld dat de open ruimte wordt versterkt en dat de groenblauwe netwerken moeten worden doorgetrokken tot in de stads- en dorpskernen. De conceptnota van het gemeentelijke beleidsplan ruimte volgt deze visie. In het gemeentelijk beleidsplan zal dit verder verfijnd worden. 	OR ALG	Het is fijn dat de gemeente hier al mee aan de slag gaat.	/
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> • Voor hernieuwbare energie is opgenomen dat het belangrijk is om de juiste installaties op de juiste plek te voorzien (p. 18). Hernieuwbare energie mag geen extra ruimte innemen, maar moet zoveel mogelijk geïntegreerd worden in de bebouwde ruimte. Deze visie wordt positief beoordeeld. 	ENER	We nemen daar akte van.	/
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> • Op pagina 22 wordt omschreven dat de waarde van de open ruimte zal worden bepaald op basis van ecosysteemdiensten. Deze laatste zijn vrij vaag omschreven met vermelding dat de provincie dit in kaart zal brengen en vervolgens als instrument zal hanteren om afwegingen te maken voor de beoordeling van de juiste functie op de juiste plek. Bijkomend lijkt er risico te zijn op interpretatie van deze systemen. Voor een concrete beoordeling als waardebeoordeling is een meer sluitende toepassing aangewezen. We gaan in op het aanbod van de provincie om meer informatie te bekomen over de toepassing van de ecosysteemdiensten. 	ESD	Zie 12AB .	12AB
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> • De provincie streeft naar een aangepast vergunningenbeleid dat nieuwe verharding zal ontmoedigen (p. 26). Hierin heeft ook de Vlaamse overheid een belangrijke rol via de bepaling van de vrijstelling van vergunningsplicht. Bij de voorgestelde acties is hierover echter niets opgenomen. Een aanpassing van het vrijstellingenbesluit inzake verhardingen en constructies kan hierin nochtans ook een belangrijke stimulans zijn. 	BOUW SH	Wat betreft het vergunningenbeleid: zie ALG 2 . Omwille van de niet rechtstreekse doorwerking naar vergunningen van het beleidsplan, passen we de tekst in het beleidsplan 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' aan om verwarring te vermijden.	Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 26: Een aangepast vergunnings beleid zal nieuwe verharding ontmoedigen.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> De provincie zal gebruik maken van watersysteemkaarten om te definiëren waar prioritair op infiltratie moet ingezet worden (p. 28). Hoe verhouden deze kaarten zich tot de watertoetskaarten van de Vlaams overheid? En worden deze provinciale watersysteemkaarten ook ter beschikking gesteld aan andere overheden i.f.v. het vergunningenbeleid? 	WA	Zie 14BE . Watertoetskaarten en watersysteemkaarten zijn verschillende kaarten: <u>watertoetskaarten</u> tonen de overstromingsgebieden obv hydrologische modellen van de waterlopen en neerslagmodellen. Watersysteemkaarten zijn gebaseerd op topografie.	/
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> Op pagina 32 wordt gesteld dat de provincie ernaar streeft om slecht gelegen bebouwing te herlokalisieren en/of uit te ruilen. De financiële haalbaarheid hiervan lijkt overschat te worden en lijkt ook sterk afhankelijk van het verzoek aan de Vlaamse overheid om planbaten naar andere overheden te laten doorstromen. Het principe van herlokalisering en uitruiling is ruimtelijk correct, maar de bedenking blijft of dit ook op het terrein haalbaar zal zijn. 	BOUW SH	Zie ALG 15 .	ALG 15
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> De visie inzake agrarische herontwikkeling en het beperken van zonevreemde infrastructuur, zoals omschreven op pagina 37, wordt door de gemeente Kasterlee ondersteund. Op pagina 42 wordt onder punt 1 als voorbeeld van functies in het agrarisch gebied verwezen naar maneges en kinderboerderijen. Dit zijn echter geen agrarische functies, maar zijn zonevreemde functies in het agrarisch gebied. Deze voorbeelden lijken dan ook in tegenspraak met de eerder bepalingen inzake het beperken van zonevreemde activiteiten. In de volgende alinea onder punt 2 wordt manege expliciet benoemd als zonevreemde functie waardoor de eerste alinea des te meer verwarrend is. De verweving van functies nabij de kern zoals vermeld onder punt 1 is inderdaad ruimtelijk logisch en kan versterkend werken. De voorbeelden van een kinderboerderij en een manege lijken echter slecht gekozen. Als voorbeeld kan beter verwezen worden naar hoevewinkels, het korte ketenverhaal of een combinatie met hoevelogies. 	AGR	De provincie neemt akte van en waardeert het dat de gemeenten mee de visie inzake herontwikkeling en het beperken van zonevreemde infrastructuur ondersteunt. De opmerkingen zijn terecht. Deze worden aangepast in de tekst.	Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p.42: "Om te bepalen welke functies op welke locaties thuishoren, houden we rekening met onderstaande criteria. 1. Zonevreemde functies in het agrarisch gebied die gericht zijn op de kernen liggen ook best in de omgeving van de kernen. (Bijvoorbeeld een manege of kinderboerderij) Deze functies zorgen voor toegevoegde waarde voor de kernen en zorgen voor een zachte overgang tussen kern en buitengebied/open ruimte. Door de ligging nabij de kern worden deze functies op een duurzame manier bereikbaar. 2. Zonevreemde functiewijzingen naar manege of verblijfsrecreatie in agrarisch gebied moet gekoppeld zijn aan bestaande recreatieve aantrekkingspolen of natuurlinies.
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> Als actiepoint op pagina 43 wordt gevraagd aan de Vlaamse overheid om het wetgevend kader rond zonevreemdheid te herzien. Dit actiepoint wordt uitdrukkelijk ondersteund door de gemeente Kasterlee. 	BOUW SH	We zijn blij te merken dat de gemeente hier ook achter staat.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> De noden van specifieke ruimtevragers moeten opgevangen worden binnen bedrijventerreinen (p. 46). Indien deze ruimte niet beschikbaar is binnen bestaande bedrijventerreinen, welke oplossing kan er dan aangereikt worden? Een verplichte herlokalisatie van de bestaande verweefbare bedrijven lijkt, zeker op korte termijn, moeilijk haalbaar. De gemeente vindt het wel positief dat de provincie inzet op een dienstverlening aan gemeenten voor ondersteuning van dit economisch beleid zoals vermeld op pagina 49. 	BEDR	Zie 31BB .	/
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<p>Beleidskader 'Sterke netwerken: Ruimte en Mobiliteit':</p> <ul style="list-style-type: none"> Op pagina 30 wordt gesteld dat binnen het openbaar vervoer de railinfrastructuur een hogere status heeft dan het busvervoer. Er wordt echter geen duiding gegeven waarom het ene type hoger wordt ingeschat dan het andere type waardoor frequente buslijnen die net zorgen voor een hoge verbindingswaarde met de omliggende stedelijke kernen minder meetellen in het bepalen van de multimodale knoopwaarde. Voor de verbinding tussen de stedelijke kernen Turnhout en Geel zijn net die frequente buslijnen een belangrijke verbindinglijn in het OV-net. Door deze lijnen lager in te schatten wordt de knoopwaarde van de dorpskern met potentie, zijnde Kasterlee, ook lager ingeschat. Bijkomend wordt enkel ingezet op de kwaliteit van de vervoerswijzen en niet op het aanbod om te komen tot duurzame verplaatsingen. Dit lijkt toch een gemiste kans om tot een wensbeeld te komen waarbij ook wordt inzet op een verhoging van het aanbod in duurzame vervoersmodi. 	RMK	<p>Railinfrastructuur heeft een andere aantrekkingskracht dan busverkeer, aangezien verplaatsingen via de trein over het algemeen over grotere afstanden gebeurt. Om die reden weegt vervoer via spoor harder door op bovenlokaal niveau. Daarnaast is frequentie ook een bepalende parameter en speelt deze ook mee in de toekenning van een ruimtelijke multimodale knoop aan een bepaalde categorie.</p> <p>Het aanbod aan verbindingen wordt bepaald in de regionale mobiliteitsplannen van de vervoerregio's. Zie ook ALG 18.</p>	/
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> Bij bijlage 1 op pagina 56 is geen duiding beschikbaar om de legende te beoordelen. Ook in de teksten van het eigenlijke beleidskader wordt hierover geen duidelijkheid gegeven. Deze kaart toont de huidige, bestaande toestand. Er wordt echter geen info toegevoegd over de toekomstige gewenste toestand. 	RMK	<p>Wat betreft de legende: zie 14BB.</p> <p>Wat betreft de bestaande situatie: zie ALG 10.</p>	14BB
26AB	Gemeenteraad Kasterlee			<ul style="list-style-type: none"> In onze gemeente bevindt zich een hoogdynamische functie, zijnde het attractiepark 'Bobbejaanland'. Dit betreft een functie die zowel nationale, als internationale aantrekking heeft. De ligging van dit park stemt echter niet overeen met de ruimtelijke 	RMK	<p>We stellen dat <u>nieuwe</u> hoogdynamische functies zich aan ruimtelijke multimodale knopen best vestigen. Bestaande toeristische domeinen kunnen optimaliseren maar het is niet meer verantwoord om nog bijkomende</p>	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				multimodale knopen voor personenvervoer. Daarnaast is de gemeente Kasterlee een belangrijke toeristische gemeente op regionaal schaalniveau. In hoeverre is de vaststelling van de multimodale knopen voor personenvervoer bepalend voor de toekomstige ontwikkeling van ons toeristisch aanbod? En in hoeverre zal dit een beperkende factor zijn?		ruimte aan te snijden voor nieuwe hoogdynamische ontwikkelingen die niet aan een ruimtelijke multimodale knoop liggen. Dit omdat de (bestaande) vervoerssystemen hier niet op afgestemd zijn. We beseffen ook dat niet elke bestaande hoogdynamische functie op een ruimtelijke multimodale knoop is gelegen. We streven er daarom naar om de bestaande functies zo veel als mogelijk multimodaal ontsluiten. Dit zal in overleg met de vervoerregio gebeuren, aangezien zij bevoegd zijn voor het voorzien van onder andere openbaar vervoer. Deze laatste nuancering ontbrak nog in de teksten. Dit wordt aangevuld.	
27AB	Gemeenteraad Zwijndrecht	■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 16.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 07.03.2023				
27AB	Gemeenteraad Zwijndrecht			De gemeente is het niet eens met de stelling "Planningsinitiatieven om paarse naar andere bestemmingen te wijzigen zullen enkel kunnen wanneer echt aangetoond wordt dat een economische invulling onmogelijk is." Het gemeentebestuur van Zwijndrecht wil reageren op de provinciale generieke benadering van paarse bestemmingen als steeds te behouden, een benadering die in zeer concrete gevallen strijdig is met de wijze waarop paars ingekleurde zones lokaal functioneren en worden beleefd. Naar aanleiding van het provinciaal advies over de startnota RUP Recreatiecluster De Wallen wenst de gemeente een en ander te kaderen. De gemeente vraagt aan de provincie om haar standpunt ter zake te herzien en een herbestemming niet principieel af te keuren. Zij verwijst daarbij naar enkele concrete voorbeelden: 1. Site Van Laere [zie Dia 2-5] Bouwfirma Van Laere (groep A&VH) heeft concrete plannen om haar bedrijfssite gelegen tussen de woonkern (met name Schrijverswijk) en de E17 te verlaten. Zij verhuizen naar de oostelijk gelegen kmo-zone Baarbeek. De huidige locatie is een relict uit de jaren '30 en binnen de huidige context volgens de gemeente niet geschikt voor een	BEDR VERW	Indiener gaat voorbij aan het feit dat het cumulatieve effect van dergelijke lokale beslissingen omtrent paarse bestemmingen een grote impact hebben op provinciaal niveau. Het stelselmatig verdwijnen van ruimte voor economie is de aanleiding voor deze beleidsvisie. Zie ook ALG 20 . Het PBRA doet geen uitspraken over specifieke projecten. Wat betreft maximaal behoud van economische invulling: zie ALG 19 . Verweving kan niet ten koste gaan van leefkwaliteit en verkeersleefbaarheid daar de definitie van verweefbaarheid net wil zeggen dat iets de draagkracht van de omgeving niet overschrijdt. Verweving is nooit een doel op zich, maar een middel om aan kernversterking te doen en in te zetten op	ALG 19

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>nieuwe paarse invulling. De gemeente ziet veel kansen in een herontwikkeling en denkt daarbij aan een gemengd project voor wonen/bedrijvigheid met publieke ruimte en buffering. Deze invulling is van strategisch belang voor de gemeentelijke ruimtebalans en biedt haar de mogelijkheid om kwaliteitsvol zaken te realiseren die elders ten koste zouden gaan van hetzij het bestaande bebouwde weefsel, hetzij de open ruimte. Aangezien er met de eigenaar van de site nog geen afstemming is bereikt over het bouwprogramma, doet de gemeente in haar beleidsplan Ruimte nog geen uitspraak over de definitieve invulling. Wel wil de gemeente duidelijk stellen dat een bedrijventerrein van 7 hectare voor logistiek of productie op deze plaats niet inpasbaar is: zij ligt dan wel net naast een snelweg, maar de ontsluiting voor zwaar verkeer laat te wensen over. De strategische locatiewaarde voor een industriële invulling is dan ook twijfelachtig. De site ligt bovendien midden in de gemeente en pal naast een dichtbevolkte woonwijk. Gelet op deze intrinsieke beperkingen zal een afkeuring vanuit de provincie om de bestemming te wijzigen niet het door de provincie beoogde doel helpen realiseren, maar de gemeente wel verhinderen om een krachtig en contextspecifiek ruimtelijk beleid te voeren.</p> <p>2. Site De Wallen [zie Dia 6-12]</p> <p>In deelgemeente Burcht stellen we in GRS en GBR onder meer een sterke relatie tussen dorpskern en Schelde voorop, met een hoge beeldkwaliteit en belevingswaarde. Zo willen we de bestaande en intensief gebruikte sport- en recreatiecluster "De Wallen" versterken en opwaarderen, met veel aandacht voor gebruiks- en omgevingskwaliteit. Een gedeelte van de site, namelijk de strook langs de Schelde, heeft een industriële bestemming en is nog steeds paars ingekleurd maar kent al vele jaren geen industrieel gebruik meer kent. De provincie vraagt om geen RUP te maken "waarbij we circa 7ha aan watergebonden industriegebied zien</p>		<p>een zuinig ruimtegebruik. (p. 24 beleidskader 'Levendige kernen')</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>verdwijnen voor recreatiegebied". Dat is een merkwaardige stelling, gelet op de ruimtelijke context, de betrokkenheid van de Provincie bij omkaderende initiatieven, en een lange geschiedenis van plannen en intenties waarbij de provincie steeds betrokken was. Verder wordt door de gemeente kritiek geuit op het provinciaal advies over de startnota van het RUP De Wallen.</p> <p>De gemeente vraagt om in de generieke bepaling van het PBRA enige marge te laten voor contextspecifieke vraagstukken. Het is wel degelijk mogelijk dat een plek vanuit bovenlokaal perspectief van strategisch belang lijkt, maar lokaal helemaal anders functioneert en wordt beleefd. Meer in het bijzondere willen wij vragen om de lokale context van Van Laere en De Wallen telkens mee in rekening te nemen bij de beoordeling.</p> <p>De gemeente plaatst een kanttekening bij "<i>maximaal behoud van de economische invulling</i>" van economische ruimte in kern. De omgeving van historisch gegroeide economische ruimten kan immers in die mate veranderd zijn, de draagkracht ervan in die mate bereikt, dat herontwikkeling met nieuwe bedrijvigheid niet per definitie de beste piste is. Verweving is belangrijk waar mogelijk, maar mag niet ten koste gaan van leefkwaliteit en verkeersleefbaarheid.</p> <p>Ook wordt een kanttekening geplaatst bij het provinciaal ontwerp-beleidskader "Ruimte en mobiliteit", wat betreft de koppeling van knooppuntwaarde aan ontwikkelingskansen en sluit zich aan bij het provinciaal streven naar beleid 'op maat van' een kern wanneer het gaat om verdichting, ontlichting en verweving.</p> <p>De bovenlokale overheden dringen aan op het gebiedsgericht differentiëren van verdichtingspotenties, onder meer in functie van knooppuntwaarde en voorzieningenniveau. Deze bovenlokale benadering stuurt aan op de sterkste groei in de best uitgeruste en best gelegen kernen. Zwijndrecht scoort hoog op de "Kansenkaart ruimtelijk rendement verhogen voor gemengde omgevingen" (Geopunt 2022). De gemeente Zwijndrecht wil evenwel in eerste instantie de leefkwaliteit regisseren. Deze mag niet ondergeschikt</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				zijn aan groei. Differentiatie dringt zich immers op elke schaal op. Ook binnen een gemeente met globaal een hoge knooppuntwaarde is differentiatie aan de orde. Het DNA van wijken en buurten verdient bescherming. Daartoe doet het GBR Zwijndrecht na analyse van de bestaande toestand en vooruitblik op de gewenste toestand een uitspraak over de gebiedsgerichte en strategische verdichtingskansen, rekening houdend met de gemeentelijke morfologie en draagkracht.			
27AB	Gemeenteraad Zwijndrecht			<p><u>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten'</u></p> <p>In het ontwerp-beleidskader Verdichten en ontlichten wordt aan de gemeentebesturen gevraagd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een gebiedsgerichte vertaling te maken van de provinciale droogtestrategie via hun gemeentelijk hemelwater- en droogteplan. De opmaak van een gemeentelijk hemelwater- en droogteplan is voorzien in het ontwerp van het Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte, voorlopig vastgesteld op 22/12/2022. • de hoofdfunctie van een (exploitanten)woning in het agrarisch gebied bijkomend op te nemen in het vergunningenregister zodat duidelijk wordt voor burger en overheid wat de hoofdfunctie van een woning is. akkoord • landbouwontwikkelingslocaties aan te duiden in het (inter)gemeentelijk beleidsplan ruimte die ontwikkelruimte bieden aan specifieke vormen van landbouw. De visie over de landbouwzones op het grondgebied van de gemeente wordt uitvoerig besproken in het ontwerp van het Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte, voorlopig vastgesteld op 22/12/2022. • een visie op hun lokale economische ruimte te ontwikkelen, zowel in de kern als op het volledige grondgebied van de gemeente. Ja, waar onze gemeentelijke bevoegdheid dat toelaat. Inbegrepen (1) de huidige afbakening van kernwinkelgebied Zwijndrecht / Stimuleringsgebied Burcht; (2) Bestaand afwegingskader voor baanwinkels op de N70; (3) verdere uitwerking van visie grootschalige detailhandel op daarvoor bestemde zones. Voor een groot deel van 	ALG	<p>Het is fijn dat de gemeente hier al mee aan de slag gaat.</p> <p>Wat betreft de visie op lokale economische ruimte: het PBRA bedoelt natuurlijk binnen de bevoegdheid van de overheid.</p>	/

Nr.	PBRA indierener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>onze economische ruimte (havengebonden industriegebied) zijn wij adviserend maar geen penhouder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • een visie op zonevreemde bedrijvigheid te ontwikkelen, in relatie met de doelstelling tot het beperken van bijkomend ruimtebeslag. Ja, cf. Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte. Handvaten voor de verweving van bedrijvigheid binnen andere bestemmingen zullen verder worden onderzocht. • om de visie rond detailhandel te verfijnen op gemeentelijk niveau en een beleid te formuleren hoe een gemeente zijn eigen lokale detailhandelsbeleid in de kern ziet. Ja. Hiervoor bestaat reeds een belangrijke aanzet (baanwinkervisie N70 en principiële visie over Redevco-site) • de principes te vertalen naar een eigen ruimtelijk beleid rond energie op grondgebied van de gemeente. De tool van de energielandschappen kan hiervoor een belangrijke basis zijn. Ja. Energielandschap Waasland is in opmaak, Zwijndrecht maakt hiervan deel uit. 			
27AB	Gemeenteraad Zwijndrecht			<p><u>Beleidskader 'Sterke netwerken'</u> In het ontwerp-beleidskader Sterke netwerken wordt aan de gemeentebesturen gevraagd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zich de lokale ruimtelijke multimodale knopen eigen te maken en een ruimtelijke visie rond deze knopen te verankeren in hun (intergemeentelijk) ruimtelijk beleid of beleidsplan. Een visie voor Zwijndrecht en Burcht voor de komende 20 jaren werd opgemaakt in het ontwerp Beleidsplan Ruimte Zwijndrecht, voorlopig vastgesteld door de GR op 22/12/2022. 	ALG	Het is fijn dat de gemeente hier al mee aan de slag gaat.	/
27AB	Gemeenteraad Zwijndrecht			<p><u>Beleidskader 'Levendige kernen'</u> In het ontwerp-beleidskader Levende kernen wordt aan de gemeentebesturen gevraagd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een proactief verwevingsbeleid voor de kern in hun eigen gemeentelijk beleid(splan Ruimte) te implementeren en te verfijnen. Een visie voor Zwijndrecht en Burcht voor de komende 20 jaren werd opgemaakt in het 	ALG	Het is fijn dat de gemeente hier al mee aan de slag gaat.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>ontwerp Beleidsplan Ruimte Zwijndrecht, voorlopig vastgesteld door de GR op 22/12/2022. Verweving binnen de kernen maakt hier een deel van uit.</p> <ul style="list-style-type: none"> de voorgestelde kerntypering in hun eigen gemeentelijk beleid(splan Ruimte) te implementeren. Het ontwerp-Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte is ondertussen voorlopig vastgesteld en in openbaar onderzoek, waardoor het aanbrengen van de gevraagde verfijning niet langer mogelijk is. de kerntypes binnen de eigen gemeente (in het bijzonder het kerntype 'dorpskern met potenties' en 'dorpskern') te verfijnen. Het ontwerp-Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte is ondertussen voorlopig vastgesteld en in openbaar onderzoek, waardoor het aanbrengen van de gevraagde verfijning niet langer mogelijk is. kernen af te bakenen in het gemeentelijk Beleidsplan Ruimte zodat dit mee kan genomen worden in de afweging van RUP's en vergunningen, als motieven van goede ruimtelijke ordening. Het ontwerp-Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte is ondertussen voorlopig vastgesteld en in openbaar onderzoek, waardoor het aanbrengen van de gevraagde verfijning niet langer mogelijk is. hun lokaal detailhandelsbeleid voor hun kern(en) uit te werken en te verankeren in hun ruimtelijk beleid(splan). Het ontwerp-Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte is ondertussen voorlopig vastgesteld en in openbaar onderzoek, waardoor het aanbrengen van de gevraagde verfijning niet langer mogelijk is. een evaluatie van en visie op haar lokale economische ruimte op te maken. Ja, cf. hoger. het voorgesteld woonprogramma en ontwikkelingsperspectieven in eigen (inter) gemeentelijk beleid(splan Ruimte) te implementeren. akkoord. 			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<ul style="list-style-type: none"> • een visie uit te werken voor de woonreservegebieden en de woonlinten binnen hun grondgebied en ruimtelijke uitvoeringsplannen hierrond op te starten. Dit is grotendeels gebeurd in het kader van beleidsplan Ruimte. • aan te geven waar gemeenten graag ondersteuning krijgen van de provincie Antwerpen om regionaal gesprekken of samenwerkingstrajecten op te starten over het woonprogramma, de verfijning van de ontwikkelingsperspectieven of het beleid rond woonreservegebieden. Deze gesprekken zijn reeds lopende. • in hun ruimtelijk beleid(splan) ook de groenblauwe dooradering in hun kernen te verankeren en de visie van de provincie te verfijnen. akkoord. • een lokale warmte- en renovatiestrategie op te bouwen en die te verankeren in een warmtebeleidsplan. Ja. Wij bekijken eerst de potenties op basis van een warmtezoneringplan dat eerstdaags door Fluvius zal worden opgemaakt. 			
28AB	Gemeenteraad Kapellen	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 13.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 08.03.2023				
28AB	Gemeenteraad Kapellen			<p><u>Beleidskader 'Sterke netwerken'</u></p> <p>De algemene focus op informatie en kaders voor het aanleveren van informatie voor gemeentelijk beleid en het creëren van partnerschappen, gekoppeld aan een trekkersrol in bovenlokale initiatieven is positief. Het schrappen van de regionale woningmarkten als element binnen dit beleidskader creëert een logischer document gericht op ruimte en mobiliteit.</p>	ALG	Het is fijn dat de gemeente hier mee achter staat.	/
28AB	Gemeenteraad Kapellen			<p><u>Beleidskader 'Levendige kernen'</u></p> <p><i>Kernversterking</i></p> <p>Een belangrijke focus ligt op analyse en aanleveren van cijfers om een eigen gemeentelijk (kernversterkend) beleid te voeren. Deze informatie is een essentiële</p>	KERN	Wat het cijfermateriaal betreft: Zoals in de actielijnen is opgenomen van het beleidskader 'Levendige kernen' zullen we voor diverse thema's verder ondersteuning bieden aan gemeenten via cijfers en onderzoek. De 1 ^e uitwerking van het	ALG 21 , ALG 22 Beleidskader 'Levendige kernen': Bijlage 1,

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>voorwaarde voor een doelgericht en efficiënt beleid, de middelen of mogelijkheden voor het verzamelen van deze informatie ontbreekt vaak op gemeentelijk niveau.</p> <p>De stap naar een positiever verwevingsbeleid op basis van goede voorbeelden en informatie, weg van een blokkerend beleid voor monofunctionele ontwikkeling wordt positief geadviseerd. Er is een positieve samenwerking nodig om de ruimtelijke uitdagingen aan te gaan en een optimaal resultaat te bereiken.</p> <p>Het stroomschema voor kernentypering werd uitgevoerd zonder overleg met de gemeentes. Dit is jammer aangezien er gevolgen gekoppeld worden aan deze kerntypering (huishoudenstransitie). Er wordt wel gevraagd aan de gemeentes om dit in een eigen beleidsplan verder te verfijnen en de kernen af te bakenen, maar een wijziging van kerntype wordt niet voorzien. Het is aangewezen dat de mogelijkheid wel blijft bestaan om gemotiveerd de kerntypering bij te sturen of aan te passen op basis van verder onderzoek.</p> <p>Volgens de lijst zijn er twee kernen gelegen in Kapellen, nl. het centrum van Kapellen en Mariaburg. De benaming Mariaburg is erg verwarrend daar de historische kern in Ekeren en Brasschaat als 'Sint-Mariaburg' is aangeduid. Met de benaming Mariaburg in Kapellen wordt het centrum van Hoogboom bedoeld. Het is wenselijk deze benaming aan te passen. Ook werd Putte uitsluitend gecategoriseerd onder Stabroek, het is belangrijk dat deze derde kern ook aan Kapellen wordt toegewezen zoals in de realiteit het geval is.</p> <p>De kern Kapellen-centrum is aangeduid als 'strategische dorpskern'. Dat lijkt logisch. Ook is het positief dat de concrete afbakening van de kern in handen van de gemeente wordt gelegd.</p>		<p>regionaal woonprogramma in bijlage 2 is er één van. Veel algemene cijfers zijn vandaag ook al te vinden op www.provincieincijfers.be. Daarnaast ontwikkelt de provinciale Dienst Wonen woonskans: rapporten met cijfers die inzicht geven in de woonuitdagingen op gemeentelijk niveau. Deze woonskans verschijnen in de tweede helft van 2023. In de toekomst zal de Dienst Wonen deze cijfers ook produceren op niveau van de woningmarkten.</p> <p>Het is fijn te horen dat ook de gemeente Kapellen mee haar schouders wil zetten om de ruimtelijke uitdagingen tesamen aan te gaan.</p> <p>De uitwerking van de kerntypering en de uitdaging 'huishoudenstransitie' is het resultaat van de reacties uit de voorontwerpfase (diverse gemeenten vroegen om verdere uitwerking en verduidelijking). Er werd een oproep gedaan aan de gemeentelijke ambtenaren om deel te nemen aan een klankbordgroep die enkele keren samenkwam.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>De naamgeving van 'Mariaburg' en 'Putte Stabroek' wordt aangepast. In de bijlage zal aangegeven worden dat sommige kernen gemeentegrensoverschrijdend zijn.</p>	<p>p. 73, 75 en 82-83: 'Mariaburg' vervangen door 'Hoogboom' en 'Stabroek Putte' vervangen door 'Putte (Stabroek-Kapellen)</p> <p>P. 72: toevoegen van voetnoot: "Sommige kernen zijn gemeentegrensoverschrijdend"</p>
28AB	Gemeenteraad Kapellen			<p><i>Uitdagingen voor kernen</i></p> <p>De aspecten detailhandel en verweving met bedrijvigheid werden beperkt gewijzigd t.a.v. het voorontwerp. Het is positief dat ook aan de groenblauwe dooradering de opstart van concrete pilootprojecten en subsidies werd gekoppeld. De elementen onder de actie energietransitie blijven heel erg algemeen.</p>	BEDR VERW ENER	<p>Voor algemene reactie: zie ALG 1. Specifiek voor energie vullen we hier nog bij aan:</p> <p>Zowel in de strategische visie als in de beleidskaders 'duurzame energie' als thema mee is opgenomen. Binnen de strategisch visie is dit opgenomen onder de noemer 'energietransitie' en vormt één van de strategische thema's. In het beleidskader</p>	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>'Levendige kernen is dit als uitdaging voor de kernen naar geschoven en wordt er gestreefd naar energie-efficiënte kernen waarin het belang van warmtevoorzieningen en warmtenetten naar voor wordt geschoven.</p> <p>In beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' is energietransitie in de openruimte een apart hoofdstuk.</p>	
28AB	Gemeenteraad Kapellen			<p>Het element huishoudentransitie werd verder uitgewerkt waardoor de concrete impact van de provinciale visie op de gemeentes duidelijker wordt.</p> <p>De regionale woningmarkten waarop de nadruk werd gelegd in het voorontwerp spelen nog een belangrijke rol binnen de koppeling van de uitdagingen m.b.t. de huishoudentransitie aan de kerntypering. De huidige focus heeft echter een gunstige impact op de leesbaarheid van het document en de duidelijkheid van de verwachtingen die gemeentes mogen hebben t.a.v. het provinciaal beleid, ook omdat zowel de kerntypering als het regionaal woonprogramma meer uitgewerkt als bijlage aan het beleidskader werd toegevoegd.</p> <p>Wat betreft de ontwikkelingsmogelijkheden (pag. 48-50) wijst de gemeente op een lopende vergunningsaanvraag op de hoek van Klinkaard- en Ertbrandstraat hetgeen verder lijkt te gaan dan de beschreven ontwikkelingsperspectieven.</p> <p>Er wordt gesteld dat wonen buiten de kern niet gestimuleerd wordt. Het is onduidelijk wat dit betekent voor de visie van de provincie op de gemeentelijke basisnormen die worden toegepast in Kapellenbos als beleidsmatig gewenste ontwikkelingen. De toegelaten bebouwde oppervlakte wordt ruimer gezien dan in de voorschriften van het gewestplan. Hierover moet meer duidelijkheid geschiedt worden. Ook i.k.v. eventuele toekomstige normen of planningsinitiatieven voor dit gebied i.f.v. maximaal groenbehoud en behoud van grote percelen is het onduidelijk welke mogelijkheden er in de toekomst zijn.</p> <p>Uit bijlage 2 blijkt dat strategische dorpskernen rond Antwerpen circa 5% van de bijkomende huishoudens moet opvangen. Het is niet duidelijk of het huidige kernversterkend beleid en bepaalde projecten zoals de</p>	WON	<p>Het is fijn te horen dat de verdere uitwerking positief onthaald wordt.</p> <p>Wat betreft de doorwerking in vergunningen: zie ALG 2.</p> <p>Wat betreft de concrete vraag over Kapellenbos:</p> <p>Tijdens dit openbaar onderzoek wordt niet ingegaan op de advisering van het specifieke dossier. Dat is steeds maatwerk.</p> <p>In zijn algemeenheid: Over het wonen buiten de kernen: zie 17BB.</p> <p>Voor wat monitoring en verdere toepassing van het woonprogramma betreft: zie ALG 28.</p> <p>Door het inschrijven van de actielijnen rond overleg en de opmaak van een handleiding (p. 51) kan de provincie hier gemeenten verder mee ondersteunen. Voor besprekingen van lopende RUP's en gemeentelijke beleidsplannen ruimte kunnen gemeenten ook steeds contact opnemen met de dienst Ruimtelijke Planning van de provincie Antwerpen.</p>	ALG 28

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				ontwikkeling van de site van het oude AC voldoende zijn om deze doelstelling te bereiken. Of het ruimtelijk haalbaar en wenselijk is om de gevraagde bijkomende huishoudens op te vangen, is dus onduidelijk, wat een uitgewerkt advies op het woonprogramma onmogelijk maakt in dit stadium. Welke wijzigingen zijn nog mogelijk na overleg met de gemeentes? De vermelde handleiding om dit woonprogramma in de praktijk te kunnen toepassen is essentieel.			
28AB	Gemeenteraad Kapellen			Als slotbeschouwing wordt aangestipt dat het positief is dat de vragen aan de Vlaamse Overheid worden geconcretiseerd, die nodig zijn om bepaalde acties uit voeren, o.a. wat betreft de acties rond woonreservegebieden. Positief dat deze acties verder werden uitgewerkt en dat wordt verduidelijkt rond welke aspecten naar de provincie kan worden gegaan voor ondersteuning en duidelijkheid.	WON	We nemen hier akte van.	/
28AB	Gemeenteraad Kapellen			Beleidskader 'verdichten en ontlichten' Gelinkt aan het element 'infiltreren in plaats van verharden' is een provinciaal ondersteunend beleid inzake bronbemalingen wenselijk, hoe kan de impact maximaal beperkt worden? Welke voorwaarden zijn wenselijk in welke situaties?	WA	Een beleid rond bronbemaling zal geen onderwerp zijn van een provinciaal beleidsplan ruimte aangezien dit reeds gekaderd is binnen de VLAREM-wetgeving. Bemalingsrichtlijnen en rekeninstrumenten zijn beschikbaar via vmm.be	/
28AB	Gemeenteraad Kapellen			De focus wordt gelegd op zonevreemd gebruik in agrarisch gebied. Echter is ook in ander gebied een duidelijke zonevreemde problematiek aanwezig, bv. kasteeldomeinen waar zich vaak ook een belangrijke erfgoedcomponent bevindt. Ook hierrond is een provinciaal beleid/ondersteuning wenselijk. Ook rond recreatief medegebruik is ondersteuning wenselijk. De acties m.b.t. 'de juiste functie op de juiste plek' zijn juridisch en financieel zeer moeilijk bij uitvoering.	BOUW SH	Wat betreft de zonevreemde problematiek van kasteeldomeinen: zie ALG 6 . Wat betreft de acties rond de juiste functie op de juiste plek: zie ALG 15 .	ALG 15
28AB	Gemeenteraad Kapellen			De focus op kwaliteit en ruimtelijk rendement van bestaande en goed gelegen bedrijventerreinen is positief. Het is daarbij wel een uitdaging om de bedrijventerreinen te vrijwaren voor activiteiten die niet verweefbaar zijn in de kern. Bijkomende bedrijventerreinen lijken uitgesloten in Kapellen.	BEDR	Het PBRA erkent deze uitdaging.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
29AB	Gemeenteraad Mortsel	[REDACTED]	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 08.03.2023				
29AB	Gemeenteraad Mortsel			De gemeenteraad neemt het advies van de gecoro over als haar advies: De Gecoro heeft geen inhoudelijke opmerkingen. Het beleidsplan bevat goede intenties maar te algemene thema's en ambities. Het kan inspiratie bieden om kritisch de thema's te implementeren (bv niet enkel behouden maar ook uitbreiden van groenomgeving, ...). Samengevat: - Goede principes, maar weinig invulling. - Het ontbreekt aan gemeente-overschrijdend beleid, bv. rond waterbeheer en waterwegen, fietsverbindingen, enz. Een invulling van hiërarchie is nodig. - De Gecoro verwacht meer handvaten om een ruimtelijk beleid te voeren. - Het werken met allianties tussen gemeenten biedt mogelijkheden om gemakkelijker in te spelen op trends, i.p.v. vast te zitten op geschreven plannen die zich niet dynamische kunnen aanpassen. - Het ontbreekt aan een instrumentarium zoals een ruimteboekhouding.	ALG	Zie ALG 1 . Wat betreft de ruimteboekhouding: zie 31BB .	ALG 1
30AB	Gemeenteraad Ranst	[REDACTED]	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 08.03.2023				
30AB	Gemeenteraad Ranst			De gemeenteraad neemt kennis van het ontwerp PBRA en heeft geen verdere opmerkingen over de inhoudelijke visie. Er worden wel heel wat (nieuwe) beleidsdocumenten verwacht van de gemeenten, waarvoor (voorlopig) geen timing wordt vooropgesteld.	ALG	Zie ALG 8 .	/
31AB	Gemeenteraad Mol	[REDACTED]	Advies d.d. 27.02.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
		■■■■ ■■■■ ■■■■	Ontvangen via mail d.d. 08.03.2023				
31AB	Gemeenteraad Mol			<p>Strategische visie</p> <p>De gemeente staat achter de 4 ruimtelijke principes en 7 strategieën.</p> <p>Zowel de gemeente als de provincie hebben de doelstelling om tegen 2050 energieneutraal te zijn. In het gemeentelijk klimaatplan wordt gesteld dat het gemeentelijk patrimonium 40% minder energie uit fossiele brandstoffen moet halen tegen 2030. Er zullen de volgende jaren concrete stappen gezet moeten worden om deze ambitieuze doelstelling waar te maken.</p>	STR VISIE	<p>We nemen hier akte van.</p> <p>Het PBRA en de beleidsplanning in zijn algemeenheid is inderdaad iets dat de nodige tijd zal vragen op diverse domeinen (implementatie in gemeentelijk ruimtelijk beleid, uitwerking van eigen provinciale acties, het opzetten van verdere partnerschappen, Vlaamse instrumenten en wetgeving, ...)</p>	/
31AB	Gemeenteraad Mol			<p>Beleidskader 'verdichten en ontlichten'</p> <p><i>Bijkomend ruimtebeslag en verharding verminderen en voorkomen</i></p> <p>De gemeente is hiermee akkoord.</p> <p><i>De juiste functie op de juiste plek</i></p> <p>De gemeente is hiermee akkoord. Het zal vooral belangrijk zijn om via aangepaste wetgeving en het voorzien van gepaste instrumenten deze visie waar te maken. Herlocaliseren van woningen of bedrijven klinkt mooi, maar eigendomsstructuren staan dit in de weg en financiële middelen ontbreken.</p>	BOUW SH	<p>Het is fijn te lezen dat de gemeente hier ook mee achter staat.</p> <p>Wat betreft de realisatie van de bouwshift: zie ALG 15.</p> <p>Wat betreft herlocaliseren van bedrijven. Het PBRA erkent deze uitdaging. "We zetten een dienstverlening op waarbij we gemeenten en het gemeentelijk economisch beleid ondersteunen door het aanreiken van instrumenten, kennis en expertise.", te lezen op p. 49 in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'</p>	ALG 15
31AB	Gemeenteraad Mol			<p>Beleidskader 'Sterke netwerken'</p> <p><i>Bovenlokale ruimtelijke netwerken</i></p> <p><i>Ontwikkelingskansen o.b.v. koppeling ruimte en mobiliteit</i></p> <p>Het net van het openbaar vervoer en vlotte fietsverbindingen zullen versterkt moeten worden om de ambitieuze doelstelling te halen om tegen 2030 de helft van de verplaatsingen niet meer met de auto te voorzien. Dit zal op bovenlokaal niveau georganiseerd moeten worden. Oplossingen als deelwagens en deelfietsen kunnen in beperkte mate bijdragen en moeten in ieder geval gefaciliteerd worden.</p>	MOB RMK	<p>We nemen akte van de opmerkingen rond de vervoersnetwerken. De uitrol van deze netwerken is de bevoegdheid van de vervoerregio's, via de regionale mobiliteitsplannen. Zie ook ALG 18.</p> <p>Het PBRA doet geen uitspraken over specifieke gemeentelijke dossiers. Zie ook ALG 7.</p> <p>Wat betreft het onderscheid KMO- en Industriezones.</p> <p>Het PBRA doet geen uitspraken over specifieke projecten. Het PBRA spreekt ook</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				De bundeling van bedrijven met een sterkere impact op de omgeving buiten de kernen aan multimodale knopen is logisch. In Mol is er weinig tot geen vraag naar bedrijven die veel oppervlakte behoeven. Er is wel veel vraag naar KMO-zone. De gemeente wil dan ook de zones 'Industrierrein II-ambachtelijke zone' en de zone 'Hofstede' voor KMO behouden. De site Colburnleiwest kan gebruikt worden voor watergebonden industrie of iets grotere KMO. De uitbreidingszone PRUP Berkenbossen-oost bedraagt slechts 30ha. Hier moeten zowel grotere KMO als industrie met grote oppervlaktes zich kunnen vestigen.		niet over KMO's, maar over verweefbare en niet verweefbare bedrijven. Bedrijventerreinen moeten gevrijwaard worden voor niet verweefbare bedrijven. Zie ook ALG 16 .	
31AB	Gemeenteraad Mol			<p><u>Beleidskader 'Levendige kernen'</u> <i>Kernversterking</i> <i>Uitdagingen voor kernen</i></p> <p>De kern van Achterbos hoort niet tot de stedelijke kern volgens het PBRA. Dit is logisch. In een bepaalde perimeter vanaf het station wordt in het PBRA een deel van Achterbos wel tot de stedelijke kern gerekend. In de visie van de gemeente is het de bedoeling dat verdichting dichtbij het station gewenst is, ook in het gedeelte ten noorden van de spoorweg (deel Achterbos). Tussen die zone ten noorden van de spoorweg (in de nabijheid van het station) en de kern van Achterbos liggen nog woonwijken die de gemeente niet wenst te verdichten (o.a. Lemmensblok, Dwarsstraat, Haaksstraat) vanwege het uitgesproken residentieel karakter ervan en om een duidelijk onderscheid te maken tussen de kern van Achterbos en de omliggende woonwijken. De groene as die door Achterbos loopt moet gevrijwaard worden van verdere bebouwing en waar mogelijk versterkt worden.</p> <p>Woonontwikkelingen zijn vooral in en rond de centrumkern gewenst, maar ook in de nabij gelegen kernen (voornamelijk Achterbos en Ginderbuiten) kan er beperkt verdicht worden op de juiste plek. Dit volgt uit de nabijheid van de multimodale knoop rond het station (trein, bussen, fietsostrade, deelfietsen, N18, toekomstig autodelen) en de nabijheid van voorzieningen in de centrumkern (scholen, ziekenhuis, gemeentehuis, kernwinkelgebied, markten, horeca, cultuurzalen, ...). Voor een afstand tot 2,5 km is de bereidheid om de fiets te nemen nog groot. Ook het PBRA zet vooral in op ontwikkelingen in de nabijheid van multimodale knopen en voorzieningen.</p>	KERN WON	<p>De visie in het PBRA is dat de grootste toename van de bijkomende woningen zich situeert in de stedelijke kernen en de strategische dorpskernen en bij voorkeur in de centra van de kernen. De opgave in de stedelijke dorpskernen is wel kleiner dan voor de overige stedelijke kernen.</p> <p>Met in achtnaam van de algemene doelstellingen (P. 46) kan de gemeente de visie binnen de kernen zelf verfijnen.</p> <p>Zie ook: Wat betreft de doorwerking van de kerntypering en de huishoudenstransitie: zie ALG 21, ALG 22 en ALG 27.</p> <p>Daarbij kunnen we nog volgende meegeven vanuit de visie van het PBRA: De genoemde kernen zijn aangeduid als 'stedelijke dorpskernen'. De stedelijke dorpskernen spelen een rol in de bijkomende huishoudensopvang. Dat staat ook expliciet benoemd op p. 48 van het beleidskader 'Levendige kernen'. De stedelijke dorpskernen is als aparte categorie opgenomen om ook binnen stedelijk gebied een onderscheid te maken tussen echt kleine kernen met lage gebruikersintensiteit, knoopwaarde en voorzieningen en de overige kernen. Omwille van hun grootte en ligging is de provinciale visie dat hun bijdrage in de opgave rond bijkomende huishoudens verhoudingsgewijs moet zijn.</p>	ALG 19 , ALG 21 , ALG 22 , ALG 27

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Buiten de ligging in de nabijheid van de kern en het trainstation zijn de kernen van Achterbos en Ginderbuiten op zich al beter uitgerust dan Donk en Sluis. Donk is samen met Postel het enige gehucht waar geen basisschool aanwezig is. Woonontwikkelingen in de kernen Achterbos en Ginderbuiten kunnen t.o.v. de kernen Donk en Sluis dan ook niet over dezelfde kam geschoren worden.</p> <p>Voor Millegem (+ 3700 inwoners) en Ezaart (+3250 inwoners) ligt de situatie iets complexer. Beide kernen liggen op ongeveer 3 km van het station. De kern van Millegem is niet zo goed uitgerust. De kern van Ezaart daarentegen heeft een iets beter uitrustingsniveau (o.a. buurtsupermarkt, bakkers, slager, apotheek, broodjeszaak, horeca...). Delen van deze gehuchten vallen nog binnen de perimeter van 2,5 km van het station. Zo kan het PRUP Het Ven in Ezaart nog ontwikkeld worden, gezien de ligging op iets meer dan 2 km t.o.v. het station en het kernwinkelgebied. Een basisschool ligt op minder dan 1 km en twee secundaire scholen op minder dan 2 km. Andere gebieden voor grootschaligere verkavelingen zijn er niet meer in Ezaart of Millegem. In de kern van Millegem, tegenover de kerk, heeft een ontwikkelaar een zone van bijna 1 ha opgekocht om er een grootschalige woonontwikkeling met buurtsupermarkt realiseren. Indien deze ontwikkeling bijkomende kwaliteiten (vergroening, publiek plein, trage doorsteek,...) in het hart van Millegem kan bijbrengen, staat de gemeente hier voor open. Uiteraard moet de ontwikkeling op maat van de dorpskern blijven.</p> <p>Verweving van bedrijvigheid in de kern is op zich misschien een mooie gedachte, maar de impact naar de omgeving (lawaai, geur, ontsluiting, ...) zal hier een doorslaggevende rol spelen.</p>		<p>Tot slot. Tijdens dit openbaar onderzoek wordt niet ingegaan op de specifieke dossiers. Dat is steeds maatwerk. Voor besprekingen van lopende RUP's en gemeentelijke beleidsplannen ruimte kunnen gemeenten ook steeds contact opnemen met de dienst Ruimtelijke Planning van de provincie Antwerpen.</p> <p>Wat de verweving in kernen betreft: zie ALG 19.</p>	
32AB	Gemeenteraad Zandhoven	<p>██████████</p> <p>██████</p> <p>██████████</p> <p>████</p> <p>██████████</p> <p>██████████</p>	<p>Advies d.d. 23.02.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 8.03.2023</p>				
32AB	Gemeenteraad Zandhoven			Gunstig advies met opmerkingen :			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
32AB	Gemeenteraad Zandhoven			<p><u>Beleidskader 'sterke netwerken'</u></p> <p>Mobiliteit, in het bijzonder de ligging van Zandhoven. Zandhoven wordt niet aangeduid als een multimodale knoop. Zandhoven heeft echter wel potenties door zijn ligging (tussen E34 en E313 + doorkruising door Albertkanaal). De goede bereikbaarheid van Zandhoven wordt bevestigd door de vervoersregio Middenkempen die Massenhoven door de aanleg van de nieuwe park&ride parking, als regionaal knooppunt heeft aangeduid. Ook werden er diverse mobipunten bepaald waarvan de verdere uitbouw volop bezig is. Een mobipunt kan als hefboom dienen voor kernversterking.</p>	MOB	Zie 14BB en ALG 18 .	/
32AB	Gemeenteraad Zandhoven			<p><u>Beleidskader 'verdichten en ontlichten'</u></p> <p>. Hernieuwbare energie, in het bijzonder het voorzien van windmolens. Het mag geen vrijgeleide zijn om zo maar windmolens te plaatsen op locaties waar ze hinderlijk kunnen zijn.</p> <p>. Hernieuwbare energie, in het bijzonder de moeilijkheden van geothermie in beschermingszones van waterwinningsgebieden. Een deel van het grondgebied van Zandhoven is gelegen binnen beschermingszone 3 van de drinkwaterwinning waardoor het voor inwoners niet mogelijk is om warmtepompen met boringen te plaatsen. Dit maakt dat woningen niet op een duurzame manier verwarmd kunnen worden. De gemeente is van oordeel dat alle inwoners gelijkwaardige kansen moeten krijgen om hun woning op een duurzame manier te verwarmen en zo kunnen bijdragen aan de energietransitie vooropgesteld door de provincie.</p>	ENER	<p>We nemen hier acte van.</p> <p>Vanuit de energielandschappen willen we vanuit regionale ruimtelijke schaal dit bekijken. De provincie heeft haar grondgebied opgedeeld in 13 energielandschappen die berust zijn op een ruimtelijk en energetische logica. Hierdoor krijgt men een inzicht over wat het landschap op vlak van energieopwekking en energiebesparing kan bieden en dit net over de gemeentegrenzen heen.</p> <p>Een 'energielandschap' is een geografisch gebied waarbinnen zich erg gelijkaardige ruimtelijke en energetische uitdagingen voordoen en waarbinnen een wisselwerking tussen beide beleidsdomeinen voor een win-win situatie zorgt. De provincie wil via dit instrument regionale samenwerking rond energietransitie ondersteunen en realisatie van de energiedoelstellingen versnellen</p> <p>Via de energielandschappen wordt een inzicht geboden wat de kansen zijn vanuit ruimtelijke parameters. Zo zijn sommige plekken meer geschikt voor diepe geothermie en andere niet maar ook voor wind zijn er plekken die interessanter zijn dan anderen.</p> <p>Alle gelijkwaardige kansen is niet hetzelfde als dezelfde toepassing overal. Hierin zal de ruimte en landschap mee bepalend zijn.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
32AB	Gemeenteraad Zandhoven			<p>. Greenfields, in het bijzonder de mogelijkheden voor de landbouwsector en de paardensector. In Zandhoven daalt het aantal landbouwbedrijven in snel tempo. De gemeente wil de overgebleven landbouwers ten volle ondersteunen. Het aansnijden van greenfields moet zeker nog wel mogelijk zijn om de landbouwsector te ondersteunen aangezien hun toekomst reeds onzeker is door o.a. het stikstofakkoord en het mestactieplan. De paardensector moet als agrarische sector mee genomen worden bij de mogelijkheden voor greenfields.</p>	AGR BOUW SH	<p>De provincie waardeert het dat de gemeente Zandhoven de overgebleven landbouwers ten volle wil ondersteunen.</p> <p>In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' op P 38 werd het volgende opgenomen: "We werken voorwaarden uit voor greenfields. Dit zijn infrastructuren op een locatie waar nog geen ruimtebeslag aanwezig is, vertrekkende vanuit het uitgangspunt 'behoud van ruimte niet van plek'. Het aansnijden van greenfields voor landbouwinfrastructuur moet een uitzondering blijven, aangezien herontwikkeling (brownfields) de voorkeur krijgt. Het gaat hierbij om greenfields die worden aangesneden vanuit de verschillende agrarische sectoren, inclusief glastuinbouw."</p> <p>Bij 'Aan de slag' (p. 43) staat: "De provincie Antwerpen werkt een kader uit met verschillende instrumenten om gemeentebesturen te ondersteunen: we werken voorwaarden uit voor greenfieldontwikkelingen, met specifieke aandacht voor glastuinbouwbedrijven."</p> <p>Er worden dus nog voorwaarden uitgewerkt. Het principe van het aansnijden van een greenfield wordt niet onmogelijk door het Beleidsplan Ruimte Provincie Antwerpen. In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' wordt de verpaarding niet benoemd.</p> <p>We kijken naar de juiste functie op de juiste plek. We hebben als actie ook opgenomen dat de gemeenten een visie kan opmaken voor het agrarisch gebied om te kijken welke functie waar wenselijk is. Ook paarden kunnen hier een onderdeel van zijn.</p>	/
32AB	Gemeenteraad Zandhoven			<p>. Bedrijvigheid, in het bijzonder het voorzien van een nieuwe bedrijventerrein. In de gemeente zijn nog tal van zonevremde bedrijven aanwezig die de mogelijkheid moeten krijgen om te verhuizen naar een bedrijventerrein indien nodig. Er kan niet akkoord gegaan worden met het standpunt van de provincie om geen nieuwe bedrijventerreinen meer te realiseren indien er zich opportuniteiten zouden aanbieden voor een nieuw bedrijventerrein op een goede locatie.</p>	BEDR	Zie ALG 17 .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
32AB	Gemeenteraad Zandhoven			<p>Detailhandel, in het bijzonder detailhandelsclusters die niet gelegen zijn een stedelijk gebied. Een verdere versnippering van grootschalige detailhandel langs steenwegen moet worden tegengegaan, maar bestaande bedrijvigheid en handel die zich binnen een geschikte zone bevindt, moet de mogelijkheid hebben om zich verder te ontwikkelen. In Zandhoven is de detailhandelcluster gelegen te Langestraat 87-97 in combinatie met de achterliggende bedrijvigheid op de Melkerijweg, gelegen in het PRUP 'Kleinhandelsconcentratie Lagestraat'. Deze site heeft heden te kampen met leegstand. Deze detailhandelcluster is multimodaal ontsloten, maar niet gelegen binnen het stedelijk gebied. De gemeente wenst deze cluster verder te ontwikkelen met een combinatie van bedrijvigheid, wonen en detailhandel.</p>	DH	<p>Het PBRA bespreekt ruimtelijke ontwikkelingen die bovenlokale oorzaken of bovenlokale gevolgen hebben. In het verleden zijn teveel vergunningen afgeleverd aan detailhandelszaken buiten de kern. De provincie wil de trend van verschuiving van detailhandel uit de kern en verspreid langs steenwegen tegengaan, omdat dit doorgaans autogerichte locaties zijn, de ruimte energie inefficiënt wordt gebruikt en het een negatieve invloed heeft op de (economische) leefbaarheid van de detailhandel in de kern.</p> <p>De beleidsplanning gaat uit van gedeelde verantwoordelijkheid en partnerschappen, zowel voor wat betreft de opmaak van de visie, als voor wat betreft de uitvoering. Veel zaken zullen dus zowel door de provincie, als door de gemeenten worden opgenomen of zelfs door andere partners. De beleidskaders geven uiting aan wat de provincie als beleid wil voeren, met handreikingen naar andere partners om de uitdagingen samen aan te pakken. Het is verder aan de gemeenten om het eigen lokaal beleid in het (inter)gemeentelijk beleidsplan uit te schrijven, waarbij het Beleidsplan Ruimte van de provincie een kapstok kan zijn.</p> <p>Zie ook ALG 7.</p>	/
32AB	Gemeenteraad Zandhoven			<p>Beleidskader 'Levendige kernen'</p> <p>. Verdichting en ontdunding, in het bijzonder de bijhorende financiële compensatie en de woonwijken buiten de kernen. De gemeente ondersteunt de ruimtelijke visie, maar kan niet instaan voor de financiële compensaties die hiermee gepaard gaan. Er zal een oplossing gezocht moeten worden vanuit Vlaanderen om deze visie uit te werken.</p> <p>De kernen van verschillende deelgemeenten worden aangeduid als kern, maar ook buiten deze kernen zijn er nog woonwijken, bv. wijk 'Boenders' gelegen in woonparkgebied met grote woningen op grote percelen buiten de kernen. Volgens de visie uit het PBRA zou hier geen verdichting meer mogen worden voorzien. De gemeente meent dat deze woningen een oplossing kunnen bieden in het voorzien van een gevarieerd woonaanbod met kleinere woningen. Er wordt gevraagd</p>	KERN WON	<p>Wat de bedenking over de financiële haalbaarheid van de visie op woonreservegebieden en woonlinten betreft: zie 23AB.</p> <p>Over het wonen buiten de kernen: zie ALG 26 en 17BB.</p> <p>De vraag om als provincie een kader op te maken rond woonwijken buiten de kernen wordt meegenomen naar de verdere uitvoering in kader van de actielijn 'De provincie Antwerpen ondersteunt gemeenten (of samenwerkingen) die een totaalvisie over de woon(reserve)gebieden willen opmaken en zorgt voor de nodige kennisdeling over dit onderwerp.' (p. 52)</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				aan de provincie om te werken aan een algemeen kader voor deze gebieden.			
33AB	Gemeenteraad Malle		Advies d.d. 02.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 10.03.2023				
33AB	Gemeenteraad Malle			<p><u>Beleidskader 'Levendige kernen'</u> <i>Categorisering dorpskernen</i> <u>Ongunstig advies.</u></p> <p>Het PBRA verdeelt Malle in twee aparte dorpskernen: Oostmalle als dorpskern met potenties en Westmalle als dorpskern. De gemeente wil een ruimtelijk beleid voeren waarbij de twee dorpskernen evenwaardig worden behandeld en waarbij het opvangen van bijkomende huishoudens mogelijk is via kwalitatieve kernversterking, maar zonder verlies van haar landelijke identiteit.</p> <p>Beide dorpskernen hebben gelijkaardige regionale voorzieningen en knooppuntwaarde. In het beleidsplan van de gemeente Malle zal de categorisering van de dorpskernen verder verfijnd en geïmplementeerd worden. Er wordt geen verstedelijking van de landelijke gemeente gewenst. De gemeente is autonoom bevoegd voor het uitstippelen van haar woonbeleid.</p> <p>Er is een mogelijke strijdigheid tussen het BRV en het PBRA wat betreft het begrip 'kernversterking': BRV = ook landelijke kernen kunnen worden versterkt m.o.o. opvangen demografische groei <-> PBRA = kernversterking mag niet overal een demografische groei opvangen.</p>	KERN WON	<p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>Omdat het om een aanzet gaat voor het eigen provinciaal ruimtelijk beleid, gemeenten verder kunnen verfijnen en de typering op regelmatige basis geupdate zal worden, wordt deze eerste uitwerking op basis van de huidige data niet aangepast.</p> <p>Ter info: Het verschil in kerntypering in bijlage 1 van het beleidskader 'Levendige kernen' tussen Oost- en Westmalle komt door de score op het aanbod/nabijheid van regionale voorzieningen. (het niveau van 'regionale voorzieningen' >3 bij Oostmalle en <3 bij Westmalle)</p> <p>Wat de mogelijke tegenstrijdigheid met het BRV betreft. Hiervoor verwijzen we naar de reactie van het Departement Omgeving (44AB) die de uitwerking in het beleidskader 'Levendige kernen' expliciet ondersteunen. Zolang er geen officieel Beleidsplan Ruimte Vlaanderen is, kan hier ook geen tegenstrijdigheid mee worden aangetoond.</p>	ALG 21 , ALG 22
34AB	Gemeenteraad Edegem		Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 10.03.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
34AB	Gemeenteraad Edegem			<p><u>Strategische visie</u></p> <p>De ruimtelijke implicatie van de ambitie rond betaalbaar wonen voor ook niet-sociale doelgroepen komt niet aan bod. Het is raadzaam om dit verder uit te diepen.</p> <p>Hoe realiseerbaar is het terugdringen van inname open ruimte op terrein? De gemeente kan deze financiële implicaties niet dragen. Het is aangewezen om dit oplossingsgericht uit te werken in de beleidskaders want dit is niet aan één enkel beleidskader toe te wijzen.</p>	STR VISIE	<p>In het beleidskader 'Levendige kernen' wordt ook gevraagd om rekening te houden met diverse en kleine woningtypes .</p> <p>De provinciale Dienst Wonen bereidt een publicatie voor rond betaalbaar wonen waarin cijfers over betaalbaar wonen worden opgenomen en handvatten worden uitgewerkt om betaalbaar wonen te voorzien voor de doelgroepen naast sociale huisvesting. Deze publicatie is gepland voor begin 2024. Als de gemeente verder wil werken rond betaalbaar wonen, is ze van harte uitgenodigd om contact op te nemen met de dienst wonen.</p> <p>Zie ook ALG 9.</p>	/
34AB	Gemeenteraad Edegem			<p><u>Beleidskader 'Levendige kernen'</u></p> <p>De implementatie van het voorgesteld woonprogramma en ontwikkelingsperspectieven kan deel uitmaken van het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan. Er wordt gevraagd aan de provincie om daarbij voldoende data aan te leveren zodat dit adequaat kan opgevangen worden en uitgewerkt.</p>	KERN WON	<p>Wat het cijfermateriaal betreft: zie 28AB.</p>	/
34AB	Gemeenteraad Edegem			<p>Inzake de lokale warmte- en renovatiestrategie verwijst de gemeente naar het lokaal klimaat en energiepact. Er zal nader bekeken worden op welke wijze de vraag van de provincie daarin kan worden opgenomen en uitgewerkt.</p>	ENER KLIM	<p>We nemen hier akte van.</p>	/
34AB	Gemeenteraad Edegem			<p><u>Beleidskader 'verdichten en ontlichten'</u></p> <p>De gemeente maakte reeds een gebiedsgerichte vertaling op van de provinciale droogtestrategie via hun gemeentelijk hemelwater- en droogteplan.</p>	WA	<p>Het is fijn dat de gemeente hier al mee aan de slag gaat.</p>	/
34AB	Gemeenteraad Edegem			<p>Het opnemen van de hoofdfunctie van een (exploitanten)woning in agrarisch gebied kan de gemeente uitvoeren. De aanduiding van landbouwontwikkelingslocaties die ontwikkelruimte bieden aan specifieke vormen van landbouw kan meegenomen worden in de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan.</p>	AGR	<p>We nemen hier akte van.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
34AB	Gemeenteraad Edegem			Rond de vraag van de provincie aan gemeentebesturen om een visie op hun lokale economische ruimte te ontwikkelen, wordt verwezen naar het eerste beleidskader rond verweving. Rond de vraag van de provincie aan gemeentebesturen om de principes te vertalen naar een eigen ruimtelijk beleid rond energie op grondgebied van de gemeente, verwijzen we opnieuw naar het lokaal energie- en klimaatpact. De tool van de energielandschappen kan hiervoor een belangrijke basis zijn om hier aan te koppelen.	ALG	Het is fijn dat de gemeente hier al mee aan de slag gaat.	/
34AB	Gemeenteraad Edegem			De gemeente ondersteunt in algemeenheid de vraag van de provincie om op Vlaams niveau verder en meer in te zetten op middelen en (plan-)instrumentarium, zodat de gemeenten niet verantwoordelijk worden gesteld voor de uitvoering van alle ambities uit het PBRA.	ALG	Het is fijn dat de gemeente hier mee achter staat.	/
35AB	Gemeenteraad Hulshout	■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 06.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 10.03.2023				
35AB	Gemeenteraad Hulshout			Idem 14BB		Zie 14BB .	14BB
35AB	Gemeenteraad Hulshout			+ Bijkomende motivering: Algemeen • Het beleidsplan bevat algemene principes conform het algemeen aanvaard discours binnen de Ruimtelijke Ordening. Het PBRA mist evenwel een doorvertaling van deze algemene principes tot het niveau van een gebiedsspecifieke benadering. Nochtans kennen de Zuiderkempes, andere uitdagingen dan de rand rond Antwerpen, de Noorderkempes, ... Hierdoor lijkt het plan vandaag te algemeen en te weinig gebiedsspecifiek. Er moet worden opgemerkt dat de visievorming in het plan vaak onmiddellijk wordt omgezet naar voorbeelden die zich op het vergunningenniveau en zelfs uitvoerings-/gebruiksniveau bevinden. Hierdoor mist het plan vaak een planologische reflex. Het is voor een plannende	ALG	Zie ALG 1 .	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>overheid vaak moeilijk om te wegen op de vergunningspraktijk. En insteken die gesitueerd worden op het uitvoeringsniveau en gebruiksniveau bevinden zich vaak een privaatrechtelijke context, waardoor je er als plannende overheid zelfs nog moeilijker op kan wegen. In het beleidsplan wordt onvoldoende gedefinieerd op welke terreinen of thema's de provincie een effectief plannende taak opneemt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het is wenselijk dat de provincie zich een duidelijke rol aanmeet en zich een duidelijke positie geeft binnen het samenwerkingsveld van verschillende partners. De principes in het beleidsplan zijn vrij algemeen en eerder vrijblijvend beschreven. Lokale besturen kunnen op basis van de voorliggende nota onvoldoende beoordelen welke implicaties de beleidsvisie zal hebben op hun grondgebied. Door dit zo te formuleren geeft het plan aan de provincie als sturende/controlerende overheid steeds een kapstok om lokale planningsinitiatieven negatief te adviseren. • Lokale besturen botsen vaak tegen ontbrekend instrumentarium om sturend te kunnen werken op de principes uit het PBRA. Hier lijkt toch een taak weggelegd voor de provincie om mee na te denken over het gepaste instrumentarium. Het wordt als positief bevonden dat in de strategische visie de provincie hieromtrent voor zichzelf een rol ziet weggelegd om aan het departement Omgeving hierover input te geven. Vanuit het lokaal bestuur wordt hierbij opgemerkt dat de provincie als vergunningverlenende overheid zelf ook instrumenten in handen heeft om de in het document opgenomen principes te bewerkstelligen. 			
35AB	Gemeenteraad Hulshout			<p>Strategische visie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het principe van Veerkracht wordt in de strategische visie doorvertaald naar het verminderen van verharding en naar anders bouwen in functie van flexibiliteit voor toekomstige noden en wensen = niveau van vergunningenbeleid + individuele en privaatrechtelijke keuze van bouwheren en gebruikers. Het is als plannende en zelfs als vergunningverlenende overheid vaak niet evident om hierop dwingende acties op te leggen. 	STR VISIE	<p>Zie ook 22AB.</p> <p>De voorbeelden in de principes werden toegevoegd om te verduidelijken wat deze kunnen betekenen. Naar aanleiding van de vorige adviesronden werden een aantal voorbeelden reeds aangepast naar een groter schaalniveau.</p> <p>Het gaat echter vooral om de filosofie achter de principes die we bij de verdere uitwerking van het provinciaal ruimtelijk beleid zullen toepassen. Het schaalniveau kan daarbij wisselen van micro tot meso- of macroniveau, afhankelijk van de uit te werken actie of project.</p>	ALG 3

Nr.	PBRA indieneer	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<ul style="list-style-type: none"> • Bij het ruimtelijke principe van Eigenheid wordt naast landschappelijke eigenheid ook de eigenheid van stadscentra en dorpskernen aangehaald. Deze eigenheid kan sturend zijn bij het maken van ruimtelijke keuzes en ruimtelijke opties. Het erkennen van die eigenheid wordt vanuit het lokaal bestuur als zeer waardevol in dit beleidsplan ervaren. Er moet evenwel in vraag gesteld worden of het provinciale planningsniveau het best geplaatst is om die eigenheid te benoemen. Het lokale bestuursniveau heeft veel meer voeling met de ruimtelijke eigenheid van haar kernen. Het lokale bestuur is veel beter geplaatst om lokale beeldkwaliteitswaarden in kernen te kennen en te herkennen. Er wordt een duidelijke afbakening van de rol (en taakstelling) van de provinciale als plannende overheid gevraagd. • Bij de strategie 'Sluitend locatiebeleid voor (hoog)dynamische functies' wordt o.m. gesteld dat bestaande (hoog)dynamische locaties, welke niet in een multimodaal netwerk kunnen worden opgenomen, dienen afgebouwd te worden. Wie zal oordelen of een dergelijke locatie al dan niet in zo'n netwerk kan worden opgenomen? Evenmin is duidelijk welke termijnen aan een opname in zo'n netwerk gekoppeld zijn. Het kan voor een lokaal bestuur zeer bepalend zijn om een zicht te hebben op het al dan niet kunnen opgenomen worden van de op haar grondgebied gelegen (hoog)dynamische functies in zo'n multimodaal netwerk. • Bij de strategie 'Levendige kernen' wordt gesteld dat de opvang van de onvermijdelijke bevolkingsgroei en toename van het aantal huishoudens enkel kan op plaatsen met een hoog voorzieningenniveau. Deze strategie lijkt los te staan van de vaststelling dat de laatste jaren in heel wat kempische kleinere dorpskernen bakkers, winkels, en zelfs scholen en bibliotheken verdwijnen. Nochtans kunnen in degelijke kernen vaak verdichtingsopportuniteiten gevonden worden om die bevolkingsgroei en toename van het aantal huishoudens mee op te vangen. Bovendien kan zo'n verdichting in dergelijke kernen misschien net een hefboom zijn om het voorzieningenniveau plaatselijk terug op te krikken en het sociaal weefsel in dergelijke kernen te herstellen. Een eenzijdige en dogmatische benadering van dergelijke kernen op basis van het 		<p>Zie ALG 3 en ALG 4.</p> <p>Er wordt niet gesproken over het afbouwen van bestaande hoogdynamische locaties. Bestaande hoogdynamische functies die niet aan een ruimtelijke multimodale knoop gelegen zijn en die omwille van hun functioneren niet zomaar kunnen overgebracht worden naar een ruimtelijke multimodale knoop, worden best wel multimodaal ontsloten. Een voorbeeld hiervan zijn bestaande recreatiedomeinen. Enkel door deze functies ook multimodaal te ontsluiten, kan er ingespeeld worden op de modal split van 50% die we beogen. Zie ook ALG 18.</p> <p>We zijn niet tegen overal op een kwalitatieve manier verdichten. Kwalitatieve kernversterking is daarom één van de uitgangspunten bij de uitwerking van het beleidskader 'Levendige kernen'. Langs de andere kant mag het stimuleren van voorzieningen niet als hoofdreden gebruikt worden voor het verder aansnijden van ruimte voor woningen. Levendig houden van kernen is ook onderhouden van menselijk kapitaal door voorzien van ontmoetingsplekken, voetgangers die rondwandelen, speeltuintjes voor kleine kinderen zonder dat dit automatisch ook groei betekent.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				huidige bestaande voorzieningenniveau (of de recente afname ervan) kan dan weer nefast zijn voor zo'n kern.		Voor een antwoord op de bestaande toestand en de dogmatische benadering: zie ALG 10 en ALG 11 .	
35AB	Gemeenteraad Hulshout			<p>Beleidskader 'verdichten en ontlichten van de ruimte'</p> <ul style="list-style-type: none"> De bebouwde ruimte wordt slecht benut door een woonaanbod in woonlinten en verspreide bebouwing. Er wordt daarom gekozen voor compacte woonplekken, waarbij tegelijk wordt ingezet op verhoging van energetische renovatiesnelheid. Wordt deze visie louter als toetsbasis gebruikt of worden ook kennis, instrumenten en handleidingen aangereikt? Wat mogen lokale besturen hier verwachten van de provincie? 	BOUW SH KLIM	Zie 3AB en 34AB . De provinciale Dienst Wonen voorziet cijfers, kennis en trajecten rond de ontwikkeling van woonomgevingen. Gemeenten die geïnteresseerd zijn, worden uitgenodigd contact op te nemen. Wat betreft de doorwerking naar gemeenten: zie ALG 4 .	/
35AB	Gemeenteraad Hulshout			<ul style="list-style-type: none"> De provincie zal een droogtestrategie uitwerken en gebruik maken van de watersysteemkaarten van UA. Wat zal hiervan de doorwerking zijn naar lokaal niveau? Wat zal de detaillering zijn van het studiewerk? Kan hier op lokaal niveau op verder gewerkt worden, of worden deze bronnen ook ter beschikking gesteld van de gemeenten? 	WA	De provinciale droogtestrategie is gericht op eigen bevoegdheden en expertise maar kan inspirerend zijn voor bv. de gemeentelijke hemelwater- en droogteplannen. Er worden geen bijkomende kaarten ter beschikking gesteld.	/
35AB	Gemeenteraad Hulshout			<ul style="list-style-type: none"> De provincie stimuleert ontwikkeling van bedrijvigheid in de kernen en remt verdere ontwikkeling van slecht gelegen bedrijvigheid af. Indien de provincie dit als toetsbasis gaat gebruiken ten aanzien van lokale planprocessen zonder dat hier een flankerend oplossingskader wordt voorzien, kan dit op lokaal niveau tot nieuwe onoplosbare knelpunten leiden. 	BEDR	Zie 22AB .	/
35AB	Gemeenteraad Hulshout			<ul style="list-style-type: none"> Er wordt gesteld dat ruimtegebruik voor de opwekking van energie dat zich niet in kernen of activiteitenclusters situeert, moet bijdragen aan landschapsherstel en het versterken van de open ruimte. De energietransitie moet bijdragen aan de bescherming van de open ruimte. Het is niet duidelijk wat hiermee bedoeld wordt. Wordt met deze uitspraak de realisatie van bijkomende windenergieprojecten in open ruimtegebied in vraag gesteld? 	ENER	Zie 22AB .	/
35AB	Gemeenteraad Hulshout			<p>Beleidskader 'levendige kernen'</p> <ul style="list-style-type: none"> Er wordt zeer zwaar ingezet op verweving in de woonkernen. Lokale overheden lijken echter beter geplaatst om verdiepende visies voor hun kernen uit te 	VERW	Indiener gaat voorbij aan het feit dat dergelijke lokale beslissingen cumulatief een grote impact kunnen hebben op de provincie. De provincie zet in op het	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				werken en de meest geschikte plannende overheid terzake te zijn.		algemeen principe 'behoud van economische ruimte'.	
35AB	Gemeenteraad Hulshout			<ul style="list-style-type: none"> De provincie legt een kernentyping voor die de basis moet vormen voor een gedifferentieerde aanpak. Er worden perspectieven voorgesteld voor deze verschillende types, maar deze zijn voor de niet stedelijke kernen, en dan met name de dorpskernen en de kleine dorpskernen, zeer beperkend of zeer vaag, want afhankelijk van kwantitatieve en kwalitatieve motiveringen, zonder dat deze verder worden toegelicht. Zo wordt er op p. 49-51 van het beleidskader gesteld dat dorpskernen geschikt zijn om de lokale huishoudensgroei op te vangen maar slechts in verhouding tot hun profiel. Bijkomende woongelegenheden zijn slechts mogelijk zonder kwantitatieve en kwalitatieve motivering binnen de bestemming woongebied en binnen het huidige ruimtebeslag. Tegelijkertijd dient er te worden gewaakt over de eigenheid en identiteit van de dorpskern. Het beleidsplan geeft geen handvaten hoe het één met het ander kan verzoend worden en hoe al dan niet bijkomend ruimtebeslag moet geïnterpreteerd of gekwalificeerd worden in het vergunningenbeleid. Het is dus voor lokale besturen onmogelijk om in te schatten in hoeverre dit provinciaal kader zal doorwerken en mogelijk in conflict zal komen met de opbouw van eigen visie op de kernontwikkeling. 	KERN WON	<p>Wat betreft de doorwerking van de kernentyping en de huishoudenstransitie: zie ALG 21, ALG 22 en ALG 27.</p> <p>Wat betreft de toepassing van de motiveringsgronden voor de ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen en het regionaal woonprogramma betreft: zie ALG 25.</p> <p>Wat betreft de doorwerking in vergunningen: zie ALG 2.</p> <p>Op zich hoeven kernversterking en eigenheid en anderzijds lokaal een beperkte huishoudensgroei niet tegenstrijdig te zijn. In het beleidskader 'Levendige kernen', p. 14 wordt toegelicht wat de provincie verstaat onder kernversterkende projecten: <i>"Kernversterking gaat echter over meer dan enkel het verdichten van kernen. Het zet voornamelijk in op het vergroten van de kwaliteit van de ruimte. Kernversterkende projecten kunnen bijvoorbeeld inzetten op Diverse functies bundelen en verweven Openbare ruimte vergroenen ..."</i> Het ene sluit het andere niet uit.</p> <p>Het is Vlaanderen die in de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen de term 'ruimtebeslag' heeft gedefinieerd en die dit verder zal uitwerken en monitoren. De provincie volgt hiervoor de uitwerking van Vlaanderen.</p>	ALG 21 , ALG 22 , ALG 25 , ALG 27
35AB	Gemeenteraad Hulshout			<p>Beleidskader 'sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'</p> <ul style="list-style-type: none"> Er zal gepoogd worden om door middel van de opmaak van 'ruimtecompassen' de eigenheid van de 	KOMP	Zie 38 BB .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>afzonderlijke stads- en dorpskernen te objectiveren en te kwantificeren, met als doel ruimtelijk beleid hierop te kunnen enten. Het lijkt de gemeente hierbij belangrijk om te waken over het gevaar van een te dogmatische aanpak en werkwijze hierbij. In het beleidskader wordt met betrekking tot 'ruimtelijke context' reeds terecht volgende bedenking gemaakt: 'voor zover deze in cijfers te bevatten is'. Ongeacht een streven naar objectivering en kwantificering zal een goed ruimtelijk beleid steeds nood blijven hebben aan een gebiedsspecifieke, casusspecifieke, beleidsgestuurde en pragmatische aanpak. Een te dogmatische aanpak kan nefast zijn voor een goed ruimtelijk beleid.</p> <ul style="list-style-type: none"> Op pagina 17 wordt het ruimtekompas voorgesteld als een analyse- en ondersteuningsmiddel, doch op pagina 11 wordt gesteld dat dit beleidskader o.a. zal aangewend worden om gemeentelijke planprocessen te adviseren. Opnieuw moet de boodschap zijn om op te letten met een te dogmatische wijze van werken. Gezien de principes en visies in het beleidskader en het ganse beleidsplan vaak zeer vaag, algemeen en weinig specifiek zijn en gezien de keuze wordt gemaakt om in dit beleidsplan niet te werken met selecties en afbakeningen wordt de bekommernis van een te dogmatische aanpak bij ondersteuning en advisering van lokale besturen in hun planprocessen alleen maar groter. 			
35AB	Gemeenteraad Hulshout			<ul style="list-style-type: none"> Met betrekking tot de regionale woningmarkten moet worden opgemerkt dat inleidend gesteld wordt dat er verbanden (meervoud) bestaan tussen verschillende kernen onderling. Het klopt dat er inderdaad heel wat ruimtelijke verbanden tussen kernen bestaan. Het is evenwel vreemd dat in voorliggend beleidskader enkel naar verhuisbewegingen van huishoudens wordt gekeken als ruimtelijk determinerend verband tussen kernen. Deze verhuisbeweging is hierbij zeker een relevant verband, doch door enkel dit verband te benoemen wordt heel erg voorbijgegaan aan de complexiteit van het ruimtelijk functioneren van een hedendaagse maatschappij. Ook andere verbanden (vervoersnetwerken, economische- en tewerkstellingsverbanden, verbanden in ontspannings- en vrijetijdssector, ...) kunnen heel bepalend zijn voor het ruimtelijk functioneren van een regio. Er moet worden vastgesteld dat die verbanden niet altijd zullen 	WON	<p>Naar aanleiding van de verwerking van het PBRA van voorontwerp naar ontwerp werd het hoofdstuk over regionale woonmarkten uit het beleidskader 'sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' weggelaten en opgenomen als apart onderzoek op de website: www.provincieantwerpen.be/beleidsplanruimte</p> <p>Als basis voor de uitdaging 'huishoudenstransitie' en het bepalen van het netwerk van dorps en stadskernen blijft deze insteek, die kijkt naar de verhuisbewegingen, wel relevant als 1 van de criteria. Dit wordt uitgewerkt in bijlage 2 van het beleidskader 'Levendige kernen'.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				samenvallen met verbanden als gevolg van verhuisbewegingen.			
35AB	Gemeenteraad Hulshout			<ul style="list-style-type: none"> Het wordt als verdienstelijk en waardevol beschouwd om ruimtelijke processen (voor zover ruimtelijk relevant) op regionaal niveau te beschouwen. Mogelijk kan op die wijze tot een kwalitatievere ruimtelijke ordening gekomen worden. Er moet wel worden opgemerkt dat hierbij ook de impact voor afzonderlijke lokale besturen om in rekening gebracht worden. Anders dreigen lokale besturen geconfronteerd te worden met lasten terwijl de lusten worden geboekt op andere plekken. 	ALG	Zie ALG 8.	/
36AB	Gemeenteraad Wommelgem	<p>■■■■■</p> <p>■■■■■</p> <p>■■■■■</p> <p>■■■■■</p> <p>■■■■■</p> <p>■■■■■</p>	Advies d.d. 16.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 10.03.2023				
36AB	Gemeenteraad Wommelgem			Gunstig advies		/	/
37AB	Gemeenteraad Geel		"Advies" d.d. 6.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 10.03.2023				
37AB	Gemeenteraad Geel			<p>Algemeen</p> <p>Het wordt gewaardeerd dat de provincie de gemeenten benoemt als partners in het ruimtelijk beleid. De gemeentebesturen vragen echter begrip van de provincie voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> -de nodige tijd die zij nodig zullen hebben om de doorvertaling van de principes en ambities naar het lokale niveau te doen slagen, -de impact van specifieke eigenheden, gebiedsgerichte kenmerken en lokale uitdagingen die een strakke doorvertaling mogelijk in de weg kunnen staan. 	ALG	Zie 14BB.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>De gemeentebesturen zijn ervan overtuigd dat er vaak meer bereikt zal kunnen worden door in dialoog stap voor stap de provinciale visie te implementeren.</p> <p>De gemeentebesturen verwachten wel dat de provincie ook haar eigen beleidslijnen uit het PBRA respecteert in vergunningendossiers.</p>			
37AB	Gemeenteraad Geel			<p>Beleidskader Levendige Kernen <u>Kernentypering (bijlage 1)</u> Er rijzen vragen over het gewicht van de beleidskeuzes op provinciaal niveau en de doorwerking naar de gemeentes. <u>Doorvertaling</u> De toepassing gebeurt in een bijlage en maakt geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. Wat is de precieze status van de typering en de ontwikkelingsperspectieven (pag. 27 <-> pag. 34)? Hebben de gemeentes nog voldoende vrijheden om in het eigen ruimtelijk beleid hierop gemotiveerd te gaan differentiëren? Het lijkt wenselijk steeds de leefbaarheid voorop te stellen (= kwalitatief wonen en leven). Het mag niet de bedoeling zijn dat strakke beleidslijnen ongewild aanleiding geven tot leegloop van bepaalde kernen. <u>Onderbouwing</u> De kernentypering steunt op de ruimtekompassen en ruimtelijk multimodale knopen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De ruimtekompassen maken geen onderdeel uit van het openbaar onderzoek. Ze zijn gebaseerd op de bestaande toestand. Het wijzigen van een parameter in de toekomst kan een andere uitkomst genereren. - M.b.t. de multimodale knopen wordt vastgesteld dat voor de regio Kempen busverbindingen met een hoge frequentie uit het openbaar vervoerplan niet voldoende gewaardeerd worden voor personenvervoer. <p>Beide parameters (ruimtekompassen + multimodale knopen) zijn gebaseerd op de bestaande toestand en niet op de gewenste toestand. Zijn de uitkomsten van deze modellen voldoende getoetst aan het wensbeeld voor de kernen om doorgedreven ruimtelijk beleid op te enten?</p>	KERN	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
37AB	Gemeenteraad Geel			<p><u>Regionaal woonprogramma (bijlage 2)</u></p> <p>De kerntypering wordt doorvertaald in de uitwerking van het regionale woonprogramma in bijlage 2 die hier volledig op steunt.</p> <p><u>Doorvertaling</u></p> <p>Er worden enerzijds duidelijke uitspraken gedaan over de (her)verdeling van de bijkomende woningen binnen en tussen de verschillende woningmarkten, maar anderzijds wordt aangegeven dat dit niet bindend is en de gemeenten zelf kunnen verfijnen. Op welke wijze moeten de gemeenten aan de slag met het regionaal woonprogramma? Op welke wijze worden deze quota verdeeld binnen een woonmarkt? Hoe omgaan met bouwpotentieel dat dit overstijgt? Er worden geen handvaten aangereikt. In het licht van het respecteren van de gemeentelijke autonomie worden er vragen gesteld bij volgende citaten uit het PBRA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pag. 34: de vraag aan de Vlaamse overheid om de typering op te nemen in het Vlaams instrumentarium en regelgeving. - Pag. 34: de vraag aan de gemeentes om de kerntypes te verfijnen waarbij de vraag beperkt lijkt te worden tot de afweging voor de aanduidingen 'dorpskern met potenties'. <p>Er wordt gevraagd om voor de stad Geel rekening te houden met de woningbouwprogrammatie uit haar ruimtelijk beleidsplan Geel.</p>	WON	Zie 14BB .	14BB
37AB	Gemeenteraad Geel			<p><u>Verweving</u></p> <p>Pag. 24: "monofunctionele (woon)ontwikkelingen zijn niet gewenst in de kern". Er wordt begrip gevraagd voor het feit dat niet alles en overal altijd verweefbaar is. Het verplichten van verweving kan ongewenst een tegengesteld effect bereiken. Het moet mogelijk blijven om monofunctionele woonontwikkelingen toe te staan indien in de kern reeds ruime kernvoorzieningen aanwezig zijn. Waar binnen het bebouwde weefsel zijn kansrijke plaatsen voor verweving van wonen en bedrijvigheid? Er wordt gevraagd dat de provincie haar kennis vanuit pilootprojecten met de lokale besturen deelt en samen met de lokale besturen verder het ingeslagen pad verder zet.</p>	VERW	Zie 14BB .	14BB
37AB	Gemeenteraad Geel			<p><u>Bijdrage aan bouwshift</u></p> <p>Het PBRA zet in op kernversterking en ontwikkeling nabij ruimtelijk multimodale knopen. Dit kan leiden tot</p>	BOUW SH	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				een 'overaanbod' aan juridische voorraad in slechter gelegen locaties. Er wordt gevraagd om deze uitdaging als evenwaardig aan 'kernversterking' te beschouwen.			
37AB	Gemeenteraad Geel			<p><u>Beleidskader verdichten en ontlichten van de ruimte</u></p> <p><i>Waarde toekennen aan de open ruimte via ecosysteemdiensten</i></p> <p>Het samenhangend ecologisch netwerk wordt slechts beperkt vertaald en gereduceerd tot de boodschap dat men de ecosysteemdiensten op provinciaal niveau in kaart zal brengen om gebiedsgerichte afwegingen te kunnen maken. Dit is een gemiste kans om een ruimtelijk wensbeeld voorop te stellen en effectieve acties te koppelen.</p>	ESD	Zie 14BB .	/
/37AB	Gemeenteraad Geel			<p><i>Infiltreren in plaats van verhard</i></p> <p>Kunnen de watersysteemkaarten ter beschikking gesteld worden van de gemeentes om hiermee lokaal aan de slag te gaan?</p>	WA	Zie 14BB .	/
37AB	Gemeenteraad Geel			<p><i>Op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen of te ruilen</i></p> <p>De provincie schat de financiële kracht van de gemeentes i.k.v. het actief grondbeleid te hoog in. Men doet voorstellen om planbaten ook lokaal ten goede te laten komen, maar moet hier vanuit de hogere overheden niet sterker op ingezet worden om het ruimtelijk beleid op terrein krachtadiger te maken?</p>	BOUW SH	Zie ALG 15 .	ALG 15
37AB	Gemeenteraad Geel			<p><i>Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik</i></p> <p>Het aanbod aan sites zal groter zijn dan de vraag naar agrarische ontwikkelingslocaties. Wat met financiële haalbaarheid? Voorziet men om te werken aan een financieel kader om deze drempels weg te nemen? Worden landbouwers financieel begeleid om bestaande sites in gebruik te kunnen nemen? Worden middelen ter beschikking gesteld om afbraak van verouderd patrimonium te faciliteren? Het ontbreken van een financieel kader zal een consequente doorvertaling op het terrein in de weg staan en het vergunningenbeleid sterk onder druk zetten bij een strakke toepassing van het voorgenomen beleid.</p>	AGR	Zie ALG 14 . De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Bij 'Aan de slag' op p. 43 in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte': "We ondersteunen gemeenten op vraag bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop"	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Zal er nog voldoende ruimte zijn om het kader rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, indien gewenst, op lokaal niveau gebiedsspecifiek anders uit te werken?</p>		<p>Een van de principes uit de strategische visie is eigenheid (p. 49), hierrond is volgende opgenomen: "Zoeken naar een harmonieus evenwicht tussen de lokale ruimtelijke kenmerken en nieuwe maatschappelijke trends en uitdagingen is noodzakelijk en wenselijk. Het spreekt voor zich dat dit een voortdurende oefening is, op maat van elke regio in de provincie. We nemen het principe 'eigenheid' vooral impliciet mee in concretere plannen en projecten op een kleiner schaalniveau (of in het vergunningenbeleid) en het hangt hiermee nauw samen aan het begrip 'kwaliteit'. Lokale partners kunnen er ook zelf verder mee aan de slag."</p>	
37AB	Gemeenteraad Geel			<p><u>Bedrijvigheid</u> <u>Verweefbaar versus niet verweefbaar</u></p> <p>Er wordt ingezet op verweefbare bedrijvigheid waardoor bedrijventerreinen gevrijwaard kunnen worden voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Dit is te categoriek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een eenduidige definitie van een verweefbaar bedrijf is niet mogelijk aangezien er in de praktijk vele varianten van verweefbare bedrijvigheid zijn. Het zoeken naar verweving wordt als waardevol beschouwd, maar vergt een nieuwe 'mentale houding' t.o.v. bedrijvigheid in de kernen. Het wordt toegejuicht dat de provincie nog wil inzetten op verder onderzoek naar de mechanismen van verweegbaarheid van bedrijvigheid. De gemeente verwacht dat de resultaten afgewacht moeten worden vooraleer hier strakke toepassing van gemaakt wordt. Het lijkt voorbarig om de opdeling categoriek te hanteren. - Hoe wil men omgaan met 'verweefbare bedrijven' die door hun groei, wijziging activiteiten,.. op een bepaald moment niet langer verweefbaar zijn? Het gebrek aan herlocalisatiemogelijkheden mag geen aanleiding geven tot verlies van deze bedrijven. Verweving mag geen keurslijf worden waardoor de lokale groei van dergelijke lokaal gegroeide bedrijven wordt beknot. 	BEDR	Zie 14BB.	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<ul style="list-style-type: none"> - Het is onrealistisch om er van uit te gaan dat verweefbare bedrijven de bedrijventerreinen zullen verlaten om plaats te maken voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Men kan de klok niet terugdraaien. - Dreigen kleine startende bedrijven bij een gebrek aan verweefbare sites niet tussen wal en schap te vallen? Werd voldoende rekening gehouden met starters? Zijn er al voldoende instrumenten om verweefbaarheid in de dorpskernen te realiseren? Zo niet, blijft het risico dat open ruimte wordt opgezocht hetgeen in strijd is met een andere beleidslijn. - De provincie steunt niet langer de herbestemming van ruimte voor bedrijvigheid die zich in de kernen situeert. Dit is zeker na te streven om economische ruimte te behouden. Maar op maat van specifieke gevallen kunnen ook andere argumenten spelen om hiervan af te wijken. <p>Er zijn vrijheden nodig om het provinciaal principe van behoud van ruimte, niet van plek in de praktijk te kunnen toepassen.</p>			
37AB	Gemeenteraad Geel			<p><u>Herbestemmingen</u></p> <p>In het PBRA wordt gesteld dat het behoud en herstructurering van economische ruimte prioritair is, maar een herbestemming van nieuwe ruimte voor bedrijvigheid wordt niet volledig uitgesloten, mits enkele randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden roepen bij de gemeente vragen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de formulering van de randvoorwaarden is niet duidelijk. Wat is nog mogelijk en wat niet? Dit is niet eenduidig. - Is de formulering van de randvoorwaarden niet te restrictief? Laat dit nog wel voldoende ruimte om op lokaal niveau een visie op economische ruimte te vormen en te realiseren. Hier lijken minstens uitzonderingsbepalingen op zijn plaats. <p>Er wordt aangegeven dat het kader verder zal uitgewerkt worden met instrumenten om de gemeentebesturen te ondersteunen. Er wordt gevraagd om bij deze uitwerking rekening te houden met het</p>	BEDR	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				beleidskader duurzame bedrijvigheid van het beleidsplan ruimte Geel.			
37AB	Gemeenteraad Geel			<p>Beleidskader sterke netwerken</p> <p>De Kempense regio is sterk ondervertegenwoordigd in multimodale bereikbaarheid. De vraag wordt herhaald om mee aan de kar te trekken om de multimodale bereikbaarheid van de Kempen te versterken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Door effectief mee acties op te zetten (fietsostrades, sterke buslijnen, hopinpunten, ed); - Door bestaande netwerken en initiatieven naar waarde te schatten: in de kaarten worden de sterke buslijnen en fietsostrades en BFF niet in rekening gebracht. 	MOB	Zie 14BB .	14BB
37AB	Gemeenteraad Geel			<p><u>Ruimtelijk multimodale knopen</u></p> <p>Er rijzen vragen over het gewicht van de aanduidingen, de doorwerking naar het gemeentelijke beleid en de slagkracht ervan.</p> <p><u>Doorvertaling</u></p> <p>De (indicatieve) situering van de ruimtelijk multimodale knopen voor personenvervoer gebeurt in een bijlage 1 en maakt geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. Het is niet duidelijk wat de precieze status is van deze indicatieve weergave. De legende wordt niet verduidelijkt in de bijlage, noch in de tekst. Het is onduidelijk hoe deze selectie van multimodale knopen zich verhoudt t.o.v. de parameters die in het beleidskader gehanteerd worden voor de selectie van 'locaties die hoogdynamische ontwikkeling kunnen ontvangen', namelijk het provinciaal ruimtemodel en ruimtekompas.</p> <p>Hetzelfde wordt gesteld over de situering van de multimodale knopen voor goederenvervoer in bijlage 2. Ook hier wordt de legende niet verduidelijkt. Welke doorwerking zal deze indicatie weergave hebben voor de ontwikkelingskansen van o.a. bedrijventerreinen? Welke doorwerking heeft deze afbakening op andere hoogdynamische activiteiten? Moet de selectie niet beter afgestemd worden op het wensbeeld?</p> <p><u>Onderbouwing: onduidelijkheid van parameters voor afbakening ruimtelijke multimodale knopen</u></p>	RMK	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Er is onduidelijkheid over de verschillende parameters en het gewicht dat eraan wordt toegekend.</p> <p><i>Multimodale knopen voor personenvervoer:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor regio Kempen is de fiets het vervoersmiddel bij uitstek om de modal shift te realiseren. Hierop wordt in het beleidskader geen nadruk gelegd. Er wordt gevraagd deze vervoersmodi naar waarde te schatten, zowel naar gewicht in selectiecriteria als i.f.v. acties op terrein. - Er wordt verzocht om ook sterke busnetten mee te nemen in deze analyse, bv. de snelbus richting Antwerpen. <p><i>Multimodale knopen voor goederenvervoer:</i></p> <p>Het gebrek aan transparantie in criteria zorgt ervoor dat bepaalde aanduidingen onduidelijk zijn. Een voorbeeld hiervan is dat de E19, as tussen de haven van Antwerpen en Rotterdam, over de gehele lengte geselecteerd wordt als Ruimtelijke multimodale knoop van tweede orde B. De functie hiervan is continentaal transport en het hergroeperen van goederen, terwijl het ENA-gebied niet in zijn geheel geselecteerd wordt als ruimtelijke multimodale knoop. Er wordt aan de provincie de nodige aandacht gevraagd voor deze aanwezige sterke netwerken, zoals het Economisch netwerk Albertkanaal.</p> <p><u>Invulling noodzaak aan infrastructuur</u></p> <p>Het lijkt erop dat alle kanalen even sterk worden gewaardeerd. Echter is er omwille van de diepgang van de kanalen nog een groot verschil naar capaciteit en gebruikscomfort. Ook vervoer van spoor wordt meegenomen, ongeacht de aanwezigheid van een afdoend netwerk.</p> <p>Pag. 49: aansluiting andere transportnetwerken: betekent dit dat er binnen de vooropgestelde selecties kansen worden gecreëerd voor het verwezenlijken van dergelijke infrastructuur? Of is dit een bijkomende voorwaarde om in aanmerking te kunnen komen voor dergelijk knooppunt? Het is aangewezen om het wensbeeld af te stemmen op een meer realistisch toekomstbeeld.</p>			
37AB	Gemeenteraad Geel			<p><u>Modal split</u></p> <p>Op welke wijze zal de provincie de modal split 50/50 hanteren? Er wordt gevraagd om in lopende en</p>	MOB	Zie 14BB .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				toekomstige planinitiatieven ruimte voor transitie te behouden aangezien het een trendbreuk en tijd zal vragen. Er wordt daarnaast gevraagd rekening te houden met de impact van specifieke eigenheden, lokale gebiedsgerichte kenmerken e.d. die een strakke doorvertaling op lokaal niveau in de weg kunnen staan.			
37AB	Gemeenteraad Geel			<p><u>Vervoerregio Kempen als sterke partner</u></p> <p>Het is onvoldoende duidelijk hoe deze documenten (PBRA, provinciaal mobiliteitsplan) en partnerschappen (provincie, vervoerregio) interageren op elkaar en welk gewicht elk van deze visies toebedeeld krijgt. De vraag van de provincie om verder in gesprek te gaan met de verschillende vervoerregio's wordt gewaardeerd.</p>	ALG	Zie ALG 18 .	/
37AB	Gemeenteraad Geel			<p><u>Vraag naar beleidskader open ruimte</u></p> <p>Stad Geel herhaalt en onderstreept de urgentie van een beleidskader voor de open ruimte en een gepast instrumentarium om de ambitie van kernversterking en behoud van open ruimte waar te maken.</p> <p>Het ontbreken van het beleidskader voor de open ruimte is een groot gemis. De uitdagingen zijn hier minstens even groot als voor de levendige kernen. Het beleidskader verdichten en ontlichten vormt een juiste insteek tot kernversterking en behoud van de open ruimte, maar om de verschillende strategieën te kunnen realiseren, zijn krachtige instrumenten en een doorgedreven vergunningenbeleid nodig.</p> <p>– Bij de strategie 'van versnippering naar bundeling' wordt de aanpak van de problematische bouwvoorraad en bouw mogelijkheden in de open ruimte naar voor geschoven. In afwachting van en/of in aanvulling op toekomstige decreten, besluiten en instrumenten, liggen op dit vlak duidelijk planologische taken voor een plannende overheid voor. Waar een lokaal bestuur vaak het best geplaatst is om de complexe eigenheid van haar levendige kernen in de vingers te hebben, moet worden vastgesteld dat de ruimtelijke complexiteit van de problematische voorraad en aanbod in de open ruimte vaak veel minder gebiedsspecifiek zal zijn. Bovendien kan een bovenlokale aanpak van die problematiek net een hefboom zijn waarover lokale besturen niet of minder beschikken.</p> <p>– Verder wordt opgemerkt dat de provincie als vergunningverlenende overheid zelf ook instrumenten in handen heeft om de principes van kernversterking en</p>	OR ALG	<p>Zie ALG 5.</p> <p>Wat betreft het vraagstuk rond de voorraad aan harde bestemmingen: we zijn er ons van bewust dat dit bij uitstek een bovenlokaal probleem is. Toch kunnen we deze uitdaging niet alleen aan en hebben we hulp nodig van andere overheden. Zie ook ALG 15.</p> <p>Wat betreft de relatie met de vergunningen: zie ALG 2.</p> <p>Omdat je elke vergunning apart op zijn merites beoordeelt, kunnen de bepalingen van het PBRA meegenomen worden in de beoordeling van de vergunning. Er kan echter niet op voorhand vastgelegd worden dat dit een doorslaggevende factor zal zijn. Het is buiten het draagwijdte van het PBRA om dit engagement te nemen.</p>	ALG 15

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				behoud van de open ruimte te bewerkstelligen. Voor stad Geel is het belangrijk dat er door de provincie niet alleen een duidelijk en consequent ruimtelijk beleid wordt gevoerd, maar dat de uitgangspunten van dit beleid ook navolging vinden in de uitvoering van projecten, bij de vergunningverlening, bij de behandeling van stedenbouwkundige beroepen en bij de handhaving op het terrein.			
38AB	Gemeenteraad Laakdal	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Advies d.d. 28.02.2023 Ontvangen d.d. 13.03.2023				
38AB	Gemeenteraad Laakdal			Idem 14BB		Zie 14BB	14BB
38AB	Gemeenteraad Laakdal			+ Bijkomende motivering: Een kleine kern heeft ook behoefte aan bepaalde basisvoorzieningen. Als dit niet mag, dan loopt deze kern het risico te worden herschapen tot een woonkern zonder functieverweving. In dit geval drukt de provincie op het afremmen van bijkomend ruimtebeslag en niet bevolkingsgroei. Verdichting is noodzakelijk, maar dit staat haaks op het landelijke en grondgebonden karakter van de bebouwing in deze kern. Aan de kernen rond de ENA-zone wordt een rol van beperkte groei toegekend. Dit staat haaks op de ambitie om nabijheid te creëren, m.o.o. nabijheid van werkgelegenheid.	KERN	Wat het kerntype kleine dorpskern betreft: zie ALG 24. Kernversterking en lokaal een beperkte huishoudensgroei kan in alle kernen. Maar de mogelijkheden zijn afhankelijk van de schaal, mate van bereikbaarheid, voorzieningenniveau en ligging. In het beleidskader 'Levendige kernen', p. 14 wordt toegelicht wat de provincie verstaat onder kernversterkende projecten: <i>"Kernversterking gaat echter over meer dan enkel het verdichten van kernen. Het zet voornamelijk in op het vergroten van de kwaliteit van de ruimte. Kernversterkende projecten kunnen bijvoorbeeld inzetten op Diverse functies bundelen en verweven Openbare ruimte vergroenen ..."</i> Dus op zich sluit het beleidskader het inzetten op ruimtelijke acties om de leefbaarheid te verhogen en het stimuleren van voorzieningen o.a. via een detailhandelsbeleid, op maat van de kern, niet uit.	ALG 24

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						Wat de nabijheid van het ENA betreft: In het PBRA wordt inderdaad aandacht besteed aan nabijheid en bereikbaarheid. Nabijheid mag echter niet de enige argumentatie zijn om bijkomende perspectieven rond het opvangen van huishoudens te verantwoorden. Ook de ruimtelijke context en draagkracht van de omgeving spelen een rol. Dit moet dus steeds gepaard gaan met de visie 'op maat van een kern' en de doelstellingen voor bijkomende huishoudens (p. 46, beleidskader 'Levendige kernen'). De actielijn p.52, biedt de provincie de mogelijkheid aan (groepen van) gemeenten om de perspectieven rond wonen verder mee te bekijken en regionaal gesprekken op te starten.	
38AB	Gemeenteraad Laakdal			De gemeente benadrukt de afwezigheid van bepaalde wetgeving om bepaalde doelen te realiseren, bv. het beperken van de invulling van zonevrije voormalige agrarische sites. Het is wenselijk deze zaken zo snel mogelijk aan te pakken en indien nodig in een regelgevend kader te gieten.	AGR	De provincie Antwerpen is niet bevoegd om Vlaamse wetgeving te wijzigen. In het Beleidsplan Ruimte nemen we wel een aantal suggesties aan de Vlaamse Regering op om de bestaande wetgeving te wijzigen. Welke zonevrije functiewijzigingen toelaatbaar zijn is geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevrije functiewijzigingen 28/11/2003 en latere wijzigingen. De mogelijkheden die zijn opgenomen in de lijst van toelaatbare zonevrije functiewijzigingen dienen bij een omgevingsvergunningsaanvraag wel steeds getoetst te worden aan het principe van goede ruimtelijke ordening. In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', bij 'Aan de slag' op p. 43: <i>"We vragen aan de Vlaamse overheid om:</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>• het wetgevend kader rond zonevrijheid te herzien, zodat het beleid dat hier is uitgewerkt meer slagkracht krijgt."</i> 	/
39AB	Gemeenteraad Ravels	■■■■ ■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■	Advies d.d. 06.03.2023 Poststempel aangetekende zending d.d. 09.03.2023,				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
			ontvangen d.d. 13.03.2023				
39AB	Gemeenteraad Ravels			<p><u>Evenwichtsoefening tussen (beleidsplannen van) verschillende niveaus</u></p> <p>Het is voor lokale besturen moeilijk geworden om een inschatting te maken van de accenten die lokaal kan leggen.</p>	ALG	Zie ALG 4 .	/
39AB	Gemeenteraad Ravels			<p><u>Strategische visie</u></p> <p><i><u>Zuinig ruimtegebruik</u></i></p> <p>Het innemen van openbare ruimte mag niet enkel kwantitatief benaderd worden, maar moet ook kwalitatief beoordeeld worden.</p> <p>De realisatie van de principes 'hergebruik' en 'tijdelijk gebruik' is in de praktijk niet altijd even eenvoudig. De praktijk leert ons dat goed gelegen en gunstig ingekleurde leegstaande of braakliggende percelen snel opgepikt worden om te ontwikkelen, maar dat hergebruik van bv. agrarische sites veel minder vanzelfsprekend is. Wat het tijdelijk gebruik betreft, zijn er vandaag beperkte handvaten om dit mogelijk te maken, maar biedt het tijdelijk karakter ervan onvoldoende garanties om naar ruimtelijke ordening te verduurzamen. Het PBRA geeft geen antwoorden op de gerezen vragen. Hoe kan men een aantrekkelijk genoeg model creëren om tijdelijke invullingen mogelijk te maken zonder dat deze tijdelijke invullingen definitief dreigen te worden?</p> <p><i><u>Veerkracht</u></i></p> <p>De gemeente onderschrijft deze visie.</p> <p><i><u>Nabijheid en bereikbaarheid</u></i></p> <p>Men mag niet uit het oog verliezen dat de bewoners van landelijke gebieden ook tot aan die strategische punten moeten geraken, en dat er dus ook voldoende vervoersmodi beschikbaar blijven voor deze mensen om die verplaatsing te maken.</p> <p><i><u>Eigenheid</u></i></p> <p>In het eigen beleidsplan ruimte van de gemeente wordt ook eigenheid doorvertaald, maar niet als een "one size</p>	STR VISIE	<p>Het klopt dat de realisatie van het principe 'zuinig ruimtegebruik' niet éénvoudig is. De principes moeten gezien worden als algemeen en robuust voor de lange termijn in huidige en toekomstige beleidskaders.</p> <p>Een verdere uitwerking over leegkomende agrarische sites is te vinden in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'.</p> <p>Rond tijdelijk gebruik is inderdaad niet ingegaan in de huidige beleidskaders. Zie ook ALG 6.</p> <p>Het PBRA doet geen uitspraken over vervoersnetwerken. Dit is een bevoegdheid van de vervoerregio. Zie ook ALG 18.</p> <p>We nemen hier akte van.</p>	ALG 3 , ALG 21 , ALG 22 , ALG 25

Nr.	PBRA indierener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>fits all solution”, maar een duurzame toekomstvisie op maat van de 5 verschillende kernen.</p> <p><u>Offensieve open ruimte</u> Het is in de praktijk niet zo eenvoudig om landbouwbedrijven, vaak historisch gegroeid op verschillende locaties, aan elkaar te breien. Er zullen sterke incentives ontwikkeld moeten worden om eventuele herlocalisaties mogelijk te maken. De gemeente zal proberen een aantrekkelijk recreatief programma te brengen, complementair aan eventuele landbouwfunctie. Er zullen goede handvaten uitgewerkt moeten worden, om naar vergunningen, dergelijke verwevenheid tussen open ruimte, landbouw en recreatie, mogelijk te maken.</p> <p><u>Samenhangend ecologisch netwerk</u> Strategie wordt onderschreven.</p> <p><u>Van versnippering naar bundeling</u> Zie verder</p> <p><u>Ruimtelijke multimodale knopen</u> De gemeente is bezorgd over de bereikbaarheid van deze multimodale knopen. Bij het kiezen moet ook nagedacht worden over duurzame vervoersmodi die aansluiten bij de vervoersbehoeften van landelijke gebieden.</p> <p><u>Sluitend locatiebeleid voor (hoog)dynamische functies</u> De gemeente wil waken over voldoende planologische vrijheid om een antwoord te kunnen bieden op de ruimtelijke vraagstukken (veel vraag naar bijkomende bedrijventerreinen).</p> <p><u>Levendige kernen</u> Het beleidskader ‘levendige kernen’ stelt een redelijk strikte visie voor over wonen in de kern. Er ontstaat een spanningsveld tussen de visie uit het beleidskader en de gemeentelijke bevoegdheden. Welke accenten zullen gemeenten op lokaal niveau nog kunnen leggen?</p> <p><u>Energietransitie</u> Op het vlak van vergunningen wordt gebotst op de grenzen van de wetgeving.</p>		<p>Zie ALG 5.</p> <p>Wat de bereikbaarheid van kleine kernen betreft. Het is inderdaad belangrijk dat ook kleine kernen bereikbaar blijven. Gemeenten beslissen in de vervoerregioraad hoe dit 'vervoer op maat' verder moet uitgerold worden. Als provincie hebben we hier geen uitvoerende rol in, maar de samenwerking met de vervoerregio's en de andere mobiliteitspartners zal wel verder blijven lopen.</p> <p>Zie ALG 17. Bijkomend aansnijden van bedrijventerrein is niet uitgesloten. Zie ALG 3, ALG 21, ALG 22 en ALG 25.</p> <p>Zie ALG 9.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
39AB	Gemeenteraad Ravels			<p>Beleidskader 'Levendige kernen' <i>Kernversterking</i></p> <p>Elke soort verweving is niet overal wenselijk. In het verhaal van verdichten en verweven van kernen moet tegelijkertijd open ruimte gevrijwaard worden. Deze twee sporen bewegen niet altijd op eenzelfde snelheid. Zonder juridische handvaten en financiële middelen is het moeilijk om open ruimte sneller te vrijwaren dan de kernen te verweven.</p> <p><i>Classificatie van kernen en woonprogramma</i></p> <p>Het PBRA classificeert Sint-Jan, Ravels, Weelde-Statie en Ravels-Eel als dorpskernen en Poppel, Aarle en Gilseinde als kleine dorpskernen. Deze classificering komt kunstmatig over. In het eigen ontwerp beleidsplan spreken we daarom van de drie gelijkwaardige kernen Ravels, Weelde en Poppel en om de terminologie van het PBRA te gebruiken, dorpskernen en voor Ravels-Eel en Weelde-Statie als kleine dorpskernen.</p> <p>De cijfers die de provincie opgesteld heeft naar de groei van huishoudens en eventuele bijkomende vraag naar ruimte, houden geen rekening met de aantrekkingskracht vanuit Nederland. Bovendien zal de aantrekkingskracht van het landelijk wonen enkel toenemen, wanneer stedelijke kernen (nog meer) verweven raken.</p> <p>De financiële kosten van het herbestemmen van WUG's worden afgewimpeld op de gemeenten. Zonder beter financieel en juridisch kader, zal dit voor vele gemeenten geen haalbare kaart zijn.</p> <p><i>Uitdagingen voor de kernen</i></p> <p>Er wordt uitgekeken naar de initiatieven van de provincie om bedrijvigheid juridisch te verankeren. Zonder deze instrumenten kan de gemeente enkel incentives bieden om kerngebied en verwevenheid te stimuleren, maar kunnen we niet opboksen tegen de economische realiteit van de goedkoper gelegen ruimte buiten de kernen.</p>	KERN WON	<p>Wat betreft verweving in de kernen: zie ALG 19.</p> <p>Wat de opmerkingen over de kerntypering betreft.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sint-Jan wordt vervangen door Weelde - Voor wat de kerntypering van Poppel betreft: zie ALG 21 en ALG 22. <p>Omdat het om een aanzet gaat voor het eigen provinciaal ruimtelijk beleid, gemeenten verder kunnen verfijnen en de typering op regelmatige basis geupdate zal worden, wordt deze eerste uitwerking op basis van de huidige data niet aangepast.</p> <p>Voor wat betreft de kleine kernen: zie ALG 24.</p> <p>Wat de cijfers en de invloed uit Nederland betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zie ALG 29. - Elke regio is inderdaad specifiek. We erkennen dit ook. Om deze reden is één van de ruimtelijke principes in het PBRA het principe 'eigenheid'. De implementatie per regio of op lokale schaal zal inderdaad verschillen omdat er rekening gehouden wordt met regionale verschillen. Dat neemt niet weg dat we een aantal bovenlokale doelen met iedereen moeten realiseren, zoals bv. versnippering tegengaan, bijkomende woningen op de best bereikbare en meest voorziene plekken, ... in het ruimtelijk beleid zullen we hier altijd naar een evenwicht moeten zoeken. <p>Wat de bedenking over de financiële haalbaarheid van de visie op woonreservegebieden betreft:</p> 	<p>Beleidskader 'Levendige kernen'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijlage 1 p. 74 & 83, Sint-Jan vervangen door Weelde <p>ALG 19, ALG 21, ALG 22, ALG 24, ALG 29.</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>zie ALG 9.</p> <p>Als provincie kunnen wij gemeenten geen rechtstreekse financiële steun bieden, maar wel op andere manieren (RUP's, samenwerkingstrajecten, onderzoek naar instrumenten) de gemeenten hier verder in ondersteunen. Zie ook actielijnen, p. 52-53.</p> <p>Wat betreft de vraag om instrumenten voor verweven bedrijven.</p> <p>Dit bezwaar lijkt aan te geven dat bedrijven eenvoudig ruimte vinden buiten de kern terwijl elders wordt aangegeven dat de vraag zeer hoog is. Dit is een contradictie. Het beleidsplan wil net deze trend keren vanwege omdat het aansnijden van nieuwe ruimte slechts in uitzonderlijk mogelijk zal zijn. Zie ALG 19, ALG 20 en ALG 17.</p>	
39AB	Gemeenteraad Ravels			Beleidskader 'Sterke netwerken' Knooppuntwaarden en ontsluitingsmogelijkheden eindigen niet aan de landsgrenzen.	KOMP RMK	Zie 41BB .	/
39AB	Gemeenteraad Ravels			Beleidskader 'Verdichten en ontlichten' <i>Bijkomend ruimtebeslag en verharding verminderen en voorkomen</i> De gemeente onderschrijft deze visie. De gemeente Ravels heeft in haar klimaatactieplan opgenomen dat er een hemelwater en droogteplan opgemaakt wordt. <i>De juiste functie op de juiste plek</i> De gemeente onderschrijft de vraag aan de Vlaamse Overheid om het wetgevend kader rond planbaten en planschade te herzien en bijkomend financiële middelen vrij te maken om gemeenten te ondersteunen bij het 'neutraliseren' van slecht gelegen gronden.	BOUW SH	Het is fijn om te lezen dat de gemeente hier ook achter staat.	/
39AB	Gemeenteraad Ravels			<i>Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik</i> Het PBRA gaat voorbij aan de economische realiteit waarmee de landbouwers worden geconfronteerd. Het is soms minder kostelijk om een nieuwe greenfieldontwikkeling uit te bouwen dan verregaande investeringen te doen op locaties waar het momenteel niet zeker is dat de activiteiten uitgebaat kunnen blijven. Het hergebruik van agrarische sites en	AGR	Zie ALG 13 en ALG 14 . De adviesverlener haalt het landbouwkompas en het kader voor zonevreemd hergebruik door elkaar. Het landbouwkompas doet geen uitspraken over de zonevreemdheid. Het landbouwkompas is louter een informatieve tool. Zie ook 71BB .	Zie 71BB .

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>brownfieldontwikkelingen zullen maar mogelijk zijn wanneer ook de nodige financiële ondersteuning voorhanden is. Er moet voldoende ruimte voorhanden blijven voor landbouw en de belangrijke bijdrage die zij levert aan het produceren van veilige, kwaliteitsvolle, duurzame en betaalbare voeding.</p> <p>Inzake het landbouwkompas gaat het PBRA voorbij aan de zonevrije basisrechten. Zonevrije functiewijzigingen zijn toegelaten. Ook wordt er voorbij gegaan aan een belangrijke economische wetmatigheid. Zelfs indien alle sites zich zouden lenen tot agrarisch hergebruik, blijkt het op heden bijzonder moeilijk voor deze sites een agrarische invulling te vinden. Indien dan alle bestaande landbouwsites op dergelijke restrictieve manier ingevuld dienen te worden, zal overige bedrijvigheid zich elders, in nog beschikbare open ruimte vestigen, en zullen de in onbruik geraakte landbouwsites leeg blijven. Het is pas wanneer er een afdoende financiële vergoeding geboden kan worden aan eigenaars van in onbruik geraakte landbouwsites, dat men de trend kan keren van het zonevrij gebruik.</p> <p>Het PBRA stelt dat het belangrijk is dat bedrijfssites als een eenheid beschikbaar blijven voor landbouw. De beoordeling van het splitsen van percelen komt echter niet toe aan de vergunningverlenende overheid.</p> <p>Vervolgens de gemeente op te merken dat de wetgever bezig is met een wetgevend initiatief dat reeds uitgevoerde functiewijzigingen te regulariseren stelt. Gelet op het groot aantal al dan niet vergunde zonevrije woningen in onze landelijke gemeente, biedt deze eventuele toekomstige regelgeving mogelijkheden voor landbouwers wiens activiteiten inmiddels werden stopgezet en waarvoor geen opvolging of overname kon worden gevonden. Dit wetgevend initiatief zal enerzijds, wanneer dergelijke functiewijziging dan alsnog kan worden toegestaan, inderdaad bijdragen aan de eventuele sloop van leegstaande stallen of bijgebouwen, maar anderzijds bijdragen aan de verdere residentialisering van het agrarisch gebied. De ingevoerde regularisatiemogelijkheid stimuleert het hergebruik van bestaand patrimonium. Er zal spanningsveld ontstaan wanneer gemeenten, naar vergunningen, op basis van het voorgestelde wetgevend kader oplossingen zouden kunnen bieden aan concrete problemen, maar die, naar het beleidskader van het PBRA, niet wenselijk zijn.</p>		<p>De provincie Antwerpen is niet bevoegd om Vlaamse wetgeving te wijzigen. In het Beleidsplan Ruimte nemen we wel een aantal suggesties aan de Vlaamse Regering op om de bestaande wetgeving te wijzigen.</p> <p>Aangezien de zonevrije basisrechten een Vlaamse materie is, kunnen we dit niet wijzigen. Om te voldoen aan het principe van de zonevrije basisrechten dien je wel hoofdzakelijk vergund te zijn zowel op vlak van constructies als op vlak van functies.</p> <p>Zonevrije functiewijzigingen moeten zorgvuldig afgewogen worden in het agrarisch gebied zodat ze het agrarisch functioneren niet ondermijnen. Er moet getoetst worden aan het principe van goede ruimtelijke ordening. De huidige wetgeving, BVR tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevrije functiewijzigingen van 28/11/2003 en latere wijzigingen, vermeldt in art. 11 het volgende: "<i>2° de bedrijfsgebouwen van het landbouwbedrijf mogen niet afgesplitst worden van de bedrijfswoning en kunnen alleen een nieuw gebruik krijgen als woningbijgebouwen, of als accommodatie voor tijdelijke verblijfsgelegenheden op voorwaarde dat landbouw als nevenbestemming nog aanwezig blijft.</i>" De provincie Antwerpen is zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
39AB	Gemeenteraad Ravels			<p><i>Bedrijvigheid en detailhandel</i></p> <p>Er zullen voldoende financiële incentives voorzien moeten worden om een daadkrachtig ruimtelijk beleid te voeren.</p> <p>De gemeente haalt aan dat recreatie en toerisme in eerste instantie aangehaald worden om open ruimte op te waarderen en agrarische sites zacht te verweven met recreatieve routes, maar dat de beleidskaders geen handvaten aanbieden om dit in de praktijk te realiseren. De gemeente vraagt om hier in de toekomst voldoende aandacht aan te bieden, ook naar de hogere overheden toe, wat betreft een beter juridisch kader voor het verweven van functies in agrarisch gebied.</p>	BEDR DH AGR	<p>Met betrekking tot het agrarisch gebied stelt het PBRA dat er beperkte mogelijkheden zijn voor hoeveuwinkels in agrarisch gebied.</p> <p>Met betrekking tot hoeveuwinkels: zie 3 AB.</p> <p>Met betrekking tot financiële ondersteuning: zie ALG 9.</p>	3AB
39AB	Gemeenteraad Ravels			<p>Conclusie</p> <p>Er wordt voldoende ruimte en vrijheid gevraagd voor de gemeenten om lokaal, op maat van de eigen kernen, een beleid uit te werken dat 'past'.</p> <p>De creatie van bijkomende open ruimte is niet mogelijk wanneer gemeenten dit zelf zullen moeten financieren.</p> <p>Er zijn vandaag onvoldoende juridische instrumenten aanwezig om ongewenst ruimtebeslag te neutraliseren of compenseren.</p>	ALG	<p>De bepalingen in het PBRA zijn uitgewerkt op bovenlokaal, provinciaal niveau. Dit heeft als gevolg dat niet elke lokale situatie te omvatten is. Daarom vragen we gemeenten om onze provinciale doelstellingen te vertalen naar de gemeentelijke en lokale context, waarbij we uiteraard de eigenheid en de diversiteit van de gemeenten van de provincie erkennen. De gemeente kan in haar eigen gemeentelijk beleidsplan dieper ingaan op haar specifieke eigenheid en ruimtelijke kenmerken.</p> <p>Wat betreft de financiering bij het creëren van bijkomende open ruimte: het is zeker niet de bedoeling om met de uitspraken in het PBRA alle financiële lasten door te schuiven naar gemeentebesturen. Zie ook ALG 9.</p> <p>Wat betreft de vraag rond de instrumenten rond het compenseren van ruimtebeslag: We erkennen de nood aan bijkomend instrumentarium of het beter toepasbaar maken van het bestaande instrumentarium. Dat neemt niet weg dat het bestaande instrumentarium, zoals aangehaald in 'Op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen of te ruilen.', al kan ingezet worden. Zie ook ALG 15.</p>	ALG 15

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
40AB	Gemeenteraad Boechout	[REDACTED]	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023				
40AB	Gemeenteraad Boechout			Gunstig advies.		/	/
41AB	Gemeenteraad Brecht	[REDACTED]	Advies d.d. 09.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023				
41AB	Gemeenteraad Brecht			<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten' <i>Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik</i></p> <p>o De provincie kiest bij overdracht van eigendom of gebruik van agrarische sites prioritair voor een overname die zich eveneens binnen de landbouwsector situeert en onderzoekt of andere actoren aanspraak kunnen maken op de locatie, indien agrarische herontwikkeling niet mogelijk of wenselijk is. Op welke wijze wenst de provincie dit in de praktijk te vertalen? In realiteit stelt de keuze zich niet.</p> <p>o De provincie stimuleert de afbraak van in onbruik geraakte en verouderde infrastructures. Worden hiervoor middelen ter beschikking gesteld om dit financieel te begeleiden?</p> <p>o Milieuaspecten, zoals de programmatische aanpak stikstof, kunnen een grote impact hebben op de levensvatbaarheid van agrarische sites. Deze milieuaspecten hebben een grote ruimtelijke weerslag. Hoe worden deze in rekening gebracht?</p> <p>De gemeenteraad is verder vragende partij voor een ondersteuning van de provincie bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop.</p>	AGR	<p>Zie ALG 14.</p> <p>De provincie Antwerpen heeft in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' bij 'Aan de slag' op p. 43 volgende opgenomen: "We werken een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningaanvragen voor zonevreemd gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen. • We ondersteunen gemeenten op vraag bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop."</p> <p>De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is en begrijpt de bezorgdheid. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Bij 'Aan de slag' (p. 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') is het volgende opgenomen: "De provincie Antwerpen gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p><i>realiseren in samenwerking met POM Antwerpen.</i></p> <p>In verband met de milieuaspecten en de PAS (programmatorische aanpak stikstof) werd bij 'Aan de slag (p. 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') het volgende opgenomen: <i>"We werken landbouwkompassen uit die informatie geven over de landbouwwaarde van landbouwsites. Zo wordt een inschatting gemaakt van het potentieel voor agrarische herontwikkeling."</i> In het landbouwkompas dat voor de gemeentebesturen vrij toegankelijk te raadplegen is, wordt het element van stikstof mee in kaart gebracht. De provincie neemt akte van de vraag voor ondersteuning bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop.</p>	
42AB	Gemeenteraad Vorselaar	██████████ ██████████ ██████████ ██████████	Advies d.d. 28.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023				
42AB	Gemeenteraad Vorselaar			Idem 14BB		Zie 14BB.	14BB
42AB	Gemeenteraad Vorselaar			+ De gemeente wenst uitdrukkelijk te benadrukken dat het zich bewust is van het feit dat de groei en transitie van huishoudens voornamelijk opgevangen zal worden in de stedelijke kernen eerder dan in de (kleinere) dorpskernen. Natuurlijke groei mag uiteraard niet afgeremd worden. Ook is het voor gemeente Vorselaar van belang dat de bestaande kernen voldoende voorzieningen en faciliteiten kunnen behouden om de kernen voldoende levendig en aantrekkelijk te houden voor de bewoners.	WON	<p>Kernversterking en lokaal een beperkte huishoudensgroei kan in alle kernen. Maar de mogelijkheden zijn afhankelijk van de schaal, mate van bereikbaarheid, voorzieningenniveau en ligging.</p> <p>In het beleidskader 'Levendige kernen', p. 14 wordt toegelicht wat de provincie verstaat onder kernversterkende projecten: <i>"Kernversterking gaat echter over meer dan enkel het verdichten van kernen. Het zet voornamelijk in op het vergroten van de kwaliteit van de ruimte. Kernversterkende projecten kunnen bijvoorbeeld inzetten op Diverse functies bundelen en verweven Openbare ruimte vergroenen ..."</i></p> <p>Dus op zich sluit het beleidskader het inzetten op ruimtelijke acties om de</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						leefbaarheid te verhogen en het stimuleren van voorzieningen o.a. via een detailhandelsbeleid, op maat van de kern, niet uit.	
43AB	Gemeenteraad Niel	██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████	Advies d.d. 07.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023				
43AB	Gemeenteraad Niel			Er ontbreekt een visie rond (grootschalige)kantoren, dewelke geen plaats vinden in de kernen en volgens de gewestplanvoorschriften niet thuishoren in de KMO zones.	DIV	Zie ALG 6 en 17AB .	/
43AB	Gemeenteraad Niel			De (woon)kernen moeten leefbaar blijven.	KERN	De provincie deelt dit standpunt en probeert daar middels voorliggend beleidsplan aan te werken.	/
43AB	Gemeenteraad Niel			En ontbreekt een beleidskader open ruimte.	OR	Zie ALG 5 .	/
44AB	Departement Omgeving Koning Albert II-laan 20, bus 8 1000 Brussel	██████████ ██████████ ██████████	Advies d.d. 15.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023				
44AB	Departement Omgeving			Het PBRA bevat een beleidsvoorstel met een sterke leesbaarheid en presentatie. Er is belangrijk en richtinggevend werk geleverd binnen het beleidskader 'levendige kernen' inzake de kerntypering en gekoppelde ontwikkelingskansen.	ALG	We vinden het fijn om dit te horen.	/
44AB	Departement Omgeving			Algemeen De kerntypering vormt een sterk onderbouwde en concrete doelstelling waar lokale beleidskaders en acties op kunnen voortbouwen. Het departement staat achter het voornemen van de typering en de doelstellingen die hieraan gekoppeld zijn. Het is helder waar de provincie taakstellingen voor zichzelf (en anderen) ziet. Alleen blijft vaak onduidelijk hoe de provincie de eigen taken zal vertalen in acties	KERN	We zijn blij te horen dat het departement Omgeving achter de doelstellingen uit het beleidskader 'Levendige kernen' en de kerntypering staat. Wat betreft de verdere uitwerking in acties en concrete doelstellingen rond 'kerntypering': zie ALG 1 .	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				en concrete doelstellingen. Dit sluit aan bij de wens om waar mogelijk de doelstellingen of acties 'SMART' te formuleren.		<p>De kerntypering, net zoals de andere aspecten uit het hoofdstuk 'kernversterking', werkt impliciet of expliciet door in de diverse uitdagingen voor de kernen. Bij de 'aan de slag' van die actielijnen wordt wel verder ingegaan op de rol van de provincie, voor zover dit tot de provinciale bevoegdheid hoort (bv. lokaal woonbeleid hoort toe aan de gemeenten).</p> <p>Er is een bewuste keuze gemaakt om vele doelstellingen niet SMART te formuleren omdat wij als provincie dit door onze decretale bevoegdheden niet zelf kunnen waarmaken. Het ruimtelijk beleid is een gedeelde verantwoordelijkheid, waar we rond moeten samenwerken. Daarom hebben we voor doelstellingen gekozen waarbij we als provincie zelf aan kunnen bijdragen, maar zonder deze SMART te formuleren.</p> <p>De verdere operationalisering van de uitvoering van de beleidskaders zal na de goedkeuring verder worden uitgewerkt. Het is vanzelfsprekend dat de provincie bij de uitvoering van het PBRA de actielijnen die onder 'Aan de slag' staan, verder verfijnt en bekijkt op maat.</p>	
44AB	Departement Omgeving			- Kan de provincie bv. aangeven welke provinciale planningsprocessen er te verwachten zijn naar aanleiding van dit PBRA, om de ambities of doelstellingen te verwezenlijken?	ALG	Het is onze bedoeling om de concrete planningsprocessen en andere acties op te nemen in een actieprogramma dat na de definitieve vaststelling zal opgemaakt worden. Door dit op te nemen in een apart actieprogramma kan er regelmatig geüpdate worden, kunnen acties (waaronder planningsprocessen) toegevoegd worden en kan er op een flexibele manier ingespeeld worden op opportuniteiten zonder dat de procedure voor de herziening van beleidskaders moet opgestart worden. de grote lijnen van waar we als provincie mee aan de slag willen gaan, zijn telkens per hoofdstuk in elk beleidskader terug te vinden onder de hoofding 'Aan de slag'.	/
44AB	Departement Omgeving			- In het PBRA worden verschillende 'leidraden' en 'kaders' benoemd die zullen worden uitgewerkt (o.m. beleidskader Levendige kernen: p. 21 leidraad	ALG	Wat betreft de doorwerking naar instrumenten: zie ALG 1 en ALG 4 .	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>kwaliteitsvolle woonomgeving en p. 24 verwevingsleidraad; beleidskader Verdichten en ontlichten van de ruimte: p. 43 kader zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied; ...). Hierbij dient te worden aangegeven hoe de leidraden of kaders zullen doorwerken, hoe dwingend of vrijblijvend deze zouden zijn. Ter verduidelijking wordt eveneens gevraagd om uitgewerkte voorbeelden toe te voegen.</p>		<p>De leidraden zijn momenteel nog niet in opmaak. Voorbeelden toevoegen ligt dus moeilijker.</p>	
44AB	Departement Omgeving			<p>- In het ontwerp-MER werden een aantal aanbevelingen gegeven op basis van het onderzoek, naar het ontwerp-PBRA toe. Het Departement vraagt deze ook zeker mee te nemen in het PBRA. Een relevant voorbeeld is de aanbeveling om ruimte voor biodiversiteit, waterbuffering en groen te betrekken bij het kader rond agrarische herontwikkeling in agrarisch gebied (ontwerp-plan-MER p. 140, 142). Ook de verdere uitwerking van de goederenknopen (ontwerp-plan-MER p.140) is een aanbeveling waarop nog verder kan worden ingegaan.</p>	ALG MER	<p>Het Beleidsplan Ruimte en het MER werden samen in één geïntegreerd proces opgemaakt waardoor verschillende aanbevelingen reeds werden doorvertaald in het beleidsplan, zie ook h6.6 in het MER. Die wisselwerking blijft tot aan de definitieve vaststelling van de plannen.</p> <p>Zoals verder besproken in h 6.7 van het MER dienen de aandachtspunten en aanbevelingen in het MER gezien te worden als een bijdrage aan de wisselwerking tussen milieueffectrapport en beleidsplan.</p> <p><u>Hoe we met de aanbevelingen omgaan, wordt ook verklaard in de bijgevoegde milieuverklaring Art. 4.2.11, paragraaf 7 van het DABM stelt dat een milieuverklaring moet toegevoegd worden bij de definitieve vaststelling van het PBRA. In deze milieuverklaring zal ingegaan worden op de wijze waarop de provincie omgaat met de geformuleerde aanbevelingen uit het plan-MER. De aanbevelingen uit de plan-MER worden gescreend en, indien relevant, worden de aanbevelingen geïntegreerd in het PBRA. Bij de definitieve vaststelling van het PBRA wordt een milieuverklaring toegevoegd. (VERWIJZING NAAR DABM)</u></p>	<p>Op basis van de ontwerp plan-MER kunnen alvast volgende aanpassingen meegenomen worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toevoegen milieuverklaring - In de strategische visie, p. 63 wordt bij de strategie 'Levendige kernen' volgende zin toegevoegd: "Kernen zijn maximaal gericht zijn op voetgangers, fietsers en duurzame vervoersmodi in functie van de leefbaarheid en de veiligheid." - In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 52-53 is de naamgeving van de 'clusters nabij de kern' gewijzigd in 'clusters in en aan de kern', om zo de verwarring te vermijden. (staat al in de motiveringstabel) - In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 63, aanpassing van de laatste zin: Bedrijventerreinen spelen hier een belangrijke rol in: zij kunnen ingezet worden als energie-hub waarbij ze bijvoorbeeld hun reststromen kunnen inzetten voor het voorzien van energie voor de nabijgelegen functies. - In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' op p. 62 wordt volgende aanpassing gedaan: "Ruimte

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
							<p>monofunctioneel inzetten voor energie (bijvoorbeeld via zonnevelden) is niet gewenst. Op die manier wordt open ruimte niet gehypothekeerd en kunnen andere openruimtefuncties zich blijven ontplooiën.</p> <p>- In het beleidskader 'Levendige kernen', p. 57 wordt dit toegevoegd: "Het vergroenen en beplanten - met behoud van windspoeling - van verharde street canyons en stedelijke omgevingen in het algemeen is een erg efficiënte maatregel ten voordele van de luchtkwaliteit. De inzet en uitbouw van publieke groene ruimte en (groene) speelruimte moet strategisch gekozen worden in de zones die met een luchtkwaliteitsproblematiek te maken hebben. Vergt dit aanpassingen?"</p>
44AB	Departement Omgeving			- Strategische visie pag. 12: Het departement verneemt graag meer in detail voor welke Vlaamse doelstellingen de provincie zich mee wil engageren en voor welke niet.	STR VISIE	<p>Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen is nog niet goedgekeurd en we hebben om deze reden ook nog geen uitsluitsel over de definitieve Vlaamse doelstellingen.</p> <p>Om deze reden is het aangewezen om in zijn algemeenheid te verwijzen naar de doelstellingen in het Vlaams ruimtelijk beleid en deze te onderschrijven. Dat gebeurde op p. 12 van de strategische visie.</p> <p>Op deze manier voorzien we aanknopingspunten, maar nog voldoende flexibiliteit om in de toekomst vanuit onze provinciale rol Vlaamse doelstellingen mee concreter uit te werken in provinciale beleidskaders.</p>	/
44AB	Departement Omgeving			- Een concrete ruimtelijke vertaling van het concept 'energielandschap' en een vermelden van concrete doelstellingen hieromtrent ontbreken in het PBRA. Zullen deze doelstellingen en ruimtelijke vertaling van	ENER	Het is niet wenselijk om de kaart toe te voegen omwille van volgende redenen:	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				de energielandschappen uit de eerder gevoerde studie nog worden betrokken in het PBRA?		<ul style="list-style-type: none"> - Om voldoende flexibel te kunnen blijven werken met dit instrument. - De ruimtelijke vertaling van de energielandschappen is een middel, een instrument, maar nooit een doelstelling op zich. Dit is een weergave om samenwerking rond energievraagstukken op te zetten. - Het opmaken van het onderzoek is gebeurd ter voorbereiding van de doelstellingen in het beleidsplan. Het volledige onderzoek is terug te vinden op de website. - Daarnaast gezien de snelheid van de technologieën waarmee energietransitie wordt ingezet en de ruimtelijke bijsturing dat hiervoor nodig is, wenst de provincie vooral in het beleidsplan op de methodiek van het energielandschap te focussen dan de doelstellingen en kaarten. <p>De provincie heeft haar grondgebied opgedeeld in 13 energielandschappen die berust op een ruimtelijk en energetische logica. Hierdoor krijgt men een inzicht over wat het landschap op vlak van energieopwekking en energiebesparing kan bieden en dit net over de gemeentegrenzen heen.</p> <p>Een 'energielandschap' is een geografisch gebied waarbinnen zich erg gelijkaardige ruimtelijke en energetische uitdagingen voordoen en waarbinnen een wisselwerking tussen beide beleidsdomeinen voor een win-win situatie zorgt. De provincie wil via dit instrument regionale samenwerking rond energietransitie ondersteunen en realisatie van de energiedoelstellingen versnellen.</p>	
44AB	Departement Omgeving			Beleidskader 'Sterke netwerken' - Hoe ziet de provincie ENA in dit beleidskader? Is het een knoop die getrokken moet worden op Vlaams niveau of ziet de provincie zelf nog een eigen rol binnen ENA?	BEDR RMK	Wat betreft ENA: We zijn voorstander om ENA als netwerk te behouden want dit blijft een belangrijk economisch netwerk in onze provincie. We willen hier samen met Vlaanderen zeker onze schouders onder	Zie 14BB .

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>- Welke ontwikkelingskansen kunnen er nog zijn verbonden aan de verschillende multimodale knopen (naar analogie van de ontwikkelingskansen verbonden aan de kerntypering)?</p> <p>- In het BRV wordt benoemd wat het 'dragend netwerk' (wegencategorisering) is. Hoe ziet de provincie haar verdere rol hierin in kader van o.m. dit PBRA?</p> <p>- In de bijlage van het beleidskader zijn kaarten met de multimodale knopen voor personen-en goederenvervoer opgenomen. Deze kaarten zijn echter slechts beperkt leesbaar (vectoraanduiding van de knopen op een achtergrondkaart met lage resolutie). Hierrond wordt gevraagd duidelijker kaartmateriaal op te nemen, met een aanduiding van de belangrijkste knopen. Daarnaast kan ook een opsommingslijst van de verschillende knopen voor personen- en goederenvervoer de leesbaarheid verhogen (net zoals met de kerntypering werd gedaan).</p>		<p>zetten. Het ENA is een voorbeeld van samenwerking tussen niveaus dat we willen nastreven. Onze suggestie naar Vlaanderen zou zijn dat het overkoepelend verhaal door departement Omgeving wordt uitgewerkt, zodat de provincie de lokalere context kan ondervangen.</p> <p>Wat betreft de ontwikkelingskansen: We nemen bewust geen meer gedetailleerde ontwikkelingsperspectieven op per (type) ruimtelijke multimodale knoop. Het is namelijk zo dat we nieuwe hoogdynamische functies op ruimtelijke multimodale knopen willen stimuleren. We vertrekken niet van een vaststaande selectie van ruimtelijke multimodale knopen, maar van het principe dat functies die veel verkeer met zich meebrengen, best ontwikkeld worden op die locaties die op verschillende manieren bereikbaar zijn. Niet elke locatie die in principe een ruimtelijke multimodale knoop is, hoeft daarom ontwikkeld te worden. Er zijn namelijk nog een heleboel andere parameters die de wenselijkheid van een ontwikkeling bepalen.</p> <p>Wat betreft de wegencategorisering: de provincie is hier niet bevoegd voor en verwijst hiervoor door naar de regionale mobiliteitsplannen. Zie ALG 18.</p> <p>Wat betreft de kaarten: dit beamen we. De suggesties worden meegenomen.</p>	
44AB	Departement Omgeving			<p><u>Beleidskader 'Levendige kernen'</u></p> <p>Het departement ondersteunt de gehanteerde methodiek en het voornemen om tot deze kerntypering te komen uitdrukkelijk vanwege het concrete kader dat het biedt voor gemeentelijke ontwikkelingen.</p> <p>Een bijkomende vraag is om te verduidelijken wat de verdere rol van de provincie is in de ondersteuning van de typering en de gemeentelijke ontwikkelingen hieromtrent. Dit is nog onduidelijk maar kan worden verhelderd a.h.v. één of meerdere voorbeelden die de provincie zou kunnen aanreiken.</p>	KERN	Zie reeds in de beantwoording van 44AB .	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
44AB	Departement Omgeving			<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten'</p> <p>De vraag wordt gesteld om de aangekondigde acties te concretiseren, voorbeelden uit te werken en te duiden hoe er met de verschillende vermelde instrumenten aan de slag zal gegaan worden. Bv. de concrete uitwerking van de leidraad rond zonevreemde hergebruik in agrarisch gebied of het concreet bespreken van de landbouwkompassen die de provincie ter beschikking zal stellen.</p>	ALG	<p>Zie ALG 14.</p> <p><i>Bij aan de slag (p. 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') worden volgende zaken opgenomen om de mogelijkheden rond agrarische herontwikkeling in de praktijk te vertalen:</i></p> <p><i>"We werken een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningsaanvragen voor zonevreemd gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen. • We ontwikkelen instrumenten om vraag en aanbod af te stemmen binnen de agrarische sector. We ondersteunen gemeenten op vraag bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop."</i></p> <p>Het landbouwkompas is een informatieve tool die de inschatting maakt van het potentieel voor agrarische herontwikkeling. Het landbouwkompas dient als basis om te kijken welke beperkingen en mogelijkheden er zijn op een agrarische site (de juiste functie op de juiste plek). Dit instrument is reeds uitgewerkt en ook al vrij beschikbaar voor gemeentebesturen. Ook het departement Omgeving kan hier toegang tot krijgen.</p>	/
45AB	Gemeenteraad Berlaar	■■■■■ ■■■ ■■■■■	<p>Advies d.d. 28.02.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023</p>				
45AB	Gemeenteraad Berlaar			<p>Inspraak lokale besturen</p> <p>Er wordt vastgesteld dat er zeer weinig rekening werd gehouden met de verschillende adviezen van de lokale besturen op de conceptnota en voorontwerp. Er blijven vele vragen onbeantwoord. Dit is een gemiste kans om de nodige diepgang aan het PBRA te geven. Er is weinig</p>	ALG	<p>Zie ook 12 AB.</p> <p>De opmaak van het PBRA volgt de decretaal vastgelegde procedure. Daarnaast is de provincie op verschillende tijdstippen bijkomend in gesprek gegaan met</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>transparantie hoe is omgegaan met de eerdere adviezen.</p> <p>De wijze waarop de lokale besturen tijdens dit openbaar onderzoek werden gehoord (1 uur overleg met provincie) is ook een gemiste kans.</p> <p>De lokale gebiedskennis is ondermaats aanwezig in het PBRA. De lokale doorwerking is zoek. Het PBRA werd top-down opgemaakt. Er wordt gevraagd in deze fase meer rekening te houden met de input van de lokale besturen.</p>		<p>gemeentebesturen en andere partners. Zo hielden we regelmatig workshops rond verschillende thema's en organiseerden we na het voorontwerp verschillende ruimteateliers rond de rol en de taken die de provincie in het ruimtelijk beleid kan opnemen.</p> <p>De adviezen naar aanleiding van de conceptnota en het voorontwerp zijn integraal doorgenomen. Daar waar nodig hebben deze geleid tot aanpassingen aan de documenten. Niet alle opmerkingen konden we verwerken. Hiervoor zijn verschillende redenen, waaronder de keuze om in de beleidskaders ons toe te leggen op een kader voor het provinciale beleid, of bijvoorbeeld geen selecties op te nemen. Daarnaast viel niet elke vraag of opmerking binnen de provinciale bevoegdheden.</p> <p>In het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen van 30/03/2018 staat in artikel 19, 7° dat de deputatie <u>in algemene zin</u> duiding moet geven van de reacties tijdens of naar aanleiding van de meest recente inspraak- en participatie-initiatieven en het gevolg dat eraan is gegeven.</p> <p>De manier van behandelen van de adviezen is op dergelijke wijze onder andere terug te vinden op de website over het beleidsplan ruimte: https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/beleidsplan-ruimte/historiek.html. Daarnaast is op verschillende overlegmomenten met de gemeentebesturen teruggekoppeld over hoe we met de binnengekomen adviezen zijn omgegaan. (oa. op het plenair ruimteatelier op 07/06/2022 en 16/06/2022)</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						Wat betreft de doorwerking naar het gemeentelijk beleid: zie ALG 2 .	
45AB	Gemeenteraad Berlaar			<p><u>Beleidskader 'Sterke netwerken'</u> <u>Provinciaal ruimtekompas</u></p> <p>De doorwerking van het ruimtekompas geeft voor verschillende kernen een vertekend beeld, dit gelet op het gebruik van oude data. Er wordt gevraagd om deze data te actualiseren. Ook het beslist beleid van o.a. de Vervoerregio's moet meegenomen worden in de data. Aangezien het ruimtekompas aan de basis ligt van het provinciale beleid geeft de incorrectheid van de data aanleiding tot een grote discrepantie tussen de beleidsintenties die naar voren worden geschoven en de te verwachten resultaten bij de toepassing van het ruimtekompas. Deze opmerking werd al meermaals meegegeven in de vorige adviesronde.</p> <p>De impact van het ruimtekompas is onder belicht en onvoldoende transparant. Dit moet verduidelijkt worden. Er dient weergegeven te worden welke gevolgen uit de beoordeling van het ruimtekompas vloeien. Hierover dient transparant en open gecommuniceerd te worden naar de lokale besturen toe.</p>	KOMP	<p>Wat betreft de doorwerking van de Ruimtekompas en de ruimtelijk multimodale knopen in de kerntypering: Het ruimtekompas is een tool die een weergave geeft van objectieve data. Het ruimtekompas kan gebruikt worden om een objectief inzicht te krijgen in de eigenheid en het functioneren van goed gelegen plekken. Het is een dynamische tool waar we makkelijke nieuwe input in kunnen steken. Het is de bedoeling dat je op basis van het ruimtekompas een verdere afweging kunt maken.</p> <p>Zie ook ALG 11.</p>	/
45AB	Gemeenteraad Berlaar			<p><u>Multimodale knooppunten personenvervoer</u></p> <p>Er bestaat een discrepantie tussen het PBRA (= vertrek vanuit bestaande situatie) en de eindnota van het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Mechelen (= vertrek vanuit ambities). De gemeente is niet akkoord met de aanduiding en classificatie van verschillende multimodale knooppunten omtrent personenvervoer. Er wordt gevraagd om de aanduiding en classificatie van de multimodale knooppunten omtrent personenvervoer te herzien en te spiegelen aan het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Mechelen. Het regionaal mobiliteitsplan omvat beslist beleid en houdt rekening met de ontwikkeling van de afgelopen 7 jaar. De gemeente neemt een kaart op waarop aangegeven staat welke veranderingen ontstaan na het implementeren van het beleid uit de Vervoerregio (bron: Eindnota Vervoerregio Mechelen, versie januari 2023) (zie advies pag. 4).</p>	RMK	Zie ALG 18 .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
45AB	Gemeenteraad Berlaar			<p><u>Multimodale knooppunten goederenvervoer</u></p> <p>Het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Mechelen moet de referentie zijn. Daarnaast is het niet duidelijk welke criteria werden gehanteerd voor het aanduiden van de blauwe zones. Ook is niet duidelijk welk gewicht elke criteria heeft. De blauwe zones lijken geen rekening te houden met de lokale bestaande situatie of planologische onderlegger = vertekend beeld. Er moet in overleg met de lokale besturen nagegaan worden welke zones in aanmerking komen voor het ontwikkelen van bedrijvigheid. De gemeente merkt op dat in de tabel met voorbeelden van multimodale knopen voor goederenvervoer Muizen als ruimtelijke multimodale knoop van tweede orde type B wordt aangeduid. Als we naar de legende kijken staat Muizen aangeduid als een multimodale knoop van derde orde type B. Gaat het hier over een enkele vergissing?</p> <p>Daarnaast is het niet duidelijk welke impact dit heeft op bestaande initiatieven.</p>	RMK	Zie 58BB .	/
45AB	Gemeenteraad Berlaar			<p><u>Beleidskader 'Levendige kernen'</u></p> <p><u>Kerntypering</u></p> <p>Het is niet altijd duidelijk waarom een kern op een bepaalde manier wordt afgebakend. De criteria die hiervoor zijn gehanteerd zijn niet duidelijk en niet transparant. Bij het afbakenen van de kernen is ook handwerk aan te pas gekomen, wat kan zorgen voor een subjectieve afbakening.</p> <p>Kernen die opgeladen zijn met een programma dat buiten deze afbakening valt, worden niet naar waarde geschat volgens het kerntyperingsmodel. De gebiedskennis en expertise van lokale besturen zijn van uiterst belang bij het optekenen van de kernafbakening.</p> <p>De kerntypering is voor verschillende kernen niet correct omdat deze gebaseerd is op oude data en/of de beleidsimpact niet wenselijk is. De lokale besturen moeten hieromtrent opnieuw geraadpleegd worden.</p> <p>Daarnaast wordt er geconcludeerd dat de vragen die gesteld worden in de determineertabel niet in overeenstemming zijn met de bestaande context. Zo is bijvoorbeeld de eerste vraag: "Is de kern gelegen in stedelijk gebied, zoals afgebakend in gewRUP's en PRUP's?". Door deze vraag te stellen wordt er vanuit gegaan dat elk stedelijk gebied is opgenomen in een gewRUP op PRUP.</p>	KERN	Zie 58BB .	58BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>De afbakening van het stedelijk gebied is niet representatief voor bepaalde lokale besturen, bv. Willebroek.</p> <p>Welke middelen zal de provincie inzetten om de implicaties van de kernentypering en woonprogrammatie om te zetten in realiteit?</p> <p>Er wordt gevreesd dat de discrepantie tussen de beleidsambities en het ontbreken van een doortastend instrumentarium zal zorgen voor een 'negatief bouwshift effect', namelijk het ongewenst versneld aansnijden van ruimte door de aankondiging van de beleidsambities.</p> <p>De gemeente doet volgende aanbevelingen:</p> <p>☐ De kernafbakeningen moeten herzien worden in samenspraak met de lokale besturen. Het is van belang dat ook de functies die toebehoren aan de kern mee worden genomen in de afbakening en vervolgens mee worden genomen in de afwegingen die daaruit volgen m.b.t. het ruimtekompas.</p> <p>☐ De kerntyperingen moeten op basis van actuele data en gekend beslist beleid in samenspraak met de lokale besturen herzien worden.</p> <p>☐ De methodiek van kerntypering wordt in vraag gesteld. Gezien de impact van de kerntypering moet er afstand worden genomen van de 100% datagedreven benadering voor de kerntypering en moeten ook (lokale) beleidsambities in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening in overweging genomen worden.</p>			
45AB	Gemeenteraad Berlaar			<p><i>Kerntypering en woonmarkten</i></p> <p>De methodiek voor de afbakening van de woonmarkten wordt in vraag gesteld. Er wordt geen rekening gehouden met de invloed vanuit Vlaams Brabant en het Brusselse. Bovendien werkt de kerntypering, die gebaseerd is op verouderde cijfers en het beslist beleid niet in rekening brengt ook door in de herverdeling van huishoudens tussen verschillende woonmarkten. De achterliggende data en de methodiek met het toekennen van een gemiddelde score aan een woonmarkt op basis van de kerntypes wordt in vraag gesteld. Zo zou een woonmarkt met een stedelijke kern met potentieel, omringd door vele kleine kernen woningen afstaan aan een nabijgelegen 'stedelijke woonmarkt', terwijl een gelijkaardige kern omringd door minder dorpelijke kernen theoretisch extra</p>	WON	Zie 58BB.	58BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>woningen zou ontvangen, gezien de gemiddelde score van de woonmarkt hoger ligt. Deze stelling maakt duidelijk dat keuzes in de methodiek grote gevolgen hebben, die niet altijd wenselijk zijn.</p> <p>Hoe zal de doorwerking van de herverdeling van de woonmarkt zich doorzetten in de vergunningverlening? Zal er nog een vergunning verleend kunnen worden voor inbreidingsprojecten in kleinere kernen? De filosofie van veerkrachtige dorpen komt door deze benadering in het gedrang.</p> <p>Hoe zal men deze herverdeling monitoren? Zonder monitoring van bijkomende woningen kan de woonprogrammatie niet in de praktijk gebracht worden. De conclusies uit de analyse van de woonmarkten dienen omwille van de gebruikte data en methodiek genuanceerd te worden.</p> <p>Het is aangewezen om afstand te nemen van de louter datagedreven benadering en ook (lokale) beleidsambities in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening moeten in overweging genomen worden.</p>			
45AB	Gemeenteraad Berlaar			<p><u>Kernversterking en verweving</u></p> <p>Het is onduidelijk hoe de provincie wil dat lokale besturen omgaan met de visie dat monofunctionele ontwikkelingen niet gewenst zijn. De noden van de kernen moeten in kaart gebracht kunnen worden om te bepalen welk type verweving er gewenst is. Door monofunctionele ontwikkeling op elke schaal af te blokken, kan er leegstaand in de hand gewerkt worden. Het is niet duidelijk wat de impact is van deze stelling voor de lokale besturen.</p> <p>Het is niet duidelijk op welke manier het PBRA de verweving van bedrijven in de kern realiseerbaar ziet. Zeker in dorpse kernen waar hoge concentratie is van enkel woningen en de huidige tendensen in indienen van beroepen tegen dergelijke projecten.</p>	VERW	Zie ALG 19 .	ALG 19
45AB	Gemeenteraad Berlaar			<p><u>Beleidskader 'verdichten en ontlichten'</u></p> <p>Welke instrumenten, projecten of afwegingskaders zal de provincie uitvoeren of toepassen om slecht gelegen activiteiten op de juiste plaats te krijgen? De rol van de provincie moet duidelijker verwoord worden zodat het voor de lokale besturen duidelijk is wat van hen verwacht wordt.</p>	ALG BOUW SH	Zie ALG 1 en ALG 15 .	ALG 1 , ALG 15

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
45AB	Gemeenteraad Berlaar			De ambitie om met ecosysteemdiensten aan de slag te gaan is zeker waardevol, maar het toekennen van waarden vraagt een afwegingskader. Wie bepaalt dat en wat zijn de gevolgen daarvan ? Het is niet duidelijk hoe ecosysteemdiensten zullen worden opgenomen in een ruimtelijk beleid van de provincie en wat dit betekent voor de lokale besturen.	ESD	Zie 12AB.	12AB
45AB	Gemeenteraad Berlaar			<p>De exploitatiewoning dient met het landbouwbedrijf als één eenheid beschikbaar te blijven voor landbouw. Deze afsplitsingen gebeuren echter notarieel , waardoor het lokale bestuur hier geen impact op heeft. De lokale besturen hollen op dit moment achter de feiten aan bij niet zone-eigen functiewijzingen. Enig afdwingbaar kader ontbreekt.</p> <p>Indien agrarische herontwikkeling niet mogelijk is, zullen deze infrastructures moeten verdwijnen om bij te dragen aan het versterken van het landbouwgebied. Dit heeft verregaande gevolgen voor de eigenaars, denk aan de boer op rust. Er wordt duidelijkheid gevraagd wie dit zal concretiseren en wat de rol is voor de lokale overheden om ruimte voor boeren te maken.</p>	AGR	<p>Zonevrije functiewijzingen moeten zorgvuldig afgewogen worden in het agrarisch gebied zodat ze het agrarisch functioneren niet ondermijnen. Er moet getoetst worden aan het principe van goede ruimtelijke ordening. De huidige wetgeving, BVR tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevrije functiewijzingen van 28/11/2003 en latere wijzigingen , vermeldt in art. 11 het volgende:</p> <p><i>"2° de bedrijfsgebouwen van het landbouwbedrijf mogen niet afgesplitst worden van de bedrijfswoning en kunnen alleen een nieuw gebruik krijgen als woningbijgebouwen, of als accommodatie voor tijdelijke verblijfsgelegenheden op voorwaarde dat landbouw als nevenbestemming nog aanwezig blijft."</i></p> <p>De provincie heeft in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' bij 'Aan de slag' (p. 43) het volgende opgenomen:</p> <p><i>"We werken een kader uit rond zonevrij hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningsaanvragen voor zonevrij gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen."</i></p> <p>De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is en begrijpt de bezorgdheid. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Bij 'Aan de slag'</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>(p. 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') is het volgende opgenomen: "De provincie Antwerpen gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan realiseren in samenwerking met POM Antwerpen.</p> <p>In het beleidsplan beschrijven we volgende zaken als rol voor het lokale bestuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> "• de hoofdfunctie van een (exploitanten)woning in het agrarisch gebied bijkomend op te nemen in het vergunningenregister zodat duidelijk wordt voor burger en overheid wat de hoofdfunctie van een woning is. • landbouwontwikkelingslocaties aan te duiden in het (inter)gemeentelijk beleidsplan ruimte die ontwikkelruimte bieden aan specifieke vormen van landbouw." 	
45AB	Gemeenteraad Berlaar			<p>We lezen in het beleidskader een grote inmenging van de provincie over het lokaliseren van bedrijven en de ruimte voor bedrijvigheid. Wat impliceert dat de gemeente niet meer zal kunnen beslissen waar ze met haar ruimte voor bedrijvigheid naar toe wil. Dit heeft vergaande implicaties op het lokaal beleid en dient minstens in samenwerking te gebeuren met de lokale besturen.</p> <p>Wat in de kern kan moet verweven worden in de kern als het enigszins combineerbaar is met wonen. Herlokaliseren van bedrijven uit de kern om bijv. andere ontwikkelingen mogelijk te maken zal niet meer mogelijk zijn. Dit druist in op een aantal lange termijnvisies van lokale besturen en is in voorkomend geval moeilijk combineerbaar met groenblauwe dooradering en doorwaadbaarheid.</p>	BEDR	<p>Zie 58BB.</p> <p>In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' (p. 49) vragen we aan de gemeentebesturen om een visie op hun lokale economische ruimte te ontwikkelen zowel in de kern als op het volledige grondgebied van de gemeente.</p> <p>Zie ook ALG 19 en ALG 20.</p>	ALG 19
45AB	Gemeenteraad Berlaar			<p>Het behoud en herstructurering is volgens het PBRA prioritair, maar het herbestemmen van nieuwe ruimte is niet volledig uitgesloten. Tegelijk wordt gesteld dat zonevreemde bedrijven moeten verdwijnen uit het open ruimte gebied . Dit is een discrepantie. Het is niet duidelijk welke weg het PBRA hier in wil nemen. Verder verduidelijking is noodzakelijk. Er wordt aanbevolen om de discrepanties binnen dit beleidskader weg te werken of het verder verfijnen van die visie op de openruimte en de relatie met de zonevreemde bedrijvigheid.</p>	BEDR	<p>Aan het bestemmen van open ruimte naar bedrijvigheid zijn duidelijke voorwaarden verbonden (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p. 45). Beide principes ondersteunen dezelfde ambitie om de open ruimte te vrijwaren en het juiste bedrijf op de juiste plek te voorzien.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
46AB	Gemeenteraad Bonheiden	■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 01.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023				
46AB	Gemeenteraad Bonheiden			<p>Beleidskader 'Sterke netwerken'</p> <p>De gemeente vraagt om de data die achter de ruimtekompassen schuilt, te actualiseren. Ook moet het beslist beleid van de Vervoerregio meegenomen worden in de data. Op het grondgebied van Bonheiden is het Imeldaziekenhuis een regionale voorziening met een groot aantal personeelsleden en bezoekers. Dit maakt dat de gebruiksfrequentie en de plaatswaarde duidelijk hoger scoren dan een dorpskern zonder ziekenhuis dat een ruime regio bedient. Dit blijkt niet in de doorwerking van het ruimtekompas in het bepalen van de verschillende typen van dorpskernen. Daarenboven komen veel gebruikers wandelen in de vele groengebieden die Bonheiden heeft (Mispeldonk, Mechels Broek,...) en trekt het Cultureel Centrum 't Blikveld veel bezoekers uit de regio aan.</p>	KOMP	Zie 45 AB .	/
46AB	Gemeenteraad Bonheiden			De gemeente gaat niet akkoord met de aanduiding en classificatie van verschillende multimodale knooppunten omtrent personenvervoer. Er wordt gevraagd om de aanduiding en classificatie van de multimodale knooppunten omtrent personenvervoer te herzien en te spiegelen aan het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Mechelen, ook wat het goederenvervoer betreft.	RMK	Zie ALG 18 .	/
46AB	Gemeenteraad Bonheiden			<p>Beleidskader 'Levendige kernen'</p> <p>De gemeente gaat niet akkoord met het feit dat de provincie de helft van de groeipotenties van Bonheiden afgeeft aan andere kernen. Met de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Bonheiden wenst de gemeente zelf nog te onderzoeken waar op middellange en lange termijn nog groei mogelijk is indien dit noodzakelijk blijkt.</p>	KERN WON	Zie ALG 27 en ALG 28 .	ALG 27 , ALG 28

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
46AB	Gemeenteraad Bonheiden			<p>Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'</p> <p>Het is onduidelijk welke instrumenten, projecten of afwegingskaders de provincie zal uitvoeren of toepassen om slecht gelegen activiteiten op de juiste plaats te krijgen. De rol die de provincie wil opnemen moet duidelijker verwoord worden zodat ook duidelijk is wat de rol nog kan zijn voor de gemeente en hoe die samenwerking desgevallend kan verlopen.</p>	ALG BOUW SH	Zie ALG 1 en ALG 15 .	ALG 1 , ALG 15
46AB	Gemeenteraad Bonheiden			Het toekennen van waarden aan ecosysteemdiensten vraagt een afwegingskader. De gemeente vraagt zich af wie dat bepaalt en wat de gevolgen daarvan zijn. Het is niet duidelijk hoe ecosysteemdiensten zullen worden opgenomen in een ruimtelijk beleid van de provincie en wat dit betekent voor de gemeente. De gemeente vraagt om dit te verduidelijken.	ESD	Zie 12AB .	12AB
46AB	Gemeenteraad Bonheiden			De exploitatiewoning dient met het landbouwbedrijf als één eenheid beschikbaar te blijven voor landbouw. Indien agrarische herontwikkeling niet mogelijk is, zullen deze infrastructuren moeten verdwijnen om bij te dragen aan het versterken van het landbouwgebied. Aan de provincie wordt duidelijkheid gevraagd om te weten wie dit zal concretiseren en wat de rol is voor het gemeentebestuur.	AGR	<p>Zonevreemde functiewijzigingen moeten zorgvuldig afgewogen worden in het agrarisch gebied zodat ze het agrarisch functioneren niet ondermijnen. Er moet getoetst worden aan het principe van goede ruimtelijke ordening. De huidige wetgeving, BVR tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevreemde functiewijzigingen van 28/11/2003 en latere wijzigingen, vermeldt in art. 11 het volgende: "2° de bedrijfsgebouwen van het landbouwbedrijf mogen niet afgesplitst worden van de bedrijfswoning en kunnen alleen een nieuw gebruik krijgen als woningbijgebouwen, of als accommodatie voor tijdelijke verblijfsgelegenheden op voorwaarde dat landbouw als nevenbestemming nog aanwezig blijft."</p> <p>De provincie heeft opgenomen bij Aan de slag (p. 43): "We werken een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningsaanvragen voor zonevreemd gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen."</p> <p>De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is en begrijpt de</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>bezorgdheid. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Bij 'Aan de slag' (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 43) is het volgende opgenomen: "<i>De provincie Antwerpen gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan realiseren in samenwerking met POM Antwerpen.</i>"</p> <p>In het beleidsplan beschrijven we volgende zaken als rol voor het lokale bestuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de hoofdfunctie van een (exploitanten)woning in het agrarisch gebied bijkomend op te nemen in het vergunningenregister zodat duidelijk wordt voor burger en overheid wat de hoofdfunctie van een woning is. • landbouwontwikkelingslocaties aan te duiden in het (inter)gemeentelijk beleidsplan ruimte die ontwikkelruimte bieden aan specifieke vormen van landbouw." 	
46AB	Gemeenteraad Bonheiden			Het beleidskader voorziet een grote inmenging van de provincie over het lokaliseren van bedrijven en de ruimte voor bedrijvigheid. Dit moet minstens in samenwerking met de gemeente gebeuren. Herlokalisering van bedrijven uit de kern om bijvoorbeeld andere ontwikkelingen mogelijk te maken zal niet meer mogelijk zijn. Dit is moeilijk combineerbaar met groenblauwe dooradering en doorwaadbaarheid. De gemeente gaat niet akkoord met het feit dat de provincie dit zelf bepaalt in haar beleidsplan en wil bij de uitwerking van het ruimtelijk beleid zelf bepalen welke functies al dan niet verweefbaar zijn in haar kernen.	BEDR	Zie 45AB .	/
47AB	Gemeenteraad Nijlen	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Advies d.d. 07.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
47AB	Gemeenteraad Nijlen			<ul style="list-style-type: none"> De strategische visie wordt gunstig geadviseerd. 	STR VISIE	Hiervan wordt akte genomen.	/
47AB	Gemeenteraad Nijlen			<ul style="list-style-type: none"> Het beleidskader 'sterke netwerken' wordt voorwaardelijk gunstig geadviseerd : <ul style="list-style-type: none"> o de typering als 'Lokale ruimtelijke multimodale knopen' (in dit geval van toepassing op Kessel) mag er niet toe leiden dat een ongewenst effect bekomen wordt, namelijk dat een beperking van lokaal trein- en busverkeer kan leiden tot de promotie van de wagen. o er worden geen handvaten aangereikt om de mobiliteit in dorpskernen zonder knoop (in dit geval Bevel) af te stemmen op de voorspelde ontwikkelingsgroei. 	RMK	<p>Dit beamen we. Het inzetten op duurzaam transport blijft steeds een belangrijk principe, los van de aanduiding als ruimtelijke multimodale knoop.</p> <p>Wat betreft mobiliteit in dorpskernen zonder knoop: Het is inderdaad belangrijk dat ook kleine kernen bereikbaar blijven. Gemeenten beslissen in de vervoerregioraad hoe dit 'vervoer op maat' verder moet uitgerold worden. Als provincie hebben we hier geen uitvoerende rol in, maar de samenwerking met de vervoerregio's en de andere mobiliteitspartners zal wel verder blijven lopen.</p>	/
47AB	Gemeenteraad Nijlen			<ul style="list-style-type: none"> Het beleidskader 'levendige kernen' wordt voorwaardelijk gunstig geadviseerd : <ul style="list-style-type: none"> o er wordt inzicht gevraagd in (de methodiek van) het ruimte-kompas. De kerntypering en dus het ruimte-kompas heeft dan ook grote gevolgen voor de toekomst. Als de typering kunnen gewijzigd worden a.d.h.v. het kompas naar de toekomst toe, dan moet geweten zijn welke lokale elementen juist de concrete typering bepalen binnen het kompas. Daarnaast dient de gemeente de ruimtekompassen voor de 4 aanwezige dorpskernen te ontvangen, om de grondslag van de dorpskerntypering te kennen. o Hoe ziet de provincie de typering evolueren in de toekomst voor Nijlen? o Hoe moet worden omgegaan met de tegenstellingen die kunnen bestaan binnen de kernen? Zo bestaan er binnen Nijlen structuren waarop richtlijnen van toepassing zijn vanuit een hoger niveau (bv. gewestwegen), die eventueel niet stroken met de lokale visie. o De Gemeente vraagt om het hardmaken van de voorgestelde bijkomende ondersteuning door de provincie binnen het PBRA. De Gemeente stelt vast dat er een kader moet komen in de vorm van wetgeving en fondsen om de gewenste doelen waar te maken. 	KERN WON	<p>Wat betreft de doorwerking van de ruimtekompassen en de ruimtelijk multimodale knopen in de kerntypering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De methodiek voor de opmaak van de kerntypering bouwt verder op de schaal, aantrekkingskracht, mate van bereikbaarheid, voorzieningenniveau (voornamelijk lokaal en regionaal) en de ligging en samenhang ten opzichte van andere kernen - De opbouw van de Ruimtekompassen is te vinden onder 'onderzoeken ikv Beleidsplan Ruimte' op www.provincieantwerpen.be/beleidsplan-ruimte <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd worden, zonder deze onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p>"Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...)</p> <p>De onderzoeksrapporten geven een overzicht van het onderzoek en uitkomsten van het participatietraject die ten grondslag liggen aan de gemaakte</p>	ALG 3 , ALG 21 , ALG 22 , 36BB , 41BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>maken (bv. het uitdoven van wonen buiten de kernen/zonevreemdheid).</p> <p>o veel sociale woonmaatschappijen hebben gronden in woonuitbreidingsgebieden welke o.b.v. het PBRA zouden bevroren worden. Hoe kunnen de nodige sociale wooneenheden in de toekomst gegarandeerd blijven?</p> <p>o Er wordt ondersteuning gevraagd bij de toekomstige opmaak van de woonprogrammatische.</p> <p>o Er wordt een vorm van inspraak gevraagd, om samen met de provincie aan de slag te gaan rond bovenlokale structuren.</p>		<p>beleidskeuzes. Het beschikbaar onderzoek vervangt als het ware het informatief gedeelte van een structuurplan maar zal omwille van hanteerbaarheid en het voortschrijdend inzicht slechts middels een beknopt overzicht of verwijzingen in het beleidsplan zelf opgenomen worden.”</p> <p>(Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9)</p> <ul style="list-style-type: none"> - De ruimtekompassen van Nijlen kunnen door de gemeente bij de provinciale dienst Ruimtelijke Planning opgevraagd worden. Ze staan al even ter beschikking van de gemeente en de mogelijkheid tot opvragen is ook al verschillende keren gecommuniceerd. - De provincie Antwerpen is momenteel bezig met een update van de ruimtekompassen naar de meest recente data. Deze geüpdate versie van de ruimtekompassen zal ook ter beschikking gesteld worden voor de gemeentebesturen. De ruimtekompassen worden ook dynamischer gemaakt, zodat nieuwe contouren en data-updates kunnen ingerekend worden. - Zie ook 41BB. <p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>Wat betreft de mogelijke tegenstellingen in kernen omwille van hogere richtlijnen en de vraag rond inspraak: zie ALG 3 en ALG 4.</p> <p>Wat betreft het hardmaken van ondersteuning: de opgenomen actielijnen zullen de komende jaren de leidraad zijn voor het provinciaal ruimtelijk beleid</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>Wat het aansnijden van WUG voor sociale woningen betreft: zie 36BB.</p> <p>Wat de ondersteuning ikv opmaak woonprogramma betreft: dat is mogelijk, zie ook actielijnen, p. 52 Zie ook 3AB en 34AB.</p>	
47AB	Gemeenteraad Nijlen			<ul style="list-style-type: none"> Het beleidskader 'verdichten en ontlichten' wordt voorwaardelijk gunstig geadviseerd : <ul style="list-style-type: none"> Er moet een kader komen in de vorm van wetgeving en fondsen/stimulansen om de gewenste doelen waar te maken (bv. de energietransitie of het versoepelen van het vergunningsbeleid voor die energietransitie). de energietransitie wordt gepromoot naar gemeentelijke projecten toe, maar de stimulansen voor een particuliere energietransitie ontbreken. 	ALG BOUW SH ENER	<p>Zie 3AB.</p> <p>Wat betreft de vraag naar ondersteuning: zie ALG 15.</p> <p>Wat betreft de particuliere energietransitie: Als provincie leggen we de focus op ondersteuning van lokale besturen en andere overheidsinstanties, in overeenstemming met het provinciedecreet, artikel 2. Rechtstreekse ondersteuning van particulieren behoort niet tot onze kerntaken.</p>	ALG 15
48AB	Gemeenteraad Duffel	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	<p>Advies 13.03.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023</p>				
48AB	Gemeenteraad Duffel			<p>De gemeente kan zich vinden in de achterliggende principes maar wenst zich pas ten gronde te kunnen uitspreken over de kerntypering en de visie op WUG's op het moment dat het eigen beleidsplan ruimte wordt opgemaakt omdat dan dit detailonderzoek zal gevoerd worden op lokaal niveau. De gemeente wenst nu al de kerntypering van kleine dorpskern te geven aan de Mijlstraat. Er kon niet achterhaald worden waarom deze kern niet geselecteerd is. Ook werden enkele kernen in de nabijheid en buiten de gemeente wel geselecteerd waarvan het voorzieningenniveau minder lijkt dan de kern van Mijlstraat.</p>	ALG KERN	<p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>Wat betreft de toepassing van de motiveringsgronden voor de ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen en het regionaal woonprogramma: zie ALG 25.</p> <p>Voor wat betreft de kleine kernen: zie ALG 24.</p>	ALG 21 , ALG 22 , ALG 24 , ALG 25

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
48AB	Gemeenteraad Duffel			Er lijkt een hiaat te ontstaan door het verdwijnen van de selecties van de weerstand en de secundaire wegen. De provinciale bevoegdheden op vlak van mobiliteit lijken te worden afgebouwd. De noodzaak van een sterke lokale visie op mobiliteit neemt hiervoor des te meer toe.	ALG MOB	De provincie is niet bevoegd voor wegencategorisering of de uitrol van het mobiliteitsnetwerk. Die bevoegdheid ligt bij de vervoerregio's, via de regionale mobiliteitsplannen. Zie ALG 18 .	/
48AB	Gemeenteraad Duffel			De selectie van bedrijventerreinen in Duffel is een Vlaamse selectie en zal niet wijzigen tot wanneer het BRV tot stand komt. Deze selectie wordt niet beïnvloed door het PBRA.	ALG BEDR	Zie ALG 3 en 14BB .	ALG 3
48AB	Gemeenteraad Duffel			<u>Inspraak lokale besturen</u> Er wordt vastgesteld dat er zeer weinig rekening werd gehouden met de verschillende adviezen van de lokale besturen op de conceptnota en voorontwerp. Er blijven vele vragen onbeantwoord. Dit is een gemiste kans om de nodige diepgang aan het PBRA te geven. Er is weinig transparantie hoe is omgegaan met de eerdere adviezen. De wijze waarop de lokale besturen tijdens dit openbaar onderzoek werden gehoord (1 uur overleg met provincie) is ook een gemiste kans. De lokale gebiedskennis is ondermaats aanwezig in het PBRA. De lokale doorwerking is zoek. Het PBRA werd top-down opgemaakt. Er wordt gevraagd in deze fase meer rekening te houden met de input van de lokale besturen.	ALG	De adviezen naar aanleiding van de conceptnota en het voorontwerp zijn integraal doorgenomen. Daar waar nodig hebben deze geleid tot aanpassingen aan de documenten. Niet alle opmerkingen konden we verwerken. Hiervoor zijn verschillende redenen, waaronder de keuze om in de beleidskaders ons toe te leggen op een kader voor het provinciale beleid, of bijvoorbeeld geen selecties op te nemen. Daarnaast viel niet elke vraag of opmerking binnen de provinciale bevoegdheden.	/
48AB	Gemeenteraad Duffel			<u>Beleidskader 'Sterke netwerken'</u> <i>Provinciaal ruimtekompas</i> De doorwerking van het ruimtekompas geeft voor verschillende kernen een vertekend beeld, dit gelet op het gebruik van oude data. Er wordt gevraagd om deze data te actualiseren. Ook het beslist beleid van o.a. de Vervoerregio's moet meegenomen worden in de data. Aangezien het ruimtekompas aan de basis ligt van het provinciale beleid geeft de incorrectheid van de data aanleiding tot een grote discrepantie tussen de beleidsintenties die naar voren worden geschoven en de te verwachten resultaten bij de toepassing van het ruimtekompas. Deze opmerking werd al meermaals meegegeven in de vorige adviesronde. De impact van het ruimtekompas is onder belicht en onvoldoende transparant. Dit moet verduidelijkt	KOMP	Zie 41BB en 45AB .	41BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				worden. Er dient weergegeven te worden welke gevolgen uit de beoordeling van het ruimtekompas vloeien. Hierover dient transparant en open gecommuniceerd te worden naar de lokale besturen toe.			
48AB	Gemeenteraad Duffel			<p><i>Multimodale knooppunten personenvervoer</i></p> <p>Er bestaat een discrepantie tussen het PBRA (= vertrek vanuit bestaande situatie) en de eindnota van het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Mechelen (= vertrek vanuit ambities). De gemeente is niet akkoord met de aanduiding en classificatie van verschillende multimodale knooppunten omtrent personenvervoer. Er wordt gevraagd om de aanduiding en classificatie van de multimodale knooppunten omtrent personenvervoer te herzien en te spiegelen aan het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Mechelen. Het regionaal mobiliteitsplan omvat beslist beleid en houdt rekening met de ontwikkeling van de afgelopen 7 jaar. De gemeente neemt een kaart op waarop aangegeven staat welke veranderingen ontstaan na het implementeren van het beleid uit de Vervoerregio (bron: Eindnota Vervoerregio Mechelen, versie januari 2023) (zie advies pag. 4).</p>	RMK	Zie ALG 18 .	/
48AB	Gemeenteraad Duffel			<p><i>Multimodale knooppunten goederenvervoer</i></p> <p>Het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Mechelen moet de referentie zijn. Daarnaast is het niet duidelijk welke criteria werden gehanteerd voor het aanduiden van de blauwe zones. Ook is niet duidelijk welk gewicht elke criteria heeft. De blauwe zones lijken geen rekening te houden met de lokale bestaande situatie of planologische onderlegger = vertekend beeld. Er moet in overleg met de lokale besturen nagegaan worden welke zones in aanmerking komen voor het ontwikkelen van bedrijvigheid. De gemeente merkt op dat in de tabel met voorbeelden van multimodale knopen voor goederenvervoer Muizen als ruimtelijke multimodale knoop van tweede orde type B wordt aangeduid. Als we naar de legende kijken staat Muizen aangeduid als een multimodale knoop van derde orde type B. Gaat het hier over een enkele vergissing?</p> <p>Daarnaast is het niet duidelijk welke impact dit heeft op bestaande initiatieven.</p>	RMK	Zie 58BB .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
48AB	Gemeenteraad Duffel			<p><u>Beleidskader 'Levendige kernen'</u></p> <p><i>Kernentypering</i></p> <p>Het is niet altijd duidelijk waarom een kern op een bepaalde manier wordt afgebakend. De criteria die hiervoor zijn gehanteerd zijn niet duidelijk en niet transparant. Bij het afbakenen van de kernen is ook handwerk aan te pas gekomen, wat kan zorgen voor een subjectieve afbakening.</p> <p>Kernen die opgeladen zijn met een programma dat buiten deze afbakening valt, worden niet naar waarde geschat volgens het kerntyperingsmodel. De gebiedskennis en expertise van lokale besturen zijn van uiterst belang bij het optekenen van de kernafbakening.</p> <p>De kerntyping is voor verschillende kernen niet correct omdat deze gebaseerd is op oude data en/of de beleidsimpact niet wenselijk is. Een eerste analyse geeft onderstaande lijst van aanbevolen correcties voor de regio Rivierenland:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sint-Amands: momenteel aangeduid als dorpskern, deze dorpskern biedt omwille van de schaal, landschappelijke context en de aanduiding als lokale multimodale knoop in het plan van de Vervoerregio. - Willebroek: momenteel aangeduid als strategische dorpskern, maar het is aangewezen deze omwille van de logistieke rol en de positie in het stedelijk netwerk en de grootte te typeren als een stedelijke kern met regionale rol. - Bonheiden: momenteel aangeduid als dorpskern, omwille van de nabijheid bij Mechelen, het voorzieningenniveau en de aanwezigheid van het ziekenhuis Immelda is het aangewezen om deze kern te classificeren als dorpskern met potenties. <p>De lokale besturen moeten hieromtrent opnieuw geraadpleegd worden.</p> <p>Daarnaast wordt er geconcludeerd dat de vragen die gesteld worden in de determineertabel niet in overeenstemming zijn met de bestaande context. Zo is bijvoorbeeld de eerste vraag: "Is de kern gelegen in stedelijk gebied, zoals afgebakend in gewRUP's en PRUP's?". Door deze vraag te stellen wordt er vanuit gegaan dat elk stedelijk gebied is opgenomen in een gewRUP op PRUP.</p> <p>De afbakening van het stedelijk gebied is niet representatief voor bepaalde lokale besturen, bv. Willebroek.</p>	KERN	Zie 58BB .	58BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Welke middelen zal de provincie inzetten om de implicaties van de kernentypering en woonprogrammatie om te zetten in realiteit?</p> <p>Er wordt gevreesd dat de discrepantie tussen de beleidsambities en het ontbreken van een doortastend instrumentarium zal zorgen voor een 'negatief bouwshift effect', namelijk het ongewenst versneld aansnijden van ruimte door de aankondiging van de beleidsambities.</p> <p>De gemeente doet volgende aanbevelingen:</p> <p>§ De kernafbakeningen moeten herzien worden in samenspraak met de lokale besturen. Het is van belang dat ook de functies die toebehoren aan de kern mee worden genomen in de afbakening en vervolgens mee worden genomen in de afwegingen die daaruit volgen m.b.t. het ruimtekompas.</p> <p>§ De kerntyperingen moeten op basis van actuele data en gekend beslist beleid in samenspraak met de lokale besturen herzien worden.</p> <p>§ De methodiek van kerntypering wordt in vraag gesteld. Gezien de impact van de kerntypering moet er afstand worden genomen van de 100% datagedreven benadering voor de kerntypering en moeten ook (lokale) beleidsambities in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening in overweging genomen worden.</p>			
48AB	Gemeenteraad Duffel			<p><u>Kerntypering en woonmarkten</u></p> <p>De methodiek voor de afbakening van de woonmarkten wordt in vraag gesteld. Er wordt geen rekening gehouden met de invloed vanuit Vlaams Brabant en het Brusselse. Bovendien werkt de kerntypering, die gebaseerd is op verouderde cijfers en het beslist beleid niet in rekening brengt ook door in de herverdeling van huishoudens tussen verschillende woonmarkten. De achterliggende data en de methodiek met het toekennen van een gemiddelde score aan een woonmarkt op basis van de kerntypes wordt in vraag gesteld. Zo zou een woonmarkt met een stedelijke kern met potentieel, omringd door vele kleine kernen woningen afstaan aan een nabijgelegen 'stedelijke woonmarkt', terwijl een gelijkaardige kern omringd door minder dorpelijke kernen theoretisch extra woningen zou ontvangen, gezien de gemiddelde score van de woonmarkt hoger ligt. Deze stelling maakt</p>	WON	Zie 58BB .	58BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>duidelijk dat keuzes in de methodiek grote gevolgen hebben, die niet altijd wenselijk zijn.</p> <p>Hoe zal de doorwerking van de herverdeling van de woonmarkt zich doorzetten in de vergunningverlening? Zal er nog een vergunning verleend kunnen worden voor inbreidingsprojecten in kleinere kernen? De filosofie van veerkrachtige dorpen komt door deze benadering in het gedrang.</p> <p>Hoe zal men deze herverdeling monitoren? Zonder monitoring van bijkomende woningen kan de woonprogrammatie niet in de praktijk gebracht worden. De conclusies uit de analyse van de woonmarkten dienen omwille van de gebruikte data en methodiek genuanceerd te worden.</p> <p>Het is aangewezen om afstand te nemen van de louter datagedreven benadering en ook (lokale) beleidsambities in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening moeten in overweging genomen worden.</p>			
48AB	Gemeenteraad Duffel			<p>Beleidskader 'verdichten en ontlichten'</p> <p>Welke instrumenten, projecten of afwegingskaders zal de provincie uitvoeren of toepassen om slecht gelegen activiteiten op de juiste plaats te krijgen? De rol van de provincie moet duidelijker verwoord worden zodat het voor de lokale besturen duidelijk is wat van hen verwacht wordt.</p>	ALG BOUW SH	Zie ALG 1 en ALG 15 .	ALG 1 , ALG 15
48AB	Gemeenteraad Duffel			De ambitie om met ecosysteemdiensten aan de slag te gaan is zeker waardevol, maar het toekennen van waarden vraagt een afwegingskader. Wie bepaalt dat en wat zijn de gevolgen daarvan? Het is niet duidelijk hoe ecosysteemdiensten zullen worden opgenomen in een ruimtelijk beleid van de provincie en wat dit betekent voor de lokale besturen.	ESD	Zie 12AB .	12AB
48AB	Gemeenteraad Duffel			De exploitatiewoning dient met het landbouwbedrijf als één eenheid beschikbaar te blijven voor landbouw. Indien agrarische herontwikkeling niet mogelijk is, zullen deze infrastructures moeten verdwijnen om bij te dragen aan het versterken van het landbouwgebied. Dit heeft verregaande gevolgen voor de eigenaars, denk aan de boer op rust. Er wordt duidelijkheid gevraagd wie dit zal concretiseren en wat de rol is voor de lokale overheden.	AGR	Zonevreemde functiewijzigingen moeten zorgvuldig afgewogen worden in het agrarisch gebied zodat ze het agrarisch functioneren niet ondermijnen. Er moet getoetst worden aan het principe van goede ruimtelijke ordening. De huidige wetgeving, BVR tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevreemde functiewijzigingen van	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>28/11/2003 en latere wijzigingen , vermeldt in art. 11 het volgende:</p> <p><i>"2° de bedrijfsgebouwen van het landbouwbedrijf mogen niet afgesplitst worden van de bedrijfswoning en kunnen alleen een nieuw gebruik krijgen als woningbijgebouwen, of als accommodatie voor tijdelijke verblijfgelegenheden op voorwaarde dat landbouw als nevenbestemming nog aanwezig blijft."</i></p> <p>De provincie Antwerpen is zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is en begrijpt de bezorgdheid. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Bij 'Aan de slaga (p. 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') is het volgende opgenomen: "De provincie Antwerpen gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan realiseren in samenwerking met POM Antwerpen." <i>In het beleidsplan beschrijven we volgende zaken als rol voor het lokale bestuur:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>de hoofdfunctie van een (exploitanten)woning in het agrarisch gebied bijkomend op te nemen in het vergunningenregister zodat duidelijk wordt voor burger en overheid wat de hoofdfunctie van een woning is.</i> • <i>landbouwontwikkelingslocaties aan te duiden in het (inter)gemeentelijk beleidsplan ruimte die ontwikkelruimte bieden aan specifieke vormen van landbouw."</i> 	
48AB	Gemeenteraad Duffel			<p>We lezen in het beleidskader een grote inmenging van de provincie over het lokaliseren van bedrijven en de ruimte voor bedrijvigheid. Wat impliceert dat de gemeente niet meer zal kunnen beslissen waar ze met haar ruimte voor bedrijvigheid naar toe wil. Dit heeft vergaande implicaties op het lokaal beleid en dient minstens in samenwerking te gebeuren met de lokale besturen.</p>	BEDR	Zie 45AB .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
48AB	Gemeenteraad Duffel			Wat in de kern kan moet verweven worden in de kern als het enigszins combineerbaar is met wonen. Herlokalisieren van bedrijven uit de kern om bijv. andere ontwikkelingen mogelijk te maken zal niet meer mogelijk zijn. Dit druist in op een aantal lange termijnvisies van lokale besturen en is in voorkomend geval moeilijk combineerbaar met groenblauwe dooradering en doorwaadbaarheid.	VERW	Zie 45AB .	/
49AB	Gemeenteraad Wijnegem, Turnhoutsebaan 422, 2110 Wijnegem		Advies d.d. 27.02.2023 Poststempel d.d. 11.02.2023, ontvangen d.d. 14.03.2023				
49AB	Gemeenteraad Wijnegem			Idem 10AB		Idem 10AB .	/
50AB	Gemeenteraad Westerlo		Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
50AB	Gemeenteraad Westerlo			Idem 14BB		Idem 14BB .	/
50AB	Gemeenteraad Westerlo			+ Bijkomende aandachtspunten: Strategische visie, Pag. 22: Westerlo wordt met haar 7 (volwaardige) deeldorpen in deze omschrijving niet (h)erkend.	STR VISIE	De beschrijving in 'De provincie Antwerpen vandaag' geeft slechts een algemene blik op de diversiteit van onze provincie vandaag. Dat is een bewuste keuze. De dorpskern 'Westerlo' wordt wel op p. 22 expliciet benoemd, alsook de waardevolle landschappen die deze regio kenmerken en de vele dorpskernen in de omgeving. De gemeente kan in haar eigen gemeentelijk beleidsplan dieper ingaan op haar specifieke eigenheid en ruimtelijke kenmerken.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
50AB	Gemeenteraad Westerlo			<p>Ondanks dat er gesteld wordt dat Westerlo een middelgrote kern is, wordt er bij de kerntypering gesteld dat Westerlo-centrum een "dorpskern met potenties" is en worden de andere deeldorpen aangeduid als "dorpskern". Met een bevolking van meer dan 25.000 inwoners op een oppervlakte van 5.500 ha, wat overeenstemt met een bevolkingsdichtheid van 457 inwoners per km², kan er toch moeilijk gesteld worden dat Westerlo een gemeente is met een lage woondichtheid.</p> <p>Ook het voorzieningenniveau is absoluut niet laag in Westerlo. Elke kern beschikt over een kleuterschool en een lagere school, dokters, apothekers en basisvoorzieningen in de kern zelf of op fietsafstand. Het is inderdaad zo dat niet elke kern meer over de ambachtelijke bakker en beenhouwer beschikt, maar wel kan beschikken over een buurtsupermarkt waar deze basisvoorzieningen aangeboden worden. Door de gemeente werd een dienst opgericht die de nodige acties zal opstarten om handel in de kernen te bevorderen. Westerlo-centrum heeft naast deze basisvoorzieningen twee middelbare scholen, die nog steeds groeien. Zowel Westerlo-centrum als de andere deeldorpen moeten getypeerd worden als 'dorpskernen met potenties'.</p> <p>Ook op het vlak van tewerkstelling, is er in Westerlo een hoog aanbod door de aanwezige bedrijven. Westerlo is gelegen in het ENA-gebied wat toch beschouwd wordt als een ruimtelijke multimodale knoop. Ook dit aspect verdient de nodige aandacht in functie van de ontwikkelingskansen voor Westerlo.</p> <p>Er wordt gestreefd om tegen 2030 naar een modal split van 50% te komen van de verplaatsingen, die gebeuren via andere vervoersmiddelen dan de auto. Gelet op het ruime aanbod aan tewerkstelling in onze gemeente, en de inburgering van de elektrische fiets, wordt sterk gebruik gemaakt van de fiets voor woon-werkverkeer. Ook de verplaatsingen naar de scholen, gebeuren overwegend met de fiets aangezien dit door de scholen wordt gestimuleerd door verscheidene acties.</p> <p>In functie van mobiliteit wordt gesteld dat treininfrastructuur een hogere status heeft dan busvervoer, waardoor onze gemeente niet in aanmerking zou komen als multimodaal vervoersknooppunt voor personenvervoer. In onze gemeente wordt er gewerkt aan sterke autobusnetten en bovenlokale Hoppinpunten zodat er een alternatief wordt aangeboden voor de auto. Niettemin de</p>	KERN WON RMK	<p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>Omdat het om een aanzet gaat voor het eigen provinciaal ruimtelijk beleid, gemeenten verder kunnen verfijnen en de typering op regelmatige basis geupdate zal worden, wordt deze eerste uitwerking op basis van de huidige data niet aangepast.</p> <p>De kerntypering spreekt zich niet uit over de bestaande woondichtheid maar wordt bepaald door diverse criteria: schaal, aantrekkingskracht, mate van bereikbaarheid, voorzieningenniveau (lokale en regionale voorzieningen) en de ligging en samenhang ten opzichte van andere kernen.</p> <p>Het is een bewuste keuze om de kerntypes niet verder uit te werken zodat door gemeenten kan verfijnd worden en/of hier gedetailleerder voor specifieke uitdagingen kan ingegaan worden bij de uitvoering. Zie ook ALG 1.</p> <p>De reden waarom de kern Westerlo geen strategische dorpskern is, is omwille van de lage knoopwaarde (mate van bereikbaarheid voor diverse vervoersmodi). Net om het belang van kernen als 'Westerlo' in een regio zonder grote steden te benadrukken, werd het type 'dorpskern met potenties' toegevoegd.</p> <p>Wat de overige kernen betreft: ook uit onze analyse blijkt dat deze over voldoende basisvoorzieningen beschikken, maar niet over regionale voorzieningen om als 'dorpskern met potenties' getypeerd te worden.</p> <p>Wat de nabijheid van het ENA betreft: zie 38AB.</p> <p>Wat betreft de opmerking rond mobiliteit: zie 26AB.</p> <p>Wat betreft de nabijheid van Olen en Oevel ten aanzien van bedrijvenzones.</p>	ALG 1 , ALG 21 , ALG 22

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>autoverplaatsingen tegen 2030 niet hoger mogen zijn dan 50%, dient er toch ook gewezen te worden op het aspect dat Westerlo zeer goed gelegen is ten opzichte van het hoofdwegennet, namelijk de E313. Het oprittencomplex in Olen en Oevel, liggen zeer kort bij een aantal dorpen en bedrijvzones van onze gemeente.</p> <p>De gemeente Westerlo verdient bijgevolg meer ontwikkelingskansen dan momenteel voorzien in het PBRA</p>		De provincie neemt hiervan akte. Het PBRA voorziet nu reeds verschillende ontwikkelingskansen op maat van de omgeving en de plek. Bezwaarindiener geeft niet aan welke principes uit het PBRA dit zouden tegenwerken.	
51AB	Gemeenteraad Herentals	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	<p>Advies d.d. 07.03.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023</p>				
51AB	Gemeenteraad Herentals			<ul style="list-style-type: none"> - Een gemeentelijk beleidsplan Ruimte en Mobiliteit is door de stad in opmaak en zal ook een beleidskader over wonen en verdichting bevatten. Hiervoor werd een woonbehoeftestudie uitgevoerd met projectie tot 2040. Om een beleid op langere termijn te voeren, wordt aan de provincie gevraagd om de woningprogrammatie op te maken tot 2040. - De huishoudensprognose wordt door de stad ingeschat op 1584 bijkomende huishoudens tegen 2040. In de conceptnota van het gemeentelijk beleidsplan wordt een groei vooropgesteld van 2000 bijkomende wooneenheden tegen 2040, waarbij eveneens de stedelijke kern als groeikern wordt aangeduid. De provincie wordt gevraagd deze doelstelling aan te houden en geen hogere taakstelling op te leggen. De bouwsnelheid ligt te hoog voor de bouwmarkt in Herentals. In werkelijkheid werd in de periode 1991-2022 gebouwd aan een snelheid van 88 wooneenheden/jaar. Een hogere snelheid die binnen het gemeentelijk beleidsplan realistisch is, zal ongeveer gelijk zijn aan 100 à 120 wooneenheden/jaar. De woningprogrammatie uit het PBRA zou neerkomen op 200 woningen/jaar. Dit is niet realistisch. 	KERN WON	<p>Er werd gekozen om een woonprogramma op te maken tot 2030 omdat de prognoses langer dan 10 jaar een grotere onzekerheid meedragen. Bovendien is voorzien om het regionaal woonprogramma op regelmatige basis te updaten. Het heeft dan ook momenteel geen zin om in de eerste doorwerking in de bijlage 2 van het beleidskader 'Levendige kernen' het regionaal woonprogramma door te rekenen tot 2040.</p> <p>Voor wat de verdere toepassing van het regionaal woonprogramma betreft: zie ALG 28.</p> <p>Wat het woonprogramma voor Herentals betreft:</p> <p>Als er gekeken wordt naar de verdeling van de Vlaamse huishoudensprognoses over de stedelijke en niet-stedelijke kernen blijft de trend richting de niet-stedelijke kernen zich verder zetten. Dat ligt niet in lijn met de doelstellingen uit dit beleidskader om de bijkomende woningen te voorzien op de meest verantwoorde plekken: in de kernen met veel voorzieningen, gebruikers en een multimodale bereikbaarheid (de stedelijke kernen en strategische dorpskernen). Daarom werkten we een herverdeling van de bijkomende woningen uit op regionaal</p>	<p>ALG 21, ALG 22, ALG 23, ALG 25, ALG 28</p> <p>Beleidskader 'Levendige kernen':</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pag. 80: kaart met kerntypering: contouren van de kernen volgens de cultuurlandschapskaart wijzigen in een meer schematische weergave van de kernen (bv. bollen) - P 88-89 en 91 (kaarten): idem aan de kaart van p. 80, maar kernen in grijswaarde - P. 73 & 81: Wijngaard schrappen als kern

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<ul style="list-style-type: none"> - De afbakening van de kernen en de gekoppelde ontwikkelingsperspectieven in het PBRA zijn te rigide. I.k.v. de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan vraagt de gemeente aan de provincie om in overleg te treden waarbij wordt vertrokken vanuit het onderzoek dat in het teken van het eigen ruimtelijk beleidsplan werd gevoerd. Het gaat daarbij bv. om een verfijning van de afbakening van de kerntypering 'dorpskernen' in Noorderwijk en Morkhoven zodat een versterking echt gebeurt in de kernen van de dorpen, verfijningen binnen de kerntypering 'stedelijke kern', het al dan niet aansnijden van WUG, enz. - Er wordt een verduidelijking gevraagd waarom de bedrijventerreinen Hannekenshoek en Noordervaart deel uitmaken van de 'stedelijke kern' volgens de kaart van de kerntypering (pag. 80 beleidskader 'levendige kernen'). - Er wordt verduidelijking gevraagd van de contour van de verschillende kerntyperingen (pag. 80 beleidskader 'levendige kernen'). Mogelijk zijn er leemtes of onduidelijkheden op de kaart als gevolg van bv. gebruikte algoritmes of GIS-data. Er wordt gevraagd dit in detail te onderzoeken. - Er wordt gevraagd om 'Zandkapel' en 'Wijngaard' niet te weerhouden als 'stedelijke dorpskernen' gezien hun huidige karakter en ligging. 		<p>schaalniveau die vooral een herverdeling voorstelt richting de stedelijke kernen.</p> <p>Deze kwantitatieve onderbouwing kan gebruikt worden om een ruimtelijke planningsvisie op te bouwen rond kernversterking, kwalitatieve verdichting in de (stedelijke) kernen en voor de woonreservegebieden en/of de grotere onbebouwde woongebieden buiten ruimtebeslag.</p> <p>Nogmaals, het woonprogramma maakt het de provincie mogelijk om dit op te volgen en te monitoren op provinciale schaalniveau: zie ALG 25 en ALG 28.</p> <p>Door het inschrijven van de actielijnen rond overleg en de opmaak van een handleiding (p. 51) kan de provincie hier gemeenten verder mee ondersteunen. Voor concrete besprekingen rond Herentals kunnen we best samen met de gemeente dit verder bekijken en bespreken in het kader van het in opmaak zijnde gemeentelijke beleidsplan ruimte. In de kantlijn geven we mee dat andere stedelijke kernen reeds aangaven dat ze zelfs meer dan hun voorgestelde programma wensen op te vangen.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>Wat de afbakening van de kernen betreft: zie ALG 23.</p> <p>Wat Hannekenshoek en Noordervaart betreft: de kernen zijn opgemaakt in het cultuurlandschap vanuit een morfologische oefening (los van gewestplanbestemming). Ze sluiten morfologisch bij de kern aan, maar we begrijpen de bezorgheid van Herentals om deze binnen de 'kern' op te nemen.</p> <p>De kaart van de kerntypering wordt aangepast naar een meer schematische weergave (zie ALG 23) en bij de eerste herziening van de Ruimtekompassen zal deze opmerking ook daar meegenomen en aangepast worden.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Verschillende principes gaan in tegen wetgeving, bv. zonevremde functiewijzigingen in open ruimte gebied, zonevremde woningen.</p> <p>Het is noodzakelijk dat er duidelijkheid is op welke manier de koppeling tussen de ontwikkelingsmogelijkheden en het ontsnipperen van de open ruimte zal worden afgedwongen. Dit komt niet duidelijk tot uiting in de beleidskaders. De vraag blijft in welke mate het voorliggende effectief uitvoerbaar is.</p> <p>Het is belangrijk om voldoende aandacht te geven aan de strategie van een sluitend locatiebeleid voor dynamische functies en de aansluitende strategie rond multimodale vervoersknopen. Het is niet duidelijk welke locaties in de provincie bestempeld worden als strategische rendementslocaties. In hetzelfde principe wordt reeds een uitzondering voorzien voor perifere voorzieningen die slecht ontsloten zijn om deze bereikbaarder te maken. Dit lijkt een contradictie binnen deze visie.</p>		<p>De koppeling tussen ontsnippering en ontwikkelingsmogelijkheden is het onderwerp van het beleidskader 'Verdichten en ontdichten van de ruimte'.</p> <p>De strategische rendementslocaties worden in het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' verder uitgewerkt als ruimtelijke multimodale knopen.</p> <p>Bestaande hoogdynamische functies die niet aan een ruimtelijke multimodale knoop gelegen zijn en die omwille van hun functioneren niet zomaar kunnen overgebracht worden naar een ruimtelijke multimodale knoop, worden best wel multimodaal ontsloten. Een voorbeeld hiervan zijn bestaande recreatiedomeinen. Enkel door deze functies ook multimodaal te ontsluiten, kan er ingespeeld worden op de modal split van 50% die we beogen.</p>	
52AB	Gemeenteraad Putte			<p>Beleidskaders algemeen</p> <p><u>Ontbreken beleidskader open ruimte</u></p> <p>Het is jammer dat dit beleidskader niet werd uitgewerkt, gezien het gewicht dat hieraan in de strategische visie wordt gegeven.</p> <p><u>Vaagheid</u></p> <p>De concrete uitwerking blijft eerder vaag en beperkt tot verdere visievorming en projectmatige aanpak. Dit maakt het weinig leesbare en duidelijke documenten. Er wordt gevreesd dat ze onrealistisch zijn waardoor ze niet concreet toepasbaar zijn. De impact op de lokale besturen is daardoor moeilijk inschatbaar.</p> <p><u>Autonomie</u></p> <p>De gemeente wenst de mogelijkheid te behouden om op een kwalitatieve wijze verder te ontwikkelen en te versterken binnen het bestaande ruimtebeslag op goed</p>	ALG OR	<p>Wat betreft het ontbreken van een beleidskader rond open ruimte: zie ALG 5.</p> <p>Wat betreft de vaagheid: zie ALG 1.</p> <p>Wat betreft de doorwerking naar de lokale besturen: zie ALG 4.</p> <p>Wat betreft de autonomie: De provincie erkent de vraag van de gemeente. De bepalingen uit het PBRA spreken dit allerminst tegen en moedigt dit aan.</p>	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				gelegen locaties. Een HOV is zeer belangrijk, ook om een antwoord te bieden op de huidige tendens enerzijds en groeiende nood aan alternatieven voor de wagen.			
52AB	Gemeenteraad Putte			Beleidskader 'levendige kernen' De manier van het toekennen van een kerntypologie werd duidelijker gemaakt.	KERN	We nemen hiervan akte.	/
52AB	Gemeenteraad Putte			De vraag rijst welke bedrijvigheid effectief een plaats kent in de kern naast de reeds bestaande kernfuncties als handel, horeca, wonen en diensten en aan welke criteria deze moeten voldoen. Is dit ruimtegebruik wel verweefbaar met de ambitie tot het verbinden van buurten, groenblauwe dooradering? Deze ambitie lijkt niet weggelegd voor de kleinere kernen van Putte.	BEDR VERW	Zie ALG 19 en ALG 20 . Ook in kleine kernen vinden we al eeuwen verweven bedrijven terug. Ook nieuwe verwevingsprojecten met bedrijven hoeven niet in conflict te staan met verbindende of blauwgroene projecten en kunnen zelfs een meerwaarde zijn. De ambitie geldt voor de gehele provincie.	ALG 19
52AB	Gemeenteraad Putte			Het ruimtekompas is tot stand gekomen op basis van parameters waarvan de toegekende waarden niet duidelijk zijn. Het programmavraagstuk m.b.t. de regionale woningmarkten en de implicaties van deze op de gemeenten moet door de gemeenten zelf worden bepaald.	KERN KOMP	Zie 41 BB .	/
52AB	Gemeenteraad Putte			Kleinere dorpskernen worden beperkt in hun groei en moeten zich focussen op andere uitdagingen van huishoudenstransitie. Het is niet duidelijk wat hier concreet de visie is en wat die andere uitdagingen, naast de opvang van huishoudtoename, net inhoudt. Daarbij moeten de landelijke kernen ook het vraagstuk rond het versterken van de open ruimte aanpakken. De vraag stelt zich hoe deze twee aspecten zich in realiteit met elkaar verhouden (financiële waarheid) en of het beperken van ontwikkelingsmogelijkheden hier tot 'andere' huishoudtransities wel gepast is.	KERN WON	Heel vaak worden kleine kernen benaderd vanuit een negatieve insteek omdat het niet wenselijk is om een huishoudensgroei daar te voorzien. Dit terwijl deze kernen heel veel mogelijkheden hebben en een positieve bijdrage kunnen leveren op andere vlakken. Dat willen we ook duiden in het beleidskader. Andere uitdagingen kunnen bv. zijn het versterken van het sociaal weefsel; openbare ruimte; op een andere manier zorgen voor bereikbare basisvoorzieningen, klimaatbestendig maken van de kern, Hier gaat het hoofdstuk 'Kernversterking' in het beleidskader ook op in. Kernversterking blijft in alle kernen mogelijk. Maar de mogelijkheden zijn afhankelijk van de schaal, mate van bereikbaarheid, voorzieningenniveau en ligging. In het beleidskader 'Levendige kernen', p. 14 wordt toegelicht wat de provincie verstaat onder kernversterkende projecten: " <i>Kernversterking gaat echter over meer dan enkel het</i>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p><i>verdichten van kernen. Het zet voornamelijk in op het vergroten van de kwaliteit van de ruimte. Kernversterkende projecten kunnen bijvoorbeeld inzetten op</i></p> <p><i>Diverse functies bundelen en verweven</i></p> <p><i>Openbare ruimte vergroenen</i></p> <p><i>..."</i></p> <p>Als provincie ondersteunen we gemeenten hier ook verder in via diverse projecten en trajecten, bv. Veerkrachtige Dorpen (zie ook 2^e actielijn, p. 53)</p>	
52AB	Gemeenteraad Putte			<p>Beleidskader 'verdichten en ontlichten'</p> <p>Het is niet duidelijk hoe de visie zich verhoudt met de bestaande regelgeving en in welke mate de provincie dit concreet zal uitwerken buiten de vertaling in verdere visievorming.</p> <p>De stelling dat er een groot juridisch aanbod is aan onbebouwde percelen in harde bestemmingen moet genuanceerd worden. Hier moet voornamelijk gekeken worden naar het reële aanbod aangezien diverse gronden omwille van uiteenlopende redenen (ontsluiting, watergevoeligheid, feitelijk gebruik,...) niet realiseerbaar zijn of niet gewenst.</p>	ALG BOUW SH	<p>Wat betreft de relatie met de regelgeving: Het PBRA geeft vorm aan een ruimtelijke bovenlokale visie op (middel)lange termijn. De doelstellingen uit de strategische visie en de beleidskaders zijn geformuleerd met een zekere ambitie als achtergrond. Het PBRA is opgemaakt met de huidig geldende wetgeving als kader.</p> <p>Wat betreft het juridisch aanbod: het klopt dat er heel wat juridisch aanbod niet realiseerbaar is, maar er zijn wel planologische gevolgen aan dit type percelen verbonden (oa. via de planschaderegeling). Los van de niet-realiseerbare juridische voorraad zijn er wel nog veel mogelijkheden om onbebouwde percelen in harde bestemmingen te ontwikkelen. En dit is inderdaad niet altijd even wenselijk. Daarom is in het PBRA op bovenlokaal niveau een uitwerking gemaakt rond hoe om te gaan met de vraag naar bijkomende wooneenheden. Zie ook ALG 26.</p>	/
52AB	Gemeenteraad Putte			<p>De gemeente wenst zelf te bepalen op welke plaats en op welke manier een agrarische herontwikkeling moet gebeuren. Hier speelt trouwens ook het eigendomsrecht en de marktwerking waarop de provincie geen vat heeft. In welke mate is het mogelijk een eigenaar te verplichten bepaalde constructies te verwijderen bij stopzetten van zijn agrarische activiteiten ten voordele van het versterken van het landbouwgebied?</p>	AGR	<p>De provincie Antwerpen vindt het positief dat de gemeente een visie wilt maken rond agrarische herontwikkeling. Op p. 43 van beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' heeft de provincie ook volgende opgenomen: "<i>We ondersteunen gemeenten op vraag bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop.</i>" Bij het stopzetten van een activiteit is het niet</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>mogelijk om voorwaarden op te nemen om te gaan ontharden. Echter bij een zonevreedde functiewijziging of een omgevingsvergunningsaanvraag is het wel mogelijk om bijkomende voorwaarden op te leggen. Bij 'Aan de slag' p. 43 beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' hebben we volgende opgenomen:</p> <p><i>"We werken een kader uit rond zonevreedde hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningsaanvragen voor zonevreedde gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen."</i></p>	
52AB	Gemeenteraad Putte			<p>Beleidskader 'sterke netwerken'</p> <p>Hoe is de verhouding met de vervoersregio, vervoerplannen en regionale mobiliteitsplannen? Dit lijkt eerder een bevoegdheid te zijn van de Vervoerregio.</p>	ALG	Zie ALG 18 .	/
52AB	Gemeenteraad Putte			<p>Het uitsluiten van bepaalde kernen en het beperkt ontwikkelen van de knooppuntwaarde kan de autoafhankelijkheid net in de hand werken. Het is wenselijk om voor deze kernen in te zetten op duurzame mobiliteitsinitiatieven. De gemeente streeft naar een hoogwaardige en laagdrempelige openbare vervoerlijn (oost-west) tussen de stations Heist-opden-Berg en Mechelen. Het voorzien van deze vervoerlijn kan een duurzame mobiliteit verder stimuleren.</p>	MOB KERN	<p>De gemeenten geven het openbaar vervoer mee vorm in de vervoerregioraad. Het (openbaar) vervoersnetwerk wordt in de regionale mobiliteitsplannen vastgelegd.</p> <p>Zie ALG 18.</p> <p>In het PBRA spelen we hier op in door criteria te bepalen voor ruimtelijke ontwikkelingen.</p>	/
53AB	Gemeenteraad Lier	<p>■■■■■</p> <p>■■■■■</p> <p>■■■■■</p> <p>■■■■■</p> <p>■■■■■</p>	<p>Advies d.d. 06.03.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023</p>				
53AB	Gemeenteraad Lier			<p>Het advies van de gemeenteraad bestaat uit een bundeling van de interne adviezen.</p> <p><u>Advies economische Raad:</u></p> <p>De economische raad van Lier is van mening dat heel wat elementen er net op wijzen dat Lier de ideale locatie is in de Antwerpse zuidrand, met rechtstreekse links</p>	ALG RMK	<p>In het provinciaal locatiebeleid zet de provincie prioritair in op de optimalisering, herstructurering en verdichting van bestaande, <i>goed gelegen locaties</i>. (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p.48) Nieuwe economische ruimtevragen willen we maximaal voorzien binnen de bestaande goed gelegen ruimte.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>richting Mechelen/Brussel, Kempen, Limburg en Vlaams-Brabant, om als strategische groeilocatie uit te spelen. Er wordt gevraagd om goedgelegen locaties zoals Lier een realistische kans te bieden om deze regionale rol in bedrijvigheid te blijven spelen en daarvoor een realistisch beleidskader te creëren. Zoals het huidige ontwerp van BRPA voorligt, lijkt deze mogelijkheid vooral in theorie te bestaan en wordt het in de praktijk quasi onmogelijk gemaakt om nog enige groei van hoogdynamische, ruimtebehoevende functies in Lier te realiseren. Lier wenst de rol van regionaal centrum voor bedrijvigheid en werkgelegenheid op te nemen.</p>		<p>Dit is een ambitie die zich zowel in de kernen als op de bedrijventerreinen situeert (beleidskader Verdrichten en Ontdichten p.44) Hoewel behoud en herstructurering prioritair zijn, wordt ook herbestemming van nieuwe ruimte niet volledig uitgesloten. (beleidskader 'Verdrichten en ontdichten van de ruimte' p. 45)</p>	
53AB	Gemeenteraad Lier			<p><i>Advies gecoro</i></p> <p>Er kan aangesloten worden bij de 4 principes en 7 strategieën. Bij gebrek aan een kaart op provinciaal niveau of concrete uitspraken op niveau van de gemeente is het moeilijk in te schatten wat de impact is op Lier. Er worden vooral vragen gesteld bij de praktische toepassing van deze principes en strategieën. Het is duidelijk dat er keuzes zullen gemaakt worden, maar welke keuzes kan de provincie wel of niet ondersteunen in de verdere uitwerking van het Beleidsplan Ruimte Lier? Welke conflicten zullen er mogelijk optreden tussen het beleidsplan van de provincie en van Lier? Dat vraagt duidelijk om veel overleg tussen provincie en stad om hierover meer helderheid te krijgen.</p>	ALG	<p>Zie ALG 4.</p> <p>De beoordeling van een gemeentelijk beleidsplan gebeurt niet via deze procedure, maar via de procedure van het gemeentelijk beleidsplan Lier. Daar zal de overeenstemming met het PBRA beoordeeld worden en kan er dieper ingegaan worden op de doelstellingen van het gemeentelijk beleidsplan. De gemeente kan hiervoor steeds een overleg/overleggen aanvragen met provinciale medewerkers.</p>	/
53AB	Gemeenteraad Lier			<p>M.b.t. de woningprognose voor 2021-2030: Lier wordt getypeerd als een stad met regionale rol, een dorpskern met potentie, een dorpskern en een derde kleine dorpskern. Over welke dorpskernen gaat het?</p> <p>De prognose van 3002 bijkomende woningen voor Lier lijkt hoog ingeschat en zeer onevenwichtig verdeeld over het gemeentelijk grondgebied. Slechts de helft zou worden ingepland in Lier zelf, en de andere helft verdeeld over de drie dorpskernen (waarvan enkel Koningshooikt gekend is bij GECORO). Het lijkt logisch om de toekomstige woonontwikkelingen zoveel mogelijk te concentreren in en rond de binnenstad en binnen de ring van Lier. Ook voor de zonevreemde gebouwen en functies in het buitengebied wordt een meer stringent kader ontwikkeld binnen het beleidsplan, maar het is nog niet helemaal duidelijk wat de concrete toepassing hiervan zal betekenen.</p>	KERN WON	<p>Zoals ook in Beleidskader 'Levendige kernen', bijlage 1, p. 73 toegelicht gaat het om de kernen 'Lier', 'Koningshooikt' en 'Molenhoek' (gehucht tussen Koningshooikt en Lier).</p> <p>Er is vermoedelijk een misinterpretatie van bijlage 2.</p> <p>De prognose van 3002 (tabel p. 95) is die voor de ganse regionale woonmarkt van Lier, daar horen ook de kernen van bv. Berlaar en Kessel toe zonder een herverdeling van de Vlaamse statistieken. Dat voorspelt inderdaad slechts de helft van de huishoudenstoename in de stedelijke kern Lier.</p> <p>Het regionaal woonprogramma na herverdeling richting de stedelijke kernen en</p>	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p>de strategische dorpskernen stelt een prognose van 3166 voor voor de ganse regionale woonmarkt Lier (tabel p. 105), waarvan ong. 2/3^e wordt voorgesteld in de stedelijke kern van Lier. Dat sluit o.i. bij de bezorgdheid van de reactie aan.</p> <p>Wat het beleid voor het wonen buiten de kernen betreft: zie ALG 26 en ALG 1.</p>	
53AB	Gemeenteraad Lier			<p><i>Advies Taskforce i.k.v. opmaak BRL</i></p> <p>De geformuleerde visie in de strategische visie is te veralgemenend. Er worden geen concrete locatie-specifieke uitspraken gedaan of keuzes gemaakt. Grafisch materiaal dat een concrete visie kan onderbouwen, is slechts beperkt aanwezig. Daarom is zeer moeilijk om in te schatten wat de gevolgen zijn van de keuzes die op provinciaal niveau (zullen) worden gemaakt. De stad ziet net daar een belangrijke taak weggelegd voor de provincie: over de gemeentegrenzen heen, voor specifieke en strategisch gekozen thema's concrete keuzes maken die resulteren in een gedifferentieerd ruimtelijk beleid op het gemeentelijk niveau. Als lokaal bestuur zijn wij vragende partij voor duidelijke richtlijnen waar wij zelf mee aan de slag kunnen gaan bij de opmaak van het eigen ruimtelijk beleid in Lier.</p>	ALG	<p>Eén van de 4 ruimtelijke principes die we als basis formuleren in de strategische visie is 'eigenheid'. In dit principe geven we aan dat de accenten die vanuit het ruimtelijk beleid worden gelegd, zullen verschillen naargelang de locatie en plek. Op deze manier nemen we een gebiedsspecifieke benadering mee binnen de vooropgestelde ruimtelijke ambities en doelstellingen. In het kader van het PBRA is gekozen om te werken met een aantal provinciebrede principes en ambitieuze doelstellingen, in plaats van vooraf vastgebeitelde wensbeelden. Deze manier van werken geeft een robuuste basis én biedt flexibiliteit om te kunnen inspelen op de context en maatschappelijke evoluties.</p> <p>Zie ook ALG 1 en ALG 10.</p>	ALG 1
54AB	Gemeenteraad Hoogstraten	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	<p>Advies d.d. 27.02.2023</p> <p>Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023</p>				
54AB	Gemeenteraad Hoogstraten			<p><u>Strategische visie</u> :</p> <p>Adviezen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ga in dialoog met stad Hoogstraten om gewijzigde beleid stap voor stap uit te werken met respect voor de lokale beleidslijn. 	STR VISIE	<p>Het PBRA en de beleidsplanning in zijn algemeenheid is inderdaad iets dat de nodige tijd zal vragen op diverse domeinen (implementatie in gemeentelijk ruimtelijk beleid, uitwerking van eigen provinciale acties, het opzetten van verdere partnerschappen, Vlaamse instrumenten en wetgeving, ...). Verdere dialoog met gemeenten maakt hier zeker deel van uit.</p>	ALG 1 , ALG 3

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<ul style="list-style-type: none"> • Hanteer PBRA als kader, waarbinnen lokale besturen mogelijkheden krijgen om op eigen grondgebied en beleidsniveau, de eigen beleidslijnen verder uit te zetten en uit te werken tot acties. • Verduidelijk eerst hoe lang innames van de open ruimte nog zullen worden toegelaten alvorens er werk zal gemaakt worden van het verwijderen ervan. • Verduidelijk, bijkomend, welke rol de provincie opneemt en welke rol de lokale besturen opnemen om deze gewijzigde tendens te bekrachtigen. <p>Toelichting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarderen dat gemeenten als partners worden benoemd en dat hun vrijheid erkend wordt om hun rollen en prioriteiten te bepalen en aan te geven. Gemeentebesturen vragen begrip voor: <ul style="list-style-type: none"> ◦ de tijd die nodig zal zijn om doorvertaling van bepaalde principes en ambities naar het laagste niveau op het terrein, te doen slagen. ◦ de impact van specifieke eigenheden, gebiedsgerichte kenmerken en lokale uitdagingen die strakke doorvertaling van provinciale aanduidingen en ambities op lokaal niveau in de weg kunnen staan. • Op pagina 52 en 53 van de strategische visie, bij offensieve open ruimte zien we, net als in het concept en voorontwerp PBRA, twee impressies, waarbij vandaag sprake is van sluisverkeer, vertuining, verpaarding, versnipperde bebouwing, residentialisering, verrommeling, groeiende 		<p>Zie ALG 3 en ALG 4.</p> <p>We moeten de mogelijkheden rond bijkomende versnippering zoveel mogelijk inperken. De huidige provinciale beleidskaders vormen hiervoor een eerste stap, maar zijn zeker niet het einde. We kunnen dit ook enkel realiseren met alle partners en overheden via kleine en grote acties. Heel veel hangt hiervoor af van de aanpassing aan bepaalde Vlaamse wetgevingen (bv. zonevreemde constructies). In sommige gebieden zijn er echter nu reeds opportuniteiten om aan ontharding of ontsnippering te werken (bv. een oude serre die wordt afgebroken). Deze kansen mogen we niet laten liggen.</p> <p>Rol provincie: zie ALG 1.</p> <p>Het PBRA en de beleidsplanning in zijn algemeenheid is inderdaad iets dat de nodige tijd zal vragen op diverse domeinen (implementatie in gemeentelijk ruimtelijk beleid, uitwerking van eigen provinciale acties, het opzetten van verdere partnerschappen, Vlaamse instrumenten en wetgeving, ...). Verdere dialoog met gemeenten maakt hier zeker deel van uit.</p> <p>Eigenheid en doorwerking: zie ALG 4.</p> <p>De impressies zijn een illustratie van wat de strategie (in extremis) kan betekenen in de ruimte. Dit is geen weergave van de realiteit. Bovendien doet het beeld geen uitspraak over de manier waarop. De concreter realiseerbaarheid wordt verder uitgewerkt in beleidskaders.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				bedrijven in de open ruimte. In de toekomstimpresie zien we dat niet meer. Toelichtende tekst geeft te weinig handvaten om intenties juist te interpreteren.			
54AB	Gemeenteraad Hoogstraten			<p><u>Beleidskader Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit</u> Adviezen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Houd, in het kader van de multimodaal ontsloten vervoersknopen, de toekomstige ontwikkelingsscenario's open, zodat bedrijvigheid in Hoogstraten verzekerd blijft. • Verduidelijk de kaart in bijlage 2. • Onderzoek en ga samen met Hoogstraten aan de slag om de multimodale bereikbaarheid voor personenvervoer naar boven te krijgen. <p>Toelichting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op pagina 21 en 24 van het voorontwerp stond dat dynamische ontwikkelingen enkel kunnen rond multimodaal ontsloten vervoersknopen, en de definitie hiervan. Dit lijkt in eerste instantie een zware beperking naar ontwikkelingsmogelijkheden van Hoogstraten. Het is niet duidelijk op welke manier we hier mee om kunnen gaan, en op welke manier de provincie van plan is om dit plan tot realisatie te brengen. Indien de provincie de vrije keuze tot ontwikkeling van de gemeente zal beperken, verwachten we hier ook een gepaste compensatie. • Kaart in bijlage 2 toont dat Hoogstraten beter scoort voor goederenvervoer, maar als we kaart in detail bekijken, kunnen we hoge categorisering niet verklaren. Ofwel betreft het de E19 ofwel betreft het de treinverbinding, maar dit kan niet kloppen, aangezien de E34 totaal geen aanduiding heeft, en ook de treinverbindingen rond Turnhout en Kalmthout slechts gedeeltelijk een lagere categorie scoren en zelfs het Albertkanaal een beduidend lagere categorie krijgt. Deze kaart dient verduidelijkt te worden en correct weergegeven. • Kaart in bijlage 1 toont dat er geen multimodale knoop voor personenvervoer in Hoogstraten is. Er worden in het beleidskader geen doorgroeimogelijkheden geschetst om knoopwaarde omhoog te brengen. Vraag om ambitie te willen formuleren om samen met Hoogstraten aan de slag te gaan om de multimodale bereikbaarheid voor personenvervoer naar boven te krijgen. 	RMK	<p>Wat betreft de bijlagen: zie 14BB.</p> <p>Wat betreft de E19: De spoorlijn ligt hier naast de E19. De buffers geven dus een grote overlap over het volledige traject. Ook behoort zowel dit deel van de E19 als de spoorlijn bij het TEN-T netwerk.</p> <p>We noteren de vraag van de gemeente om in samenwerking rond de multimodale ontsluiting van de gemeente te werken. De concrete uitwerking hiervan hoort thuis in een actieplan. Zie ALG 1.</p> <p>We nemen een overkoepelende actielijn nu al op in de teksten van het PBRA onder het beleidskader 'Levendige kernen', onder het hoofdstuk 'Op maat van een kern'.</p>	<p>ALG 1, 14BB</p> <p>Beleidskader 'Levendige kernen', p. 34: toevoegen actielijn: "De provincie Antwerpen gaat samen met die stedelijke kernen waarbij de knoopwaarde en de plaatswaarde niet in evenwicht is, een traject uitwerken om deze wel in evenwicht te brengen."</p>
54AB	Gemeenteraad Hoogstraten			<p><u>Beleidskader Levendige kernen</u> Adviezen:</p>	KERN WON	<p>Wat de methodiek voor de kerntypering betreft, waarbij terug uitgegaan wordt van de</p>	<p>ALG 22</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<ul style="list-style-type: none"> • Verduidelijk wat precieze status is van de kerntypering, de ontwikkelingsperspectieven die aan de kernen worden toegekend en welke impact dit dan heeft op de lokale besturen. <ul style="list-style-type: none"> ○ Onderzoek SAMEN MET HOOGSTRATEN wat de kerntypering van Hoogstraten in het beleidsplan betekent voor toekomstige groeimogelijkheden, rekening houdende met de huishoudenprognose, en nuanceer of stuur bij waar nodig. ○ Behoud Hoogstraten als interne woonmarkt maar verduidelijk en/of evalueer de huishoudenprognose en stuur deze (tijdig) bij. ○ Onderzoek en ga SAMEN MET HOOGSTRATEN aan de slag om de multimodale bereikbaarheid voor personenvervoer naar boven te krijgen. • Neem provinciale rol op om een bijdrage te leveren aan de bouwshift door vorm te geven aan een werkbaar en financieel kader. Toelichting • Grootste tegenstrijdigheid in dit beleidskader is de kerntypering van Hoogstraten. Door ligging in de afbakening KSG krijgt Hoogstraten een stedelijke typering, maar door lage multimodale bereikbaarheid, dewelke ook af te lezen is in de ruimtekompassen en het beleidskader sterke netwerken, krijgt Hoogstraten in ganse beleidskader de notificatie mee "Stedelijke kern met regionale rol met lage multimodale bereikbaarheid". Er wordt zelfs een aparte categorie voorzien.(p. 81) Dit maakt dat de 2 beleidskaders 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' en 'Levendige kernen' geheel tegenstrijdig zijn tegenover elkaar, welke de ontwikkeling van een gedegen ruimtelijke visie voor Hoogstraten hypothekeert. Aangezien een beleidsplan gaat over de toekomst moet er, ongeacht de huidige situatie, wel een duidelijke visie naar toekomstmogelijkheden zijn, anders kan het beleidsplan geen ondersteuning bieden. • Specifiek naar huishoudenprognose is Hoogstraten aangeduid als een woonmarkt op zichzelf. Dit lijkt een correcte benadering, welke we ook zo wensen te behouden. De opgenomen 		<p>indeling in stedelijke en niet-stedelijke kernen: zie 58BB.</p> <p>Hoogstraten is een stedelijk gebied, dat via diverse PRUP's werd uitgewerkt. We willen dit beleid niet in vraag stellen, maar stellen anderzijds vast dat één van onze criteria in het PBRA, met name de multimodale bereikbaarheid lager ligt dan in de andere stedelijke kernen die een regionale rol opnemen.</p> <p>Het was een bewuste keuze om bij de algemene ontwikkelingsperspectieven (p. 25 e.v.) en de perspectieven voor bijkomende woningen (P.46 e.v.) deze niet apart te behandelen, maar bij de doorwerking van de criteria in bijlage 1 konden we niet anders dan dit te benoemen. Zie ook ALG 22.</p> <p>Als provincie zien we dit eerder als opportuniteit en uitdaging om er samen met de gemeente verder mee aan de slag te gaan zodat de huidige spreidstand (stedelijke kern, maar wel geen multimodale knoop) naar de toekomst kan weggewerkt worden.</p> <p>We nemen een overkloepelende actielijn nu al op in de teksten van het PBRA onder beleidskader 'Levendige kernen', onder het hoofdstuk 'Op maat van een kern'.</p> <p>Een belangrijke rol is hiervoor weggelegd bij de vervoerregio's. Gemeenten beslissen in de vervoerregio's mee hoe het vervoer verder moet uitgerold worden. Als provincie hebben we hier geen uitvoerende rol in, maar de samenwerking met de vervoerregio's en de andere mobiliteitspartners zal wel verder blijven lopen en we kunnen de spreidstand van Hoogstraten ook mee onder de aandacht brengen. .</p> <p>Wat de cijfers betreft: Het woonprogramma op regionaal schaalniveau wordt opgemaakt zodat op dit op provinciale schaal kan opgevolgd en gemonitord worden. Deze is gebaseerd op de prognosecijfers van Statistiek Vlaanderen. De</p>	<p>Beleidskader Levendige kernen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijlage 1&2: Hoogstraten benoemen als 'regionale rol met beperkte bereikbaarheid' in plaats van 'regionale rol met lage bereikbaarheid'

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>huishoudensprognose 2021 - 2030 wekt vragen op. Het totale startcijfer bedraagt 8852, de groeimarge tot 2030 bedraagt 355.</p> <p>Begin 2023 heeft Hoogstraten echter reeds 9141 huishoudens, wat onze groeimarge tot 2030 op 66 brengt. We verwachten dat deze marge reeds ingevuld zal zijn bij de definitieve goedkeuring van het beleidsplan ruimte van de provincie Antwerpen.</p> <p>Dit kan 2 zaken betekenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ofwel zijn cijfers een foute inschatting, waardoor beleidsplan ruimte nog voor de definitieve goedkeuring ervan reeds achterhaald zal zijn. ○ Ofwel zijn de cijfers een correcte inschatting, maar volgt de groei niet het juiste tempo, en moet er een manier gevonden worden om deze groei in de juiste banen te leiden. We vinden hier in het beleidskader niet de richtlijnen om daar een antwoord op te bieden, waardoor beleidsplan ruimte nog voor de definitieve goedkeuring ervan reeds onmogelijke doelen vooropstelt. <p>● Algemene tendens is dat beleidsplan sterk inzet op kernversterking en ontwikkeling nabij ruimtelijke multimodale knopen. Keerzijde hiervan is het 'overaanbod' aan 'bebouwbare gronden' op "slechter" gelegen locaties, waarvan de ontwikkeling niet wenselijk is. We vragen om deze uitdaging als evenwaardig aan 'kernversterking' te beschouwen en schouders mee onder een werkbaar en financieel kader te zetten ten aanzien van deze bestemmingen.</p>		<p>huidige huishoudensaantallen zijn gebaseerd op het rijksregister.</p> <p>Omdat de regionale woonmarkt gelijkloopt met de gemeentegrenzen van Hoogstraten is dit, in tegenstelling tot de overige regionale woonmarkten, gemakkelijker op te volgen. Het bijna behalen van de prognose tot 2030 lijkt in die zin veroorzaakt doordat de huishoudens in Hoogstraten sneller groeien dan voorspeld. Dat is steeds mogelijk bij een 'prognose'.</p> <p>De gemeente kan in dat geval bijvoorbeeld via een verfijning in een gemeentelijk beleidsplan ruimte gericht aan kernversterking doen in Hoogstraten, maar ook met de andere doelstellingen (bv. versterken open ruimte; verminderen van het bijkomend ruimtebeslag, ...) aan de slag gaan. Het provinciale beleidskader 'Levendige kernen' doet voor de diverse uitdagingen een belangrijke voorzet, hetgeen de gemeentebesturen kunnen vertalen naar de lokale, gemeentelijke context.</p> <p>Wat het wonen buiten de kernen betreft: zie ALG 26 en de bepalingen in het hoofdstuk 'op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen of te ruilen' in beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'.</p>	
54AB	Gemeenteraad Hoogstraten			<p><u>Beleidskader Verdichten en ontlichten van de ruimte</u> Advies:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Maak beleidsvisie concreet en verduidelijk hoe dit beleidskader invloed zal hebben op toekomstige ontwikkelingen in Hoogstraten. <ul style="list-style-type: none"> ○ Verduidelijk welk hergebruik in de open ruimte in de toekomst mogelijk zal zijn. ○ Maak als provincie – samen met de Vlaamse overheid - werk van financieel kader om consequente doorvertaling van ambities en beleidslijnen mbt agrarische herontwikkeling, zonevreemde functiewijzigingen en sloop van verouderd patrimonium, op het terrein te faciliteren. 	OR AGR BEDR	<p>De provincie Antwerpen heeft bij 'Aan de slag' op p. 43 van 'verdichten en ontlichten van de ruimte' volgende opgenomen:</p> <p>We werken een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningaanvragen voor zonevreemd gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen. Hiermee willen we verduidelijken welk hergebruik er in de toekomst mogelijk zal zijn.</p> <p>Zie ook ALG 14.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>o Zoek op provinciaal niveau oplossing voor grootschalige ruimtevragers zoals grondwerkers, die gezien hun schaal en activiteit niet juist zitten op een bedrijventerrein en vul het beleidskader hierop aan.</p> <p>Toelichting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beleidskader is vrij algemeen en vrijblijvend beschreven. Hoogstraten kan onvoldoende beoordelen welke implicaties de beleidsvisie zal hebben. Opmerking werd eveneens gemaakt op de conceptnota en op het voorontwerp. Aan vooravond van definitieve goedkeuring ontbreekt het nog steeds aan duidelijkheid. • P. 43 : engagement om uit te zoeken hoe provincie een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan realiseren in samenwerking met POM Antwerpen. Ervan uitgaande dat het aantal sites in de open ruimte groter zal zijn dan nodig voor agrarische herontwikkeling en daarenboven zonevreemde functiewijzigingen niet overal toelaatbaar zijn, stelt de vraag zich hoe sterk ingezet zal moeten worden op sloop. Zullen in de aanpak middelen ter beschikking gesteld worden om afbraak van verouderd patrimonium te faciliteren? Het ontbreken van een financieel kader zal consequente doorvertaling op terrein in de weg staan en vergunningenbeleid sterk onder druk zetten. (Uitgeschreven discussie wordt als addendum toegevoegd) 		<p>De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is en begrijpt de bezorgdheid. Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Bij aan de slag (pg 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') is het volgende opgenomen: "De provincie Antwerpen gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan realiseren in samenwerking met POM Antwerpen."</p> <p>Wat betreft specifieke ruimtevragers zie 14BB.</p>	
55AB	Gemeenteraad Retie	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Advies d.d. 13.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023				
55AB	Gemeenteraad Retie			Idem 14BB		Zie 14BB	14BB
55AB	Gemeenteraad Retie			+ bijkomende argumenten : <u>Beleidskader Levendige kernen</u> Akkoord met de selectie van kernen Retie en Schoonbroek als dorpskern.	KERN	Voor wat betreft de kleine kernen: zie ALG 24 .	ALG 24

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				De gemeente kan zich vinden in de selectie van Hodonk als kleine dorpskern. De zeer kleinschalige en lintvormige woonontwikkeling ter hoogte van Werbeek wordt echter niet als "kern" ervaren, een kernversterkende ontwikkeling is hier niet echt gewenst. Woonfuncties in Werbeek zijn sterk vergelijkbaar met andere (lintvormige) woonzones binnen de gemeente, zoals omgeving Looiend, en dienen gelijkwaardige behandeld als vorm van woonkorrels ingebed in de open ruimte.			
55AB	Gemeenteraad Retie			<p><u>Beleidskader Sterke netwerken</u></p> <p>Globaal gezien akkoord met scores op vlak van plaatwaarde en knoopwaarde. Enkel voor kern van Schoonbroek wordt opgemerkt dat bereikbaarheid hier gelijkaardig scoort aan de rest van de omgeving langsheen de N18, maar dat er zich wel een groter aanbod aan voorzieningen voordoet. Het is dus aangewezen dat Schoonbroek eerder "goed" scoort in haar "plaatswaarde", en "matig" in "knoopwaarde" (waar dit nu omgekeerd wordt voorgesteld met de rode inkleuring op de kaart).</p>	KOMP	Zie 41BB .	/
55AB	Gemeenteraad Retie			<p>Grotendeels akkoord met analyse inzake multimodale knopen voor personenvervoer.</p> <p>Voor omgeving kanaal – N123, opgenomen als multimodaal knooppunt voor goederenvervoer, wordt gevraagd om deze op te nemen als multimodaal knooppunt voor personenvervoer (en te schrappen voor goederenvervoer – zie tekst verderop). Ter hoogte van deze plek wordt er, weliswaar in hoofdzaak voor recreatieve verplaatsingen, intensief gebruik gemaakt van overstapmogelijkheden (parkeerzone nabij het kanaal) tussen de wagen en de fiets, alsook naar voetgangersverplaatsingen. In mindere mate is ook het overstappen naar watergebonden verplaatsingen mogelijk, al is dat eerder een potentie naar de toekomst toe, die vandaag misschien nog wat onderbenut is.</p> <p>Hoewel ter hoogte van omgeving kanaal – N123 een waterweg en gewestweg samenkomen, wordt opgemerkt dat de potentie als multimodaal knooppunt voor goederenvervoer eerder beperkt is. De omgeving is gelegen binnen waardevolle groengebieden, met westelijk aanpalend een woonpark, en vertoont slechts</p>	RMK	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>een zeer beperkte draagkracht voor overslag van goederen of verknoping van verschillende vervoersvormen.</p> <p>Zoals hierboven al beschreven, ziet de gemeente wel een potentie in deze plek als multimodaal knooppunt voor (recreatief) personenvervoer.</p>			
56AB	Gemeenteraad Essen	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■	<p>Uitgebracht : 28.02.2023</p> <p>Ontvangen per mail 14.03.2023</p>				
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><u>Algemeen</u></p> <p>Waardering voor verduidelijkingen tav vorige versie. Was aangewezen om aanpassingen tov vorige versie te markeren.</p> <p>Onduidelijke zinnen werden verwijderd, maar dit zorgt soms voor meer onduidelijkheid. Rol van provincie beperkt zich tot "ondersteunen" en "begeleiden" maar is niet duidelijk hoe.</p> <p>Beleidsplan vn gemeente bijna in fase van voorlopige vaststelling. Toekomstbeeld waarbij maximaal wordt ingezet op bescherming van open ruimte enerzijds en versterking van leefbaarheid van dorpskernen anderzijds. Tools en financiële middelen en personeel ontbreekt. Alleen via samenwerking kunnen hoge ambities bereikt worden. Vraag hoe provincie gaat "ondersteunen", "stimuleren" en "ondersteunen" ? Heeft provincie voldoende middelen en menskracht ? Vrees dat veel dode letter zal blijven.</p> <p>Belang van open ruimte als verschaffer van ecosysteemdiensten wordt benadrukt. Beleidsplan spreekt van opstellen van geïntegreerd gemeentegrensoverschrijdend programma voor de open ruimte in samenwerking met de verschillende actoren (niet nader benoemd) maar ambities worden nergens verder uitgewerkt of verduidelijkt.</p> <p>Ontbreken van beleidskader dat uitspraken doet over de open ruimte en meer specifiek over de landbouw en de mogelijke verwevenheid ervan met andere open ruimte functies blijft voor de gemeente een gemis. Het uitwerken van duidelijke ontwikkelingsperspectieven voor open ruimte (die per definitie gemeentegrens-overschrijdend is) en het hieraan koppelen van concrete acties, zouden meerwaarde</p>	ALG	<p>Wat betreft de rol van de provincie: zie ALG 1</p> <p>In het kader van het PBRA is gekozen om te werken met een aantal provinciebrede principes en ambitieuze doelstellingen, in plaats van vooraf vastgebeitelde wensbeelden of kaarten met de gewenste structuur. Deze manier van werken geeft een robuuste basis én biedt flexibiliteit om te kunnen inspelen op de context en maatschappelijke evoluties.</p> <p>Het PBRA biedt in eerst instantie een kader voor het eigen provinciale ruimtelijke beleid. Een heleboel van de actielijnen onder de hoofdingen 'Aan de slag' zijn dus gericht op acties die we zelf gaan uitvoeren, van concrete projecten tot het opmaken van bijvoorbeeld uitvoeringsplannen. Naast eigen uitvoering is ondersteuning van het gemeentelijke ruimtelijke beleid een belangrijke pijler in onze werking. Deze ondersteuning omvat onder andere het delen van expertise en kennis, zowel inhoudelijk als op vlak van procedures en samenwerking.</p> <p>Wat betreft het ontbreken van een beleidskader rond open ruimte: zie ALG 5</p> <p>Wat betreft een regionale benadering van economie.</p> <p>De provincie bewaakt op provinciaal niveau de economische ruimte met het principe</p>	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>kunnen vormen wanneer zij in provinciaal ruimtelijk beleid de nodige aandacht zouden hebben gekregen. Beleidsplan zet te weinig in op een regionale benadering van bepaalde thema's, ook wat economie en bedrijvigheid betreft. Weinig kaartmateriaal dat teksten zou kunnen verduidelijken.</p>		<p>'behoud van ruimte niet van plek'. Bovendien streeft zij naar 'het juiste bedrijf op de juiste plek'. Ze zet in op een provinciaal locatiebeleid dat gericht is op maximale overeenkomst tussen kenmerken van een locatie en die van de activiteit. Dit op basis van mobiliteit, nabijheid, hinder, milieu-impact, grootte en potenties voor circulariteit. Plekken met een hoge knoopwaarde worden ingezet voor dynamische activiteiten, waaronder bedrijvigheid. Als provincie leggen we bovendien de focus op bedrijven die een bovenlokale dynamiek hebben en gebieden waarvan de impact groter is dan de lokale omgeving. Onder bedrijven met een bovenlokale dynamiek verstaan we bijvoorbeeld watergebonden bedrijvigheid, bedrijven die grote bedrijfsoppervlakken vragen, ... We zetten in op gebiedsgerichte samenwerkingen om oplossingen te zoeken voor deze bovenlokale vraagstukken. (beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' p. 48)</p>	
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><u>Strategische visie</u> ☐ Bij ruimtelijke principes staat vermeld: "Als provincie passen wij het principe toe in de keuze van onze eigen provinciale projecten en stimuleren het in projecten van onze partners". Deze zin is vrij cryptisch. Aan welke provinciale projecten denkt de provincie? Welke zijn dan de partners? Dit alles blijft vrij vaag omschreven. ☐ Idem bij beschrijving van de zeven strategieën. Hier staat een verwijzing naar 'regionale partnerschappen' om geïntegreerde programma's voor te stellen (regionale partnerschappen voor de open ruimte). Wat bedoelt de provincie met deze partnerschappen? Welke partners zijn hierbij aan zet? Welke rol ziet zij weggelegd voor de gemeenten? ☐ De impressieschetsen 'wat kunnen wij zien vandaag' en 'waar kunnen wij naartoe' laten zien dat in de schets van het toekomstbeeld plots woonwijken en woonlinten zijn verdwenen (bijvoorbeeld bij het hoofdstukje 'van versnippering naar bundeling').</p>	STR VISIE	<p>Dit staat uitgewerkt op p. 70 en 71 van de strategische visie. In de eerste plaats gaat het over de provinciale beleidskaders en provinciale ruimtelijke plannen en projecten (bv. PRUP's).</p> <p>De rol van de openruimtecoalities kan niet globaal worden uitgewerkt, maar zal gebied per gebied moeten uitgewerkt worden. Elk gebied heeft immers andere kenmerken, andere actoren, andere verhoudingen tussen de verschillende open ruimte partners.</p> <p>Op dit moment is de uitwerking van deze coalities niet heel nadrukkelijk opgenomen in de beleidskaders. Dit gebeurt nu vooral in gebiedsspecifieke projecten. Dat neemt niet weg dat dit wel deel kan uitmaken van nieuwe beleidskaders waarin deze strategie meer centraal staat.</p> <p>Zie ook ALG 5.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>De gemeente vraagt zich af hoe dit toekomstbeeld kan worden gerealiseerd en wie daarbij aan zet is. Het gewestplan is nog steeds een belangrijke hindernis om dit toekomstbeeld waar te maken. Hoe wil de provincie dit wensbeeld tot werkelijkheid maken? En wat verwacht zij hierbij concreet van de gemeenten? Dit lijkt meer om een utopisch beeld dan een realistisch scenario. De bouwrechten die als gevolg van het gewestplan zijn ontstaan, kunnen niet worden genegeerd. Als zij worden beknopt, stelt zich de vraag wie de eventuele planschade gaat betalen: Vlaanderen, de provincie of de gemeente? De gemeente heeft hiervoor onvoldoende middelen.</p>		<p>De impressies zijn een illustratie van wat de strategie (in extremis) kan betekenen in de ruimte. Dit is geen weergave van de realiteit. Bovendien doet het beeld geen uitspraak over de manier waarop. De concrete realiseerbaarheid wordt verder uitgewerkt in beleidskaders. Zie ook ALG 9.</p> <p>Planschade moet gebeuren volgens de instrumenten en wetgeving die op dat moment van toepassing zijn.</p>	
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><u>Beleidskader : leefbare woonkernen</u> Positief dat provincie in haar beleidsplan een typering van kernen heeft uitgewerkt. Zo ontstaat meer duidelijkheid hoe het kernversterkend beleid vanuit een provinciaal oogpunt gestalte krijgt. In eigen beleidsplan is aangegeven dat geen wug wordt aangesneden met uitzondering van klein deel van het wug te Horendonk. Horendonk is echter geselecteerd als 'kleine dorpskern' in PBRA. In kleine dorpskernen is aansnijden van wug verboden. De gemeente kan zich niet vinden in deze generieke uitspraak die louter gebaseerd is op kwantitatieve benadering (kernen met minder dan 500 inwoners vallen onder de categorie van 'kleine dorpskern') en die kwalitatieve overwegingen en een contextuele aanpak onmogelijk maken. Gemeente oordeelt dan ook dat term 'verbieden' te drastisch is en moet worden genuanceerd. Het kan immers noodzakelijk zijn dat voor de leefbaarheid van een kleine dorpskern een kleinschalige afwerking van het bebouwd weefsel met nieuwe woningen aan de orde is. (vb. ondersteunen van plaatselijk voorzieningenniveau, versterken van sociaal weefsel, bieden van kansen aan jonge gezinnen om in hun dorpskern te gaan wonen). Sommige kleine dorpskernen hebben nog bouwmogelijkheden in de woonzone, andere hebben dit niet en kunnen alleen nog maar een (deel van een) wug aansnijden om bijvoorbeeld een kleinschalig woonproject te realiseren. Deze contextuele benadering wordt door PBRA onmogelijk gemaakt. Gaat de provincie bovendien dan de wug in de kleine dorpskernen herbestemmen of vindt zij dat dit een (bijna onmogelijke) taak is van de gemeente?</p>	KERN	<p>Voor wat betreft de kleine kernen: zie ALG 24.</p> <p>Wat de visie inzake bouwmogelijkheden in WUG betreft: zie 28 BB en ALG 30.</p> <p>Wat betreft de reactie dat er geen rekening wordt gehouden met de decretaal vastgelegde bevoegdheid van de gemeenten m.b.t. woonreservegebieden: zie 40BB.</p>	ALG 24

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Specifieke opmerkingen:			
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><i>Huishoudenstransitie</i> Vragen bij enkele tekstpassages.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ "Verouderde woningen op slecht gelegen locaties buiten de kernen kunnen beter niet meer verbouwd, maar afgebroken worden" (blz. 51). ☐ "Aan de Vlaamse overheid vragen we om: <ul style="list-style-type: none"> o ... o de planschaderegeling te herzien zodat het kostenplaatje voor de neutralisatie van harde bestemmingen beheersbaar blijft o in de diverse decreten en besluiten de mogelijkheden om nieuwe woningen te bouwen buiten de kernen en bijkomende zonevreemdheid in de hand werken, in te perken". <p>Bovenstaande punten zijn essentieel om bouwshift te kunnen realiseren. Als hier geen oplossing voor wordt geboden dan zullen ook de ambities, naar beneden moeten worden bijgesteld.</p>	WON	<p>We volgen de gemeente in het oordeel dat de genoemde tekstpassages essentieel zijn om de bouwshift te realiseren. Echter omdat het beleidsplan geen verordenend plan is (zie ALG 1), mogen de ambities hierin wel sterk geformuleerd worden ook al staat het instrumentarium nog niet op punt.</p> <p>Naar aanleiding van diverse reacties wordt de eerste tekstpassage geschrapt: zie 17BB.</p>	Zie ALG 1, 17BB
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><i>Groenblauwe dooradering</i> Gemeente ondersteunt doelstelling. Maar blijft onduidelijk welke tools provincie aanreikt om samen met gemeente deze uitdaging op te nemen. Zo wordt op blz. 58 gesproken over de inzet van provinciale instrumenten. Welke zijn deze? Over welk subsidiebeleid spreekt de provincie? Hoe kunnen vernieuwende kernversterkende projecten samengaan met een parallelle ontharding en het herstellen van de open ruimte (blz. 56)? Hoe ziet de provincie de afbouw van de lintbebouwing, de sloop van verspreide of slecht gelegen bebouwing, het selectief omgaan met nog niet bebouwde percelen? Kijkt zij hiervoor naar de gemeenten om deze operaties te financieren of gaat zij mee financieel ondersteunen? Wat doe je met het gewestplan en op welke wijze wordt het juridisch kader aangepakt en aangepast?</p>	GB DA BOUW SH	<p>Zie 3AB.</p> <p>Wat betreft het instrumentarium om de bouwshift te realiseren: zie ALG 15.</p>	ALG 15
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><i>Energie</i> Schenken van aandacht aan energienetwerken is positief, maar invulling te vaag. Provincie heeft (kan hebben) goed inzicht waar bepaalde industriële of ambachtelijke activiteiten bevinden die restwarmte produceren? Dat kan de actie "We ondersteunen</p>	ENER	<p>We nemen hier akte van.</p> <p>We koppelen de ondersteuning voor de warmtezoningsplannen aan de ondersteuning via een energiemakelaar. De energiemakelaar ondersteunt bij de</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				gemeenten bij de opmaak van warmtezoneringsplannen” op blz. 61 meer gewicht geven. Daarenboven is de gemeente overtuigd dat deze warmtezoneringsplannen bovenlokale materie zijn en bij voorkeur op een provinciaal niveau worden opgemaakt, met gemeentelijke inspraak.		<p>uitwisseling van reststromen door de nodige partijen met elkaar te verbinden en hen te begeleiden in het opmaken van een economisch, ecologisch en maatschappelijk verantwoord wamtenetproject. Zo hebben we al verschillende onderzoeken naar de mogelijkheden van restwarmte in onze provincie doorlopen. Deze ondersteuning blijven we bieden aan lokale besturen en bedrijven.</p> <p>We zijn er ook van overtuigd dat warmtezoneringsplannen van schaalvoordelen kunnen genieten wanneer ze bovenlokaal worden opgemaakt. We testen dit momenteel uit in Energielandschap Noordertuin. Daar wordt een gezamenlijk warmteplan opgemaakt voor de 7 gemeenten met daarnaast aandacht voor individuele ontwikkelplannen zodat elke gemeente zijn eigen accenten kan leggen.</p>	
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><u>Beleidskader Sterke netwerken</u> <u>Bovenlokale ruimtelijke netwerken</u> Op p. 14 wordt gesproken over een netwerk dat bestaat uit ruimtelijke multimodale knopen en verbindingen. De knopen worden besproken maar over de verbindingen is er weinig terug te vinden. Is net belangrijke info om de verschillende schaalniveaus en knopen met elkaar te koppelen. Voor gemeente moeilijk in te schatten hoe hier op provinciaal niveau mee wordt omgesprongen. Er wordt gesproken over het dynamisch karakter van de netwerken maar zijn niet op kaart weergegeven. Gemeente zou graag vanuit dit beleidskader meer inzicht kunnen krijgen tot welke netwerken zij volgens de provincie behoort. Ook kans om te monitoren hoe grotere netwerken verder evolueren in de tijd. Graag concrete voorstellen inzake samenwerking + hieraan concrete acties koppelen. Rol provincie bij intergemeentelijke samenwerkingsverbanden ?</p>	ALG	<p>Zie ALG 18.</p> <p>De uitwerking (en locatie) van het mobiliteitsnetwerk, met name de verbindingen, is een bevoegdheid die op regionaal niveau bij de vervoerregio's ligt. Om die reden worden over de verbindingen geen uitspraken gedaan in het PRBA en refereren we naar de regionale mobiliteitsplannen.</p> <p>De vervoersnetwerken op regionaal niveau zijn zoals ze zich vandaag voordoen op kaart geduid in bijlage 1 van het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'. Hier staan de regionale buslijnen niet op aangeduid. Dit wordt aangepast. Zie ook 14BB.</p> <p>In de VCRO (Art. 2.1.1§1.3°) staat dat de uitvoering van het beleidsplan moet gemonitord worden. De monitoring van de ruimtelijke multimodale knopen hoort hier bijgevolg ook onder.</p> <p>Wat betreft de samenwerking: ALG 1</p>	ALG 1 , 14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><i>Ruimtemodel en ruimtekompas</i> Onduidelijk welke informatie basis is voor ruimtekompas. Absoluut of relatief cijfermateriaal? Is dit het totaal aantal of wordt het aantal afgewogen per inwoner, per vierkante meter enz.? Ook wordt voorgesteld dat de ruimtelijke context in cijfers zal worden uitgedrukt. Hoe kan eigenheid van een plek worden gekwantificeerd, geïnterpreteerd en/of in een kompas worden gegoten? Graag informatie mbt grondgebied van Essen zodat op lokaal niveau impact kan worden afgetoetst. Kompas slaat enkel op bestaande situatie en moet dienen als analyse- en ondersteuningsinstrument. Is een kompas niet net bedoeld om richting te geven aan een gewenste toekomst en moet hier ook geen duidelijke visie of beleid aan worden gekoppeld? Moeilijk te begrijpen welk resultaat een kompas kan geven en hoe dit zich op lokaal niveau zal vertalen tot ontwikkelingskeuzes.</p>	KOMP	Zie 38 BB .	/
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><i>Ontwikkelingskansen van een plek bepalen door koppeling van ruimte en mobiliteit</i> Hoe gaat provincie duurzame mobiliteit faciliteren en verplaatsingen beperken ?</p>	RMK	<p>Het PBRA heeft geen rechtstreekse impact op vervoersnetwerken. Dat is namelijk de bevoegdheid van de vervoerregio's. Zie ook ALG 18.</p> <p>In het ruimtelijk beleid kan echter wel ingezet worden op duurzame mobiliteit: door in te zetten op ruimtelijke multimodale knopen zal er op die locaties meer aandacht voor fietsers, openbaar vervoer en trage weggebruikers kunnen gegeven worden. Door in te zetten op nabijheid en bereikbaarheid (Strategische visie p. 47-48) kan zowel het aantal voertuigkilometers als het aantal gemotoriseerde verplaatsingen dalen.</p> <p>Wat de provincie hier rond gaat ondernemen, zal in een nog op te maken actieplan staan. Zie ook ALG 1</p>	ALG 1
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><i>Criteria voor de ontsluiting van een locatie</i> Gemeenten moeten focussen op het 'zich eigen maken van de lokale ruimtelijke multimodale knopen' (p.43). Het is onduidelijk hoe ruimtelijke multimodale knopen van bovenlokaal niveau zich verhouden tot lokale knopen. Welke vorm van ondersteuning (financieel, procesmatig enz.) mag</p>	RMK	<p>Zie ALG 1.</p> <p>De provincie heeft de keuze gemaakt om in de uitvoering van haar beleid zich toe te leggen op de bovenlokale ruimtelijke multimodale knopen.</p>	ALG 1

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				worden verwacht (eveneens p.. 43)? Wat is van toepassing voor Essen?			
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><i>Criteria voor de impact van een activiteit op de omgeving</i> Provincie wil criteria gebruiken om voorkeurslocaties af te wegen voor (hoog)dynamische activiteiten zodat deze op maat van een plek worden geïntegreerd. Welke locaties zullen worden aangeboden en hoe worden deze bepaald per project? Is er ook een uitkomst mogelijk waarbij geen enkele locatie geschikt is ? Enkele criteria worden voorgesteld (schaal en functie van waar gebruikers komen). Welke informatie is hiervoor voorhanden en/of zijner voldoende gegevens beschikbaar ? Zal onderzoek voldoende zijn om te bepalen of die activiteit al dan niet wenselijk is op een bepaalde plek ? Volgens gemeente zullen meerdere criteria moeten worden bekeken (goede ruimtelijke ordening, mogelijke natuur- en erfgoedwaarden, open ruimte waarden enz.). Indien plek wenselijk is, hoe wil provincie die mee helpen faciliteren en realiseren? Op p. 46 mbt oppervlakte die gebouw of een functie inneemt, komt op de volgende pagina's niet meer aan bod. Eveneens het energieverbruik of de energieproductie wordt hier als mogelijk criterium naar voor geschoven, maar wat wordt concreet mee gedaan ? Hoe worden criteria uitgewerkt?</p>	RMK DYN	<p>In het PBRA worden er geen locaties voorgesteld, maar werken we met het uitgangspunt dat hoogdynamische functies zich op ruimtelijke multimodale knopen moeten richten. In plaats van te werken met rigide selecties, stellen we een aantal principes voorop waaraan ruimtelijke vraagstukken zullen getoetst worden.</p> <p>We merken dat de actielijn onder 'Aan de slag' op p. 49 van het beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' tot verwarring leidt. Daarom passen we deze aan.</p> <p>Hoe hoogdynamische functies worden bepaald en welke criteria er voor gebruikt worden, staat in het beleidskader onder het vermelde hoofdstuk. De studie die deze tekst onderbouwt en dieper ingaat op de criteria, is te vinden op de website: https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/beleidsplan-ruimte/onderzoeken.html</p> <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd worden, zonder deze onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p>"Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...)</p> <p>De onderzoeksrapporten geven een overzicht van het onderzoek en uitkomsten van het participatietraject die ten grondslag liggen aan de gemaakte beleidskeuzes. Het beschikbaar onderzoek vervangt als het ware het informatief gedeelte van een structuurplan maar zal omwille van</p>	<p>Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit', p. 49: Actielijn wordt herschreven naar: "De provincie Antwerpen werkt een leidraad uit om te bepalen welke (hoog)dynamische activiteit op welke locatie wenselijk is. Deze passen we toe in relevante ruimtelijke provinciale projecten en processen."</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						hanteerbaarheid en het voortschrijdend inzicht slechts middels een beknopt overzicht of verwijzingen in het beleidsplan zelf opgenomen worden.” (Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9)	
56AB	Gemeenteraad Essen			<u>Beleidskader : Verdichten en ontlichten van ruimte</u> <i>Waarom verdichten en ontlichten</i> Open ruimte alle kansen geven + maximaal beschermen, hoe concreet ? Provincie geeft aan zelf taken te vervullen: opstarten van eigen projecten, ondersteunen van gemeenten, opstarten van partnerschappen. Waarvoor kan gemeente specifiek rekenen op provincie? Rol provincie bij verwijderen van bebouwing of verharding en herbestemmen van harde bestemmingen naar open ruimte bestemmingen? Gaat provincie zelf initiatieven in nemen of kijkt zij hiervoor naar de gemeente of naar Vlaanderen? Dit blijft onduidelijk. Wie kan/zal hier de nodige planningsinitiatieven zoals de opmaak van RUP's op zich nemen? Hoe gaat men om met planschadeclaims? <i>Bijkomend ruimtebeslag en verharding voorkomen en verminderen</i>	ALG BOUW SH	Wat betreft de open ruimte: ALG 5 Wat betreft de vraag rond acties rond bouwshift: ALG 15 .	ALG 15
56AB	Gemeenteraad Essen			<i>Provincie als belangrijke klimaatbuffer</i> Provincie geeft aan lokale besturen te gaan ondersteunen bij klimaatbewuste mobiliteitskeuzes (p.. 19). Wat houdt ondersteuning in? Op welke manier gaat provincie de gemeente helpen om de beoogde modal split 50/50 te bereiken? Hoe kan openbaar vervoer worden uitgebouwd om modal shift mee te helpen realiseren. Hoe gaat provincie klimaatneutrale en klimaatbestendige economie waar maken ? Over welk soort bedrijven gaat het ?	KLIM	We verwijzen graag naar het provinciaal klimaatbeleidsplan 2030 hoofdstuk 5 en 7. De ondersteuning naar gemeenten wordt daar uitgewerkt via: <ul style="list-style-type: none"> - (H5): Mobiliteitsscans, aanleg fietsostrades, advisering fietswegen, trage wegen, begeleiding via mobiliteitspunt, evalueren en monitoren van fietsbeleid en infrastructuur dmv fietsbarometer, uitbouw van een samenhangend netwerk trage wegen. - (H7): opmaken van lokale ruimtelijk economische analyses, adviseren van landbouwbedrijven in klimaattransistie 	/
56AB	Gemeenteraad Essen			<i>Waarde toekennen aan de open ruimte via ecosysteemdiensten</i>	ESD	Zie 12AB .	12AB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Onduidelijk hoe kaart zal helpen om afwegingen te maken voor het plaatsen van de juiste functie op de juiste plaats en wat dan gevolgen zijn voor gemeentelijk beleid.</p>			
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><i>Infiltreren in plaats van verhard</i> Welke acties onderneemt provincie voor waterlopen in haar beheer mbt provinciale droogtestrategie? Worden de zones waar prioritair op infiltratie moet worden ingezet, bepaald? P. 28 wordt vermeld dat op de meest cruciale plaatsen geen bijkomende verharding wordt toegelaten en dat wordt onderzocht hoe via een aangepast vergunningenbeleid gebieden met een hoog infiltratiepotentieel kunnen worden beschermd. De gemeente vraagt concrete handvaten. Provincie zet gebiedsgerichte projecten op om infiltratiemogelijkheden te waarborgen. Zij bekijkt waar er gericht kan worden onthard in functie van infiltratiemogelijkheden. Bekijkt de provincie zelf waar dergelijke projecten mogelijk zijn? Zo ja zijn er projecten van toepassing binnen het grondgebied van Essen?</p>	WA	<p>Wat betreft de meest cruciale plaatsen: zie 41BB.</p> <p>Wat betreft de keuze van dergelijke projecten: Voor de projecten die de provinciale dienst integraal waterbeleid onderneemt ihkv wateroverlast en droogte kan de website geraadpleegd worden: Waterlopen - Provincie Antwerpen</p> <p>De provincie werkt ondersteunend op vlak van ontharding: watersysteemkaarten zullen tegen eind 2023 op geoloket kunnen geraadpleegd worden, dienst duurzaam milieu- en natuurbeleid begeleidt gemeenten in onthardingsprojecten,...De gemeente onderzoekt het potentieel aan ontharding best ook in het hemelwater- en droogteplan.</p>	41BB
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><i>Juiste functie op de juiste plaats</i> P. 31 provincie focust op aantal uitdagingen die bovenlokaal karakter hebben. Gemeente vraagt deze uitdagingen concreet te beschrijven en acties te benoemen. <i>Op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen</i> Niet duidelijk hoe dit zal gerealiseerd worden. Hoe gaat provincie concreet bouwshift realiseren? Kan provincie de haalbaarheid voor de bouwshift binnen haar grondgebied onderzoeken en aan de Vlaamse overheid voorzetten geven in het kader van een haalbare planschaderegeling en dergelijke? Hoe zal provincie de ontwikkeling van slechtgelegen onbebouwde wuig's beperken? Neemt provincie actie en zorgt zij voor herbestemming? Hoe zal provincie verlinting langs verbindingswegen tegengaan en hier Ontsnippen? Hoe stimuleert provincie bedrijvigheid in kernen en remt het ontwikkeling van slecht gelegen bedrijvigheid af?</p>	BOUW SH	<p>De uitdagingen staan beschreven in de daarna volgende hoofdstukken.</p> <p>Wat betreft de instrumenten rond de bouwshift: zie ALG 15.</p>	ALG 15

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><i>Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik</i></p> <p>Gemeente werkt in haar beleidsplan een gedifferentieerd beleid uit met betrekking tot agrarische activiteiten. Alvorens op de eerste plaats te streven naar een herontwikkeling, moet worden afgewogen of de functie zich op de juiste plek bevindt. Hoe vermijdt provincie dat gebouwen of exploitaties in gebouwen binnen waterwingebieden of grondwaterbeschermingszones worden opgericht (p. 39)?</p>	AGR	<p>De provincie neemt akte van en vindt het positief dat de gemeente Essen in haar Beleidsplan een gedifferentieerd beleid uitwerkt met betrekking tot agrarische activiteiten. Het landbouwkompas is een informatieve tool die de inschatting maakt van het potentieel voor agrarische herontwikkeling. Het landbouwkompas als basis dienen om te kijken welke beperkingen en mogelijkheden er zijn op een agrarische site (de juiste functie op de juiste plek).</p> <p>Volgens de Europese kaderrichtlijn water (richtlijn 2000/60/EG van het Europees parlement en de raad van 23/10/2000) is vandaag het volgende bepaald:</p> <p><i>"De kaderrichtlijn Water moet zorgen voor het veiligstellen van de watervoorraden en de waterkwaliteit in Europa en het afzwakken van de gevolgen van overstromingen en perioden van droogte. Concreet moet de richtlijn ervoor zorgen dat we de goede kwaliteit van ons oppervlakte- en grondwater behalen. De kaderrichtlijn werd in Vlaanderen vertaald in het decreet Integraal Waterbeleid. De praktische uitwerking van de richtlijn gebeurt op basis van stroomgebiedbeheerplannen en maatregelenprogramma's."</i></p>	/
56AB	Gemeenteraad Essen			<p><i>Energietransitie met behoud van open ruimte</i></p> <p>Gemeente vraagt meer informatie over de tool 'energielandschappen' en vraagt welke impact er is voor het grondgebied Essen. Op welke manier neemt provincie concrete rol op binnen het energietransitieverhaal? Welke concrete acties neemt zij zodat ruimte nodig voor energieproductie geen impact heeft op de open ruimte?</p>	ENER	<p>Vanuit de energielandschappen willen we vanuit regionale ruimtelijke schaal dit bekijken. De provincie heeft haar grondgebied opgedeeld in 13 energielandschappen die berust op een ruimtelijk en energetische logica. Hierdoor krijgt men een inzicht over wat het landschap op vlak van energieopwekking en energiebesparing kan bieden en dit net over de gemeentegrenzen heen. Het onderzoek is raadpleegbaar via de website.</p> <p>De rol vanuit de provincie via de energielandschappen is de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coördinator en regisseur van het energielandschap 	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<ul style="list-style-type: none"> • Projectregie van projecten met bovenlokale meerwaarde initiëren en zoeken naar de projectpartners die de trekkersrol kunnen opnemen • Financiering aantrekken om de programma's extra slagkracht te geven, via bijv. Vlaamse, Europese projectsubsidies. • Adviserende rol en procesbegeleiding vanuit ruimtelijke ordening, ze zet verschillende provinciale instrumenten in om lokaal gedragen • grootschalige energieprojecten te realiseren <p>Een van de concrete acties die geen impact hebben op de open ruimte is: "<i>ondersteuning bieden en zoeken naar kansen rond grootschalige energie-installaties op bedrijventerreinen en op grote daken van landbouwbedrijven.</i>"</p>	
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg	■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■	Uitgebracht : 14.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023				
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>Ongunstig advies</p> <p>Algemene opmerkingen</p> <p>De principes en keuzes zullen een enorme impact hebben op lokale besturen.</p> <p>In het PBRA worden vage subjectieve principes voorgesteld waar geen tools voorhanden zijn om deze principes op het terrein uit te voeren voorgesteld en bijkomend worden de principes door de bestaande wetgeving gefnuikt.</p> <p>Door de zaken niet te concretiseren en vaag te blijven kan dit beleidsplan alle kanten uit. Het lokale bestuur heeft geen enkele rechtszekerheid over hoe de provincie als hogere overheid dit plan gaat gebruiken.</p>	ALG	<p>Wat betreft de doorwerking op de gemeentebesturen: zie ALG 4</p> <p>Wat betreft de vaagheid: zie ALG 1.</p> <p>Wat betreft de doorwerking in vergunningen: zie ALG 2.</p> <p>Wat betreft de adviesverlening van ruimtelijke plannen:</p> <p>In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de provincie de gemeentelijke beleidsplannen in de eerste plaats zal benaderen en beoordelen vanuit de doelstellingen uit de provinciale beleidskaders (eens definitief van</p>	ALG 1 , ALG 19 , ALG 21 , ALG 22 , ALG 28

Nr.	PBRA indieneer	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Het is ook onduidelijk met welke strengheid de visie en beleidskaders ingezet zullen worden (beroepsprocedures, adviesverlening, schorsingsbevoegdheid) ? Is er nog ruimte voor het lokale bestuur om het lokale beleid vorm te geven? Kan de gemeente het PBRA hanteren als een kader, waarbinnen de lokale besturen mogelijkheden krijgen om op het eigen grondgebied en beleidsniveau, de Gemeenteraad Heist-op-den-Berg eigen beleidslijnen verder uit te zetten en uit te werken tot acties?</p> <p>Er rijzen vragen over het gewicht van de beleidskeuzes op provinciaal niveau en de doorwerking naar het gemeentelijk beleid. Het is zeer onduidelijk wat er gaat gebeuren met plannen en ambities die reeds klaar liggen. Wat met bestaande plannen die niet meer stroken met de visie van dit beleidsplan?</p> <p>Vele principes en strategieën zullen een enorme financiële inspanning vragen om uitgevoerd te kunnen worden. De gemeente heeft hier niet de middelen voor. Zoals het beleidsplan nu voorligt, zal het aan zijn doelen voorbijgaan, omdat dit in de praktijk onuitvoerbaar is zonder de nodige (financiële) middelen en instrumenten.</p> <p>De provincie stelt als uitgangspunt om te werken vanuit een samenwerkingsverband tussen de provincie en de gemeentes. Maar de provincie grijpt in dit plan veeleer terug naar een hiërarchisch model. Een volwaardig samenwerkingsmodel ziet onze gemeente alvast als bijzondere troef en is zeker wenselijk.</p> <p>Het gemeentelijk niveau is het aangewezen niveau om uitspraken te doen over o.a. de typering van haar eigen kernen. Het huidige plan resulteert in een typering waarin de gemeente zich absoluut niet kan vinden omdat deze zeer theoretische en cijfermatige classificatie enorm ver staat van de realiteit. Kleine gehuchten worden groter afgebakend en krijgen meer belang en gewicht dan sommige veel belangrijkere op zichzelf staande kerndorpen.</p> <p>De gemeente voelt zich onvoldoende gehoord en betrokken. Het beleidsplan stelt vele principes en ideeën voor die ingaan tegen de juridische context van het gewestplan dat tot op de dag vandaag nog op vele plaatsen geldt.</p>		<p>kracht). We nemen daarbij ook altijd de plaatselijke context in rekening om deze doelstellingen te vertalen naar een gepaste oplossing. Dit zal steeds samengaan met de nodige besprekingen met de gemeente. Indien we 'voorbehoud' wensen te maken, zal dit ook aan bod komen.'</p> <p>Wat betreft de financiële middelen: zie ALG 9.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>Voor wat monitoring en verdere toepassing van het woonprogramma betreft: zie ALG 28.</p> <p>Wat betreft het betrekken van de gemeenten tijdens de procedure: zie ook 12AB.</p> <p>Wat betreft de juridische context van het gewestplan: zie ALG 26.</p> <p>Wat betreft het verwerken van voorgaande adviezen: zie 45AB.</p> <p>Wat betreft het ontbreken van acties: zie 44AB.</p> <p>Wat betreft het normatief omgaan met cijfergegevens: zie ALG 11.</p> <p>Wat betreft de samenhang tussen de beleidskaders: Een beleidsplan bestaat uit een strategische visie en een aantal beleidskaders. Er is nergens bepaald dat een beleidskader volledig autonoom moet werken. Aangezien ruimtelijke ordening een integraal verhaal is, kan het dus zijn dat verschillende beleidskaders naar elkaar refereren. In de VCRO Art.2.1.1§4 is ingeschreven dat in de eerste helft van de bestuursperiode het beleidsplan geëvalueerd moet worden. Wanneer er dus wijzigingen worden voorgesteld aan één beleidskader, worden</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Hoe zal hiermee worden omgegaan ? Wie zal deze RUP's opmaken? De gemeente wenst RUP's op te maken voor haar eigen lokaal beleid.</p> <p>Hoe zijn de vorige adviezen van de gemeente verwerkt? Een transparante en gemotiveerde weergave of duiding wordt gemist, het is voor adviesverleners en de burger onmogelijk om de evolutie en aanpassingen in de documenten of een eventuele bijlage waarin het kan worden teruggevonden, te zien.</p> <p>Hoe ziet de provincie de "ondersteuning" in de luiken "aan de slag"? Er is nood aan meer concrete actieplannen vanuit de provincie. Wie zal de implicaties van het PBRA monitoren? Wie zal alle modellen die ais dynamisch worden beschouwd continu bijwerken en in het oog houden? De gemeentes hebben hier noch de mankracht, noch de middelen voor. Dit lijkt een enorme extra workload te betekenen voor de provincie. Hebben zij hier de mankracht en middelen voor?</p> <p>Het weinige kaartmateriaal wordt gehokeld. De wel aanwezige kaarten zijn voor de gemeente onvoldoende duidelijk.</p> <p>Elk beleidskader hangt heel nauw samen met de Kernentypering en de Huishoudenstransitie. Het principe van een beleidsplan is echter dat de beleidskaders op zichzelf moeten kunnen staan en dat ze in de toekomst kunnen worden afgeschafte of bijgewerkt. Dit lijkt voor dit beleidsplan onmogelijk, aangezien alle beleidskaders zo nauw verbonden zijn. Wanneer er eentje wordt veranderd zal dit ook een grote impact op de andere beleidskaders hebben. Er moeten dus vragen gesteld worden bij de autonomie van de beleidskaders op zichzelf. Daarnaast betekent deze nauwe samenhang van de beleidskaders ook dat de leesbaarheid van de documenten enorm verkleint. De documenten verwijzen continu naar elkaar en dat betekent dat men als het ware de drie beleidskaders tegelijkertijd naast elkaar moet lezen om het PBRA te kunnen doorgronden.</p> <p>Het wordt afgeraden om in het PBRA normatief aan de slag te gaan met expliciete cijfergegevens aangezien de conclusies op verschillende manieren geïnterpreteerd kunnen worden en data zeer snel verouderen. Concrete cijferdata kunnen zeker gebruikt worden om algemene</p>		<p>relevante andere beleidskaders meer in evaluatie genomen.</p> <p>Wat betreft ontbreken van een regionale visie: In het kader van het PBRA is gekozen om te werken met een aantal provinciebrede principes en ambitieuze doelstellingen, in plaats van vooraf vastgebeitelde wensbeelden of kaarten met de gewenste structuur. Deze manier van werken geeft een robuuste basis én biedt flexibiliteit om te kunnen inspelen op de context en maatschappelijke evoluties.</p> <p>Wat betreft het weinig aan bod komen van thema's zoals landbouw, economie of identiteit: zie ALG 6 Rond landbouw zijn er al heel wat aanknopingspunten te vinden in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' onder het hoofdstuk 'Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik'. Voor het provinciale beleid rond economie verwijzen we graag door naar hetzelfde beleidskader, hoofdstuk 'Bedrijvigheid'. Specifiek voor economie in de kern is een hoofdstuk in het beleidskader 'Levendige kernen' opgenomen: 'Uitdaging: bedrijvigheid in kernen'. Identiteit is een thema dat bij uitstek op lokaal niveau kan uitgewerkt worden. Het beleidskader 'Levendige kernen' geeft hier enkele bovenlokale krachlijnen voor.</p> <p>Wat betreft verweving: zie ALG 19 en ALG 20.</p> <p>Wat betreft de vraag naar begrip dat het tijd vraagt om de principes op het terrein te vertalen: zie 14 BB.</p> <p>Wat betreft de opmerking dat alles naar de stedelijke kern moet verschoven worden: dat is niet onze insteek. We willen dat elke kern levendig is, maar wat dat juist betekent, is anders in te vullen voor elke kern. Met 'Veerkrachtige Dorpen ondersteunen wij inwoners en lokaal bestuur om samen hun</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>principes en ideeën te onderschrijven en illustreren, maar mogen nooit de volledige basis vormen.</p> <p>Het beleidsplan mist op vele vlakken een regionale visie, terwijl hier net de sterkte ligt voor een beleidsplan op provinciaal niveau. Vragen zoals 'Wat zijn de grote openruimte structuren binnen de provincie?' 'Wat is de regionale visie op economie en bedrijvigheid?' 'Welke profielen en types voor landbouw kunnen we onderscheiden binnen die provincie?' zouden net de grote meerwaarde van dit plan kunnen betekenen. Maar in feite zijn zo goed als alle uitspraken oftewel voor gans de provincie van toepassing, wat vaak te groot is om uitspraken te kunnen doen, oftewel voor de gemeente zelf, wat vaak te klein is om uitspraken te doen. Een meer regionale blik is nodig.</p> <p>Het plan spitst zich te fel toe op louter het ruimtelijke aspect. Uiteraard is dit het belangrijkste in een beleidsplan ruimte, maar zoals het beleidsplan nu voorligt worden alle implicaties voor andere thema's dan het ruimtelijke totaal vergeten. Nochtans zijn thema's zoals economie, landbouw, mobiliteit, identiteit, etc. erg belangrijk omdat deze ook een belangrijke impact hebben op het ruimtegebruik. Deze andere thema's zijn te fel onderbelicht in het beleidsplan. Al de ruimtelijke visies worden momenteel opgelegd zonder veel aandacht te besteden aan consequenties voor andere ruimtegebruikers zoals bijvoorbeeld economie en landbouw. Dit zal voor conflicten zorgen.</p> <p>Vanuit de praktijkervaring van een lokale overheid kan meegedeeld worden dat het niet altijd makkelijk/realistisch haalbaar is om verweving af te dwingen of te bekomen en/of alles in de kernen te verweven. Er moet op maat van de kern gewerkt worden waarbij alle factoren (mobiliteit, ruimtelijke draagkracht, inpassing in het weefsel enz ...) onderzocht moeten worden. Uitspraken over verweving doen zonder enige ruimtelijke context is niet correct. Zo is het verweven van bedrijven in de kernen een goed uitgangspunt en een meerwaarde in het ruimtelijk planningsdenken, maar stellen er zich belangrijke vragen bij de uitvoerbaarheid. Daarnaast is bv. bedrijvigheid erg dynamisch. Het is niet omdat een bedrijf nu verweefbaar is in een kern, dat dit binnen</p>		<p>dorp veerkrachtiger te maken. Zo willen we de kracht van een dorpsgemeenschap (inwoners, middenveld, gemeentebestuur) vergroten om zelf met gezamenlijke uitdagingen om te gaan. In het Beleidsplan Ruimte zetten we onder meer in op kernversterking, kwaliteit en op maat van de kern. Ons inziens zijn beide insteken complementair en zelfs inhoudelijk inpasbaar. Het gezamenlijk werken aan uitdagingen in een dorp, kan in kleine kernen zonder grote groei of bijkomend ruimtebeslag. Voor nieuwe trajecten 'veerkrachtige dorpen' starten we ook steeds vanuit het bestaande provinciaal beleid, waarvan het PBRA deel van uitmaakt. Zie ook 36BB.</p>	

Nr.	PBRA indierener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>enkele jaren na bijvoorbeeld groei nog steeds zo is. Ook andersom kan het gebeuren dat een bedrijf nu niet verweef baar is en binnen enkele jaren wel door bv. innovatie of verandering van een bepaalde productiemaniër. De huidige weergave van verweving in het plan is te theoretisch en zal in de praktijk op verschillende obstakels botsen en is dus niet uitvoerbaar. Er is nood aan een genuanceerde aanpak met de nodige tools en instrumenten eerder dan het eenzijdig toepassen als leidend principe of uitgangspunt. Een mogelijke piste is hier het opstellen van een afwegingskader in samenspraak met de gemeente. Het verplichten van verweving kan ongewenst een tegengesteld effect bereiken. Het dogma van verweving mag er bv. niet toe leiden dat op bepaalde plekken kansen gecreëerd moeten worden die als gevolg kunnen hebben dat het handelscentrum uitgehold wordt. Het moet in dergelijke gevallen mogelijk zijn monofunctionele woonontwikkelingen toe te staan indien in de kern reeds ruime kernvoorzieningen aanwezig zijn.</p> <p>Daarbovenop kan ook gesteld worden dat de grootteorde die de provincie ziet voor de verweving niet te realiseren valt omwille van gebrek aan ruimte, Door de afbakening van de kerntyperingen en de huishoudenstransitie blijft er maar een erg beperkt deel van de ruimte over waarin de extra huishoudens bij moeten komen en waar dus verdicht moet worden. Als men dan bovendien in deze klein afgebakende en weinige kernen continu ook moet inzetten op verweving van detailhandel en bedrijvigheid en monofunctionele woonontwikkelingen moet waken, dan is er gewoonweg te weinig ruimte om dit allemaal te verwezenlijken. Deze theoretische filosofie moet dus gerationaliseerd worden, zodat deze op het terrein toch op zijn minst enige uitvoerbaarheid kan genieten. Wij merken als lokaal bestuur een belangrijk knelpunt, dat een gevaar schuilt in de gegevenheid dat de ruimte is wat ze is en niet EN wonen EN bedrijvigheid EN andere functies allemaal op elke plek in de kern zal kunnen verweven. Er is nergens sprake van een ruimtebalans. Er wordt enkel gesteld dat er zoveel mogelijk open ruimte moet gevrijwaard en gecreëerd worden. Maar over de specifieke invulling van deze open ruimte wordt zeer weinig tot niets gezegd. Zo zal er een gevecht ontstaan tussen verschillende openruimtegebruikers zoals bijvoorbeeld landbouw, natuur en recreatie. Een</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>gedifferentieerd openruimtebeleid, zoals dat bij de kerntypering wel gebeurt, lijkt aangewezen. Misschien kan dit leiden tot een beleidskader "Open ruimte"?</p> <p>Het gemeentebestuur vraagt begrip vanwege het provinciebestuur voor de tijd die nodig zal zijn om de doorvertaling van bepaalde principes en ambities naar het laagste niveau op het terrein, te doen slagen.</p> <p>Sommige beleidslijnen (zoals het bijsturen van de mogelijkheden op zonevreemde functiewijzigingen, het aansturen op meer verweving van bedrijvigheid in de kernen of het tegengaan van verdere bebouwing in woonlinten) zijn bedoeld om een ommekeer in te zetten. Dit vraagt een transitie op het terrein die tijd zal vergen en waar begrip voor gevraagd wordt. Vaak zijn het geschikte instrumentarium en de financiële middelen (nog) niet voorhanden om op korte termijn concrete resultaten neer te zetten.</p> <p>Heist-op-den-Berg profileert zich al lang als een landelijke gemeente met een stedelijke kern met pit. Een vrij grote gemeente maar toch landelijk en geen stad. Dit wordt met dit beleidsplan compleet onderuitgehaald. Ook de typische Heistse levendige dorpskernen met hun bruisende verenigingsleven enz. worden hier compleet ondermijnd. Alles moet naar de stedelijke kern Heist-Centrum terwijl er vroeger net werd ingezet op het promoten en levendig maken van de dorpskernen, denk bijvoorbeeld maar aan de projecten van de 'Veerkrachtige Dorpen'. De sociale morfologie van onze gemeente zal door dit plan grondig worden aangetast. Het hoofddoel moet blijven dat mensen hier kwalitatief kunnen wonen en leven. Het mag niet de bedoeling zijn dat strakke beleidslijnen ongewild aanleiding geven tot leegloop van bepaalde kernen.</p>			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>Strategische visie De principes van de strategische visie zijn planologisch gezien correct en kunnen onderschreven worden. Er worden enkele uitspraken gedaan, die verduidelijking vragen. <i>Algemene opmerkingen</i> De figuren bij dit deel geven toekomstbeelden weer waarbij de bekommernis overheerst dat deze voorstellen niet zo evident zijn om in werkelijkheid te</p>	STR VISIE	De impressies zijn een illustratie van wat de strategie (in extremis) kan betekenen in de ruimte. Dit is geen weergave van de realiteit. Bovendien doet het beeld geen uitspraak over de manier waarop. De concrete realiseerbaarheid wordt verder uitgewerkt in beleidskaders.	Strategische visie: P.23: 'steden' vervangen door 'grote kernen' in de zin: "De N10 verbindt deze steden met elkaar ..."

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>realiseren, zeker wanneer de concrete tools en instrumenten hiervoor momenteel nog ontbreken. Hierin schuilt ook het gevaar van ongewenste reacties en effecten, zoals bijvoorbeeld in het verleden ook is gebeurd bij het uiten van het begrip betonstop met een bouwwoede als effectief effect waartegen lokale besturen dan ook weinig tot geen weerstand kunnen bieden.</p> <p>Wat betekent flexibeler ontwikkelen van bedrijventerreinen ?</p> <p>Wat is de rol van de landbouw en van de natuur op grotere schaal. Kan hier met een regionale bril naar gekeken worden ? Wat kan dit betekenen voor het lokale bestuur?</p> <p>Het energiebeleid heeft een bovenlokale bril nodig. Kan dit als provinciale taak opgenomen worden waarbij er samenwerking is met de lokale overheden ?</p> <p><i>Specifieke opmerking</i> P23. : "Ten zuiden hiervan bevindt zich de as Lier Heist-op-den-Berg (-Aarschot). De N10 verbindt deze steden met elkaar". Heist-op-den-Berg is tot op heden nog steeds geen stad.</p>		<p>Wat betreft het flexibeler ontwikkelen: Dat betekent dat we maximaal op zoek gaan naar ruimtelijk rendement. Dit wordt verder uitgewerkt in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p.44 e.v.</p> <p>Wat betreft de rol van landbouw en natuur op grote schaal: ALG 5.</p> <p>Wat betreft het energiebeleid: Als provincie willen we hier zeker onze bovenlokale rol opnemen. In het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' gaan we hier verder op in. Onder de noemer 'energielandschappen' zoeken we samen met de betrokken lokale besturen naar maatregelen op maat om zowel energie te besparen als meer en groene energie op te wekken. Meer info op www.provincieantwerpen.be</p> <p>In de ruimtelijke context is Heist-op-den-Berg een stedelijk gebied. Voor de leesbaarheid vervangen we 'steden' door 'kernen'</p>	
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>Beleidskader Levendige kernen <i>Algemene opmerkingen</i> Weinig kaartmateriaal. De belangrijkste items bevinden zich in een bijlage</p>	ALG	Zie ALG 10 .	/
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><i>Verweving</i> Wie bepaalt met wat verweven kan worden? Niet elke plek in de kern is ideaal om te verweven.</p> <p>Er kunnen geen monofunctionele woonontwikkelingen in een kern. Men stuurt aan op verweving van activiteiten en functies. Er zijn plekken waar men toch naar een monofunctionele ontwikkeling zal komen aangezien op andere plekken in de kern de eventueel</p>	VERW	<p>Volgens de gangbare decretaal geregelde procedure beoordeelt de gemeente haar eigen gemeentelijke planningsinitiatieven. Zie ook ALG 7. De gemeente kan dus inderdaad lokaal maatwerk blijven bieden.</p> <p>Zie ook ALG 19 wat betreft monofunctionele woonontwikkelingen.</p>	ALG 19

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>te verweven functies al aanwezig zijn. Men vergeet zich hier echter de vraag bij te stellen of bvb een woonontwikkeling gelegen nabij bv. een kernwinkelgebied ook moet voorzien in tal van andere functies (verweving dus) want dit zou wel eens als barbaars neveneffect kunnen hebben dat dit net een uitholling van de kern met zich meebrengt. Dit kan toch geenszins de bedoeling zijn ?</p> <p>Bijkomend is de ruimte doorheen de jaren al zo ontwikkeld dat de verschillende functies hun respectievelijke plaats hebben, masterplannen werd opgemaakt en uitgevoerd waardoor het niet zo evident is deze te verweven. Verweven om te verweven mag geen doel op zich zijn, maar verweven moet wel telkens als uitgangsprincipe behouden blijven i.k.v. een goede verweving op de juiste plek.</p> <p>Het verplichten van verweving kan een ongewenst en tegengesteld effect bereiken. (zie alg. opmerkingen)</p> <p>Alles verweven (bedrijven, energie, groen-blauwe dooradering, ...) en bijkomend verdichten is geen eenvoudige taakstelling, mogelijks zelfs een onmogelijke taak. Kan de lokale overheid op maat van een plek/project blijven werken rekening houdend met de specifieke eigenschappen van deze plek, de mobiliteit, de ruimtelijke inpassing en draagkracht enz.?</p>			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>Huishoudenstransitie</u></p> <p>Het is onduidelijk hoe de huishoudenstransitie uit bijlage 2 in de praktijk uitgevoerd kan worden. Een beleidsplan kan niets wijzigen aan de bestaande juridische voorraad van percelen die juridische rechten hebben via een verkaveling, RUP, BPA of ander planfiguur.</p> <p>Zijn de theoretisch voorgestelde cijfers van deze huishoudenstransitie realistisch? Klopt deze zeer theoretische berekening ? Dergelijke zeer cijfermatige, top-down berekening staat erg ver van de realiteit. Er is in deze berekening geen rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht. Zal de mobiliteit dit aankunnen? We merken in het centrum van Heist-op-den-Berg immers nu al een enorme druk op de mobiliteit.</p> <p><u>Kleine dorpskernen</u></p> <p>De groei voor kleine dorpskernen wordt op 0 gezet. Dit betekent dus dat deze kernen niet meer zullen kunnen</p>	KERN WON	<p><u>Huishoudenstransitie</u></p> <p>Voor wat de toepassing van het regionaal woonprogramma (bijlage 2) betreft: Zie ALG 28.</p> <p>Wat betreft de middelen en het ontbreken van een instrumentarium: zie ALG 9 en ALG 26.</p> <p>Wat betreft de opmerking dat het om een kwantitatieve regeling gaat die van bovenaf wordt opgelegd: zie 40BB.</p> <p>Wat het woonprogramma voor de stedelijke kern van Heist-op-den-Berg betreft:</p> <p>Als er gekeken wordt naar de verdeling van de Vlaamse huishoudensprognoses over de stedelijke en niet stedelijke kernen blijft de trend richting de niet stedelijke kernen zich verder zetten. Dat ligt niet in lijn met de</p>	<p>ALG 24, ALG 25, ALG 28 en ALG 29 14BB, 17BB, 40BB</p>

Nr.	PBRA indierener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>groeien. WUG of grotere onbebouwde gebieden in woongebied mogen niet aangesneden worden. Dit betekent dat er geen enkele groeimarge meer is voor deze kernen, zelfs niet in de kern waardoor sommige kernen onafgewerkt en geamputeerd achter blijven. Wat betekent dit beleidskader voor woongebieden die buiten de kernen vallen?</p> <p>De uitspraken in het beleidsplan gaan zo ver dat deze woongebieden herbestemd moeten worden naar open ruimte. Dit zorgt voor een uitholling van de kern of het dorp en zal er op termijn ook voor zorgen dat de kern doodbloedt. Dit kan niet de bedoeling zijn.</p> <p>Ook zullen binnen de kleine dorpskernen al de resterende onbebouwde percelen in woongebied niet meer kunnen bebouwd worden = planschade. Wie zal deze vergoedingen voor zijn rekening nemen? De lokale overheden hebben hier niet de middelen voor.</p> <p>Wanneer men het vanuit een meer economische hoek bekijkt, betekent een huishoudenstransitie = 0 dat de kern op termijn zal uitdoven. Een groei van nul is niet houdbaar wanneer men dit in de realiteit implementeert. De gemeente vreest dan ook dat de uitvoering van deze visie voor de kleine dorpskernen Heist-Goor, Schriek en Grootlo onvermijdelijk een uitdoofbeleid zal betekenen, waardoor die drie dorpskernen mettertijd alle levendigheid zullen kwijtraken en zullen wegwijnen.</p> <p>Bij de strategie voor het bepalen van de huishoudens wordt gesteld dat de opvang van de onvermijdelijke bevolkingsgroei en toename van het aantal huishoudens enkel kan op plaatsen met een hoog voorzieningsniveau. Het voorzieningsniveau wordt volgens de strategie bepaald door de aanwezigheid van een bakker, zorg, bibliotheek, onderwijs, winkels, overheidsdiensten,.... Deze strategie lijkt los te staan van de vaststelling dat de laatste jaren in heel wat kleinere dorpskernen bakkers, winkels, en zelfs scholen en bibliotheken verdwijnen of verdwenen zijn. Nochtans merken wij vanuit de praktijk op dat sommige van deze kernen vaak nog verdichtingsopportuniteiten bezitten om bevolkingsgroei en toename van het aantal huishoudens mee op te vangen. Bovendien kan zo'n verdichting in dergelijke kernen dan ook net een hefboom zijn om het voorzieningsniveau plaatselijk terug aan te wakkeren en het sociaal weefsel in dergelijke kernen te herstellen. Een eenzijdige eerder</p>		<p>doelstellingen uit dit beleidskader om de bijkomende woningen te voorzien op de meest verantwoorde plekken: in de kernen met veel voorzieningen, gebruikers en een multimodale bereikbaarheid (de stedelijke kernen en strategische dorpskernen). Daarom werkten we een herverdeling van de bijkomende woningen uit op regionaal schaalniveau die vooral een herverdeling voorstelt richting de stedelijke kernen.</p> <p>Deze kwantitatieve onderbouwing kan gebruikt worden om een ruimtelijke planningsvisie op te bouwen rond kernversterking, kwalitatieve verdichting in de (stedelijke) kernen en voor de woonreservegebieden en/of de grotere onbebouwde woongebieden buiten ruimtebeslag. Er is (nog) geen oefening gebeurd naar het aanbod per regionale woningmarkt. (zie ook 14BB)</p> <p>Nogmaals, het woonprogramma maakt het de provincie mogelijk om dit op te volgen en te monitoren op provinciale schaalniveau: zie ALG 25 en ALG 28.</p> <p>Door het inschrijven van de actielijnen rond overleg en de opmaak van een handleiding (p. 51) kan de provincie hier gemeenten verder mee ondersteunen. Voor concrete besprekingen voor Heist-op-den-Berg kunnen we best samen met de gemeente dit verder bekijken en bespreken in het kader van het gemeentelijke beleidsplan ruimte. In de kantlijn geven we mee dat andere stedelijke kernen reeds aangaven dat ze zelfs meer dan hun voorgestelde programma wensen op te vangen.</p> <p><u>Kleine dorpskernen</u></p> <p>Wat betreft de herverdeling voor kleine dorpskernen niet aansluit bij de realiteit: zie ALG 29 en ALG 24.</p> <p>Wat betreft het feit dat het beleid rond WUG's in (kleine) dorpskernen te stringent is: zie ALG 30.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>dogmatische benadering van dergelijke kernen op basis van het huidige bestaande voorzieningenniveau kan dan ook vaak nefast zijn voor zo'n kern waardoor de bezorgdheid overheerst dat een degelijk dorpenbeleid wordt uitgehold.</p> <p>De uitgewerkte projecten i.v.m. Veerkrachtige dorpen gaat hierdoor compleet verloren. Hoe er nog sprake kan zijn van een veerkrachtig dorp met een huishoudenstoename = 0 is een raadsel.</p> <p>Enkele van de momenteel geselecteerde kleine dorpskernen (Schriek, Heist-Goor) hebben een volledig traject van de veerkrachtige dorpen achter de rug. De ingrepen die momenteel in deze dorpskernen gebeuren (inbreiding, verweving, ...) worden volledig op maat van de kern geassembleerd net doordat de studie van de veerkrachtige dorpen ons de tools gegeven heeft om op maat van het specifieke dorp te gaan redeneren. Door onder de typering 'kleine dorpskernen' te vallen, worden alle inspanningen vanuit Veerkrachtige dorpen voor deze kernen teniet gedaan. Een aanpak op maat van een individuele kern is nodig, eerder dan een theoretische classificering waarbij kernen in typering vallen die wringen met de specifieke context van die kern.</p> <p>Tevens staat een huishoudenstoename 0 volledig in contradictie met de uitspraak dat er in de kernen aan kernverdichting en kernversterking op maat van de kern moet worden gedaan.</p> <p><u>Huishoudenstransitie (koppeling met 3.10)</u></p> <p>Er kan door een beleidsvisie niet geraakt worden aan de juridische voorraad (bv. percelen gelegen in een RUP of BPA of verkaveling). Heist-op-den-Berg telt nog heel wat kavels, ook in buitengebied, in vergunde, niet-ervallen verkavelingen. Het is een logische redenering dat er aan kernversterking gedaan moet worden teneinde de open ruimte te vrijwaren, maar dit principe wordt al achterhaald door de talrijke bebouwing van in het verleden in de open ruimte, de bestaande wetgeving zonevreemde functiewijzigingen, de bestaande lintbebouwingen die op een paar schamele kavels na volgebouwd zijn enz.</p> <p>Het aansnijden van woonreservegebied is een uitzonderingsregel. Anderzijds halen we dan weer uit de figuur op pag. 48 dat een strategische kernversterkende locaties in de kern in woonreservegebied mits kwantitatieve en kwalitatieve</p>		<p>Planschade moet gebeuren volgens de instrumenten en wetgeving die op dat moment van toepassing zijn.</p> <p>Wat betreft de leefbaarheid van kernen en het verdwijnen van voorzieningen: Kernversterking en lokaal een beperkte huishoudensgroei kan in alle kernen. Maar de mogelijkheden zijn afhankelijk van de schaal, mate van bereikbaarheid, voorzieningenniveau en ligging.</p> <p>In het beleidskader 'Levendige kernen', p. 14 wordt toegelicht wat de provincie verstaat onder kernversterkende projecten: <i>"Kernversterking gaat echter over meer dan enkel het verdichten van kernen. Het zet voornamelijk in op het vergroten van de kwaliteit van de ruimte. Kernversterkende projecten kunnen bijvoorbeeld inzetten op Diverse functies bundelen en verweven Openbare ruimte vergroenen ..."</i></p> <p>Dus op zich sluit het beleidskader het stimuleren van voorzieningen en het inzetten op ruimtelijke acties om de leefbaarheid te vergroten o.a. via een detailhandelsbeleid, op maat van de kern, niet uit.</p> <p>Voor wat betreft de 'Veerkrachtige dorpen': Met Veerkrachtige Dorpen ondersteunen wij inwoners en lokaal bestuur om samen hun dorp veerkrachtiger te maken. Zo willen we de kracht van een dorpsgemeenschap (inwoners, middenveld, gemeentebestuur) vergroten om zelf met gezamenlijke uitdagingen om te gaan. In het Beleidsplan Ruimte zetten we onder meer in op kernversterking, kwaliteit en op maat van de kern. Ons inziens zijn beide insteken complementair en zelfs inhoudelijk inpasbaar. Het gezamenlijk werken aan uitdagingen in een dorp, kan in kleine kernen zonder grote groei of bijkomend ruimtebeslag. Voor nieuwe trajecten 'veerkrachtige dorpen' starten we ook steeds vanuit het bestaande provinciaal beleid, waarvan het PBRA deel van uitmaakt.</p>	

Nr.	PBRA indierener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>motivering aangesneden kan worden. Deze 2 uitspraken zijn contradictorisch.</p> <p>Bijkomende belangrijke vraag over vorige paragraaf en uitspraak uit het beleidsplan : "de afbakingslijn" betreft dit de afbakingslijn uit het PRUP afbakening kleinstedelijk gebied of de contour van de aanduiding van de kern volgens het PBRA ? Wat dan met bv. WUG gelegen in de afbakening van het kleinstedelijk gebied waarbij deze zone bij de opmaak van de PRUPs onderzocht werd om aan te snijden, doch in de loop van het planproces besloten werd om slechts 2 van de 4 woonreservegebieden momenteel aan te snijden via een PRUP en de resterende WUG's ofwel nog niet aan te snijden, maar als reservegrond te behouden enerzijds of omwille van de waterproblematiek nog geen uitspraken te doen? Doordat er al 2 PRUP'S voor woonreservegebieden opgemaakt zijn, werd geoordeeld dat het teveel zou zijn als er dan op korte termijn ook nog een derde woonuitbreidingsgebied aangesneden zou worden via een PRUP. Het risico dat het sociale weefsel in het centrum van de gemeente ontwricht zou worden, was te groot. We moeten immers ook kunnen volgen qua scholen, recreatie, mobiliteit enz. Bijkomend moet opgemerkt worden dat de resterende 2 WUG (WUG Werft en WUG tussen N10 en Kasteelstraat) wel in de afbakening van het PRUP afbakening kleinstedelijk gebied Heist liggen, maar niet in de kernafbakening zoals voorzien op pag. 80.</p> <p>Wat de dorpskernen betreft wordt gesteld dat indien de mogelijkheden binnen de bestemming woongebied en het bestaande ruimtebeslag uitgeput zijn en er een kwalitatieve en kwantitatieve motivatie is, dat de mogelijkheid bestaat om op strategische locaties in de kern nieuwe uitbreidingsmogelijkheden te voorzien, an sich grotere onbebouwde gebieden in woongebied, buiten het huidige ruimtebeslag. Echter is het aansnijden van woonreservegebied niet wenselijk (in de dorpskernen) of zelfs niet toegelaten (in de kleine dorpskern). De gevraagde kwantitatieve motivatie is echter niet zo evident (aantonen dat woonprogramma niet is opgevangen door stedelijke kerntypes, strategische dorpskernen of dorpskernen met potenties), want doordat er met regionale woonmarkten gewerkt worden en wij niet weten hoe het beleid in onze buurgemeentes gevoerd wordt, is dit</p>		<p><u>Huishoudenstransitie (koppeling 3.10)</u> Wat betreft de nog aanwezige juridische voorraad: zie ALG 9 en ALG 26.</p> <p>Wat de contradictie over woonreservegebied betreft. Die is er niet. De visie is dat woonreservegebied steeds een uitzondering moet zijn, m.a.w. niet de regel. Een uitzondering betekent evenwel niet 'nooit'. Daarom een kwantitatieve en kwalitatieve motivering.</p> <p>Onder 'afbakingslijn' wordt inderdaad het PRUP 'afbakingslijn kleinstedelijk gebied Heist-op-den-Berg' bedoeld dat van kracht is. De WUG's die reeds herbestemd werden via RUP's, zijn beslist beleid. Een RUP dat reeds inwerking is, is beslist beleid en kan inderdaad rechtstreeks doorwerken en toegepast worden.</p> <p>De nog resterende WUG's: hiervoor kan de gemeente een totaalvisie opmaken. Net zoals bij de kerntypering gaat het bij de uitwerking van de ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen om een provinciale aanzet die zal gebruikt worden bij de provinciale ruimtelijke planningsprojecten en waarbij gevraagd wordt aan gemeenten om hier verder mee aan de slag te gaan. Provincie kan de gemeente hier altijd in ondersteunen (zie actielijn, p. 52). Dit zal steeds maatwerk zijn.</p> <p>Er wordt met de beleidsplannen niet afgestapt van het subsidiariteitsbeginsel zoals bepaald in art. 2.1.1§3 VCRO. In overeenstemming hiermee bevat het beleidskader Levendige Kernen op vlak van wonen en kernen heel wat voorstellen naar de gemeente toe, en wordt aangegeven dat de provincie de gemeente wil ondersteunen. Het zijn de gemeenten die het lokaal woonbeleid vormgeven. (zie ook 40BB)</p> <p>Wat het wonen buiten de kernen betreft: zie ALG 9 en 17BB.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>moeilijk aantoonbaar. Een zeer belangrijke vraag is dan ook : wie maakt en beoordeelt de kwalitatieve en kwantitatieve motivering?</p> <p>Wat het al dan niet aansnijden van woonreservegebieden betreft werd in het recente verleden 2017 ook al eens navraag gedaan door de Vlaamse Regering naar de standpunten van het Lokale bestuur over de indeling van de woonreservegebieden in een positieve en negatieve lijst.</p> <p>Men wil geen verdere ontwikkeling van perifere gebieden (buiten de kernen) als woonlocatie. Wie gaat instaan voor de planologische schadevergoeding ? Het mag duidelijk zijn dat de gemeente niet over de nodige financiële middelen beschikt.</p> <p>Bijkomend vecht het vooropgestelde principe van bet niet aansnijden van woonreservegebieden met de bestaande wetgeving ter zake.</p> <p>Wat de verdeling van de huishoudens betreft moeten wij constateren dat een deel van het basisscenario afgestaan moet worden aan een andere regionale woningmarkt. In concreto betekent dit het voeren van een restrictief beleid waar wij het niet mee eens kunnen zijn.</p> <p>Bijkomend kunnen er ook vragen gesteld worden over het feit dat de regionale woonmarkten afgebakend worden tot aan de provinciegrenzen, maar er dus geen rekening gehouden wordt met de buurgemeenten gelegen in andere provincies, die mogelijk ook invloed uitoefenen in deze regionale woningmarkten. De gemeente is het dan ook niet eens met het feit dat Schriek en Grootlo bij de regionale woonmarkt Mechelen worden gerekend. In de praktijk zijn deze 2 kernen georiënteerd op Tremelo en Keerbergen (Vlaams-Brabant) en niet op Mechelen.</p> <p>Wonen buiten de kern wordt afgeremd. Het gaat zelfs zo ver dat in het beleidsplan uitspraken gedaan worden dat verouderde woningen op slecht gelegen locaties buiten de kernen beter afgebroken kunnen worden ipv verbouwd. Men kan niet hard maken dat dergelijke woningen niet meer verbouwd zouden mogen worden. Wie gaat die eigenaars vergoeden indien zij verplicht zouden worden om af te breken ? Welke instrumenten worden aangeboden om slecht gelegen aanbod harde</p>		<p>Wat betreft de reactie dat er geen rekening wordt gehouden met de decretaal vastgelegde bevoegdheid van de gemeenten m.b.t. woonreservegebieden: zie 40BB.</p> <p>Wat de uitwerking en de verdeling van het woonprogramma tussen en binnen de woningmarkten betreft: zie 14BB.</p> <p>Meer informatie over de opmaak van de regionale woonmarkten: zie 58BB. In de eerste grensoverschrijdende analyse is te zien dat Tremelo en Keerbergen ook bij de regionale woonmarkt Mechelen horen. De provincie kan op vraag van de gemeente meer gedetailleerde info geven over de tot stand koming van de regionale woonmarkten.</p> <p>Over het wonen buiten de kernen: zie 17BB.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				bestemmingen te neutraliseren ? Wat met de financiële realiteit? Hetzelfde geldt voor de afbouw van lintbebouwing. In Heist-op-den-Berg zijn trouwens alle linten praktisch volledig bebouwd en is er geen sprake meer van het herstel van de open ruimte. Het gewestplan ligt aan de grondslag van alle ruimtelijke ordening en zolang dat niet fundamenteel aangepakt wordt, kunnen er veel principes voorgesteld worden , maar zullen deze altijd gefnuikt worden door de rechtsbasis van het gewestplan.			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>HUISHOUDENSTRANSITIE - SPECIFIEKE OPMERKINGEN (KAARTEN EN BEPALING HUISHOUDENSTRANSITIE)</u></p> <p>P89. Het is aangewezen om ook een schriftelijk overzicht te geven van welke kernen en statistische sectoren bij welke regionale woonmarkt genomen zijn. Het is nu onmogelijk met zekerheid af te lijnen tot waar de regionale woonmarkten juist reiken, (kaart blz. 89). Daarom is een duidelijk overzicht van de specifieke kernen (en sectoren) per regionale woonmarkt vereist.</p> <p>P91. Deze kaart is erg onduidelijk. Ten eerste is ze niet scherp genoeg, en ten tweede zijn soms de kleurverschillen tussen 2 aangrenzende gebieden te klein om ze deftig van elkaar te kunnen onderscheiden.</p> <p>P93. Voor de regionale woonmarkt Heist-op-den-Berg wordt het huidig aantal huishoudens dat bij "Dorpskern Klein" hoort op 1675 gezet. Als we een realistisch gemiddelde nemen van ongeveer 2 à 3 personen per huishouden (stel: 2,5), dan resulteert dit in 4187 inwoners. Er is slechts één kleine dorpskern in deze regionale woonmarkt, namelijk Heist-Goor. Het lijkt erg vreemd dat deze gedefinieerd wordt met minder dan 500 inwoners, terwijl er in het hele gebied dat bij deze kern geteld wordt bijna 4200 inwoners zijn. Dit wil dus zeggen dat er minstens 3700 inwoners in de omgeving van Heist-Goor zouden moeten wonen, terwijl er in de eigenlijke kern minder dan 500 personen wonen. Deze verhoudingen zijn duidelijk uit proportie. Dit wil dus zeggen dat ofwel de kern veel te klein afgebakend is, ofwel dat er rekenfouten gemaakt zijn, ofwel dat het een mengvorm van de twee is.</p> <p>P98. Hier wordt gesteld dat de scores die kernen toegewezen krijgen, bepaald worden op basis van een</p>	KERN WON	<p>P. 89 deze opmerking kan in de handleiding 'woonprogramma' (actielijn p. 52) meegenomen worden</p> <p>P.91 de resolutie zal verhoogd worden (indien mogelijk)</p> <p>P. 93 Wat de afbakening van de kernen betreft: zie ALG 23.</p> <p>P.98 Voor de algemene toelichting rond de herverdeling tussen woonmarkten en de motivering van de stedelijkheidsscore: zie 14BB.</p> <p>Het klopt dat een wijziging aan de methodiek een ander resultaat geeft. Dat is ook bij wetenschappelijk onderbouwde methodieken of de toepassing van diverse statistische methoden op data het geval. Om die reden maakten we diverse varianten op voor het bepalen van de stedelijkheidsscore en het bepalen van de drempelwaarde. De uiteindelijk gehanteerde methode met de beschreven scores en drempelwaarden sloot, op basis van onze kennis op provinciaal niveau, het meest aan bij de realiteit.</p> <p>Wat betreft de doorwerking in vergunningen: zie ALG 2.</p> <p>P.99 Omdat er maximaal herverdeeld worden naar de aangrenzende regionale woonmarkten (zie ook beantwoording 14BB) kan het zijn dat in de Kempen, waar</p>	<p>ALG 23, 14BB</p> <p>Beleidskader 'Levendige kernen':</p> <ul style="list-style-type: none"> • p. 91: resolutie van de kaart verhogen • P. 99: voetnoot wordt nog meer geduid

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>'beredeneerde, manuele overweging', zonder enige extra onderbouwing. Ook de gemiddelde drempelwaarde '2' lijkt erg arbitrair gekozen. Het feit dat de keuze voor zowel de score als voor de drempelwaarde onvoldoende tot zelfs niet onderbouwd is, maakt dat er geen enkele waarde kan worden gehecht aan de verdere berekeningen. Indien men de scores en/of de drempelwaarde lichtelijk zou aanpassen, betekent dit al een grote verschuiving in de herverdeling tussen de markten. De keuzes voor de scores en drempelwaarde moeten onderbouwd worden. Dit model wordt ook onvoldoende consequent gebruikt. Men zet de drempelwaarde op '2', maar maakt toch een uitzondering voor Mechelen dat 1.99 scoort en toch wordt meegenomen. Dit toont nog eens extra aan dat er ernstige tekortkomingen zijn in het model. Als men de metropolitane kernen extra huishoudens wil laten opvangen, moet men zorgen dat het model klopt, in plaats van uitzonderingen te maken die tegen het concept van het model ingaan. De conclusies van het PBRA zijn foutief en kunnen in vraag gesteld worden in beroepsprocedures. Dit vergroot de rechtsonzekerheid van afgeleverde vergunningen, wat nooit de bedoeling kan of mag zijn.</p> <p>P99. Voetnoot 15: Het is onduidelijk waarom regionale woonmarkten, die huishoudens moeten afstaan toch ook huishoudens bij krijgen. Het moet beter omschreven worden wat men hier bedoelt, want dit is nu erg onduidelijk.</p> <p>Als lokaal bestuur kunnen wij wel de vragen die de provincie aan Vlaanderen stelt (blz. 53) onderschrijven.</p>		<p>verschillende woonmarkten met stedelijke kernen van regionale rol aan elkaar grenzen, woonmarkten huishoudens afstaan en toch ontvangen. We verduidelijken dit met een voorbeeld: Geel ontvangt van Herselt omwille van zijn meest directe relatie met die regionale woonmarkt, terwijl Geel zelf huishoudens afstaat aan Turnhout en Herentals.</p>	
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>3.5. TAAKSTELLING HUISHOUDENSTOENAME KERNENTYPERING</u> Wat de kernentyping betreft en de hieraan gekoppelde taakstelling worden vragen gesteld: - dorpskernen : deze zijn niet geschikt om bijkomende groei op te vangen, een beperkte groei in functie van de opvang van lokale huishoudens is mogelijk. - Kleine dorpskernen : kernversterking zonder groei, hetgeen zich vertaalt in een huishoudenstoename van 0 huishoudens Alle geselecteerde Heistse kernen vatten – m.u.v. het stedelijk gebied - onder deze categorieën. Wat moeten wij begrijpen onder een beperkte groei in functie van de opvang van lokale huishoudens in verhouding tot het profiel van de dorpskern ?</p>	KERN WON	<p>Deze reacties zijn reeds hierboven behandeld bij 57AB.</p> <p>Wat de migratie- en verhuisbewegingen betreft. Het onderzoek van de regionale woonmarkten is vertrokken van al deze gedetailleerde verhuisbewegingen. Voor het regionaal woonprogramma kunnen we inderdaad niet tot in dat detail gaan. We kunnen wel met alle partners samen trachten de ruimtelijke doelstellingen te realiseren zodat we in de toekomst het bijkomend ruimtebeslag verminderen en herleiden tot 0ha en de open ruimte versterken.</p>	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Er zijn heel wat migratie-en verhuisbewegingen in en rond Heist-op-den-Berg (net als in alle andere gemeenten). Vanuit planning en ruimtelijke ordening kunnen wij niet weten of de ontwikkeling van een dorpskern de opvang van lokale huishoudens met zich mee zal brengen of niet, Wij weten immers niet wie de woningen gaat betrekken. Wat zijn immers lokale huishoudens?</p> <p>Ondergeschikt stellen we vast dat er verwarring kan ontstaan. In de bijlage op p. 102 wordt er bijvoorbeeld gesteld: "Dorpskernen zijn geschikt om lokaal een beperkte huishoudenstoename op te vangen in verhouding tot hun profiel. Daarom kunnen ze de helft van de verwachte huishoudenstoename behouden; de andere helft van de toename wordt herverdeeld naar de stedelijke kernen en de strategische dorpskernen. -> beperkte toename huishoudens = 50% van de vooropgestelde prognoses", terwijl op p. 49 voor deze kernen staat "De dorpskernen zijn geschikt om de lokale huishoudensgroei op te vangen, maar in verhouding tot hun profiel". Het is onduidelijk of deze uitspraken betrekking hebben op dezelfde kencijfers en welke doorwerking deze kennelijk tegensprekende richtlijnen krijgen.</p>		<p>Wat betreft de mogelijke verwarring tussen het ontwikkelingsperspectief 'lokale opvang' en de beperkte toebedeling van dorpskernen in de bijlage 2 (woonprogramma): zie 14BB.</p>	
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>3.6. KERNENTYPERING</u></p> <p>De toepassing van de kerntypering gebeurt in bijlage 1 en maakt geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. In het beleidskader worden ontwikkelingsperspectieven en gewenste rollen gekoppeld aan de kerntypering. Op p. 27 wordt vermeld: "We willen een kerntypering naar voor schuiven die logisch is en nuanceert, maar toch voldoende vrijheden biedt voor gemeenten en andere partners om verder te differentiëren binnen de diverse kerntypes." Tegelijk wordt op P. 34 aan de gemeentebesturen gevraagd de voorgestelde kerntypering te implementeren in het eigen gemeentelijk beleid en de kerntypes binnen de eigen gemeenten te verfijnen.</p> <p>Het is daardoor niet duidelijk wat de precieze status is van de typering en de ontwikkelingsperspectieven die aan de kernen worden toegekend. Hebben de gemeentebesturen nog voldoende vrijheden om hier in het eigen ruimtelijk beleid gemotiveerd op te gaan differentiëren?</p>	KERN KOMP	<p>Wat betreft de doorwerking van de kerntypering: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>Wat de afbakening van de kernen betreft: zie ALG 23.</p> <p>Wat betreft verdere info over de data: Zie ALG 10 en ALG 11.</p> <p>De gebruikte data wordt ten gezette tijden geüpdate. In de VCRO Art.2.1.1§4 staat vermeld dat er in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode geëvalueerd moet worden. Een update van de cijfergegevens met de meest recente data valt hier ook onder.</p> <p>Wat de grensbepaling van de kernen in de cultuurlandschapskaart betreft: Het cultuurlandschap is een morfologische analyse van de provincie, dus de kernen werden in de eerste plaats bepaald op basis</p>	ALG 21 , ALG 22 , ALG 23

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>3.6.1. METHODOLOGIE KERNAFBAKENING</p> <p>De kernafbakening wordt overgenomen uit de CultuurLandschapskaart. Het is gevaarlijk om deze kernen gewoon over te nemen vanuit één model. De kans is groot dat er nog vele andere data kunnen worden naast gelegd die een totaal andere kernafbakening geven.</p> <p>Men kan de kernentyping doen volgens een bepaalde methodologie en met bepaald cijfer-en kaartmateriaal, maar door bv. al ander cijfer-en kaartmateriaal te gebruiken , zullen de resultaten van de kernentyping er ook al anders uitzien. Zo geven o.a. het ruimterapport 2021 en de Belfius-ranking al andere resultaten. De keuze voor deze afbakening uit de Cultuurlandschapskaart is dus niet voldoende onderbouwd. Ook bij de gebruikte data in deze Cultuurlandschapskaart moeten veel vragen gesteld worden wanneer deze zonder meer worden overgenomen in het beleidsplan. De Cultuurlandschapskaart dateert uit 2016 met een bijwerking in begin 2018 = meer dan vijf jaar oud. Ook de Luchtfotos, statistische sectoren uit 2003, voorzieningen uit 2003 en de Ferrariskaart zijn verouderde gegevens. De voorzieningen zijn op 20 jaar enorm veranderd. Bijgevolg zijn deze data enorm verouderd, en zouden deze niet meer mogen gebruikt worden om dergelijke uitspraken te doen.</p> <p>Wanneer het over de specifieke grensbepaling van de afbakening gaat is het onduidelijk hoe deze juist gebeurd is. Gebeurde dit enkel en alleen op basis van luchtfoto's? Zoja, dan is dit een erg subjectieve en incorrecte benadering.</p> <p>Op basis van cijfers, modellen en arbitrair gekozen grenswaarden worden bepaalde aannames gemaakt. Er wordt bovendien vaak niet gemotiveerd waarom bepaalde indicatoren wel of niet worden meegenomen in de ruimtekompassen. Een paar indicatoren meer of minder meenemen betekent echter wel een gigantisch verschil in uitkomst.</p> <p>Het afbakenen van de kern is in dit beleidsplan zeer belangrijk aangezien dit zijn consequenties heeft op het gebied van classificering van de kern en dus ook op de huishoudenstoenames of de mogelijkheden van ontwikkeling van de kern. Gezien de voorgaande fundamentele opmerkingen over de niet of foutief</p>		<p>van een morfologische afweging. Daarnaast zijn ook andere elementen in rekening gebracht. In het onderzoek 'cultuurlandschapskaart', p. 13 wordt dit verder geduid: <i>"Algemeen worden de morfologisch homogene bebouwde gebieden in GIS afgebakend door gecombineerde analyse van een recente luchtfoto, de digitale kadasterkaart en de afbakening van de statistische sectoren. Ook het huidige voorzieningenniveau wordt in rekening gebracht bij de afbakening van de gebieden."</i></p> <p>Wat verouderde data voor de kernentyping betreft:</p> <p>Wijzigingen aan de Ruimtekompassen en de andere data, kunnen inderdaad wijzigingen aan de kernentyping met zich meebrengen. De eerste arbitraire testen wijzen uit dat de resultaten meestal niet exuberant verschillen, tenzij grote drempelwaarden worden overschreden (bv. nieuwe buslijnen en fietsostrades waardoor de knoopwaarde stijgt en de dorpskern een 'dorpskern met potenties' wordt).</p> <p>De GISlaag voorzieningen (2003) die mee gebruikt werd om de lagen 'kernen', 'perifere woonwijk', 'fragment' en 'woonpark' uit de cultuurlandschapskaart vorm te geven, zijn data uit onder meer de Locatusdatabank, maar ook eigen provinciale data met de bovenlokale recreatieve voorzieningen. Voor de kernen is deze GIS-laag niet gebruikt om kernen 'af te bakenen'. Deze laag werd gebruikt om te beoordelen of een 'bebouwde ruimte/wooncluster' voldoende basisvoorzieningen heeft en kan beschouwd worden als een (dorps/stads)kern; of dat een 'bebouwde ruimte/wooncluster' eerder beschouwd wordt als 'perifere woonwijk', 'fragment' of 'woonpark'. Naast deze insteek, speelde natuurlijk ook de morfologische analyse (obv orthofoto, statistische sectoren, ...) een rol.</p> <p>Voor de volledigheid: Voor de data achter de ruimtekompassen werd, voor het voorzieningenniveau, recentere data gebruikt</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>onderbouwde classificatie van onze woonkernen in verkeerde kemtypes, zijn de verdere conclusies en voorstellen in dit beleidsplan niet correct.</p> <p><u>3.6.2. RUMTEKOMPASSEN</u> Ook bij de ruimtekompassen worden vraagtekens geplaatst. Zo lijken de keuzes voor grenswaarden bij de indicatoren van de typering erg arbitrair bepaald. Waarom ligt de grenswaarde voor bv. het inwonersaantal tussen kleine dorpskern en dorpskern op 500 inwoners ?</p> <p>De afbakening definiëren bijkomend duidelijk het stroomdiagram op blz. 28 aangezien hier een keuze gebeurd op basis van de minimale grootte van 500 inwoners. Deze grenswaardes - zelfs licht - aanpassen, geeft al andere kerntyperingen en dus andere uitspraken inzake huishoudenstoenames / transitie. De keuze voor de grenswaardes moet dus grondig onderbouwd worden, hetgeen nu niet gebeurd is.</p> <p>De ruimtekompassen maken zelf geen onderdeel uit van het openbaar onderzoek, maar ze zijn wel gebruikt om hierop ruimtelijk beleid te kunnen enten. Ze zijn bovendien gebaseerd op de bestaande toestand, maar het wijzigen van een parameter in de toekomst (door beleidsacties) kan een andere uitkomst genereren.</p> <p>Beide parameters (ruimtekompassen en multimodale knopen) zijn gebaseerd op de bestaande toestand én niet op de gewenste' toestand. Zijn de uitkomsten van deze modellen voldoende getoetst aan het wensbeeld voor de kernen om doorgedreven ruimtelijk beleid op te enten?</p> <p>De doorwerking van het ruimtekompas is weinig transparant. Ook de impact is onduidelijk. De provincie geeft zelf aan dat het ruimtekompas een statische weergave is en er dus wijzigingen kunnen optreden. Hoe worden deze wijzigingen in de praktijk doorgevoerd? Het ruimtekompas heeft immers zijn belang bij de kerntypering. Welke ambities kunnen kernen met een lagere score (dorpskern, kleine dorpskern, geen dorpskern) nog hebben? De kernentypering heeft immers een zeer grote impact op de toekomstige mogelijkheden van elke kern.</p> <p><u>3.6.3. KERNTYPERING</u></p>		<p>uit de Vlaamse studie 'ontwikkelingskansen obv knoopwaarde en nabijheid voorzieningen'. De methodologische nota over de Ruimtekompassen is te vinden op onze website: www.provincieantwerpen.be/beleidsplanruimte (onderaan doorklikken op 'onderzoeken').</p> <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd worden, zonder dat deze onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p>"Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...) De onderzoeksrapporten geven een overzicht van het onderzoek en uitkomsten van het participatietraject die ten grondslag liggen aan de gemaakte beleidskeuzes. Het beschikbaar onderzoek vervangt als het ware het informatief gedeelte van een structuurplan maar zal omwille van hanteerbaarheid en het voortschrijdend inzicht slechts middels een beknopt overzicht of verwijzingen in het beleidsplan zelf opgenomen worden."</p> <p>(Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9)</p> <p>De statistische sectoren en de Ferrariskaart werden dan weer in de eerste plaats gebruikt om te kijken of een woonlint of kleine kern historisch gegroeid is. Historisch gegroeide kernen vormen vaak een aparte statistische sector en komen terug op de Ferrariskaart, terwijl perifere woonwijken van de laatste decennia hier meestal niet op terug te vinden zijn.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de Ruimtekompassen en de ruimtelijk</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>De keuze in methodologie van afbakening en typering van de kernen is zeer bepalend, maar onvoldoende transparant en kan terdege in vraag gesteld worden. Het lokale bestuur heeft hierin geen enkele inspraak gehad en wordt nu geconfronteerd met een kernentypering waar zij absoluut niet akkoord mee kan gaan.</p> <p>Een kernentypering die heel veel impact heeft op het lokale beleid. Het lokale bestuur zou bij het bepalen van deze kernentypering mee aan het stuur moeten zitten, maar krijgt nu alleen de resultaten te zien. Ook hier is de gemeente niet akkoord met de manier waarop de provincie aan participatie doet. Er is nood aan provinciale visie en/of charter betreffende manier waarop de provincie inspraak en participatie ziet en uitvoert.</p> <p>Er wordt meerdere keren gesteld dat de afgebakende grenzen louter indicatief en niet strikt afgebakend en niet juridisch bindend zijn. De gemeente Heist-op-den-Berg is het fundamenteel oneens met deze stellingen. Hoewel deze grenzen misschien niet direct een strikte betekenis hebben, hebben ze dat indirect absoluut wel. Het is namelijk net deze grensafbakening die bepaalt welke data (bevolkingscijfers, voorzieningen, gebruikersintensiteit, ...) worden meegenomen bij de eigenlijke typering/categorisatie van de kernen. Het is dus net deze afbakening die bepaalt onder welk type een kern valt en wat er dus de mogelijkheden zijn in de toekomst. Baken de kern iets groter af en dat zorgt ervoor dat alle meegenomen data veranderen. Dat zorgt er op zijn beurt voor dat de kern onder een ander type kan vallen en dit betekent dus andere mogelijkheden en perspectieven voor de kern. De specifieke kernafbakening heeft op die manier dus wel een zeer belangrijke impact. De gemeente is er dan ook van overtuigd dat sommigen van haar kernen door deze foute aanpak verkeerd zijn afgebakend, en daardoor ook foutief getypeerd zijn, wat wel een erg grote impact heeft op gans de gemeente.</p> <p>Een andere kernentypering heeft ook effect buiten de gemeente, aangezien daardoor ook de regionale woonmarkten en de verhouding tot de andere regionale woonmarkten wijzigt.</p> <p>Samengevat : indien de grenzen anders afgebakend worden (by. op basis van ander cijfermateriaal) dan wijzigen vermoedelijk meerdere kernen van type,</p>		<p>multimodale knopen in de kernentypering: zie 41BB.</p> <p>Wat de keuze voor grenswaarde betreft. Zoals reeds toegelicht op p.78: "Deze drempelwaarden werden bepaald op basis van beredeneerde afwegingen en terreinkennis."</p> <p>Ter voorbereiding van het PBRA werden diverse voorbereidende onderzoeken gedaan rond de kernentypering met diverse statistische methoden en grenswaarden. Vele van deze clusteranalyses kunnen wetenschappelijk onderbouwd worden, maar gaven niet altijd een logisch antwoord waarom bepaalde kernen geclusterd werden. Uiteindelijk werd gekozen om in deze eerste doorwerking op basis van terreinkennis en afweging grenswaarden op te stellen die, ons inziens, zorgen voor een logische clustering van de kernen en die elke gemeente kan opvolgen op basis van de provinciale gegevens (Ruimtekompas; kaart multimodale knopen voor personen). Zoals ook op p.26 van het beleidskader 'Levendige kernen' vermeld is, zijn er ook andere gegevens die bij de kernentypering mee in rekening gebracht kunnen worden.</p> <p>Wat betreft de opmerking dat de data gebaseerd zijn op de bestaande toestand: zie ALG 10.</p> <p>Tot slot herhalen we dat de bijlagen een eerste doorwerking en toepassing op de provincie Antwerpen is, die nadien kan geupdate worden. De gemeentelijke suggesties kunnen meegenomen worden naar een volgende update.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>waardoor de regionale woonmarkten wijzigen en dus heel wat uitspraken van het beleidsplan.</p> <p>Het is compleet verkeerd dat een volledig beleidsplan afhangt van wat subjectieve keuzes en arbitrair gekozen grenzen.</p> <p>Bijkomend betekent de vooropgestelde dynamiek van de kernentyping dat een kern metertijd van type kan veranderen. Echter heeft dit dan ook wel een effect op de regionale woningmarkt en de huishoudenstransitie. Het huidige model van de huisoudenstransitie lijkt niet te kunnen veranderen en kan deze dynamiek van de kernentyping dus niet verwerken. De voorgestelde statische huishoudenstransitie staat dus in conflict met de voorgestelde flexibiliteit van de kernentyping.</p> <p>We dringen er op aan dat dit in de praktijk een dynamisch kader zal zijn waaraan in overleg met de gemeentebesturen wijzigingen aan de typing aangebracht kunnen worden. Het is wenselijk dat dit geduld wordt in de documenten. Bijgevoeg is het ook raadzaam juridisch te onderzoeken of dit dynamisch karakter gerealiseerd kan worden zonder ingrijpende procedure. Bijkomend wenst het lokale bestuur in samenspraak met de provincie deze kernen af te bakenen.</p>			
				<p><u>3.6.4. SPECIFIEKE OPMERKINGEN KERNAFBAKENING / KERNTYPERING</u></p> <p>Concreet voor de gemeente Heist-op-den-Berg hebben wij volgende cruciale opmerkingen op de volgende kernafbakeningen -en dus kerntyperingen- :</p> <ul style="list-style-type: none"> - SCHRIEK : Waarom is Schriek slechts een kleine dorpskern? De kern wordt erg klein afgebakend en beslaat slechts een klein deel van wat op het terrein effectief de kern van Schriek is. Volgens onze cijfers heeft centrum Schriek meer dan de nodige 500 inwoners, zelfs binnen de door de provincie afgebakende kern. Deze deelgemeente staat erg op zichzelf en herbergt een bruisend dorpsleven met tal van verenigingen. De gebruikersintensiteit lijkt hier groot genoeg volgens de methodiek uit het beleidsplan. Er zijn tal van voorzieningen aanwezig. Er is bijvoorbeeld ook een concrete bevestiging van OV-verbindingen in de nabije toekomst. Schriek is dus veel te klein afgebakend, en 		<p>Wat de afbakening van de kernen betreft: zie ALG 23.</p> <p>Wat betreft de doorwerking van de kerntyping: zie ALG 21 en ALG 22.</p> <p>Omdat het om een aanzet gaat voor het eigen provinciaal ruimtelijk beleid, gemeenten verder kunnen verfijnen en de typing op regelmatige basis geupdate zal worden, wordt deze eerste uitwerking op basis van de huidige data niet aangepast.</p> <p>Uitzondering hierbij is het ruimtelijk beleid in kleine kernen. deze kan verder vormgegeven worden op lokaal niveau door gemeentebesturen (zonder ruimer te gaan dan de perspectieven in dorpskernen). Daarom kiest de provincie ervoor om het type 'kleine dorpskern' niet verder mee op te nemen in bijlage 1, van beleidskader 'Levendige kernen': zie ook ALG 24.</p>	<p>ALG 21, ALG 22, ALG 23, ALG 24, ALG 25, ALG 28</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>hoort niet in het type 'kleine dorpskern' thuis. Schriek vormt samen met Itegem, Wiekevorst Hallaar en Booischot de echte dorpskernen van onze gemeente.</p> <ul style="list-style-type: none"> - HEIST-GOOR : Heist-Goor is op zich kleiner dan Schriek, doch ook hier is het kerntype 'kleine dorpskern' uit proportie. Volgens onze cijfers heeft centrum Heist-Goor meer dan de nodige 500 inwoners, zelfs binnen de door de provincie algebakende kern. De Deilhaize winkel die pal tegen het centrum Ligt, valt net buiten de afgebakende kern en wordt dus niet meegenomen in het verhaal van Heist-Goor. Dit is niet correct aangezien deze winkel een erg centrale rol speelt in de deelgemeente en zowel mensen van binnen als buiten de deelgemeente aantrekt. Indien de afbakening van de kern dus net iets verder zou genomen worden, waardoor de Delhaize er wel inligt, zou Heist-Goor vrijwel sowieso niet onder 'kleine dorpskernen' vallen. De huidige typering van kleine dorpskern gaat ook regelrecht in tegen het project in kader van 'Veerkrachtige Dorpen'. - PIJPELHEIDE: Het is onduidelijk waarom hij Pijpelheide zo goed als al het bebouwde weefsel wordt meegenomen, terwijl hij Schriek en Heist-Goor enkel het absolute centrum wordt meegenomen. Er zijn gebieden die minstens even dens bebouwd zijn en die niet worden meegenomen in de kern van Schriek en Heist-Goor maar wel worden meegenomen voor Pijpelheide. Pijpelheide is qua oppervlakte de grootst afgebakende kern binnen de gemeente, terwijl dit gevoelsmatig absoluut niet zo is. Pijpelheide is slechts een gehucht van deelgemeente Booischot, maar valt vele groter uit dan Booischot zelf. Ook de omgeving van station Booischot wordt bij Pijpelheide gerekend en niet bij Booischot, hetgeen niet correct is. Indien we de afgebakende kernen vergelijken, dan merken wij op dat Pijpelheide als gehucht van Booischot bijna groter is dan het kleinstedelijk gebied en al zeker helemaal groter is dan het hoofddorp Booischot. Heist-op-den-Berg kent 5 hoofddorpen : Itegem, 		<p>Naar aanleiding van het openbaar onderzoek en al de bezwaren en adviezen die we ontvingen, voorzien we bij een volgende update de mogelijkheid om als gemeente een afbakening voor te stellen zodat die ook mee kan opgenomen worden bij een update van de Ruimtekompassen.</p> <p>Wat het wonen buiten de kernen betreft: zie 17BB.</p> <p>Planschade moet gebeuren volgens de instrumenten en wetgeving die op dat moment van toepassing zijn.</p> <p>Wat de specifieke opmerkingen betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> -p. 78: hiervoor verwijzen we naar de hierboven beschreven behandeling uit ditzelfde advies 57BB. -P.53:zie ook ALG 9. 	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Hafjaar, Booisshot, Schriek en Wiekevorst. Momenteel overvleugelt de afbakening van het gehucht Pijpelheide de afbakeningen van elk van deze hoofddorpen hetgeen ons compleet onlogisch lijkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - WIEKEVORST: Wiekevorst wordt vrij klein afgebakend. Wanneer men vergelijkt met het gewestptan ziet men dat er erg grote stukken woongebied uit de afbakening vallen. In dit woongebied zijn echter wel een RUP en meerdere verkavelingen actief. Gevoelsmatig op het terrein en in de pubieke opinie reikt de kern van Wiekevorst dus veel verder dan zoals ze nu afgebakend is. - GROOTLO : Het is onduidelijk waarom Grootlo wordt meegenomen als kern en Zondershot niet. Wij kunnen ons wel vinden in de classificatie van Grootlo, maar wij stellen ons wel de vraag waarom er over Grootlo wel uitspraken worden gedaan en niet over bvb Zondershot dan an sich als gehucht groter is dan Grootlo. De 2 gehuchten zijn minstens aan elkaar gewaagd wanneer men ze op het terrein bekijkt, eerder dan louter theoretisch te benaderen. Dit in tegenstelling tot de uitspraak op blz. 33 "Alle kleine gehuchten van de provincie zijn in de kerntypering ook meegenomen ais 'dorpskernen'." - Dit klopt dus niet, want bijvoorbeeld het gehucht Zondershot wordt nergens vermeld. - HEIST-CENTRUM: De stedelijke kern Heist-Centrum is herleid tot minder dan de helft van het in het PRUP afgebakende kleinstedelijk gebied. Er is bovendien ook erg weinig tot geen overeenstemming meer met de afbakening van het kleinstedelijk gebied. Heist-centrum bestaat eigenlijk uit 3 dealkernen: Heist-Centrum, Hallaar en Heist-Station. Heist-Station valt volledig buiten de afgebakende kern aangezien deze ten zuiden van de spoorlijn Lier - Aarschot begint en deze spoorlijn nu net de grens van de afgebakende kern vormt. Dit klopt niet met de realiteit. Heist - Station moet namelijk wel tot de kern gerekend worden. De bebouwing is er dens en er zijn vele voorzieningen (supermarkt, Lagere en middelbare schoot, 			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>polikliniek, ..). An sich betekent dit ook door deze kern kleiner af te bakenen dan voorzien in het PRUP dat de herverdeling van de huishoudens en de toekenning van de huishoudens aan het stedelijk gebied van Heist minder zal bedragen dan als deze kern groter afgebakend zou worden. De huishoudens die bijkomend in de kern bij een afbakening conform het PRUP opgevangen zouden kunnen worden, worden nu via de regionale woonmarkten verdeeld aan andere stedelijke kernen in de buurt, waar wij dus niet akkoord mee kunnen gaan.</p> <p>Uit het gesprek met de provinciale ambtenaren bleek dat er nieuwe afbakeningen voorgesteld mochten worden mits grondige motivering. Het lokale bestuur wenst hierop in te gaan en in samenwerking met de provinciale diensten deze nieuwe afbakeningen te onderzoeken. Het Lokale bestuur heeft dan ook de uitdrukkelijke vraag om de nodige vrijheidsgraden open te laten om op gemeentelijk niveau de aanduiding van de kernen te verfijnen met dus hieraan gekoppeld de juiste kerntypering en huishoudenstransitie.</p> <p>Uit bovenstaande niet-limitatieve uiteenzetting blijkt duidelijk dat de voorgestelde kemafbakeningen en dus de hieruit voortvloeiende kemtyperingen niet correct zijn. Hoewel er wordt gesteld dat de afbakening is verricht 'op basis van terreinkennis' valt het snel op dat dit absoluut niet zo is. De kernentypering is het resultaat van een theoretische en cijfermatige benadering en houdt geen enkele rekening met de situatie op, en 'kennis van', het terrein.</p> <p>Bijkomend stelt zich ook de vraag wat de kerntypering betekent voor woongebied dat buiten de kernen ligt. Dit lijkt te betekenen dat deze volgens de voorliggende kernentypering (dorpskernen en kleine dorpskernen) niet meer zullen kunnen worden aangesneden. Met andere woorden verliezen deze allemaal hun waarde en lijden ze planschade. Wie zal dit vergoeden? De lokale besturen hebben hier alvast de middelen niet voor.</p> <p><u>3.6.5. SPECIFIEKE OPMERKING CRITERIA KERNENTYPERING</u> P78. De keuze voor de drempelwaardes is onvoldoende onderbouwd. Er staat dat de drempelwaarden werden</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>bepaald "op basis van beredeneerde afwegingen en terreinkennis". Dit klinkt erg arbitrair en subjectief. Het is erg belangrijk om te vermelden op basis van welke exacte redeneringen en data deze keuzes worden gemaakt. Momenteel kan er aan de keuze van de drempelwaardes geen enkele waarde worden gehecht. Daarnaast is het ook niet duidelijk wat de eenheden zijn, wat ze juist betekenen, ... Om dit te begrijpen moet de aparte nota rond de ruimtekompassen worden gelezen. Deze maakt geen deel uit van het beleidsplan. Nochtans moet een beleidsplan op zichzelf kunnen staan en dit is dus momenteel duidelijk niet het geval. Ook binnen de nota over de Ruimtekompassen zijn de keuzes voor grenswaardes onvoldoende onderbouwd. Als men bijvoorbeeld de grenzen bij de gebruikersintensiteiten op andere aantallen zou zetten (bijvoorbeeld 500 i,p,v. 600 als voorbeeld), dan zou men heel andere resultaten krijgen en zou dit betekenen dat bepaalde kernen ineens van kerntype veranderen, hoewel er eigenlijk maar een zeer kleine aanpassing in grenswaardes is gebeurd. Er wordt momenteel dus onvoldoende gedefinieerd waarom de huidige grenzen net daar gelegd zijn waar ze nu liggen. Daardoor kan onvoldoende waarde gehecht worden aan de resultaten van de Ruimtekompassen en dus ook aan de Kernentypering zelf.</p> <p>P53. 'Aan de Vlaamse overheid vragen we om' -> Vooral de laatste 2 puntjes rond de planschaderegeling en decreten/besluiten zonevreemdheid zijn belangrijke randvoorwaarden die broodnodig zijn om vele van de vooropgestelde doelen te kunnen behalen. Dit moet uitgewerkt worden door Vlaanderen alvorens de meeste doelen uit dit beleidskader ook maar enige kans op slagen hebben. Het is dan ook de vraag of Vlaanderen hierin meegaat zodat dit beleidskader op deze aspecten geen maat voor niets wordt.</p>			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>3.7. REGIONAAL WOONPROGRAMMA (BIJLAGE 2)</u> De kerntypering wordt doorvertaald in de uitwerking van het regionale woonprogramma in bijlage 2, die volledig steunt op deze kernentypering. Er worden duidelijke uitspraken gedaan over de (her)verdeling van de bijkomende woningen binnen en tussen de verschillende woningmarkten. Echter wordt in het document aangegeven dat dit niet bindend is én dat gemeenten zelf kunnen verfijnen. Op welke wijze moet het lokale bestuur dan aan de slag gaan met het regionaal woonprogramma? Op welke wijze worden</p>	WON	<p>Voor wat monitoring en verdere toepassing van het woonprogramma betreft: Zie ALG 25 en ALG 28.</p> <p>Voor de overige reacties: zie 14BB.</p>	<p>ALG 25, ALG 28 14BB</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>deze quota verdeeld binnen een woonmarkt? Hoe moet omgegaan worden met bouwpotentieel dat dit overstijgt? Er worden daarvoor geen handvaten aangereikt.</p> <p>De stedelijkheidsgraad van elke woningmarkt wordt bepaald om zo een herverdeling te doen tussen de woningmarkten.</p> <p>Om de stedelijkheidsgraad van elke woningmarkt te bepalen (op basis van de verdeling van de aanwezige kerntypes in elke woningmarkt) worden ook alle kleine kernen - vaak gehuchten zonder wezenlijke kern- mee in rekening gebracht. Hierdoor stijgt uiteraard de noemer om de gemiddelde score te bereiken. De woningmarkten met veel gehuchten (aangeduid als 'kleine dorpskern') zien hun scores sterk dalen. Heist-op-den-Berg is een gemeente met veel gehuchten en heeft dus te lijden onder dit principe. Trekt dit de gemiddelde score niet te zeer omlaag in bepaalde woningmarkten? Er wordt immers geen onderscheid gemaakt tussen een gemeente met veel of weinig gehuchten bij het bepalen van deze score hetgeen sterk in het nadeel van de gemeente Heist-op-den-Berg met zijn vele gehuchten werkt.</p> <p>Stemt het resultaat overeen met het wensbeeld? De toets met de realiteit ontbreekt. Komen de vooropgestelde herverdelingen tussen woonmarkten overeen met bestaande sociologische patronen? De gemeente oordeelt van niet (cfr. Grootlo en Schriek foutief in woonmarkt Mechelen).</p> <p>Is er binnen de ontvangende woonmarkten nog voldoende resterend aanbod te realiseren?</p> <p>Wat met de afbakening van de regionale woonmarkten tot op de provinciegrens ? Een regionale woonmarkt loopt immers door over de provinciegrenzen heen.</p> <p>Lezen we in het beleidskader op p. 47 correct dat het regionaal woonprogramma in de stedelijke kernen niet beperkend doorwerkt binnen het huidig verhard ruimtebeslag en de nog onbebouwde woongebieden, maar wel onderbouwd kan ingezet worden om nieuwe mogelijkheden te creëren indien het woonprogramma in de regio niet is opgevangen? Hoe verhoudt dit zich tot de ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen in niet-stedelijke kernen zoals deze meegegeven worden op p. 49-50? Daarin wordt voor de dorpskernen wel onderscheid gemaakt tussen</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				bebouwde (binnen ruimtebeslag) en onbebouwde woongebieden (buiten ruimtebeslag) en krijgen de laatste enkel kansen op ontwikkeling indien dit kwalitatief én kwantitatief wordt onderbouwd.			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>3.8. DETAILHANDEL De principes van detailhandel zijn gekend en worden al impliciet toegepast in de gemeente. Wel moet opgelet worden met de term aanloopstraat en de winkels (grootschalige detailhandel) die niet altijd even makkelijk in het kernwinkelgebied passen. Ook de aanloopstraten kunnen winkels van grootschalige detailhandel omvatten die complementair zijn aan het kernwinkelgebied.</p> <p>In de beschrijving van de dusters langsheen de steenwegen wordt geredeneerd vanuit de focus van grootschalige detailhandel. Recent werd door het lokale bestuur het RUP Spar-site gemaakt waarbij er niet alleen in deze cluster aandacht is voor grootschalige detailhandel onder strikte voorwaarden, maar er ook ruimte is voor verweving en differentiatie in het kader van KMO, door verfijning van de bestaande industriezone voor milieubelastende industrie II. Vallen dergelijke initiatieven ook onder het begrip van de clusters zoals nu gedefinieerd in het beleidskader of kunnen in dit beleidskader terzake ook verder nog krijtlijnen opgenomen worden? Het herlokaliseren van winkels op vrijwillige basis zal niet gebeuren. De ervaring uit de baanwinkelstudie N10 leert ons dat.</p>	DH	<p>Het PBRA stelt dat in de aanloopstraten <i>vooral</i> kleinere (voedings)winkels en lokaal gebonden winkels hun plaats vinden. Dit sluit niet uit dat grootschalige winkels in de aanloopstraten voorzien kunnen worden. Wel dienen deze winkels complementair te zijn met het aanbod in het kernwinkelgebied en mogen ze het kernwinkelgebied niet uithollen.</p> <p>Indien ruimte voor bedrijvigheid wordt omgezet naar een cluster voor detailhandel, valt het onder de bepalingen van clusters. Het PBRA zet verder in op behoud van economische ruimte, wat als gevolg heeft dat bedrijvigheid dat op een locatie wordt opgeheven op een andere locatie gecompenseerd dient te worden.</p> <p>De provincie beaamt dat het moeilijk zal zijn om winkels vrijwillig te laten herlocaliseren. Het realiseren van de doelstelling om winkels in winkelkernen of clusters te voorzien en niet verspreid langs steenwegen, vraagt input van verschillende niveaus. De beleidsplanning gaat uit van gedeelde verantwoordelijkheid en partnerschappen, zowel wat betreft de opmaak van de visie, als voor wat betreft de uitvoering. De herlocalisatie is vrijwillig en kan ondersteund worden door een strategisch commercieel plan of visie van de gemeente. Tevens kan het DIHB gebruikt worden als kader.</p>	/
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>3.9. BEDRIJVIGHEID IN DE KERNEN Er wordt uitgegaan van verweven van bedrijvigheid in de kernen en het behoud van zones voor bedrijvigheid. Dit moet genuanceerd worden. Sommige bedrijvigheid is inderdaad verweefbaar, maar zeker niet alle bedrijvigheid. Een differentiatie binnen bedrijvigheid dringt zich op. Het principe van een levendige en bedrijvige kern kan onderschreven worden, maar ook het aspect leefbare kern is van belang waar mensen niet vluchten omwille van bedrijvigheid en industrie.</p>	BEDR VERW	<p>Wat betreft verweefbaarheid in de kern. Zie ALG 19.</p> <p>Wat betreft herlocaliseren in kader van verweving: zie ALG 16.</p>	ALG 19

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>'Levendig' en 'leefbaar' moeten hand in hand gaan, en niet ten koste van elkaar. Er moet bijkomend ook de vraag gesteld worden hoe men dit afdwingbaar kan maken.</p> <p>Een bedrijf zal ook niet vrijwillig herlokalisieren in kader van verweving. Bovendien is een bedrijf erg dynamisch. Bedrijven die nu verweefbaar zijn, zijn dat binnen enkele jaren misschien niet meer omwille van groei, verandering van productieproces, enzovoort. Ook andere aspecten dan louter het ruimtelijke zijn van belang in de locatiekeuze voor een bedrijf. Bv. nabijheid van aanvullende functies, imago van een locatie,...</p> <p>Deze zones voor bedrijvigheid zijn bestendigd door de gewestplanning in de jaren '70. Het behoud van dergelijke soms grote vlekken industriegebied voor milieubelastende industrie (bv. CASA-site te Itegem, zeer groot industriegebied patin de dorpskern en pat naast de Netevallei waar het GRUP Grote Nete al voor bestaat en in opmaak is voor uitbreiding van het plangebied van dit GRUP) zorgt voor veel ongewenste druk op de kern. Het lokale bestuur is al enige tijd bezig met te onderzoeken hoe deze site omgetuned kan worden waarbij er wel rekening gehouden is met ter plaatse verweefbare ambachten, doch niet met het behoud van deze zone als industriezone milieubelastende industrie II. Itegem is aangeduid als dorpskern hetgeen volgens de visie van het beleidsplan betekent dat deze dorpskern niet geschikt is om bijkomende groei op te vangen, maar alleen lokale opvang van huishoudens in verhouding tot het profiel kan herbergen.. De voorziene reconversie van de industriezone milieubelastende II draait rond wonen (en dus bijkomende huishoudens) in combinatie met ambachten/ateliers.</p> <p>In de bijlagen over de huishoudenstoename - eindscenario lezen we anderzijds dat er in de dorpskernen een huishoudenstoename van 460 eenheden zou kunnen. An sich vormen die 460 eenheden dan dus wel de lokale opvang in verhouding tot het profiel, maar is Itegem niet alleen geselecteerd als dorpskern en stelt zich dus vraag wie deze kwantitatieve telling gaat bijhouden over de verschillende dorpskernen?</p> <p>Er stelt zich dan ook de vraag wat "lokale opvang" betekent enerzijds en anderzijds welk standpunt de provincie inneemt bij de vraag via RUP voor reconversie</p>		<p>Het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' stelt op pagina 46: "Bij het bepalen van de ontwikkelingsmogelijkheden (stimuleren of ontmoedigen van bijkomend economisch aanbod), gaan we altijd uit van</p> <ul style="list-style-type: none"> • de kenmerken van de ruimte en omgeving (mobiliteit, draagkracht,...) • de karakteristieken van de bedrijvigheid (activiteit, energievraag, ...). <p>Wat betreft de specifieke zones. Het beleidsplan doet geen uitspraken over specifieke locaties. Zie ALG 7 en ALG 20.</p> <p>Het PBRA voorziet wel degelijk mogelijkheden om slecht gelegen locaties te verlaten maar koppelt dit aan de realisatie van bijkomende economische ruimte op plaatsen die daar wel geschikt voor zijn. Let daarbij op dat er niet zomaar nieuwe ruimte herbestemd kan worden.</p> <p>Wat betreft historische bedrijvigheid. Het beleidskader 'Levendige kernen' voorziet op p.45 : "Ook historisch gegroeide bedrijvigheid in het woongebied in de kern, zijn prioritaire plekken om het economisch aanbod te kunnen handhaven. Ook voor deze plekken is een economische herontwikkeling de eerste optie, gezien de mogelijkheden die ze bieden voor een levendige, bedrijvige kern." Daarnaast engageert de provincie Antwerpen zich om een verwevingsleidraad uit te werken. "Deze leidraad geeft de meerwaarden van verweving aan en duidt wat de impact kan zijn op energie, milieu, klimaat, biodiversiteit, ruimte, tewerkstelling, het sociale weefsel en mobiliteit. Aan de gemeentebesturen vragen we om een proactief verwevingsbeleid voor de kern (in hun eigen gemeentelijk beleidsplan Ruimte) te implementeren en te verfijnen." (beleidskader – Levendige kernen pg.24)</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>van de CASA-site zoals hiervoor omschreven en dit mede door de uitspraken dat planningsinitiatieven om paarse naar andere bestemmingen te wijzigen enkel kunnen als echt aangetoond wordt dat een economische invulling onmogelijk is.</p> <p>Deze uitspraak betekent immers dat de zogenaamde 'paarse sproeten' van het gewestplan zoveel als mogelijk dienen behouden te blijven. Op die manier blijft het nu reeds beperkte aanbod aan ruimte voor bedrijvigheid voorbehouden voor die bedrijvigheid en kan het niet worden ingenomen door andere functies. Dit principe wordt door de gemeente onderschreven, maar daar zijn wel belangrijke kanttekeningen bij te maken. Deze paarse sproeten liggen immers op sommige plaatsen ruimtelijk gezien heel ongelukkig ingetekend in het landschap of de dorpskern. Het is voor sommige van deze paarse sproeten ruimtelijk absoluut niet wenselijk om deze te behouden als ruimte voor bedrijvigheid. Cfr. de hiervoor aangehaalde CASA-site te ttegem en hetzelfde geldt bvb ook voor de site Kerkstoel aan de Leopoldlei in kleinstedelijk gebied, ook een historisch gegroeid bedrijventerrein. De opmaak van een RUP voor beide sites is opgenomen in de meerjarenplanning van de gemeente.</p> <p>Het lokale bestuur kan dan ook geenszins akkoord gaan met de uitspraak dat planningsinitiatieven om paarse naar andere bestemmingen te wijzigen enkel kunnen als echt aangetoond wordt dat een economische invulling onmogelijk is en die dus planningsinitiatieven om paarse naar andere bestemmingen te wijzigen fruikt aangezien deze louter gebaseerd is op economische motieven en geen enkele rekening houdt met de inplanting van de industriezone in de dorpskernen, de mobiliteit die dit teweeg brengt, het karakter van het dorp, de ruimtelijke inpassing en draagkracht enz. Dit beleidsplan hypothekeert dus de mogelijkheden om van deze ruimtelijk zeer slecht gelegen paarse sproeten van op het gewestplan vanaf te geraken.</p> <p>Momenteel is het beleidskader te sterk geformuleerd in die zin dat bedrijvigheid moet blijven en blijft een goede afweging onderbelicht.</p> <p>Uitspraken doen in het genre dat "paarse sproeten maximaal behouden moeten worden", gaat dan ook te ver. Voor elke "paarse sproet" is maatwerk nodig op maat van de kern om te zien hoe met deze zone</p>		<p>Of een functie toelaatbaar is, zal steeds mee afhangen van de bestemmingsvoorschriften die voor het perceel van toepassing zijn. Individuele eigendomsrechten heffen deze bestemmingsvoorschriften niet op. De gemeente heeft een belangrijke rol als zowel vergunningverlener als handhaver.</p> <p>Wat betreft KMO-units, zie ALG 16.</p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>omgegaan kan worden in een duidelijk functioneren van een veerkrachtig dorp.</p> <p>Het houden van ambachtelijke activiteiten in een kern is wel degelijk een opportuniteit mits deze zich integreren in deze kern. Niet alle activiteiten zijn immers verweefbaar in de kern. Men kan niet zonder meer uitgaan van het behoud van industrie-of KMO-gebied in een kern aangezien meerdere factoren afgewogen moeten worden (mobiliteit, integratie in de kern, organisatie van de kern, veerkracht van de kern, enz ...) en dus niet alleen milieu-redenen. Vanuit planologisch standpunt kunnen wij alleen maar pro-verweving zijn, maar dan wel op de juiste plaats en in de juiste context op maat van de kern. Het is de bevoegdheid van de lokale overheid om hierover te oordelen.</p> <p>Hetzelfde geldt voor historisch gegroeide bedrijven in woongebied. Volgens het beleidsplan zijn dit de prioritaire plekken om het economisch aanbod te kunnen handhaven. Wie zegt echter dat deze plekken de juist gelegen plekken zijn ? Er zal, met veel meer factoren rekening moeten gehouden dan louter het milieu-aspect om te beoordelen dat op deze plek een activiteit al dan niet verweefbaar is. Verweven op maat moet de maatstaf zijn en niet verweven om te verweven. Zo is mobiliteit 1 van de andere aspecten die niet uit het oog verloren mag worden. De vervoersregio en de mobiliteitsstudie Zuiderkempen geven ook aan dat de last-mile naar het centrum zo duurzaam mogelijk afgelegd moet worden (ook doelstelling 2030 emissievrije beleving). Indien men dan bedrijvigheid in de kern moet verweven, dan staat dit haaks op dit principe.</p> <p>Bijkomend moet opgemerkt worden dat de vrije markteconomie geldt wat de aan-en verkoop van gronden betreft en het dus zeer goed mogelijk is dat een perfect verweefbaar bedrijf in de kern zich toch zal vestigen op een bedrijventerrein aangezien de initiatiefnemer daar een grond gekocht heeft. Welke tools en middelen kunnen gebruikt worden om de bedrijven naar de juiste plek te loodsen ? De uitspraak dat bedrijventerreinen bedoeld zijn voor grote ruimtevragers en/of om bedrijven die zich om milieuredenen op een afstand van woningen moeten vestigen, is an sich een mooi uitgangspunt dat echter</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>in de realiteit niet gerealiseerd zal worden omwille van voormelde redenen.</p> <p>Uit de realiteit blijkt ook dat de grote industriegebouwen opgedeeld worden in KMO-units en het net die KMO-units zijn die ook wel eens de verweefbare bedrijven die men in de kernen wil, huisvesten. Momenteel zijn er weinig of geen planologisch-juridische mechanismes om de opdeling in KMO-units van bestaande bedrijven tegen te gaan en is dit een fenomeen waar elk lokaal bestuur met industrieterreinen mee te kampen heeft.</p>			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>3.10. HUISHOUDENSTRANSITIE - WOONRESERVEGEBIEDEN (koppeling met 3.4)</u> Er kan door een beleidsvisie niet geraakt worden aan de juridische voorraad (bv. percelen gelegen in een RUP of BPA of verkaveling).</p> <p>Het PBRA verdeelt de niet-stedelijke kernen in strategische dorpskernen, dorpskernen met potenties, dorpskernen en kleine dorpskernen. Deze indeling is gebaseerd op een academische studie, die o.a. rekening houdt met het voorzieningsniveau, de knooppuntwaarde en de omvang. Deze indeling heeft afgeleid gevolgen voor de verdere ontwikkeling van deze dorpskernen binnen een gemeente. Ze houdt ook geen rekening met de visie van de betrokken gemeentebesturen m.b.t. deze kernen noch met plannen van de vervoerregio's voor nieuwe Lijnen bij invoering van de basisbereikbaarheid. Deze typologie heeft bijvoorbeeld concrete gevolgen voor de aansnijding van WUG's.</p> <p>In dorpskernen is het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden niet wenselijk en in kleine dorpskernen is het niet toegelaten. Er wordt met deze uitspraken helemaal geen rekening met de antwoorden van de colleges op de enquête van de Vlaamse regering van 2017 voor indeling van de woonreservegebieden in een positieve en negatieve lijst. Deze beperkingen houden het gevaar in dat het draagvlak voor voorzieningen in sommige kernen te klein wordt, waardoor deze voorzieningen mogelijk zullen verdwijnen. Dat is het omgekeerde van kernversterking en gaat in tegen het provinciale project van de "veerkrachtige dorpen".</p> <p>De Vlaamse regering is van plan om, na goedkeuring van het instrumeritendecreet, de gemeentebesturen te</p>	WON	<p>Wat betreft de doorwerking in vergunningen: zie ALG 2.</p> <p>De opdeling van de kerntypering is gebaseerd op diverse principes uit het PBRA, zoals de principes 'nabijheid en bereikbaarheid', de strategieën 'Levendige kernen', 'Van versnippering naar bundeling', 'ruimtelijk multimodale knopen', ... zie ook ALG 4 en ALG 11.</p> <p>Wat de opmerking dat het woonprogramma niet realistisch is betreft: zie 36BB.</p> <p>Wat betreft het feit dat het beleid rond WUG's in (kleine) dorpskernen te stringent is: zie ALG 30.</p> <p>Wat het aansnijden van WUG voor sociale woningen betreft: zie 36BB.</p> <p>Wat de behandeling in diverse provincies verder betreft: zie 36BB.</p>	36BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>vragen om een selectie te maken van aan te snijden en te herbestemmen woonreservegebieden. De resterende woonreservegebieden zullen tot 2040 onder een stolp geplaatst worden. Deze "stolpregeling" is voorzien in het toekomstig decreet woonreservegebieden.</p> <p>Zullen de gemeentebesturen van de provincie Antwerpen na definitieve goedkeuring van het PBRA hierop nog vrij kunnen antwoorden, soms afwijkend van het PBRA?</p> <p>Sommige WUG's zijn net optimaal gelegen voor kernontwikkeling/kernversterking en zorgen voor de vervollediging van de kernen, waarbij deze op maat van de kern aangesneden zouden kunnen worden. Door deze opties zonder meer een streep trekken gaat te ver en dit gelet op het reeds gevoerde onderzoek op vraag van de Vlaamse regering.</p> <p>Tevens moet opgemerkt worden dat sociale huisvestingsmaatschappijen in de voorbije jaren gronden in deze gunstig gelegen woonuitbreidingsgebieden aangekocht hebben, op basis van artikel 5.6.6 van de VCRO, dat aansnijding van woonuitbreidingsgebieden door sociale huisvestings-maatschappijen mogelijk maakt, afwijkend van een ruimtelijk structuurplan. Deze afwijkingsmogelijkheid is in de VCRO niet voorzien t.o.v. van een beleidsplan ruimte.</p> <p>Vergunningsaanvragen voor sociale woonprojecten in WUG's kunnen mogelijk bij behandeling in beroep door de deputatie negatief beoordeeld worden. Het lokale bestuur ervaart dan ook de ongerustheid bij de sociale huisvestingsmaatschappijen. Blijft de mogelijkheid tot realisatie van projecten van sociale en bescheiden woningen door sociale huisvestingsmaatschappijen op gronden in WUG, die op 31 maart 2021 eigendom waren van deze maatschappijen, verzekerd na de definitieve goedkeuring van het PBRA ? Wat gebeurt er in de andere provincies ? Ontstaat zo geen ongelijke behandeling van de sociale huisvestingsmaatschappijen die in de ene provincie in WUG wel verder kunnen aansnijden op basis van afwijking van een structuurplan , maar in de andere niet meer aangezien de afwijking op basis van een beleidsplan niet voorzien is bij toepassing van de VCRO?</p>			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>3.12, GROENBLAUWE NETWERK</u> De vraag wordt gesteld waar de aanduiding van het groenblauwe netwerk op regionaal niveau zit?</p>	GB DA OR	Zie 22AB en ALG 5. En	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Zou er niet beter ook een beleidskader groenblauw netwerk of open ruimte opgemaakt worden?			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>3.13. ENERGIE Momenteel wordt alleen algemene kennis meegegeven. In het beleidskader staat : "We ondersteunen gemeenten bij de opmaak van warmtezoningsplannen." Hier moet best nog afgestemd worden met andere relevante partners, zoals bijvoorbeeld de intercommunales aangezien zij hier ook mee bezig zijn. Het zou jammer zijn als er dubbel of contradictorisch werk wordt geleverd.</p>	ENER	We nemen hier akte van. Zie ook 56AB .	/
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>3.14. BIJKOMENDE VRAGEN p 49 : definitie gemengd reconversieproject?</p> <p>3.15. TYPFOUTEN P15. Door een kernversterkend beleid te voeren, worden verplaatsingen korter en gebeurden eerder te voet, met fiets en openbaar vervoer -> gebeuren P58. Kader "Aan de slag": "<u>Aan vragen we om in hun ruimtelijk beleid(splan) ook de groenblauwe dooradering in hun kernen te verankeren en de visie van de provincie te verfijnen.</u>" -> Hier ontbreekt een bepaalde overheid of actor in het begin van de zin. P79. "Inwonersaantal >0.51" -> hier moet ofwel de eenheid ofwel het getal aangepast worden, zoals het er nu staat slaat het op niets. P101, Er staat nu: 552 + 919 = 1472, terwijl deze som 1471 is.</p>	DIV	We nemen hier akte van. We zijn hiervoor in gesprek met de intercommunales. Sommigen bieden inderdaad eveneens ondersteuning voor warmteplannen, andere niet rechtstreeks. We zorgen er steeds voor dat we complementair werken.	De typfouten zullen worden aangepast in de tekst.
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>4. BELEIDSKADER STERKE NETWERKEN: RUIMTE EN MOBILITEIT 4.1. MULTIMODALE BEREIKBAARHEID Uit de kaarten in bijlage blijkt dat onze regio sterk ondervertegenwoordigd is in multimodale bereikbaarheid. Er wordt gevraagd om mee aan de kar te trekken om de multimodale bereikbaarheid van onze regio te versterken door mee acties op te zetten, o.a. fiets-o-strades; mee de schouders te zetten onder de sterke buslijnen en het uitrollen van de hoppinpunten, e.d., door bestaande netwerken en initiatieven naar waarde te schatten. In de kaarten in bijlage worden de sterke buslijnen en de fiets-o-strades (en het bovenlokaal functioneel fietsnetwerk) niet in rekening gebracht</p>	MOB RMK	Zie 14BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Veel elementen in dit beleidskader zijn geen provinciale bevoegdheden. Vanwaar dan de keuze voor dit beleidskader?			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>4.2. VERVOERREGIO</u> In de beleidskader wordt o.a. verwezen naar het provinciaal mobiliteitsplan en de regionale vervoerregio's. We waarderen het erkennen en benoemen van de verschillende partnerschappen, zoals de vervoerregios. Echter is het onvoldoende duidelijk hoe deze documenten en partnerschappen interageren op elkaar en welk gewicht elk van deze visies toebedeeld krijgt.</p> <p>De vervoerregio leverde al sterk werk en zal dit de komende jaren verder zetten. De vervoerregio's hebben plannen klaarliggen die helemaal niet overeenstemmen met het PBRA. Zonder explicitering van de inkanteling van een vervoersplan en een regionaal mobiliteitsplan in bestaande beleidskaders en een gedetailleerde rolverdeling tussen partners en belanghebbenden vrezen we ervoor dat de verschillende overheden en actoren hierdoor elkaar voor de voeten zullen lopen in plaats van te streven naar samenwerking om de slaagkansen te verhogen.</p> <p>Binnen de vervoerregio werden bovenlokale Hoppinpunten aangeduid. Hoe verhouden zij zich tot de aanduiding van multimodale ruimtelijke knopen voor personenvervoer? De ruimtelijke multimodale knopen voor personenvervoer hebben een relatie met de vervoersknooppunten ten zoals bepaald in de regionale mobiliteitsplannen van de vervoerregio's volgens het beleidskader. De terminologie van de vervoerregio en het beleidsplan moeten op elkaar afgestemd worden.</p>	ALG	<p>Omwille van de interactie tussen ruimte en mobiliteit. De vervoersnetwerken worden vastgelegd in de regionale mobiliteitsplannen. In het PBRA worden ruimtelijk criteria vastgelegd om in te spelen op de vervoersnetwerken via de ruimtelijke multimodale knopen.</p> <p>Zie ook 14BB.</p> <p>Zie ALG 18.</p>	/
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>4.3. HOOGWAARDIG OPENBAAR VERVOER - HOV – FIETS-O-STRADES</u> Tevens moet de vraag gesteld worden in hoeverre er rekening werd gehouden met toekomstige lijnen van hoogwaardig Openbaar Vervoer. Sommigen hiervan zijn al beslist (in de vervoersregio voor Heist-op-den-Berg wordt tussen Mechelen en Heist-op-den-Berg dergelijke HOV voorgesteld) en/of bepaald en kunnen hun implicaties hebben op de kernentyping en dus ontwikkelingsmogelijkheden/evolutie van de kernen. Momenteel lijkt dit aspect niet meegenomen te zijn hoewel dit erg belangrijk is, aangezien deze</p>	MOB	<p>Het plan is geen statisch gegeven. We leggen net criteria vast om te kunnen inspelen op veranderende netwerken of om te bepalen aan welke randvoorwaarden vanuit mobiliteit voldaan moet worden om ruimtelijk te kunnen ontwikkelen.</p> <p>Wat betreft beslist beleid: zie ALG 10.</p> <p>We stemmen het ruimtelijk beleid af met de vervoersnetwerken zoals bepaald in de regionale mobiliteitsplannen. Bij de opmaak</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>hoogwaarde OV-Lijnen een belangrijke rol krijgen toebedeeld door de provincie. Hetzelfde kan opgemerkt worden wat betreft geplande fiets-o-strades. Tussen nu en 2050 kan er enorm veel veranderen op dat gebied. Hoewel een beleidskader kan worden aangepast in een beleidsplan, is het toch erg belangrijk dat het beleidsplan hier nu toch al voor een groot stuk mee kan omgaan.</p> <p><u>4.4. VERVOERSMAATSCHAPPIJEN DE LIJN / NMBS</u> In hoeverre is dit beleidskader afgetoetst met vervoersmaatschappijen hoofdzakelijk (De Lijn en NMBS) ? We zien steeds meer bussen en treinen geschrapt worden. Dit maakt het erg moeilijk om in te zetten op het idee van 'reizen zonder klok', wat op zich een prachtig principe is. Er moet meer rekening gehouden worden met de realiteit eerder dan uit te gaan van theoretische principes. Wat is haalbaar voor de vervoersmaatschappijen De Lijn, NMBS? Hoe kunnen zij zich vinden in deze principes ?</p>		<p>van deze plannen zijn naast de provincie ook De Lijn en NMBS betrokken.</p> <p>Zie ALG 18.</p>	
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>4.5. MODAL SPLIT 50/50</u> Een van de vooropgestelde doelen is het bereiken van een modal split van 50%. We onderschrijven deze duurzaamheidsdoelsteRingen, maar vragen in lopende en toekomstige planinitiatieven ruimte voor transitie te behouden. Tevens moet aandacht besteed worden aan hoe we die switch naar 50% van de verplaatsingen via vervoersmiddelen anders dan de personenwagen kunnen bewerkstelligen. Hoe gaat de provincie deze norm hanteren ? Zonder concrete instrumenten en middelen zal dit doel onmogelijk bereikt kunnen worden. Belangrijke aspecten hierin zijn bijvoorbeeld goede infrastructuur voor zwakke weggebruikers, voldoende laadcapaciteit voor elektrische vervoersmiddelen, enzovoort,... De provincie moet inzetten op het uitvoeren van deze principes. Er wordt gevraagd om rekening te houden met de impact van specifieke eigenheden en lokale gebiedsgerichte kenmerken die een strakke doorvertaling op lokaal niveau in de weg kunnen staan. Wat met elektrische personenwagens? Bij welke kant van deze modal split horen deze? Er is een nuancering nodig van de invloed van elektrische vervoersmiddelen, aangezien deze exponentieel belangrijker zullen worden. Dat betekent ook dat er nood is aan een visie</p>	MOB	<p>Wat betreft de modal split, zie 14BB. Doelstelling is minder autoverplaatsingen bij modal shift, dus ook elektrisch rijden is niet duurzaam in de shift. De modal shift is niet enkel in functie van klimaatdoelstellingen, maar ook in functie van congestie en verkeersveiligheid. De productie van fijn stof ten gevolge van remmen en bandenslijtage blijft hetzelfde bij elektrisch rijden als bij fossiele brandstof.</p> <p>Wat betreft de opmerking rond nabijheid: door in te spelen op nabijheid willen we vooral inspelen op het aantal verplaatsingen via gemotoriseerd verkeer. Het gaat dus niet om minder verplaatsingen, maar om een ander verplaatsingspatroon. Dit wordt verduidelijkt in de strategische visie bij het principe 'Nabijheid en bereikbaarheid'.</p>	<p>Strategische visie, p. 47: "We streven naar een verduurzaming van de mobiliteit door in het ruimtelijk beleid in te zetten op twee pistes: het beperken van de verplaatsingen met de (vracht)wagen (nabijheid) en het vergroten van het gemak waarmee mensen zich duurzaam kunnen verplaatsen (bereikbaarheid).</p> <p>Verplaatsingen zijn nodig om de afstand tussen wonen, werken en voorzieningen te overbruggen. Als we meer inzetten op verweving, liggen deze activiteiten dicht bij elkaar en is er minder nood om zich te verplaatsen met de (vracht)wagen."</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>rond voldoende laadcapaciteit etc. Er moet ook ruimte voorzien worden voor deelsteps.</p> <p>In het beleidsplan wordt de impact van 'Nabijheid' verkeerdelijk verwoord. Nabijheid zorgt namelijk niet voor een beperking van de verplaatsingen. Althans zou dat toch niet de bedoeling mogen zijn aangezien dit impliceert dat er minder wordt deelgenomen aan activiteiten. Nabijheid betekent dat het aantal verplaatsingen net moet vermeederen, maar deze verplaatsingen zullen wel veel korter worden, en mogelijk ook duurzamer. Wanneer je bijvoorbeeld erg dicht bij een supermarkt gaat wonen zal je net meer naar de supermarkt gaan in plaats van minder, maar je zal het wel sneller op een duurzame manier doen (bijvoorbeeld te voet of met de fiets).</p>			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>4.6. RUIMTEKOMPASSEN KNOOP-EN PLAATSWAARDE Het provinciale ruimtemodel en het ruimtekompas voelen nog teveel aan als een 'blackbox'. Het is bijvoorbeeld onduidelijk welke data er juist in deze modellen zit, wat er niet wordt meegenomen, hoe deze data verwerkt zijn en hoe deze gewogen zijn ten opzicht van elkaar. De ondersteunende nota's die op de website kunnen worden teruggevonden geven al wel verduidelijking, maar de volledige transparantie ontbreekt. Kijkt de provincie hij het in beeld brengen van de knoop- en plaatswaarde enkel naar de huidige toestand? Of wordt er ook rekening gehouden met toekomstige plannen van bijvoorbeeld de vervoerregio's? Het is aangewezen rekening te houden met deze plannen, maar dit lijkt momenteel niet te gebeuren, daarom zullen de knoop- en plaatswaarden op deze manier snel achterhaald zijn.</p> <p>Op blz. 19 staat dat de plaats- en knoopwaardes nog in beeld moeten worden gebracht, en dat de Ruimtekompas nog moeten worden opgemaakt. Echter is wel de kernentyping gebeurd op basis van deze Ruimtekompas die dus nog moeten berekend worden? Dit roept vraagtekens op.</p>	KOMP	<p>De methodologische nota, hoe de verschillende data ten opzichte van elkaar gewogen zijn en welke data er is gebruikt, staat gepubliceerd op de website van de provincie Antwerpen.</p> <p>Zie 41BB.</p>	/
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>4.7. RUIMTELIJKE MULTIMODALE KNOPEN Er rijzen bij dit beleidskader vragen over het gewicht van de aanduidingen, de doorwerking naar het gemeentelijk beleid en bijgevolg de slagkracht ervan.</p>	RMK	Zie 14BB .	Zie 14BB

Nr.	PBRA indieners	Hoedanigh . (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende adviezen	The- ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Zowel de toepassing van de ruimtelijke multimodale knopen voor personenvervoer (bijlage 1), als de uitwerking van de ruimtelijke multimodale knopen voor goederenvervoer (bijlage 2) zijn onderdeel van bijlagen en maakt dus geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader, al worden daarin wel ontwikkelingsperspectieven gekoppeld aan deze ruimtelijk multimodale knopen. Het is daardoor niet duidelijk wat de precieze status is van deze indicatieve weergave. De legende wordt niet verduidelijkt in de bijlage, noch in de tekst. Het is dan ook niet duidelijk hoe deze selectie van multimodale knopen zich verhoudt ten opzichte van de parameters die in het beleidskader worden gehanteerd voor de selectie van locaties die hoogdynamische ontwikkeling kunnen ontvangen', meer bepaald het provinciaal ruimtemodel en het provinciaal ruimtekompas.</p> <p>De (indicatieve) situering van de multimodale knopen voor goederenvervoer gebeurt in bijlage 2 en maakt dus ook geen deel uit van de hoofdtekst van het beleidskader. De legende wordt niet verduidelijkt in de bijlage, noch in de tekst. Vermoedelijk verwijst de terminologie naar de tabel gehanteerd op pagina 37.</p> <p>Welke doorwerking zal deze indicatieve weergave hebben voor de ontwikkelingskansen van o.a. Bedrijventerreinen? Welke doorwerking heeft deze afbakening op andere hoogdynamische activiteiten? Moet de selectie niet beter afgestemd worden op het wensbeeld?</p> <p>We dringen er op aan dat deze weergave van de multimodale knopen effectief als indicatief weergave gehanteerd wordt en in de praktijk een dynamisch kader zal hebben waaraan in overleg met de gemeentebesturen wijzigingen aangebracht kunnen worden. Het is wenselijk dat dit geduid wordt in de documenten. Bijgevoeg is het ook raadzaam juridisch te onderzoeken of dit dynamisch karakter gerealiseerd kan worden zonder ingrijpende procedure.</p> <p><u>4.8. ONDERBOUWING: ONDUIDELIJKHEID VAN PARAMETERS VOOR AFBAKENING VAN RUIMTELIJKE MULTIMODALE KNOPEN</u></p> <p>Door gebrekkige informatie in de bijlagen is er onduidelijkheid over de verschillende parameters en het gewicht dat hieraan wordt toegekend voor de aanduiding van multimodale knopen</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>4.9. MULTIMODALE KNOPEN VOOR PERSONENVERVOER</u></p> <p>Uit onderzoek blijkt dat de fiets voor onze regio het vervoersmiddel bij uitstek zal zijn om de modal shift te bewerkstelligen. Hier wordt geen nadruk op gelegd. We vragen om deze vervoersmodi naar waarde te schatten, zowel naar gewicht in selectiecriteria, als in functie van acties op het terrein.</p> <p>Nieuwe hoogdynamische activiteiten richten zich naar de ruimtelijke multimodale knopen of strategische rendementslocaties. Hoe moet je die nieuwe hoogdynamische activiteiten naar die multimodale knopen krijgen? Dit is geen evidentie, aangezien investeerders meestal al een grond gekocht hebben en hierop hun project willen realiseren. Ook hier ontbreken de tools om dit te bewerkstelligen.</p> <p>De bijlage omvat een indicatieve weergave van de ruimtelijke vertaling van de criteria van ruimtelijke multimodale knopen in de provincie, zowel voor goederen-als voor personenvervoer. Aangezien dit indicatief is stelt zich de vraag wat het statuut en beleid is dat hieraan gekoppeld kan worden. Wie hakt terzake de knopen door? Is hier geen bovenlokale visie nodig zodat niet elke gemeente zich als een interregionale multimodale knoop ziet?</p> <p>De evaluatie van de ruimtelijke multimodale knopen wordt gemaakt ifv bestaande knopen. Hoe wordt omgegaan met eventuele nieuwe knopen? Wie onderzoekt ter zake de opportuniteiten? Zo heeft Heist een spoorlijn en kan bvb de vraag gesteld worden hoe hier nog meer op ingezet kan worden? Is hier ruimte voor? enz .. De classificering van de multimodale knopen heeft immers ook weer zijn uitwerking op de kernentypiering.</p> <p>Bijkomend stellen zich vragen rond de bepaling van de mate van dynamiek (hoe gaat men dit kwantificeren?) en het bepalen van hoogdynamische functies die uitzonderlijk veel verkeersbewegingen met zich meebrengen (hoe worden deze verkeersbewegingen gekwantificeerd)?</p> <p>Uit de kaarten in bijlage blijkt dat Heist-op-den-Berg volgende classificaties krijgt inzake multimodale knopen : Heist-centrum : 4.1 regionaal, Booischot : lokaal , derde orde , trein +. Wat zijn de gevolgen van</p>	RMK DYN	<p>Zie 14BE.</p> <p>De aanduiding van ruimtelijke multimodale knopen is niet statisch. In samenwerking met de vervoerregio's en in navolging van de regionale mobiliteitsplannen, kunnen er in de toekomst ook andere knopen aangeduid worden.</p> <p>Wat betreft het voorzien van hoogdynamische activiteiten op de ruimtelijke multimodale knopen: zie ALG 9</p> <p>Wat betreft de bepaling van de criteria voor dynamiek: het onderbouwende onderzoek staat op de provinciale website: https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/beleidsplan-ruimte/onderzoeken.html</p> <p>In de parlementaire voorbereiding is voorzien dat het PBRA op die manier mag omkaderd worden, zonder dat deze onderzoeken in het PBRA moeten opgenomen worden :</p> <p>“Het beleidsplan zal buiten het plan omkaderd zijn door onderzoeksrapporten, beleidsacties en monitorings- en evaluatierapporten. (...)</p> <p>De onderzoeksrapporten geven een overzicht van het onderzoek en uitkomsten van het participatietraject die ten grondslag liggen aan de gemaakte beleidskeuzes. Het beschikbaar onderzoek vervangt als het ware het informatief gedeelte van een structuurplan maar zal omwille van hanteerbaarheid en het voortschrijdend inzicht slechts middels een beknopt overzicht of verwijzingen in het beleidsplan zelf opgenomen worden.”</p> <p>(Parl.St.VI.Parl., 1149 (2016-2017) – Nr. 1, p. 8 + 9)</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				deze classificering ? Welk specifiek beleid hangt hieraan vast ?		Wat betreft de gevolgen van de classificering: We nemen bewust geen meer gedetailleerde ontwikkelingsperspectieven op per (type) ruimtelijke multimodale knoop. Het is namelijk zo dat we nieuwe hoogdynamische functies op ruimtelijke multimodale knopen willen stimuleren. We vertrekken niet van een vaststaande selectie van ruimtelijke multimodale knopen, maar van het principe dat functies die veel verkeer met zich meebrengen, best ontwikkeld worden op die locaties die op verschillende manieren bereikbaar zijn. Niet elke locatie die in principe een ruimtelijke multimodale knoop is, hoeft daarom ontwikkeld te worden. Er zijn namelijk nog een heleboel andere parameters die de wenselijkheid van een ontwikkeling bepalen.	
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>4.10. SPECIFIEKE OPMERKINGEN</p> <p>P14. "We geven in dit beleidskader daarom een beschrijving van de netwerken, maar geven deze niet weer op een kaart, aangezien het echter enorm complex, zo niet onmogelijk, is om 'het' ruimtelijk netwerk in beeld te brengen," -> Toch kan kaartmateriaal nuttig zijn om het concept van netwerken te visualiseren en om aan te tonen waar in de provincie de grootschalige netwerken zich bevinden (vanuit geografisch standpunt).</p>	DIV	Deze opmerking is terecht. In bijlage worden bij de aanwezige kaarten de grootschalige netwerken bij aangeduid.	14BB
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>5. BELEIDSKADER VERDICHTEN EN ONTDICHEN VAN DE RUIMTE</p> <p>5.1. ALGEMENE OPMERKINGEN</p> <p>De vestigingslocatie van bedrijven is uitgesproken sterk en eenzijdig bepaald vanuit ruimte (en mobiliteit). Wij vragen als gemeente om ook aandacht te besteden aan andere factoren die bedrijven naar de een of andere plek sturen. We denken bijvoorbeeld aan afzetmarkt, lokale verankering, netwerken tussen bedrijven, imago van omgeving, enz. Ook deze, meer tactiele elementen zijn erg belangrijk in de locatiekeuze van een bedrijf en moeten dus meegenomen worden. Een bedrijf zal haar keuze niet aanpassen enkel en alleen op basis van ruimtelijke ordening. Bovendien zullen gevestigde, vergunde bedrijven die economisch goed renderen niet geneigd zijn om te herlocaliseren enkel en alleen omwille van het vrijwaren van de open ruimte.</p>	ALG BEDR AGR	<p>De provincie Antwerpen vindt het positief dat de gemeente achter het principe van ontlichten staat en zich hiertoe wil engageren. Bij aan de slag op p. 35 van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' werd volgende opgenomen:</p> <p><i>"Aan de Vlaamse overheid vragen we om een herziening van het wetgevend kader rond de planbaten en planschade, zodat ook andere overheden kunnen gebruik maken van de geïnde planbaten."</i></p> <p>De provincie Antwerpen is zich bewust van de problematiek en de financiële last van de planbaten en de planschade. De provincie Antwerpen is zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is en begrijpt de bezorgdheid.</p>	ALG 15

Nr.	PBRA indieneer	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Ontdichten is een goed principe waar wij ons als gemeente graag mee toe willen engageren, maar waarvoor ons de noodzakelijke tools en instrumentarium ontbreken om het te kunnen uitvoeren.</p> <p>Ook het tegengaan van verspreide bebouwing, lintbebouwing en ontwikkelingen in slecht gelegen onbebouwde woonuitbreidingsgebieden zijn nobele doelen waaraan de gemeente graag wil meewerken, maar hoe kan dit bewerkstelligd worden? Wie kan/zal hier de nodige planningsinitiatieven zoals de opmaak van RUP's op zich nemen? Wie gaat de planschade betalen? De lokale overheden hebben hier niet de middelen voor.</p> <p>Landbouwers, voor wie hun landbouwbedrijf vaak een soort van pensioen is, zien dit nu verdwijnen aangezien de mogelijkheden voor deze agrarische gebouwen enorm worden ingeperkt. Vele landbouwers zullen nog snel hun eigendom willen verkopen vooraleer het beleidsplan in werking gaat. Dit zal dus net het tegenovergestelde effect hebben dan het beoogde doel. Daarnaast zal dit plan ook nieuwe landbouwers afschrikken, aangezien zij enkel nog bestaande bedrijven in agrarisch gebied zullen kunnen overnemen, en niet zelf ergens van nul zullen kunnen beginnen. De mogelijkheden worden dus veel beperkter. Ook de kosten om te starten zullen veel hoger zijn, aangezien een oud bedrijf zal moeten aangepast en gerenoveerd worden om te kunnen voldoen aan zowel de noden van de nieuwe landbouwer als aan de wettelijke vereisten.</p> <p>Daarnaast zijn ook niet alle bestaande locaties even geschikt en kan dit dus ook problemen opleveren met vergunningen, die men niet zou hebben bij de start op een nieuwe en beter geschikte locatie.</p> <p>Het PBRA zal de landbouwsector niet ten goede komen. Hoe verhouden deze ambities zich tot de geldende zonevrije wetgeving?</p> <p>Dit beleidskader omvat algemene principes met weinig concrete visie. Tevens ontbreekt kaartmateriaal hetgeen nefast is om de visie ruimtelijk te verankeren. Duidelijke, regionale uitspraken over de open ruimte blijven uit. Een regionale visie om lokale uitdagingen regionaal op te lossen is essentieel.</p>		<p>Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Bij 'Aan de slag' (p. 43 'Verdichten en ontdichten van de ruimte') is het volgende opgenomen:</p> <p><i>"De provincie Antwerpen gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevrij hergebruik en sloop kan realiseren in samenwerking met POM Antwerpen."</i></p> <p>Zie ook ALG 14.</p> <p>De provincie Antwerpen is niet bevoegd om Vlaamse wetgeving te wijzigen. In het Beleidsplan Ruimte nemen we wel een aantal suggesties aan de Vlaamse Regering op om de bestaande wetgeving te wijzigen. Aangezien de zonevrije basisrechten een Vlaamse materie is kunnen we dit niet wijzigen. Om te voldoen aan het principe van de zonevrije basisrechten dien je wel hoofdzakelijk vergund te zijn zowel op vlak van constructies als op vlak van functies. Welke zonevrije functiewijzigingen toelaatbaar zijn is geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevrije functiewijzigingen 28/11/2003 en latere wijzigingen.</p> <p>Zonevrije functiewijzigingen moeten zorgvuldig afgewogen worden in het agrarisch gebied zodat ze het agrarisch functioneren niet ondermijnen. Er moet getoetst worden aan het principe van goede ruimtelijke ordening.</p> <p>In het beleidskader 'Verdichten en ontdichten van de ruimte' op p. 38 werd het volgende opgenomen:</p> <p><i>"We werken voorwaarden uit voor greenfields. Dit zijn infrastructures op een locatie waar nog geen ruimtebeslag aanwezig is, vertrekkende vanuit het uitgangspunt 'behoud van ruimte niet van plek'. Het</i></p>	

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
						<p><i>aansnijden van greenfields voor landbouwinfrastructuur moet een uitzondering blijven, aangezien herontwikkeling (brownfields) de voorkeur krijgt. Het gaat hierbij om greenfields die worden aangesneden vanuit de verschillende agrarische sectoren, inclusief glastuinbouw. "</i></p> <p>Bij 'Aan de slag' (p. 43) staat: "De provincie Antwerpen werkt een kader uit met verschillende instrumenten om gemeentebesturen te ondersteunen: we werken voorwaarden uit voor greenfieldontwikkelingen, met specifieke aandacht voor glastuinbouwbedrijven."</p> <p>P. 41 Op bovenlokaal niveau: <i>"We vrijwaren aaneengesloten, weinig versnipperde landbouwgebieden en landbouwontwikkelingslocaties van een zonevreemde functiewijziging. Landbouwontwikkelingslocaties zijn locaties die door hun ruimtelijke situering en inrichting ontwikkelruimte bieden aan een specifieke vorm van landbouw, bijvoorbeeld veehouderij, glastuinbouw of korteketenlandbouw. Gemeentebesturen kunnen deze locaties aanduiden als 'zeer belangrijk' voor landbouw (bijvoorbeeld in het GRS of gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan). "</i></p> <p>De provincie Antwerpen laat wel nog de mogelijkheid tot greenfieldontwikkeling. De provincie moet op dit moment nog de voorwaarden bepalen voor de aansnijding van een greenfield.</p> <p>Wat betreft de vraag naar bijkomende instrumenten voor ontichten: zie ALG 15.</p> <p>Wat betreft het ontbreken van kaartmateriaal: zie 61AB.</p>	
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>5.2. VERDICTEN EN ONTDICTEN VAN DE RUIMTE Ontdichten wordt in al zijn vormen omschreven. Hoe dit echter gerealiseerd moet worden is een open vraag. Wederom ontbreken de tools en de financiële middelen.</p>	ALG	<p>Zie ALG 1 en ALG 9.</p>	<p>ALG 1</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>5.3. DE PROVINCIE ALS KLIMAATBUFFER Indien gesteld wordt dat de inwoners van de provincie Antwerpen voor minstens 50 % van de verplaatsingen 'kiezen om te voet, per fiets of met het openbaar vervoer te gaan.', dan zal zeker in een gemeente als Heist-op-den-Berg, de frequentie en kwaliteit van het openbaar vervoer moeten opgekrikt worden en zal er extra ingezet moeten worden op een goede verbinding met het station.</p>	KLIM	Het PBRA doet geen uitspraken over vervoersnetwerken. Dit is een bevoegdheid van de vervoerregio. Zie ook ALG 18 .	/
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>5.4. WAARDE TOEKENNEN AAN DE OPEN RUIMTE VIA ECOSYSTEEMDIENSTEN De strategie van een samenhangend ecologisch netwerk wordt in de beleidskaders slechts beperkt vertaald en gereduceerd tot de boodschap dat men de ecosysteemdiensten op provinciaal niveau in kaart zal brengen om gebiedsgerichte afwegingen te kunnen maken. Hierdoor zal men louter een instrument naar voor schuiven om ad hoc afwegingen van functie en plek op te maken. Er lijkt hier een kans gemist te worden om een ruimtelijk wensbeeld voorop te stellen en hier effectieve acties aan te koppelen.</p>	ESD	Zie 14BB .	/
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>5.5. INFILTREREN IPV VERHARDEN De provincie maakt gebruik van watersysteemkaarten en bodemkaarten om te definiëren waar prioritair op infiltratie moet ingezet worden. Aan de gemeenten vraagt men om een gebiedsgerichte vertaling te maken van de provinciale droogtestrategie. Dit bestaat al voor een stuk in de gemeente Heist-op-den-Berg. Betekent dit dan dat dit dient herzien te worden op basis van de nieuwe inzichten uit het beleidsplan? Of kan dit blijven zoals het is? Dit nu onduidelijk.</p> <p>Dergelijke kaarten geven een goede eerste indruk om zich op te baseren, Toch lijken er vaak nog discrepanties te zijn tussen kaarten en de realiteit op het terrein. Het is dan ook belangrijk om de lokale context mee te nemen zodat men zich bij de opmaak van deze kaarten niet louter baseert op theoretische en cijfermatige gegevens.</p> <p>Gezien de relevantie in het klimaatbeleid wordt ook ingezet op de onthardings- en infiltratiethematiek. Naast waterbuffering wordt ook ingezet op infiltreren teneinde water zo lang mogelijk vast te houden. Er zal onderzocht worden hoe via een aangepast vergunningenbeleid de zones met hoog</p>	WA	<p>Wat betreft de vergoeding van eigenaars: Planschade zal worden vereffend volgens de instrumenten en wetgeving die op dat moment van toepassing zijn.</p> <p>Wat betreft de vraag of het gemeentelijk hemelwater- en droogteplan moet aangepast worden: Neen, het gemeentelijk hemelwater- en droogteplan moet niet worden aangepast naar aanleiding van het PBRA.</p> <p>Wat betreft de vraag rond actualisatie van de signaalgebieden: wij hebben dit reeds aan departement Omgeving gesignaleerd. Bijkomend nemen we deze vraag op als actielijn in het beleidskader.</p>	Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte', p. 28: toevoegen van actielijn: 'We vragen aan Vlaanderen om, naar aanleiding van de nieuwe watertoetskaarten, de oefening rond signaalgebieden te hernemen.'

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>infiltratiepotentieel beschermd kunnen worden. Kan er dan ook uitspraak gedaan worden over wie de eigenaars van percelen waarop niet meer gebouwd mag worden omwille van een bouwverbod door deze infiltratie, gaat vergoeden?</p> <p>Aangezien de provincie Antwerpen voor een groot deel uit zandbodem bestaat, zou het wel eens kunnen zijn dat heel wat tot op heden onbebouwde percelen infiltratiepotentieel hebben en dus niet meer bebouwbaar zouden zijn.</p> <p>Kan misschien aan Vlaanderen ook gevraagd worden om werk te maken van de actualisatie van de signaalgebieden zodat fouten weggewerkt worden, WORG's enz?</p>			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>5.6. SYSTEMEN OM SLECHT GELEGEN ACTIVITEITEN TE VERPLAATSEN</u></p> <p>Het beleidsplan doet uitspraken over het neutraliseren van harde bestemmingen. Wie gaat deze neutraliseren? Welk instrumentarium is hiervoor voorhanden? Het neutraliseren van harde bestemmingen zijn zware processen die niet tot de prioriteiten van een lokaal bestuur behoren. Wie zal de middelen en mankracht ter beschikking stellen om deze RUP's op te maken? En wat met de planschade? De gemeente heeft hier noch het geld, noch de mankracht voor.</p> <p>Gaat de Provincie een rol opnemen in dit actieve grondenbeleid? Kunnen dan ook de 'benefits' van de steden die meer aanbod genereren worden afgeroomd om de open ruimte te vrijwaren bij de gemeenten die een rurale visie krijgen?</p> <p>De provincie geeft aan dat een bijkomend aanbod aan harde bestemmingen geneutraliseerd moet worden met slecht gelegen of overbodig juridisch aanbod, voor zover aanwezig op het grondgebied van de plannende overheid. Deze laatste bepaling is daarin fundamenteel en dient ook in de toekomst gerespecteerd te worden. Strengere compensatievoorwaarden zijn niet wenselijk omdat men hierdoor het risico loopt dat bepaalde gemeenten die op het gewestplan onderbedeeld werden, geen onderhandelingsmarge meer zouden hebben om gemotiveerd te werken aan ruimtelijke kwaliteit en specifieke problemen op te lossen. We vragen dat de provincie deze lijn ook mee zal verdedigen naar Vlaanderen toe. Bovendien geven dergelijke compensatievorensten ook aanleiding tot hogere plan- en ongewenste financiële lasten. In welke</p>	BOUW SH	<p>Wat betreft de instrumenten: zie 14BB en ALG 15.</p> <p>Wat betreft de vraag rond grondenbeleid: Dit wordt gekaderd door de eerste actie. Dus dat we dit op projectmatige basis doen.</p>	ALG 15

Nr.	PBRA indierener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>mate kan het provinciebestuur de lokale besturen hierin ondersteunen?</p> <p>De provincie schuift een actief grondenbeleid naar voor als instrument om ontwikkelingsmogelijkheden te gaan herverdelen. Het lijkt dat de provincie de financiële kracht van de lokale besturen om hier doorgedreven op in te zetten te hoog inschat. Ook hier ontbreekt wie die onderhandelingen gaat doen en nog belangrijker wie dat gaat betalen.</p> <p>Hoe verspreide bebouwing in juridisch correcte zones van het gewestplan tegengegaan moet worden is een open vraag. Enerzijds is het instrumentarium hier niet op aangepast, anderzijds moeten hier vergoedingen tegenover staan waar hogere overheden meestal naar de lokale besturen kijken, die echter ook niet over deze financiële middelen beschikken.</p> <p>Ook voor het stimuleren van hoogdynamische ontwikkelingen op locaties die goed en multimodaal ontsloten zijn en voldoende voorzieningen hebben stelt zich de vraag hoe je dit kan afdwingen gelet op de legger van het gewestplan en het feit dat er geen tools aanwezig zijn.</p> <p>In dit kader wordt ook gesproken over het tegengaan van veriïnting langs de steenwegen en het stimuleren van ontsnippering langs deze wegen. De huidige wettelijke context is daar vaak nog steeds het gewestplan dat dateert van de jaren '70. Sindsdien zijn de linten stelselmatig volgebouwd. Deze tegengaan zal dan ook een praktisch onmogelijke opdracht worden. Als men hier vanaf wil zal men planningsinitiatieven moeten starten. Wie zal dit doen? Wie gaat de daarmee gepaarde planschade vergoeden? De gemeente heeft hier noch het geld, noch de mankracht voor en moet in dit geval bijkomend constateren dat alle linten praktisch volgebouwd zijn en er dus nog weinig kans is om de open ruimte daar te herstellen. Heist-op-den-Berg is op het vlak van lintbebouwing 1 van de koplopers in Vlaanderen.</p> <p>Men doet voorstellen om planbaten ook lokaal ten goede te laten komen, maar moet hier vanuit de hogere overheden niet sterker op ingezet worden om het ruimtelijk beleid op terrein krachtadiger te maken? Zolang de Vlaamse overheid de herziening van het wetgevend kader rond de planbaten en planschade niet herziet, zodat ook andere overheden kunnen gebruik maken van de geïnde planbaten, is het onmogelijk om de doelstellingen uit het beleidskader te halen.</p>			

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Uit de detailhandelsstudie Baanwinkels N10 weten we dat vereveningsmethoden niet werken. Het gedachtengoed om slecht gelegen bebouwing te herlokalisieren en/of te ruilen, vindt geen ingang bij de eigenaars van percelen die aan hun eigendom houden.</p>			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p><u>5.7. AGRARISCHE HERONTWIKKELING EN ZONEVREEMD RUIMTEGEBRUIK</u> Eenzijds wordt in een soort trap-systeem voorgesteld om over te gaan tot agrarische herontwikkeling en indien agrarische herontwikkeling niet mogelijk is, kan een zonevreemd hergebruik. Anderzijds wordt dan weer gesteld dat indien agrarische herontwikkeling niet mogelijk is, overwogen zal moeten worden of deze infrastructures kunnen verdwijnen om bij te dragen aan het versterken van het landbouwgebied. Er is wel een groot verschil tussen een zonevreemd hergebruik of een sloop. Ook bij sloop speelt het financiële plaatje een belangrijke rol. Wie gaat de eigenaar vergoeden indien een vergunde constructie afgebroken moet worden en hij/zij het goed niet meer kan verkopen, zelfs niet voor landbouwdoeleinden?</p> <p>De provincie stelt hoge ambities om het ruimtebeslag in de open ruimte te bewaken en de impact van verspreide bebouwing in de open ruimte te reduceren.</p> <p>Op p. 43 lezen we dat de provincie het engagement aangaat om uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan realiseren in samenwerking met POM Antwerpen. Ervan uitgaande dat het aantal sites in de open ruimte groter zal zijn dan nodig voor agrarische herontwikkeling en zonevreemde functiewijzigingen niet overal toelaatbaar zijn, stelt de vraag zich hoe sterk ingezet zal moeten worden op sloop. Zullen in de aanpak middelen ter beschikking gesteld worden om afbraak van verouderd patrimonium te faciliteren? Het ontbreken van een financieel kader zal een consequente doorvertaling op het terrein in de weg staan en het vergunningenbeleid sterk onder druk zetten.</p> <p>De tools ontbreken om tot uitvoering over te gaan.</p> <p>Wat betekent "stimuleren van de afbraak" ?</p>	AGR	<p>Zie ALG 14.</p> <p>De provincie Antwerpen is er zich bewust van dat de financiële haalbaarheid een belangrijk element is en begrijpt de bezorgdheid.</p> <p>Daarom is ze ook bezig met verschillende onderzoeken om te bekijken hoe dat we de principes in de praktijk kunnen toepassen en gerealiseerd kunnen krijgen. Bij 'Aan de slag' (p. 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') is het volgende opgenomen: <i>"We werken een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningaanvragen voor zonevreemd gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen."</i></p> <p>Zonevreemde functiewijzigingen moeten zorgvuldig afgewogen worden in het agrarisch gebied zodat ze het agrarisch functioneren niet ondermijnen. Er moet getoetst worden aan het principe van goede ruimtelijke ordening. De huidige wetgeving, BVR tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevreemde functiewijzigingen van 28/11/2003 en latere wijzigingen, vermeldt in art. 11 het volgende: "2° de bedrijfsgebouwen van het landbouwbedrijf mogen niet afgesplitst worden van de bedrijfswoning en kunnen alleen een nieuw gebruik krijgen als woningbijgebouwen, of als accommodatie voor tijdelijke verblijfsgelegenheden op voorwaarde dat landbouw als nevenbestemming nog aanwezig blijft."</p> <p>De gemeente maakt volgende opmerking: "Ook voor de landschappelijke inpassing (bv manège koppelen aan bestaande recreatie) stelt zich vragen naar afdwingbaarheid / tools" De gemeente is</p>	Zie 26AB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Zolang de wetgeving zonevreedde functiewijzigingen niet aangepast wordt, zijn deze principes een maat voor niets.</p> <p>Bijkomend moet ook rekening worden gehouden met het feit dat het aantal landbouwers afneemt en bestaande landbouwbedrijven niet allemaal door andere landbouwers overgenomen zullen worden.</p> <p>Het Landbouwkompas zou best openbaar gemaakt worden zodat eigenaars niet op termijn met uitspraken geconfronteerd worden waar zij niets van afwisten, doch die wel degelijk een enorme impact kunnen hebben.</p> <p>Ook het niet-afsplitsen van de exploitantenwoning van het bedrijf zal een holle redenering blijven indien er geen wetgeving achter staat.</p> <p>Ook voor de landschappelijke inpassing (bv manège koppelen aan bestaande recreatie) stelt zich vragen naar afdwingbaarheid / tools. Deze redenering is vanuit planologisch standpunt zeker te volgen, doch de werkelijkheid is iets anders.</p> <p>Afwegingskaders kunnen steeds juridisch worden aangevochten. Kan de provincie zorgen voor een juridische verankering door bv de opmaak van een verordening voor het HAG zodat duidelijk wordt wat kan gebeuren met de gebouwen in landbouwgebied?</p> <p>Het lokale bestuur onderschrijft de vraag aan Vlaanderen om zonevreedde rechten te herzien en in te perken.</p>		<p>correct dat de koppeling zeer moeilijk te maken is .</p> <p>In het advies is er blijkbaar verwarring tussen het landbouwkompas en het kader rond zonevreedde hergebruik in agrarisch gebied. Het landbouwkompas is voor de gemeentebesturen vrij toegankelijk en te raadplegen. Het landbouwkompas is louter een informatieve tool die de bestaande toestand weergeeft. Bij 'Aan de slag' (p. 43 'Verdichten en ontlichten van de ruimte') werd volgende opgenomen: <i>"We werken landbouwkompassen uit die informatie geven over de landbouwwaarde van landbouwsites. Zo wordt een inschatting gemaakt van het potentieel voor agrarische herontwikkeling."</i></p> <p>De provincie Antwerpen werkt aan een ontsluiting van het landbouwkompas voor landbouwers. Echter het kader voor zonevreedde hergebruik in agrarisch gebied is opgenomen bij aan de slag. Dit kader kan nog niet openbaar gemaakt worden aangezien het nog in ontwikkeling is. Vandaag is het mogelijk om een omgevingsvergunning te beoordelen aan de hand van het principe van de goede ruimtelijke ordening. We nemen akte van de vraag van de gemeente om het kader voor zonevreedde hergebruik in het agrarisch gebied juridisch te verankeren. We nemen akte van dat de gemeente mee de vraag onderschrijft aan Vlaanderen om zonevreedde rechten te herzien en in te perken.</p>	
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>5.8. BEDRIJVIGHEID</p> <p>Men wil de hegemonie van het aansnijden van open ruimte voor nieuwe functies, zoals bv. bedrijvigheid, doorbreken.</p> <p>Enkele jaren geleden werd er nog een PRUP opgemaakt voor bedrijvigheid ten koste van agrarisch gebied. Dit is dus in tegenstelling met het nu geformuleerde uitgangspunt.</p> <p>Ook is niet elke economische ruimte geschikt als economische ruimte ingevuld te worden.</p>	BEDR	Zie ALG 2017 en ALG 19 .	ALG 19

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>5.9. VERWEEFBAAR VERSUS NIET VERWEEFBAAR</p> <p>De provincie wil in de kernen inzetten op verweefbare bedrijvigheid waardoor bedrijventerreinen gevrijwaard kunnen worden voor niet-verweefbare bedrijvigheid. Daar gaat men (te) categoriek mee om.</p> <p>In de praktijk zijn er immers vele varianten van verweefbare bedrijvigheid en is een eenduidige definitie van een verweefbaar bedrijf niet mogelijk. Het zoeken naar verweving wordt als waardevol beschouwd, maar dit vergt een nieuwe 'mentale houding' ten opzichte van bedrijvigheid in de kernen en dit zowel bij de ondernemer, als bij de burger.</p> <p>We juichen het toe dat de provincie nog wil inzetten op verder onderzoek naar de mechanismen van verweefbaarheid van bedrijvigheid, en verwachten dat de resultaten hiervan afgewacht zullen worden vooraleer hier strakke toepassing van gemaakt wordt. Het lijkt ons daarom voorbarig om de voorgestelde opdeling categoriek te hanteren.</p> <p>Dit roept ook de vraag op hoe men wil omgaan niet 'verweefbare bedrijven' die door hun groei, wijziging in de type van activiteiten, ... op een bepaald moment niet langer verweefbaar zijn. Het gebrek aan herlocalisatiemogelijkheden van niet- (langer)-verweefbare bedrijven (doordat geen alternatieve locatie geboden kan worden omdat herbestemmingen ilet meer mogelijk zouden zijn) mag geen aanleiding geven tot verlies van dergelijke bedrijven. Dit zijn vaak historisch gegroeide bedrijven met een lokale binding.</p> <p>De provincie lijkt de kernen te bekijken als de plekken waar ruimte voor bijkomende bedrijvigheid gevonden moet worden. Het is echter onrealistisch er van uit te gaan dat verweefbare bedrijven de bedrijventerreinen zullen verlaten om plaats te maken voor niet-verweefbare bedrijvigheid.</p> <p>Dreigen kleine startende bedrijven bij een gebrek aan verweefbare sites niet tussen wal en schip te vallen? Is er in het beleidskader voldoende rekening gehouden met starters?</p> <p>Zijn er al voldoende instrumenten voor handen om de verweefbaarheid in de dorpskernen te realiseren? Zo niet blijven we het risico lopen dat deze een site in de open ruimte opzoeken. Gezien de versnipperende impact in de open ruimte is dit in strijd met een andere beleidslijn en ook niet wenselijk.</p> <p>De provincie steunt niet langer de herbestemming van ruimte voor bedrijvigheid die zich in de kernen situeert</p>	BEDR	Zie 14BB en 17BB .	14BB

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>(paarse sproeten). Dit is inderdaad over het algemeen zeker na te streven om economische ruimte te behouden. Maar op maat van specifieke gevallen kunnen ook andere argumenten spelen om van deze lijn af te wijken. Zo kan bv. bij ligging van dergelijk gebied in valleigebed een gedeeltelijke ontwikkeling een hefboom zijn om de rest van het gebied van ontwikkeling te vrijwaren. Het is dan vaak belangrijker voor de betrokken kern deze zone van zo veel mogelijk bebouwing te besparen dan dogmatisch vast te houden aan deze ene beleidslijn.</p> <p>Deze argumenten wijzen op het risico dat dogmatisch toepassen van deze principes in adviesverlening de economische ontwikkeling van de provincie zal verlammen. Er zijn vrijheden nodig om het provinciaal principe van behoud van ruimte, niet van plek in de praktijk te kunnen toepassen.</p>			
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>5.10. HERBESTEMMINGEN</p> <p>De provincie geeft aan dat behoud en herstructurering van economische ruimte prionitair zijn, maar dat herbestemming van nieuwe ruimte voor bedrijvigheid niet volledig uitgesloten wordt. De gemeente vindt het waardevol dat op die manier de mogelijkheid voor het ontwikkelen van bijkomende ruimte voor bedrijvigheid behouden blijft. Hier worden in het ontwerp beleidskader evenwel randvoorwaarden aan gekoppeld. En deze randvoorwaarden roepen dan weer vragen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De formulering van de randvoorwaarden is niet duidelijk. Wat is nog mogelijk en wat niet? Dit is niet eenduidig - Is de formulering van randvoorwaarden niet te restrictief? Laat dit nog wel voldoende ruimte om op lokaal niveau een visie op economische ruimte te vormen en te realiseren. Hier lijken minstens uitzonderingsbepalingen op zijn plaats. <p>Een lokaal bestuur moet voldoende vrijheid hebben om een kwalitatieve visie uit te bouwen voor de economische ruimte voor het gehele grondgebied, waarbij ook nog verspreid liggende zonevreemde activiteiten en specifieke ruimtevragers in rekening kunnen worden gebracht. Indien de optimale oplossing hier ligt in het voorzien van herbestemmingen op een goed gelegen plek dan moet dit ook in de toekomst nog steeds mogelijk zijn. Daar worden vaak hogere kwaliteitswinsten mee gehaald dan met een te strak verbod op bijkomende bestemmingen.</p>	BEDR	Zie ALG 2017 .	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>5.11. DETAILHANDEL</p> <p>De visie op detailhandel is een logische en duidelijke visie, alleen ontbreken nog steeds de instrumenten om deze visie hard te maken.</p> <p>Voor o.a. het winkelarm perspectief wordt gesteld dat buiten kernen en detailhandelsclusters detailhandel strikt wordt beperkt en het detailhandelsaanbod niet mag verhogen.</p> <p>Ook hier ontbreken weer de tools om dit hard te maken. Er is destijds gestart met de opmaak van dit PRUP winkelvrij/winkelarm N10, doch uit dit PRUP werd de stekker getrokken omwille van de Europese dienstenrichtlijn. Wat zijn dan ook de nog te ontwerpen tools om deze stelling hard te maken?</p> <p>Tevens rijst de vraag hoe deze detailhandelsvisie al dan niet gekoppeld kan worden met de verschillende gedefinieerde kernen in het beleidskader van de levendige kernen. Het zou pas vreemd zijn indien er een detailhandelsbeleid gevoerd gaat worden dat uniform is voor alle kernen. Niet elke gedefinieerde kern is immers de juiste kern voor een kernwinkelgebied met kledingwinkels, specialzaken, conceptwinkels enz.</p> <p>In sommige kernen is het immers voldoende als de dagelijkse behoeften aanwezig zijn. Niet elke kern moet uitgroeien tot een kernwinkelgebied want dan is de concurrentie alleen nog maar groter en komt er nog meer leegstand en uitholling.</p>		<p>Wat betreft de tools en instrumenten: zie ALG 1.</p> <p>De methodiek rond de kerntypering is specifiek uitgewerkt in het hoofdstuk 'Op maat van een kern', waar een aantal algemene ontwikkelingsperspectieven per kerntype zijn opgenomen. Het klopt dat er een differentiatie tussen de kernen zit wat betreft detailhandel. Dit kan dus inderdaad op maat van de kern uitgewerkt worden. Omwille van de kennis van de lokale context, vragen we aan gemeenten om het lokaal detailhandelsbeleid verder vorm te geven. De detailhandelcoaches van de provincie kunnen gemeenten begeleiden in de uitwerking wat dit detailhandelsbeleid wil zeggen op maat van de kern.</p> <p>Wat betreft de kernwinkelgebieden: we verplichten in het PBRA niet dat elke kern een kernwinkelgebied moet hebben.</p>	<p>Zie ALG 1</p>
57AB	Gemeenteraad Heist-op-den-Berg			<p>5.12. ENERGIETRANSITIE</p> <p>Het is niet duidelijk hoe de provincie de energietransitie wil inzetten voor het behoud van de open ruimte. Men stelt immers dat "ruimtegebruik voor de opwekking van energie dat zich niet in kernen of activiteitenclusters situeert, draagt bij aan landschapskwaliteit en het versterken van de open ruimte."</p> <p>Hoe ziet men dit? Is dit geen contradictie? Een windmolen in openruimtegebied wijzigt het landschappelijk karakter significant en neemt ruimte in beslag. Bij voorkeur worden deze voorzien in gebieden waar deze maximaal inpasbaar zijn (vb. bedrijventerreinen, langsheen lijninfrastructuur,...).</p> <p>Open ruimte moet steeds de laatste optie zijn. En wat met zonnevelden in de open ruimte? Hier komen steeds meer vragen over. Er is nood aan een bovenlokale visie daarover.</p> <p>Tevens wordt voorgesteld om te werken met een combinatie van instrumenten en afwegingskaders. Het is echter niet duidelijk hoe deze dan ingezet zullen worden. Ook de uitspraak "De meest groene kWh is de</p>	ENER	<p>Met betrekking tot de relatie met de open ruimte: zie 22AB.</p> <p>Wat de zonnevelden betreft, zijn we van mening dat monofunctionele zonnevelden in de open ruimte niet gewenst zijn. Wind is daarentegen wel beter verweefbaar in de open ruimte.</p> <p>Vanuit de energielandschappen willen we vanuit regionale ruimtelijke schaal dit bekijken. De provincie heeft haar grondgebied opgedeeld in 13 energielandschappen die berust op een ruimtelijk en energetische logica. Hierdoor krijgt men een inzicht over wat het landschap op vlak van energieopwekking en energiebesparing kan bieden en dit net over</p>	<p>Toevoegen bij trias energetica (p. 61 van het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte' en p. 60 van het beleidskader 'Levendige kernen'): "Daarnaast kijken we hoe we de verschillende energievormen op de best mogelijke ruimtelijke manier inpassen. We kiezen hier resoluut niet voor 1 energievorm maar voor een combinatie van diverse bronnen om een continue bevoorrading te kunnen garanderen, zowel gedurende de dag als doorheen de seizoenen."</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>niet verbruikte kWh. Een beter ruimtelijk beleid, onder meer door slimme combinaties van functies kan belangrijke besparingswinsten opleveren. Hier zetten we in eerste instantie op in." roept vraagtekens op. Hoe ziet men dit precies? Dit is wederom een nobel doel maar niet zo maar uit te voeren in de realiteit.</p> <p>Ook hier wordt aangedrongen op verweving in de kernen. An sich is verweving een optie die telkens in de kernen bij projecten onderzocht zal moeten worden, maar alles verweven in de kernen is een utopie. Er moet op maat van de kern gewerkt worden waarbij alle factoren (mobiliteit, ruimtelijke draagkracht, inpassing in het weefsel enz ...) onderzocht moeten worden. Uitspraken terzake doen zonder enige ruimtelijke context is niet correct.</p> <p>Het opwekken van energie vraagt meestal wel wat ruimte waardoor deze mogelijks minder makkelijk inpasbaar is in de kern (bv. windmolens).</p> <p>Het idee van de energielandschappon is een goed idee maar dit zal geconcretiseerd moeten worden (kaartmateriaal) waarbij eerst een regionale visie nodig zal zijn met daarna een gemeentelijke doorvertaling. Tevens is het invoeren van energielandschappen niet conform de regiovorming.</p>		<p>de gemeentegrenzen heen. Hiermee wordt deels aangegeven waar de mogelijkheden liggen voor infrastructuur in de openruimte versus de bebouwde ruimte.</p> <p>Windenergie is niet de enige energiebron waarvan gebruik kan worden gemaakt. Lokale warmtebronnen in of vlakbij de kern aanboren vraagt ook ruimte en kan gecombineerd worden met andere activiteiten zoals bedrijvigheid in de kern.</p> <p>Door strategische verdichting en verweving van activiteiten kunnen verschillende energieprofielen op elkaar afgestemd worden en energiestromen met elkaar uitgewisseld worden.</p> <p>Met betrekking tot de regiovorming: zie 12AB.</p>	
58AB	Gemeenteraad Zoersel Handelslei 167 2980 Zoersel	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■	Uitgebracht : 21.02.2023 Ontvangen : 16.03.2023 (laattijdig)				
58AB	Gemeenteraad Zoersel			<p>Provincie wil gemeenten ondersteunen. Maar beleidskaders geven een tekstuele algemene beschrijving van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling met weinig kaartmateriaal. Gaat vooral over algemeen aanvaarde ontwikkelingsperspectieven waar een brede consensus over bestaat. Toepassing van principes is niet duidelijk. Vaak weergave van ideale toestand die niet overal haalbaar/realiseerbaar is.</p> <p>Beleidsplan omvat geen wensbeelden over bv. natuur of waterlopen. Wel aantal teksten en acties maar weinig concreet over grensoverschrijdende structuren.</p>	ALG	Zie ALG 10 .	/
58AB	Gemeenteraad Zoersel			-Voor wat betreft de agrarische herontwikkeling en het zonevreemd gebruik kan gemeente zich vinden in algemeen gestelde principes maar concrete maatregelen voor verdere uitwerking ontbreken. Wat	AGR KERN	De provincie vindt het positief dat de gemeente Zoersel zich kan vinden in het algemeen gestelde principe rond agrarische herontwikkeling en zonevreemd gebruik.	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>bv. met het toenemend aantal paardenweiden en para-agrarische bedrijven?</p> <p>Kerntypering en woonprogramma werd concreter gemaakt. Gemeente kan zich akkoord verklaren met de voorgestelde kerntypering van Zoersel en Halle als dorpskern en Sint-Antonius als dorpskern met potenties.</p>		<p>We kijken naar de juiste functie op de juiste plek. We hebben als actie ook opgenomen dat de gemeenten een visie kan opmaken voor het agrarisch gebied om te kijken welke functie waar wenselijk is. Ook paarden en para- agrarische bedrijven kunnen hier een onderdeel van zijn. Bij aan de slag hebben we opgenomen dat we de gemeenten willen ondersteunen op vraag bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop.</p> <p>Wat betreft de kerntypering: we nemen hier akte van.</p>	
58AB	Gemeenteraad Zoersel			<p>- Bij indeling in woonmarkten is het niet duidelijk hoe het ingeschatte aantal bijkomende huishoudens moet verdeeld worden over de verschillende types van kernen. Hoe zal men in het scenario 2021-2030 de ingeschatte toename van huishoudens in de dorpskernen (ca. 5000) voor de woningmarkt Antwerpen verdelen over de 36 aangeduide dorpskernen ? Het is niet duidelijk hoeveel bijkomende huishoudens er in Zoersel mogen/kunnen bijkomen of hoe dit zal worden bepaald.</p>	WON	<p>Wat betreft de toepassing van de motiveringsgronden voor de ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen en het regionaal woonprogramma: zie ALG 25.</p>	ALG 25
58AB	Gemeenteraad Zoersel			<p>Voor de ontwikkelingsperspectieven voor dorpskernen wordt gesteld dat de lokale huishoudensgroei wordt opgevangen door kernversterking binnen het bestaand ruimtebeslag. Indien dit niet mogelijk is en mits kwantitatieve en kwalitatieve motivatie zijn strategische kernversterkende locaties aan te snijden maar dit niet wenselijk in woonreservegebied. Voor de gemeente is het in het kader van het lokaal woonbeleid belangrijk dat ruimtelijk gunstig gelegen woonreservegebied in de kern voor specifieke doelgroepen zoals op het vlak van betaalbaar en of sociaal wonen kan aangesneden worden.</p>	KERN	<p>Wat de visie inzake bouwmogelijkheden in WUG betreft: zie ALG 30 en 28 BB.</p>	/
58AB	Gemeenteraad Zoersel			<p>- Wat betreft bedrijvigheid kan de gemeente zich voor een deel vinden in het principe om deze te verweven in de kernen; uiteraard voor zo ver dit mogelijk is en geen hinder vormt voor de omgeving. Voor bedrijven die niet in de kern thuis horen, wenst de gemeente steeds de mogelijkheid te hebben om te onderzoeken of een beperkt bedrijventerrein op een daarvoor geschikte plaats mogelijk is (zie ook het apart advies over het voorstel van onderdelen uit het GRS die niet meer geldig zijn).</p>	BEDR VERW	<p>Zie ALG 17.</p>	/

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
58AB	Gemeenteraad Zoersel			-Vraag om in beleidsplan uitdrukkelijk het engagement op te nemen dat de provincie, zowel als vergunningverlenende overheid als beroepsinstantie voor de door de gemeente afgeleverde vergunningen, de principes en strategieën van het provinciaal beleidsplan ruimte Antwerpen zal toepassen.	ALG	Zie ALG 2 .	/
59AB	Gemeenteraad Kasterlee	■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■	Advies d.d. 28.02.2023 (ondertekend d.d. 15.03.2023) Ontvangen via mail d.d. 22.03.2023 (TE LAAT)				
59AB	Gemeenteraad Kasterlee			Idem 26AB		Idem 26AB .	26AB
59AB	Gemeenteraad Kasterlee			+ Bijkomende motivering bij het beleidskader 'verdichten en ontlichten' m.b.t. de beschrijving van de ecosysteemdiensten. Deze zijn vrij vaag omschreven met vermelding dat de provincie dit in kaart zal brengen en vervolgens als instrument zal hanteren om afwegingen te maken voor de beoordeling van de juiste functie op de juiste plek. <u>Bijkomend lijkt er risico te zijn op interpretatie van deze systemen.</u> Voor een concrete beoordeling als waardebeoordeling is een meer sluitende toepassing aangewezen.	ESD	Zie 12AB .	12AB
60AB	Gemeenteraad Herselt	■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■	Advies d.d. 20.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 23.03.2023 (TE LAAT)				
60AB	Gemeenteraad Herselt			Idem 41BB		Idem 41BB .	41BB
61AB	Gemeenteraad Essen	■■■■ ■■■■	Uitgebracht : 28.02.2023				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
		██████ ██████ █	Per post – poststempel d.d. 22.03.2023, Ontvangen d.d. 23.03.2023 (TE LAAT)				
61AB	Gemeenteraad Essen			Idem 56AB		Idem 56AB.	56AB
62AB	Gemeenteraad Herentals	██████ ███ ██████ ██████ ██████	Advies d.d. 07.03.2023 Poststempel d.d. 16.03.2023, Ontvangen d.d. 17.03.2023 (TE LAAT)				
62AB	Gemeenteraad Herentals			Idem 51AB		Idem 51AB.	51AB
63AB	Gemeenteraad Heist-opden-Berg	██████ ███ ██████ ██████ ██████	Uitgebracht : 14.03.2023 Poststempel d.d. 15.03.2023, Ontvangen d.d. 16.03.2023				
63AB	Gemeenteraad Heist-opden-Berg			Idem 57AB		Idem 57AB.	57AB
64AB	Gemeenteraad Boom	██████ ██████ ███ ██████ ██████ ██████	Advies d.d. 16.02.2023, Ontvangen via mail d.d. 28.03.2023 (= TE LAAT)				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh . (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	The-ma	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
		■■■■■■■■					
64AB	Gemeenteraad Boom			De gemeenteraad neemt kennis van het advies van het PBRA en hecht hieraan zijn goedkeuring. Advies werd niet bezorgd.		We nemen hiervan akte.	/

Bijlage bij de 'Behandeling bezwaren en adviezen m.b.t. het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen':
Aanpassingen aan de actielijnen van de beleidskaders n.a.v. de behandeling van ALG 1

1	Leeswijzer bij dit document	3
2	Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'	4
2.1	Bovenlokale ruimtelijke netwerken	4
2.1.1	Een weergave van locaties die een hoogdynamische ontwikkeling kunnen ontvangen	4
2.2	Ontwikkelingskansen van een plek bepalen door de koppeling van ruimte en mobiliteit	4
2.2.1	Criteria voor de ontsluiting van een locatie	4
2.2.2	Criteria voor de impact van een activiteit op zijn omgeving	6
3	Beleidskader 'Levendige kernen'	7
3.1	Kernversterking	7
3.1.1	Klimaatneutrale en –bestendige kernen	7
3.1.2	Kernversterking als motor voor kwaliteit in de kern	7
3.1.3	Verweving	7
3.1.4	Op maat van een kern	8
3.2	Uitdagingen voor kernen	9
3.2.1	Uitdaging: Detailhandel	9
3.2.2	Uitdaging: Bedrijvigheid in kernen	10
3.2.3	Uitdaging: Huishoudenstransitie	11
3.2.4	Uitdaging: Groenblauwe dooradering	13
3.2.5	Uitdaging: Energietransitie in de kernen	13
4	Beleidskader 'Verdichten en ontdichten van de ruimte'	15
4.1	Bijkomend ruimtebeslag en verharding verminderen en voorkomen	15
4.1.1	De provincie als belangrijke klimaatbuffer	15
4.1.2	Waarde toekennen aan de open ruimte via ecosysteemdiensten	15
4.1.3	Infiltreren in plaats van verharderen	15
4.2	De juiste functie op de juiste plek	16
4.2.1	Op zoek naar systemen om slecht gelegen activiteiten te verplaatsen of te ruilen	16
4.2.2	Agrarische herontwikkeling en zonevreemd ruimtegebruik	17
4.2.3	Bedrijvigheid	18
4.2.4	Detailhandel	18
4.3	Energietransitie met behoud van open ruimte	19

1 Leeswijzer bij dit document

Deze bijlage hoort inherent bij het document 'Behandeling bezwaren en adviezen m.b.t. het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen' en behandelt het voorstel tot aanpassing bij 'ALG 1. Het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen (PBRA) is te vaag/te weinig concreet' van dit document.

Het voorstel van behandeling luidt als volgt:

"In de 3 beleidskaders zal elk onderdeel 'Aan de slag' op het einde van elk hoofdstuk gescreend worden. Waar mogelijk, zullen de bestaande actielijnen verder geconcretiseerd worden en/of de rol van de provincie nog verder verduidelijkt. Het voorstel van aanpassing van de actielijnen, op basis van deze reactie, is terug te vinden in de bijlage bij deze tabel."

In dit document vindt u alle actielijnen in de rode kaders 'Aan de slag', zoals deze geformuleerd zijn in het ontwerp van Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen. Met tekstwijzigingen kunt u het voorstel van aanpassing vinden n.a.v. de behandeling van ALG 1.

In het document 'Behandeling bezwaren en adviezen m.b.t. het 'Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen' zijn, op basis van andere reacties, ook nog andere voorstellen voor aanpassing van de actielijnen gebeurd. Deze worden niet weergegeven in dit document. Beide documenten dienen aldus steeds samen gelezen te worden.

2 Beleidskader 'Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit'

2.1 Bovenlokale ruimtelijke netwerken

2.1.1 EEN WEERGAVE VAN LOCATIES DIE EEN HOOGDYNAMISCHE ONTWIKKELING KUNNEN ONTVANGEN

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- brengt de knoop- en plaatswaarde voor het grondgebied van de provincie Antwerpen in beeld.
- onderbouwt het ruimtelijk beleid met objectieve data en brengt deze per stads- en dorpskern en activiteitencluster in beeld via de ruimtekompassen.
- ontsluit onze ruimtekompassen ook naar haar partners zodat zij deze als ondersteuning kunnen gebruiken in hun eigen ruimtelijke werking.
- gebruikt het ruimtemodel en -kompas om een eerste weergave van de ruimtelijke context van een plek weer te geven in haar eigen projecten en processen.

2.2 Ontwikkelingskansen van een plek bepalen door de koppeling van ruimte en mobiliteit

2.2.1 CRITERIA VOOR DE ONTSLUITING VAN EEN LOCATIE

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- Bepaalt welke ruimtelijke multimodale knopen, zowel voor goederen- als voor personenvervoer, van bovenlokaal niveau zijn (regionale en interregionale schaal). In de bijlagen van dit beleidskader werken we dit een eerste keer uit. We evalueren deze bijlagen (in de eerste helft van elke regeer- of bestuursperiode) en actualiseren deze.
- We zetten als provincie in op de ruimtelijke inrichting van deze knopen op bovenlokaal niveau. We werken er gebiedsgericht aan de kwaliteit, leefbaarheid, veiligheid en het ruimtelijk rendement in ruimtelijke multimodale knopen. We zetten als provincie in op de ruimtelijke inrichting van ruimtelijke multimodale knopen op bovenlokaal niveau (regionale en interregionale schaal), zowel voor goederen als

~~personenvervoer~~. Dit voeren we projectgebonden uit: we werken met verschillende partners – waaronder vervoerregio's, Vlaamse overheid of lokale besturen – tot de realisatie van deze knopen. Indien nodig koppelen we hier ook planningsinitiatieven aan.

- ~~Start een samenwerking op gaat aan de slag om de ontwikkelingsmogelijkheden aan ruimtelijke multimodale knopen af te stemmen op het niveau en de criteria van die ruimtelijke multimodale knoop via ruimtelijke projecten. Daarom werken we als provincie Antwerpen~~ samen met de vervoerregio's en andere partners om deze ~~criteria~~ ontwikkelingsmogelijkheden aan ruimtelijke multimodale knopen af te stemmen met het niveau en criteria van de knoop. We vertalen deze te vertalen op het terrein naar randvoorwaarden voor ruimtelijke projecten.
- ondersteunt gemeenten als zij lokale ruimtelijke multimodale knopen verder willen uitwerken.

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

Aan **de Vlaamse overheid** vragen we:

- om zich de nationale en de internationale ruimtelijke multimodale knopen eigen te maken. De provincie Antwerpen neemt hier wel een ondersteunende rol op zich.

Aan **de gemeentebesturen** vragen we:

- om zich de lokale ruimtelijke multimodale knopen eigen te maken en een ruimtelijke visie rond deze knopen te verankeren in hun (intergemeentelijk) ruimtelijk beleid of beleidsplan.

Aan **de vervoerregio's** vragen we:

- blijvend met de provincie Antwerpen af te stemmen zodat het mobiliteitsbeleid rond ruimtelijk multimodale knopen in overeenstemming kunnen blijven met het hun toegekende niveau.
- de relatie tussen de vervoersknooppunten uit de regionale mobiliteitsplannen en de ruimtelijk multimodale knopen voor personenvervoer te versterken.
- samen met de provincie Antwerpen projecten op te starten rond ruimtelijk multimodale knopen en hun ontwikkeling

2.2.2 CRITERIA VOOR DE IMPACT VAN EEN ACTIVITEIT OP ZIJN OMGEVING

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- werkt een ~~methode-leidraad~~ uit ~~die ons de mogelijkheid biedt om te~~ bepalen ~~-voorkeurslocaties voor welke~~ (hoog)dynamische activiteiten op ~~welke locatie wenselijk is. af te wegen.~~ Deze passen we toe in relevante ruimtelijke provinciale projecten en processen.

3 Beleidskader 'Levendige kernen'

3.1 Kernversterking

3.1.1 KLIMAATNEUTRALE EN –BESTENDIGE KERNEN

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- neemt concrete acties voor klimaatneutrale en –bestendige kernen in het provinciaal klimaatbeleidsplan 2030 op.
- reguleert de klimaatimpact door bij haar ruimtelijke planningsprocessen de klimaatreflex te maken: we toetsen de doelstellingen van het planningsproces af aan de provinciale doelstellingen rond klimaat
- ondersteunt en ontzorgt lokale actoren door middel van advies en brengt klimaatdoelstellingen onder de aandacht

3.1.2 KERNVERSTERKING ALS MOTOR VOOR KWALITEIT IN DE KERN

Aan de slag

De provincie Antwerpen ondersteunt gemeenten door...

- Onderstaande ~~deze~~ informatie te verzamelen, te ontsluiten en actief in dialoog te gaan met gemeenten over:
 - ~~een leidraad en referentie~~voorbeelden rond een kwaliteitsvolle woonomgeving ~~aan te reiken.~~
 - relevante cijfers en analyses ~~aan te reiken~~ die gemeenten of andere partners kunnen gebruiken ter ondersteuning van het ruimtelijk kernversterkend beleid

3.1.3 VERWEVING

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- Ontsluit en promoot engageert zich om een verwevingsleidraad uit te werken. Deze leidraad geeft de meerwaarden van verweving. Waan en maken bekend wat de impact kan zijn op energie, milieu, klimaat, biodiversiteit, ruimte, tewerkstelling, het sociale weefsel en mobiliteit. We bepalen een handigtoepasbaar instrument hiervoor, in afstemming met wat er al ter beschikking is en wat de noden zijn van het doelpubliek. Dit kan bijvoorbeeld vorm krijgen in een verwevingsleidraad.

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

Aan **de gemeentebesturen** vragen we om een proactief verwevingsbeleid voor de kern in hun eigen gemeentelijk beleid(splan Ruimte) te implementeren en te verfijnen.

3.1.4 OP MAAT VAN EEN KERN

Aan de slag

- **De provincie Antwerpen ...**
 - werkt een bovenlokaal beleid voor kerntypering uit:
 - We passen past de kerntypering toe op alle kernen in de provincie Antwerpen en communiceren deze naar de gemeenten. We doen dat op basis van de afbakening van de kernen uit het cultuurlandschap en de gegevens van de ruimtekompassen, de ruimtelijke multimodale knopen en het netwerk van stads- en dorpskernen.¹
 - We spreken met onze buurprovincies af hoe de afstemming en samenwerking over de provinciegrenzen heen verder kan verlopen zodat het beleid rond de dorps- en stadskernen een uniform verhaal vormt over de provinciegrenzen heen.
 - houdt in de provinciale ruimtelijke projecten rekening met de kerntypering en de bijhorende ontwikkelingsperspectieven. Dit betekent dat het ruimtelijke beleid op maat van een kern ook via de kerntypering meegenomen wordt bij de opmaak van visie en de uitwerking in:
 - provinciale ruimtelijke processen en in onze advisering van gemeentelijke en gewestelijke ruimtelijke projecten (RUP's, verordeningen, ...).
 - andere provinciale kernversterkende projecten (zoals geWOONtebreker, Veerkrachtige Dorpen, ...).

¹ De toepassing van de kerntypering volgens de ruimtelijke situatie in 2022 is terug te vinden in bijlage bij dit beleidskader.

- ondersteunt (samenwerkingen tussen) gemeenten die deze kerntypering verder willen uitwerken in hun (inter)gemeentelijk Beleidsplan Ruimte.
 - Op vraag van gemeenten kan de provincie regionaal gesprekken opstarten om deze kerntypering met de diverse gemeenten lokaal verder te implementeren en eventueel ook bijkomend te verfijnen.

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

- Aan **de Vlaamse overheid** vragen we om:
 - de diverse kerntypes mee te ondersteunen.
 - in het Vlaams instrumentarium en regelgeving de differentiatie tussen kernen (en eraan gekoppelde differentiatie in ontwikkelingsperspectieven) op te nemen.
- Aan **de gemeentebesturen** vragen we om:
 - de voorgestelde kerntypering in hun eigen gemeentelijk beleid(splan Ruimte) te implementeren.
 - de kerntypes binnen de eigen gemeente (in het bijzonder het kerntype 'dorpskern met potenties' en 'dorpskern') te verfijnen.
 - kernen af te bakenen in het gemeentelijk Beleidsplan Ruimte zodat dit mee kan genomen worden in de afweging van RUP's en vergunningen, als motieven van goede ruimtelijke ordening.

3.2 Uitdagingen voor kernen

3.2.1 UITDAGING: DETAILHANDEL

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- ondersteunt de gemeenten bij de opmaak van hun detailhandelsbeleid door het inzetten van detailhandelscoaches. We begeleiden de gemeenten bij de opmaak van een strategisch commercieel plan, waaronder de afbakening van het kernwinkelgebied.
- Legt [bij planprocessen of andere vragen over detailhandel in de kern steeds](#) de link met bovenlokale netwerken (afstemming met vervoerregio's, het detailhandelsbeleid op clusters en langs

steenwegen, ...). Het kader hiervoor is uitgewerkt in het beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

Aan **de gemeentebesturen** vragen we om hun lokaal detailhandelsbeleid voor hun kern(en) uit te werken en te verankeren in hun ruimtelijk beleid(splan).

3.2.2 UITDAGING: BEDRIJFVIGHEID IN KERNEN

Aan de slag

De provincie Antwerpen ...

- start ruimtelijke voorbeeldprojecten op om verweefbare bedrijvigheid in de kernen te stimuleren.
- ondersteunt gemeenten [via een gemeentelijk steunpunt](#) met goede voorbeelden en [maakt hen wegwijs in de beschikbare instrumenten](#):
 - We [geven-verzamelen en ontsluiten](#) duidelijke en wervende voorbeelden die concreet maken hoe deze plekken er kunnen uitzien en hoe ze functioneren.
 - We [doen](#) begeleid~~ingstrajecten voeren~~ gemeenten [die vragen hebben bij vragen-en](#)-verwevingsdossiers [naar-met](#) mogelijkheden van herontwikkeling van economische ruimten, bij toekomstmogelijkheden van bedrijfslocaties of bij detectie van kansrijke locaties voor verweving. [Het doel is hierbij om bedrijvigheid in de kern te houden of te krijgen, rekening houdend met de plaatselijke context.](#)
 - [We Aanreiken van kennis en informatie aan over hoe gemeenten een analyse en evaluatie kunnen maken van de lokale economische ruimte.](#)
- Zal [blijvend onderzoeken waar er knelpunten zijn om deze visie op terrein te vertalen en neemt waar nodig](#), in samenspraak met gemeentebesturen en andere partners, [projecten-acties opstarten](#)-om bedrijvigheid (juridisch) te verankeren en in te zetten op de meerwaarde voor de omgeving.

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

Aan **de gemeentebesturen** vragen we om een evaluatie van en visie op haar lokale economische ruimte op te maken.

3.2.3 UITDAGING: HUISHOUDENSTRANSITIE

Aan de slag

De provincie Antwerpen ...

- Gaat verder in dialoog met de gemeenten die de ruimtelijke ontwikkelingsperspectieven inzake bijkomende woningen verder willen verfijnen in hun (inter)gemeentelijk Beleidsplan Ruimte en kunnen op vraag van gemeenten regionaal gesprekken en samenwerkingstrajecten mee opstarten om deze ontwikkelingsperspectieven lokaal verder te implementeren.
- maakt een woonprogramma op regionaal schaalniveau. Voor dit regionaal schaalniveau gebruiken we een indeling in de provincie Antwerpen gebaseerd op het onderzoek van de regionale woonmarkten. Voor de cijfers baseren we ons op de huishoudensprognoses van Statistiek Vlaanderen, maar herverdelen we beleidsmatig over de diverse kerntypes.
- brengt het bestaand juridisch woonaanbod op bovenlokaal schaalniveau in kaart zodat we vat krijgen op de mogelijke discrepanties tussen vraag en aanbod.
- ondersteunt gemeenten (en samenwerkingen tussen gemeenten) die dit woonprogramma verder willen uitwerken in hun (inter)gemeentelijk Beleidsplan Ruimte. De provincie maakt een handleiding op om het regionaal woonprogramma toepasbaar te maken voor het (inter)gemeentelijk beleid. De provincie kan ook regionaal gesprekken opstarten om met de diverse gemeenten dit woonprogramma lokaal verder te implementeren en eventueel ook bijkomend te verfijnen.
- verzamelt, op basis van de data op 'provincie in cijfers' enkele andere cijfermatige uitdagingen (bevolkingstoename- en huishoudenstoename, gewijzigde gezinssamenstelling, gezinsverduunning). Deze dienen ter ondersteuning aan het provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid.
- is bereid om ook planningsproces(sen) op te starten om woonreservegebied om te zetten naar een andere bestemming, als pilootproject en voorbeeldfunctie voor gemeenten. De provincie doet dit enkel indien:
 - Zij mee kan gebruik maken van het voorgestelde bouwshiftfonds, dat zal uitwerkt worden door de Vlaamse regering
 - Na afdoende, bovenlokale ruimtelijke afweging en motivering van de diverse woonreservegebieden in de regio [en](#)

- Met volle ondersteuning van en in nauw overleg met het gemeentebestuur, waar het woonreservegebied gelegen is
- Verkent of de gemeentebesturen bepaalde noden hebben om hen te ondersteunen in de huishoudenstransitie, en werkt hier een aanbod rond uit. Dit omvat onder meer:
 - ondersteunt we ondersteunen gemeenten (of samenwerkingen) die een totaalvisie over de woon(reserve)gebieden willen opmaken en zorgent voor de nodige kennisdeling over dit onderwerp.
 - we ondersteunen gemeenten die woonreservegebieden willen neutraliseren op planologisch-juridisch, maar ook procesmatig vlak. Op vraag van gemeenten kan de provincie hier een lerend netwerk rond opbouwen en de gesprekken met Vlaanderen coördineren.
 - we biedent ondersteuning aan gemeenten die visies en acties ondernemen om de verdere bebouwing in woonlinten een halt toe te roepen. De provincie onderzoekt welke instrumenten zij hiervoor kan uitwerken (zie ook in het beleidskader '*Verdichten en ontlichten van de ruimte*').
 - We bekijken samen met de gemeenten hoe het provinciaal beleid betreffende de uitdaging 'huishoudenstransitie' kan doorwerken in het gemeentelijk beleid. Dit gebeurt onder meer via lopende provinciale kernversterkende trajecten en processen (zoals 'veerkrachtige dorpen' en 'geWOONtebreker', ...) Aandachtspunten in deze trajecten zijn onder meer de kwalitatieve woonomgeving en de diversiteit rond de woontypes.

De uitvoering van het hierboven beschreven doelen kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

Aan de **Vlaamse overheid** vragen we om:

- prioritair werk te maken om de voorstellen en maatregelen betreffende de bouwshift ook juridisch te verankeren en in de praktijk te brengen, in het bijzonder het instrumentarium rond de woonreservegebieden en de bouwshift.
- een samenwerking en afstemming met provincie op te starten voor de uitwerking van het bovenlokaal beleid rond woonreservegebieden.
- provincies mee in te schrijven in de (financiële) mogelijkheden om gebruik te maken van het bouwshiftfonds en/of andere financiële ondersteuning.
- de planschaderegeling te herzien zodat het kostenplaatje voor de neutralisatie van harde bestemmingen beheersbaar blijft.
- in de diverse decreten en besluiten de mogelijkheden om nieuwe woningen te bouwen buiten de kernen en die bijkomende zonevreemdheid in de hand werken, in te perken.

Aan de **gemeentebesturen** vragen we om:

- het voorgesteld woonprogramma en ontwikkelingsperspectieven in eigen (inter)gemeentelijk beleid(splan Ruimte) te implementeren.
- een visie uit te werken voor de woonreservegebieden en de woonlinten binnen hun grondgebied en ruimtelijke uitvoeringsplannen hierrond op te starten.

aan te geven waar gemeenten graag ondersteuning krijgen van de provincie Antwerpen om regionaal gesprekken of samenwerkingstrajecten op te starten over het woonprogramma, de verfijning van de ontwikkelingsperspectieven of het beleid rond woonreservegebieden.

3.2.4 UITDAGING: GROENBLAUWE DOORADERING

Aan de slag

De provincie Antwerpen ...

- [Bundelt en ontsluit kennis en goede voorbeelden en zet deze om naarreikt](#) handvaten. [Deze handvaten leveren inspiratie en informatie m.b.t. zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de beoogde multifunctionele groenblauwe dooradering. aan die in de](#) [Ze zijn gericht op de](#) dagelijkse praktijk [en bevatten](#) richtlijnen [met en](#) concrete voorstellen [om groenblauwe aders aanleveren voor een kwalitatief](#) [ve](#) en multifunctioneel [in te richten.](#) [te inrichting van groenblauwe dooradering.](#) [Deze handvaten leveren inspiratie en informatie m.b.t. zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de beoogde multifunctionele groenblauwe dooradering.](#)
- [Zet haar subsidiebeleid en pilootprojecten in om wil](#) deze aanpak [te](#) stimuleren én [te](#) sturen [via haar subsidiebeleid en via pilootprojecten](#)

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

- Aan **de gemeentebesturen** vragen we om in hun ruimtelijk beleid(splan) ook de groenblauwe dooradering in hun kernen te verankeren en de visie van de provincie te verfijnen.

3.2.5 UITDAGING: ENERGIETRANSITIE IN DE KERNEN

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- ondersteunt gemeenten bij de opmaak van lokale en intergemeentelijke energieprojecten, warmtebeleidsplannen en warmtezoneringsplannen.
- neemt vanuit haar positie als bovenlokaal bestuur een coördinerende verbindende en mediërende rol op in het energietransitieverhaal en past dit gebiedsgericht toe.
- evalueert bij advisering van ruimtelijke plannen en projecten van andere overheden steeds het potentieel voor opslag, hernieuwbare energie en energiebesparing.

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

- Aan **de gemeentebesturen** vragen we om een lokale warmte- en renovatiestrategie op te bouwen en die te verankeren in een warmtebeleidsplan.

4 Beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'

4.1 Bijkomend ruimtebeslag en verharding verminderen en voorkomen

4.1.1 DE PROVINCIE ALS BELANGRIJKE KLIMAATBUFFER

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- maakt de klimaatreflex in ruimtelijke projecten waar de provincie initiatiefnemer of partner is: we toetsen onze ruimtelijke projecten en processen aan de provinciale klimaatdoelstellingen. We dragen waar we kunnen bij aan de realisatie van deze doelstellingen.
- maakt de klimaatreflex ook in onze advisering van projecten en ruimtelijke planprocessen van andere besturen.
- verhoogt het klimaatbewustzijn door het goede voorbeeld te geven in provinciale projecten.
- realiseert en organiseert klimaatoplossingen in bijvoorbeeld gebiedsgerichte projecten.

4.1.2 WAARDE TOEKENNEN AAN DE OPEN RUIMTE VIA ECOSYSTEEDIENSTEN

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- brengt de ecosysteemdiensten op provinciaal niveau in kaart. We gebruiken de ecosysteemdiensten als instrument om afwegingen te kunnen maken om de juiste functie op de juiste plek te voorzien.

4.1.3 INFILTREREN IN PLAATS VAN VERHARDEN

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- **maakt onder andere gebruik van watersysteemkaarten en bodemkaarten** om te definiëren waar prioritair op infiltratie moet ingezet worden.
- zet **gebiedsgerichte projecten op om infiltratiemogelijkheden te waarborgen.**
- [bekijkt-maakt een overzicht van](#) waar ze **gericht** kan **ontharden om infiltratiemogelijkheden te verhogen.**

- We ontwikkelen een methodiek waarmee gemeentebesturen op hun eigen grondgebied strategisch en gebiedsgericht kunnen ontharden. Dit testen we uit via pilootprojecten.
- is als waterloopbeheerder betrokken bij de opmaak van hemelwater- en droogteplannen.

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

- Aan **de gemeentebesturen** vragen we om een gebiedsgerichte vertaling te maken van de provinciale droogtestrategie via hun gemeentelijke hemelwater- en droogteplan.

4.2 De juiste functie op de juiste plek

4.2.1 OP ZOEK NAAR SYSTEMEN OM SLECHT GELEGEN ACTIVITEITEN TE VERPLAATSEN OF TE RUILEN

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe we deze herlokalisatie kunnen realiseren. We selecteren projecten vanuit de eigen werking of vanuit vragen van gemeenten of andere partners. Deze projecten moeten een bovenlokale impact hebben en in de visie uitvan dit beleidsplan passen. Bij lokale projecten kunnen we op vraag van gemeenten, vanuit een adviserende rol, verkennen welke acties de gemeente kan ondernemen.
- legt ~~ons-zich~~ toe op een integrale benadering van steenwegen. We maken een studie waarbij we uitzoeken uit-of en hoe er een algemene lijn voor alle steenwegen kan uitgewerkt worden zodat verdere versnippering en ongewenste ontwikkelingen tegengehouden kunnen worden. Een concreet project rond een steenweg starten we op wanneer de betrokken gemeenten hiertoe akkoord verklaren.
- gebruikt de inkomsten die uit planbaten gegenereerd worden voor projecten die inspelen op het beperken van bijkomend ruimtebeslag of het voorzien van de juiste functie op de juiste plek.

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

Aan **de Vlaamse overheid** vragen we om een herziening van het wetgevend kader rond de planbaten en planschade, zodat ook andere overheden kunnen gebruik maken van de geïnde planbaten.

4.2.2 AGRARISCHE HERONTWIKKELING EN ZONEVREEMD RUIMTEGEBRUIK

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- gaat het engagement aan om op projectmatige basis uit te zoeken hoe ze een geïntegreerde aanpak naar agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop kan realiseren in samenwerking met POM Antwerpen.
- werkt een kader uit met verschillende instrumenten om gemeentebesturen te ondersteunen:
 - We werken landbouwkompassen uit die informatie geven over de landbouwwaarde van landbouwsites. Zo wordt een inschatting gemaakt van het potentieel voor agrarische herontwikkeling.
 - We werken een kader uit rond zonevreemd hergebruik in agrarisch gebied, wat een leidraad is waarmee gemeentebesturen op een overzichtelijke manier omgevingsvergunningsaanvragen voor zonevreemd gebruik in agrarisch gebied kunnen afwegen.
 - We ontwikkelen instrumenten om vraag en aanbod af te stemmen binnen de agrarische sector.
 - We werken voorwaarden uit voor greenfieldontwikkelingen, met specifieke aandacht voor glastuinbouwbedrijven.
 - We ondersteunen gemeenten op vraag bij de opmaak van een geïntegreerd beleid rond agrarische herontwikkeling, zonevreemd hergebruik en sloop.

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

- We overleggen met **de Vlaamse overheid** en andere actoren om samen een sensibilisatietraject op te starten rond exploitantenwoningen
- We vragen aan **de Vlaamse overheid** om:
 - het wetgevend kader rond zonevreemdheid te herzien, zodat het beleid dat hier is uitgewerkt, meer slagkracht krijgt.
 - het wetgevend kader rond brownfields te herzien, zodat dit ook afgestemd kan worden op agrarische herontwikkeling.
- We vragen **de gemeentebesturen** om
 - de hoofdfunctie van een (exploitanten)woning in het agrarisch gebied bijkomend op te nemen in het vergunningenregister zodat duidelijk wordt voor burger en overheid wat de hoofdfunctie van een woning is.
 - landbouwontwikkelingslocaties aan te duiden in het (inter)gemeentelijk beleidsplan ruimte die ontwikkelruimte bieden aan specifieke vormen van landbouw.

4.2.3 BEDRIJVGHEID

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- ~~werkt een kader uit met verschillende instrumenten om gemeentebesturen te ondersteunen start een aantal ondersteunende initiatieven:~~
 - We maken provinciale richtlijnen op om kwaliteit en ruimtelijk rendement op bedrijventerreinen te stimuleren.
 - We starten een economisch ruimtemanagement op om een duidelijk zicht te krijgen op (bovenlokaal) vraag en aanbod en bouwen hiervoor een samenwerking met gemeenten, terreinbeheerders en private partners uit.
 - We monitoren de hoeveelheid ruimte voor bedrijvigheid die in onze provincie aanwezig is.
 - We zetten een dienstverlening op waarbij we gemeenten en het gemeentelijk economisch beleid ondersteunen door het aanreiken van instrumenten, kennis en expertise.
 - We zetten een netwerk op van publieke actoren voor het beheer op bedrijventerreinen, en dit als hefboom naar een betere benutting.
 - We zoeken naar koppelkansen voor de creatie van energiehubbs op bedrijventerreinen.
- voert samen met POM Antwerpen en andere partners projecten uit die gericht zijn op de herstructurering van bovenlokale bedrijventerreinen. Hiervoor analyseren we de bedrijventerreinen die in onze provincie gelegen zijn om te kijken welke van deze terreinen een bovenlokale rol speelt.
- ~~brengt specifieke vestigingsmilieus in kaart voor grote economische ruimtevragers, watergebonden bedrijvigheid en mogelijk andere types bedrijvigheid die moeilijk ruimte vinden. We ondernemen~~~~ondernemt~~ acties die bijdragen tot de vrijwaring van ~~deze~~ specifieke vestigingsmilieus om voldoende ruimte ter beschikking te kunnen stellen voor ~~grote deze~~ ruimtevragers, ~~watergebonden bedrijvigheid, ...~~

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen. **Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:**

- Aan **de Vlaamse overheid** vragen we om het kader rond planologische attesten te herzien: dit holt een performant ruimtelijk economisch beleid namelijk uit.
- Aan **de gemeentebesturen** vragen we om
 - een visie op hun lokale economische ruimte te ontwikkelen, zowel in de kern als op het volledige grondgebied van de gemeente
 - een visie op zonevreemde bedrijvigheid te ontwikkelen, in relatie met de doelstelling tot het beperken van bijkomend ruimtebeslag

4.2.4 DETAILHANDEL

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- ~~werkt een ruimtelijk kader uit voor de vestiging van grootschalige detailhandel: we analyseren~~analyseert waar grootschalige detailhandelszaken (langs steenwegen) nu al geclusterd zijn en ~~maken~~maakt een afweging van de ontwikkelingsmogelijkheden op deze locaties. We verwerken dit tot een ruimtelijk kader.
- verzamelt cases waarbij werkt hindernissen weg in het in praktijk blijkt dat bovenvermeld ruimtelijk detailhandelsbeleid niet uitvoerbaar is, en onderzoekt of en hoe deze hindernissen kunnen worden weggewerkt.-

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

- Aan **de Vlaamse overheid** vraagt de provincie om planbaten terug te laten vloeien naar het gebied waarin geïnvesteerd wordt en/of naar de partner die een planningsinitiatief neemt voor het gebied in kwestie.
- Aan **de gemeentebesturen** vraagt de provincie om de visie rond detailhandel te verfijnen op gemeentelijk niveau en een beleid te formuleren hoe een gemeente zijn eigen lokale detailhandelsbeleid in de kern ziet.

4.3 Energietransitie met behoud van open ruimte

Aan de slag

De provincie Antwerpen...

- zet gemeenten via energielandschappen rond de tafel om de impact van de energietransitie op de ruimte gezamenlijk aan te pakken.
 - We brengen als provincie mogelijkheden en de ruimtelijke impact in kaart, zodat gemeenten en provincie gefundeerde beleidsbeslissingen en beoordelingen kunnen maken bij concrete omgevingsvergunningsaanvragen.
 - We nemen het engagement op om de acties, voortvloeiend uit de energielandschappen en die relevant zijn op een bovenlokaal niveau, uit te voeren.
 - We zetten ons in om gebiedsgericht en intergemeentelijk ruimtelijke prioriteiten te bepalen en te helpen realiseren die bijdragen tot het behalen van de einddoelstelling 'energieneutraal in 2050'.
- neemt vanuit haar positie als bovenlokaal bestuur een coördinerende, verbindende en mediërende rol op in het energietransitieverhaal.

- toetst en implementeert de doelstellingen die hierboven gegeven zijn in onze ruimtelijke planinitiatieven.
- volgt de Europese richtlijnen naar CO₂-reductie.

De uitvoering van het hierboven beschreven doel kunnen we niet alleen.

Daarom vragen we andere overheden volgende acties te ondernemen:

- Aan **de gemeentebesturen** vragen we de principes te vertalen naar een eigen ruimtelijk beleid rond energie op grondgebied van de gemeente. De tool van de energielandschappen kan hiervoor een belangrijke basis zijn.
- Om de realisatiekansen van de energietransitie te verhogen, vragen we het volgende aan **de Vlaamse overheid**:
 - Het enten van subsidiepakketten volgens het uitgangspunt: 'de juiste (energie)functie op de juiste plek': het toekennen van subsidies kan op die manier gekoppeld worden aan het verhogen van het effect van energetische ingrepen.
 - Het geven van alle kansen aan provincies en andere overheden om de doelstellingen uit het Vlaams klimaat- en energieplan te realiseren: het wetgevend kader en de slagkracht van provincies moeten ondersteunend zijn aan de te behalen doelstellingen.
 - Het verdelen van de doelstellingen rond energiebesparing en – opwekking per provincie met duidelijk taakstellingen, middelen en beleidsinstrumenten. De provincies kunnen formeel mee ingezet worden om Vlaamse doelstellingen rond energie te realiseren.

BEHANDELING BEZWAREN EN ADVIEZEN PLAN-MER

Verklaring afkortingen

- PBRA: Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen
- BK: Beleidskader
- DABM: Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid
- RLN: Richtlijnen
- MER: milieueffectrapport

BEHANDELING BEZWAREN (BM)

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018- 0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
1BM	██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████	██████████ ██████████ ██████████	Reactie d.d. 16.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 16.02.2023					

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Op het grondgebied van de provincie Antwerpen liggen belangrijke transport/pijpleidingen (voornamelijk in en rond de Haven van Antwerpen en langs E313) die worden beheerd/eigendom zijn van reactie-indiener. Deze leidingen zijn van nationaal en internationaal belang (bv. ec. verbinding Antwerpen met Maasmechelen + Nederland en Duitsland). Deze leidingen worden nergens vermeld in het PBRA . Op deze leidingen rust een wettelijke erfdienstbaarheid van openbaar nut en dienen veiligheidsmaatregelen in acht te worden genomen. Bij wijze van voorbeeld betekent dit voor de E313 een totaal ruimtebeslag tussen de 15m en 20m (excl. zone voor te behouden voor aanleg nieuwe leidingen). Hieraan wordt in de strategische visie (pag. 69) Multimodale Knopen geen aandacht besteed. Door het transport via ondergrondse leidingen geïntegreerd, flexibel en duurzaam in te zetten zal bestaande en toekomstige infrastructuur en capaciteit efficiënter benut worden. Hiervoor moet wel de ruimte worden voorzien. Binnen het BK Sterke Netwerken: ruimte voor mobiliteit, hoofdstuk Ruimtelijke multimodale knopen voor goederenvervoer kan deze vorm van transport opgenomen worden.	X	Mobiliteit	Advies is gericht aan het BPRA. Indien hierover beleidslijnen wordt opgenomen binnen het PBRA worden de effecten hiervan behandeld onder de discipline mobiliteit. Aanname dat uitvoeringswerken de vigerende wetgeving of richtlijnen volgen.	Niet aanpassen
2BM	Gemeenteraad Turnhout	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	"Advies" d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 07.03.2023	Geen opmerkingen.			//	//
				Het is duidelijk dat de uitgewerkte visie en uitgewerkte beleidskaders in het ontwerp BPRA een duurzame ruimtelijke ontwikkeling nastreven en dat ze bijdragen aan het bereiken van de Vlaamse en provinciale milieubeleidsdoelstellingen.				
3BM	Gemeenteraad Geel		"Advies" d.d. 6.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 10.03.2023	Gunstig advies			//	//

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
4BM	[REDACTED]	[REDACTED]	Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023					
				<p>Effectenonderzoek</p> <p>De effecten van het voorgestelde cascadesysteem, met inbegrip van het bouwverbod en de woonbehoeftestudies, moeten worden onderzocht. Het ontwerp van plan-MER vermeldt dit systeem zelfs niet. Er wordt vaagweg verwezen naar de latere uitwerking in leidraden. Het ontwerp van plan-MER maakt abstractie van het cijfermatige en volgens rangorde voorziene systeem voor de mogelijke woonontwikkeling. Het bouwverbod, samen met het verschuiven van bijkomende woonegelegenheden naar de stedelijke kernen verhoogt de druk op de stedelijke kernen, dit wordt niet op zijn milieueffecten onderzocht. Er is een rechtstreeks effect op de mens en het landschap en dit in samenhang met de andere effecten.</p>	Algemeen Ruimte Landschap Gezondheid	De effecten van de concrete uitwerking in het subhoofdstuk 'ontwikkelingsperspectieven voor bijkomende woningen en woonprogramma op regionaal schaalniveau' worden verder aangevuld in de bestaande beoordeling. De algemene principes en doelstellingen, die de basis zijn voor dit subhoofdstuk zaten reeds in de bestaande beoordeling.	Aanpassen in hfd. 7.4, 7.6.	
5BM	Gemeenteraad Lier	[REDACTED]	'Advies' d.d. 06.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023					
				Het PBRA draagt bij aan het bereiken van de Vlaamse en provinciale milieubeleidsdoelstellingen. Het inzetten			//	//

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				van de beleidskaders zullen geen negatieve neveneffecten veroorzaken.				
6BM	Gemeenteraad Retie	[REDACTED]	'Advies' d.d. 13.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023					
				positief advies zonder bijkomende bemerkingen			//	//
7BM	[REDACTED]	[REDACTED]	Reactie d.d. 14.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023					
				Idem 4BM			Idem 4BM	//
8BM	[REDACTED]	[REDACTED]	Reactie d.d. 14.03.2023 Poststempel d.d. 14.03.2023, Ontvangen d.d. 15.03.2023					
				Idem 7BM			Idem 7BM	//
9BM	Gemeenteraad Rumst	[REDACTED]	Advies d.d. 16.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 03.03.2023					
				Gunstig advies			//	//

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
10BM	██████████ ██████ ██████████ ██████████ █		Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023	<p>Bezwaar ivm planMER</p> <p><u>1. Beleidskader Verdichten en ontlichten</u> p. 52 : (aansnijden van greenfields) Dit moet als zwaar negatief beschouwd worden tot in de randvoorwaarde voor glastuinbouw opgenomen is dat ze zich moeten vestigen nabij grote restwarmteproducenten.</p> <p><u>Reden:</u> Als randvoorwaarde voor glastuinbouw opleggen dat ze zich moeten vestigen vlak naast grote warmteproducenten om zo in overeenstemming te zijn met de <u>strategie energie-efficiëntie</u> vermeld in "Ontwerp nota ruimte deel 1" blz.60 en 61 waarbij een warmtevrager zich moet vestigen naast een producent van restwarmte die de volledige warmtevraag van de serre kan dekken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Glastuinbouw heeft heel grote behoefte aan lage temperatuurwarmte en is dus ideaal om zich te vestigen naast grote restwarmteproducenten. - Glastuinbouw heeft ook een grote behoefte aan warmte tijdens de zomer (in augustus verbruikt serre 60% van de warmte in de winter). Ideaal om warmte gedurende het hele jaar van restwarmteproducenten te gebruiken. - Glastuinbedrijven zijn de grootste gasverbruikers van Fluvius - Verbod gebruik van fossiele brandstoffen en ander brandstoffen die tot CO₂, NOX, fijnstof of welke uitstoot ook leiden. - Fossiele brandstoffen moeten uitgefaseerd worden - Bovendien heeft dure aardgasprijs geleid tot minder productie en zelfs stilleggen van de productie door glastuinbedrijven. Dus koppeling met restwarmte levert een hoger productie. <p>Bovendien zijn naast die restwarmteproducenten (verbrandingssovens, chemische bedrijven, kerncentrales,..) ook gronden die zwaar vervuild zijn (3M, storten) waar beter ook geen waterinfiltratie zou zijn.</p>	X	Ruimte Klimaat Water Biodiversiteit	Deze opmerking behandelt inhoud van het Beleidsplan Ruimte en wordt behandeld binnen de behandeling van de reacties op het Beleidsplan Ruimte. (cfr. randvoorwaarde nabijheid restwarmteproducenten).	Niet aanpassen.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Aangezien glastuinbouwindustrie een grondloze industrie is die geen landbouwgrond behoeft kan men de glastuinbouwindustrie beter op minderwaardige grond ongeschikt voor landbouw plaatsen alsook op grote hangaars. Gemeentes zonder grote restwarmteproducenten moeten vrijgesteld worden van het voorzien van zones voor glastuinbouw. Dus geen ontwikkelingen meer in omgeving Sint-Katelijne-Waver en andere serregebieden zonder restwarmteproducenten.				
				2. <u>Biodiversiteit:</u> Voorzien in een zone van 2 km rond elke SBZ: -in stedenbouwkundige voorschriften verplichtingen opleggen dat elke perceelgrens met bomen en struiken moeten uitgevoerd worden -dat hier alleen ondersteunende landbouw mag gebeuren (grasteelt zonder toelating om de grond te scheuren) en dat daar geen landbouwbedrijf met welke uitstoot dan ook mag vestigen. <u>Reden:</u> <ul style="list-style-type: none"> o Zodat instandhoudingsdoelstellingen van SBZ ingevuld kunnen worden o Landbouwbedrijven zijn nu zo groot dat ze hun hoofdzetel buiten die zone van 2 km kunnen inrichten en dat de zone binnen de 2 km ondersteunend kan zijn. 	X		Deze opmerking behandelt inhoud van het Beleidsplan Ruimte en wordt behandeld binnen de behandeling van de reacties op het Beleidsplan Ruimte.	Niet aanpassen.
				3. <u>Nieuwe zonevreemde bewoning moet mogelijk blijven:</u> Aanvullen met voorwaarden zodat deze geen uitstoot veroorzaken en tot biodiversiteit leiden: a) Opleggen gebruik elektrische wagen (geen NOx uitstoot) b) Opleggen verwarming met warmtepompen (geen NOx uitstoot) c) Verbod houtverbranding of fossiele brandstoffen (geen NOx en fijnstof uitstoot) d) Opleggen van het plaatsen van bomen en struiken e) Verbod (bekaert) omheiningen f) Verbod gazon g) Infiltratie regenwater en gebruik regenwater zo hoog mogelijk ipv drinkwater zodat woningen zelfs een grondwaterverhogend effect hebben doordat ze alle opgevangen water infiltreren (slechts beperkt % van het regenwater infiltreert, de rest verdampt of stroomt af) <u>Reden:</u>	X		Deze opmerking behandelt inhoud van het Beleidsplan Ruimte en wordt behandeld binnen de behandeling van de reacties op het Beleidsplan Ruimte..	Niet aanpassen.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>-Nieuwe zonevreemde woningen geen behoefte aan warmtenetten of andere nieuwe netten. En dus een nabijheid bij een andere functie is niet nodig. (Mijn eigen woning verbruikt 6000 kWh elektriciteit per jaar (voor verwarming, sanitair warm water, koken,..), produceert 8000 kWh elektriciteit per jaar en verbruikt geen enkele fossiele brandstof)</p> <p>-Toegankelijkheid tot open ruimte, leefbare omgeving (zeker in coronatijden)-</p> <p>-Landbouw moet afgebouwd worden (stikstofproblematiek) wat zal leiden tot vrijkomen van gebouwen</p>				
11BM	[REDACTED]	[REDACTED]	<p>Poststempel d.d. 15.03.2023, ontvangen d.d. 16.03.2023</p> <p>+ ontvangen via mail d.d. 14.03.2023</p>					
				Idem 4BM			Idem 4BM	//
12BM	[REDACTED]	[REDACTED]	<p>Poststempel d.d. 13.03.2023, Ontvangen d.d. 16.03.2023</p>					

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Idem 4BM			Idem 4BM	//
13BM	■■■■■ ■■■■■			Uit MER blijkt dat beleidsplan niet heel ambitieus is op vlak van water. Behalen doelstellingen liggen nog veraf. Voor sommige subthema's wel een positieve bijdrage, ondanks dat de doelstellingen niet gehaald worden, maar voor heel wat subthema's zoals droogte, waterkwaliteit, enz. eerder beperkte tot geen bijdrage. Nog dertig jaar verder met PBRA met weinig ambitie op vlak van milieueffecten. Hoe wordt MER-screening meegenomen en welke impact heeft dit op provinciaal beleidsplan ? Tandje bijsteken ? (Volledige verslag van vergadering 1.3.23 wordt bijgevoegd)	x	Water	<p>Zoals toegelicht in hfd. 6.5 doet het MER enerzijds een uitspraak over de afstand tot de beleidsdoelstellingen en anderzijds een uitspraak over het effect van het beleidsplan op het thema in kwestie. Daarin wordt geen uitspraak gedaan over de af te leggen weg na realisatie van het beleidsplan. Het behalen van de beleidsdoelstellingen is namelijk afhankelijk van tal van andere autonome en beleidsgestuurde evoluties.</p> <p>Hfd. 3.4 duidt hoe het plan-MER doorwerkt in de verdere besluitvorming. Bij de definitieve goedkeuring van het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen door de provincieraad zal worden aangegeven hoe en op welke punten het Beleidsplan rekening heeft gehouden met de bevindingen van de milieueffectrapportage, en wat dus de rol is geweest van de milieueffectrapportage in de besluitvorming van het plan.</p> <p>Art. 4.2.11, paragraaf 7 van het DABM stelt dat een milieuverklaring moet toegevoegd worden bij de definitieve vaststelling van het PBRA. In deze milieuverklaring zal ingegaan worden op de wijze waarop de provincie omgaat met de geformuleerde aanbevelingen uit het plan-MER.</p>	Geen aanpassing. Bij de definitieve vaststelling van het PBRA wordt een milieuverklaring toegevoegd.
14BM	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■			BRPA p1anMER inspraakdocument II. P. 12			Het Beleidsplan Ruimte en het MER werden samen in één geïntegreerd proces opgemaakt waardoor verschillende aanbevelingen reeds	Geen aanpassing.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Bezwaar: Deze belangrijke set elementen zou al in deze Ontwerpversie opgenomen moeten staan. (Bv: om te vergewissen welke aspecten/bezwaren op de Conceptnota werden ingevoegd in dit plan)</p> <p>> Advies toevoeging: Adendum publiceren om als zgn 'réserve' op te nemen bij definitieve vaststelling.</p>			<p>werden doorvertaald in het beleidsplan, zie ook hfd. 6.6 in het MER. Zoals verder besproken in hfd. 6.7 dienen de aandachtspunten en aanbevelingen in het MER gezien te worden als een bijdrage aan de wisselwerking tussen milieueffectrapport en beleidsplan.</p>	
				<p>P. 14</p> <p>Bezwaar: Er is geen zicht op welke Partners het zijn.</p> <p>> Advies toevoeging Minstens een (niet-exhaustieve) lijst van Partners, hoedanigheden en verbanden opnemen, bvb in Annex.</p>			<p>Hoofdstuk 5 bevat een synthese van het beleidsplan. Opmerking wordt doorgegeven en behandeld binnen de behandeling van de reacties op het Beleidsplan Ruimte.</p>	Geen aanpassing.
				<p>P. 15</p> <p>Bezwaar: Geïntroduceerde recreatie kan in vele gevallen een nefaste invloed uitoefenen op de basisfunctie.</p> <p>> Advies toevoeging: Zeker niet recreatievormen in ruimtelijke gebieden (landbouwgroen-, water-, ...), daartoe een selectie uitvoeren ahv gedefinieerde, meetbare parameters.</p>			<p>Hoofdstuk 5 bevat een synthese van het beleidsplan. Opmerking wordt doorgegeven en behandeld binnen de behandeling van de reacties op het Beleidsplan Ruimte.</p>	Geen aanpassing
				<p>P. 15</p> <p>Bezwaar: Integratie (destructieve of vormelijke) mag niet ten koste gaan van bestaande waardevolle Eigenheid (Woonvorm, Natuurbeheer, Rust, Erfgoedwaarde, Eigendomswaarde, etc) alsmede Markttoegang tot bestaande eigenheid voor breed/jong publiek.</p> <p>> Advies toevoeging: Absoluut nagaan/vermijden /afwenden van gemonopoliseerde, speculatieve, commerciële positionering van bepaalde partners.</p>			<p>Hoofdstuk 5 bevat een synthese van het beleidsplan. Opmerking wordt doorgegeven en behandeld binnen de behandeling van de reacties op het Beleidsplan Ruimte.</p>	Geen aanpassing
				<p>P. 15</p> <p>Bezwaar: extra vervoerscorridors kunnen nefast zijn voor de open ruimte</p> <p>> Advies toevoeging: Nieuwe (extra) knooppverbindingen corridors mogen absoluut geen nieuw beslag innemen in open ruimte.</p>			<p>Hoofdstuk 5 bevat een synthese van het beleidsplan. Opmerking wordt doorgegeven en aan het beleidsplan. behandeld binnen de behandeling van de reacties op het Beleidsplan Ruimte.</p>	Geen aanpassing
				<p>P. 16</p>			<p>Hoofdstuk 5 bevat een synthese van het beleidsplan. Opmerking wordt</p>	Geen aanpassing

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Bezwaar: Verwijderen van bebouwing (meer bepaald waardevol, kwalitatieve, verduurzaambare...)</p> <p>Biedt geen garanties op zuiniger en duurzamer ruimtegebruik!</p> <p>> Advies toevoeging: Slechts onder bepaalde criteria (dus niet als drogreden) mag "efficiëntie" een factor zijn om tot slopen over te gaan.</p>			<p>doorgegeven en aan het beleidsplan. behandeld binnen de behandeling van de reacties op het Beleidsplan Ruimte.</p>	
				<p>P. 17</p> <p>Bezwaar : Dient te gebeuren ahv gedefinieerde set parameters</p> <p>> Advies toevoeging : Een set gedefinieerde parameters opmaken en toevoegen aan dit BPRA.</p>			<p>Hoofdstuk 5 bevat een synthese van het beleidsplan. Opmerking wordt doorgegeven en aan het beleidsplan. behandeld binnen de behandeling van de reacties op het Beleidsplan Ruimte.</p>	Geen aanpassing
				<p>P. 18</p> <p>Bezwaar: Zonder dat die voorbereiding afgewerkt in dit Ontwerp BRPA voorkomt, is definitieve goedkeuring niet sluitend</p> <p>> Advies: De toepasbare visie/beleid afwerken en toevoegen aan dit Ontwerp BRPA</p>			<p>Deze opmerking wordt doorgegeven en behandeld binnen de behandeling van de reacties op het Beleidsplan Ruimte</p>	Geen aanpassing
				<p>P. 19</p> <p>Bezwaar: Zonder dat die begrijpbare en beleidsmatig relevante indicatoren en criteria in dit Ontwerp BRPA voorkomen, is definitieve goedkeuring niet sluitend.</p> <p>> Advies: Die indicatoren en criteria toevoegen aan dit Ontwerp BRPA</p>			<p>De indicatoren die gehanteerd werden voor de milieueffectbeoordeling worden besproken per thema en per subthema in het MER.</p>	Geen aanpassing.
				<p>P. 23</p> <p>Bezwaar: In de periode 7 jaar niet-toepassing van het BRPA kan wildgroei en -praktijk (bvb fake-methodiek voor duurzaamheid) plaatshebben die niet voldoet aan de richtlijnen van dit plan of aan de doelstellingen bijdraagt. Of erger: kunnen dergelijke praktijken als "toetssteen" voor dit BRPA "aangenomen" worden.</p> <p>> Advies: Overwegen om vooralsnog het referentiekader op 2030 te zetten.</p>			<p>Zoals ook beschreven in hfdst. 6.4 kan de referentiesituatie in 2030 niet éénduidig worden bepaald. De gehanteerde referentiesituatie is in overeenstemming met de richtlijnen opgesteld door team MER (PLMER-263-RL).</p>	Geen aanpassing
				<p>P. 33</p> <p>Bezwaar: Er is geen causaal verband tussen verspreide of geclusterde bebouwing en gebruik van de talloze OV-voorzieningen die al jaren dens aanwezig zijn. (Wél</p>			<p>Het uitbouwen van een frequent openbaar vervoer in gebieden met veel verspreide bebouwing kent een hogere maatschappelijke kost en dus een lagere kans op slagen. Dit is aangetoond in de</p>	Geen aanpassing.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				mbt de bereidheid om multinodaal de beproefde methode van combi-mobiliteit toe te passen! > Advies toevoeging: Informeren, promoten en stuwen van OV-gebruik op combi wijze! (bvb nabijheid van bushaltes, treinstation,...)			studie: <i>Vermeiren et al.,(2019),Monetariseren van urban sprawl in Vlaanderen, uitgevoerd in opdracht van Departement Omgeving.</i> Daarnaast heeft het onderzoek verplaatsingsgedrag ook aangetoond dat er een verschil in modal split kan worden teruggevonden naargelang de aard van de locatie.	
				P. 34 Bezwaar : Dit is en blijft een zware tol, in merendeel van gevallen te wijten aan onaangepast verplaatsingsgedrag, niet zozeer oorzakelijk aan goede woonligging. > Advies toevoeging: Snelheden drastisch naar omlaag halen, vb. gradueel (dit zal ook helpen de doelstelling Verkeersveiligheid p. 37 te halen.			Zoals ook weergegeven in hfd. 7.1.2.3 gebeuren de meeste verkeersongevallen bij personenwagens. Daarnaast heeft onderzoek (zie ook ruimterapport) aangetoond dat het verplaatsingsgedrag ook afhankelijk is van de locatie. Er kan dus gesteld worden dat het locatiebeleid een impact kan hebben op de verkeersveiligheid. Het wijzigen van verkeerssnelheden behoren niet tot de scope van een provinciaal ruimtelijk beleidsplan.	Geen aanpassing.
				P. 36 Bezwaar : Aanzienlijke verhoging van woondichtheid (meergezins) verhoogt drastisch de ongevalsrisico's door toename entropie. > Advies toevoeging: Ruimtelijk verdichten in gebieden die actueel (nog) rustig gelegen zijn, hoofdzakelijk toepassen op concentratie ééngezinswoningen.			Onderzoek (zie ook Ruimterapport) heeft aangetoond dat het verplaatsingsgedrag afhankelijk is van het type locatie (stedelijk, randstedelijk of landelijk). Verdichten in 'rustige' gebieden leidt dus algemeen tot meer autoverplaatsingen. In deze 'rustige gebieden' zijn ook minder voorzieningen terug te vinden waardoor er ook een grotere behoefte is aan meer en langere verplaatsingen. Waardoor er in zijn globaliteit dus meer autoverplaatsingen plaatsvinden. De meeste ongevallen gebeuren daarnaast bij personenwagens. Het voorgestelde advies leidt zo tot een groter ongevalsrisico.	Geen aanpassing.
				P. 39 Bezwaar : Risico op inverse effecten van woonverdichting staat niet uitgebreid beschreven. > Advies toevoeging: De bezwaren geformuleerd in de 3 punten hierboven (p. 33, 34 en 36) opnemen in tabel			In de beoordeling gaat aandacht naar zowel positieve als negatieve effecten van de voorgestelde beleidsstrategieën. Geformuleerde bezwaren zijn hierboven beantwoord.	Geen aanpassing.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Behalen van doelstellingen vh Beleidskader (idem voor kader Netwerken p. 40 en in 7.1.10 + 7.1.12 p. 41)				
				<p>P. 59</p> <p>Bezwaar: Zoals vermeld in onze bezwaren op OntwerpBRPA zijn wij van oordeel dat verdichting en ontsnippering in groen woongebied op andere, efficiënte manieren dient te gebeuren dan door ulidoving/verwijdering/sloop van bestaande waardevolle bebouwing.</p> <p>> Advies toevoeging: Re-organisatie van de ruimte a.h. v adviezen geformuleerd in ons op BRPA visie, Deel A ruimtegebruik, en deel B Strategische principes, en Beleidskaders 1&3 van dit document.</p>			Deze opmerking behandelt inhoud van het Beleidsplan Ruimte en wordt behandeld binnen de behandeling van de reacties op het Beleidsplan Ruimte.	Geen aanpassing.
				<p>P. 64</p> <p>Bezwaar: Er bestaat geen causaal verband tussen planologische relocatie/ruiling en het behoud/uitbreiding van soorten en hun biotopen Integendeel kunnen zich bij dergelijke operaties in goen woongebied inverse effecten van degradatie voordoen.</p> <p>> Advies toevoeging: invoer en implementatie van rechtstreekse methoden is noodzakelijk om biodiversiteit te behouden/ontwikkelen. Van primordiaal belang is ook de handhaving van het huidige regelgeving op bouwwijze: oppervlakten; volumes, verhardingen, aanhorigheden, functies, etc... . (zie ook p 66 In de praktijk wordt deze ruimte ook echter gebruikt door verschillende niet-agrarische functies. Het betreft onder andere wonen, tuinen, nietagrarische economische activiteiten en weilanden voor hobbydieren)</p>		Biodiversiteit	<p>Versnippering heeft een duidelijke impact op de achteruitgang van de biodiversiteit in Vlaanderen (zie bv. Natuurrapport 2020). Initiatieven om deze versnippering tegen te gaan, en zelfs te ontsnipperen, zoals het herlokalisieren of uitruilen van slecht gelegen bebouwing kan dus een positieve impact hebben op de biodiversiteit.</p> <p>Handhaving zal, op niveau van een provinciaal beleidsplan, een zeer beperkte impact hebben in vergelijking met het inzetten op het tegengaan van verdere versnippering en het ontsnipperen.</p>	Geen aanpassing.
				<p>P. 65</p> <p>Bezwaar: Impact op natuurbiotopen en –corridors kan ingeschat en gemonitord worden.</p>			<p>Monitoring van natuur kan worden opgenomen. De volgende parameters worden bekeken in de provincie Antwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Areeal natuurgebied <ul style="list-style-type: none"> o Onderscheid VEN en SBZ - Areeal bos 	In hfd. 7.3.13 worden de indicatoren die hiernaast worden voorgesteld toegevoegd.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				P. 69 Bezwaar: Oorzaak van deze tendens ligt niet ruimtelijk, wel bij economisch en duurzaam voordeel, vooral voor nieuwe generatie Jongeren! > Advies: Promoten van bouwrenovatie, specifieke en totale duurzaamheid.			Oppervlakte planologische groene bestemmingen Deze opmerking behandelt inhoud van het Beleidsplan Ruimte.Het advies wordt doorgegeven aan het PBRA.	Geen aanpassing.
				P. 73 Bezwaar: Specifieke conversie (ééngezins basis, niet centraal, van woonbebouwing is hier niet vermeld. Zie hiervoor onze adviezen op BRPA visie. > Advies toevoeging: Re-organisatie van de woonruimte kan op eengezinsbasis met zuinig ruimtebeslag + met vergroten Open Ruimte, dit a.h.v. adviezen geformuleerd in ons document inspraak BPRA visie, Deel A ruimtegebruik, en deel B Strategische principes, en Beleidskaders 1&3.			De geselecteerde beoordelingscriteria onder hfd. 7.4.6 laten toe om het subthema 'zorgvuldig ruimtegebruik' te beoordelen. De geselecteerde beoordelingscriteria zijn opgesteld conform de richtlijnen (PLMER-263-RL).	Geen aanpassing.
				P. 74 Bezwaar: Meest efficiënte en duurzame herinrichting van bewoningsvorm ontbreekt. > Advies toevoeging: Re-organisatie van de woonruimte kan op eengezinsbasis niet zuinig ruimtebeslag + niet vergroten Open Ruimte, dit a.h.v. adviezen geformuleerd in ons document inspraak BRPA visie, Deel A ruimtegebruik, en deel B Strategische principes, en Beleidskaders 1&3.			Hfd. 7.4.7 bevat de beoordeling van de strategische visie, hierin worden geen beleidskeuzes worden toegevoegd. Het advies wordt doorgegeven aan het PBRA.	Geen aanpassing.
				P. 134 Bezwaar: Er bestaat weinig causaal verband, evidentie, garantie tussen/voor de wijze van implementatie van Verdichten en de positieve effecten+efficiëntie ervan op de diverse thema's. Dit blijkt ook duidelijk uit de synthese-graphs pag 136. Voldoende winst ok Behoud & uitbreiding groene ruimte en ontharding is niet aantoonbaar. > Advies: Efficiëntere methoden dan clustering uitwerken en toepassen. Daarbij vooral de handhaving van regelgeving garanderen! (structurele oorzaak van verlies groene ruimte en van toename verharding ligt bij ontoereikende handhaving op vergunningen)			7.7.2.2 bevat een synthese van de effecten van het beleidskader 'verdichten en ontlichten in de ruimte'. Het advies wordt doorgegeven aan het PBRA.	Geen aanpassing.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende bezwaren	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				P. 141 + 142 (teksten worden geciteerd maar geen bezwaar of advies wordt geformuleerd)			Het hoofdstuk 7.7.3 bevat een overzicht van de voornaamste aanbevelingen die geformuleerd werden in het plan-MER.	Geen aanpassing.
15BM				Input op pagina 12 niet strategische samenvatting milieueffectenbeoordeling beleidsplan ruimte provincie Antwerpen "Bepaling van criteria voor potentiële locaties voor hoogdynamische functies, zowel voor goederen als voor personenvervoer. (...) Als provincie leggen we ons toe op regionale en interregionale ruimtelijke multimodale knopen voor personenvervoer en goederenvervoer." De visie van de provincie mag er niet toe leiden dat er de facto geen nieuwe economische ontwikkeling meer mogelijk is omdat de inplanting niet voldoet omdat de aanwezigheid van een "ruimtelijke multimodale knoop" niet aanwezig is			Deze opmerking behandelt inhoud van het Beleidsplan Ruimte en wordt behandeld binnen de behandeling van de reacties op het Beleidsplan Ruimte.	Geen aanpassing.

ADVIEZEN PLAN-MER (AM)

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
1AM	NMBS	[REDACTED]	2.12.2022 (via e-mail)	[REDACTED]				
Geen opmerkingen (zie ook 1AB)							//	//
2BAM	Team Vlaams Bouwmeester	[REDACTED]	6.12.2022 (via e-mail)	[REDACTED]				
Geen advies							//	//
3AM	College van Burgemeester en Schepenen Ranst	[REDACTED]	Advies d.d. 9.02.2023	[REDACTED]				
		[REDACTED]	Ontvangen via mail d.d. 13.02.2023	[REDACTED]				
Geen opmerkingen							//	//
4AM	College van burgemeester en Schepenen Dessel	[REDACTED]	Advies d.d. 3.02.2023	[REDACTED]				
		[REDACTED]	Ontvangen via mail d.d. 14.02.2023	[REDACTED]				
Geen opmerkingen							//	//
5AM	College van burgemeester en Schepenen Oud-Turnhout	[REDACTED]	Advies d.d. 14.02.2023	[REDACTED]				
		[REDACTED]	Ontvangen via mail d.d. 14.02.2023	[REDACTED]				

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				De effecten van het PBRA worden vergeleken met de situatie vandaag (referentiesituatie 2022). Er wordt per thema wel een "doorkijk" gemaakt op welke manier men verwacht dat de situatie tussen 2022 en 2030 zal evolueren. Maar dit maakt dat het effect van het PBRA nooit met zekerheid bepaald kan worden. Er wordt geadviseerd om de optie open te houden om in 2030 opnieuw een nulmeting uit te voeren d.m.v. de subthema's om zo tot een beter referentiepunt te komen.		Algemeen	Zoals ook beschreven in de richtlijnen (PLMER-263-RL) zorgt het strategische niveau er voor dat er onzekerheden en leemten in de kennis naar boven kunnen komen. Om hier op in te spelen wordt ingezet op de monitoring en evaluatie van de milieueffecten. Per thema worden waar mogelijk een aantal evaluatiecriteria afgebakend in functie van een verdere monitoring van de effecten van het plan.	Geen aanpassing.
6AM	College van Burgemeester en Schepenen Sint-Katelijne-Waver		Advies d.d. 20.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 22.02.2023					
				Geen opmerkingen			//	//
7AM	College van burgemeester en schepenen van Duffel, Gemeentestr aat 21, 2570 Duffel		28.02.2023					
				Er wordt beslist geen advies te verlenen. De uitgangspunten, principes en conclusies zullen verder onderzocht worden bij de opmaak van het eigen gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan.			//	//
8AM	College van burgemeester en schepenen Retie		Advies d.d. 02.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 07.03.2023					
				Gunstig advies. Het college wil de aandacht vestigen op het feit dat de impact van het PBRA op de mens wat onderbelicht blijft, zeker wat betreft de impact van bedrijvigheid in woonkernen. De vage formulering van de inpasbaarheid van bedrijvigheid in woonkernen staat haaks op de algemene suggesties rond schrapping van deze passages in het GRS.		Ruimte Gezondheid	De impact van bedrijvigheid in woonkernen wordt uitgebreider behandeld in de discipline gezondheid.	Aanpassen in hfd. 7.6.8.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
9AM	College van Burgemeester en Schepenen Rijkevorsel	██████████ ██████████ ██████████ ██████████	Advies d.d. 13.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 07.03.2023	<p>Er wordt in het MER voldoende stilgestaan bij de verschillende disciplines, waarbij de mogelijke effecten en de impact die zij kunnen hebben, onderzocht worden.</p> <p>Er wordt meegegeven dat het noodzakelijk is om de toekomstige impact van de evoluties tegen het jaar 2030 mee te nemen in de studie, waarbij de effecten van het plan en de verwachte autonome evolutie in rekening gebracht worden. Ook onderlinge effecten van verschillende beleidskaders en de vooropgestelde doelen, dienen in kaart gebracht te worden.</p>		Algemeen	<p>Per thema worden telkens de autonome trends en gestuurde ontwikkelingen beschreven. In de beoordeling vormen de bestaande toestand samen met deze verwachte evoluties de basis voor de score van de 'distance to target'.</p> <p>De onderlinge effecten van de verschillende beleidskaders worden besproken binnen de hoofdstukken onder § 7.7.2.</p>	Geen aanpassing.
				<p>De energie en klimaatdoelstellingen, waarbij de ruimtelijke inpassing van deze beide elementen meegenomen wordt, dient geanalyseerd te worden waarbij de impact en de milieu effecten, duidelijk en concreet onderzocht dienen te worden in het MER.</p>		Klimaat	<p>In het MER worden de effecten van het beleidsplan ruimte wel degelijk getoetst aan de beleidsdoelstellingen voor het thema Klimaat. In de mate dat energie hier een belangrijke factor bij vormt wordt dit ook besproken. De impactbeschrijving en -beoordeling is gebeurd rekening houdend met het strategische en beschrijvende niveau van de maatregelen opgenomen in het beleidsplan ruimte.</p>	Geen aanpassing.
10AM	College van Burgemeester en Schepenen Brasschaat	██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 07.03.2023	<p>Als lokale overheid botst de gemeente in haar lokale beleidsplannen op de PAS waarbij de invloed van stikstof op de SBZ nul of negatief moet zijn. In het ontwerp-mer van het PBRA wordt het volgende hierover gezegd: <i>"Het beleidskader Sterke netwerken op het clusteren van activiteiten en (hoog)dynamische ontwikkelingen rond ruimtelijke multimodale knopen.</i></p>		Biodiversiteit	<p>Binnen het thema biodiversiteit wordt de impact van stikstof verder uitgewerkt conform de diepgang van de milieubeoordeling zoals beschreven in hfd. 6.2.</p>	Aan te passen in hfd. 7.3.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Gunstig advies			//	//
13AM	College van Burgemeester en Schepenen van Edegem	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Advies d.d. 27.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 10.03.2023	Het positief effect van de beleidskaders kan versterkt worden door rekening te houden met de aanbevelingen weergegeven in § 7.7.3 van het ontwerp-plan- MER. Het college adviseert om deze te integreren in de verdere opmaak van het PBRA.	X		Het advies heeft geen rechtstreekse betrekking tot het plan-MER. Het Beleidsplan Ruimte en het MER werden samen in één geïntegreerd proces opgemaakt waardoor verschillende aanbevelingen reeds werden doorvertaald in het beleidsplan, zie ook h6.6 in het MER. Zoals verder besproken in 6.7 dienen de aandachtspunten en aanbevelingen in het MER gezien te worden als een bijdrage aan de wisselwerking tussen milieueffectrapport en beleidsplan. In de meeste gevallen kan overigens aangenomen worden dat doorvoeren van onze suggesties geen fundamentele wijziging betekent in de mate waarin het plan zijn doelstellingen kan bereiken, of tot het volledig elimineren van eventuele negatieve neveneffecten zou kunnen leiden. Art. 4.2.11, paragraaf 7 van het DABM stelt dat een milieuverklaring moet toegevoegd worden bij de definitieve vaststelling van het PBRA. In deze milieuverklaring zal ingegaan worden op de wijze waarop de provincie omgaat met de geformuleerde aanbevelingen uit het plan-MER.	Geen aanpassing. Bij de definitieve vaststelling van het PBRA wordt een milieuverklaring toegevoegd.
14AM	College van Burgemeester en Schepenen Wommelgem	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Advies d.d. 06.02.2023					

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
			Ontvangen via mail d.d. 10.03.2023					
				Gunstig advies zonder opmerkingen			//	//
15AM	College van Burgemeester en Schepenen Balen		Advies d.d. 08.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023					
				<p>Het ontwerp plan-MER geeft blijk van een doordacht onderzoek en geeft voldoende aanbevelingen. Het lijkt de gemeente Balen aangewezen om volgende aanbevelingen mee te nemen in het definitieve plan-MER:</p> <p><u>Vrijblijvende aanbevelingen</u></p> <p>In het ontwerp-plan-MER worden de aanbevelingen grotendeels vrijblijvend opgesteld. De MER-deskundigen zouden deze aanbevelingen concreter moeten formuleren in het definitieve MER, zodat de noodzaak voor de aanbevelingen duidelijk gemaakt wordt. Het is tevens aangewezen dat de aanbevelingen steeds belichten hoe deze de impact van het effect wijzigen.</p> <p><u>Rangorde aanbevelingen</u></p> <p>De aanbevelingen lijken in willekeurige volgorde per discipline opgelijst. Het zou een meerwaarde zijn als de aanbevelingen een zekere rangorde zouden hebben. Er zou gestreefd moeten worden naar een oplijsting van de aanbevelingen naargelang de relatieve noodzaak ervan. Hiervoor kan een afweging gemaakt worden tussen de impact die de aanbeveling kan hebben en de haalbaarheid van de aanbeveling. Deze afweging zal gemaakt moeten worden door een MER-deskundige.</p>	Algemeen		<p>Het Beleidsplan Ruimte en het MER werden samen in één geïntegreerd proces opgemaakt waardoor verschillende aanbevelingen reeds werden doorvertaald in het beleidsplan, zie ook h6.6 in het MER. Zoals verder besproken in 6.7 dienen de aandachtspunten en aanbevelingen in het MER gezien te worden als een bijdrage aan de wisselwerking tussen milieueffectrapport en beleidsplan. In de meeste gevallen kan overigens aangenomen worden dat doorvoeren van onze suggesties geen fundamentele wijziging betekent in de mate waarin het plan zijn doelstellingen kan bereiken, of tot het volledig elimineren van eventuele negatieve neveneffecten zou kunnen leiden.</p> <p>Er wordt verder bekeken of er in het MER verduidelijkingen kunnen komen over de impact van de aanbevelingen op de beoordeling.</p> <p>Art. 4.2.11, paragraaf 7 van het DABM stelt dat een milieuverklaring moet toegevoegd worden bij de definitieve vaststelling van het PBRA. In deze milieuverklaring zal ingegaan worden op de wijze waarop de provincie omgaat met de geformuleerde aanbevelingen uit het plan-MER.</p>	<p>In hfd. 7 zal afgewogen en aangeduid worden welke aanbevelingen een aanzienlijke impact kunnen hebben op de beoordeling.</p> <p>Bij de definitieve vaststelling van het PBRA wordt een milieuverklaring toegevoegd.</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
16AM	Departement Landbouw en Visserij Lange Kievitstraat 111 -113, bus 71 2018 Antwerpen	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 13.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023					
				Geen advies.			//	//
17AM	College van Burgemeester en Schepenen Boechout	■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 14.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023					
				Gunstig advies.			//	//
18AM	Departement Omgeving Koning Albert II-laan 20, bus 8 1000 Brussel	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 15.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 13.03.2023					
<p>In het ontwerp-MER werden een aantal aanbevelingen gegeven op basis van het onderzoek, naar het ontwerp-PBRA toe. Het Departement vraagt deze ook zeker mee te nemen in het PBRA. Een relevant voorbeeld is de aanbeveling om ruimte voor biodiversiteit, waterbuffering en groen te betrekken bij het kader rond agrarische herontwikkeling in agrarisch gebied (ontwerp-plan-MER p. 140, 142). Ook de verdere uitwerking van de goederenknopen (ontwerp-plan-MER p.140) is een aanbeveling waarop nog verder kan worden ingegaan.</p>					X		<p>Het advies heeft geen rechtstreekse betrekking tot het plan-MER.</p> <p>Het Beleidsplan Ruimte en het MER werden samen in één geïntegreerd proces opgemaakt waardoor verschillende aanbevelingen reeds werden doorvertaald in het beleidsplan, zie ook h6.6 in het MER. Zoals verder besproken in 6.7 dienen de aandachtspunten en aanbevelingen in het MER gezien te worden als een bijdrage aan de wisselwerking tussen milieueffectrapport en beleidsplan. In de meeste gevallen kan overigens aangenomen worden dat doorvoeren van onze suggesties geen fundamentele wijziging betekent in de mate waarin het plan zijn doelstellingen kan bereiken, of tot het</p>	<p>Geen aanpassing. Bij de definitieve vaststelling van het PBRA wordt een milieuverklaring toegevoegd.</p>

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
							<p>volledig elimineren van eventuele negatieve neveneffecten zou kunnen leiden.</p> <p>Art. 4.2.11, paragraaf 7 van het DABM stelt dat een milieuverklaring moet toegevoegd worden bij de definitieve vaststelling van het PBRA. In deze milieuverklaring zal ingegaan worden op de wijze waarop de provincie omgaat met de geformuleerde aanbevelingen uit het plan-MER.</p>	
19AM	College van burgemeester en schepenen Hoogstraten	█ █ █ █ █	Advies d.d. 09.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023	De visie uit het PBRA is te vaag en onduidelijk. Het ontwerp-MER lijkt dit te bevestigen. De synthese van de milieueffecten van het beleidskader 'Levendige kernen' en het beleidskader 'verdichten en ontlichten' + beleidskader 'sterke netwerken' zijn samengevat overwegend positief, dan wel overwogen verwaarloosbaar. De gemeente adviseert om de aanbevelingen vanuit de milieueffectrapportage ter harte te nemen en de beleidskaders te concretiseren, en dit in dialoog met de lokale besturen.	X		<p>Het advies heeft geen rechtstreekse betrekking tot het plan-MER.</p> <p>Het Beleidsplan Ruimte en het MER werden samen in één geïntegreerd proces opgemaakt waardoor verschillende aanbevelingen reeds werden doorvertaald in het beleidsplan, zie ook h6.6 in het MER. Zoals verder besproken in 6.7 dienen de aandachtspunten en aanbevelingen in het MER gezien te worden als een bijdrage aan de wisselwerking tussen milieueffectrapport en beleidsplan. In de meeste gevallen kan overigens aangenomen worden dat doorvoeren van onze suggesties geen fundamentele wijziging betekent in de mate waarin het plan zijn doelstellingen kan bereiken, of tot het volledig elimineren van eventuele negatieve neveneffecten zou kunnen leiden.</p>	Geen aanpassing. Bij de definitieve vaststelling van het PBRA wordt een milieuverklaring toegevoegd.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
							Art. 4.2.11, paragraaf 7 van het DABM stelt dat een milieuverklaring moet toegevoegd worden bij de definitieve vaststelling van het PBRA. In deze milieuverklaring zal ingegaan worden op de wijze waarop de provincie omgaat met de geformuleerde aanbevelingen uit het plan-MER.	
20AM	Provincie Limburg	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■	Ontvangen d.d. 14.03.2023 via mail.					
		■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■		Gunstig advies			//	//
21AM	College van Burgemeester en Schepenen Kasterlee	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Advies d.d. 13.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 14.03.2023					
				<ul style="list-style-type: none"> De aanbeveling inzake het thema water stelt dat er bufferzones moeten voorzien worden rond landbouwpercelen om af- en uitspoeling naar waterlopen op te vangen en erosiebestrijding. Waarom wordt dit enkel voorgesteld voor landbouwpercelen? Waterlopen bevinden zich niet enkel langsheen landbouwpercelen. Ook bij andere bestemmingspercelen is voldoende aandacht voor waterbuffering vereist. 	Water	Inderdaad, waterlopen bevinden zich niet enkel langsheen landbouwpercelen maar ook bijvoorbeeld achter lintbebouwing in verstedelijkte gebieden. De aanbeveling wordt herzien.	De aanbeveling in hfd. 7.2 rond bufferzones wordt aangepast.	
				<ul style="list-style-type: none"> De aanbeveling inzake het thema klimaat stelt dat er naast agrarische herontwikkeling in het landbouwlandschap ook moet ingezet worden op biodiversiteit, waterbuffering en groen. De gemeente maakt hierbij de bedenking dat de landbouwfunctie in het landbouwgebied de hoofdfunctie is en moet blijven. Uiteraard moet er ook rekening gehouden worden met andere aspecten zoals water en biodiversiteit, maar dat de focus in die gebieden toch primair op landbouw gericht moet blijven. 	Klimaat	De aanbeveling vertrekt vanuit de discipline klimaat. Er wordt in deze aanbeveling niet betwist dat in landbouwgebied de landbouwfunctie primeert. Het blijft daarbij echter wel mogelijk om sterker in te zetten op bijvoorbeeld waterbuffering.	Geen aanpassing.	
22AM	College van Burgemeester	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Advies d.d. 27.02.2023					

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
	en Schepenen Nijlen	██████████ ██████████	Ontvangen d.d. 14.03.2023					
				Gunstig advies			//	//
23AM	College van Burgemeester en Schepenen Herentals	██████████ ██████████ ██████████	Advies d.d. 08.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023					
				Geen opmerkingen			//	//
24AM	College van Burgemeester en Schepenen Putte	██████████ ██████████ ██████████ ██████████	Advies d.d. 13.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023					
				Geen opmerkingen			//	//
25AM	De Vlaamse Waterweg NV Havenstraat 44, 3500 Hasselt	██████████ ██████████ ██████████	Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023	Voorwaardelijk gunstig - Op p. 69 wordt de economische structuur van het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten geminimaliseerd, terwijl er net voor deze waterwegen een groot potentieel is voor de toekomst (denk bijvoorbeeld aan stadsdistributie voor steden zoals Turnhout of Herentals). De opties tot ontwikkeling van watergebonden industrie en watergebonden overslag dienen na een kostenbaten analyse verder in overweging worden genomen. - p. 49: De beschikbaarheid van (zoete) watervoorraden is functie van de toevoer (neerslag, infiltratiemogelijkheden) enerzijds, en van het gebruik en evaporatie anderzijds.	Ruimte Water		Beide opmerkingen zullen worden aangepast in het plan-MER.	In hfd. 7.2 en 7.4 worden de benoemde passages aangepast.
26AM	College van Burgemeester en Schepenen Grobbendonk	██████████ ██████████ ██████████ ██████████	Advies d.d. 13.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023					

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Het inschatten van een milieu-impact van een provinciaal ruimtelijk beleidsplan is geen eenvoudige, zo niet een onmogelijke, taak aangezien het beleidsplan dermate vaag en algemeen is. Vermits men de impact niet eenduidig kan bepalen en er ook geen poging wordt gedaan om de resulterende situatie te beschrijven, valt er weinig zinvol te zeggen over het document en de milieueffecten als dusdanig. Trends in relatie met een te behalen doel, zeggen immers niets over de milieueffecten ervan.		Algemeen	Binnen het MER wordt een methodiek gehanteerd waarbij zowel de milieueffecten als ook de toetsing aan vooropgestelde doelen gebeuren. Deze methodiek werd beaamd door Team Mer in de richtlijnen (PLMER-263-RL).	Geen aanpassing.
				Er is geen alternatievenonderzoek uitgevoerd. Zonder daadwerkelijk alternatieven onderzoek, zonder referentiesituatie, zonder daadwerkelijke inschatting van de gekozen beleidsopties op mens en milieu, dient de vraag te worden opgeworpen of het document in kwestie, wel als een valabele plan-Mer kan worden beschouwd.		Algemeen	In 6.8 wordt beschreven waarom er geen alternatievenonderzoek werd uitgevoerd: <i>"In dit MER worden geen alternatieven voor het Beleidsplan Ruimte bestudeerd. Het Beleidsplan Ruimte is immers het resultaat van een lang en grondig gevoerd iteratiefproces, waarbij meerdere pistes werden verkend, maar de voorliggende opties uiteindelijk werden verkozen. [...] Wel is het zo dat door de wisselwerking tussen het plan-MER en de opmaak van het beleidsplan tijdens het proces nog impliciet vanuit de milieubeoordeling suggesties voor verfijning van het Beleidsplan Ruimte of voor alternatieven of varianten naar voor kunnen komen, die kunnen meegenomen worden bij de afwerking van het Beleidsplan Ruimte."</i> Team MER bevestigde de aanpak in de richtlijnen behorende tot voorliggend MER (PLMER-263-RL).	Geen aanpassing.
				De 'leemten in de kennis' zijn niet bijkomstig, maar raken aan de essentie van de plan-Mer zelf. Als er leemten zijn in de omschrijving van het beleidsplan zelf, en leemten in de beschikbaarheid van de gegevens omtrent de omgevingskenmerken , dient de vraag te worden		Algemeen	De leemten in de kennis worden voor elk van de thema's en voor zover relevant besproken. De voorgestelde aanpak werd goedgekeurd in de richtlijnen (PLMER-263-RL)	Geen aanpassing.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				opgeworpen welke 'milieueffecten' er dan eigenlijk worden ingeschat?				
				Het kan niet de bedoeling zijn van een Plan-Mer om de essentie van het milieueffectenonderzoek te verschuiven naar een 'postevaluatie' . Het is immers overeenkomstig het DABM de bedoeling om het 'voorgenomen plan' en de 'te verwachten' milieueffecten voorafgaand te beoordelen, en niet om ze te verschuiven naar een 'postevaluatie'. Een 'postevaluatie' kan nuttig zijn om na te gaan of de ingeschatte effecten van het plan ook overeenstemmen met de latere daadwerkelijke effecten, desnoods om ze bij te sturen. Een 'postevaluatie' kan evenwel niet als middel worden aangegrepen om potentiële milieueffecten niet te onderzoeken in de plan-Mer zelf of de gebreken ervan te verdoezelen en voor zich uit te schuiven. Het voorliggende plan-Mer lijkt eerder een pro-forma document, geen plan-Mer in de betekenis van artikel 4.1.1, 7° van het DABM.	Algemeen		<p>Het plan-MER volgt de richtlijnen rond monitoring en evaluatie zoals voorgeschreven door Team MER:</p> <p><i>'Gezien het eerder strategische niveau van het te beoordelen plan, zal de effectbespreking in dit plan-MER zich ook eerder op een strategisch en kwalitatiever niveau bevinden. Dit strategische niveau impliceert echter dat er hoogstwaarschijnlijk bepaalde leemten in de kennis en/of onzekerheden naar boven zullen komen. Een goed en doordacht monitoringsprogramma om de in het MER voorspelde effecten te evalueren kan hierin een meerwaarde betekenen. Per thema worden waar mogelijk een aantal evaluatiecriteria afgebakend in functie van een verdere monitoring van de effecten van het plan. Op deze wijze kan het plan gedurende de hele planperiode objectief en transparant opgevolgd worden en eventueel tussentijds bijgestuurd worden.</i></p> <p><i>In het plan-MER zal per thema aangegeven worden of er eventueel opvolgingsmaatregelen voor te stellen zijn die vanuit de leemten in de kennis noodzakelijk worden geacht of die nodig zijn in functie van de aanpak en inhoud voor de vervolgprocedure en besluitvorming.'</i></p> <p>Een Beleidsplan Ruimte omvat een lange termijnvisie (strategische visie) en middellange termijnvisie (beleidskaders) op de ruimtelijke ontwikkeling. Het plan-MER is afgestemd op deze detailgraad van het PBRA. Gezien het eerder strategische</p>	Geen aanpassing.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
							niveau van het te beoordelen plan, zal de effectbespreking in dit plan-MER zich ook eerder op een strategisch en kwalitatiever niveau bevinden.	
				Het plan-MER beschrijft enkele thema's (water, biodiversiteit, klimaat,...) maar geen van de thema's wordt daadwerkelijk nader onderzocht op potentiële milieueffecten. Men beperkt zich tot gemeenschappen .		Algemeen	<p>Een Beleidsplan Ruimte omvat een lange termijnvisie (strategische visie) en middellange termijnvisie (beleidskaders) op de ruimtelijke ontwikkeling. Het plan-MER is afgestemd op deze detailgraad van het PBRA. Gezien het eerder strategische niveau van het te beoordelen plan, zal de effectbespreking in dit plan-MER zich ook eerder op een strategisch en kwalitatiever niveau bevinden.</p> <p>Gezien het een milieueffectbeoordeling op strategisch niveau betreft, wordt in de kennisgevingsnota een vernieuwende methodologie voorgesteld die niet de klassieke indeling in disciplines volgt.</p> <p>Team Mer is van mening dat alle relevante disciplines inhoudelijk wel aan bod komen doorheen de voorgestelde methodologie.</p> <p>De gehanteerde aanpak werd goedgekeurd door team-MER in richtlijnen behorende tot voorliggend MER (PLMER-263-RL).</p>	Geen aanpassing.
				Het toelaten van extra wooneenheden in dorpskernen heeft onmiskenbaar een effect op mobiliteit. Het is kortzichtig om hier alleen positieve effecten te veronderstellen. Hoe de mobiliteitsimpact op lokale dorpse gemeenschappen kan worden gemilderd door het voorgestelde concentratiebeleid, wordt niet in overweging genomen. Nochtans ondergaat een gemeente als Grobbendonk wel de lasten en de milieueffecten van het gekozen Vlaamse en provinciale beleid.		Mobiliteit	In de effectbespreking van de beleidskaders voor het thema mobiliteit worden niet enkel positieve effecten vastgesteld. Daarbij werd gekaderd dat de effecten van verdichting afhankelijk zijn van de wijze waarop deze verdichting en verweving in de praktijk plaatsvinden (p.37-40 ontwerp plan-MER). Daarnaast zijn er per beleidskader aanbevelingen geformuleerd.	Geen aanpassing.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				De 'postevaluatie' die wordt voorgesteld (p.41) (Evolutie in de bevolkingsdichtheid rond mobiliteitsknopen en de modal split) is geen evaluatie op gebied van de milieueffecten, maar een evaluatie die verband houdt met de provinciale wensdromen. Dat het gekozen beleid negatieve milieueffecten op dorpen zoals Grobbendonk en Bouwel kan genereren, wordt niet eens geopperd.		Mobiliteit	<p>Het verdichten rond mobiliteitsknopen is een Vlaamse doelstelling zoals opgenomen in de strategische visie van het BRV:</p> <p><i>"De woondichtheid op bewandelbare afstand rond het geheel van strategische collectieve vervoersknopen binnen de ruimtelijke ruggengraat neemt tegen 2050 met 50 % toe tenopzichte van 2015"</i></p> <p>Multimodale bereikbaarheid is daarnaast een beoordelingscriteria binnen het thema mobiliteit. Een monitoring van de modal split past dus binnen de toetsing van de beleidsdoelstellingen én de milieueffecten.</p> <p>De mogelijke effecten van het voorgestelde beleid worden besproken in de effectbespreking.</p>	Geen aanpassing.
				<p>Wat biodiversiteit betreft stelt de plan-Mer (p60):</p> <p><i>"Het ecologisch netwerk kan pas echt versterkt worden door de reorganisatie van de bestaande ruimte. Dit houdt in dat slecht gelegen activiteiten en functies verwijderd of uitgedoofd dienen te worden."</i> Deze boutestelling wordt evenwel niet nader onderzocht. Het is eerder een wensdroom dan een milieueffectenonderzoek. Hoe de provincie het verwijderen van 'slecht' gelegen activiteiten en functies ziet, en welke milieu-, juridische en sociale impact dit heeft, blijft in het ongewisse. Er is geen onderzoek verricht naar zowel de positieve als de negatieve effecten.</p>			<p>Zoals voorzien in de richtlijnen (PLMER-263-RL) bevat het plan-MER een beperkte milieueffectbeoordeling van de strategische visie. Daarin wordt vastgesteld dat de strategie 'Van versnippering naar bundeling' kan leiden tot een verminderde versnippering maar niet tot een ontsnippering. Vanuit het plan-MER wordt gesteld dat een versterking van het ecologisch netwerk pas mogelijk is wanneer slecht gelegen activiteiten worden verwijderd. Het betreft een vaststelling uit het plan-MER en geen beleidskeuze van de provincie. De verdere milieu-, juridische en sociale impact wordt dan ook niet verder uitgewerkt in het plan-MER.</p>	Geen aanpassing.
				Wat betreft de impact op de SBZ (pag. 64) stelt de gemeente dat de MER enerzijds geen uitspraken kan doen over de potentiële impact op de SBZ-zones en stelt		Biodiversiteit	Het plan-MER is afgestemd op de detailgraad van het PBRA. Globaal wordt er gesteld dat er door het	Geen aanpassing.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				men dat het weinig positieve impact op habitatkwaliteit heeft door het strategische planniveau, maar anderzijds beweert men wel dat het beleidsplan kan leiden tot een verlaging van atmosferische deposities en een meer kwalitatieve natuur?			uitwerken van bepaalde ambities (bv. verdichten en ontlichten, het ontwikkelen aan mobiliteitsknopen, de doelstellingen rond modal shift...) de atmosferische deposities kunnen dalen, wat een positief effect heeft op de natuur in de omgeving (bijvoorbeeld daling stikstof tgv daling van autoverkeer). Het is echter moeilijk om een gebiedsspecifieke uitspraak te doen en dus een uitspraak te doen over de kwaliteit van de natuur binnen de SBZ-gebieden in de provincie Antwerpen.	
				Ook wordt vastgesteld dat er opmerkingen uit het plan-MER niet doorvertaald werden in het PBRA (zie bv. pag. 74 plan-MER).			Het Beleidsplan Ruimte en het MER werden samen in één geïntegreerd proces opgemaakt waardoor verschillende aanbevelingen reeds werden doorvertaald in het beleidsplan, zie ook h6.6 in het MER. Zoals verder besproken in 6.7 dienen de aandachtspunten en aanbevelingen in het MER gezien te worden als een bijdrage aan de wisselwerking tussen milieueffectrapport en beleidsplan. Art. 4.2.11, paragraaf 7 van het DABM stelt dat een milieuverklaring moet toegevoegd worden bij de definitieve vaststelling van het PBRA. In deze milieuverklaring zal ingegaan worden op de wijze waarop de provincie omgaat met de geformuleerde aanbevelingen uit het plan-MER.	Geen aanpassing in plan-MER. Bij de definitieve vaststelling van het PBRA wordt een milieuverklaring toegevoegd.
				Wat de klimaatverandering betreft, is de gemeente eveneens van mening dat de MER mager blijft en zich beperkt tot algemeenheden .			Binnen de discipline klimaat wordt een volwaardige uitwerking van klimaat gegeven op het strategisch en ruimtelijk niveau dat eigen is aan het beleidsplan. Aangezien klimaatverandering zich niet beperkt tot één locatie worden de verwachte trends weergegeven.	Geen aanpassing.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				De milieu-impact van het gekozen beleid op meer landelijke gemeenten wordt niet onderzocht.			De discipline klimaat is uitgewerkt conform de richtlijnen zoals opgesteld door team-MER (Richtlijnen PL0263).	
				Het uiteindelijke besluit van de plan-Mer kan op basis van voormelde niet als een gedegen onderbouwd milieueffectenonderzoek worden beschouwd. Daarvoor is dit onderzoek te eenzijdig en te beperkt. Het plan-Mer getuigt van een éénzijdige, beperkende en dogmatische kijk, niet van een concreet, gedegen en grondig planmilieueffecten onderzoek in de zin van het DABM. In het bijzonder de impact op dorpen, zoals Grobbendonk en Bouwel, wordt stiefmoederlijk onderzocht.			Zoals per discipline besproken bevat het studiegebied telkens, minstens, de volledige provincie Antwerpen. Zoals daarnaast ook toegelicht in 6.2 is de methodologie van het plan-MER afgestemd op de detailgraad van het PBRA en kunnen de effecten ook niet uitgedrukt worden met een groot ruimtelijk detailniveau. Team MER bevestigde de methologie van dit plan-MER in de richtlijnen behorende tot voorliggend MER (PLMER-263-RL).	Geen aanpassing.
27AM	College van Burgemeester en Schepenen Heist-op-den-Berg	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Advies d.d. 14.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 15.03.2023	Het PBRA zal aangepast moeten worden op basis van de ontvangen opmerkingen. De gemeente vraagt een afstemming van beide documenten op elkaar. Bij wijzigingen aan het PBRA moet ook het plan-MER herschreven worden. Er worden in het plan-MER een aantal aanbevelingen gegeven op thema's, waarbij deze aanbevelingen nog niet opgenomen zijn in het PBRA.	X	Algemeen	De afstemming van het plan-MER op het aangepaste PBRA is procedureel voorzien. Het Beleidsplan Ruimte en het MER werden samen in één geïntegreerd proces opgemaakt waardoor verschillende aanbevelingen reeds werden doorvertaald in het beleidsplan, zie ook h6.6 in het MER. Zoals verder besproken in 6.7 dienen de aandachtspunten en aanbevelingen in het MER gezien te worden als een bijdrage aan de wisselwerking tussen milieueffectrapport en beleidsplan. Art. 4.2.11, paragraaf 7 van het DABM stelt dat een milieuverklaring moet toegevoegd worden bij de definitieve vaststelling van het PBRA. In deze milieuverklaring zal ingegaan worden op de wijze waarop de provincie	Geen aanpassing in plan-MER. Bij de definitieve vaststelling van het PBRA wordt een milieuverklaring toegevoegd.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
							omgaat met de geformuleerde aanbevelingen uit het plan-MER.	
				De gemeente merkt op dat uit het plan-MER blijkt dat de randvoorwaarden voor verweving sterk afhankelijk zijn van de randvoorwaarden in de verdere uitwerking, waardoor er een risico bestaat dat deze verweving autogericht is, en de positieve effecten tot versterking van de kwaliteit en robuustheid van het mobiliteitssysteem door de verhoging van de kritische massa rond knopen (deels) teniet gedaan worden. Bedrijvigheid in de kernen leidt tot extra goederenstromen. Dezelfde opmerking wordt gemaakt op het verweven met andere functies op perifere locaties, hetgeen ook extra verkeer genereert. Vanuit het plan-MER wordt aangedrongen op het actief terugdringen van verspreide bewoning en overige bebouwing in kwetsbare gebieden.			Inspraakreactie bevestigt de bevindingen van het plan-MER.	Geen aanpassing.
				Het plan-MER onderschrijft dat het erg moeilijk is om het ontwikkelen van bijkomende woningen op goed bereikbare plekken te sturen.			Het plan-MER formuleert als aanbeveling dat het concretiseren van doelstellingen, instrumenten en randvoorwaarden rond sloop, ontharding, inbreiding, reconversie hergebruik kan bijdragen tot het sturen van een regionale woningmarkt.	Geen aanpassing.
				Ook vraagt het plan-MER om aandacht te besteden aan recreatie, hetgeen momenteel niet voorkomt in het PBRA.			Het plan-MER benoemt volgende aanbevelingen in kader van het thema ruimte: Het toegankelijk maken, en actief inzetten voor recreatie, van de open ruimte kan nog sterker benoemd worden in het beleidskader. Binnen een leefomgeving is er nood aan open ruimte die een ecologische waarde heeft maar ook aan open ruimte die recreatieve doeleinden kan opvangen.	Geen aanpassing.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p>Het plan-MER stelt ook dat het niet eenduidig te bepalen is hoe de beleidskaders de vooropgestelde doelstellingen daadwerkelijk helpen behalen, gezien een doorvertaling van de beleidskaders naar concrete acties (nog) niet duidelijk is, en gezien de doorwerkingsmogelijkheden van het plan afhankelijk van de provinciale bevoegdheden in relatie tot de bevoegdheden op Vlaams en gemeentelijk niveau. Samenwerking tussen beleidsniveaus zal in alle gevallen nodig zijn om de vooropgezette doelstellingen te behalen.</p> <p>Er wordt opgemerkt dat een aantal van de aanbevelingen en conclusies van het plan-MER overeenkomen met elementen uit het ongunstige advies van de gemeente.</p>			<p>Er zou binnen het beleidskader 'Sterke netwerken' meer aandacht kunnen gaan naar trage wegen en recreatieve routes.</p> <p>Zoals toegelicht in hfd. 6.5 is het behalen van de beleidsdoelstellingen kan afhankelijk van tal van andere autonome en beleidsgestuurde evoluties.</p> <p>Inspraakreactie bevestigt de bevindingen van het plan-MER.</p>	Geen aanpassing.
28AM	VMM Dokter De Moorstraat 24-26 9300 Aalst	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Uitgebracht : 15.03.2023 Ontvangen : 15.03.2023	<p><u>Ontwerp-MER</u> Geen kwantitatieve inschattingen, bv. van het aantal gereden kilometers, waardoor de beoordeling op een abstract niveau blijft. Idem formulering aanbevelingen. MER zou meer randvoorwaarden en aandachtspunten in beeld kunnen brengen. Nu gebeurt de beoordeling te algemeen, zonder kwalitatief te kijken naar mogelijke knelpuntlocaties.</p>	X	Algemeen Mobiliteit	<p>Het plan-MER is afgestemd op de detailgraad van het PBRA. Een Beleidsplan Ruimte omvat een lange termijnvisie (strategische visie) en middellange termijnvisie (beleidskaders) op de ruimtelijke ontwikkeling. Gezien het eerder strategische niveau van het te beoordelen plan, zal de effectbespreking in dit plan-MER zich ook eerder op een strategisch en kwalitatiever niveau bevinden.</p> <p>Zoals daarnaast ook toegelicht in hfd. 6.2 is de methodologie van het plan-MER afgestemd op de detailgraad van het PBRA en kunnen de effecten ook niet uitgedrukt worden met een groot ruimtelijk detailniveau.</p>	Geen aanpassing

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
							Team MER bevestigde de methodologie van dit plan-MER in de richtlijnen behorende tot voorliggend MER (PLMER-263-RL).	
				MER aanbevelingen moeten doorwerken in beleidskaders. Momenteel onvoldoende duidelijk in welke mate stedelijke distributie deel uitmaakt van de beleidskaders.			De afstemming van het plan-MER op het aangepaste PBRA is procedureel voorzien. Het Beleidsplan Ruimte en het MER werden samen in één geïntegreerd proces opgemaakt waardoor verschillende aanbevelingen reeds werden doorvertaald in het beleidsplan, zie ook h6.6 in het MER. Zoals verder besproken in 6.7 dienen de aandachtspunten en aanbevelingen in het MER gezien te worden als een bijdrage aan de wisselwerking tussen milieueffectrapport en beleidsplan. Art. 4.2.11, paragraaf 7 van het DABM stelt dat een milieuverklaring moet toegevoegd worden bij de definitieve vaststelling van het PBRA. In deze milieuverklaring zal ingegaan worden op de wijze waarop de provincie omgaat met de geformuleerde aanbevelingen uit het plan-MER.	Geen aanpassing. Bij de definitieve vaststelling van het PBRA wordt een milieuverklaring toegevoegd.
				In eerste instantie belangrijk om op te volgen of er effectief een daling optreedt van het aantal gereden voertuigkilometers . Dit is immers zeer belangrijk, zoals ook gesteld wordt in het ontwerp-beleidskader 'Verdichten en ontlichten van de ruimte'. Nodig om waar mogelijk ook op niveau van de provincie Antwerpen een inschatting van de broeikasgasemissies te maken en na te gaan in welke mate het ruimtelijk beleidsplan kan bijdragen aan een daling van deze emissies.		Mobiliteit	Het aantal gereden voertuigkilometers wordt toegevoegd aan de monitoring en postevaluatie. Het effect van verkeer op broeikasgasemissies wordt, kwalitatief, behandeld binnen de beoordeling van het thema klimaat. Een kwantitatieve inschatting van de broeikasgasemissies op basis van de voertuigkilometers is op basis van de gegevens in dit beleidsplan niet haalbaar.	In hfd. 7.1.12 wordt de voorgestelde monitoring rond voertuigkilometers toegevoegd.
				Autonome trends voor luchtkwaliteit worden voor heel Vlaanderen besproken, het is belangrijk dat in dit MER de focus op de provincie Antwerpen ligt. In MER en beleidsplan van de provincie moet nagegaan worden in welke mate het beleidsplan zal		Gezondheid	De bespreking van de autonome trends op luchtkwaliteit wordt verder toegespitst op de provincie Antwerpen.	In hfd. 7.6.2 wordt de beschrijving van trends verder toegespitst op de provincie Antwerpen.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				bijdragen aan het behalen van de doelstellingen uit het Vlaams Luchtbeleidsplan. Geen meerwaarde om de bespreking van het Vlaams Luchtbeleidsplan te herhalen. Minstens zou hierbij de focus op de provincie Antwerpen moeten liggen en welke maatregelen op dit niveau mogelijk zijn bij opmaak van het ruimtelijk beleidsplan.			Het MER gaat de bijdrage van het plan t.a.v. de Vlaamse doelstellingen alsook de Europese doelstellingen voor luchtkwaliteit na onder het subthema Milieukwaliteit, door de beoordeling af te zetten tegen de 'distance to target', waarin de doelstellingen van het Vlaams Luchtbeleidsplan verwerkt zitten.	
				Bij MER ligt focus op specifieke doelstellingen inzake gezondheid, terwijl luchtkwaliteit op zich ook belangrijk is. Het is belangrijk om ook de andere relevante doelstellingen, zoals bv. rond daling van de gereden voertuigkilometers mee te nemen in de analyse. Deze specifieke focus op gezondheid uit zich ook in het beoordelingskader waar enkel "Mate waarin in blootstelling van emissies en bijgevolg hun hinder verminderd wordt" beoordeeld wordt. Het is echter belangrijk om locatiespecifiek te beoordelen: waar stellen zich nog mogelijke knelpunten en hoe kunnen deze opgelost worden? Zijn er bepaalde randvoorwaarden voor ruimtelijke ontwikkelingen? Ook op strategisch niveau kan dit gebeuren door bijvoorbeeld aandacht te besteden aan street canyons en verkeersdrukke omgevingen. Waar in de provincie bevinden deze mogelijke knelpuntlocaties zich? Het MER moet de nodige aandachtspunten en randvoorwaarden voor de beleidskaders aanreiken.		Gezondheid	De doelstellingen omtrent het aantal gereden voertuigkilometers zitten vervat in het thema mobiliteit, desondanks wordt ook binnen het thema gezondheid in de effectbespreking de link gelegd tussen de daling van het aantal voertuigkilometers van gemotoriseerd verkeer en de effecten hiervan op de luchtkwaliteit. Binnen het thema gezondheid wordt luchtkwaliteit an sich bondig besproken a.d.h.v. beoordelingscriterium 'Mate waarin de geluidsoverlast en 'slechte luchtkwaliteit' teruggedrongen wordt. Zoals daarnaast ook toegelicht in hfd 6.2 is de methodologie van het plan-MER afgestemd op de detailgraad van het PBRA en kunnen de effecten ook niet uitgedrukt worden met een groot ruimtelijk detailniveau.	Geen aanpassingen.
				Bij de aanbevelingen wordt gesteld dat vergroenen en beplanten van verharde street canyons een erg efficiënte maatregel is ten voordele van de luchtkwaliteit. Dit moet geschrapt worden in het MER: het effect van groen op de luchtkwaliteit is vaak verwaarloosbaar en kan in sommige gevallen zelfs een negatief effect hebben. Dit is bijvoorbeeld het geval in street canyons wanneer boomkruinen aan weerszijden van de straat elkaar raken en de vervuilende stoffen hierdoor vastgehouden worden in de street canyon. Het is dan ook belangrijk om groen op een doordachte manier te voorzien vermits groen wel andere positieve effecten kan hebben, maar niet op luchtkwaliteit.		Gezondheid	De aanbeveling wordt herschreven in functie van de voordelen m.b.t. microklimaat), waarbij aandacht geschonken wordt aan de randvoorwaarden i.k.v. verminderde lichtschoonheid.	Aan te passen in hfd. 7.6.8.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Monitoring en evaluatie wordt voor het thema 'gezonde en veilige leefomgeving' niet nodig geacht. VMM vraagt om toch monitoring en evaluatie te voorzien om na te gaan of het provinciaal ruimtelijk beleidsplan bijdraagt aan een gezonde en veilige leefomgeving. Het MER moet de nodige informatie m.b.t. monitoring, evaluatie en eventuele bijsturing van het plan aanleveren. (+ document in bijlage ivm info rond luchtkwaliteit)		Gezondheid	Monitoring en evaluatie wordt aangevuld voor het thema gezonde en veilige leefomgeving.	Aan te passen in hfd. 7.6.12. V
29AM	College van Burgemeester en Schepenen Zoersel Handelslei 167 2980 Zoersel	■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■	Uitgebracht : 13.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 16.03.2023 (laattijdig)					
				De gemeente Zoersel heeft geen inhoudelijke bemerkingen op het ontwerp plan-MER en verleent hierover een gunstig advies			//	//
30AM	College van Burgemeester en Schepenen Westerlo	■■■ ■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■	Uitgebracht : 13.03.2023 Ontvangen via mail d.d. 16.03.2023 (laattijdig)					
				Het CBS verwijst naar advies GR in verband met het PBRA van 27 februari 2023 en in zoverre dit ontwerp plan-MER bij het ontwerp PBRA niet in overeenstemming is met het advies van de gemeente, wordt dit ongunstig geadviseerd. Het ontwerp plan-MER doet zo veel mogelijk concrete aanbevelingen en geeft blijk van een doordacht onderzoek met voldoende aanbevelingen. Conform het richtlijnsysteem 'Richtlijnsysteem Algemene Methodologische en Procedurele Aspecten' dient de MER-deskundige voor aanbevelingen en randvoorwaarden zo veel mogelijk vanuit de praktijk te denken en te werken. Bovendien mogen milderende maatregelen best niet vrijblijvend zijn en dient de rangorde of noodzaak tussen de verschillende aanbevelingen duidelijk te zijn, vandaar volgende aanbevelingen naar het definitief plan-MER.			Het Beleidsplan Ruimte en het MER werden samen in één geïntegreerd proces opgemaakt waardoor verschillende aanbevelingen reeds werden doorvertaald in het beleidsplan, zie ook h6.6 in het MER. Zoals verder besproken in 6.7 dienen de aandachtspunten en aanbevelingen in het MER gezien te worden als een bijdrage aan de wisselwerking tussen milieueffectrapport en beleidsplan. In de meeste gevallen kan overigens aangenomen worden dat doorvoeren van onze suggesties geen fundamentele wijziging betekent in de mate waarin het plan zijn doelstellingen kan bereiken, of tot het volledig elimineren van eventuele	In hfd. 7 zal afgewogen en verduidelijkt worden welke aanbevelingen een aanzienlijke impact kunnen hebben op de beoordeling.

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				<p><u>Vrijblijvende aanbevelingen</u></p> <p>In het ontwerp plan-MER zijn de aanbevelingen grotendeels vrijblijvend opgesteld ('het is aangewezen dat', 'het is wenselijk', ...). De MER-deskundigen moeten deze aanbevelingen concreter formuleren in het definitief plan-MER, zodat de noodzaak voor de aanbevelingen duidelijk gemaakt wordt. Het is bovendien aangewezen dat de aanbevelingen steeds belichten hoe ze de impact van het effect wijzigen.</p> <p><u>Rangorde aanbevelingen</u></p> <p>De aanbevelingen zijn momenteel in het plan MER in willekeurige volgorde per discipline opgelijst. Een zekere rangorde van de aanbevelingen zou een meerwaarde zijn voor het beleidsplan. Het definitief plan-MER moet voorzien in een oplijsting van de aanbevelingen naargelang de relatieve noodzaak ervan. Hiervoor kan een afweging gemaakt worden tussen de impact die de aanbeveling kan hebben en de haalbaarheid van de aanbeveling. Aangezien het ontwerp plan-MER een kwalitatieve beoordeling is, zal een dergelijke rangorde niet altijd voor de hand liggend zijn. Net daarom is het van belang dat de MER-deskundige deze afweging maakt, die is hiervoor namelijk de meest aangewezen persoon</p>			<p>negatieve neveneffecten zou kunnen leiden.</p> <p><i>Er wordt verder bekeken of er in het MER verduidelijkingen kunnen komen over de impact van de aanbevelingen op de beoordeling.</i></p>	
31AM	Provincie Limburg	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■	Poststempel d.d. 16.03.2023, Ontvangen d.d. 17.03.2023 (TE LAAT)					
				Idem 20AM			//	//
32AM	College van Burgemeester en Schepenen Herentals	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	Advies d.d. 08.03.2023 Poststempel d.d. 16.03.2023, Ontvangen d.d. 17.03.2023 (TE LAAT)					

Nr.	PBRA indiener	Hoedanigh. (PROJ-2018-0012)	Datum	Ingediende adviezen	Relevant voor BR	Thema	Voorstel van behandeling	Voorstel van aanpassing
				Idem 23AM			//	//
33AM	College van Burgemeester en Schepenen Heist-op-den-Berg	██████████ ██████████ ██████████ ██████████	Advies d.d. 14.03.2023 Poststempel d.d. 15.03.2023, Ontvangen d.d. 16.03.2023					
				Idem 27AM			//	//
34AM	College van Burgemeester en Schepenen Boom	██████████ ██████████ ██████████ ██████████	Advies d.d. 06.02.2023 Ontvangen via mail d.d. 28.03.2023 (= TE LAAT)					
				De effecten van het PBRA worden vergeleken met de situatie vandaag (referentiesituatie 2022). Er wordt per thema wel een "doorkijk" gemaakt op welke manier men verwacht dat de situatie tussen 2022 en 2030 zal evolueren. Maar dit maakt dat het effect van het PBRA nooit met zekerheid bepaald kan worden. Er wordt geadviseerd om de optie open te houden om in 2030 opnieuw een nulmeting uit te voeren d.m.v. de subthema's om zo tot een beter referentiepunt te komen.	Algemeen		Idem aan 5AM.	Geen aanpassing.